

{@1A} ཨོཾ། །མདོ་ཇཔ་བཞུགས་སོ།།

{@0B1} ཨོཾ། །སྐྱུ་གར་སྐད་དུ། སྐྱུ་མ་ཕུ་རྩི་གཞུ་མ་མ་ཕུ་ཡུ་ན་སྐྱུ་བ། བོད་

སྐད་དུ། དམ་པའི་ཚེས་པདམ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པའི་མདོ། བམ་པོ་

དང་པོ། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་

{@02A} ཨོཾ། །ཁབ་ན། བྱ་ཚོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཏེ། དགོ་སྒོར་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་དགོ་སྒོར་གི་

དགོ་འདུན་ཚེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། དབང་དང་ལྡན་

པར་གྱུར་པ། སེམས་ཉེན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཞེས་རབ་ཉེན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཅང་ཞེས་པ།

སྤང་པོ་ཚེན་པོ། བྱ་བ་བྱས་པ། བྱེད་པ་བྱས་པ། ལྷར་བོར་བ། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། སྲིད་པར་

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་ཞེས་པས་སེམས་ཉེན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སེམས་ཀྱི་

{@02B} དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། མདོན་པར་ཞེས་པས་མདོན་པར་ཞེས་པའི་ཉོན་ཐོས་ཚེན་པོ་

ལ།

སྐག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཞེས་གྲོལ་ཉེད་དང་། ཚོད་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་དང་། ཚོད་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པ་དང་།

ཚོ་དང་ལྷན་པ་མིང་ཚེན་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་

ལྷོང་རྒྱུ་འོད་སྲུང་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚུ་གྲུང་འོད་སྲུང་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ག་ཡ་འོད་སྲུང་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་
མིང་།

བྱ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མི་རྒྱལ་ལྟོ་གྱི་བྱ་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀའ་ཏུ་ལྟོ་བྱ་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མ་འ
གགས་པ་དང་།

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉམ་གྲུ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀ་པི་ན་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་བ་ལང་བདག་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལི་རྒྱའི་ལྟོ་ལྟོ
བྱ་

{@03A} ༡༡ ༡༡། །དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་བ་ཀུ་ལ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་ཚོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་བླ་ར་

[~DHWA] 'ཇོ་དང་། ཚོ་དང་།

ལྷན་པ་དག་འཕོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་དག་འད་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མཛེས་དག་འད་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་
གང་པོ་

དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱ་གཅན་ཟེན་དང་། དེ་དག་དང་ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་གཞན་དག་དང་།

སློབ་པ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་དང་། གཞན་ཡང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་འདི་དག་སློང་ཉིས་སློང་དང་། རྒྱུ་དགུ་འདི་བདག་

མི་ཚེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་སློང་མ་རྒྱལ་སློང་དང་། རྒྱ་གཅན་ཟེན་གྱི་མ་དག་སློང་མ་གྲགས་འཛིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་

དང་

ཐབས་གཅིག་གོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་

{@03B} ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ། གཟུངས་ཐོབ་པ། སློབས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ། མངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་

བྱས་པ། མངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། མངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོས་ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ།
ལུས་དང་དག་དང་སེམས་བྱམས་པས་ཡོངས་

སྤྱ་བསྐྱོས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་
རྫོགས་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་རྣམ་པར་གྲགས་པ། རྣོག་ཆགས་བྱེ་བ་ལྷག་མིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཡང་དག་པར་སློལ་བ་ཤུགས་ལ་འ
དི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུ་རླུ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུ་ག་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་

ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རིན་ཆེན་དང་།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སློན་ཡང་དག་འཕགས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@04A} ཨོཾ། དཔལ་རབ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རིན་ཆེན་གྲོལ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རིན་ཆེན་འོད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱ་གང་།

དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མཐའ་ཡས་གོམ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གོམ་དང་། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་སྐྱོབས་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ས་འཛིན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་

པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་པདམའི་ལྗོད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མེད་གོ་དག་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ། བཟང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཅུ་དྲུག་འདི་ལྟ་སྟེ། བཟང་སྐྱོང་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྲུང་གནས་

དང་། དེད་དཔོན་བཟང་པོ་དང་། མིས་བྱིན་དང་། ལྷག་སྤྲུལ་དང་། ཚུས་བྱིན་དང་། དབང་པོས་བྱིན་དང་། བླ་མའི་སྐྱོ་གྲོས་དང་། ལྷད་པར་སྐྱོ་གྲོས་དང་། འཕེལ་བའི་སྐྱོ་གྲོས་

དང་། མཐོང་བཞོན་ཡོད་དང་། ཞིན་ཏུ་ཡང་དག་ལྷགས་དང་། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གོམ་པ་དང་། དཔེ་མེད་སྐྱོ་གྲོས་དང་། ཉི་མའི་སྐྱིད་པོ་དང་། ས་འཛིན་དག

{@04B} དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱུད་ཁྲི་དག་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱུད་བྱིན་དང་། འཁོར་ལྷའི་བུ་ཉི་ཁྲི་འདི་ལྟ་

སྒྲིབ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ལྟོ་བྱ་ཉི་མ་དང་། ཀུན་ཏུ་བྱི་དང་། རིག་ཆེན་འོད་དང་། ལྟོ་བྱ་སྒྲིབ་འོད་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་
པ་ལྟོ་བྱ་ཉི་མའི་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ་རྒྱུ་ལ་པོ་

ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འཁོར་ལྟོ་བྱ་སྒྲིབ་འོད་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་མིག་མི་བཟང་
དང་། རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱེད་དང་། རྒྱུ་ལ་

པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་དང་། ལྟོ་བྱ་དབང་རྒྱུ་དང་། ལྟོ་བྱ་དབང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་ལྟོ་བྱ་སྒྲིབ་འོད་དག་དང་
ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་

པ་དང་། འཁོར་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྟོ་བྱ་ཉི་མ་སྟོང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚངས་པ་གཙུག་སྐྱེད་ཅན་དང་། ཚངས་པ་སྐྱར་མའི་འོད་
དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྟོ་བྱ་ཉི་མ་

ཉི་མ་སྟོང་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ་སྐྱེད་རྒྱུ་ལ་པོ་བརྒྱུད་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟོ་བྱ་ལ་པོ་དག་འཔོ་དང་། ཉེ་དག་འདང་། རྒྱུ་མཚོ་
དང་། ཞོར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་དང་། འཛིག་པོ་དང་། གཟེ་ཅན་

དང་། མཛོམས་པ་དང་། ལྟོ་བྱ་ལ་པོ་ལྷན་པོ་ལ་དང་། འཁོར་སྐྱེད་བྱ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དག་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་
གོ་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱུ་ལ་པོ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་འམ་ཅིའི་རྒྱུ་ལ་པོ་

{@05A} ༡། ལྟོ་བྱ་པ་དང་། མི་འམ་ཅིའི་རྒྱུ་ལ་པོ་ཚོས་ཆེན་དང་། མི་འམ་ཅིའི་རྒྱུ་ལ་པོ་ཚོས་བཟང་དང་། མི་འམ་ཅིའི་
རྒྱུ་ལ་པོ་ཚོས་འཛིན་དང་། འཁོར་མི་འམ་ཅི་བྱེད་

བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དག་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ་བྱི་བའི་རིས་ཀྱི་ལྟོ་བྱ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱི་བའི་དུ་འོད་བ་དང་།
ཡིད་འོད་དབྱུངས་དང་། འཇམ་སྟན་དང་། བྱི་བའི་དབྱུངས་

སྒྲོན་དང་། འཁོར་རྩི་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དག་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བཞི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་
མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟོབས་ཅན་དང་། སྤག་རྩུབ་དང་།

ཐགས་བཟང་རིས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲིག་ཅན་དང་། འཁོར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དག་དང་ཡང་།
ཐབས་གཅིག་གོ། ཞམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་བཞི་

འདི་ལྷ་སྟེ། ཞམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་གཟི་བཞིན་ཆེན་པོ་དང་། ལུས་ཆེན་པོ་དང་། རྩོགས་ཆེན་དང་། ཞམ་མཁའ་ལྗིང་།
གི་དབང་པོ་འཕྲུལ་ཆེན་ཐོབ་དང་། འཁོར་ཞམ་

མཁའ་ལྗིང་གྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ། ལུས་འཕགས་མའི་བུ་ཡུལ་མ་ག་རྩུའི་རྩི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་
དགྲ། དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་གོ། དེའི་ཆོན་བཅོམ་ལྡན་

འདས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ། བསྟོན་སྟངས་དུ་བྱས། བཅུན་པར་བྱས། རི་
མོར་བྱས། མཚོན་པར་བྱས། བརྗོད་པར་བྱས།

{@05B} གསོལ་བ་བྱས་ཏེ། དེས་པར་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོ་སྡེ་ལྷོ་ལྷ་རྩུ་རྒྱུས་པ་ཆེན་པོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གདམས་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བ་བཞུགས་པར་བཞེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གདན་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ནས། མཐའ་ཡས་དེས་
པར་བསྟན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་

པར་ལུགས་ཏེ་སྦྱོམ་གྱི་ཞིང་སེམས་མི་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་ནས་བལྟས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོམས་པར་ལུགས་མ་ཐག་ཏུ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་མེ་ཏོག་མཚན་དང་།

མཚུར་ཚེན་པོ་དང་། མཚུར་པ་ཀ་དང་། མཚུར་པ་ཀ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཚར་ཚེན་པོ་མངོན་པར་བབ་སྟེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་འཐོར་རོ། །ཐམས་

ཅད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་གྱོམ་པར་གྱུར་ཏེ། འགྲུལ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྲུལ་ལྡིག་། ཀུན་
ཏུ་རབ་ཏུ་ལྡིག་། འཇུག་ལས། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འཇུག་ལས་

སོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོན་སྦྱིན་
དང་། སྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རྣམ་མཁའ་འཕྲིང་

དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྲུ་ཚེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ལྷན་དང་། ལྷོ་བས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྐྱུར་བ་དང་། སྤྱིང་བཞིའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་

{@06A} ལྟ། །གང་དག་འཁོར་དེར་འདུས་ནས་འཁོད་པར་གྱུར་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ལྷ་ཞིང་འཁོད་དེ་རོ་མཚར་དུ་གྱུར།

མད་དུ་གྱུར། འཁོར་ཏུ་དག་འབར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་མཚོམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྲུ་ནས་འོད་ཟེར་
གཅིག་བྱུང་ནས། དེ་ཤར་རྩོགས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

ཞིང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་དུ་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཁར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཚེན་པོ་ཡན་
ཚད་སྤིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཚད་འོད་ཟེར་དེའི་འོད་ཀྱིས་

འཁོར་ཏུ་ཁྱབ་པར་སྤང་རོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་པར་སྤང་རོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་

དག་ན་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་གཞིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ངོ། །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཚོས་གང་འཆད་པ་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྲག་གོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་དག་སྤོང་དང་། དག་སྤོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་།

རྣལ་འབྱོར་དཔ་གང་དག་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ངོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

{@06B} དཔའ་ཚེན་པོ་གང་དག་ཉན་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། མོས་པ་རྣམས་ལྷ་ཚོགས་དུ་མའི་རྒྱུ་འབྲས་ལའས་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་སྣང་ངོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོངས་སུ་མྱུ་འཇག་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ངོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ན།

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་ལོངས་སུ་མྱུ་འཇག་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ངོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་རྣམས་དུ་སེམས་ཏེ། ཀྱི་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷ་ཚོ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་བསྟན་པ་འདི་འདིར་ཅི་འི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཅི་འི་

སྤྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ཚོ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་འདི་ལྷ་བུ་འདི་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ཉིང་ལེ་འཛོལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་། ལྷ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་

ཡུན་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་བའི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞིའོན་ཏེ་
གྲུང་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཇམ་དཔལ།

{@07B} བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ས་ངོ་མཚར་མདུ་བྱུང་བ་ཇུ་འཇུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བསྟན་ཏེ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁྱིམ་བརྒྱད་སྟོང་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ། མཚོག་ཏུ་ལྷན་

སྤྱད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་ཏུ་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་སྒྲུང་བ་འདི་འོན་ཏེ་གྲུང་
ཀྱི་གང་། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་

ཚེན་པོ་བྱམས་པས་འཇམ་དཔལ་གཞིའོན་ཏེ་གྲུང་པ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲུབ་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་
ན་འདི་ལྟ་བུ། །མི་ཡི་མགོན་པོས་འོད་ཟེར་གཅིག་པོ་འདི། །

ལལ་གྱི་སྒྲིན་མཚོམས་ཀྱི་ཞི་མཛོད་སྤྲུལ་སྤྲུལ། །འཁོར་ཏུ་སྒྲུང་བའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བཏང་། །ལྷ་རྣམས་དགའ་བས་ཙོན་དན་ལྗོངས་
སྤྱེ་མ་དང་། །ལྷ་ཡི་སྒྲོམ་རབ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །མཚན་ལྗོངས་ར་དང་

མཚན་ལྗོངས་ལ། །མེ་ཏོག་དག་གི་ཚར་ཚེན་རབ་ཏུ་ཕབ། །དེས་ནི་ས་འདི་ཀུན་ཏུ་མཛོམས་གྲུང་ཅིང་། །འཁོར་བའི་འདི་དག་
དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ། །ཞིང་རྣམས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་

དུག་ཏུ་། །འཁོར་ཏུ་འཇིགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཀུན་ནས་གྲོམ། །འོད་ཟེར་དེ་ཡིས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི། །ཞིང་ཞི་སྟོང་
ཕྱག་བཅོམ་བརྒྱད་ཚོང་པ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་

ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྒྲུང་། །ཞིང་རྣམས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་མཛོམས། །མཚར་མེད་ཡན་ཚད་སྤིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར།
ཞིང་དེ་དག་ན་སེམས་ཙོན་ཇི་སྟོན་པ། །འགྲོ་བ་དུག་པོ་དེ་

གང་རྣམས་བྱེད་སྤོང་ལྟ་བུ་མི་ཉུང་བ། །བརྗོན་འགྲུས་རྣམས་པ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད། །ལ་ལ་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པ་འདྲ་བའི་བཞིན་
ཏེ། །ཁོར་དང་འགྲོན་བྱ་གསེར་དང་དཔུལ་རྣམས་དང་། །ལུ་

ཏིག་ཁོར་བུ་མཚན་ཤེལ་བྱུང་དང་། །བཞུགས་བཞུགས་མོ་ཉུང་ཤིང་ཉེ་ཉུང་ལུག་ །དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱོད་གསལ། །
ཡོངས་སུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེན་པ་གཏོང་། །བདག་

ཅག་གིས་ཀྱང་ཐེག་མཚོག་ཐོབ་ཤོག་ཅེས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་འདིར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོབ་བར་བྱེད། །སྐྱེན་པ་འདི་འདྲ་འདི་དག་
སྐྱེན་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་ནང་ན་ཐེག་མཚོག་ལྟར་

པར་ཅན། །མངས་རྒྱས་ཐེག་པ་བདེ་ག་ཤེགས་གང་བསུགས་པ། །དེ་ནི་བདག་གིས་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །ལ་ལ་ཉུང་བཞི་
ཅན་གྱི་ཉེང་ཉུང་། །ཁ་ཁྱེར་བཅས་པ་མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚན་

བརྒྱན། །རིན་ཆེན་དག་ལས་བྱས་པའི་བ་དན་ཅན། །ལ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐྱེན་པ་བྱིན། །དེ་བཞིན་བྱེད་ཆུང་མ་རྣམས་
ཀྱང་བྱིན། །ལ་ལ་མངས་པའི་ཤེལ་ཡང་སྐྱེན་པར་བྱེད། །

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འདི་ནི་འཚོལ་བའི་སྐྱེད། །ལག་པ་དང་ནི་རྐང་པ་བསྐྱེད་པ་བྱིན། །ལ་ལ་དག་གི་མགོ་དང་ལ་ལས་མིག་
ལ་ལ་བདག་གི་ལུས་མཚོག་རབ་ཀྱང་གཏོང་། །དང་

{ @A9 } ཟླ། །བའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱེན་པ་རྣམས་བྱིན་ནས། །དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར། །འཇམ་
དཔལ་བདག་གིས་མཐོང་བ་ལ་ལ་ན། །རྒྱལ་སྤྱིད་

སྐྱེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་བྱས་ཏེ། །བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་དེ་བཞིན་གྱིང་ཀུན་དང་། །གཉེན་དང་སྤོན་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
སྤངས་ནས། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྲིན་གྱི་དྲུང་དོང་སྟེ། །

ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ཚོས་རབ་མཚོག་འདྲི་ཞིང་། །རྟེན་སྒྲིག་གོས་རྣམས་རབ་ཏུ་གྱུར་བྱེད་དེ། །སྐྱོད་ཁ་སྤྱོད་དག་གྱུར་འདྲེག་
པར་བྱེད། །བདག་མཐོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་ནི། །

དགོས་པའི་ལྷན་འཇུག་ཚེ་ལ་གནས་པ་དག་ །དགོན་པ་སྟོང་པ་རྣམས་སུ་གནས་འཚའ་ཞིང་། །ལ་ལ་ལུང་ལོད་ཁ་ཉོན་
བྱེད་ལ་དགའ། །བདག་མཐོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

ལ་ལ་དག་ །རི་སྐུལ་དག་ཏུ་ལྷགས་པའི་བརྟན་པ་རྣམས། །མངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་རྣམ་པར་སྐྱོམ། །ཡོངས་སུ་སེམས་
ཤིང་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་

འདོད་པ་མ་ལུས་སྤངས། །ཡོངས་བསྐྱོམས་བདག་ཉིདོད་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་ །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཡང་དེར་ཐོབ་ནས།
འབད་བར་ག་ཤེས་པའི་སྲས་པོ་དགོན་པར་

གནས། །བརྟན་པ་ལ་ལ་རྐང་ག་ཤེས་དེར་གནས་ཏེ། །འདྲེན་པའི་ན་སྤར་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བྱས་ནས། །དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་
རྒྱལ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོང་

{@09B} གིས་མངོན་པར་བསྟོན། །རྟེན་དང་ལྡན་ཞིང་དུ་ལ་བ་མི་འཇིགས་པ། །ལ་ལོད་པ་ལྡབ་ཤེས་པ་དག་ །རྐང་
གཉིས་གཙོ་ལ་ཚོས་གྱུར་འདྲི་བར་བྱེད། །ཐོས་ནས་དེ་དག་ཚོས་རྣམས་

འཇིན་པར་འགྱུར། །ཡོངས་བསྐྱོམས་བདག་ཉིད་རྒྱལ་དབང་སྲས་པོ་རྣམས། །ལ་ལ་དག་གིས་དེ་དང་དེར་མཐོང་བ། །དཔེ་
དང་གཏམ་ཚོགས་ཐོག་ཐོག་དུ་མ་ཡིས། །སྲོག་ཚགས་བྱེ་

བ་མང་ལ་ཚོས་རྣམས་སྟོན། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བྱེས་ཚོས་རྣམས་རབ་སྟོན་ཅིང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཡང་
དག་འཇོད། །བདུད་རྣམས་སྟོབས་དང་བཞེན་པར་བཅས་

བཅོམ་སྟེ། ཚོམ་གྱི་རྩ་འདི་ལོན་ཏུ་རྒྱུ་བར་བྱེད། །ལ་ལ་བདེ་བར་ག་ལེགས་གྱི་བསྟན་པ་ལ། །བདེར་ག་ལེགས་སྲས་ལ་ལྟ་
མི་གོའོད་སྦྱིན་དང་། །སྲིན་པོས་མཚོད་ཀྱང་ངོ་མཚར་

མི་འཛིན་ཅིང་། །སྟེམས་མེད་ཞི་ཞིང་རབ་ལོ་དཔ་མཐོང་། །ཕལ་ཚེར་ནགས་གནས་དེ་བཞིན་གཞན་དག་གྱང་། །སྣང་བའ
ི་འོད་ཀི་ལུས་ལས་རབ་གཏོང་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་

ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོན་ཅིང་། །དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ལ་ཡང་ཡང་དག་འཇུང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ལ་ལ་བཙོན་འགྲུས་
གནས། །ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་མ་ལུས་གཉིད་སྤངས་ནས། །

འཚགས་བྱེད་ཅིང་ནགས་ཚལ་གནས་པ་དག་ །དེ་དག་བཙོན་པས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་ལྷགས། །ལ་ལ་ཚུལ་སྲིམས་མ་
རལ་སྤང་བ་ནི། །ཏུག་ཏུ་རྣམ་དག་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །

{@10A} ལ། །ལ་ལ་དཔ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འགྱུར། །དེ་དག་སྲིམས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་ལྷགས། །རྒྱལ་
སྲས་ལ་ལ་བཙོན་པའི་སྟོབས་ཅན་ཏེ། །དགོས་སྤོང་ང་

རྒྱལ་ཅན་དག་ཁོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ག་ལེ་ཞིང་སྤྲིགས་པ་འང་བཙོན་པར་བྱེད། །བཙོན་པས་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་
ལྷགས། །བདག་མཐོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་

ཞི། །རྩེད་མོ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །བྱིས་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སྤངས་ནས། །འཕགས་པ་རྣམས་
དང་འགྲོགས་དགའ་མཉམ་པར་གཞག། །རྣམ་

པར་ག་ཡང་བའི་སེམས་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །ལོ་སྟོང་བྱེ་བར་ནགས་དང་རི་སུལ་ན། །རྩེ་གཅིག་སེམས་སུ་བསམ་གཏུན་
བྱེད་པ་རྣམས། །དེ་དག་བསམ་གཏུན་བྱང་ཚུབ་མཚོག

ལ་ལྷགས། །དགོ་འདུན་སློབ་བཅས་རྒྱལ་བ་མངོན་སུམ་དུ། །བཟའ་དང་བཅའ་དང་དེ་བཞིན་ཟས་དང་སྐྱོམ། །ན་བའི་སྐྱོན་
ཅི་མི་ཉུང་མང་པོ་དག། །ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྐྱིན་པ་སྐྱིན་པར་

བྱེད། །དགོ་འདུན་སློབ་བཅས་རྒྱལ་བ་མངོན་སུམ་དུ། །དེ་དག་གོས་བརྒྱ་བྱེ་བ་སྐྱིན་པར་བྱེད། །ལ་ལ་སྣོང་ཟླ་བྱེ་བ་བརྒྱ་
རི་དང་། །རིན་ཐང་མེད་པའི་གོས་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྲུལ། །

རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་བཞིན་ཅན་དཀྱི་གྱི། །གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱ་བྱས་ནས། །སྐྱོན་དང་མལ་ཆ་མང་པོས་བརྒྱན་པ་
རྣམས། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་

{@10B} འབྲུལ། །ཀློན་དགའ་ར་བ་ཡིད་འོང་གཙང་མ་རྣམས། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པ་དག། །སྐྱེས་བུ་ལྷུ་
མཚོག་ཉེན་ཐོས་བཅས་པ་ལ། །ལ་ལ་ཉིན་པར་ལྷགས་བྱིར་རབ་ཏུ་འབྲུལ། །

དགའ་བ་སྐྱེས་ནས་སྣ་ཚོགས་རྣམ་མང་པོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱིན་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད། །བྱིན་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་ཡང་བརྩོན་པ་
གྱུར་ས་བརྐྱེད། །སྐྱིན་པས་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་ལྷགས། །ལ་

ལ་ཞི་བའི་ཚོས་གྲང་རབ་འཚད་དེ། །དཔེ་དང་གཏུན་ཚོགས་ཐུག་ཐིག་དུ་མ་ཡིས། །དེ་དག་སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་སྣོང་ལ་
སྐྱོན། །དེ་དག་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་ལྷགས། །བྱེད་པ་མེད་

པའི་ཚོས་རབ་ཤེས་པ་ནི། །གཉིས་མེད་རབ་ལྷགས་ནམ་མཁའ་མཚུངས་འདྲ་བ། །མཚགས་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་སྲས་
པོ་རྣམས། །དེ་དག་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་ལྷགས།

བདག་གིས་གཞན་ཡང་མཐོང་བ་འཇམ་པའི་དབྱུངས། །བདེར་ག་ཞེགས་མྱ་ངན་འདས་པའི་བསྐྱོན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བརྟན་པ་མང་བྱུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐྱེལ་

དག་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད། །མཚོད་རྟོག་བྱེད་སྟོང་ཕྱག་མི་ཉུང་བ། །ཇི་ལྟར་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་བྱེད་མ་བཞིན། །གང་གིས་བྱེད་
ཞིང་རྣམས་རྟག་བརྒྱན་པ། །རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་དག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་

མཐོང་། །རིག་ཚེན་སྣ་བདུན་མཚོག་གི་རྒྱལ་མཚོན་གསུགས། །དེ་ནི་བྱེད་སྟོང་རྣམས་བསྐྱེད་བཞི། །འཕང་དུ་དཔག་ཚད་
ལྷ་སྟོང་ཕྱིན་པ་སྟེ། །ཁོར་ལུག་ཏུ་ཞི་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་

{@11A} ཨ། །ཡོད་པོ། །རྣམ་རྒྱལ་བ་དེ་བཅས་པ་ཁོར་མོར་མཛོལ། །དྲིལ་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་རྟག་ཏུ་འཁོལ།
།མེ་ཏོག་དྲི་དང་དེ་བཞིན་སིལ་སྟོན་གྱིས། །ལྷ་མི་སྲིན་པོ་

གོའདྲ་སྲིན་རྣམས་གྱིས་མཚོད། །ཡོངས་འདུ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་བཞིན། །དེ་ལྟར་རྩོགས་བཅུ་དེ་དག་མཛོལ་བྱས་ཏེ།
།རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་དག་ལ་འདི་འདྲ་འདིར། །བདེ་

ག་ཤེགས་སྐྱེས་གྱིས་མཚོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུད། །རྒྱལ་བས་འོད་ཟེར་གཅིག་པོ་འདི་བཏང་བས། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟོན་འདི་
དག་རབ་རྒྱས་པ། །བདག་དང་སྲོག་ཚགས་བྱེད་མང་པོ་

འདིས། །འདི་ནི་འདུག་བཞིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །གང་གིས་འོད་ཟེར་གཅིག་པ་དེར་བཏང་བས། །ཞིང་རྣམས་
སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་སྟོན་པ་དེ། །ཀྱེ་མ་སྐྱེས་བུ་ལྷ་མཚོག

དེ་ཡི་མཐུ། །ཀྱེ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བཅུ་མེད་དོ། །མེད་དུ་བྱུང་བ་ཚད་མེད་འདི་འདྲ་བའི། །ལྷས་རྣམས་མཐོང་ནས་བདག་
ཅག་འོ་མཚོར་གྱུར། །འདི་ཡི་དོན་རྣམས་འཇུག་དབྱངས་

རབ་སྟོན་ཏེ། །མངས་རྒྱས་སྐྱེས་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་གྱུར་པ་སྟེལ། །འཁོར་བཞི་འདི་དག་རབ་ཏུ་དག་འཕེམས་གྱིས། །དཔའ་པོ་
སྟོང་དང་བདག་ལ་མཛོན་པར་ལྷ། །བདེ་བར་

གཤམ་གསལ་པམ་དེ་རི་ཅི་ཡི་སྒྱིར། །སྒྲུང་བ་འདི་འདྲ་འདི་ཞི་རབ་ཏུ་བཏང་། །བདེ་གཤམ་གསལ་སྲས་པོ་ཁྱིེད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལ།
།དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་རྣམ་པར་སེལ། །འདི་ལྟར་

{@11B} །འདྲ་ཟེར་རྒྱ་ཚེན་རབ་བཏང་བ། །དེ་དག་ཅི་འདྲ་འདི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག། །བདེ་བར་གཤམ་གསལ་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་ཡིས། །བྲུང་ཚུབ་སྟོང་པོར་ཚོས་མཚོག་གང་བརྟེས་པ། །དེ་དག་འཇིག

རྟོན་མགོན་པོ་འདིར་འཚད་དམ། །བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ལུང་སྟོན་ཏམ། །ཞིང་རྣམས་སྟོང་སྲག་དུ་མ་གང་བ
སྟན་པ། །སྒྲུ་ཚོགས་རབ་ཏུ་བཀྲ་བ་རིན་ཚེན་བརྒྱུ། །མཐའ་

ཡས་ན་ཅན་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྒྲུང་བ། །འདི་ཞི་མི་ཚུད་རྒྱུར་འགྱུར་གོར་མ་ཚག། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བྱམས་པས་ཀུན་
བྲིས་ནས། །ལྷ་མི་གོད་སྒྱིན་སྲིན་པོ་དེ་དག་དགའ། །

འཇམ་དབྱུངས་འདིར་ཞི་ཅི་ཞིག་ལུང་སྟོན་ཅེས། །འཁོར་རྣམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་སྟོང། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ལྷུར་གྱུར་པས་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་

པོ་བྱམས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་ལ་སྐྱེས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག། །འདི་ཞི་དེ་
བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཚོས་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་འབེལ་བའི་

གཏམ་མཇོད་པར་དགོངས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག། །འདི་ཞི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་ཚོས་ཀྱི་ཚར་ཚེན་པོ་མངོན་པར་
དབབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྩ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་བརྟུང་བ་དང་། ཚོས་

ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བར་མཇོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དུང་ཚེན་པོ་རབ་
ཏུ་འབྱུང་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྩ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་བརྟུང་བ་དང་།

{@12A} ཨོཾ་འཕགས་པ་ཚེ་མཛད་པར་དགོངས་པ་སྟེ། རིགས་གྱི་བྱ་དག། འབདག་ཇི་ལྟར་སློབས་པ་དང། ཇི་
ལྟར་སློབ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ལྟས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ། སློབ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་འདི་བཏང་

བས། བདག་གི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འང་ཚོས་ཚེ་མཛད་པ་བསྐྱེད་པའི་འབེལ་བའི་གཏམ་མཛད་པར་བཞེད་པ་
དང། ཚོས་ཚེ་མཛད་པ་བསྐྱེད་པ་ཐོས་པར་མཛད་བཞེད་

པས་འདི་ལྟ་བུའི་སྣ་ལྟས་འདི་མཛད་པ་སྟེ་བྱེད་དོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

དང་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པས་སྣ་ལྟས་ཚོ་འདྲུལ་ཚེ་མཛད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བཏང་བའི་སྣང་
བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སློབ་ཏོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག། འབདག་

གིས་བྲན་པ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཚེས་གྲངས་མེད་པ། ཡངས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་ཚོད་མེད་པ་དེའི་

ཕ་རོལ་གྱི་འང་ཚེས་ཕ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་བྲན་པ་བདེ་བར་

{@12B} བར་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་མ་ཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུ་འདྲུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། སྤྱོད་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་
སློབ་པ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་བྲན་འདས་ཉི་ཟླ་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་

སྒྲོ་ དེས་ཚེས་བསྐྱེད་པ་ཚངས་པ་རོ་དཔ་ཐོག་མར་དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་བ། ཐ་མར་དགོ་བ། རོ་ན་བཟང་པོ་ཚོག་འབྲུ་བཟང་
པོ། མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་

ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲོ་ཏེ་འདི་ལྟ་སྒྲོ། ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་ཞི་སྐྱེ་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཚིབ་དང་།
སྐྱེ་སྒྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདད་བའི་སྤྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་དང་ལྡན་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག

པའི་ཚེས་སྒྲོ་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་ཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། མ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པ།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེས་སྒྲོ་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བྱུ་དག་ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉི་ལྷ་སྒྲོན་མ་དེའི་

མ་རོལ་གྱི་འང་ཚེས་མ་རོལ་གྱི། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉི་ལྷ་སྒྲོན་
མ་ཞེས་བྱ་བཞིག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། མ་ཕམ་པ། འདི་

{@13A} ལྟར་སྐྱོ་ལ་དང་སྐྱོ་ལ་བཟོ་དཔའི་ཚུལ་འདིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉི་ལྷ་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བར་”

མཚན་གཅིག་པ། རིགས་དང་གདུང་གཅིག་པ་ཤ་སྐྱུག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་ར་ [~DHWA] །ཇོ་རིགས་སུ་མཐུན་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་ལྷ་སྐྱེད་པོ། །མ་ཕམ་པ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཉི་མི་ཤེ་དག་ཐོག་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་ཐ་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་བར་དུ་དེ་དག་གིས་ཚོས་བཤད་
པའང་ཚངས་པར་དོ་དཔ་ཐོག་མར་དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་

བར་ཐ་མར་དགོ་བ། དོན་བཟང་པོ་ཚོག་འབྲུ་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་
བ་ཡང་དག་པར་རྟོན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་

ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཚི་བ་དང་། ལྷ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེགས་འདོན་པ་དང་། སྐྱེགས་སྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པའི་མཐར་སྐྱེགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་
པའི་ཚོས་རྟོན་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་བརྩམས་ཏེ། མཐོ་ལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་དུག་དང་
ལྷན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

{@13B} མཐར་སྐྱེགས་པའི་ཚོས་རྟོན་ཏེ། །མ་ཐམས་པ། འདི་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉི་ལྟོ་སྐྱོན་མ་དེ་སྐྱོན་གཞོན་

རྣམ་འགྲུང་ཅིང་ཁབ་ན་བཞུགས་པ་ལས་མངོན་པར་མ་བྱུང་བའི་ཚོ་སྐྱེས་བརྒྱུད་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བུ་
གཞོན་ལྷོ་སྐྱོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཟང་པོའི་སྐྱོས་དང་། མཐའ་

ལས་སྐྱོས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྐྱོས་དང་། ལྷ་དཔར་སྐྱོས་དང་། ཐེཚོམ་ཀུན་བཅོམ་དང་། དབྱུངས་ཀྱི་སྐྱོས་
དང་། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལྷོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །མ་

སམ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉི་ཟ࿳་སློན་མ་དེའི་སྐུ་ལ་བུ་གཞིན་ལྷོ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་
རེ་རེ་འད་གྲིང་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་འཛོལ་དཔར་

གྱུར་ཅིང་དེ་དག་ཀུན་ལ་པོ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཁབ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བར་ཤེས་ཤིང། སློན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་ཐོས་ནས། རྒྱུ་ལ་པོའི་འཛོལ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་རྩེས་སྲུང་བ་ཏུ་
བྱུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་ཏེ་ཚོས་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུ་ལ་བུ་གཞིན་ལྷོ་དེ་དག་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་དེ་
ཅིང་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་དག་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་

{@14A} ལྟ། །གྱུར་ཏོ། །མ་ཐམས་པ། དེའི་ཚོན་འད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཟ࿳་སློན་མ་དེས། དེས་

པར་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོ་སྡེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
གདམས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛོལ་སྲུང་བ་

བཞད་ནས། དེའི་ཚོ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅོམ་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་འདུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚོས་ཀྱི་གདན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
སྐྱེལ་མོ་གྱུང་བཅས་ཏེ། མཐའ་ཡས་དེས་པར་བསྟན་པའི་

གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་ཏེ་སྐྱེ་མི་གྲོ་ཞིང་སེམས་མི་གྲོ་བར་གྱུར་ནས་བལྟགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་སྟོམས་པར་ལྷགས་མ་ཐག་ཏུ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མེ་ཏོག་མནའ་ར་བ་དང་། མནའ་ར་བ་ཚེན་པོ་དང་། མནའ་ལྷུ་ཤ་ཀ་དང་། མནའ་ལྷུ་ཤ་ཀ་ཚེན་པོ་
དང་། ལྷའི་མེ་ཏོག་དག་གིས་ཚར་ཚེན་པོ་མངོན་པར་བབ་སྟེ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མངོན་པར་འཐོར་རོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡང་རྣམ་པ་རྟུག་
ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏེ། འགྲུལ་ལ། ལྷན་ཏུ་རབ་

ཏུ་འགྲུལ་ ལྷེག་ །ལྷན་ཏུ་རབ་ཏུ་ལྷེག་ །འཇུག་སེ། ལྷན་ཏུ་རབ་ཏུ་འཇུག་སེ། །མ་ཐམ་པ། ཡང་དེའི་ཚོ་འཁོར་དེར་དགོ་
སྲོང་དང་། དགོ་སྲོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་།

{@14B} དགོ་བསྟེན་མ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལོ་ལོ་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ལྷ་མ་མཁའ་ལྲིང་དང་།
མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འཕྲེ་ཚེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་

དང་། རྒྱལ་ལྷན་དང་། ལྷོ་བས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱུར་བ་དང་། སྤྱིང་བཞིའི་འཁོར་ལོས་བསྤྱུར་བ་རྣམས་འདུས་ནས་འཁོར་པར་
གྱུར་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལ་ལྷ་ཞིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། མདུ་དུ་གྱུར། དག་འབར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་ཉི་ལྔ་སྟོན་མའི་སྟོན་མཚམས་གྱི་བར་གྱི་མཛོད་རྒྱ་

ནས་འོད་ཟེར་གཅིག་བྱུང་ནས་དེ་ཉམས་སྟོན་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཉི་མེད་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་འོད་ཟེར་དེའི་འོད་གྱིས་ཞིན་ཏུ་ལྷུང་པར་སྤྱང་བར་གྱུར་

ཏེ། མ་ཐམ་པ། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་དག་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་བཞིན་གོ། །མ་ཐམ་པ། ཡང་
དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཞབས་འབྲིང་ན། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་སྤྱི་ལུ་འཁོད་པ་དང་། འཁོར་དེ་ཅོམ་ཉམ་པ་དེ་དག་འོད་ཟེར་ཚེན་པོའི་སྤང་བ་དེས་འཇིག་
རྟེན་སྤང་བར་བྱས་པ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། མད་

དུ་གྱུར་ཏེ། ལྟོ་མོ་ཚེར་བྱུང་དོ། །མ་པམ་པ། དེའི་ཚོན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའོད་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ།

{@15A} ༂། །དེའི་སློབ་མ་བརྒྱད་བརྒྱུ་ཡོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའང་ཉིང་ལེ་འཛོན་དེ་ལས་བཞེངས་ནས་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་འོད་མཚོག་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། དམ་

པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུ་ཚོང་བར་གདན་གཅིག་
ལ་བཞུགས་ནས་སྐྱེ་མི་བསྐྱེད། སེམས་མི་གྱོ་བར་

བཤད་དོ། །འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟན་གཅིག་ལ་འཁོད་དེ། ལུས་མི་བསྐྱེད་སེམས་མི་གཡོ་བར་བར་གྱི་བསྐྱེད་
པ་དུག་ཅུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཚོས་ཉམ་ཏེ། འཁོར་

དེ་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ལུས་ངལ་བའང་མེད། སེམས་སློབ་འང་མེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱལ་ཉི་ཟླ་སྟོན་མས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུ་འདས་ཀྱི་བར་དུ། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོ་
སྟེ་ལིན་དུ་རྒྱས་པ་ཚེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ལ་གདམས་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཤད་ནས། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་པོ་ལས་འདོད་ཞེས་
ལྟ་དང་བཅས། བདུད་དང་བཅས། ཚོངས་པ་དང་

{@16A} ཨོཾ །མམ་པ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་སྐུ་སྐྱོམ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་འོད་མཚོག་དེའི་སྐོབ་མར་གྱུར་ཏེ། དེས་དེ་དག་

སྐྱེ་བའི་དཔའ་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་སོ། །དེ་དག་གིས་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བྱེ་
བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱས་སྟོང་མང་པོ་མཐོང་སྟེ། བཀུར་སྟེ་བྱས་

ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱུར་སྐྱེ་བའི་དཔའ་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་
དག་གི་ཐ་མ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཡིན་ཞོ། །སྐོབ་མ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་རྟེན་པ་ལ་རབ་ཏུ་
གདུ་བ། བཀུར་སྟེ་ལ་གདུ་བ། ཤེས་གྱི་ཁེ་ལ་གདུ་བ།

གྲགས་པ་འདོད་པས་དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཚིག་དང་། ཡི་གེ་མི་ཟེམ་མི་ཚགས་ཏེ། དེའི་མིང་ཡང་གྲགས་པ་འདོད་ཅེས་བྱ་བར་
གྱུར་ཏེ། །དེས་གྱུར་དག་བའི་རྩ་བ་དེས་སངས་རྒྱས་

བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱས་སྟོང་མང་པོ་མཐོངས་པར་བྱས་སོ། །མཐོངས་པར་བྱས་ནས་བསྟེ་སྟངས་བྱས། བཅུན་པར་བྱས། རི་མོར་
བྱས། མཚོན་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། རི་མ་གྲོ་བྱས་

སོ། །མམ་པ། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འོད་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱོམ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཞིག་
ཡིན་པ་སྟུང་དུ་ཁྲོད་སོམ་ཉི་འམ། ཡིད་གཉིས་སམ། ཐེ་

{@16B} ཚོམ་ཟབར་གྱུར་ན་དེ་སྟར་མི་བཏུ་འོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ག། ཁོ་བོ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་འོད་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱོམ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཏེ། །གང་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

གཤམ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གི། མ་ཕམ་པ་སྲིད་ཉིད་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ཀྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
གཤམ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཕམ་པ།

དེ་ལྟར་སྲོའི་སྐྱམ་གྲངས་འདིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲ་ལྟས་འདི་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་བཏང་བ་མཐོང་ནས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

མདོ་སྤེལ་ཉིན་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཞུགས་པར་བཞེད་པ་སྟོན་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་ལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པས་དོན་དེ་
ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་དེའི་ཚོ་ཚོ་གསུ་བཅད་པ་འདི་དག།

སྤྲུལ་སོ། །འདས་པའི་དུས་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་གི། ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་ཚོ་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་
སྤྱེད་ཀྱི་མཚོག། མཚན་གི་ཉི་ཟླ་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱེད་

དགུ་འབྲེན་པ་དེ་གི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་བྱེད་རྣམ་པར་འདུལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འབས་མ་ཡས་བྱེད་
བ་སྟོང་། །མང་པོ་དེ་དག་ཡི་ཤེས་ཡང་དག་འཇུང་། །རྣམ་

པར་འབྲེན་པ་གཞིན་རྒྱུར་པ་ཡི། །དེ་ཚོ་དེ་ཡི་སྤྲུལ་གྱུར་རྒྱལ་པོ་དག། །ཐུབ་ཆེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་མཐོང་ནས། །འདོད་
སྤངས་ཐམས་ཅད་སྤྱུར་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་

{@17A} ལྟ། །མགོན་པོ་དེ་ཡི་ཚོས་བཞུགས། །མཐའ་ཡས་ངེས་པར་བསྟན་པ་མདོ་སྤེལ་མཚོག། །དེ་མིང་ཉིན་ལྷན་སྐྱེས་
པའི་མདོ་ཞེས་བྱ། །སྲོག་ཆགས་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་

དག་ལ་སྟོན། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་ཡིས་བཞུགས་པ་ལ། །དེ་ཚོ་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་གྱུར་བཅས་ནས། །མཐའ་ཡས་ངེས་བ་
སྟོན་ཏེང་འཇིན་དམ་པ་ལ། །ཐུབ་མཚོག་ཚོས་གདན་བཞུགས་

ནས་བསམ་གཏུན་མཛད། །ལྟ་ཡི་མེད་ཀྱི་མཚན་པར་བ་འབབ། །རྒྱ་བརྒྱུད་ས་པར་ནི་རྩ་ཡི་སྐྱེ་ཡང་བྱུང། །ལྟ་དང་གཞི་དེ་
སྐྱེན་བར་སྣང་གནས་འཁོད་པ། །ཤར་གཉིས་དམ་པ་ལ་ནི་མཚོན་

པ་བྱེད། །འཛིན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཏོས། །དེ་ནང་མཚར་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར། །སྐྱེན་མཚོམས་ནས་ནི་
འཛིན་མཛོམས་པ་ཡི། །འདྲེན་པས་འོད་ཟེར་གཅིག་པོ་རབ་

བཏང་བ། །ཤར་གྱི་སྐྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་དེ་སོང་བས། །འཛིན་རྣམས་སྟོང་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་དག། །རབ་ཏུ་སྣང་བས་འ
ཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཛོམས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

ལུ་འཕོ་སྐྱེ་བ་སྟོན། །རྣམ་པར་འདྲེན་པའི་འོད་ཟེར་དེ་ཡི་མཐུས། །དེ་ལྟར་དེ་ན་ལ་ལ་རིན་ཆེན་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཁོད་གཞི་
རྒྱུ་ཡི་མཛོད་ཀྱི། །བཏུན་སྐྱེད་པ་སྣོད་གས་སྣང་བར་

གྱུར། །ལྟ་དང་མི་དང་དེ་བཞིན་གཞི་སྐྱེན་གྱི། །ལྟ་ཡི་བུ་མི་དྲི་ཟེ་མི་འམ་ཅི། །གང་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་མཚོན་
བརྟེན་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་མཚོན་

{@17B} བྱེད་སྣང་། །སངས་རྒྱས་རང་འབྱུང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སྣང་། །གསེར་གྱི་མཚོན་སྟོང་ལྟ་བུར་བཏུན་སྐྱེད། །འི་
རྒྱུ་ཡི་དབྱུང་ན་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །འཁོར་གྱི་དབྱུང་ན་ཚོས་ནི་རབ་ཏུ་

གསུང། །དེ་ན་ཉམ་ཐོས་གངས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་ཉམ་ཐོས་དེ་སྟེན་ཚོད་མེད་པ། །སོ་སོའི་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་འ
དྲེན་པ་ཡི། །འོད་ཟེར་འོད་གྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན། །

བརྟེན་འགྲུས་ལྡན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་མེད་ཚོར་བུ་རིན་ཆེན་འདྲ། །མི་མགོན་སྐུས་དག་རི་
ཡི་སྐུལ་དག་ན། །གནས་འོད་དཔ་དེ་དག་སྣང་བར་གྱུར། །

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་། །བརྟན་པ་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཅན་བསམ་གཏུན་དགའ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གང་གྱི་བྱེད་སྟེང་མང། །འོད་ཟེར་དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་རབ་

ཏུ་སྒྲོང་། །བསྐྱོད་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པར་ཡང་། །བཟོད་ནས་བསམ་གཏུན་དགའ་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག། །དེ་དག་
བསམ་གཏུན་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཞུགས་པ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་

པའི་ཐུགས་གྱི་སྲས་རྣམས་སྒྲོང་། །ཡང་དག་ཞི་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་གནས། །ཞེན་ཏུ་ཞེས་ནས་ཡང་དག་རབ་སྟོན་ཏེ། །འ
ཇིག་རྟེན་ཁམས་མང་དུ་ཞེ་ཚོས་ཀྱང་འཆད། །དེ་འདྲའི་བྱེད་

པ་བདེར་ག་ཞེགས་མཐུ་ཡིས་བྱུང་། །ཉི་མའུ་བསྐྱོན་མ་དེ་ཡི་མཐུས། །སྐྱོང་བའི་འཁོར་བཞིས་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྲ། །དེ་
ཚོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་གནས་ཀྱང་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཅི་

{@18A} ལྟ། །ཞིག་ཅེས་ནི་ཕན་ཚུན་འདྲི། །གོད་སྐྱེན་ལྷ་མིས་དེ་མཚོད་མི་རིང་བར། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཏིང་ངེ་འ
ཇིན་ལས་བཞེངས། །ཚོས་སྲ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

གང་མཁས་པ། །འོད་མཚོག་སྲས་ལ་དེ་ཚོ་འདི་སྐྱད་གསུངས། །མཁས་པ་སྐྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་ལམ། །ང་ཡི་
ཚོས་འཇོན་ཞེན་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པས། །ཇི་ལྟར་སྲོག་ཆགས་ཕན་

སྤྱིར་ངས་བཤད་པ། །ང་ཡི་ཚོས་མཚོད་འདི་ལ་སྐྱོད་མངོན་སུམ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཀྱན་བཞོད་དེ། །དགའ་
བར་བྱས་ཞིང་ཞེན་ཏུ་བསྐྱུགས་བསྟོད་ནས། །བར་གྱི་

བསྐྱུགས་པ་དུག་ཅུ་ཚང་བར་ནི། །དེ་ཚོ་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་ཚོས་མཚོག་བཤད། །གང་ན་གཅིག་སྟེང་བཞུགས་འཇིག་རྟེན་མགོན་
པོ་ཡིས། །ཚོས་མཚོག་དམ་པ་དག་ནི་གང་བཤད་

པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་འོད་མཚོག་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཚོས་སྐྱེ་རྒྱུར་པ་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་བྱུང་། །རྒྱལ་བ་དེས་ཞི་ཚོས་ཀྱི་
མཚོག་བཤམ་དེ། །སྐྱེ་བོ་དུ་མ་རབ་ཏུ་དགའ་བྱས་

ནས། །དེ་ཡི་ཉིན་པར་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་མདུན། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་ནི་འདི་རྒྱན་གསུང་། །ང་ཡིས་ཚོས་ཀྱི་
ཚུལ་འདི་རབ་བསྟན་ཏེ། །ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བཤམ་

ཟིན་གྱི། །དགོ་སྤོང་དོ་རྣམ་ཞམ་གྱི་གྲུང་ཐུན་ལ། །ང་ཞི་བྱ་བ་འདའ་བའི་དུས་ལ་བབ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་སྤྱོད་
ལ། །བག་མེད་མ་ཡིན་དད་པ་སྤོང་པོར་གྱིས། །བསྟན་

{@18B} །པ་བྱེད་ཁྲག་ཁྲིག་འདས་པར་ཡང་། །རྒྱལ་བ་དྲང་སྤོང་ཚེན་པོ་རྟེན་པར་དགའ། །རྐང་ག་ཉིས་དམ་པ་འཁོར་བུ་
སྤྱར་བ་རུ། །སྤྱང་ན་ལས་ཞི་འདའ་བའི་སྐྱེ་བོས་ནས། །མངས་རྒྱས་

སྲས་རྣམས་མང་པོ་སྤྱང་ན་སྤྱེས། །སྤྱག་བསྟེན་པར་དང་འཁོར་བུ་ལྟར་པར་གྱུར། །སྤོང་ཚེན་པོ་མམ་པ་ཡིས་བྱེད་པ་དེ་དག་
ལ། །མི་ཡི་དབང་པོ་རྒྱལ་བོས་དབྱགས་སྤྱང་བ། །སྤྱ་

བཅ་ང་འདས་དགོ་སྤོང་མ་འཇིགས་འཁོག་ །ང་ཡི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བཞི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔལ་སྤོང་
མཁས་པ་འདི། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྟོགས་པར་རིག།

ང་ཡི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་རབ་འབྲེན་འགྲུར་ཏེ། །ན་དང་ཡན་ལག་དྲི་མེད་རྒྱལ་བར་འོང་། །དེ་ཚོ་དེ་ཡི་ནམ་གྱི་གྲུང་ཐུན་ལ།
།རྒྱ་ཟད་མེ་དང་འདྲ་བར་སྤྱང་ན་འདས། །དེ་ཡི་སྐྱེ་བུ་

འཁོར་བུ་སྤྱུར་ཏེ། །མཚོད་རྟེན་བྱེད་ཁྲག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ན་དགོ་སྤོང་དེ་བཞིན་དགོ་སྤོང་མ། །གང་རྣམས་
བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་རབ་ཞུགས་འོང། །བདེ་གཤེགས་

དེ་ཡི་བསྐྱེད་ལ་མངོན་བརྟོན་པ། །དེ་དག་མི་ཉུང་གངས་ལེ་བྱེ་མ་སྟེད། །དེ་ཚོ་ཚོས་སྐྱུར་གང་གྲུར་དག་སྟོང་མི། །གང་གིས་
ཚོས་དེ་བཟུང་བ་འོད་མཚོག་སྟེ། །བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་

ཅུ་ཚོང་བར་དེས། །བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཚོས་མཚོག་རབ་ཏུ་སྟོན། །དེ་ཡི་སྟོབ་མར་གྲུར་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་དག། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱས། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བྱེ་

{@19A} ཨ། །བ་མང་པོ་མཐོང་། །དྲང་སྟོང་ཚེན་པོ་དེ་དག་བཀུར་སྟེ་བྱས། །དེ་ཚོ་དཔ་རྗེས་སུ་མཐུན་དཀ། །འཇིག་
རྟོན་མང་པོ་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་གྲུར། །

གཅིག་འོག་གཅིག་ཏུ་དེ་དག་རྗེས་བཞིན་དུ། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུང་བསྟན། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་
རི་མ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡི། །ཐ་མར་གྲུར་པ་མར་མེ་མཛོད་

པ་སྟེ། །རྩ་ཡི་ལྷ་མཚོག་དྲང་སྟོང་མང་པོ་འོ་མཚོག་ །སྟོན་ཆགས་བྱེ་བ་སྟོང་ཡང་རྣམ་པར་བཏུ་ལ། །གང་སྟོན་བདེ་བར་
ག་ཞེགས་པ་དེ་ཡི་སྟེས། །དེ་ཡི་ཚོན་འོད་མཚོག་

ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ། །སྟོབ་མ་སྟེད་དང་ལྷན་ཞིང་ལེ་ལོ་ཅན། །ཞེས་གྱི་ཁ་དང་རྟེན་པ་འཚོ་ལ་བ་དང་། །ཞེན་ཏུ་གྲགས་པ་འདོད་
པ་འི་ཤས་ཆེ་ཞིང་། །གྲོང་ནས་གྲོང་དུ་རྒྱ་བར་གྲུར་

པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཁ་ཏོན་ལུང་ཞོས་དེ་བཞིན་ཀུན། །དེ་ཡི་ཚོན་བཤད་པ་རྣམས་མི་ཟེན། །དེ་ཡི་མིང་ཡང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་
གྲུར། །གྲགས་པ་འདོད་ཅེས་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲགས། །

དེ་ཡང་དགོ་བ་རྣམས་གྱི་ལས་དེ་དག། །འདྲེན་མར་གྲུར་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས། །སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་བྱེ་བ་
མཉེས་བྱས་ཏེ། །དེ་དག་མཚོན་པ་རྒྱ་ཚེར་བྱས་པར་གྲུར། །

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཔེ་བུ་དུས་ལྟར་། ལས་ལུགས་ལྟར་ལྟེ་མེད་ཡང་མཐོང་། དེ་ནི་འདིར་ཡང་ཐུག་པུ་བསྟེ།
རྗེས་བཞིན་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཀྱང་འཕྲོ་འགྲུང་བ། །

{@19B} བྱམས་པའི་རིགས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་འགྲུང་། རྒྱུ་ཆགས་སྟོང་ལྟ་བུ་བྱེ་རྣམ་པར་འདུལ། བདེར་
ག་ཤེགས་མུ་འདས་པའི་བརྟན་པ་ལ། དེ་ཚོ་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གང་གྱུར་

པ། དེ་ནི་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཁྲིད་ཉིད་དོ། དེ་ཚོ་ཚོས་སྤྲུལ་གྱུར་པ་ཁོ་བོ་སྟེ། ཁོ་བོས་དེ་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་དང་གཞིས། ཡེ་
ཤེས་གྲགས་པ་དེ་ཡི་ལྟ་བུ་བྱང་བ། རྒྱུ་ཚོ་དེ་ནི་ཁོ་བོས་མཐོང་

གྱུར་པ། དེ་འདྲའི་ལྟ་བུ་འདི་དེང་ཡང་མཐོང་བས་ན། དེས་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་ཏུ་ག། ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཚེན་དོན་
དམ་གཟིགས་པས་ཀྱང་། དེ་ཚོ་ཁོ་བོས་རྣམ་གྲངས་མཚོག

ཐོས་གང་། དེ་དག་ཉིད་ནི་འདིས་ཀྱང་བཤད་པར་དགོངས། དེ་ཡི་ལྟ་བུ་ཉིས་དེ་རིང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི། རྣམ་པར་འབྲེན་
པ་རྣམ་གྱི་ཐབས་མཁས་པ། ལྟ་བུ་མེད་ལོ་ཡང་དག

འཛོག་མཛད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་འགྲུང་། ཐལ་མོ་སྤྲུལ་ཏེ་སེམས་བཟང་བརྩོན་པར་གྱིས། འཇ
ཇིག་རྟེན་ཕན་ཞིང་ལྟ་བུ་བརྩོན་གོམ་གྱུར་ཏེ། མཐུ་ཡས་

པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་ཚར་པ་འབབ། གང་དག་བྱང་ཚུབ་སྤྲིར་ལྟ་བུ་ལོ་མས་པར་མཛད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔེ་བུ་བྱང་ཚུབ་འ
དེར་ལྟ་བུ་པ། གང་དག་མཁས་པ་ཉིད་ལས་སྤྲུལ་གྱུར་པ། །

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སོམ་ཉི་གང་ཡིན་དང་། ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡིན་དེ་སེལ་གྱུར། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་
ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། སྤྲིང་གཞིའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ།

{@20A} ཨོཾ། ལྷོ་དང་པོ་ལོ། །།དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ། བམ་པོ་གཉིས་པ། དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་བྲལ་པ་
དང་ལྷན་ཞིང་མཆོག་བཞིན་དུ་

ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་སོ། །བཞེངས་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རེད་ཉི་ལྟ་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། ལྟ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་སུ་ཚུད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟེབ་པ། མཐོང་བར་དཀར་པ། རྫོགས་པར་
དཀར་པ་སྟེ། ཉམ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་དཀར་པོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེན། ལྟ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་

ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀའ་མཛད་མཛད་པ། སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྟོ་དཔ་དང་

པ། དུམ་རིང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། བརྟེན་འགྲུས་མཛད་མཛད་པ་སྟེ། རོ་མཚར་དང་མདུ་བྱུང་བའི་ཚོས་དང་ལྷན་
ཞིང་ཤེས་པར་དཀར་པའི་ཚོས་རྣམས་མཆོག་ཡང་དག་པར་

། ལྟ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་མཐོང་དགོངས་ཏེ་
བཤད་པ་ནི་ཤེས་པར་དཀར་པོ།

{@20B} དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེན། རང་གིས་རིག་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་དང་།
གཞི་དང་། དམིགས་པ་དང་། རེས་པའི་ཚོག་དང་། རྣམ་པར་རིག་

པ་ཉིད་གྱིས་མཐུན་ཏེ་ཚོས་དེ་དག་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་དེ་དག་ཅི་འདྲ་བ་དང་། ཚོས་
དེ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་དེ་དག་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་ཡིན་པ་འང་མཐུན་ཏེ། །དེ་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ལྷ་མིར་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །དཔའ་པོ་ཚོན་པོ་དཔག་མེད་པ། །

རྣམ་འབྲེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་མི་རྣམས། །དེ་དག་སྟོབས་དང་རྣམ་ཐར་དང་། །འཇིགས་མེད་
གང་དག་ཅི་འདྲ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་ཅི་

འདྲ་བ། །སྤྲུལ་གྲུང་ཤེས་པར་མི་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་བྱེད་གང་དག་ལ། །ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། །རིག་དཀའ་
མཐོང་བར་དཀའ་བ་ཡི། །དཔ་དག་ནི་སྤྲོ་ཆད་བསྟེན། །

{@21B} བསྐྱེད་པ་བྱེད་བསམ་ཡས་སུ། །དཔ་དེ་དག་དཔ་ཡི། །འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཅི་འདྲ་བ། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་ངས་
མཐོང་པོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་པ། །གཞན་དག་ནི་དཔ་ཀྱང་དེ། །

ཅི་ལྟ་ཡིན་དང་ཅི་འདྲ་དང་། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཤེས། །དེ་ནི་བསྟན་དུ་མི་རྣམས་ཏེ། །དེ་ནི་བརྗོད་དུ་ཡོང་མེད་དོ། །མོས་
པ་ལ་ནི་གང་གཞས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་

པར་ ། །གང་ལ་ཚོས་དེ་བསྟན་པ་དང་། །བསྟན་པ་དག་གྲུང་ཤེས་པ་ཡི། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་
དག་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་མཐུན་པའི་ཉམ་ཐོས་

པ། །ལྷག་པར་བྱས་པ་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་བསྐྱགས། །ཟག་ཟད་ཐམའི་ལུས་འཛིན་དེ་དག་གི་ལྷུལ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་འདི་ལ་མེད། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་དུ། །ཤུ་རིའི་བྱ་དང་འབྲ་བས་གང་གྱུར་ཏེ། །གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་གྱུར་ནས་རྣམ་བསམས་གྱང། །དེ་དག་བདེར་
ག་ཞེགས་ཡེ་ཤེས་ཤེས་མི་རྣམས། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་དང་འབྲ་བའི་

མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱོད་རྣམས་བཅུ་ཚར་གང་བར་གྱུར་པ་དང། །གང་ཡང་དེ་ཉམ་ཐོས་འདི་གཞན་རྣམས། །དེ་
དག་གིས་གྱང་དེ་བཞིན་གང་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་

ཏུ་དེར་འདུས་ནས། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བསམས་གྱང། །ཇི་ཅི་ཚེད་མེད་ཡེ་ཤེས་ངས་ཤེས་པ།
།ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པར་

{@22A} །། །གྱུར་པའི་རང་སངས་རྒྱས། །དབང་པོ་རྣོ་བ་ཐམའི་ལུས་འཛིན་པས། །ཇི་ལྟར་སྤྱི་ག་དང་འདམ་བུའི་
ཚལ་བཞིན་དུ། །སྤྱོད་རྣམས་བཅུ་ཐམས་ཅད་

གང་བར་གྱུར་པ་དག་། །གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རྣམ་པར་བསམས་བྱས་གྱང། །ང་ཡི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་གི་སྤྱོད་རྣམས་ཅི་ཡང་།
།བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་སུ། །དེ་ཡི་ཡང་

དག་དོན་ནི་ཡོང་མི་ཤེས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པར་གསར་ལུགས་པ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་ལ་བྱབ་བྱས།
།ཤེན་ཏུ་ཤེས་དོན་ཚོས་སྤྲོ་མང་པོ་རྣམས། །དེ་དག་གིས་གྱང་

སྤྱོད་རྣམས་བཅུ་གང་གྱུར་ཏེ། །སྤྱི་ག་དང་འདམ་བུ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀློག། །བར་མཚོམས་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གང་གྱུར་ལ།
།གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རྣམ་པར་སེམས་བྱེད་ཅིང། །ཤེས་

རབ་ཕྱེས་གཞན་དུ་མི་སེམས་པར། །བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མཚན་ལོ་དཔག་མེད་པ། །གང་གྲུ་འི་ལྗོངས་སྤྱོད་ལྷན་དུ་བསམས་བྱས་
གྲང་། །ཚོས་གང་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་མངོན་གཟིགས་པ། །འདི་

ལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་། །མི་ཉུང་གང་གྲུ་འི་ལྗོངས་སྤྱོད་
རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་དུ་མི་སེམས་རྣམ་པར་བསམས་བྱས་གྲང་། །

འདི་ལ་དེ་དག་གི་ཡང་ཡུལ་མེད་དོ། །ཟབ་ཅིང་ཉིན་ཏུ་ཕྱེས་པའི་ཚོས་རྟོགས་ཤིང་། །རྟོག་པ་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་པ།
།སྤྱོགས་བཅུ་འི་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་དེ་དག་དང་། །ངས་ནི་

{ @22B } །འདི་ན་དེ་དག་ཅི་འདྲ་ཤེས། །གཞན་མིན་གསུང་བ་རྒྱལ་བ་དྲང་སྲོང་ཆེ། །ཡུན་རིང་དུས་ན་མཚོག་གི་དོན་འ
ཚད་ཀྱི། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་གང་བསྟན་དེ་ལ་ནི། །ཚོས་པ་ཕྱེན་སུམ་ཚོགས་

བྱོས་ལ་རིའི་བྲ། །ཉན་ཐོས་པ་ནི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་གང་ཞུགས་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་
ངས་ནི་གང་བཞོད་ཅིང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལས་ཡང་དག་དགོལ་

ལ་བསྐྱོལ། །གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཚོས་མང་བཤད། །དེ་དང་དེ་ལ་ཚགས་པར་བ་བཞོལ་ཞིང་། །ཐེག་པ་གསུམ་དག་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་ནི། །དེ་དག་ང་ཡི་ཐབས་མཁུས་མཚོག་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་འཁོར་དེ་ན་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཚེ་པོ་གང་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་དབང་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་པ་སྤོང་ཉེས་བརྒྱུད་དང་། །གཞན་ཡང་གང་དག་ཉན་ཐོས་

ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྤོང་དང་། །དགོ་སྤོང་མ་དང་། །དགོ་བསྟེན་དང་། །དགོ་བསྟེན་མ་དག་དང་། །གང་ཡང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདི་

སྒྲིལ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁུས་པ་ཚེར་བསྐྱབས་པ་དང་། ཚོས་
ཟེབ་མོ་དེ་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་སོ་ཞེས་

གསུང་ཞིང་ཉྑལ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་དཀའ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་ཞི་གང་། གཞི་ཞི་ཅི་
ཞེས། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་

{@23A} ལྟ། །སྤོལ་བ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྟེན་
པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བདག་ཅག་གིས་མ་རིག་གོ་སྒྲིལ་མོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷུ་རིའི་བྱས་འ
ཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་སོམ་ཉི་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་རིག་སྟེ། སེམས་

ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྟར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁུས་པ་མཁུའི་ཚོས་བསྐྱབས་པ་ཡང་དང་ཡང་བསྐྱ
གས་པ་མཛད་པ་དང་། ཚོས་ཟེབ་མོ་ངས་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་སངས་རྒྱུས་སོ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་དང་། ལྷེ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཞད་པའང་ཤེས་པར་དཀའ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་གསུངས་
པའི་རྒྱ་གང་ལགས། རྒྱ་གང་ལགས། བདག་གིས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་སྤོལ་ཚད་མ་ཐོས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། འཁོར་བཞི་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་འཚལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་ཡང་དང་ཡང་གསུང་བ་མཛད་པ་དེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་

{@23B} །ལྡོ་རི་བྱས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། །སྟོབས་དང་རྣམ་ཐར་བསམ་གཏན་དག་
།དཔག་ཏུ་མེད་པ་ངས་ཐོབ་ཅིང། །རིང་ནས་མི་ཡི་ཉི་མ་ཡིས། །དེང་གདོད་དཀའ་

མཚོན་འདི་འདྲ་མཛད། །ཁྲིད་ལ་ལུ་བ་མ་མཚིས་པར། །བྱང་ཚུབ་སྟིང་པོ་འང་བཟོད་པ་མཛད། །ཁྲིད་ལ་སུ་ཡང་མི་ལུ་བར།
།སྤྲེམ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་བཟོད། །མ་ལུས་པར་ནི་གསུང་

མཛད་དེ། །ཉིད་ཀྱི་དཔ་བསྐྱུགས་པ་མཛད། །ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་བཟོད་མཛད་ཅིང། །ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་རབ་བཤད་པས།
།དབང་ལྡན་གྱི་ཅིང་ཟག་མེད་པ། །མྱ་ངན་འདས་པར་གང་བལྟགས་

རྣམས་། །རྒྱལ་བ་ཅི་ཞིག་གསུང་སྟུང་སྟེ། །དེ་རིང་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་འགྲུར། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་གང་འཚལ་བ། །དགོ་
སྟོང་དེ་བཞིན་དགོས་ཏེ་མ། །ལྷ་དང་ལྷ་དང་གཞི་དེ་ན་དང་། །ལྷོ་

འཕྲུལ་དང་དེ་ཟེན་གསུང་། །ཐེ་ཚོམ་འཚལ་ཞིང་རྣམ་ཐེམས་ཏེ། །དེ་དག་ཐབ་ཚུན་གཏམ་མཚི་ཞིང། །རྐང་གཉིས་མཚོག་ལ་
རབ་ལྟ་ན། །ཐུབ་པ་ཚེན་པོ་ལུང་བསྟན་གསོལ། །བདེ་བར་

གཤམ་པའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས། །འདེན་ཇི་སྟེད་མཚིས་པ་ཀུན། །དེ་ཡི་ནང་ན་བདག་མཚོག་ཅིང། །དྲང་སྟོང་མཚོག་གིས་
བསྟན་ལགས་ན། །མི་ཡི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས། །འདི་ལ་

བདག་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་འཚལ། །མྱ་ངན་འདས་མཐར་བདག་ཕྱིར་ཏམ། །འོན་ཏེ་བདག་ལོད་བསྟན་ཏམ། །རྩ་མཚོག་དབྱངས་
ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསུང་ལྷུང་སྟེ། །ཚོས་འདི་ཇི་ལྟ་ལགས་པ་

{@24A} ཨོཾ། བཤད་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་སྐྱེས་ལྷན་གསལ་སྐྱེས་མཚེས་པ་འདི་དག་རྣམས། །ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བསྐྱིས་ནས་
རྒྱལ་ལ་ལྷ། །ལྷ་དང་ལྷ་དང་གཞི་དེ་ལ་སྐྱོབ་པོར་

བཅས་། །བྱེ་བ་སྣོད་སྤྲུལ་གང་གི་ལྗོངས་སྤྲུལ། །བྱེད་ཚུབ་མཚོག་འདི་འཚེས་པ་གང་ལ་གསལ་པ། །བརྒྱུད་ཁྲི་ཚང་བར་
གང་མཚེས་དེ་དག་དང་། །ས་བདག་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་

གང་། །བྱེ་བ་སྣོད་གི་ཞིང་ནས་ལྷན་གསལ་པ་དགོ་དེ་པའི་ལྷ་འོངས་སུ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གྲུ་
པར་མཚེས། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། །བཅོམ་

ལྷ་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་འདི་བྱེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ལྷ་འདི་བྱེད་དོན་འདི་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་གྱ།
དེ་ཅི་ལྷ་ཞེས། །ལྷ་འདི་བྱེད་དོན་འདི་བཤད་ན་

ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་འདི་དང་ངས་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཡང་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་འདི་བྱེད། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་
གཉིས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། །དོན་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་

འདས་། །བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ། །བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་ཅི་ལྷ་སྦྱར་དུ་ཞེ་ན། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཁོར་འ
དེ་ན་སྐྱོག་ །ཆགས་བརྒྱ་སྤྲུལ་མང་པོ། །སྐྱོག་

ཆགས་སྣོད་སྤྲུལ་མང་པོ། །སྐྱོག་ཆགས་བརྒྱ་སྣོད་སྤྲུལ་མང་པོ། །སྐྱོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲུག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྣོད་མང་པོ་སྐྱོག་གི་སངས་
རྒྱལ་མཐོང་བ་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་གང་དག །

{@24B} །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་དད་པ་དང་། །ཡིད་ཚེས་པ་དང་། །འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མཚེས་སོ། །དེ་ནས་
དེ་ལྷ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་འདི་བྱེད་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསོལ་ཏོ། །

སྲོག་ཚགས་སྟོང་རྣམས་འཁོར་ན་མཚེས་པ་དག། དད་དག་འབདེ་བར་ག་ཞེགས་ལ་གྲུས་པ་སྟེ། །སྲིད་གྱི་ཚེས་བསྟན་དེ་
དག་འཚེས་བར་འགྱུར། །མི་དབང་རྒྱལ་པོ་གསལ་བར་

བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྡུང་འཛིན་ལ་ལན་གཉིས་སུ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏེ། །ལྡུང་འཛིན་ལ། དེ་ན་འདི་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་གྲ།

ལྡུང་འཛིན་ལ། དེ་ན་འདི་བཤད་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་སྟོང་ལྷག་པའི་རྒྱལ་
ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གཡང་ས་ཚེན་པོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་

རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ང་ཡི་ཚེས་འདི་བཤད་པས་
ཚོག་ལའེ་ཞེས་འདི་ཕྱ་བཏག་མི་རྣམས། །བྱིས་པ་མང་འཁོད་ང་

རྒྱལ་ཅན། །ང་ཡིས་ཚེས་བཤད་མི་ཞེས་སྟོང་། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྡུང་འཛིན་ལ་ལན་གསུམ་དུ་
ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དེ་ན་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས།

བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། །བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །འཁོར་འདི་ན་བདག་དང་འབྲ་བ་བརྒྱ་
ཕྱག་མང་དུ་མཚེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྲོག་

{@25A} ལྟ། །ཚགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ། །སྲོག་ཚགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ། །སྲོག་ཚགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ། །སྲོག་
ཚགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དག་བཅོམ་

ལྡན་འདས་སྟོན་གྱི་སྲིད་པ་དག་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་མཛད་པ་གཞན་དག་གྱུང་མཚེས་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཤད་པ་ལ་དད་པར་འགྱུར། །ཡིད་ཚེས་པར་འགྱུར། །འཇིན་

པར་འགྲུར་རོ། །དེ་འདྲ་དེ་དག་གི་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་སྐྱེན་པ་དང་བདེ་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་
བྱས་དེའི་ཚོ་ཚོ་གསུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། །ཤར་

གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གིས་ཚོས་བཤད་གསོལ། །ཁྱོད་ལ་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བདག་གསོལ་པ། །འདི་ན་སོག་ཚགས་བྱེ་བ་
སྤོང་མཚིས་པ། །དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་བཤད་འདི་དད་

འགྲུར་། །རྩོམ་གྱི་སྲིད་པ་རྣམས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང། །ཡུན་རིང་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་སྐྱིན་མཛད་པ། །དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྐྱུར་
ཏེ་འདི་ན་མཚིས། །དེ་དག་ཚོས་འདི་ལ་ནི་དད་པར་འགྲུར། །

བདག་འདྲ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་འདི་དག་དང། །གང་དག་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་ལུགས་པ་དག་། །དེ་ལ་གཟིགས་ནས་བདེ་
གཤེགས་རབ་བཤད་དེ། །དེ་དག་དགའ་བ་མཚོག་གུང་

བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཐུན་
ནས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་ལྟ་ལ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་བཀའ་

{@25B} ལྟལ་ཏེ། །ལྟ་རིམ་གྱི་འདྲ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ན། །ལྟ་
རིམ་གྱི་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཁྱོད་ལ་ཇི་སྐྱེད་བྱས། །ལྟ་རིམ་གྱི།

དེའི་སྐྱེད་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་
ཅེས་བཀའ་སྐྱུལ་མ་ཐག་ཏུ། །འཁོར་དེ་ནས་དགོ་སྤོང་དང། །དགོ་

སྤོང་མ་དང། །དགོ་བསྐྱེད་དང། །དགོ་བསྐྱེད་མ་ལྟག་པའི་རྒྱལ་ཅན་ལྷ་སྤོང་སྐྱེད་ལས་ལངས་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་པོས་ཕྱག་བཅའ་ལ་ནས་འཁོར་དེ་

ནས་དོང་དོ། །འདི་ལྟར་ལྷག་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཞི་ཐོབ་པར་འདྲ་ཤེས། ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་ཞི་
ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་གི་སྐྱོན་ཤེས་

ཏེ། །འཁོར་དེ་ནས་དོང་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་པས་གཞན་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་ཚོང་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ལྟ་

རིའི་བྱ། །རའི་འཁོར་ཤིག་ཏེ་མ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། །ལྟ་རིའི་བྱ། །སྤོང་པོ་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་གྱུར་ལ་དད་པའི་སྤོང་པོ་ལ་
གནས་ཏེ་ལྷག་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དེ་དག་དོང་བའང་ལེགས་སོ། །ལྟ་རིའི་

བྱ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དེའི་དོན་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ལེགས་སོ་ཞེས་གསལ་ལ་ནས། །ལྟ་རིའི་བྱ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་
ལྟར་ཉན་པ་དང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

{@26A} རྩ། །སྤྲུལ་ཏེ། །ལྟ་རིའི་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་བསྟན་པ་
གསུང་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །ཡུ་དུ་མ་བར་འི་ཚེ་ལ་ལ་

མེ་ཏོག་ནི་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་དོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འང་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་ཞིག་
ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་གསུང་དོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། །ར་ལ་ཡིད་ཚེས་

པར་གྱིས་ཤིག་ །ར་ནི་བདེན་པར་སྤྲོ་བའོ། །ར་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྲོ་བའོ། །ར་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བའོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའི་

དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་དགའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལྟ་རིའི་བྱ། །རས་རེས་པའི་ཚོགས་དང་། །བསྟན་པ་དང་། །བརྗོད་པ་དང་། །དཔེ་
སྤྲོ་ཚོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མཁའས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱ་སྟོང་

དག་གིས་ཚེས་རབ་ཏུ་བཞད་པ་ཞི་རྟོག་ཏུ་མེད་ཅིང་རྟོག་གའི་དུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །ལྷ་རིའི་བྲུ་ཚོས་དེ་ཞི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་མཁུན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་

ནོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ་བྱ་བ་གཅིག་དང་། བྱེད་པ་གཅིག་དང་། བྱ་བ་ཚེན་པོ་དང་། བྱེད་པ་ཚེན་པོའི་སྤྱིར། བྱ་བ་གང་དང་། བྱེད་པ་
གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དང་།
བྱེད་པ་གཅིག་པོ་དང་། བྱ་བ་ཚེན་པོ་དང་། བྱེད་པ་ཚེན་པོ་

{@26B} དང་། བྱ་བ་གང་དང་། བྱེད་པ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཞི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་འཇིག་རྟེན་གཟུང་པའི་རྒྱུའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་འོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་ལུགས་པའི་རྒྱུའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་

འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་

རྟོན་ཏུ་འབྱུང་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལམ་ཏུ་གཟུང་པའི་རྒྱུ་ལྟར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་འཇིག་རྟོན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དང་། བྱེད་པ་གཅིག་པོ་དང་། བྱ་བ་
ཆེན་པོ་དང་། བྱེད་པ་ཆེན་པོ་དང་། འཇིག་རྟོན་ཏུ་འབྱུང་བའི་

{@27A} ཨྱ། །དགོངས་པ་གཅིག་པོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དང་། བྱེད་པ་
གཅིག་པོ་དང་། བྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བྱེད་པ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་མཛད་དོ། །དེ་ཅི་ལྟར་སྤྱིར་ཞེ་ན། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་འ
ཇིན་ཏུ་འཇུག་པོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་འཇུད་པོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དཔང་ཐེག་པ་

གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཞེས་

བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། རྫོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ནའང་ཚོས་ཉིད་ནི་འདི་ལོ། །དེ་ཅི་ལྟར་སྤྱིར་ཞེ་ན།
ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གང་དགའ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་བཟུང་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་
མེད་པ་རྣམས་སུ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་མེས་པ་ཐ་དད་པ་དང་།

{@27B} ཁམས་དང་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་
བདེ་བ་དང་། འཛིན་རྟོག་ལ་སྦྱིང་བ་ཕྱི་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དང་

མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྲིར་སྣོ་ཚོགས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་དང་། གཞི་དང་། དཔེ་
དང་། དམིགས་པ་དང་། དེས་པའི་ཚོག་དང་། ཐབས་མཁམས་པ་

རྣམ་པ་སྣོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷ་རིའི་བྲ། ཐེག་པ་
གཅིག་ལ་བརྟམས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་ཏེ་

དེ་འདྲའི་ལྷར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། གང་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡང་དགའ་པར་འཛིན་

དུ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་འ
ཇུག་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་

བ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྩྭ་དཔར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྲ། འདས་པའི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་གང་དགའ་གིས་ཚོས་དེ་ཐོས་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་

{@28A} ཨོཾ །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །ཤུ་རིའི་བྲུ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྒྱུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་འབྱུང་བ། སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐད་དཔ་དང་། བསམ་པ་
ཐད་དཔ་དང་། ཁམས་ཐད་དཔ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཐུན་

ནས་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཉམ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་
དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྣང་།

ཚོགས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། གཞི་དང་། དཔེ་དང་། དམིགས་པ་དང་། རེས་པའི་ཚོགས་དང་། ཐབས་
མཁས་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པར་།

འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱུར་། ཤུ་རིའི་བྲུ། ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྩམས་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འང་འདི་

སྣང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། གང་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཇིག་རྟེན་

འཇུག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་འ
ཇུག་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་

{@28B} ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤུ་རིའི་བྲུ། མ་

འོངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་
ཚོས་ཉོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་སྤྱོད་པ་བཅུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གང་དག་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ། སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་།
ཁམས་དང་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་

ནས་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་མན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྣོད་བརྟེ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་མཉམ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་
དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྣོད་ཚོགས་

མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། གཞི་དང་། དཔེ་དང་། དམིགས་པ་དང་། རེས་པའི་ཚོག་དང་ཐབས་མཁམས་པ་
རྣམས་ལ་སྣོད་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷ་རིའི་བྲུ། ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏེ།
དེ་འདྲ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

{@29A} ཨྱ། །པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། གང་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
ཉིད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་གཤམས་

པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་
གཤམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

བྱེད་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ།
ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་ཚོས་ཉམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་

འགྲུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ངའང་སེམས་
ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་ཐ་

དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་
དང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་

པ་དང་བདེ་བའི་སྤྱིར། ལྷ་ཚོགས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་དང་། གཞི་དང་། དཔེ་དང་། དམིགས་པ་དང་།
ངེས་པའི་ཚོག་དང་ཐབས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བོ་ཚོགས་ཀྱིས་

{@29B} ཚོས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྲུ། ངའང་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྩམས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་
ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ།

གང་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཇིག་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །ལྷ་རིའི་བྲལ། སེམས་ཅན་གང་དག་ད་ལྟར་ང་ལ་འ
དེ་ལྟར་ཚོས་ཉན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡང་།

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྲལ་རྣམས་གངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་སྟོགས་བཅུ་འི་འཛིག་རྟོན་གང་ནའང་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་

གདགས་པའང་མེད་ན་གསུམ་དུ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོགས་མ་ལས་བྱུང་།

ངམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་མ་འམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་མ་འམ། ལྷ་བའི་སྟོགས་མ་འམ། ཚོའི་སྟོགས་མ་ལས་བྱུང་ན།
ལྷ་རིའི་བྲལ། འདི་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་དང་འཇུག་པ་

{@30A} ལྟ། །པའི་སྟོགས་མ་དང་དྲི་མ་མང་པོ་དང་བརྟམ་པའི་སེམས་ཅན་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཚུང་བ་དེའི་ཚོ། །ལྷ་རིའི་
བྲལ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞད་དེ་བ
སྟོན་ཏེ། །ལྷ་རིའི་བྲལ། དེ་ལྟར་གང་ཉན་ཐོས་སམ། དག་།

བཅོམ་པ་འམ། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་བྱུབ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་
པ་ལ་མི་ཉན། མི་འཇུག། །ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་བྱེད་།

པ་དེ་དག་ནི། །ལྷ་རིའི་བྲལ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དག་བཅོམ་པའང་མ་ཡིན། རང་
སངས་རྒྱལ་གྱང་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷ་

རིམ་བུ། ཡང་དགོས་པ་ལྟར་དུ། དགོས་པ་ལྟར་དུ། བཅོམ་པར་ཁས་འཆེ་ཞིང་། སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། ར་ནི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བཅད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རིམ་བུ་ལྟར་དུ། ཐ་མ་མཉམ་ལས་འདའ་བའོ་ཞེས་ཟེར་བཞི། །ལྟ་རིམ་བུ།
དེ་ལྟར་པའི་རྒྱལ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་

ཅི་རིམ་ཞེ་ན། །ལྟ་རིམ་བུ། དགོས་པ་དག་ལྟར་དུ་བཅོམ་པ་ཟེར་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོན་སུ་ལྟ་བུ་ལྟར་ཏེ།
ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་

{@30B} མེད་ཅིང་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མཉམ་ལས་འདའ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིང་
ལྟ་རིམ་བུ། །ལྟ་རིམ་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མཉམ་ལས་འདའ་བའོ།

པ་དེའི་ཚོལ་མདོ་སྤེལ་འདི་ལྟར་དུ་འཛིན་པའམ་འཆང་བའི་ཉམ་ཐོས་མི་འབྱུང་སྟེ། །ལྟ་རིམ་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གཞན་ལས་

ཚོས་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ལྟར་དུ་ལྟ་རིམ་བུ། །ལྟ་རིམ་བུ། ར་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག་རྫོགས་པར་
གྱིས་ཤིག་ལྟ་རིམ་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་

བརྟུན་དུ་སྤྲོད་པའོ་དེ། །ལྟ་རིམ་བུ། ཐེག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟེར་དེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྟར་འདའ་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པར་སྟོན་ཅིང་དེའི་ཚོལ་ཐོས་སུ་

བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རྒྱལ་ཅན་གྱི་དགོས་པ་དང་། །དགོས་པ་མ་དང་དགོ་བསྟེན་དང་། །དགོ་བསྟེན་མ་
རྣམས་མ་དད་པ། །ལྟ་རྟོག་ལས་ནི་མི་ཉུང་བ། །བསྐྱབ་པ་ཞིག་གྲུལ་

ལྷན་པ་རྣམས། ཉེས་པ་འདི་དག་མཐོང་གྲུར་ནས། །སློབ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པའི་སྱིར། །བྱིས་པའི་སྤོ་ཅན་དེ་དག་དོང་།
།གང་གིས་ཚོས་འདི་ཉམ་པར་འགྲུར་བ་ཡི། །དེ་དག་ལ་ནི་

དགོ་བ་དེ་མེད་དེ། །འཁོར་གྱི་སྐྱིག་མ་ཉིད་དུ་མ་ལྷོན་ནས་སུ། །འཇིག་རྟེན་མ་གོན་པོ་ངས་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན། །ང་ཡི་འ
ཁོར་ནི་ལེགས་པར་འཁོད། །ལྷན་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་སྟེ། །སྟོང་

{@31A} ཨ། །འོ་མ་ཡིན་ཀུན་མེད་འགྲུར། །འདི་དག་སྟོང་པོ་རབ་ཏུ་གནས། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱུས་
དག། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་ལྷན་དུ་མ་ཡིས། །རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱུས་ཚོས་ནི་ཅི་གསུང་བ། །ཅི་འདྲ་ང་ལ་ཉོན་ཅིག་ལྷ་རིའི་བུ། །དེ་དགོ་དཔ་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་འང་མ་ལྷོན། །སྲོག་
ཆགས་བྱེ་བ་མོས་པ་ཐ་དད་པ། །དེ་དག་སྟོན་ཆད་དགོ་བ་

ཅི་བྱས་དང་། །ལས་རྣམས་སྤོ་ཚོགས་དག་ནི་མ་ལྷོན་ནས་སུ། །ངས་པའི་ཚོགས་དང་གཞི་རྣམས་སྤོ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྲོག་
ཆགས་དེ་དག་ཁོར་དུ་ཆུད་པར་བྱེད། །ངས་ནི་རྒྱ་དང་དཔེ་ཡང་

བརྒྱ་དག་གིས། །མེམས་ཅན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགྲུ་བར་བྱས། །མདོ་སྤེལ་བཞིན་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འང་བཤད། །དེ་ལྟར་བྱུང་
དང་སྐྱེས་རབས་ཆད་བྱུང་དང་། །སྤོང་གཞི་པ་བཞིན་

གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །དབྱུངས་སྟོན་དཔེ་བརྒྱ་སྤོ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །མི་མཁས་གང་དག་དམན་ལ་མདོན་
དག་འཁོར་། །སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་མང་ལོ་དམ་ད། །འཁོར་

བར་ཆགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །དེ་ལ་ལྷ་འདྲ་འདྲ་བ་ཉེ་བར་བསྟོན། །སངས་རྒྱུས་ལེ་ཤེས་རབ་ཏུ་རྫོགས་བྱེ་
སྱིར། །དེ་ལྟར་རང་བྱུང་བཞི་ཐབས་མཛོད་དེ། །ལྟེན་

ཅག་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད་འགྲུབ་པོ་ཞེས། །དེ་རྣམས་ལ་ཞི་རེ་ཞིག་མི་གསུང་ངོ། །ཅི་ཡི་སྤྱིར་ཞེན་སྦྱོར་པ་དུས་ལ་བཞེས།
།དལ་བ་གཟིགས་ཏེ་དེ་རྣམས་གདོད་འཚད་དོ། །དལ་བ་དེ་ནི་

{@31B} བརྒྱལ་དེད་ཐོབ་པས། །དེ་སྤྱིར་ཡང་དག་ངེས་པ་འདིར་བཤད་དོ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་ཡན་ལག་དགུ་པོ་ཡང་།
།མེས་ཅན་དག་གི་མཐུ་དང་སྟོབས་ལས་བཤད། །འདི་ལྟར་ཐབས་ཀྱིས་མཚོག།

སྤྱིན་ཡེ་ཤེས་ལ། །རབ་ཏུ་གཟུང་པའི་སྤྱིར་ཞི་ངས་བཤད་དོ། །གང་དག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་པ། །གསལ་གཙུག་པོ་རབ་
ཏུ་ངེས་པ་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད། །སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་མང་ལ་ལྟག།

བྱས་པར། །དེ་དག་ལ་ཞི་རབ་རྒྱལ་མདོ་རྣམས་བཤད། །འདི་ལྟར་དེ་དག་བསམ་པ་ཚོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་དག་པའི་
ཚུལ་དང་ལྡན་གྱུར་པ། །དེ་དག་ལ་ཞི་མ་འོངས་དུས་ན་ཡང་། །ཕན་

ཞིང་བརྩེ་བའི་སངས་རྒྱལ་འགྲུང་ཞེས་གསུང་། །ཐོས་ནས་འགོ་མཚོག་སངས་རྒྱལ་འགྲུང་སྟུང་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་
དག་པ་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །དེ་དགོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ངས་

ཤེས་ནས། །ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པའི་མདོ་སྤེ་རབ་ཏུ་བཤད། །འདི་ལྟར་འབྲེན་པའི་ཉམ་ཐོས་དེ་དག་ལ། །གང་དག་ང་ཡི་བསྟན་
པ་འདི་ཐོས་པ། །ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཅོམ་ཐོས་སམ་བཟུང་

ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཐད་དད་པར་ནི་གང་སྟོན་པ། །སྤྱིས་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་
ཐབས་མཁས་མ་གཏོགས་པར། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་

སྤྱི་ཡོད་མ་ཡིག། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཞི་བམ་ཡང་གསུམ་དུ་མེད། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། །འཇིག་རྟེན་
དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བྱུང་། །བྱེད་གཅིག་སྟེ་

མ་དཀྱིལ་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏེན་རྣམས་ལ་ཚགས་ཤིང་ཞེས། །སྲིད་པས་བརྒྱལ་ཞིང་གཏི་མུག་སྲིབ་པ་རྣམས། །དེ་དག་འདོད་
རྒྱུས་རབ་འགྲོར་རབ་ཏུ་ལྷུང་། །འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་

མོངས་ཏེ། །དུར་ཁོད་དེ་དག་སྤྱི་སྤྱིར་འཕེལ་བར་བྱེད། །བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་གྱིས་གཟིར། །ལྟ་བའི་
ཐེབས་པོར་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་ཚགས། །ཡོད་དང་མེད་དང་དེ་བཞིན་

ཡོད་མེད་པ། །ལྟར་སྤྱར་དྲུག་ཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ། །དངོས་པོ་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གནས། །སྤྱང་བར་
དཀའ་ཞིང་ལོག་བྱེད་རྒྱལ་ཅན། །བྱིས་པ་ཐོས་ཏུང་ཡོན་པོ་གཡོ་

བྱེད་རྣམས། །ཚོར་བས་བྱེ་བ་སྤྲུག་སྤྲེད་ནམ་དུ་ཡང་། །དེ་དག་མངས་རྒྱས་སྤྱི་འདི་མི་ཐོས་སོ། །ངའི་ཐབས་གྱིས་དེ་ལ་ལྷ་
རིའི་བྲ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐར་སྤྱུངས་ཤིག་ཅེས་དེ་སྐད་སྤྲུག། །

སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཟིར་བ་མཐོང་བས་ན། །དེ་དག་སྤྱང་བ་འདས་པ་ཉེ་བར་བརྟེན། །འདི་ལྟར་ངས་ནི་ཚོས་རྣམས་འ
དེ་དག་ཀུན། །གཤོད་ནས་རབ་ཞི་སྤྱང་བ་རྟག་འདས་བ་ཤད།།

མངས་རྒྱས་སྤྱི་འདི་དུས་ཀུན་རྫོགས་ནས། །སྤྱི་མའི་དུས་གྱི་ཚོལ་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གང་རྣམས་བརྟེན་
པ་ནི། །ངའི་ཐབས་མཁས་རྒྱུ་ལ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ། །ཐེག་པ་

{@33A} ལ། །གཅིག་སྟེ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལ་ཡང་གཅིག་ །དེ་ལྟར་འདྲེན་པ་རྣམས་གྱིས་བཤད་པ་གཅིག་ །གང་འདིར་ལ་
ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་དག་ །ཐེ་ཚོམ་ཟ་དང་དེ་བཞིན་སོམ་

ཉི་སྟོངས། །གཞན་དུ་མི་གསུང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་རྣམས། །ཐེག་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད། །སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་གང་འདྲུང་བ། །མངས་རྒྱས་སྤྱི་དང་མ་སྤྱི་

འཇམ་ཡོངས་འདས་ཤིང་། །འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ལ། །གང་དག་ཚད་ནི་མམ་ཡང་ཡོད་མེད་པ། །སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དཔེ་དང་གཞི་དང་རྒྱ་

དང་བཅས་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཡིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་རབ་བཞད་པ། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་སྟོན་ཅིང་། །སྲོག་ཆགས་

སྟོང་ཕྱག་བྱེ་བ་བསམ་ལས་རྣམས། །ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ལ་ཡང་རབ་འཇུག་དེ། །ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པར་བྱེད།
།མོས་དང་དེ་བཞིན་བསམ་པ་རྣམས་མཁྱེན་

མས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྒྱལ་བའི་ཐབས་གཞན་རྣམས་མང་པོ་དག། །གང་གིས་ཚོས་
མཚོག་འདི་ནི་རབ་བསྟན་པ། །མེམས་ཅན་གང་

གིས་དེ་ལས་མངོན་སུམ་དེར། །ཚོས་ཉམ་པ་དང་འོན་ཏེ་ཐོས་ལྡན་པ། །སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམསོད་པ་དང་། །བཟོད་
པསོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་

{@33B} བསམ་གཏན་ལྷག་པར་བྱས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོས་འདི་རྣམས་བསམས་ཏེ། །རྣམ་པ་ཐ་དད་བསོད་
མམས་སུས་བྱས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་རན་

འདས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་དེ་ལ་མེམས་ཅན་གང་ལུགས་ཏེ། །དེ་ན་བཟོད་ཅིང་ཞི་ལ་དུལ་བ་ནི། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ལྷ་རན་འདས་པ་དེ་དག་

གི་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་དག་ལ་སུ་མཚོད་ཅིང་། །རིན་ཆེན་མཚོད་རྟེན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག། །གསེར་དང་དཔུལ་དང་འོན་
ཏེ་ཤེས་གྱི་འཇམ། །རྫོ་ཡི་སྟོང་པོའི་མཚོད་རྟེན་གང་གིས་བྱས། །

བྱེད་ཀྱི་མཚོན་དེ་བཞིན་ [~ANDA] རྟེན་ལ། །ལ་ལས་ལུ་ཏིག་ཀེ་ཀེ་ལས་བྱས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །གང་གིས་མཚོན་རྟེན་དོ་ལས་བྱས་པ་དང་། །གང་གིས་ཨ་ག་རུ་

དང་ཚོན་ན་མཉ། །གང་གིས་ཐང་ཉིང་མཚོན་རྟེན་བྱས་པ་དང་། །ལ་ལས་ཉིང་མང་གཞན་ལས་བྱས་པ་དང་། །ས་དང་སོ་
མག་ལས་ནི་བརྟེན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་མཚོན་རྟེན་དག་འ

ཞིང་བྱས་པ་དང་། །དེ་ཕྱིར་ས་རྒྱལ་ཕུང་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། །ལྷ་ངམ་དགོན་པ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། །བྱིས་པ་རྩེད་མོར་དེ་
དང་དེ་དག་ཏུ། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེ་ཕྱིར་མཚོན་རྟེན་དག་བྱེད་

ལས་ནི་ཕུང་པོ་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་གྱུར། །ལ་ལས་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་གཟུགས་བྱས་པ།
།སྤུལ་རུ་རྩ་གཉིས་མཚོན་དང་ལྷན་པའི་གཟུགས། །གང་

{@34A} ལ། །གིས་དེ་ཕྱིར་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་གྱུར། །ལ་ལས་དེར་ནི་རིན་
ཆེན་སྣ་བདུན་དང་། །ལ་ལས་དེ་བཞིན་ཟངས་དང་

འཁར་བ་ལས། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་གྱུར། །རི་ཉི་
དང་ནི་ལྷགས་སམ་ས་ཡང་རུང་། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་ཏེ། །བལྟ་ན་སྤྱི་པ་འཛིན་པའི་ལས་བྱེད་བཅུག། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་གྱུར།
།གང་གིས་རྩིག་ལོས་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དག། །བསོད་ནམས་

བརྒྱ་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། །བདག་གིས་བྱིས་སམ་འདྲི་རུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
པར་གྱུར། །སྐྱེས་བུ་དག་གམ་འོན་ཏེ་གཞོན་ནུ་འད་རུང་། །

གང་དག་ལ་ལ་དེ་ཞི་སྐྱོབ་པའི་ཚོ། རྩེད་མོ་དག་འདད་གསང་བ་བྱེད་པ་ན། རྩིག་ངོས་སེམ་མོ་ཤིང་བུས་གཟུགས་གྲིས་པ།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། འདི་དག་

ཐམས་ཅད་སྟིང་རྗེ་ཅན་དུ་གྱུར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་སྐྱོབ་ཆགས་བྱེ་བ་སྐྱོལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཡང་དག་འ
ཚུད། འདི་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་དང་། །

འཇིག་པའི་གཟུགས་དང་མཚོན་རྟོན་དག་ལ་འདུང་། རྩིག་ངོས་གྲིས་དང་རྩེད་མོ་མཚོན་རྟོན་ལ། འདི་ལ་མེ་ཏོག་དང་
ཞི་སྐྱོབ་གསོལ་ཏེ། འདིར་ཞི་གང་གིས་རབ་སྟོན་ཅང་ཏེ་ཕུ་

{@34B} དང་། ། རྩེད་དང་རྩེ་ཚེན་ལོ་མེད་སྐྱེ་བྱེད་བཅུག། བྱང་ཚུབ་མཚོག་རབ་མཚོན་པ་བྱ་བའི་སྤྱིར། གང་དག་
རྣམས་རབ་དུ་རྩེད་བྱེད་ཅིང་། འདི་མང་དང་ཞི་ཐོག་དང་འཁར་བའི་ར། །རྩེ་རྩེ་

རྩེད་གཅིག་གྲིང་བུ་ཡིད་འོང་དང་། ཞེ་ཀོན་དང་རབ་དུ་སྟོན་འབྲིན་པ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
འབདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་པའི་སྤྱིར། གང་དག་

ལྷགས་ཀྱི་སིལ་ཁོལ་རྩེད་བཅུག་དང་། རྩེ་ལ་བདེ་བས་དང་ཐལ་མོ་བདེ་བས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྟོན་པའི་སྤྱི་
སྤངས་དང་། རིང་བསྐལ་དེ་དག་རྣམས་མང་མཚོན་བྱས་པ། འདི་དག་

ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟོན་སངས་རྒྱལ་འགྱུར། འབདེ་གཤེགས་པ་རིང་བསྐལ་ལ་ཞི་ཅུང་ཟད་དང་། འདི་སྟོན་གཅིག་བདེ་བས་པ་
ཡི་སྐྱེ་སྤང་ངམ། མེ་ཏོག་གཅིག་ཅོམ་གྲིས་ཞི་མཚོན་པ་དང་།

བདེ་གཤེགས་གཟུགས་དག་རྩིག་ངོས་གྲིས་པ་ལ། འཇུག་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་མཚོན་ན་ཡང་། འདི་དག་རིམ་གྲིས་
སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་མཐོང་། མཚོན་རྟོན་དག་ལ་གང་གིས་

ཐལ་མོ་སྐྱུར། །ཡོངས་སུ་ཚང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་པོ་སྐྱོད་ཅིག་བཏུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་
གཅིག་ལུས་ཀྱང་བཏུང་བ་དང་། །གང་གིས་རིང་བསྐལ་

གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡེངས་པའི་སེམས་གྲིས་ལྷག་འཚལ་སངས་རྒྱས་ཞེས། །ཚིག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་
བྱས་པ་ཡང་། །དེ་དག་ཀུན་གྲིས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་འདི་འཐོབ།།

{@35A} ཨ། །དེ་ཚོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་དག་ནི། །ལྷ་རྒྱུ་འདས་སམ་ཡང་ན་བཞུགས་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་
གང་གིས་ཚོས་འདི་མིང་ཐོས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྤྱི་འབྱུང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་རྣམས། །དེ་དག་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་ཚད་ཀྱང་མེད། །འ
ཇིག་རྟེན་མགོན་མཚོག་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཐབས་

འདི་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་པ། །འདི་ལ་སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་འདུལ་
མཛད་པ། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་དག་གི་ཐབས་

ལ་མཁས་པ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་འགྱུར། །ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་བ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ནམ་ཡང་
གཅིག་ཀྱང་མེད། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་དུ་ནས་ནོད་བར་གཞུག།

དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་ལམ་མོ། །ཚོས་སྟོབྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག། །མ་འདས་དུས་ན་རབ་ཏུ་སྟོན་འགྱུར་ཏེ།
ཐེག་པ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་མངོན་སྟོན་ཅིང་། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ཚོས་སྟོན་འགྱུར། །ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་འོད་གསལ་
བར། །རྐང་གཉིས་དམ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཁྱེན་

ནས་། །ང་ཡི་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་སྟོན་མེད་ཚོས་ཉིད་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཏུ་ག་
ཏུ་མི་གཡོ་ནས། །ས་ཡི་སྟོང་པོར་བྱང་ཚུབ་སངས་རྒྱས་ཏེ།

{@35B} ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར། །ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྟོན་པས་
བཅུ་བཞུགས་པ་གང་གྱི་བྱེ་མ་སྟེ། །འདི་ན་སྟོན་ཆགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བུའི་ཕྱིར།

དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་མཚོག་འདི་འཆད། །ཞི་བའི་ས་མཚོག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ནས། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་རབ་ཏུ་
སྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཐེག་པ་རྣམས་ཐ་དད་མཛོན་པར་འཆད། །ཐེག་

པ་གཅིག་པོའང་ཡོངས་སུ་སྟོན་མཛད་དོ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དཔ་རིག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོན་ཆད་ཅི་བསྟོམས་ཅི་
བསམས་པ། །དེ་ཡི་མཐུ་དང་བརྟོན་འགྲུས་རྣམས་ཀྱང་རིག། །ཤིན་ཏུ་

དག་པ་མཁུན་ནས་རབ་ཏུ་སྟོན། །འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་མང་དང་། །དཔེ་དང་གཞི་ཡང་མང་པོ་རབ་སྟོན་ཏེ།
།སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་རིག་ནས་ནི། །སྣ་ཚོ་གསལ་མཛོན་

པར་བསྐྱབ་པ་ཉེ་བར་སྟོན། །ད་ལྟར་རྒྱལ་དབང་འདྲེན་པར་ཡང་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བུའི་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། །སྣ་
ཚོ་གསལ་བསྐྱབ་པ་བྱེ་བ་ལྷན་སྟོང་གིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་འདི་

ནི་ཡང་དག་བསྟོན། །སྟོན་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་མོས་དང་བསམ་མཁུན་ནས། །ཚོས་རྣམས་རྣམས་མང་པོ་རབ་བཞད་དེ།
།རྣམས་སྣ་ཚོ་གསལ་ཐབས་ཀྱིས་དག་པ་བསྐྱེད། །དེ་ནི་ང་ཡི་རང་

རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། །ང་ཡིས་མཐོང་བ་སེམས་ཅན་དབུ་ལ་པོ་རྣམས། །ཤེས་རབ་བསོད་ནམས་རྣམས་དང་བུ་ལ་གྱུར་
ཅིང་། །འཁོར་བར་བྱིང་ལ་སྤྱང་ན་ཞུགས་པ་རྣམས། །སྤྱད་

འདིར་བྱེད་རབ་ཏུ་བཤད། །ང་ཡིས་དོན་དེ་དེ་ལྟར་བསམས་པ་ན། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་།
།དེ་དག་རང་གི་ལུས་ཀྱང་རབ་སྐྱོན་ནས། །ལེགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོ་

ཡང་རབ་བསྐྱུགས་ཏེ། །ཐུབ་པ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་འདྲེན་པའི་མཚོག། །སྤྲོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་རྟོགས་ནས། །ཐབས་
ལ་མཁུལ་པ་རྣམས་ལ་བསམས་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་

རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སློབ་ལེགས། །དེད་ཀྱང་དམ་པའི་གནས་ནི་རྟོགས་པའི་ཚོ། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་རབ་ཏུ་སྟོན། །མཁུལ་པ་
མ་ཡིན་དད་པ་ཚུང་བའི་མི། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དད་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བས་དེད་གྱིས་རྒྱ་རྒྱ་རྣམས་ཀུན་བསྐྱུས་པས། །ཐབས་ལ་མཁུལ་པ་རྣམས་ནི་རབ་དུ་ཅིང་། །འབྲས་བུ་འདོད་
པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་

ཡང་དག་བཅུད། །སྤྱོད་པ་ལྷུ་མཚོག་དག་གི་ཡིད་འོང་སྤྱ། །ཐོས་ནས་དེ་ཚོར་ནི་དགའ་བར་གྱུར། །དགའ་བའི་སེམས་
གྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ། །དྲང་སྲོང་ཆེ་མཚོག་དོན་ཡོད་གསུང་

བ་སྟེ། །མཁུལ་པ་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པས་གསུངས་པ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དཔར་བཞི་ཞེས་སྤྲིས། །ང་ནི་འཇུག་
དང་མི་བཟད་འདི་ཡི་ཚོ། །སེམས་ཅན་སྤྱི་གསལ་མར་གྱུར་

{@37A} ལྟ། །པའི་ནང་དུ་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ངས་རིག་ནས་ནི་ལྟ་རིའི་བྱ། །དེ་ཡི་ཚོན་སྤྲོ་རྒྱ་སེར་སོང་། །དེ་ན་དགོ་
སྤོང་ལྷུ་པོ་དག་ལ་ཡང་། །རབ་ཞི་ས་ཡི་ཚོས་ནི་ཐབས་གྱིས་

བཤད། །དེ་ནས་ང་ཡིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། །ཐུང་ན་འདའ་བའི་སྤྱ་ཡང་འཇིག་རྟེན་བྱུང་། །དགྲ་བཅོམ་སྤྱོད་དེ་
བཞིན་ཚོས་གྱི་སྤྱ། །དགོ་འདུན་སྤྱ་ཡང་དེ་ཚོ་བྱུང་བར་གྱུར། །

ལོ་གྲངས་མི་ཉུང་བར་ཞི་རབ་བཤད་དོ། །སྤྱང་ན་འདུལ་བའི་ས་ཡང་མངོན་པར་བསྟན། །འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་
ཞི་འདི་ཡིན་ཞེས། །དེ་བཞིན་རྟག་པར་དུས་སྤྱི་བས་སྤྲུལ་སྤྲོད། །ངས་

ཞི་དེ་ཡི་ཚོན་ལྡན་འདི་བྱ། །རྒྱུ་གཉིས་དམ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲོད་མཐའ་བཞི། །གང་དག་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་མཚོག་ཞུགས་པ།
།བྱེ་བ་ཐག་ཐིག་སྟོང་ཐུག་མཐའ་ཡས་པ། །ང་ཡི་དྲུང་དུ་དེ་

དག་ཉེར་ལྷགས་ནས། །ཐལ་མེ་སྤྱར་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྲུས་པར་འཁོད། །གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་མང་པོ། །རྒྱལ་
བ་དག་ལ་ཚོས་ཐོས་དེ་དག་མཐོང་། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་

དེ་ལ་འདི་སྟུང་དུ། །ང་ཡི་མཚོས་མཚོག་བཤད་པའི་དུས་ལ་བབ། །གང་གྱིར་ང་ཞི་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྐྱེས་པ། །བྱང་ཚུབ་
མཚོག་རབ་དེ་ཞི་འདིར་བསྟན་ཏོ། །མཚོན་མར་འདུ་ཤེས་

བྱིས་པའི་བློ་དང་ལྷན། །མི་མཁས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་ལྷན་པ་རྣམས། །དེ་རིང་འདི་ལ་དད་པར་དཀའ་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་དག་ཉམ་སྟུང་སྟེ། །དེ་ཚོར་ཞི་

{@37B} །འཇིགས་མེད་རབ་ཏུ་དག་ལ། །ཡང་དག་ནང་འཇིག་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ནས། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པའི་
སྲིད་གྱི་དབུས་སུ་བཤད། །དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ལ་ཞི་ཡང་དག་བཅུད། །འདི་འདྲའི་

སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲོད་མཐོང་ནས་ཞི། །སྤྱོད་ཀྱང་སོམ་ཉི་རྣམ་པར་སྤངས་པར་འགྱུར། །གང་དག་ཟག་ཟད་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་
གཉིས་པོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱལ་

འགྱུར། །སྤྲུལ་སྤྲོད་པ་དེ་དག་ཅི་འདྲ་དང་། །མ་འོངས་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། །ངས་ཀྱང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
སྤངས་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་སྤྱོད་ལ་ངས་དེང་བཤད། །འཇིག་འག་

གང་དུ་ཅི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྐྱེས་བུ་ལྷུ་མཚོག་དག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་མིག་ཅན་འཇིག་རྟེན་བྱུང་ན་
ཡང་། །རེས་འགའ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་ཚོས་འཆད་དེ། །བསྐྱེད་པ་

བྱེད་པ་ལྷན་ལྷན་སྟེ་དུ་ཡང་། །འདི་འདྲའི་ཚོས་མཚོག་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། །གང་དག་ཚོས་མཚོག་ཐོས་ནས་དད་འ
གྱུར་བ། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་པར་དགའ། །ལུ་

དུ་སྒྲོ་། །རའི་མེ་རྟོག་རྟེན་དགའ་བཞིན། །རེས་འགའ་གང་ཞིག་ཅི་ཡིས་སྐྱུང་གྱུར་ན། །གཟུགས་དེ་འགྲོ་བའི་ཡིད་དུ་འོང་
བ་སྟེ། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་གྱུར། །དེ་

བས་ལེགས་བཤམ་ཚོས་འདི་སུས་ཐོས་ནས། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཚོག་གཅིག་བཟོད་ན་ཡང་། །འཁྱེད་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་འ
དིར་བསྟན་ཏེ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཚོད་པར་

{@38A} །། །འགྱུར། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སོམ་ཉི་རྣམ་པར་སྤོངས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་པོ་ངས་ནི་ཀུན་བསྟན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་
དམ་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་གཟུང་། །འདི་ནང་ལ་ཉན་ཐོས་

གང་ཡང་མེད། །འུ་རི་འི་བུ་ཁྱོད་འདི་ནི་གསང་ཆེན་གྱིས། །ང་ཡིས་ཉན་ཐོས་གང་འདི་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཙོ་བོ་འདི་དག་གིས། །ང་ཡི་གསང་ཆེན་འདི་ནི་

ཐུབ་པར་གྱིས། །ཅི་སྒྲིར་ཞེ་ན་སྟོགས་མ་ལྟ་ཡི་ཚོ། །སེམས་ཅན་ངན་པ་གཏུ་མ་པོ་འབྱུང་བས་ན། །བྱིས་པའི་སྤོ་ཅན་འདོད་
པས་ལྟོངས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ནམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

མི་སྐྱེ། །འཕྲེག་པ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་དེས། །སྤོན་རབ་བཤམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས་ནས་སུ། །མ་འོངས་དུས་ན་སེམས་
ཅན་སྐྱེས་གྱུར་ཏེ། །མདོ་སྤེ་སྤངས་པ་སེམས་ཅན་དམུལ་

བར་འགྲོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་འཛེམ་ཞིང་གཙང་བ་དང་། །གང་དག་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ མཚོག་ལུགས་པ། །དེ་དག་ལ་
ནི་འཛིགས་པ་མེད་གྲིས་ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་བསྐྱབས་

པ་མཐའ་ཡས་ཤོད། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤའ་བ་དེ་ལྟ་བུ། །ཐབས་ལ་མཁུལ་པ་དམ་པ་ མཚོག་འདི་ནི། །ལྷེམ་པོར་རག་
རྣམས་རབ་ཏུ་མང་པོར་བཤའ། །འདི་ནི་མ་

བསྐྱབས་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་དགའ། །དེ་བས་འཛིག་རྟེན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སློབ་པའི་ལྷེམ་པོ་གང་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས། །ཐེ་ཚོམ་ཚོད་ལ་སོམ་ཉི་རྣམས་སྤོངས་ཏེ། །

{@38B} སངས་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེད། །དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དགའ་རོ་ལས། །ཐབས་ལ་མཁུལ་པའི་
ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དགའ་རོ།

བམ་པོ་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བུ་དེའི་ཚོ་ཚོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡིད་རངས་ཤིང་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། དགའ་
བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བདེ་ལོགས་

སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་ལྷ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་

བུའི་གསུང་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཐོས་ནས། བདག་ངོ་མཚར་དང་མདུ་བྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ཐོབ་པོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་
ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་

དག་ཀྱང་མཐོང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཡང་ཐོས་ཏེ། འདི་ལྟ་
བུའི་ཚོས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བདག་གིས་མ་ཐོས་ལ། བདག་

དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་སོ་སྟམ་ནས་འིན་ཏུ་སྤྱང་ན་དུ་གྱུར། འིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
གདུང་བར་གྱུར་པའི་སྤྲད་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

བདག་རི་དང་། རི་སུལ་དང་། འགས་ཁྲོད་དང་། གུན་དགའ་ར་བ་དང་། རྒྱ་འགྲམ་དང་། འིང་བྱང་དབེན་པར་གདུགས་
ལ་གནས་པའི་སྤྲད་དུ་རྟག་པར་ནམ་མཆི་བ་དེའི་ཚོའང་བཅོམ་

{@39A} ཨ། །ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་
ཐེག་པ་དམན་པ་བས་ངེས་པར་བཏོན་པ་སྟམ་དུ་གནས་

པ་དེ་ལྟ་བུས་མང་དུ་གནས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའང་བདག་ཅག་གིས་ཞོངས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མ་ཞོངས་སོ་
ཞེས་དེའི་ཚོའང་བདག་དེ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་

ཞེ་ན། གང་འདི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྲམ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཡང་དག་
ཕུལ་གྱི་ཚོས་བརྟན་པ་གསུང་བ་བདག་ཅག་གིས་བརྟན་ན་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གྱང་ཚོས་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཚོགས་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་ལྷེམ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་དེ་བདག་ཅག་གིས་མ་རྟོགས་ཏེ། རིངས་ཐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པས་ཚོས་བ
རྟན་པ་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། བཟུང་

ཞིང་བརྗོམས་ཏེ་བསམས་ཤིང་ཡིད་ལ་བཟུང་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་འགྲོད་པས་མང་དུ་
གདུགས་མཚན་བས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

མདུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཐོས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཐོས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེང་བདག་ལྟ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

{@39B} དེང་བདག་བསེལ་བར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེང་བདག་ཡོངས་སུ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་སོ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེང་བདག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། །དེང་

བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེས་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་ལལ་ནས་སྐྱེས་པ། ཚོས་ལས་སྐྱེས་པ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་པ། ཚོས་ཀྱི་
བཤོ་སྐྱེས་ལོ་དེ་པ་ཚོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེང་བདག་

ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་བུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བུས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འ
དི་དག་གསོལ་ཏེ། །སྐྱེ་འདི་ཐོས་ནས་ཚིམ་པ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །རྣམ་

འབྲེལ་ཚེ་ལོ་བདག་ཀྱི་རོ་མཚར་གྱུར། །བདག་ལ་ཐེག་ཚོམ་ནམ་ཡང་ཕྱིས་མི་འབྱུང་། །ཐེག་པ་མཚོག་འདིར་བདག་ཀྱི་
ཡོངས་སྐྱེན་གྱིས། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་གསུང་དེ་རོ་མཚར་

ཏེ། །སྐོག་ཚགས་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་ངན་བསལ། །ཟག་པ་ཟད་པ་བདག་གི་ལྟ་ངན་གྱུང་། །གསུང་ཐོས་པས་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་བསལ་བར་གྱུར། །གདུགས་ལ་གནས་ཤིང་ཕན་

ཚུན་མཚི་བ་དང་། །ནགས་ཚེལ་ཁོད་དང་ལྱུན་དགའ་ཤིང་བྱུང་དང་། །རི་དང་རི་སུལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཚོ། །བསམ་
པ་འདི་དག་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་སེམས། །ཟག་པ་མེད་

པའི་ཚོས་སུ་མཚུངས་པ་ལ། །འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ །མ་འངས་དུས་ན་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བ། །ཀྱི་
མ་བདག་ནི་སྤྲིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེས། །མཚུངས་

{@40A} ཨོཾ། འཕྲི་ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ཚོངས་པས། བདག་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་ལས་ཉམས། འགམེར་
གྲི་ཁ་དོག་མདོག་གྲང་རབ་ཏུ་སྟོར། འཕྲི་བས་དང་རྣམ་

ཐར་འདི་དག་ཀུན་ལས་ཉམས། རླབ་པ་ཚེན་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་། མཚོག་རབ་དམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཚང་བ་དང་།
འགང་ཡང་མ་འདྲེས་པ་ཡི་བཅོ་བརྒྱད་ཚོས། འདི་ལས་གྲུ་མ་

བདག་ཅག་ཉམས་ཤིང་བསྐྱུས། འཇིག་རྟེན་ཐོན་པ་ཐུགས་བརྩེ་སྲོད་མཐོང་ནས། འགདུགས་ལ་མཚོས་ནས་གཅིག་ཏུ་
གནས་པའི་ཚོ། མཚགས་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་

ལས། འཕྲི་བདག་ནི་བསྐྱུས་ཤེས་རྣམ་པར་སེམས། འདི་ལྟར་མང་ཏུ་རྣམ་པར་སེམས་པ་ཡིས། མགོན་པོ་གདུགས་དང་
མཚན་ཡང་བས་པར་གྱུར། འདི་ལས་བདག་ནི་ཉམས་

སམ་མ་ཉམས་ཤེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རེ་ཞིག་ལུ་སྟོམ་བགྲིད། འབྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་གཞན་དག་ལ། འཇིག་
རྟེན་འདྲེན་པས་བརྟོད་པ་མཐོང་ནས་སྲ། རྒྱལ་

བ་དབང་པོ་བདག་ནི་དེ་སེམས་ཤིང་། འགདུགས་དང་མཚན་མོ་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་པས། ཡེ་ཤེས་བརྟག་མེད་མེད་ཞིང་ཟུག་
མེད་པ། རྒྱལ་བས་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོར་གསུངས་པས་ན།

འདི་ནི་སྤེལ་པོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཤེས། འཕངས་རྒྱས་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་བདག་བཟོད་དོ། རླུ་ཚང་བདག་ནི་ལྟ་ལ་
ཚགས་གྱུར་པ། རླུ་སྟོགས་ཅན་གྲིས་བཀུར་བའི་

{@40B} ཀུན་ཏུ་རྒྱ། འདི་ནས་མགོན་པོས་བདག་གི་བསམ་མཚེན་ནས། འལྟ་བ་དགོལ་སྤྱིར་སྤྱི་རན་འདའ་བ་གསུངས།
འལྟ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་དགོལ། བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་གྲི་ཚོས་ཐོབ་སྟེ། །

དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་མྱ་ངན་འདས་སྐྱེ་བ་གྱི་དུ། མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བཀྲི་བ་དེ་མ་ལགས། །གང་ཚོ་སངས་རྒྱལ་སེམས་ཅན་
གཙོར་མཁྱེར་ཏེ། །ལྷ་མི་གཞོན་སྐྱེན་སྲིན་པོས་མདུན་དུ་བདར། །སྲུང་ཅུ་ཙྰ་

གཉིས་མཚན་གྱི་གཟུགས་ལྡན་པ། །དེ་ཚོ་མ་ལུས་མྱ་ངན་འདས་པ་ལགས། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་
ཡང་། །གང་ཚོ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལུང་བསྟན། །གསུང་ཐོས་

བདག་ནི་དེ་རིང་མྱ་ངན་འདས། །འདི་ལྟར་རྣོ་སེམས་ཀྱི་ཀྱང་རྣམ་པར་བསལ། །ཐོག་མ་རྣམ་པར་འདྲེན་གྱི་གསུང་
ཐོས་ནས། །ས་འདིར་སངས་རྒྱལ་ཆ་བྱད་མཛོན་སྐྱེལ་ནས། །འདི་བདུད་

ཀྱལ་ཀ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གང་། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་བག་ཚིམ་སྟོབས་སྐྱེས་སོ། །གང་གི་ཚོན་རྒྱ་དང་གཞི་རྣམས་དང་། །དཔེ་
རྣམས་བྱེད་ཐབས་ཐོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་

དེ་གནས་པར་བསྟན། །དེ་གས་བདག་ནི་ཚོས་ཐོས་ཐེ་ཚོམ་བྲལ། །གང་ཚོ་བདག་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱེད་སྟོང་། །མྱ་ངན་
ཡོངས་འདས་རྒྱལ་བ་འདས་པས་བརྗོད། །ཐབས་མཁལས་པ་ལ་རབ་ཏུ་

གནས་ནས་ནི། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོས་འདི་ཉིན་ཏུ་བཤམ། །མ་ཕྱོན་སངས་རྒྱལ་མང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །དོན་དམ་ག
ཟེགས་པ་གང་དག་བཞུགས་པ་རྣམས། །ཐབས་ལ་མཁལས་པ་བརྒྱ་ཡིས་

{@41A} ལ། །རང་གི་ཚོས། །ཉིན་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་འཚད། །དེ་ལྟར་སྤོང་ཉི་དོད་པ་ཅི་འདྲ་བར། །ཁབ་
ནས་བྱང་བ་ཚུན་ཚད་རབ་བསྟན་ཅིང་། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

ཅི་འདྲ་སྤོང་གིས་མཐུན། །ཇི་ལྟར་སྤོང་གིས་ཚོས་བཤམ་གནས་པ་ལས། །དེ་བས་འདི་ནི་བདུད་མ་ལགས་པར་འཚོལ། །འ
ཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡང་དགོད་སྟོན་པ། །འདི་ལ་བདུད་གྱི་

དུལ་མ་མཚོས་ཀྱི། བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས། ལང་ཚོ་ལྟ་འཇམ་ཞིང་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ཡི། ལངས་རྒྱས་
གསུང་གིས་བདག་གི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །དེ་ན་བདག་

གི་དོགས་པ་ཀུན་བསལ་གྱུར། བདག་ནི་ཐེ་ཚོམ་བྲལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གནས། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་དག་གིས་མདུན་བདར་
ཏེ། །དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པར་བདག་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་བྲལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཀུན་འཇུག་ཅིང། །ལངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་འདི་ཡང་དགོངས་པར་བཤད། །དེ་སྐད་ཅེས་
གསོལ་བ་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་ལྟོ་

བྱུང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །ལྟ་ལྟོ་བྱ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་གི་བདུད་དང་བདུད་དུ་བཅས།
ཚོངས་པར་བཏངས། དག་སྐྱོད་དང་བམ་ཟེར་བཅས་པའི་

སྐྱེད་ལྟའི་མདུན་དུ་སྐྱོད་མོས་པར་བྱའོ། །སྐྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ལྟ་ལྟོ་བྱ། ངས་སྐྱོད་ལངས་རྒྱས་བྱེད་འགྲུབ་
ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་ལྟ་ཉི་ལྟའི་དུང་དུ་བྲལ་མེད་པ་ཡང་དག།

{@41B} པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་ལྟོ་བྱ། སྐྱོད་ལུག་རིང་པོ་ནས་ངའི་རྗེས་སུ་སྐྱོབ་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ལྟོ་བྱ། སྐྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མན་ངག་དང། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་གསང་ཚེན་གྱིས་ངའི་གསུང་རབ་འདི་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། །ལྟ་ལྟོ་བྱ། འདི་ལྟར་སྐྱོད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་སྦྱོན་གྱིད་པ་དང། སྦྱོན་ལམ་དང།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མན་ངག་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གསང་ཚེན་མི་བྲན་གས། བདག་ལྟུང་ལས་འདས་སོ་
སྟོན་སེམས་ཏེ། ལྟ་ལྟོ་བྱ། ངས་སྐྱོད་སྦྱོན་གྱིད་པ་དང།

སློབ་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དྲན་པར་བྱ་བར་འདོད་དེ། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
མདོ་སྡེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ལ་གདམས་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་འདི། ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། །༡།
དེའི་བྱ་ཁྲིད་འདི་ལྟར་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི། བསྐྱེད་པ་དཔག་

ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་ཐབས་ཐོག་ཀྱི་སྤོང་མང་པོའི་དམ་པའི་ཚོས་པ
ཟུང་ཞིང་། མཚོན་པ་རྣམས་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའོ་དཔའ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་

{@42A} ལ། །བཤེགས་རྟེན་མཐུན་པ། སྤྱི་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་
པ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་དམ་པའི་འོད་ཅེས་བྱ།

བར་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །༡། དེའི་ཚོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་འོད་
དེའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྒྱལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།

མཉམ་པ་ཉམས་དགའ་བ། བཟང་བ་སྤྲུག་པ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ། འཕྱོར་བ་རྒྱས་པ། བདེ་པ་ལོ་ལེགས་པ། མི་དང་ལྷ་མང་
པོས་རབ་ཏུ་གང་བ། གཞི་བྱི་རྩ་རྩུ་ལ་གསེར་གྱི་སྐྱོད་

པས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ། མིག་མང་རིས་དེ་ཀུན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྐྱེས་ཏེ། ཉལ་པར་རྒྱུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །༡།

རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་པད་མའི་འོད་དེའང་ཐེག་པ་གསུམ་
ལས་བརྒྱམས་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། གཞན་ཡང་། །ལྟ་རིའི་

བྱ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་པ་དེ་བསྐྱལ་པའི་སྟོགས་མ་ལ་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཚོས་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། བསྐྱལ་པ་དེའི་

མིང་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། འདི་ཇི་སྟོན་ཏེ་སེམས། ཅིའི་སྤྱིར་བསྐྱལ་པ་དེ་
རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ག། །ལྟ་རིའི་བྱ།

{@42B} སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་མེད་པ་དེར། དེ་དག་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བགྲང་དུ་མེད་

པར། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་པས་བགྲང་བ་ནི་མ་གཏོགས་
སོ། །དེའི་སྤྱིར་བསྐྱལ་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་

ཞེས་བྱ་ཏེ། །ལྟ་རིའི་བྱ། འདི་ལྟར་ཡང་དེའི་ཚོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་ཕལ་ཆེར་རིན་པོ་
ཆེའི་པད་མའི་སྟེང་ནས་གོ་མ་པ་འདོར་ཞིང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དཔ། ལོ་བརྒྱ་སྟོང་
མང་པོར་ཚོངས་པ་རོ་དཔ་དཔ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་

པས་ཡོངས་སུ་བསྟོད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྩོན་པ། མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ལས་སྤྱིས་
པ། ཚོས་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ། མཉེན་པ་

བཟང་པོ་དང་ལྷན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ། སལ་ཚེར་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ཡོངས་སུ་
གང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་པད་མའི་འོད་དེའི་ཚོའི་ཚད་ནི། གཞོན་ལྷན་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་པར་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
རོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚོའི་ཚད་ནི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་

{@43A} ཨ། །དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་འོད་དེའི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་འ
དས་པ་དང་། དགོས་ཤིང་དག། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་མོས་པ་རྫོགས་པ་འདི་རའི་འོག་ཏུ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་

ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་
བྱུང་དུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། བྱ་ན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་

གྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་དམའི་ལྷ་མཚོག་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་མོས་པ་རྫོགས་

པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ནས། ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདའ་བར་འ
གྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པད་མའི་ལྷ་

མཚོག་རྣམ་པར་གཞོན་པ་དེའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡང་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་པད་མའི་འོད་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་བར་

གྱི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་དམ་པའི་
ཚོས་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་

{@43B} བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །མ་འོངས་དུས་ན་ལྷ་རིའི་བྱ་
སྤོང་གྱང་། །རྒྱལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །པད་མའི་འོད་ཅེས་བྱ།

བཀྲའ་ཏུ་བ། །སློབ་ཚགས་བྱེ་བ་སྤོང་དག་རྣམ་པར་འདུལ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་ལ་བཀྲའ་སྤྱི་བྱས། །དེར་ལོ་དཔ་
སྤོབས་རྣམས་རབ་བསྐྱབས་ནས། །སྤོབས་བཅུ་དག་གྱང་མངོན་

པར་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཚོག་གྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཚོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསྐྱེད་པ་ལ། །དེ་ཚོ་
བསྐྱེད་པ་རིན་ཆེན་མང་པོ་འབྱུང་། །འཇིག་རྟེན་མིང་ཡང་དེ་ཚོ་རྣམས་

མེད་པ། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོའི་ཁིང་ལྷོ་རྣམ་པར་དག། །བྱི་ཏུ་ཡིས་དེ་བཞིན་ས་གནི་ཡོག། །གསེར་གྱི་སྐྱེད་པས་སོ་སོར་
རབ་ཏུ་བརྒྱུག། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་བརྒྱུན་ཁིང་བཟོ་སྤྲུག་པའི། །

རིན་ཆེན་ཤིང་སྤོན་བརྒྱ་དང་རབ་ཏུ་ལྷན། །འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ན་མང་། །ོད་པ་མངོན་པར་བསྐྱབས་ལ་རབ་
མཁས་ཤིང་། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལ་སོད་བསྐྱབས་

པ། །ོད་དག་སངས་རྒྱས་ཁིང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པ་དེ་ཡི་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །གཞིན་ལྷོ་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
གྱུར་ནས། །འདོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་མངོན་འབྱུང་སྟེ། །

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཚོག་གྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ན་རྒྱལ་པ་དེ་ཡི་ཚོ་ཚོད་ནི། །འདྲི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་ཚོང་བར་འ
གྱུར། །དེ་ན་མི་དེ་དག་གི་ཚོ་ཚོད་ནི། །འདྲི་བསྐྱེད་པ་

སྤོང་གི་བར་སྤོང་ལ་བརྟུངས་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་ཚར་ཚེན་པོ་འང་མཛོན་པར་ཐབ་ནས། ཚིག་འདི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་སྤོན་ཡུལ་སྤྲོ་རྒྱ་སི་དང་སྤོང་ལྟུང་བ་རི་དཔགས་གྱི་ནགས་སུ་ཚོས་

གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། དེང་འདིར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྤྲོ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་སྤྲོས་
ནས། ལྟུང་བུ་དེ་རྣམས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག།

གསོལ་ཏོ། །སྤྲོ་རྒྱ་སིར་འཇིག་རྟེན་ན། །མཚུངས་མེད་གང་ཟག་དཔའ་ཚེན་གྱིས། །ཕུང་པོའི་སྤྱོད་འཇིག་སྤོན་པ་ཡི། །ཚོས་
གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱོར་ཏེ། །དེར་ནི་ཐོག་མར་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། །

འབྲེན་པས་འདི་དང་ལམ་གཉིས་ཏེ། །ཡིད་ཚེས་དཀའ་བ་གང་ལགས་ཏེ། །རྣམ་འབྲེན་སྤོང་གྱིས་དེང་བཤད་དོ། །འཇིག་
རྟེན་མགོན་པོའི་ན་སྤྲོ་ཞི། །བདག་ཅག་ཚོས་མང་ཐོས་ན་ཡང་། །

འདི་འདྲ་བ་ཡི་ཚོས་འདི་ཞི། །སྤོང་ཚད་ནམ་ཡང་མ་ཐོས་སོ། །དང་སྤོང་ཚེན་པོའི་ལྷེ་མ་ངག་ལ། །དཔའ་བོ་བདག་ཅག་རྒྱེས་
ཡི་རང་། །ཇི་ལྟར་འཇིགས་མེད་ལྟ་རིའི་བྱ། །འཕགས་པ་འདི་

ལ་ལུང་བསྟན་བཞིན། །དེ་འདྲ་བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྤྲོ་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྟུང་ལྟུང་ནས། །དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སྤྲོ་མེད་སྤོན་པར་ཤོག། །འཇིག་རྟེན་

{@45A} ལྷ། །འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མཉེས་བགྱིས་ཏེ། །བདག་ཅག་དག་བཅི་བགྱིས་པ།
།བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སྤོན་པར་ཤོག། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་སྤྲོ་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཛོན་སུམ་དུ་

[*LINE BREAK?] ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཐེ་ཚོམ་མ་མཚིས་པར་གྱུར། སོམ་ཉི་དང་བུལ་བར་
གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་དག་དབང་དང་ལྡན་

པར་གྱུར་པ་སྐྱོང་ཉིས་བརྒྱུ་པོ་སྡོམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པའི་ས་ལ་བཤོད་དེ། དགོས་པ་དག་གི་ལཱ་ལ་བཤོད་དེ། གང་འདི་སྐྱེ་བ་དང་།
མ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཚི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདེམ་

བཤོད་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པ། ལྷ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞེས་བ་དེ་ནི། ངའི་
ཚོས་འདུལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དེ་སྐྱོད་གཏམས་

ཤིང་དེ་སྐྱོད་ཚེས་སུ་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི་དགོས་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་དང་། འ
བྱུང་བར་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་པར་ལྟ་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་

རྣམས་པར་སྤངས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་ཉིས་སྐྱོང་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྱུར་བདག་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའི་
ས་ལ་གཞན་སོ་སྣམ་བཤུད་དེ། འདི་དག་སྡོམ་མ་ཐོས་

{@45B} པའི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་འཚོལ་བར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས།
ཅི་རྒྱུས་འཁོར་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་མ་མཚིས། སོམ་ཉི་མ་མཚིས་པར་

གཞན་པར་འགྱུར་བར་དགོས་པའི་དག་གི་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྐྱོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀའ་
སྤྲུལ་དུ་གསོལ། དེ་སྐྱོད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་སྐྱོད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ལྟ་བུ་ལྟ། སེམས་ཅན་མེས་པ་ཐ་དད་པ་དང་།
བསམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཁམས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་

པ་མཁུན་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འདི་ལྟར་སྣོ་ཚོགས་མངོན་པར་
བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། གཞི་དང་། དཔེ་དང་། དམིགས་པ་

དང་། དེས་པའི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སྣོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་འདི་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། ཚོས་བསྟན་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཐམས་དཔའི་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དགའ་པར་འཇུག་དོ་ཞེས་ངས་ཁྱེད་ལ་བསྟན་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ།
།ལྡོ་རི་བྲུ། འོན་ཀྱང་དོན་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་

དཔེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། རྒྱུ་བྱ་མཁས་པ་ལ་ལོ་སྤྲོས་པའི་དོན་དཔེས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
།ལྡོ་རི་བྲུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུང་ངམ། རྒྱུང་ཁྱེད་

{ @46A } རྩུ། །རམ། རྒྱུང་བརྒྱུ་ལམ། རྒྱུང་ས་སམ། ལུལ་འཁོར་རམ། རྒྱུལ་པོའི་ཕོ་བྱང་འཁོར་ལ་ལོག་ག།
ཁྱེད་བདག་རྒྱུ་པོ། འཁོགས་པ། བུ་ལྟ་གས་པ། ལུས་

ལོལ་བ། དཔོག་ལུ་ཕྱིན་པ། ལུག་པ། རོར་ཆེ་བ། ལོང་སོ་ད་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་ལ། དེའི་ཁང་པ་འང་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ་
བརྒྱུགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ། ལུམ་པ། རོག་ཆགས་

བརྒྱ་ལྟ་གཅིག་གམ། བཞིས་སམ། བསྐྱུ་མམ། བཞི་འམ། ལུའི་བཞས་སྟོ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། [~RTZWAS]་
གཡོགས་པ། ཁྱེད་སྤྲོས་རྣམས་ཀྱང་ལུམ་པ། ཀ་བའི་རྩ་བ་རུལ་

བ། རྩིག་པ་དང་སྟོའི་སྤྱི་རྣལ་པོགས་པར་གྱུར་པའི་ཁང་པ་དེ་ལ་སྟོ་བྱར་དུ་མའི་ཕྱང་པོ་ཆོན་པོ་རོགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་
ནས་རབ་ལྟ་འབར་བར་གྱུར་ལ། རྒྱུ་བྱ་དེ་ལ་འང་ཁྱེད་

ལྷུང་མཉམ་བཅུ་ལྷུང་ཉི་ལྷུང་མཉམ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཁང་པ་དེ་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་ལ། །ལྷུང་ཉི་ལྷུང་ དེ་ནས་སྐྱེས་
བུ་དེས་བདག་གི་ཁང་པ་ལ་མེ་འི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་

ཀུན་ནས་འབར་བར་མཐོང་སྟེ། དང་ངས་སྐྱེས་ནས་སེམས་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་མེ་འི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་འ
དེས་མ་རེག །མ་ཚོག་ཅིང་བདེ་བར་སྐྱུར་དུ་བྱིམ་འབར་

བ་འདི་འོ་སྐྱོར་བྱུང་སྟེ་འགོ་ལྷུས་མོད་གྱི། བདག་གི་བུ་བྱིས་པ་གཞོན་ལྷུ་འདི་དག་བྱིམ་འབར་བ་འདི་ལྟ་ཕྱེད་མོ་དག་གིས་
ཕྱེད་ལ་ཞིང་དག་འཇགས་ལྷུ་འདི་དེ། བྱིམ་འདི་ཚོག་

{@46B} བར་མ་ཚོར། མི་ཤེས། མ་རིག །མ་རྟོགས་ནས་འདི་ལྟར་མེ་འི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་གཏུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་
ལ་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོས་རེག་གུང་མི་དག་འཇི་བྱེད་དེ། སྐྱེས་བུ་ལ་དུ་འབར་

ཡིད་ལ་མི་འཇོག། སྐྱེས་འབྱུང་བར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་སྐྱེད་དོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་སོ། །ལྷུང་ཉི་ལྷུང་ སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་སྟོབས་
དང་ལྷན་ཞིང་ལག་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདི་ལྟར་བདག་སྟོབས་དང་

ལྷན་ཞིང་ལག་སྟོབས་ཡོད་ན། བདག་གིས་བྱེད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ལ། བར་བར་སྐྱེས་ཏེ་བྱིམ་ལ་
བྱིམ་འདི་ནས་ཕྱང་པོ་སྐྱེས་དུ་བསམས་པ་དང་། དེས་གུང་འདི་སྐྱེས་

དུ་བསམས་ཏེ། ཁང་པ་འདི་སྐྱོ་གཅིག་པོ་ཡོད་ལ། སྐྱོ་དེ་འདྲ་དོག །གཞོན་ལྷུ་འདི་དག་ནི་གཡོ་ཞིང་ཚོད་དེ་བྱིས་པར་གྱུར་
པས་འཐེན་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟེ། དེ་དག་མེ་འི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་

འདིས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་གྱི། འདི་དག་ལ་སྐྱེན་ཏེ་སྐྱེས་དུ་དེ་ལྟར་བསམས་ནས། གཞོན་ལྷུ་དེ་དག་
ལ་སྐྱེས་པ། བྱིམ་འདི་ལ་མེ་འི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་ཏེ་འདིར་

ཐམས་ཅད་མེད་ཕྱང་པོ་ཚེན་པོ་འདིས་ཚོགས་ནས། ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་གི། གཞོན་ལྷ་ཁྱེད་ཚུར་
ཤོག། མིའི་བྱུང་ཞེས་བྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཕན་པར་འདོད་

པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་དེ་སྐད་དུ་བསྐོ་བ། གཞོན་ལྷ་དེ་དག་གིས་མེ་འབར་བ་འདི་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་ཅེས་མི་ཤེས་ནས་མི་དགར་མི་
བྱེད། མི་འཇིགས། མི་སྐྱག། །འཇིགས་པར་མ་གྱུར་ཏེ་མི་སེམས།

{ @4 7A } ལྟ། མིའི་འགྱུར་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང་། མ་རིག་ཤི་ཤེས་ཏེ། གཞོན་ལྷ་ཁྱེད་དང་དེ་དག་ཏུ་འཕྱུར་ཞིང་སྤྱི་སྤྱིར་
བརྒྱུགས་ཏེ་ཕ་དེ་ལ་བཏུ་བོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་འདི་ལྟར་

བྱིས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ། གྲིམ་འདི་ལ་མེད་ཕྱང་པོ་ཚེན་པོ་འབར་ཏེ། འ
དིར་བདག་དང་གཞོན་ལྷ་འདི་དག་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་མེད་ཕྱང་པོ་

ཚེན་པོ་འདིས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་གི། འདི་ལྟར་བདག་གིས་ཐབས་མཁས་པས་གཞོན་ལྷ་འདི་དག་གྲིམ་འདི་
ནས་གཏོན་ཏེ་སྐྱེས་ནས། སྐྱེས་བུ་དེས་གཞོན་ལྷ་དེ་དག་གིས་

བསམ་པ་ཤེས། མོས་པ་རིག་པར་གྱུར་ཏེ། གཞོན་ལྷ་དེ་དག་གི་བཅེན་པ་ཞི་དུ་མ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འདུ་མ་ཞིག་ཡིན་
ལ། དག་འབར་འགྱུར་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། མཇོས་པ་

དང་། སྤྱུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གྱུར་དཀོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་དེས་གཞོན་ལྷ་དེ་
དག་གི་བསམ་པ་ཤེས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱེས་ཏེ། གཞོན་ལྷ་

དག་ །ཁྱེད་གྱི་ཕྱི་དམོར་བྱ་བ་དག་འབར་འགྱུར་བ། རོ་མཚར་མེད་དུ་བྱུང་བ། གང་མ་རྟེན་པའི་སྤྱིར་མི་དག་འབར་གྱུར་
པ་དེ་དག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་མང་པོ་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱང་

གི་ཞིང་རྟ་དང་། རའི་ཞིང་རྟ་དང་། རི་དམགས་ཀྱི་ཞིང་རྟ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསམས་པ། མཛེས་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་།
ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རྩེར་གཞུག་པའི་སྲིད།

{ @47B } རས་ཁང་པའི་སྲི་སྐོར་བཞོད་ཀྱི། ཁང་པ་འདི་ནས་ཁྱེད་སྲིད་བྱུང་ལ་རྒྱལ་མཉམ་ཏེ་ཞོག་ཅིག་དང་། རས་ཁྱེད་
ཅག་སུ་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྲི་ཞུ་གི། དེ་དག་གི་སྲིད་སྲུང་དུ་རྒྱལ་མཉམ་ཏེ་ཞོག་ཅིག

ཅེས་བྱས་པ་དང་། གཞོན་ལྷ་དེ་དག་འདོད་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལྷ་བྱུང་འདོད་པ་དང་།
ཇི་ལྟར་བསམས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐོས་ནས་འབར་བར་

ལྷུང་པའི་ཁང་པ་དེ་ནས་རྩེད་མོར་བྱ་བ་དང་། དག་འབར་བྱ་བའི་སྲིད་སྲུང་བཞོན་པ་བཙོན་འགྲུལ་བཙུམས་ནས། མཐུ་
དང་ལྷན་པའི་བར་གིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྲོད་པ་མེད་པར་སྲུ་སྲ། དེ་བས་

ཀྱང་སྲུ་སྲུ་ཞེས་ལུས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱོས་ཞིང་བརྒྱལ་མཉམ་ཏེ། ཁྱིམ་འབར་བ་དེ་ནས་སྲུང་དུ་སྲིད་འཐོབ་ཏེ། །དེ་ནས་
སྲུས་བུ་དེས་བྱིས་པ་དེ་དག་བདེ་ཞིང་ལེགས་པར་འཐོབ་པ་མཐོང་

ནས་ཤུ་འཇིགས་པ་མེད་པར་ལྷུང་པར་རིག་སྟེ། བློང་གི་དཔོང་ས་བླ་ག་བམེད་པར་འདུག་ནས་དག་འབ་དང་རངས་པ་
སྲུས་ཏེ། ལྷ་རྒྱལ་མེད་ཅིང་སྐྱིབ་པ་དང་བུ་ལ་ནས་འཇིགས་པ་མེད་པ་

ཐོབ་པར་ལྷུང་ཏེ། དེ་ནས་བྱིས་པ་དེ་དག་མ་དེ་ག་ལ་འདུག་པ་དེར་དོང་ནས་སྲི་བ་དང་། འདི་སྐད་དུ་ཡང་རྩེད་མོར་བགྱི་
བ་རྣམས་མང་པོ་དག་འབར་འགྱུར་བ་དེ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷང་

གི་ཞིང་རྟ་དང་། རའི་ཞིང་རྟ་དང་། རི་དམགས་ཀྱི་ཞིང་རྟ་བདག་ཅག་ལ་སྲུ་ལ་དུ་གསོལ་ཞེས་སྲུས་པ་དང་། །ལྷ་རིའི་བུ། དེ་
ནས་སྲུས་བུ་དེས་བདག་གི་བུ་རྣམས་ལ་རྒྱུང་ལྟར་མགྲོགས་

{@48A} ཨོཾ །ཤིང་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་གྲང་གི་ཤིང་རྩ་བྱིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པ། འོགས་དང་ལྡན་པ།
དྲིལ་བུ་གཡེང་ཁའི་དྲ་བ་རབ་ཏུ་དབྱུངས་པ། མཐོའོའི་དྲ་བ་

བརྟན་པ། རིན་པོ་ཆེ་དོ་མཚོར་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེ་འི་སྤོང་བས་མཛོལ་པར་བྱས་པ། མེ་ཏོག་གི་
སྤོང་བས་བརྒྱན་པ། ཤིང་བལ་གྱི་སྟོན་བཏོང་པ། རས་

བཙོམ་བུ་དང་དར་གྱིས་གཡོགས་པ། རྒྱབ་རྟེན་དམར་པོ་གཉིས་སུ་བཞག་པ། གྲང་དཀར་པོ་ཐལ་ཀར་ཤིན་ཏུ་མགྲོགས་པ་
དག་དང་བཅས་ནས། བ་དན་ཏེ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་བུ་མང་

པོས་བཟུང་བ། གྲང་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱུང་བཞིན་དུ་མགྲོགས་པ། ཁ་དོག་མཐུན་པ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པའི་གྲང་གི་ཤིང་
རྩ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བྱིན་ནོ། །ཤུ་རིའི་བྲ། དེ་ཅིའི་

སྤྱིར་ཞེ་ན། མི་དེ་དེ་ལྟར་སྤྲུག་ལ་ལོར་ཆེ་བ་བར་མཛོད་མང་བས་དེས་འདི་སྟོམ་དུ་བསམས་ཏེ། བདག་གིས་བྱིས་པ་འདི་
རྣམས་ལ་བཞིན་པ་རན་པ་བྱིན་ཏེ། བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྟོམ་མོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ལུ་འདི་དག་ཀུན་གྱི་ཡུང་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལ་སྤྲུག་ཅིང་ཡིད་
དུ་འོང་ལ། བདག་ལ་འད་བཞིན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་

དག་ཡོད་ན། བདག་གིས་གཞོན་ལུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་བསམ་གྱི། མི་སྟོམས་པར་མི་བྱའོ། །བདག་གྱི་
བར་མཛོད་མང་གི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་

{@48B} ཅད་ལ་འད་བཞིན་པ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བ་དག་སྐྱིན་ན། བདག་གི་བུ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོམ་སྟོམ་པའི་སྤྱིར་རོ།
།དེའི་ཆོ་གཞོན་ལུ་དེ་དག་གྱི་བཞིན་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཞོན་ནས། རོ་མཚོར་དང་

མདུ་བྱུང་བཟོབ་པར་གྱུར་ན། །ལཱ་འི་འི་བྱ། །འདི་ཇི་སྟོམ་དུ་སེམས། །སྐྱེས་བུ་དེས་གཞིན་ལྷོ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་སྡོམ་དུ་
བཞིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ལ། །ཕྱིས་ཐམས་ཅད་གྱུར་བཞིན་པ་

ཆེན་པོ་བྱིན་ཏེ། །བཞིན་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་བྱིན་ན་བརྟུན་དུ་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་རམ། །ལཱ་འི་འི་བྱས་གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འ
དས། །དེ་ལྟར་མ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། །དེ་ལྟམ་

ལགས་སོ། །སྐྱེས་བུ་དེས་འདི་ལྟར་ཐབས་མཁས་པས་བྱིས་པ་དེ་རྣམ་སྐྱེམ་འབར་བ་དེ་ནས་སྤྱང་སྟེ། །སོག་སྤྱུལ་བའི་སྐད་
དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་སྐྱེས་བུ་དེ་ཞོ་བེ་མཆི་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་

སྐད་དུ་ཞེ་ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་གི་ལུས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེད་མོར་བགྱིབ་ཐམས་ཅད་གྱུར་བཟོབ་པ་ལགས་ཏེ། །འ
དི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྐྱེས་བུ་དེས་གཞིན་ལྷོ་དེ་དག་ལ་ཞིང་

རྟ་གཅིག་མ་སྤྱུལ་དུ་ལགས་གྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཞོ་བེ་མཆི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྐྱེས་བུ་དེས་ཐོག་མ་ནས་ཐབས་མཁས་པས་

གཞིན་ལྷོ་དེ་དག་བདག་གིས་སྤྲུག་བསྐྱུང་བྱིས་པོ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་བར་བགྱིའོ་སྟོམ་དུ་བསམས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། །རྣམ་
གྲངས་འདིས་གྱུར་སྐྱེས་བུ་དེ་ཞོ་བེ་མཆི་བ་མ་ལགས་ན། །སྐྱེས་

{ @49A } ཨ། །བུ་དེ་བདག་ལ་བར་མཛོད་མང་པོ་འདྲ་མཚོས་ལ། །བུ་ཡང་སྤྲུག་པར་བསམས་ནས། །ལེགས་སུ་འདོད་
པས་སྤྱུ་མདོག་མཐུན་པའི་བཞིན་པ། །བཞིན་པ་ཆེན་པོ་

སྤྱུལ་བ་ལྟ་སྟོས་གྱུར་ཅི་འཚོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཞོ་བེ་མཆི་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལཱ་འི་འི་བྱ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཀོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། །དེ་
བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་།

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། །འཚོ་བ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། །གཞོན་པ་དང་། །སྤྲུག་བསྐྱ
ལ་བ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །མ་རིག་པའི་སྲོན་པ་།

སྲོན་པ་གི་རབ་རིབ་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་དགྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་ཡེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྟོབས་དང་། །མི་འཛིགས་པ་དང་། །སངས་།

རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། །ལྷན་པ། །རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་། །ལྷན་པ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་པ་ཐབས་ཚེན་
པོ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་པོ་ལ་ཏུ་སོན་པ།

སྟོང་རྗེ་ཚེན་པོ་མི་སྟོོ་བའི་ཡིད་གྱི་སྐྱེན་པར་འདོད་པ་སྟོང་བརྟེན་བ་དང་། །ལམས་གསུམ་སྤྲུག་བསྐྱུ་གྱི་ཕུང་པོ་ཚེན་
པོ་འབར་བ་གདུང་ཕུམ་དང་སྟོང་གི་གཡོགས་མ་ཞིག་པའི་།

{@49B} །ཁང་པ་དང་། །འབྲུ་བར་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། །མ་བ་དང་། །ན་བ་དང་། །འཚོ་བ་དང་། །ལྷ་རན་དང་། །སྐྱེ་སྤྲུགས་འ
དོན་པ་དང་། །སྤྲུག་བསྐྱུལ་བ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། །མ་།

རིག་པའི་སྲོན་པ་སྲོན་པ་གི་རབ་རིབ་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་དགྲིས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་འདོད་ཚགས་དང་། །ཞེ་སྤང་
དང་། །གཏི་སྤྲུག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། །བྲུ་མེད་པ་ཡང་།

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་གཟུང་པའི་སྤྱིར་འབྱུང་སྟེ། །དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། །མ་བ་དང་།
ན་བ་དང་། །འཚོ་བ་དང་། །ལྷ་རན་དང་། །སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་།

སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པས་སྲིག་པ་དང་། བཙོ་བ་དང་། གཏུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་
དང་། ཡོངས་སོ་དུ་གྱི་སྤྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུ་འཁོར་གཞིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་

རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཚོལ་ཚོལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསམ་གསལ་པའི་སྤྱིར་། ཚོ་སྤྱི་མ་ལ་སེམས་ཅན་
དམུལ་བ་དང་། ཏུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་དང་། ག་ཤིན་མེད་འཛིག་རྟེན་

དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟ་དང་མི་དབུལ་པོ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤྲུག་པ་དང་།
བྲལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དུ། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གྱི་

སྤྱད་པོ་འཁོར་ཞིང་། ཅེ་དགའ་ལ་དགའ་མགུར་དེ་དེ། མི་སྤྲུག་མི་དང་དང་དང་བར་མི་འགྲུར། མ་རིག་མ་ཚོར་སྤྱོད་པ་མི་
བྱེད། འབྲུང་བ་མི་ཚོལ་བར་ཁང་པ་འབར་བ་དང་འདྲ་བའི་

{@50A} ༦། །ཁམས་གསུམ་དེར་མཛོན་པར་དགའ་ཞུས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་རྒྱུག་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གྱི་སྤྱད་པོ་ཚེན་པོ་དེ་
ལྟ་བུས་གཟིར་གྲང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་

ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་སྤྱོད་པར་གཟིགས་སོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། དེ་ལ་ང་ཞི་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སྤྱི་སྟེ། ངས་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གྱི་སྤྱད་པོ་ཚེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ལས་ཡོངས་

སྤྱུ་ཐར་བར་བྱ་ཞིང་ངས་གང་གི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཅེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་མགུར་དེ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྩེ་
བར་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེ་

བ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་བར་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་ག་
ཟིགས་སོ། །ལྟ་རིའི་བྱ། དེ་ལ་ང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

དང་ལྷན་ཞིང་རྒྱ་ལྷན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞེས་གཤམ་ཏེ་ཐབས་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་

པ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་སུ་ཟིན་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཚོས་འདི་དག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་ཅི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་འདོད་པའི་ཡོན་

ཏན་ལྷོད་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགའ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ། སྐྱེ་བ་དང་།
ག་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཚི་བ་དང་། ལྷ་རན་

{@50B} དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་གསལ་འདོན་པ་དང་། ལྷན་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་ལས་མ་ཐར་བ། བསྐྱེག་
བཙོག་གཏུང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བ། སྟངས་གཡོགས་དང་། གཏུང་ཕུམ་

འབར་བའི་བྱིམ་དང་འབྲ་བའི་ཁམས་གསུམ་ནས་མ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་འོངསོད་
པར་འབྱུང་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པས་དེ་ལྟར་གཟིགས་

སོ། །དེ་ལ་ལྟ་རིམ་གྱི་འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལག་སྟོབས་ཅན་དེས་ལག་སྟོབས་བཞག་སྟེ། ཐབས་མཁའ་པས་གཞོན་ཞུ་དེ་
དག་བྱིམ་འབར་བ་དེ་ནས་འདོན་ཏེ། བཏོན་ནས་དེ་དག་ཕྱིས་

ལྷན་ཞེས་ཆེ་བའི་བཞིན་པ་ཆེན་པོ་བྱིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྟ་རིམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།

སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་ལྷན་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞག་སྟེ།
ཐབས་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཏུང་ཕུམ་དང་།

སྤོང་གཡོགས་འབར་བའི་ཁྱིམ་དང་འདྲ་བའི་ཁམས་གསུམ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་གསུམ་སྟོན་
པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་

ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་སྟེ། དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱུད་
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱེད་ཅག་ཁྱིམ་འབར་བ་དང་འདྲ་

{@51A} ལྟ། རའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱང་ལ་ལ་དག་འབར་མ་
བྱེད་ཅིག །བྱེད་ཅག་ཁམས་གསུམ་འདིར་མངོན་པར་དག་འ་

བས་འདོད་པ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་སྟེན་པས་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལྗོངས་ལྟེ། ཡོངས་སུ་གསུང་བར་གྱུར་གྱི། ཁམས་
གསུམ་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་

དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག །ང་
ཞི་གནས་འདི་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིང་སྤྲང་བ་སྟེ། རས་བྱེད་

ལ་ཐེག་པ་འདི་གསུམ་སྤྱིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་བཏོན་པར་གྱིས་ཤིག །ཀྱེ་སེམས་ཅན་དག་ཤེག་
པ་འདི་དག་ཞི་གང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟོན་པ། དག་འབཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཅག་མི་ཐོངས་པར་བཅོམ་ཞིང་དག་འ་ལ།
དག་འ་མགྱུར་པོ་དཔར་འགྱུར་གྱི། དབང་པོ་དང་།

སྟོབས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཏྲང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འ
རྟུག་པས་དག་འ་བཆེན་པོ་རབ་ཏུ་སྟོང་པར་འགྱུར་

{@52A} ཨོཾ། མི་དང་སྐྱེ་བོ་སལ་བོ་ཚེ་འོ་དོན་དང་། སམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་
ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་དང་། ལྷོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་འདོད་ཅིང་། ཁམས་

གསུམ་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་སྦྱིར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན། སྦྱིར་འབར་བ་དེ་ནས་བྱིས་པ་ཁ་ཅིག་གྲུང་གི་ཤིང་རྩ་འདོད་དེ་

སྦྱིར་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་དེས་སྦྱིར་འབར་བ་དེ་ནས་གཞོན་ལྷོ་དེ་དག་འཐོན་པར་མཐོང་
ནས། བདེ་བར་ལེགས་པར་ཐར་ཏེ། འཇིགས་པ་མེད་

པར་རིག་ལ། བདག་ཀྱང་ཞོར་མང་བར་ཤེས་ནས། བྱིས་པ་དེ་དག་ལ་གཞོན་པ་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་གཅིག་བྱིན་པ་དེ་གཞིན་དུ།
ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་དུ་མ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། འཇིགས་པ་དང་། བག་ཚབ་དང་།
གཙོ་བས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཁམས་གསུམ་ནས་

ཡོངས་སུ་ཐར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱུང་ནས། འཇིགས་པ་དང་། བག་ཚབ་དང་། གཙོ་བའི་
གཞོན་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཏེ། ལྷ་ངན་ལས་

{@52B} འདས་པའི་བདེ་བཟོབ་པར་གཞིགས་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་དག་ལ་དེའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་དངས་རྒྱས་བདག་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷོབས་དང་།

མི་འཇིགས་པའི་མཛོད་མང་བར་མཐུན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡིན་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུན་ནས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་

སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་གང་ལའང་སོ་སོ་བདག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་གསུང་སྟེ། སེམས་
ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མྱ་ངན་ལས་

འདའ་བར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛོད་དོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། སེམས་ཅན་གང་དག་
ཁམས་གསུམ་ནས་ཐར་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པར་དང་། ཉེང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ། འཕགས་པའི་
བདེན་པའི་མཚོན་དང་བཛྲོན་པ་དག་འབར་འགྱུར་བ་ཐམས་

ཅད་ཁ་དོག་གཅིག་བ་སྐྱེན་པར་མཛོད་དོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་དེས་འདི་ལྟར་གཞོན་ལྷོ་དེ་དག་ལ་
བཞོན་པ་གསུམ་བརྟན་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཞོན་པ་

ཆེན་པོ་གཅིག་བྱིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཁ་དོག་གཅིག་པ། བཞོན་པ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཞོན་པའི་མཚོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པའི་

{@53A} ཨྱ། སྐྱིར། བརྟུན་དུ་སྐྱོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཐབས་

མཁས་པས། དང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་བརྟན་ནས། སྐྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་མཛོད་པའི་སྐྱིར་བརྟུན་དུ་སྐྱོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷ་རི་འི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷོ་བས་དང་། མི་འཇིགས་པའི་བང་མཛོད་མང་པོ་
དང་ལྷན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་ཚེས་བསྟན་པའི་མཐུ་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལྷ་རི་འི་བྱ། འདི་ལྟར་ཐབས་མཁས་པ་སྣ་ཚོ་གས་
དང་། ཡེ་ཤེས་མཛོད་པར་བསྐྱབས་པས། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུགས་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་

ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་ཁྱིམ་ཡོད་པ། ཚེ་ལ་རབ་ཏུ་འགྲུམས་ཏེ་ཞིག་ལ་ཐུག། དེ་བཞིན་ཁྱུ་མས་རྣམས་ཞིག་པར་
གྱུར་པ་སྟེ། །ཀ་བའི་རྩ་བ་དག་ཀྱང་རུལ་བར་གྱུར། །ལུང་ལུང་།

དང་ནི་སྐྱར་ཁུང་ཕྱོགས་རེར་བྲལ། །རྩིག་པ་རེ་ལྟེ་སྐྱར་རུལ་རྣམས་ཀྱང་གོགས། །སྟེགས་བུ་དག་ཀྱང་རྟོལ་སྐྱེས་འ
གྲུམས་ཤིང་ཞིག ། [~RTZWA] ཡིས་གཡོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་འབྲལ་ཞིང་།

{@53B} འཇོག་ ། །བརྒྱ་ཐག་ལྷ་དག་ལས་ནི་མི་ཉུང་བ། །དེ་ན་དེ་དག་གི་ཡང་གནས་སུ་གྱུར། །ཁང་ཐག་ཉི་ལྟ་དོག་
པ་མང་པོ་དག །སྐྱེ་བས་རབ་ཏུ་གང་ཞིང་སྐྱད་པར་གྱུར། །དེ་ན་ཁྱུ་མས་རྣམས་དགུ་པོ་

ཐམས་ཅད་འགྲུམས། །ར་བ་རྩིག་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཞིག །བྱ་ཚོད་བྱེ་བ་དག་ནི་དེ་ན་གནས། །དེ་བཞིན་ཐུག་རོལ་འུག་
པ་བྱ་གཞན་དང་། མི་བཟང་གཏུག་པའི་སྐྱུལ་རྣམས་དེ་ན་ཡོད། །ཏུག་

ཚེན་དག་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི། །རྩིག་པ་དང་ནི་བྱི་བ་སྣ་ཚོ་གས་དང་། །ཉི་ལྟ་གཏུམ་པའི་སྐྱོག་ཆགས་རྣམ་
མང་གནས། །མི་མ་ཡིན་པ་འང་གནས་དང་གནས་དག་ཀྱི། །

བཤད་གཅིད་གིས་རབ་ཏུ་སློབ་པ་བྱས། སྲིན་བུ་མེ་ཁྲེར་གྲོག་མ་སྐྱུར་བུས་གང། །ཁྱི་རྒྱམས་དང་ནི་མ་དག་ངོ་འདོག།
། ཅེ་སྐྱུང་མི་བཟང་ཁྱོད་ཅིང་འཁོད། །མི་རོ་རྒྱམས་ལ་འཁྲེན་

ཅིང་རབ་ཏུ་ཟ། །དེ་ཡི་ཐེ་རེ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་ལྟ་བ་ཡང། །མ་དང་ཁྱི་དག་དེ་ན་ཏུ་མ་འཁོད། །དེ་དག་ཉམ་ཚུང་རྟག་ཏུ་བགྲུ་ས་
པས་ཉེ། །གནས་དང་གནས་ན་རྒྱམ་པར་འཆར་ཞིང་ཟ། །འཐབ།

མོ་བྱེད་དེ་རབ་ཏུ་སྐྱོ་ཡང་འབྱི། །རྒྱམ་པ་དེ་འདྲར་ཁྱི་དེ་རབ་ཏུ་འཇིག། །མི་ཡི་རོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱམ་འཁྲེན་ཞིང། །ཤིན་
ཏུ་དྲག་སེམས་གནོད་སྦྱིན་དེ་ན་འཁོད། །སྐྱུ་ལ་དང་རྐང་བརྒྱ་

པ་དང་གཅན་གཟུགས་རྒྱམས། །དེ་ཡི་གནས་དང་གནས་ན་རབ་ཏུ་འཁོད། །དེ་དག་སྐྱོགས་དང་སྐྱོགས་སུ་ཚང་བཅས་ཏེ།
།སྐྱུ་གྲུ་རྒྱམས་ཀྱང་གྲོག་ཅིང་འཇོག་པར་བྱེད། །དེ་དག་གིས་

{@54A} ལ། །ནི་བཞག་ཅིང་བཀོད་པ་ལ། །གནོད་སྦྱིན་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕལ་ཚེར་ཟ། །རབ་ཏུ་གཏུ་སེམས་སེམས་
ཅན་གཞན་ཟོས་པས། །ངི་ཅོམ་གནོད་སྦྱིན་དེ་དག་

འགྲངས་གྲུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཤི་ཡིས་ལུས་རྒྱས་ནས། །དེ་ཚོ་དེ་ན་རབ་ཏུ་འཐབ་མོ་བྱེད། །མི་བཟང་གཏུ་མ་
སེམས་ཁྱོད་འདི་གྲུ་ལ་བུམ་རྒྱམས། །ཞིག་པའི་ཁྱི་དེ་རྒྱམས་སུ་

གནས་འཆར་སྟེ། །མཐོ་གང་ཚད་དང་དེ་བཞིན་སྐྱུ་གང་ཚད། །སྐྱུ་དོའི་ཚད་གྱི་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཞིང་འགོ། །དེ་དག་ཁྱི་ཡི་རྐང་
ནས་བརྒྱུང་ནས་ཏེ། །དེ་བཞིན་ས་ལ་གན་ཀྱུ་ལ་དེ་བཞག་སྟེ།

མ་གྲུ་ལ་ཕར་རབ་ཏུ་བགགས་ཤིང་བསྐྱིགས་པ་ཡིས། །འཁལ་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་དག་འབར་བྱེད། །གཅེར་བུ་གནག་ཅིང་དེ་
བཞིན་རིད་པ་ཡི། །ཡི་དམགས་ཆེ་ཞིང་རིང་བའང་དེར་གནས་ཏེ། །

རབ་ཏུ་བགྲོས་པས་ཁ་ཟས་ཀུན་འཚོལ་ཞིང་། །དེ་དག་དེ་ནི་ཉམ་ཐག་ཚོ་རེས་འདེབས། །ལ་ལ་ཀྲུང་གི་མགོ་ལ་ཁབ་གྱི་ཁ།
མི་ཙམ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གྱི་ཙམ་དག་ །ཟས་ལ་སྲིད་པས་

རབ་ཏུ་གདུངས་པའི་སྲིད། །སྐྱོད་ག་ལྷུག་པར་བཞིག་ཅིང་སྐྱོ་ཡང་འབྲིན། །གོད་སྲིད་ལ་འཇམ་ཡི་དམགས་དེ་དག་གྱང་། །
སྲིད་བཞུམ་ཁ་ཟས་དག་ནི་འཚོལ་བའི་སྲིད། །རྟག་ཏུ་མཐོངས་

དང་སྐྱར་ཁུང་དག་ནས་གྱང་། །དེ་ནི་སྲོགས་བཞིར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་བར་བྱེད། །དེ་ལྟར་གྲིམ་དེ་མི་བཟད་འཇིག་གྱུར་ལ། །ཚོ་
ཞེང་མཐོལ་རབ་ཏུ་མི་བརྟན་ཏེ། །རྣམ་པར་འགྲུམས་ཤིང་

{ @54B } །འཇིག་ཉེ་འཇིགས་པ་དེ། །སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཅིག་ཡོངས་སུ་དབང་གྱུར་ལ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཡང་གྲིམ་གྱི་སྲིད་ལོ་
བྱུང་། །གྲིམ་དེ་ཀུན་གྱང་རབ་ཏུ་འབར་གྱུར་ཏེ། །འོས་བཞི་ཐམས་ཅད་ནས་ནི་སྲོལ་བུར་

བྱ། །མི་སྲེ་སྲོང་སྲེད་ཀུན་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར། །འོད་མ་དང་ནི་ཤིང་དག་མེས་ཚོགས་སྟེ། །དག་པོའི་སྐྱོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འ
ཇིགས་པར་འབྱུང་། །ཀ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་རྩིག་པར་འབར། །

གོད་སྲིད་ལི་དམགས་དག་གྱང་སྐྱོད་ག་འབྲིན། །བྱོལ་བརྒྱུ་ཡང་རག་པོག་ཚོགས་པར་འགྱུར། །གྲུལ་བུམ་དག་ནི་
གདོང་ཚོགས་ལྷེམ་ཞིང་འཕྱུན། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྐྱུལ་བརྒྱུ་མང་པོ་དག་མི་

ཡིས་ཚོགས་ནས་ཅོར་ལྷང་སྐྱོ་ཡང་འབྲིན། །བསོད་ནམས་མེད་པ་མེ་ཡིས་ཀུན་ཚོགས་ཅིང་། །དེ་ནི་ལ་འཇམ་པོ་པོ་ཚུན་གྱི།
།དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་སོས་བཏབ་སྟེ། །ཚོགས་པར་གྱུར་

པ་དག་ལ་ཁྲག་གིས་འཐོར། །དེ་ནི་སྲེ་དུས་བུས་ཤི་བ་ལ། །སེམས་ཅན་དག་ནི་པོ་ཚུན་རྣམ་པར་བྱ། །དེ་སྐྱོགས་ཚོགས་
པའི་རྗེ་ང་ཡི་དམི་འོང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ནི་སྲོགས་བཞིར་

རབ་ཏུ་འཇུག་ལ། །སྒྲིབ་བྱ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་བ་དག་གྲོམ་པ་ལ། །དེ་ལ་གྲུ་ལ་བུམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟ། །བགྲོམ་པ་དང་ནི་སྒྲོམ་པས་རབ་
གདུངས་ཤིང་། །ཡི་དམགས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུ་འབར་གྱུན་

འཇུག་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱིམ་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་འཇིགས་ལ། །མེ་སྤེད་དག་ནི་སྒྲོང་སྒྲེད་འབར་བར་འགྱུར། །སྒྲེས་བྱ་བྱིམ་དེའི་
བདག་པོ་དེ་ཉིད་ནི། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ལྷ་ཞིང་སྒྲོམ་འདུག་

{@55A} ཨ། །དེ་ན་དེ་ཡིས་ཐོས་པ་བདག་གི་སྤྱ། །འདི་ལྟར་བྲེས་པ་དག་ནི་མི་ཤེས་པས། །རྩེད་མོ་བརྗེན་པ་དག་ལ་
ཆགས་པའི་སྒྲོ། །རྩེད་མོ་དག་འཁམ་རབ་ཏུ་དྲགས་སྒྲོས་

ཞེས། །དེ་ཐོས་བདག་གི་བྲེས་པ་ཁྱེད་འདི་གྱུན། །སྤྱུ་དུ་ཚོག་ཅིང་ཚུད་ཚོས་མི་འགྱུར་བར། །བདག་གི་སྤྱ་རྣམས་རབ་ལྷ་
ཐར་བྱའི་ཕྱིར། །བྱིམ་དེའི་ནང་དུ་སྤྱུར་དུ་ལྷགས་ནས་

སྤྱ། །དེ་ལ་དེས་ནི་བྱིམ་གྱི་ཉེས་བརྗོད་དེ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་དག་མི་བཟད་རིགས་གྱི་སྤྱ། །སེམས་ཅན་རྣམས་མང་ཞིང་
མེ་འདི་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཕྱིར་

གཅིག་ །སྤྱུ་ལ་གདུག་ཤིན་ཏུ་གདུག་སེམས་གཞོད་སྒྲིབ་དང་། །གྲུ་ལ་བུམ་དང་ནི་ཡི་དམགས་མང་པོ་གནས། །ཅེང་དག་
དང་མ་དང་བྱི་ཡང་མང་། །བྲུ་ཚོད་དག་ཀྱང་ཁ་ཟས་གྱུན་

ཏུ་འཇོམ་ །དེ་འདྲ་བ་དག་འདི་ན་མང་གནས་ཏེ། །མེ་མེད་ཟེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་འཇིགས་ །འདི་ཡི་ཁོར་ལུག་ཏུ་
མེ་འབར་ཏེ། །འདི་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབར་ཞིག་

གོ། །དེ་ལྟར་བྲེས་པའི་སྒྲོ་ཅན་དེ་སྤྱུན་ཏེ། །གཞོན་ཏུ་རྣམས་ནི་རྩེད་མོས་རབ་སྒྲོས་པས། །ཁ་ཡིས་བསྒྲོམ་པ་དེ་ལ་མི་སེམས་ཏེ།
།དེ་དག་གི་ནི་ཡིད་ལ་ཅི་མི་སྤྱུམ། །དེ་ཚོ་སྒྲེས་བྱ་

དེ་ནི་ཡང་སེམས་པ། །བྱ་སྤྱིར་སེམས་པས་བདག་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྟེ། །བདག་གི་བྱ་དང་རྒྱུད་དང་མེད་པ་སྤ། །མི་འདིས་འདི་
དང་ཚོག་ན་མི་རུང་ཞེས། །དེ་ཡི་དུས་ན་དེ་ཡི་ཐབས་

{@55B}བསམས་པ། །ཅེད་མོ་དག་ལ་བྱིས་པ་འདི་ཚགས་ཏེ། །འདི་ན་ཅེད་མོ་དག་འབཅི་ཡང་མེད། །ཀྱེ་མ་འདི་ལྟར་
བྱིས་པ་བློ་ན་ཞིང་ཚོངས། །དེ་ལ་དེ་ཡིས་སྤྲུམ་པ་གཞོན་དུ་ཉོན། །བཞོན་པ་རྣམ་པ་

གསུམ་པོར་ལ་ཡོད། །ར་དང་གླུང་པོར་དམགས་མཚོག་ལས་བཅས། །ཚེ་ཞིང་མཐོ་ལ་གྲོགས་པར་བརྒྱན་པ་དག། །སྤྱི་
གྱི་སྤྱོལ་ན་ནི་དེ་དག་ཡོད། །སྤྱོལ་བྱུང་ལ་དེ་ལ་དགོས་པར་

ོད། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་ནིངས་བྱས་ཀྱི། །དེ་ལ་དགའ་བར་ལྷན་ཅིག་སྤྱིར་འཐོན་ཅིག། །བཞོན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་
ཤེས་ནས་སྤ། །དེ་དག་བརྩོན་འགྲུས་ཅམས་ཏེ་རིངས་གྱུར་ནས། །

དེ་ཡི་མོད་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་འཐོན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་ལས་ཐར་ཏེ་སྤོང་པར་འདུག། །མི་དེས་བྱིས་པ་འཐོན་པ་མཐོང་
ནས་སྤ། །ཤོང་ཁྱེད་དབུས་ཀྱི་དཔོང་སར་གནས་པ་ནི། མེང་

གཅིག་ལ་འདུག་ནས་དེ་སྐད་སྤྲུམ། །ཀྱེ་མ་དེ་དེ་རིང་མུ་རན་འདས། །ང་ཡིས་དགའ་བར་རྟེན་པ་ཉོན་མོངས་དག། །བྱ་
སྤྱུག་ཉི་ཤུ་འདི་དག་སྤྱིང་གི་བྱ། །སྤྱོལ་མང་པོས་གང་ཞིག

འཇིགས་པ་ཡི། །དེ་དག་མི་བཟད་གདོན་དགའི་སྤྱིམ་ན་འཁོད། །ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་མེ་བྱེ་གཅིག་གིས་གང། །དེ་དག་ཅེད་
མོ་དགའ་ལ་ཚགས་པར་གྱུར། །ངས་ནི་དེ་རིང་དེ་དག་ཐར་

བྱས་ཏེ། །དེ་བས་ང་དེད་མུ་རན་འདས་པར་གྱུར། །ཁ་དེ་བདེ་བར་འདུག་པར་རིག་ནས་སྤ། །བྱིས་པ་དེ་དག་ལྷགས་ནས་འ
དི་སྐད་སྤ། །བཞོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གསུམ་པོ་རྣམས། །ཡལ་

{@56A} ཨ། གྲིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཆག་སྟོལ། བཞིན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་ཁྱེད་སྤྱོད་ཞེས། ཡལ་ཁྱོད་
གྲིས་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ལཱ་གསུངས་པ། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་མེད་ན་ཞེ། འདྲི་རྒྱུ་ལ་བབ་ཀྱི་དེ་དག་སྟོལ། མི་དེ་མཛོད་ཀྱི་གཏེར་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གསེར་དང་དུལ་དང་
མོར་བུ་སྟེང་དང་། འབྲུ་དང་འགྲོ་བུ་དང་ནི་མི་ཉུང་བ། །

བཞིན་པ་དེ་ཡང་རྣམས་སྒྲ་གཅིག་གྲིམ། གྲུང་གི་ཤིང་རྩ་ཞེན་དམ་པ་སྟེ། འཕྲི་གསུངས་ཤིང་གྲུ་གཤམ་ལེ་འཕྲི་དུ་བས་
བྲེས། གཤམ་དང་རྒྱལ་མཚན་དག་གིས་ལེགས་པར་

བརྒྱུ། འཕྲི་གཤམ་དང་མོར་བུ་འཕྲི་དུ་བས་གཤམ་གསུངས། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་བ་དག། སྤྱི་གསུངས་སྤོངས་རྣམས་
སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཔུངས། འབྲུ་ཆེ་བའི་གོས་རྒྱུས་དེས་

གཤམ་གསུངས། འདྲི་རྒྱུ་བཟང་བཅོས་བུའི་རས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བཏིང། འདྲི་གཤམ་འཇམ་པའི་དར་རྣམས་དང་། ཤིང་རྩ་
དེ་ལ་ཤིང་བལ་མཚོག་ཀྱང་བཏིང། གོས་རབ་ཀོ་ཏམ་པ་

མཚོག་དང་བའི་མཚོག། བྲེ་བ་སྤྲུ་སྟོང་རི་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤམ་གསུངས། འདྲི་གཤམ་ཤིང་རྩ་བཅས་པ་དེ་དག་ནི། གྲུང་པོ་
དག་འདྲི་ཚོ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན། བལྲ་བ་སྤྲུ་གཅིང་ཤིན་ཏུ་

བོང་ཡང་ཆེ། སྤྱི་གསུངས་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྟེན། སྤྱི་གསུངས་པ་སྤྱི་གསུངས་ཐམས་ཅད་ལ། འདྲི་གསུངས་ཤིང་མཚོག་
གྲིམ་ཏེ། འདྲི་གསུངས་པ་དག་འདྲི་རངས་ནས་སྤྲུ། སྤྱི་གསུངས་

{@56B} དང་སྤོངས་མཚོགས་དག་ཏུ་ཚེ་ཞིང་དོང། འདྲི་བཞིན་དུང་སྟོང་ལང་ལྡན་འཕྲི་བུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྤོངས་དང་ཕེལ་ཞེ་ཏེ། སྤོངས་ཆགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལེ་བུ། གྲིས་པ་དག་ནི་

ཁམས་གསུམ་འདོད་ལ་ཚགས། ཁམས་གསུམ་དག་ནི་ཁང་པ་དེ་འདྲ་སྟེ། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ཉི་ཤུ་མི་བཟང་བརྒྱ་ཡིས་
དུག་གས། བ་དང་མི་སྦྱི་རྒྱ་མ་རྒྱས། མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་

རབ་ཏུ་འབར། ཁ་ཉི་ཤུ་ལ་ཁམས་གསུམ་དག་ལས་ཐར་ཅིང་ཞི། འགས་ཚལ་དག་ན་གནས་ཤིང་དབེན་པར་འདུག། ཁས་ནི་
ཁམས་གསུམ་འདི་དག་ཡོངས་བཟུང་སྟེ། འདི་ན་གང་རྣམས་

སྟེག་པ་ང་ཡི་བྲ། ཁ་ཉི་དེ་ཡི་སྐྱབས་སུ་རིག་ནས་སྟེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་དག་ནི་ངས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ལ་རྣམས་པར་
ཚགས་པའི་སྟོ། བྱིས་པ་འདི་ཀུན་ང་ཡི་མི་ཉེ་ཏེ། ཐམས་ལ་

མཁས་པ་དག་ནི་ངས་སྐྱུར་ཏེ། འདི་དག་ལ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད། ཁམས་གསུམ་དག་གིས་ཉེས་པ་མང་མཁུའ་
ནས། འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཐབས་བཤད་དོ། ལུ་གང་

ང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དག་མཛོན་ཤེས་དུག་དང་གསུམ་རིག་མཐུ་ཚེན་དང་། འདི་ན་རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་གང་ཡོད་
དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་། ཁས་ནི་

བྱ་འདྲར་མཁས་པ་དེ་དག་ལ། འདི་ཡི་ཚོན་དཔེ་མཚོག་འདི་དག་གིས། ཁངས་རྒྱས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འགོ་བཤད་དེ།
ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པར་འགྱུར་གྱི་འདི་གཟུང་ཞིག་ཁངས་རྒྱས་རྟེན་

{@57A} ལྟེ། འགྲིས་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། འཇུག་པར་འཕགས་ཤིང་ཉི་ཤུ་ཡིད་དུ་འོང། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་
ཀུན་ན་འཇུག་པར་ཅན། འཕངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་ལྷག་

བྱར་འོས། ལྟོབས་དང་བསམ་གཏམ་དེ་བཞིན་རྣམས་ཐར་དང་། ཉིང་རེ་འཛོན་དག་བྱེད་དུ་མ་བརྒྱ། འཤིང་རྟེན་དེ་དེ་འདྲ་
མཚོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁངས་རྒྱས་སྐྱེས་རྣམས་རྟེན་ཏུ་དག་པ།

དེ་ལ་བརྟེན་པས་ཉི་མཚོ་འདས་པར་བྱེད། །དུས་དང་ལྷན་བསྐྱེད་དང་ལྷན་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ལོ་དང་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་
དང་། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་བསྐྱེད་ཡང་འདས་པར་བྱེད། །བདེ་གཤམ་གསལ་

ཉམ་ཐོས་གང་རྣམས་ཉམ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ཞིང་། །འདི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པོ་དེར་འ
གྲོ་སྟེ། །རིན་ཆེན་ཐོག་པ་འདི་ནི་དམ་པ་མཚོན་གྲུབ་

རྒྱལ་ཁྲིད་གྱིས་འདི་ལྟར་རིག་པར་གྱིས། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བཅའ་ལ་བྱས་ཀྱང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཐམས་
རྣམས་མ་གཏོགས་པར། །དེ་ལ་ཐོག་པ་གཉིས་སུ་གང་

མའང་མེད། །ཁྲིད་གྱིས་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་ཡི་བྱ། །ཁྲིད་རྣམས་ཁམས་གསུམ་རབ་དུ་འཇིགས་པ་ན། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་མང་པོར་
བསྐྱེད་པ་ཡི། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དག་ལས་ངས་ནི་རབ་

དུ་བཏོན། །འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་འདས་པར་ངས་བསྟན་པ། །འཁོར་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དག་ལས་ཁྲིད་ཐར་ཏེ། །ཁྲིད་ནི་དུང་ལྟ་
བུ་ཡོངས་མ་འདས། །མངས་རྒྱས་ཐོག་པ་ཉིད་ནི་

{@57B} བཅའ་བར་བྱ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འཁོད་པ། །ང་ཡི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་འདི་ཀུན་ཉོན་ཅིག
འདི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་འདུལ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་ཐབས་

ལ་མཁའ་པ་ཡི་ན། །གང་ཚོ་ཐོག་པ་དམན་པ་སྤྱད་པ་ལ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དག་འབར་གྱུར་པ་ན། །དེ་ཚོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་འ
ཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ལ། །གཞན་མི་གསུང་བ་འཇིགས་

རྟོག་འདྲེན་པ་འཚད། །གང་རྣམས་བྱིས་པའི་སྤོད་པ་མི་ཞེས་པས། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་རྩ་བའི་མཐོང་བ། །དེ་དག་ལ་
ཡང་ལམ་རྣམས་བསྟན་པར་བྱ། །སྤོད་པ་ཀུན་འབྱུང་ལས་ནི་

སྤྱི་བཟུང་སྤྱི། །རྟོག་ཏུ་མི་གནས་སྲིད་པ་འགོག་པ་ཡང་། །འདི་ནི་ང་ཡི་འགོག་བཤེན་གསུམ་པ་ཡིན། །གཞན་མ་ཡིན་
པ་གང་གིས་སྤྱིས་བྱ་མཐར། །འམ་རྣམས་བསྐྱོམས་ནས་

རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་དག་ཅི་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལྟ་ལྟ་ལྟ། །མེད་པར་འཛིན་ལས་དེ་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །ཀུན་
ལས་དེ་དག་ད་དུང་ཐར་མ་ཡིན། །སྤྱི་བཟུང་དེ་མ་འདས་ཞེས་

འབྲེན་པ་གསུང། །དེ་ལ་ཐར་བར་ཅི་སྤྱིར་བཤེན་མ་མཛད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཚོགས་འདི་མ་ཐོབ་སྤྱིར། །འཇིག་རྟེན་བདེ་
བྱུང་སྤྱིར་ནི་ང་སྤྱིས་པས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ནི་དེ་ལྟར་འདོད།

ཐ་མར་དེ་རིང་ངས་ནི་གང་བཤེན་པ། །ང་ཡི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ལྟ་ལྟ། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་དག་ལ་ཕན་བྱུང་སྤྱིར།
།སྤྱི་གས་དང་སྤྱི་གས་མཚོམས་དག་ཏུ་བཤེན་པར་གྱིས། །

{@58A} ལྟ། །སྤྱི་དུས་བསྐྱེད་པའི་ཚོན་སེམས་ཅན་གང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་ཚོགས་སྤྱི་ཞིང་། །མདོ་འདི་མགོ་
བོས་རབ་ཏུ་ལེན་པ་ནི། །མི་དེ་སྤྱིར་མི་སྤྱི་གས་པར་སྤྱི་དག་ལུང་

ཞིག་ །མདོ་སྤྱི་འདི་ལ་དད་པར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ནི་སྤྱི་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་། །དེ་དག་ལ་ཡང་བཀུར་སྤྱི་
བྱས་པ་ཡིན། །རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཚོས་ཀྱང་ཐོས། །ང་

ཡིས་བཤེན་པ་འདི་ལ་གང་དད་པ། །དེས་ནི་སྤྱི་དང་ང་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན། །ང་ཡི་དགོ་སྤྱི་དགོ་འདུན་འདི་ཀུན་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ཀུན་གྱང་མཐོང་། །མདོན་

པར་ཞེས་པས་རིག་ནས་ངས་འདི་བསྟན། །མདོ་འདིས་སྤྱི་བོ་བྱིས་པ་སྤྱིས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
ཡང་མེད། །འདི་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མེད། །

ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྱོད་མོས་པར་མི་བྱེད་ན། །ང་ཡི་ཉམ་ཐོས་འདི་དག་གཞན་ཅི་སྒྲོལ། །འདི་དག་ང་ལ་དང་སྦྱིར་འབྲང་བ་སྒྲེ། །སོ་
སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད། །སྤྱོད་ཀྱིས་

ང་རྒྱལ་ཅན་དང་ཁེངས་པ་དང་། །མི་རིགས་ལུགས་པ་དག་ལ་འདི་མ་བུ་ཉ། །བྱིས་པ་འདོད་ལ་རྟག་ཏུ་རབ་སྦྱོར་གིང་།
།མི་ཤེས་པས་ན་ཚོས་བསྟན་སྒྲོང་བར་བྱེད། །འཇིག་

རྟོན་རྟག་ཏུ་ལེགས་གནས་སངས་རྒྱས་ཚུ་ལ། །ང་ཡི་ཐབས་མཁས་འདི་ཞི་རབ་སྤངས་གིང་། །ཁྲོ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་
སྤངས་པ་ཡི། །དེ་ཡི་མི་བཟད་རྣམ་སྤྱོན་འདིར་ཉོན་ཅིག་

{@58B} ང་ཞི་འདུག་གམ་སྤྱང་ལ་འདས་ཀྱང་རུང་། །རྣམ་པ་འདི་འདྲ་མདོ་སྡེ་རབ་སྤངས་གིང་། །དགོས་ཤིང་དེ་དག་ལ་
ཡང་སྤང་འདོད་པས། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱོན་པར་ལས་ཉོན། །དེ་དག་མི་ལས་འཚེ་

འཛོལ་མཚན་མེད་དུ། །བསྐྱེད་པ་ཚང་བར་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཡང་། །བྱིས་པ་གི་
ཞིང་འཛོལ་ནས་དེར་ཡང་ལྷུང་། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་ལས་ནམ་

ཞིག་གི་འཛོལ་ཀྱང་། །དེ་ནས་དུད་འགོ་དག་ཏུ་སྦྱེས་བར་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་རིད་པའི་མ་དང་སྦྱིར་ཀྱུར་ཅིང་། །གཞན་དག་
ཚེད་མོ་བྱེད་པའི་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ན་དེ་དག་ཁ་དོག་གཞན་པར་

འགྱུར། །སློལ་མ་ཅན་གཡལ་བ་དག་གིས་གང་། །སྤྱི་ཡང་བྱི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཚུང་འགྱུར། །ང་ཡི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་འདིར་
ཞེ་སྤང་བས། །སློག་ཚགས་ནང་ན་རྟག་ཏུ་སྤྱད་འགྱུར་ཏེ། །རྫོང་དང་

བོང་བས་ཐོག་ནས་ཤིན་ཏུ་འཁང་། །དེ་དང་དེ་ན་འབྱུག་པས་ཀུན་བསྐྱིགས་ལ། །བཀའ་ཤིང་སྒྲོལ་པར་གྱུར་པས་ལུས་ཀྱང་
བསྐྱེད་མས། །བྱིས་པའི་སྤོ་གང་སངས་རྒྱས་ཚུ་ལ་སྤོང་བ། །རྩ་

མོ་དང་ཞི་བོང་བྱུང་ཡང་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་ཟས་བསམ་པ་དག་ལ་རྗེས་སེམས་ཤིང་། །ཁ་ལ་རྣམས་བཀལ་ནས་དབྱུག་པ་བརྒྱ་
ཡིས་བརྟེན་ས། །སྤྱིར་ཡང་དེ་དག་དེར་ཞི་མར་གྱུར་ཏེ། །ཤིན་

ཏུ་མི་སྤྱི་གཞུག་ལ་བ་འཐེང་བོར་འགྱུར། །སྤོང་གི་གཞོན་ལྷོ་དག་གིས་རབ་གཙུག་ཤིང་། །བྱིས་པ་དེ་དག་རྫོང་དང་བོང་བས་
བརྟེན། །དེ་ནས་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་ཤི་འཕྲོས་ནས། །དཔག་ཚད་དག་

{@59A} ཨ། །ཀྱང་ལྷ་བརྒྱ་མཉམ་པ་ཡི། །སློབ་ཆགས་ལུས་རིད་རྣམས་སུ་གྱུར་ནས་སྤ། །ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རྫོང་ས་
ལ་འགྲོ་ཞིང་ལྷོག་ །འདི་འདྲ་བ་ཡི་མདོ་སྤྲི་སྤངས་པས་ན། །དེ་

དག་ཀྱང་པ་མེད་པའི་ལྷོ་འཕྲུང་འགྱུར། །སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་མང་བོས་བཟའ་བས་ན། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཚོར་བ་
སྤོང་། །ནམ་ཞིག་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཡི་མདོ་སྤྲི་འདི་

ལ་མ་དད་པས། །དེ་ན་དེ་དག་ལུས་གཞག་ཐེམ་འགྱུར། །སྤྱིར་པོ་ཁར་བ་ལྷོངས་པ་སྤོན་ཞིང་སྤྲོས། །སངས་རྒྱས་བྱུང་
ཚུབ་འདི་ལ་མ་དད་པས། །འཇིག་རྟེན་དམ་ན་ཡིད་ཀྱང་མི་

ཆེས་ཏེ། །དེ་དག་ཁ་ནས་རུལ་མཚམ་རྒྱུན་མི་འཚད། །དེ་ཡི་ལུས་ལ་གཞོན་སྤྱིན་གཏོན་ཀྱང་གཞོན། །དབུ་ལ་ཞིང་གཞན་
གྱི་མངག་གཞུག་བྱེད་པ་སྟེ། །ཉམ་རྒྱུང་གཞན་གྱིས་

རྟེན་ཏུ་བཀོལ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མད་དང་གཞོན་པ་མང་། །མགོན་མེད་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱ། །དེ་
ན་དེ་ཡིས་གང་ལ་ཉེར་བསྟེན་ཀྱང་། །དེ་ལ་དེ་དག་སྤྱིན་

པར་དད་མི་འགྱུར། །བྱིན་ན་ཡང་ཞི་སྤྱིར་དུ་སྤོང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཡི་སྤྲི་ག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲའོ། །དེས་ན་དེ་ཡིས་སྤྲོན་
དག་རྟེན་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤྱིར་ལེགས་མཁས་པས་བྱིན་ན་

ཡང་། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་ནང་ནི་སྤྱིར་ཞིང་སྟེ། །ཞུམ་ཡང་དེ་ཡི་ནད་རྣམས་མཐར་མི་འབྱུང་། །གཞན་གྱིས་རྒྱུ་ལོ་བྱས་
པར་གྱུར་པ་དང་། །འཇུག་ཅིང་དེ་བཞིན་དཔུང་འཆར་འབྲེལ་

{@59B} །པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་ལོར་རྣམས་འཕྲོག་པ་ཡང་། །སྤྱིག་པའི་ལས་གྱིས་དེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་འབབ། །ང་ཡི་
སངས་རྒྱས་ཚུལ་འདི་སྤངས་པས་ན། །མི་དབང་རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡི། །

འཇིག་རྟེན་འགོ་ལོ་དེས་ནི་ཡོང་མི་མཐོང་། །དེ་ནི་མི་ཁོམ་པར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར། །བྱིས་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཀྱང་མི་
ཐོས་ཏེ། །དེ་དག་སེམས་པ་མེད་ཅིང་འོན་པར་འགྱུར། །བྱང་ཚུབ་འདི་འདྲ་

བཞི་སྤངས་པས་ན། །དེ་དག་ནམ་ཡང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་པ་གང་གྱི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེ། །ཐུག་ཐུག་དག་ནི་
བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཡང་། །ལུས་ནི་མ་གྲིམས་ཡན་ལག་མ་ཚང་འགྱུར། །

དེ་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་སྤངས་སྤྱིག་པའི་འབྲས། །དེ་ཡི་སྤྱིང་མོས་ཚལ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ། །ངན་སོང་དག་ནི་དེ་ཡི་ཁྲིམ་ཡིན་
ཏེ། །ཐུག་དང་ཐོང་བུ་ཐ་དང་ས་འཇུག་བར། །དེ་ན་དེ་དག་

རྟུག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་དག་མི་ཡི་ལུས་སུ་གྱུར་ན་ཡང་། །སྤོངས་པ་དང་ནི་འོན་པ་སྟེན་པ་སྟེ། །རྟུག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་
གཞན་གྱིས་མངགས་པར་འགྱུར། །དེ་ཚོ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་དེ་དག་གོ།

དེ་ན་དེ་ཡི་གོས་ནི་ནད་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ལ་མ་ནི་བྱེ་བ་ཐུག་ཐུག་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་ལུ་བ་གཡན་པ་འབྱུང་བུ་དང་། །དེ་
བཞིན་ལ་བཟང་མཛོད་དག་བལྟལ་བར་མནམ། །དེ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གསལ་

རྟུག་སྤྱིག་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྤོངས་པའི་སྤོངས་ཀྱང་ཉིན་ཏུ་ཆེ། །དེ་ཡི་འདོད་ཆགས་དག་ཀྱང་ཉིན་ཏུ་བདོ། །དེ་ནི་དུད་འ
གྲོའི་སྤྱི་གནས་རྣམས་སུ་རྟུག་ །གང་གིས་ང་ཡི་མདོ་སྡེ་འདི་

{@60A} ཨྲཱེ་མེད་ལཱ་ཏེ་ཡིས་ལྷ་རིའི་བྲུ། རྟེ་ཡི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་བརྟེན་ཞུ་ཡང་། ཉེས་པའི་
མཐར་ཉི་མུན་པར་ཡོང་མི་རྣམས། རང་ཉིད་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་

རབ་མཐོང་བས། ལྷ་རིའི་བྲུ་ཁྱོད་ཡང་དག་བསྟན་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པའི་མདུན་དུ་ཡང་། མཛོད་སྡེ་འདི་འདྲ་མ་
བཤད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོད་འདི་ལྟར་གང་དག་བཙུག་ཅིང་།

མང་ཐོས་པ། རྟེན་དང་ལྷན་ཞིང་གང་མཁས་ཡི་ཤེས་ལྡན། བྱུང་ཚུབ་དམ་པ་མཚོག་ལ་གང་ལྷགས་པ། རྟེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་
དོན་དམ་འདི་སྐྱོགས་ཤིག་གང་གིས་སངས་རྒྱུས་

བྱེད་མང་པོ་མཐོང་། གང་གིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགོ་བ་བསྐྱེད། གང་རྣམས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན། རྟེ་ལ་
ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་འདི་སྐྱོགས་ཤིག་གང་རྣམས་

བཙོན་འགྲུས་ལྷན་ཞིང་རྟེན་བྱམས་སེམས། བྱམས་པ་དེ་ལ་དེ་དག་རིང་དུ་བསྐྱོམས། ལྷུས་དང་དེ་བཞིན་སྲོག་གྲུང་རབ་
ཏུ་བཏང་། རྟེ་དག་ལ་ནི་མཛོད་འདི་མཛོན་སུམ་ཤོད། །

ཕན་ཚུན་རྟོག་ཅིང་རིམ་གྲོར་བཅས་པ་དང་། གང་རྣམས་བྱིས་པ་དག་གྲུང་མི་སྟོན་ཞིང་། གང་དག་རི་སུལ་རྣམས་སུ་
དགའ་བ་དག་ རྟེ་ལ་མཛོད་སྡེ་བཟང་པོ་འདི་སྐྱོགས་ཤིག་།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་རབ་བསྟེན་ཞིང་། རྟོག་པའི་སྲོགས་པོ་དག་ནི་ཡོངས་སྤོང་བ། རྟེ་ལྷ་བྲུ་ཡི་སངས་རྒྱུས་
སྲས་མཐོང་ན། རྟེ་དག་ལ་ཡང་མཛོད་སྡེ་འདི་སྟོན་ཅིག་།

{@60B} ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་པའི་མཛོད་སྡེ་གཟུང་བར་གནས། རྟེ་འདྲ་སངས་
རྒྱུས་སྲས་པོ་མཐོང་ན་ཡང་། རྟེ་དག་མདུན་དུ་མཛོད་སྡེ་འདི་ཤོད་ཅིག་ ཁྱོད་པོ་

མེད་ཅིང་རྟལ་ཏུ་བྱང་བ་སྟེ། རྣོ་གཞགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟིང་རྗེར་བྲལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་ལ་རིམ་གྲོར་
བཅས། ། དེ་ཡི་མདུན་དུ་མདོ་སྡེ་འདི་ཞོད་ཅིག། བཀང་དག་འཁོར་

གྲི་དབུས་སུ་ཚོས་སྟོན་པ། དཔེ་རྣམས་བྱེ་བ་ཐུགས་སྦྲིལ་ཏུ་མ་ཡིས། མཚགས་སྐྱུར་ཅིང་ཞུན་ཏུ་ཡིད་གྱིས་འཚད། །དེ་
དག་ལ་ཡང་མདོ་སྡེ་འདི་ཞོད་ཅིག། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་

ཡོངས་འཚོལ་ཤིང་། བཀང་དག་ཐམས་ཅོ་སྐྱུར་ཏེ་མགོ་ལ་བྲལ། ལེགས་པར་སྦྱོར་བའི་དགོ་སྟོང་ཀའ་ཚོལ་བའི་སྤྱིར། བཀང་
དག་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྲོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་དཔའི་མདོ་

སྡེ་ཀུན་འཛིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཞུམ་ཡང་གཞན་ལ་དག་འམི་བྱེད། །གཞན་ལས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཀྱང་མི་འཛིན་པ། །དེ་
དག་ལ་ཡང་མདོ་སྡེ་མཚོགས་འདི་ཞོད། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་དུང་འཛིན། །དེ་ལྟར་མི་དག་ལ་ལ་དེ་འཚོལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འདི་འདྲ་མདོ་སྡེ་འཚོལ། །རྟོད་
ནས་ཀྱང་ནི་དེ་དག་པོས་ལེན། །མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་ཞུམ་ཡང་

མི་སེམས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པལ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན། །དེ་འདྲ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུལ་ལ་ཏེ། །དེ་དག་ཁྲོད་གྱིས་
སྟོངས་ལ་འདི་ཞོད་ཅིག། བསྐྱལ་པ་ཚང་བར་ཡང་ནི་ལྷ་

{@61A} ༩། །རིའི་བྲ། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་མཚོགས་འདིར་གང་ལུགས་པའི། །རྣམ་པ་བྱེ་བ་ཐུག་སྟོང་མང་སྦྱོར་བ། །དེ་དག་
མདུན་དུ་མདོ་སྡེ་འདི་ཞོད་ཅིག། །དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་

དཀར་པོ་ལས། །དཔེའི་ལེ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོ། །བམ་པོ་བཞི་པ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་
པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་

པ་ཀྱང་འདྲི་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མོ་གང་ལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས། རྩོད་མ་ཐོས་པ་འ
ེ་ཆོས་རྣམས་པ་འདྲི་བུ་བུ་འདྲི་བུ་བུ་ཆོས་ལྷན་པ་འདས་ལས་ཐོས་

འཛིན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་འདྲི་བུ་བུ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོས་
ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། མདུན་དུ་གྱུར། འུ་ཏུ་དག་པར་བར་

གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་པ་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལྷན་པ་གཅིག་ཏུ་ག
ཟར་ཏེ་བུ་སྤྱོད་པ་ལས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུ་གས་ནས།

བཅོམ་ལྷན་པ་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུང་དེ། བཅོམ་ལྷན་པ་འདས་ལ་མངོན་དུ་ལྟ་ཞིང་། ལུས་བཏུང་།
ལུས་མངོན་པར་བཏུང་། ལུས་རྣམས་པར་བཏུང་། ལུས་

འུ་ཏུ་བཏུང་དེ། དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་པ་འདྲི་བུ་སྐྱེད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་པ་འདས། བདག་ཅག་རྣམས་
གཏུགས་འཁོགས་ནས། དག་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་འདྲི་བུ་འདྲི་བུ་

{@61B} འདས་གསལ་བརྟན་དུ་འཛིན་ཏེ། རྣམས་འཁོགས་འཛིན་བདག་ཅག་ལྟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྐྱེས་ནས། བཅོམ་
ལྷན་པ་འདས། བདག་ཅག་ལ་སྤྱོད་པ་ལང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་

ཚུབ་ཏུ་བཅོམ་པ་མ་མཆིས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་བཅོམ་འགྲུས་བཅུམ་པའི་རྩོམ་ཐོགས་པའོ། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་པ་འདས་
ཆོས་སྟོན་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་པ་འདས་རིང་དུ་འདས་བཞུགས་པར་

གྱུར་ཏེ་ཆོས་བཞད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྱུང་མཆིས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་མོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་པ་འདས། བདག་ཅག་གྱུང་རིང་
དུ་མཆིས་འོང། བཅོམ་ལྷན་པ་འདས་ལ་རིང་དུ་བསྟེན་བཞུར་

བགྱིས་པས། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གྲུང་བོ་འཚའ་། ཚིགས་དང་ཚིགས་སྡེ་རྣམས་གྲུང་བོ་འཚའ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས། དེའི་སྲིད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་

ཀ་འང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཅག་གིས་བཟོད་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་
ཚོས་འདི་དག་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་འདི་དག་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་དང་། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བདག་ཅག་
གིས་རེ་བ་མ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་

འདས། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་ཁམས་གསུམ་ནས་བྱུང་སྟེ། ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་། བདག་ཅག་ནི་རྣམས་འ
ཁོགས་པས། དེའི་སྲིད་དུ་ བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་

{@62A} ལྟ། །ཅག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བ
སྟོན་ཅིང་གཏམས་མོད་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལ་བདག་

ཅག་གིས་རེ་བའི་སེམས་གཅིག་གྲུང་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་
དུང་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྲུང་བྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོས་ནས། རོ་མཚར་དང་། མཉན་དུ་གྱུར་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེང་འ
ཕྱལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་གསུང་སྟོན་མ་ཐོས་པ་

རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོས་ནས། བདག་ཅག་གིས་རྟེན་པ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གིས་རིན་པོ་ཚེ་
ཚེན་པོ་ཐོབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་

གིས་ཚད་མ་མཆིས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གིས་མ་བསྐྱབས། མ་བཅོམ། མ་
བསམས། མ་སྦྱོས་པར་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་

ཆེ་ཆེན་པོ་འདི་ཐོབ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་སྦྱོབས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། སྦྱོབས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་འདི་ལྟར་

པའི་གན་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཆིས་ལ། དེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཆིས་ནས་ཡུལ་རྩྱུགས་གཅིག་ཅིག་ཏུ་བྱིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་
དགྲུང་ལོ་མང་དུ་ཉི་ཤུ་འཇམ། སུམ་ཅུ་འཇམ། བཞི་བཅུ་འཇམ། ལྷ་

{@62B} བཅུར་གནས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནས་མི་དེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ལགས་ལ། དེ་འང་དབྱུང་པོར་གྱུར་ནས་འ
ཚོ་བ་འཚོ་ལ་ཞིང་། འཚོ་ལ་མ་དང་ར་ད་པའི་སྐད་དུ་རྩྱུགས་དང་རྩྱུགས་

མཚམས་སུ་མཆིས་ནས། ཡུལ་རྩྱུགས་གཅིག་ཅིག་ཏུ་བྱིན་ཏེ། དེའི་ཕ་དེའང་ཡུལ་གཞན་དུ་མཆིས་ལ། ཞོར་དང་། འགྲོན་
བུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བ་མང་པོར་གྱུར་ཏེ། གསེར་

དང་། དུལ་དང་། ཞོར་བུ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་། བཱེ་རུ་དང་། ལྷ་དང་། མཚ་ཤེལ་དང་། ལྷ་རུ་དང་། ས་ལེ་སྐྱམ་དང་།
དུལ་དགོག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ལ། བྲ་མོ་དང་། བྲ་མོ་

དང་། སུག་ལས་བགྱིད་པ་དང་། ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་མི་མང་པོར་གྱུར་ལ། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་དང་། ཤིང་ཉ་དང་། བ་ལང་
དང་། ལུག་མང་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ། གཡོག་མང་

ཞིང་ཡུལ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཞོར་དང་ལྷན་པ་ལགས་ལ། འདུ་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། ཚོ་བ་དང་། འཚོ་ལ་བའང་མང་དུ་
གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནས་མི་དབྱུང་པོ་དེ་

འཚམ་མ་དང་རད་པ་འཚོལ་བའི་སྒྲིབ་དུ། རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་ཁྲུ་དང་། རྒྱུ་རྩལ་དང་། རྒྱུ་སྒྲིབ་དང་། རྒྱུ་ལུ་འཁོར་དང་།
རྒྱུ་ལོ་འཛིན་དུ་མཐར་གྱིས་འཁྲུམ་པ་ལས། དེ་ན་

ཞོར་དང་། འགྲོལ་བུ་དང་། མཚོན་དང་། བང་བ་མང་པོ་མཆིས་པའི་མི་དེ་གང་ན་མཆིས་པའི་རྒྱུ་ཁྲུ་དེར་རྒྱུ་པར་གྱུར་
ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་དེའི་ཕ་ཞོར་

{@63A} ལྟ། རང་། འགྲོལ་བུ་དང་། མཚོན་དང་། བང་བ་མང་པོ་ཚན་དེ་རྒྱུ་ཁྲུ་དེ་ན་གནས་ཤིང་། ལུ་ལོ་ལྡ་བཅུའི་
བར་དུ་སྒྲོར་བ་དེ་རྟག་པར་རྒྱུ་དུ་བྲན་ཡང་བདག་གཅིག་

ལུ་ནང་དུ་གཏུང་བ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་སུ་ལའང་མི་སྐྱེ་བར་འདི་སྐྱེ་བུ་འང་བདག་ཉི་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་ཏེ་གཏུགས་
ན། བདག་ལ་འགྲོལ་བུ་དང་། གསེར་དང་། ཞོར་དང་། འབྲུ་

དང་། མཚོན་དང་། བང་བ་མང་དུ་ཡོད་ལ། བདག་ལ་སུ་ཞི་གཅིག་གྱུང་མེད་ན། བདག་ཉི་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་དཔར་ཚུད་ཟོས་པར་”

མི་འགྱུར་རམ་སྐྱེ་བུ་དེ་རྒྱུ་ཞིང་སུ་དེ་བྲན་ནས། གྱེ་མ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སུ་དེ་ཞོར་གྱི་ཚོགས་འདི་ལོ་དཔར་གྱུར་ན་ཞི།
བདག་ལྟུང་ན་མེད་པར་འགྱུར་བར་སེམས་ལ།

བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་དེ་རད་པ་དང་འཚམ་མ་འཚོལ་ཞིང་མཐར་གྱིས་འགྲོལ་བུ་དང་། གསེར་དང་།
ཞོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཚོན་དང་། བང་བ་མང་པོ་ཚན་

གྱི་མི་དེའི་གནས་གལ་བ་དེར་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་འཛིན་དེ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་གི་ཆབ་སྐོ་
ན་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱུ་ལོ་འཛིན་དང་། རྒྱུ་ལོ་འཛིན་

དང་། དམངས་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ། མེད་གཉིས་ཁྲི་ཆེན་པོ་སྲུག་ཉེན་དང་
བཅས་པ་གསེར་དང་། དབུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱན་པ་

{@63B} ལ་མཆིས་ནས། འཕྲོན་བུ་བྲེ་བ་བརྒྱ་རྩོད་གི་སོ་དཔ་བགྱིད་དེ། རྩལ་བ་ཀྱིས་གཡོབ་ཅིང་སྤྱོད་བྲེས་པ་འཛིན་པའི་
ཕྱོགས། མེ་རྟོག་སིལ་མ་གཏོར་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་དབྱུངས་པ་ན་འབྱོར་ཅིང་

འོངས་པ་ཆེན་པོས་མཆིས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མི་དབུལ་པོ་དེས་རང་གི་ཕ་དེ་རང་གི་མཆིས་བྲང་གི་ཆབ་སྐྱོན་རྣམས་
པ་འདི་ལྟ་བུའི་འོངས་པ་མཆིས་ཤིང་། རྒྱ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེས་

འོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་ཁྲིམ་བདག་གི་སྲུག་ལས་བགྱིད་པ་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་ཀྱང་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ལ་མི་དགའ་ནས་
སྤྱི་ཟུང་ཞེས་བགྱིད་དེ། རབ་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་ནས་འདི་སྟུང་དུ་

སེམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འམ། སྤོན་པོ་ཆེན་པོ་འདི་དང་བདག་སྤོ་བུ་ཕྱད་དེ། འདི་ན་བདག་གི་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་མེད་ཀྱི། བདག་
དབུལ་པོའི་གནས་གལ་བ་དེར་སོང་ལ། དེར་བདག་གི་ཟས་

དང་གོས་ཉེན་མི་མོངས་པར་རྟེན་གྱི། བདག་འདིར་རིང་དུ་ཕོགས་སུ་ཟིན་ན་མི་རུང་དོ། །འདིར་བག་ཙམ་གཟུངས་སུ་ཟིན་
ཏམ། ཉེས་པ་གཞན་ལ་ལ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་དུ་མི་འོང་ངམ་སྟུང་

ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་དེ་འཇིགས་པ་བརྒྱུད་མར་ཡིད་ལ་བགྱིད་ཅིང་སྐྱག་ནས། དེ་ན་མི་གནས་
པར་རིངས་པར་བྲོས་ཏེ་མཆིས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་

མི་སྐྱུག་པོ་དེ། བདག་གི་མཆིས་བྲང་གི་ཆབ་སྐྱོན་མེད་གཉིས་ཁྲི་ལ་མཆིས་པས། བདག་གི་བུ་དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་རོ་མཚར་
ཏེ། མཐོང་ནས་ཀྱང་དགའ་མཁུ་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་

{@64A} ཨོཾ། དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་འགོ་བྱ་དང་། གསོར་དང་། འོར་དང་།
འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་འོངསོ་ད་ཚེན་པོ་འདི་

འོད་པ་འདི་ལྟར་རྟེན་དེ། བདག་གི་རྣམས་འཁོགས་གཏུགས་ནས། བདག་གྲུང་འདི་ཉིད་སྲིད་ཞིང་བྲན་པ་འདི་འདྲོ་
བདག་ཉིད་འདིར་འོངས་པ་དེ་མཚར་ཚེའོ་ལྟ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་མི་དེ་བུ་ལ་སྲིད་པས་གཏུངས་པས། དེའི་ཚོ་སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དེ་ཉིད་ལ། མི་
མགྲོགས་པ་དག་བཀྱིསྟེ། གྲོགས་པོ་དག་འདིར་ལ་མི་དེ་སྐྱུར་དུ་

ཁྲིད་དེ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོན་ས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་མི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲོགས་པར་བརྒྱགས་ནས་མི་
དབུལ་པོ་དེ་བཟུང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་

མི་དབུལ་པོ་དེ་དེའི་ཚོ་བ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ལ། མི་དགའ་ནས་བ་སྐྱུ་ཟིང་ཞེས་བསྐྱིད་ཅིང་རབ་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ། དང་
ངས་པའི་སྐྱུ་དྲག་པོ་ལྷུང་ནས། ཀུ་ཚོ་འདོན་ཅིང་ཁོ་བོས་ཁྲིད་

ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མ་བྱས་ན་ཞེས་ཚིག་ཏུ་སྐྱས་ཏེ། དེ་ནས་མི་དེ་དག་གིས་ནམ་གྱིས་མི་དབུལ་པོ་དེ་ཀུ་ཚོ་འདོན་
བཞིན་དུ་ཁྲིད་པ་དང་། དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་དེ་འཛིགས་ཤིངས་

སྐྱག་ལ་མི་དགའ་ནས། སྐྱུ་ཟིང་ཞེས་བསྐྱིད་ཅིང་རབ་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་གསོད་དུ་བཅུག་ནས་མ་རུང་
བར་མི་བྱུང་མ་སྐྱམ་སེམས་ཤིང་། དེ་བརྒྱལ་ཏེ་དོགས་ལ་

{@64B} འགྲེལ་ནས་ལྷོས་པར་གྱུར་ལ། དེའི་ཕ་དེའང་ཉེ་བཞིག་ན་མཚིས་ནས། དེས་མི་དེ་དག་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་མི་འུ་ཞི་
ཁྲིད་དེ་མ་འོང་བར། འུ་ཞི་ཚུ་གང་མོས་གཏོར་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐྱད་སྐྱས་ནས། གཞན་

མི་མཆིས་ཏེ། དེ་ཅི་འོས་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བྱིས་བདག་དེ་བདག་ནི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ལ། མི་དབུ་ལ་པོ་འདི་ནི་དམན་པ་ལ་
མོས་པར་འཚོ་བ་ནས། བྱིས་བདག་གི་བྱ་ལགས་པར་ཡང་འཚོ་བ་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་བྱིས་བདག་དེ་ཐབས་མཁས་པ་འོས་སྐད་དུ། འདི་བདག་གི་བྱ་ལགས་ཞེས་སུ་ལའང་མི་མཆི་སྟེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནས་བྱིས་བདག་དེས་མི་གཞན་ཞིག་ལ།

ཀྱེ་མི་ཁྱོད་སོང་སྟེ། མི་དབུ་ལ་པོ་པོ་ལ་ཀྱེ་མི་ཁྱོད་བཏང་གི། གར་དགའ་བར་འགྲོ་ལ་རག་གོ་ཞེས་བསྟོན་ཞིག་ཅེས་མཆི་
ནས། ལྷ། བཀའ་བཞེན་འཚོ་བ་ཞེས་མི་དེས་དེ་ལས་མཉམ་ནས།

མི་དབུ་ལ་པོ་དེ་ག་ལ་བ་དེར་མཆིས་ཏེ་ཕྱིན་ནས། མི་དབུ་ལ་པོ་དེ་ལ། ཀྱེ་མི་ཁྱོད་བཏང་གི་གར་དགའ་བར་འགྲོ་ལ་རག་གོ་
ཞེས་བགྲིས་ནས། དེ་ནས་མི་དབུ་ལ་པོ་དེ་ཚོག་དེ་ཐོས་པ་དང་། རོ་

མཚར་དང་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། སའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་ལངས་ནས། དེ་མི་དབུ་ལ་པོ་འདི་གཞས་ག་ལ་བ་དེར་འ
ཚོ་བ་མ་དང་རད་པ་འཚོ་བ་བའི་སྐད་དུ་མཆིས་ཏེ། དེ་ནས་བྱིས་

བདག་དེས་མི་དབུ་ལ་པོ་དེ་དགུ་ག་པའི་སྐད་དུ་ཐབས་མཁས་པ་སྐྱུར་བ། དེས་དེ་ལ་མདོག་མི་སྐྱུག་ཅིང་མདངས་རན་པའི་
མི་གཉིས་ཞིག་མངགས་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་དང་ལ་གང་འདིར་འོངས་

{@65A} ལ། ལའི་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་ཚོག་གིས་ཉི་མའི་སྐྱ་ཐང་གིས་སྐྱ་གྲིས་ལ། རའི་བྱིས་འདིར་ལས་བྱེད་དུ་
རྒྱག་ཅིག་ཤེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་ལས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་

བ་དང་། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། རེད་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཕྱག་དར་གྱི་སྐང་པོ་ཕྱག་གོ་ཞེས་སྟོན་ཞིག་
ཅེས་བགྲིས་ནས། མི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་དབུ་ལ་པོ་དེ་བཅོམ་ཏེ་

དག་སྲུ་ལ་སྒྲིལ་བ་དང་། སྲུ་ལས་སྤང་བ་དང་། གང་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཅི་འི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རོལ་འདི་འི་བདག་པོར་གྱུར་པ་

ལྟར་ཁྱོད་གྱུར་དེ་བཞིན་གྱིས། ངའི་འདི་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་གྱུར་ཚུད་མ་གཟུག་ཞིག་ཅེས་མཆི་ནས། བཅོམ་ལྡན་འ
དས། དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་དེ་རྣམས་གངས་འདིས་

ཁྱིམ་བདག་དེ་འི་འགོ་ན་བྱ་དང་། གསེར་དང་། འོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བ་རབ་ཏུ་མང་བ་དེ་དག་མཆིས་
པར་འཚོལ་ལ། བདག་ཉིད་དེ་ལ་རེ་བ་མ་མཆིས་

{@66B} །ཤིང་། ཐ་ན་སྤྱེ་སྲུལ་གང་གི་རིན་ཐང་ཙམ་ཡང་དེ་ལ་ཚུང་ཟད་གྱུར་སྲོང་བ་མ་མཆིས་ཏེ།

[~RTZWA' I] །ལ་པོ་དེ་ན་གནས་ཤིང་མཆིས་ནས། དབུལ་པོ་འི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སེམས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི་ཁྱིམ་བདག་དེས་བྱ་དེ་སྲུང་རྒྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་བར་འཚོལ། སེམས་བཏུལ་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་པོར་
སེམས་ཤིང་། སྤོན་དབུལ་པོ་བསམས་ན་ཉམ་ང་ཞིང་རོ་ཚོ་

སྤྱོད་པར་འཚོལ་ནས་བདག་འགྲུམ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་མི་དབུལ་པོ་དེ་དགུག་སྟེ། ཉེ་དུ་འདུས་པ་མང་པོ་དང་སྤྲོད་
ནས། རྒྱལ་པོ་དང་། སྤོན་པོ་དང་། སྤོང་རྣམས་ཀྱི་མི་དང་། ཡུལ་

མིའི་མདུན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འདི་སྤྲོད་ཅེས་བསྐྱབས་སོ། །ཁྱོད་ཉོན་ཅིག། །འདི་ནི་ཁོ་བོའི་སྤྱིང་གི་བྱ་ཁོ་བོས་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
སྤོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཁྱུམས་ནས་ལོ་ལྷུ་བཅུ་

ལོན་ཏེ། འདིའི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ། ཁོ་བོའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་འདི་འཚོལ་བའི་སྤྱིར་སྤོང་ཁྱེར་དེ་ནས་འདིར་འ
ོངས་སོ། །འདི་ནི་ཁོ་བོའི་བྱ། ཁོ་བོ་ནི་འདིའི་ཕ་སྟེ། བདག་

གོད་པ་དང་། ལོང་སོ་ད་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀི་མི་འདི་ལ་བྱིན་ལོ། །ཁོ་བོའི་ནང་གི་ཚེར་ཅུང་ཟད་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཀློན་གྱི་ལྷ་ལ་
དེ་ཉིད་ཞེས་སོ་ཞེས་བགྲིས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས།

དེ་ནས་མི་དབུལ་པོ་དེས་དེའི་ཚོ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་ཐོས་ནས། རོ་མཚར་དང་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་གིས་འཕྲལ་
ལ་འགོ་ན་བུ་དང་། གསེར་དང་། ཚོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་

{@67A} ཨྱ། །དང་། བང་བ་མང་པོ་རྙེད་དོ་སྟོན་དུ་སེམས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་དེ་
བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་སྲས་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པ་བདག་ཅག་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རའི་བུའོ་ཞེས་བཀའ་སྐྱུལ་ཏེ། བྱིམ་བདག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་
ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱིས་གཟུང་ཏེ། །གསུམ་གང་ཞེ་

མ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་
དོ། །འཁོར་བ་ན་དམན་པ་ལ་མོས་པས་བདག་ཅག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་སྐྱུག་དར་གྱི་སྐྱུང་པོ་དང་འབྲས་པ་ལ་སེམས་སུ་སྐྱུལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བདག་ཅག་
ཞུགས་ནས་འབད་ཅིང་བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་

ཅག་སྐྱུང་ལས་འདའ་བ་ཅོམ་ཞིག་གསུགས་ཀྱི་སྐྱུང་བཞིན་དུ་འཚོ་ལ་ཞིང་གསོ་ལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གི་
སྐྱུང་ལས་འདའ་བ་དེ་རྙེད་པས་ན་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་

བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ལས་ཚོས་འདི་དག་ལ་ཞུགས་ཏེ། འབད་ཅིང་བཅོམ་ལྷན་འདས། མང་པོ་རྙེད་པར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པས་བདག་ཅག་དམན་པ་ལ་མོས་པར་མཁྱེན་

ཏོ། །དེའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདག་ཅག་ཡལ་བར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་མཛོད་དུ་ལྷན་འགྲུང་རོ་ཞེས་མ་བཤོལ་མ་བསྟན་ཏེ།

{@67B} བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐབས་མཁས་པས་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཛོད་ལ་བགོ་སྐྱེལ་
ལོ་དཔར་བཤོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་དེ་ལ་རེ་བ་མ་མཆིས་

ཏོ། ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྷ་རྟ་ལས་འདའ་བ་གསུགས་གྱི་སྐྱེ་ཐང་བཞིན་དུ་བགྱིས་པ་
ཞི། དེ་ཉིད་བདག་ཅག་གིས་མང་དུ་བགྱིས་པར་འཚལ་ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལས་བརྟུམས་ནས་ཚེས་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཤད་དེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲེད་ཅིང་སྟོན་ཏེ། ཉེ་བར་སྟོན་དུ་ལགས་ཀྱང། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་དེ་ལ་རེ་བ་
མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཐབས་མཁས་པས་བདག་ཅག་གི་མོས་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ན་དེ་བདག་ཅག་གིས་ཞི་མ་འཚལ། མ་རྟོགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱི་སྐས་ཡང་དག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བགོ་སྐྱེལ་
ལོ་དཔར་བྲན་པར་མཛོད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐས་ཡང་དག་པ་ལགས་མོད་གྱི། བདག་ཅག་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་སྐད་
དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདག་ཅག་གི་

{@68A} ཨོམ་པའི་སྟོབས་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བགྱི་བར་དགའ་སྦྱུལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བདག་ཅག་བགྱི་བ་རྣམ་གཉིས་བགྱིད་དུ་སྦྱུལ་ཏེ། དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཉི་དམན་པ་ལ་མོས་
པ་ཞེས་བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་

རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་མོས་པའི་སྟོབས་མཁྱེན་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་གྲངས་འདིས་

བདག་ཅག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་རེ་བ་མ་མཚིས། མི་འཚོ་ལ། མ་བསྐྱེད་ས། མ་བཅོམ་ལ། མ་བསམས། མ་གསོལ་བར་འ
ཕྱལ་ལ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པའི་སྲས་འདི་དག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་མཚིའོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཚེན་
པོས་དེའི་ཆོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། །དེ་

ལྟར་འཕྱལ་ལ་དེ་རིང་བདག་ཅག་གིས། །འབྲེན་པའི་གསུང་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོས། །གསུང་ཐོས་པས་ན་བདག་ཅག་
དགའ་བ་ཐོབ། །བདག་ཅག་ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་མད་དུ་གྱུར། །

རིན་ཚེན་ལྟོ་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་ཕུང་པོ་རྣམས། །བསམས་པ་མ་མཚིས་ནམ་ཡང་མི་གསོལ་བར། །དེ་དག་ཡུད་ཅོམ་གྱིས་ནི་
དེང་རྟེན་དེ། །བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་དེང་ཐོས་ངོ་མཚར་

{@68B} གྱུར་། །འཇི་ལྟར་བྱིས་པར་གྱུར་པའི་མི་ཞིག་གི། །སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་ནས་སུ། །པ་ཡི་གན་ནས་
གར་ཏེ་མཚིས་པ་གི། །གཞན་གྱི་ཡུལ་ཡང་ཉིན་དུ་རིང་བར་མཚིས། །

བདག་གི་བུ་མོ་འཁྲུ་མས་པར་བཅའ་ལ་བས་ན། །དེ་ཚོ་ས་ཡང་དེ་ཡི་མྱ་ངན་བགྱིད། །དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལས་ཀྱང་མི་ཉུང་བར།
མྱ་ངན་དེ་བགྱིད་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚོམས་འཚོལ། །དེ་

མི་དེ་ལྟར་བུ་དེ་འཚོལ་བ་ན། །གྲོང་ཁྱེར་ཚེ་པོ་གཞན་དུ་མཚིས་པ་དང། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་པར་མི། །ཁྲིམ་
རྣམས་བརྩིགས་ཤིང་དེ་ན་རབ་ཏུ་གནས། །དེ་ལ་གསེར་

རྣམས་དང་མི་འགོན་བུ་དང། །ཁོར་དང་འབྲུ་དང་མན་ཤེལ་བྱེ་དུ་དང། །སྐྱང་པོ་ཚེ་དང་རྟ་དང་དབྱུང་བུ་ཚུང། །དེ་བཞིན་
ཕྱོགས་དང་བ་ལང་ལུག་མང་སྟེ། །འཕེལ་ཞིང་འདྲུ་བ་དང་མི་

དེ་བཞིན་ཞིང། །བྲན་ཚོ་བྲན་ཚོ་མདག་པའི་ཚོགས་མང་སྟེ། །སློབ་ཚགས་བྱེ་བ་སྟོང་གིས་རི་མོ་བགྱིས། །རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་
དེ་ནི་རྟ་ཏུ་གནང། །གྲོང་ན་སུ་གནས་པ་ཡི་གྲོང་པ་དང། །

གྲོང་ཁྱེར་པས་ནི་དེ་ལ་ཐལ་སྦྱར་གྱུར། །དགོས་པ་མང་ལ་ཤིན་ཏུ་དབང་བས་ན། །ཚོང་པ་མང་པོ་དེ་ཡི་དུང་དུ་མཚི། །དེ་
ལྟར་མི་དེ་འབྱོར་པར་ལྷན་པ་སྟེ། །རྣམས་ཤིང་འཁོགས་ལ་

ཤིན་ཏུ་གཏུགས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་བུ་ཡི་མྱ་ངན་བགྱིད་སེམས་པས། །ཉིན་དང་མཚོན་མོ་རྟ་ཏུ་བས་པར་གྱུར། །བདག་
གི་བུ་མོ་དེ་འདྲ་སྟོ་གྲོས་ལོག། །དེ་ནི་འཁྲུ་མས་ནས་ལོ་ཡང་

{ @A69 } ལྟ། །ལྷ་བཅུ་ལོ་ན། །འདི་ལྟར་བདག་ལ་མཚོན་ནི་མང་དུ་ཡོད། །བདག་གི་འཚི་བའི་དུས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར།
འདི་ལྟར་བྱིས་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་ཚོ། །དབྱལ་ཞིང་རྟ་ཏུ་ཕོངས་

པར་གྱུར་བས་ན། །ཟས་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། །གྲོང་དང་གྲོང་རྣམས་སུ་ཡང་རྗེས་སུ་རྒྱ། །ཅུང་ཟད་
ཅོམ་ནི་རེས་འགའ་འཚོལ་བ་ན། །ཅུང་ཟད་རྟེན་ཅིང་

མེས་འགའ་ཅི་མི་རྟེན། །བྱིས་པ་དེ་མི་གཞན་གྱི་བྱིས་པ་རྟེན། །གཡམ་པ་དང་མི་མོ་མེས་ལུས་ཀྱང་ཡོག། །གང་ཞེས་མཆིས་
གྲོང་གྲོང་དེར་མཆི་ཞིང་། །འཚོ་ལ་མ་དང་མི་རད་པ་

འཚོ་ལ་བ་ན། །རང་གི་ཕ་ཡི་བྱིས་པའི་གཡམ་པ། །དེ་མི་མཐར་བྱིས་པའི་རྒྱུ་བར་གྱུར། །སྐྱེས་བུ་དེ་མི་སྤྲུག་ཅིང་མོར་མང་
སྟེ། །སྐོན་མེད་གོ་འི་ཁྱི་ཡི་སྤྲོད་ན་མཆིས། །སྲོག་ཆགས་

བརྒྱ་སྤྲུག་དུ་མས་འཁོར་བར་བསྐྱོར། །དེ་སྤྲོད་བར་སྤྲོད་ལ་ཡང་སྤྲོད་མེས། །སྐྱེ་བོ་ཡི་ད་བརྟན་དེ་ཡི་གམ་ཡོ་འཁོར། །ལ་
ལ་དག་མི་མོར་དང་འགྲོ་བ་བྱུ་འགྲང། །ལ་ལ་དག་མི་དེ་ན་

སྤྲོད་པ་འདྲི། །ལ་ལ་སྐྱེད་དང་སྐྱོགས་སུ་རབ་ཏུ་གཏོང། །བྱིས་པ་དག་དེ་བྱིས་པ་རབ་ཏུ་བརྒྱུན་པ་དག། །དབུ་ལ་པོ་དེས་མི་
བྱིས་པའི་མཐོང་ནས་སྤྲུ། །བདག་མི་དེང་འདིར་ག་ལས་ཅི་

རྟུར་ལྟོ་འོངས། །འདི་མི་རྒྱུ་ལ་པོ་འམ་ཡང་ན་སྤོན་པོ་ཡི་ག། །འདི་མི་རྟེས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །ཚོམ་གཟུངས་སུ་ཡང་བ
བྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྲང། །མི་དེ་དེ་སྤྲུ་མ་སེམས་ཤིང་

{ @69B } །འགྲོས་བབྱིད་ལ། །དབུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུ་ལ་སྤང་ལུ་ལྟོ་འདྲི། །སྤྲུག་པོ་དེས་མི་བདག་གི་བྱུ་མཐོང་ནས།
།མེད་གོ་འི་ཁྱི་ལ་མཆིས་ཤིང་དགའ་བར་གྱུར། །དེས་མི་དེ་ཡི་གཞན་དུ་འཛིན་པར་

བཏང། །སྐྱེས་བུ་དབུ་ལ་པོ་དེ་མི་ཁྱི་དེ་ལོག། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མི་དེ་བཟུང་བ་དང་། །བཟུང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་མི་བརྒྱུ་ལ་བར་གྱུར།
།ཤོར་མ་ཆག་པར་བདག་གསོད་ཉེ་བར་ལྷགས། །བདག་ལ་ཟུས་

དང་གོས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཁོར་མང་མཁས་པ་དེ་ཡིས་དེ་མཐོང་ནས། །བྱིས་པ་འོག་ཡིད་འདི་མི་དམན་ལ་མོས། །ང་ཡི་འ
བྱོར་པ་འདི་ལ་དང་མི་བྱེད། །འདི་མི་བདག་གི་ཕ་ཞེས་ཡིད་

མི་ཆེས། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དམན་ཉིང་གོས་ངན་ལ། །ཡོན་པོ་ཁར་བ་ཐང་འགྲུམས་གྱུར་པ་ཡི། །དེ་འདྲའི་མི་དག་ཁ་
ཅིག་བཏང་ནས་སྟུ། །ལས་བྱེད་པ་ཡི་མི་དེ་རབ་ཚོལ་ཅིག་ཁང་།

ཡི་འདི་ན་ལྷག་དར་རྩལ་པ་དང་། །གཅིན་དང་བཤའ་བས་མ་རུང་གྱུར་པ་རྣམས། །དེ་དག་འཕྲུག་པའི་སྲིར་ནི་ལས་བྱོས་
ཤོག། །ཁྱོད་ནི་གྲོ་ཡང་ཉིས་གྱུར་སྲིན་པར་བྱ། །མི་དེས་འདི་ལྟ་

བྱ་ཡི་སྐྱོ་ཐོས་ནས། །འོངས་ཏེ་ས་སྲོགས་དེ་དག་དེ་ཡིས་ལྷགས། །ཁྱིམ་གྱི་དྲུང་དུ་ [~RTZWA] །ཡི་ལ་པོ་ན། །དེར་ཡང་
གནས་བཅས་ནས་ནི་འདུག་པར་བྱེད། །རྣམ་ཁུང་སྣང་བ་ནས་ནི་ཏྲག་པར་།

ཡང་། །ལྷག་པོ་དེས་ཀྱང་སྲིས་བྱ་དེ་བལྟས་ཏེ། །དམན་ལ་མོས་པ་བདག་གི་བྱ་འདི་ནི། །ལྷག་དར་རྩལ་པོ་རྣམས་ནི་འཕྲུག་
པར་བྱེད། །དེ་ནི་བབས་ཏེ་རྣོན་བྱ་ཐོགས་བགྱིད་ཅིང་། །འི་

{@70A} ལ། །མ་ཅན་གྱི་གོས་དག་འཚལ་ནས་སྟུ། །དེ་ཡི་གན་དུ་ཉེ་བར་མཆིས་ནས་ནི། །ལས་རྣམས་མི་བྱེད་ཅེས་ནི་
རབ་རྟོས། །ཁྱོད་ལས་གྲོ་ཡང་ཉིས་གྱུར་སྲིན་པར་།

བྱ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་བའང་ཉིས་གྱུར་དུ། །ལན་ [~Tswa] །ཅན་གྱི་ཟས་ནི་ཁྱོད་ལ་སྲིན། །རས་དང་ཚོད་མ་དག་
ཀྱང་སྲིན་པར་བྱ། །དེ་ཚོ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟོས་ནས་ནི། །མཁས་པས་དེ་

ནི་སྐྱར་ཡང་རབ་རྟོ་དགྱིས། །ཁྱོད་གྱིས་འདིར་ནི་ཉིན་རྒྱ་ལས་བྱོས་ཤིག། །དེ་ཡི་བྱ་ཡིན་ཡང་དག་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དེ་ནི་
བགས་གྱིས་བགས་གྱིས་ཁྱིམ་བཞག་སྟེ། །འོ་གྲངས་ཉི་ལུ་

བར་དུ་ཚང་བར་ཡང་། །མི་དེ་ལས་རྣམས་ལེགས་པར་བགྱིད་དུ་སྐྱེལ། །བགས་གྱིས་མི་དེ་རྣམ་པར་ཡིད་ཐབ་ནས། །དེས་
ནི་ཤེས་དང་འགྲོན་བྱ་ལྷ་ཏྲིག་ཀྱང་། །ཁྱིམ་དེ་ཉིད་དུ་

རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་བགྲང་ཞིང་བཟི་བར་བགྱིད། །དོན་དང་ཚོར་རྣམས་ཀུན་ལ་འད་དེ་སེམས་སོ། །དེ་
ཡི་མཚིས་བྲང་གི་ནི་སྤྲོད་རོལ་ན། །བྱིས་པ་དེ་ནི་

གཅིག་ཕྱི་ལ་བྱུར་གནས། །བདག་ལ་ལོང་སོང་འདི་དག་ཡོད་མེད་ཅེས། །དབུ་ལ་པོའི་བསམ་པ་དག་ནི་རྗེས་སུ་སེམས། །བྱུ་
དེ་འདྲུ་ཤེས་རྒྱ་ཚེར་གྱུར་པ་ནི། །དེ་ཡི་

རྣམ་པ་དེ་འདྲེས་འཚེལ་ནས། །མཇེའ་བོ་གཉེན་བཤེས་མང་པོ་ཀུན་བསམ་གསུམ་ཏེ། ཚོར་འདི་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་གཏང་
པར་བྱ། །དེ་ཡིས་རྒྱལ་པོའི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྲིམ་

{@70B} མི། །ཚོང་པ་མང་པོ་དག་གྲང་བསམ་གསུམ་ནས། །འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདི་སྐད་ཚིག་སྒྲིམ་པ། །བདག་གི་བྱུ་འ
དེ་སྟོར་ནས་ཡུན་རིང་སྟེ། །སྤར་ནི་ལོ་གྲངས་ལྡུ་བཅུ་ཚོང་བར་ལོན། །གཞན་

ཡང་བདག་གིས་མཚོང་ནས་ཉི་ཤུ་ལགས། །སྤོང་ཁྲིམ་འདི་ཞེས་བགྱི་བར་བདག་གིས་སྟོར། །དེ་འཚོལ་སྤྲོད་དུ་བདག་ནི་འ
དེར་མཚིས་སོ། །བདག་གི་ཚོར་འདི་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་སྟེ། །འདི་

དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་འདི་ལ་གཏང། །མ་ཡི་ཚོར་གྱིས་དགོས་དགུར་ད་པར་གྱིས། །བྲན་བཟའ་འདི་དག་ཀུན་གྲང་རབ་
ཏུ་སྒྱུན། །དམན་ལ་མོས་དང་མ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་། །སྟོན་གྱི་

དབུ་ལ་ཞིང་ཐོངས་པ་བྲན་ནས་ནི། །མི་དེ་ཉིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཐོབ་པར་གྱུར། །བྲན་བཟའ་རྗེས་པས་དེ་རིང་ཉིན་ཏུ་བདེ། །དེ་
བཞིན་བདག་ཅག་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཡིས། །དམན་པ་ལ་ནི་མོས་

པར་མ་ཁྲེན་པས་ན། །མངས་རྒྱས་སུ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་མ་བསྟན་ཏེ། །སྟོན་ནི་ཉམ་ཐོས་ར་ཡི་བྱུ་ཡིན་ནོ། །བདག་ལ་འཇིག་
རྟེན་མགོན་པོས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །མཚོག་རབ་བྱུང་ཚུབ་ལ་ནི་

སུ་ལྷགས་རྣམས། །ལམ་གང་བསྐོམས་པས་སངས་རྒྱལ་འགྲུང་བ་ཡི། །སྤྱི་མཉམ་ཞི་དེ་ལ་འོད་སྲུང་ལོད། །དེ་ཕྱིར་བདེ་
བར་ག་ཞེགས་པས་བཀའ་སྲུང་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སྐྱོབས་ཆེན་མང་པོ་ལ། །རྒྱ་དང་དཔེ་ཡང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས། །བདག་ཅག་གི་ཀྱང་སྤྱི་མཉམ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱལ་
བའི་སྲས་ཀྱིས་བདག་ལས་ཐོས་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་མཚོག

{@71A} ལྟ། །ལམ་དེ་ནི་གོམས་པར་བགྱིད། །སངས་རྒྱལ་སུ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་འགྲུང་ཞེས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་
ལུང་ཡང་བསྟན། །ཚོས་མཛོད་འདི་ནི་ཡང་དག་སྲུང་བགྱིད་

ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ་ནི་བསྟན་པ་ཡང་། །ཇི་ལྟར་མི་དེའི་ཡིད་བརྟན་དེ་བཞིན་དུ། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་འབྲུང་
འི་ལས་བགྱིད། །དབུ་ལ་པོ་དག་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་སེམས།

སངས་རྒྱལ་མཛོད་འདི་རྣམས་ནི་རབ་སྐྱེན་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤམ་མོད་ཀྱི། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་
དོན་མི་གཉེར། །བདག་ཉིད་ལྷུང་ན་ལས་ཀྱང་འདའ་པར་

རྟོག་ །ཡེ་ཤེས་འདི་ཙམ་ལས་ནི་གཞན་མི་འབྱུང་། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་ཐོས་ནས། །བདག་ཅག་ནམ་ཡང་
དགའ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་

ཟག་མེད་ཞི་བ་སྟེ། །འགོག་པ་དང་ནི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་གང་ཡང་མ་མཚིས་ཤེས། །དེ་ལྟར་
བསམས་ན་དད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་

ཤེས་སྤྱོད་མེད་པ་ལ། །བདག་ཅག་ཡུན་རིང་དུས་ནས་མི་རེ་ཞིང་། །བདག་ཅག་ནམ་ཡང་འདི་ལ་མ་སྐྱོན་ཏེ། །རྒྱལ་བས་འ
དི་ནི་དམ་པའི་མཐར་གསུངས་སོ། །ལྷུང་ན་འདས་

པའི་མཐར་ཐུག་ལུས་འདི་ལ། ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་ཡུན་རིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས། །ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་གཟིར་ལས་
ཡོངས་སུ་ཐར། །བདག་ཅག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའི་

{@71B} བསྟན་པ་བགྲིས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་གང་ཚོར་བ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་ཡང་དག་སུ་ལྷགས་པ། །དེ་
དག་ལ་ནི་ཚོས་གང་ཅི་བཤད་པ། །དེ་ལ་བདག་ཅག་ནམ་ཡང་རོ་

མ་མཚིས། །བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་སློབ་དཔོན་རང་བྱུང་གིས། །དུས་ལ་བཞེས་པ་མཛད་ནས་ཡལ་བར་བཞག། །བདག་
ཅག་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་རབ་བརྟགས་ནས། །ཡང་དག་ལྷེམ་

དགོངས་ཚིག་དོན་དེ་མ་བཤད། །དེ་ཡི་ཐབས་མཁས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུར། །དུས་སུ་ཞོར་མང་པོ་ཡི་སྐྱེས་བུ་ལྟར། །དམན་པར་
དད་པ་བྱ་དེ་ལེགས་པར་བཏུལ། །བཏུལ་ནས་དེ་ལ་ཞོར་

ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱེལ། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་རབ་ཏུ་སྟོན་མཛད་དེ། །དམན་ལ་མོས་པའི་སྲས་རྣམས་འདུལ་མཛད་ཅིང།
།བཏུལ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འདི་སྐྱོལ་བ། །འཇིག་རྟེན་

མགོན་པོ་ཉིན་ཏུ་དཀའ་བ་མཛད། །སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བདག་ཅག་རྣམས། །ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་ཟེན་མེད་དམ་
པ་ཐོབ། །ཇི་ལྟར་དབུལ་པོས་ཞོར་རྣམས་རྟེན་པ་བཞིན། །

དེ་རིད་འཕྲལ་ལ་བདག་ཅག་རོ་མཚར་ཐོབ། །བདག་ཅག་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་རྣམས་ཡུན་རིང་དུ། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་
བསྟན་ལ་ལེགས་གསུངས་པ། །མགོན་པོ་སྟོན་ཚད་ཚུལ་

ཁྲིམས་དཔ་ཡི། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཐོབ། །ཚངས་པར་དཔ་མཚོག་རབ་རྣམ་དག་གང། །འབྲེན་པའི་བ་
སྟན་ལ་ཉིན་ཏུ་བསྟེན་བགྲིད་པ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཞིབ་

{@72A} ཨོཾ། རྒྱལ་པར་ཅན། རྒྱུ་ཚེན་ཟག་པ་མ་མཚིས་དེ་རིང་ཐོབ། །མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་སྒྲོགས་གྱུར་ཏེ།
།བྱུང་ཚུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བྱུང་ཚུབ་པ་ཡི་

སྒྲི་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་སྒྲོགས་པ་མི་བཟད་འདྲ། །མགོན་པོ་དང་ནི་བདག་ཅག་འོས་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་དང་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདུད་དང་བཅས། །ཚངས་པར་

བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདག་ཅག་ཉིན་ཏུ་མཚོན་པར་འོས་པ་ལགས། །མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གང་
དགའ་བ། །དགའ་བ་འདི་འདྲ་བདག་ཅག་མཛོད་པས་ན། །

བསྐྱེད་པའི་བྱེད་མཁའ་པོར་འབད་པས་གྱུར། །སྤྱོད་ལ་ལན་སློན་རྩོམ་ཐོགས་གཤམ་མཚིས། །མགོ་དང་ལག་པ་དང་ནི་རྐང་པས་
གྱུར། །ལན་དུ་ཕན་པར་བགྱི་བ་ཉིན་ཏུ་དགའ། །གང་གའི་

བྱེད་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྗོད་གསུང་ཡང་། །མགོ་དང་སྤྱུ་ལ་གང་གིས་སྤྱོད་བ་དང་། །བཅའ་དང་བཟའ་དང་སྐྱོམ་དང་གོས་
རྒྱུ་མས་དང་། །མལ་ཆ་སྟན་དང་སྟོང་གཡོགས་ཚེན་པོ་ལྟུ་ལ། །

ཅོན་ཅན་དག་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་བགྱིས་ཏེ། །བཅོས་བྱའི་རས་སྤྲུགས་རབ་ཏུ་བཏིང་བ་དང་། །ན་བའི་གསོས་སྤྲུག་རྒྱུ་མ་པ་
མང་པོ་ཡང་། །བདེ་བར་ག་ཉེགས་པ་མཚོན་གྱིར་

རྟུག་ལྟུ་ཏེ། །གང་གའི་བྱེད་སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་སྤུལ་ཡང་ནི། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་ལན་སློན་རྩོམ་ཐོགས། །མཚོངས་མེད་མཐུ་
མང་འཆེ་བའི་ཚོས་ལྷན་པ། །བཟོད་པའི་སྟོབས་གནས་རྩུ་

{@72B} །འཕྲུལ་ཆེ་རྒྱུ་མས་དང་། །མངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་ཟག་མེད་རྒྱུ་ལ་བ་ནི། །བྱིས་པ་དག་གི་འདི་འདྲ་ཉིན་ཏུ་བཟོད།
།དེ་བཞིན་རྟུག་ཏུ་རྗེས་སུ་མཐུན་འཇུག་ཅིང་། །མཚོན་མོད་པ་རྒྱུ་མས་ལ་

ཚོས་སྟོན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་འཛིན་རྟེན་ཀུན་ལ་དབང་། །དབང་ལྷན་ཚེན་པོ་འཛིན་རྟེན་འདྲེན་དབང་པོ། །སེམས་
ཅན་གནས་རྣམས་རབ་ཏུ་མཐུན་པས་ག། །སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་

པ་མང་པོར་སྟོན། །དེ་དག་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐུན་ནས་སྟུ། །བརྒྱ་ལྷན་སྟོང་གིས་རབ་ཏུ་ཚོས་འཆད་དོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་དཔ་

རབ་མཐུན་པས། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་འདི་ནི་རབ་སྟོན་ཅིང་། ཚོས་རྣམས་རྣམས་མང་པོ་ཤིན་ཏུ་གསུང་། །དམ་པའི་ཚོས་
པདམ་དགར་པོ་ལས། མོས་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱས་པ་བཞི་པའོ། །།

དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པའི་དུང་ཚེན་པོ་དང་། གཞན་ཡང་གནས་བརྟན་ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལ་
བཀའ་སྤྲུལ་པ། །འོད་སྲུང་། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཞུང་

ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ནི། །འོད་སྲུང་། ཞུང་ལེགས་སོ། །འོད་སྲུང་། དེ་
དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དེ་བས་གཞན་

ཡང་མང་ཞིང་ཚོད་མེད་གངས་མེད་དེ། །བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་མཐའ་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་ལོ། །འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །

{@73A} ལྟ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོ་མངའ་བ་སྟེ། །འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་གང་དུ་
བཞག་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་

འགྱུར་རོ། །འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་འཛོགས་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་འཛོགས་གོ། །ཇི་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་

པའི་ས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་དེ་ལྟར་འཛོལ་གོ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་རིམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་གཟིག་ཏེ། ཚེས་
ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐོབ། ཚེས་

ཐམས་ཅད་རེས་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་མཚོག་ཐོབ་སྟེ། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུང་པའོ། །ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛོལ་པའོ། །འོད་སྲུང་།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛོལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན། [~RTZWA] དང་། ཤིང་གོལ་པ་
དང་། ལྷན་དང་། བཀའ་ཚལ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་།

སྤྱན་མང་པོ་མིང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པས་དང་། རི་དང་རི་སྤྲུལ་དག་ནས་ཇི་སྟེད་སྟེལ་པ། སྤྱིན་ཚུ་ཚེན་པོས་རྒྱས་པ་འདུས་
ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་

{@73B} ཚེན་པོའི་འཛོལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེབས་པར་བྱས་སོ། །ཀླན་ཁེབས་པར་བྱས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆར་མཉམ་
པར་ཐབ་སྟེ། འོད་སྲུང་། ལྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛོལ་རྟེན་གྱི་

ཁམས་འདིའི་ [~RTZWA] དང་། ཤིང་གོལ་པ་དང་། ལྷན་དང་། བཀའ་ཚལ་དེ་ན། ལྟོང་བྱ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་
དང་། འདབ་མ་གཞོན་ཞིང་འཇམ་པ་ཅི་ཡོད་པ་དང་། ལྟོང་བྱ་དང་།

ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་བར་མ་ཅི་ཡོད་པ་དང་། ལྟོང་བྱ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་ཚེན་པོ་
དང་། [~RTZWA] དང་། ཤིང་གོལ་པ་དང་། ལྷན་དང་། བཀའ་ཚལ་

གྲི་སྒོར་པོ་དང་། སྒོར་པོ་ཚེན་པོ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། སྤྱིན་ཚེན་པོ་ལས་ཚར་བབ་པ་ལ་མཐུ་དང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་ཚུའི་ཁམས་སེལ་འབྱུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་སྤྱིན་ཚེན་པོ་

གཅིག་ལས་བྱུང་བ། རོ་གཅིག་པའི་ཚུ་མང་པོས་ས་བོན་ཇི་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་ཏེ། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འ
གྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ།

དེ་དག་གྱུར་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པོ། །ས་གཅིག་ལ་གནས་པའི་སྤྱོན་མང་པོས་བོན་མང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུ་རོ་གཅིག་པས་
བངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱིན་ཚེན་པོ་འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ནས། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྟ་

{@74A} ལྟ། །མ་ཡིན་དུ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་དབྱུངས་ཀྱིས་གོ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འ
དི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིན་ཚེན་པོ་དེས་ཐམས་ཅད་དང་

ལྷན་པའི་སྒོར་གསུམ་གྱི་སྒོར་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེབས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་སྐྱེ་འདི་སྐྱད་འབྲིན་ཅིང་དབྱུངས་ཀྱིས་ཐོས་པར་
བྱེད་དེ། ལྷ་དང་མི་དག་། ང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། བརྒྱལ་ནས་བསྐྱེད་ལ་ལོ། །གྲོལ་ནས་དགྲོལ་ལོ། །དབྱུགས་ཕྱིན་
ནས་དབྱུགས་དབྱུང་ངོ། །འོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་

ནས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ལས་འདོམ་། །ངན་ཉེ་ལྟར་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་གཞན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཆེན་ཏེ། །ཐམས་པའི་

ཅད་མཆེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་གཞིགས་སོ། །ལྟ་དང་མི་དག་ཚེས་ཉེན་པའི་སྤྱིར་དཔེ་དུང་དུ་ཤོག་ཅིག་། །ངན་ལམ་སྟོན་པའོ།
།ལམ་འཆད་པའོ། །ལམ་རིག་པའོ། །ལམ་

མཁས་པའོ། །འོད་སྲུང་། །དེ་ལྟར་སྲོག་ཆགས་བྱེད་པ་ཁག་ཁྲིམ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེས་ཉེན་ཞིང་ཉེ་
བར་ལྟགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་

{@74B} དང་། །བརྩོན་འགྲུས་གྱི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཚེས་ཉེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཉེ་བར་
སྤྱིར་པོ། །དེ་དག་ལ་ཚེས་ཉེན་གྱི་གཏམ་མང་པོ་སྣ་ཚོ་གསལ་དག་པའོ། །ཚིམ་པ།

མགྲུབ་བྱེད་པ། །མན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་འཆི་བར་
ཉེ་བར་བྱས་ནས་ཀྱང་བདེ་འགོར་སྐྱེ་ལ། །གར་སྐྱེས་པ་དེར་

འོད་པ་མང་པོ་དུ་གྱུར་ཚེས་ཉེན་ཞིང་། །ཚེས་དེ་ཐོས་ནས་སྐྱིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་
ཚེས་ལ་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། །ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་།

མཐུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་འགྱུར་བ་གསུང་པོ། །འོད་སྲུང་། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །སྤྱིན་ཆེན་པོ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེབས་ནས་ཚར་

མཉམ་པར་ཕབ་སྟེ། [~RTZWA] དང་། །ཤིང་གོལ་པ་དང་། །སྤྱོད་དང་། །ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྩལ་རོམས་ཏེ། །སྟོབས་
ཇི་ལྟ་བུ་དང་། །ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། །མཐུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ [~RTZWA] །

དང་། ཞིང་གི་ལ་པ་དང་། ལྷན་དང་། ཉགས་ཚལ་ལ་སོགས་བས་ཚུ་འབྱུང་སྟེ། བདག་བདག་གི་སོ་སོའི་རིགས་དང་ཚད་དུ་
སྟེ་ལོ། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་བཤམ་དཔ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ཞི་རྒྱལ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགྲོགས་

{@75A} ཨུ། ལ་དང་། ཐམས་ཅད་མ་ལྷོད་པའི་ཡེ་ཞེས་གྱི་མཐར་རོ་ལྟེ། གཅིག་གོ་འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པས་ཚོས་བཤམ་དཔ་དེ་ལ་སེམས་

ཅན་གང་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཇུད་པ་དེ་དག་བདག་གིས་བདག་ཞེས་པའམ་རིག་པའམ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པས་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་མ་ལྷོད་ཏེ། དེ་དག་སྲུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཅི་ལྟ་སྲུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་
ཅི་འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་ཅི་ལ་སེམས་པ་དང་། དེ་དག་

ཇི་ལྟར་སེམས་པ་དང་། དེ་དག་ཅིས་སེམས་པ་དང་། དེ་དག་ཅི་ལ་སྐྱོམ་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་པ་དང་། དེ་དག་
ཅིས་སྐྱོམ་པ་དང་། དེ་དག་ཅི་འཕྲོག་པ་དང་། དེ་དག་

ཇི་ལྟར་འཕྲོག་པ་དང་། དེ་དག་ཅིས་འཕྲོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་སྟེ།
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

གཟིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། འོད་སྲུང་། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རོ་དང་། ལྷ་རྣམ་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
རྟག་པར་ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ལས་འདས་པ་དང་།

ས་གཅིག་པ་དང་། བམ་མཁའ་འོད་ལྷུའལ་དུ་ངས་ཚོས་རྣམས་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་གྲང་། བམ་མཁའ་ཚན་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་
བསྐྱེད་བའི་སྦྱིར། ས་དེ་དང་དེ་དག་ན་གནས་པའི་

{@75B} བམ་མཁའ་ཚན་ [~RTZWA] དང་། འཁོར་གཤམ་པ་དང་། ལྷན་དང་། བམ་མཁའ་ཚན་ལ་རབ་འབྲིང་ཐམ་དེ་དག་ལྟ་བུ་
ལ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲོལ་བུར་དུ་མི་སྟོན་ཏེ། འོད་སྐྱེད་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་

པས་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཤམ་པ་ལ་ཁྱེད་འཇུག་མི་རྣམས་པས་ཁྱེད་ལོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། འདི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འོད་སྐྱེད་།
དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་བཤམ་པ་ནི་ཤེས་པར་དགའ་བའི་སྦྱིར་རོ། འདི་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཚོ་ཚོ་གསུ་བཅད་པ་འདི་དག་

བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔ་འཛོམས་མཛད་པ། འདི་འཛིག་རྟོན་བྱུང་ནས་སུ། ཚོས་པ་རྣམས་པར་མཁའ་ལྷན་གྱུར་ནས།
ལམ་མཁའ་ཚན་རྣམས་ལ་ཚོས་འཆད་དོ། འདམ་པོ་ཚོན་

པོ་སྲོལ་བརྟན་པས། བཤམ་པ་རྣམས་ནི་ཡུན་རིང་སྐྱེད་། ལས་འཛོན་དག་གྲང་འཛོན་མཛད་ཅིང་། ལྷོག་ཆགས་རྣམས་ལ་
མི་སྟོན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཤེས་དགའ་སྟེ། འབྲིས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་ཐོས། ལམ་ཤེས་པས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱུར། འདི་ལས་ཉམས་འཁོར་དེ་དག་འཁྱུམ། འདི་ཡི་སྟོབས་གྲང་ཅི་འདྲ་
དང་། ལྷུའལ་ཡང་ཇི་བཞིན་བཤམ་པར་བྱ། བཤམ་པ་

ཡི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། ལྟ་བུ་དག་ནི་དང་པོར་བྱ། འོད་སྐྱེད་སྦྱིན་ནི་ཇི་ལྟ་བུར། འདུས་ནས་འཛིག་རྟོན་ལམས་རྣམས་སུ།
ལས་རྣམས་རབ་དུ་ཡོག་པར་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཞེས་

{@76A} ཨ། ལའ་གྲུང་། འདེན་འབྲུ་ཚུལ་རྒྱལ་ཏེ། སྤྲིན་ཚེན་སྤོག་གི་སྤོང་བར་བཅས། ལྷན་གྱིས་ལིན་ཏུ་སྤྲོ་འ
བྱེན་ཅིང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་དག་འབར་བྱེད། ཉི་

མའི་འོད་ཀྱི་བསྐྱིབས་པས་ན། འདྲིལ་འཁོར་དག་གྲང་བསིལ་བར་བྱས། ལལ་གཤིས་སྤེབས་པར་འདྲུག་ནས་སྤ། ཐམས་
ཅད་དུ་ཞི་ཚར་ཡང་འབེབས། འདེན་སྤོམས་པར་འབེབས་

པ་ཡང་། རྒྱ་ཡི་སྤུང་པོམི་ཚུང་བར། ལྷོན་ཏུ་བབ་པར་གྲུང་པས་ན། ལས་འདི་རྣམས་གྲང་ངོམས་པར་བྱས། ལག་དག་སའ་
དེ་རྣམས་ལས་ཞི། སྤྲོ་བར་གྲུང་པ་སྤྲོན་རྣམས་

དང་། ། [~RTZWA] དང་གོལ་པ་ནགས་ཚལ་དང་། སྤོང་པོ་དང་ཞི་སྤོང་ཚེན་དང་། ལུ་ཡི་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། སྤོན་
པོར་གྲུང་པ་དག་གྲང་རུང་། འདི་དང་འདི་སྤུལ་ནགས་རྣམས་

སམ། ། སྤྲོན་སྤོངས་ནས་ཞི་གང་འཁྲུངས་པ། སྤྲིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ངོམས་པར་བྱེད། ། [~RTZWA] དང་གོལ་པ་
ནགས་ཚལ་དང་། ལག་དངས་པའི་ས་ཡང་ངོམས་པར་བྱས། སྤྲོན་

རྣམས་ལ་ཡང་ལྷོན་ཏུ་བས། རྒྱ་དེ་རྣམས་གྲང་རོ་གཅིག་སྤེ། སྤྲིན་ལས་བབ་པ་འདི་ན་གནས། རི་ལྷར་སྤོབས་དང་ལུལ་
གཞན་དུ། ། [~RTZWA] དང་གོལ་པ་དེ་འཕྲུང་པོ། སྤོང་པོ་

དང་ཞི་སྤོང་པོ་ཚེན་པོ་རྣམས། རྒྱང་དུ་བར་མ་ན་ཚོད་ཇི་བཞིན་དུ། རི་ལྷར་སྤོབས་བཞིན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འཕྲུང་སྤེ། ལ
ཕུངས་ནས་ཇི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤེ། སྤྲིན་ལས་

{@76B} ཚར་པ་བབ་པས་ཚི་ཚེན་རྣམས། སྤོང་བུ་སྤྲུ་གུ་ལྷོན་པའི་ལྷ་བར། ལལ་གཤིས་དང་འདབ་མའི་བཞིན་དུ།
ལུས་སུ་མེ་ཏོག་རྣམས་གྲང་དེ་བཞིན་འཕེལ། ཚར་པ་རོ་གཅིག་པ་

ཡང་བབ་པས་ན། །ཇི་ལྟར་སྟོབས་དང་ཡུལ་ནི་ཅི་འདྲ་བར། །གང་གིས་ས་བོན་དག་ནི་ཅི་འདྲ་ལས། །དེ་དག་རང་རང་ལས་
མི་སྐྱེ་བ་འབྱུང། །འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་

འདིར། །འཇིག་རྟེན་ཆར་འཇོག་སྒྲིབ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བྱུང་ནས་ཆད་པར་འགྱུར། །སློག་
ཆགས་ལ་ནི་ཡང་དགོད་པར་སྟོན། །ལྷན་བཅས་འཇིག་རྟེན་

དག་གིས་མདུན་བདར་ནས། །དེ་ལྟར་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོར་བསྐྱོགས་ཏེ། །དེ་ནི་རྐང་གཉིས་མཚོག་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་
འཇིག་རྟུལ་ལྟར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་ལུས་

བསྐྱམས་སྲིད་པ་གསུམ་ཆགས་པ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངས་ནི་ངོམས་པར་བྱས། །སྤྱད་བསྐྱེད་དག་གིས་བསྐྱམས་པ་
བདེ་ལ་དགོད། །ངས་ནི་འདོད་དང་སྤྱད་ན་འདས་པ་འང་

སྐྱེ་བ། །འཇིག་རྟེན་མི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་ང་ལ་ཉོན། །ང་ལ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ནི་ཉེ་བར་ཤོག། །དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་བཅོམ་ལྷན་
ཟེལ་མི་འོན། །བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་

སྐྱེས་ཏེ། །རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཚོས། །སློག་ཆགས་བྱེ་བ་སྟོང་ལ་བཞག་པར་བྱ། །དེ་ལི་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་ཡང་དག་གཅིག། །དེ་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྤྱད་ན་འདའ་བ་

{@77A} ལྟ། །ཡིན། །རྟུག་ཏུ་བྱུང་ཆུབ་སྤྱིར་ནི་ལྷགས་པར་ཡང། །དབྱུངས་གཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་ཚོས་བཞག་དེ།
དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་མི་མཉམ་མེད། །འདོད་

ཆགས་མེད་ཅིང་ཞེ་སྤང་དག་ཀྱང་མེད། །ནམ་ཡང་ང་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། །སྤྱུ་ལ་འང་ངའི་མཇེའ་ཞིང་སྤང་བ་མེད།
།སེམས་ཅན་གཅིག་བཞིན་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྟེ། །

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་ནི་སྟོམས་པར་འཆད། །ལས་གཞན་མི་བྱེད་རབ་ཏུ་ཚོས་འཆད་དེ། །འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲེང་དང་འ
དུག་པ་དང་། །མལ་དུ་ལུགས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཚོན་

ཡང་། །ནམ་ཡང་ང་ལ་སྐྱོ་བར་གྱུར་པ་མེད། །སྤྱིན་གྱིས་ཆར་པ་མཉམ་པར་ཐབས་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་རྣམས་ཐམས་
ཅད་དོམས་པར་བྱ། །འཕགས་པ་དང་ནི་མ་རབས་

མཚུངས་པའི་སྒོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་མི་གཤོད་པ་ཉམས་པ་དང་། །དོད་དང་ཚོ་
ག་རྣམས་སུ་ལྡན་པ་དང་། །ལྟ་ལ་གནས་

ཤིང་ལྟ་བུ་གང་ཉམས་དང་། །ཡང་དག་གང་ལྟ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་དང་། །སྤྱོ་གྲོས་རན་པ་དང་ནི་དམ་པ་འང་རུང་། །དབང་པོ་
བཏུལ་པོ་རྣམས་ལ་ཚོས་བཞད་དེ། །སྐྱོ་བ་ཐམས་

ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་སྤངས་ནས། །ངས་ནི་ཡང་དག་ཚོས་གྱི་ཆར་པ་ཐབས། །ཇི་ལྟའི་སྟོབས་བཞིན་ང་ལ་མཉམ་ནས་ནི། །ལྟ་མི་
ནང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་

{@77B} །དབང་རྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་ཡི། །རྣམ་པ་མང་པོའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །ཕྱོད་ཚོགས་ཕྱོད་ཚོགས་སྐྱོན་
རྣམས་འདི་དག་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གང་ཚུང་འདི་དག་དང་། །བར་མ་

ཚེན་པོ་དམན་རྣམས་གཞན་དག་གྱང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཞད་གྱི་ཉོན། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་རབ་
ཤེས་ནས། །མི་དག་སྤྱི་རྣམ་འདས་ཐོབ་གནས་པ་དང་། །

དུག་མངོན་ཤེས་ཤིང་གསུམ་རིག་གང་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་བར་མའི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །གང་དག་རི་སུལ་རྣམས་ན་
གནས་པ་དང་། །མི་གང་རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་འདོད་བྱེད་པ། །དེ་

ཐམས་ཅད་རོམས་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྤོན་རྣམས་ལ་ནི་མེ་རྟོག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །བར་མ་འི་སྤོན་རྣམས་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ནི།
།དགྲ་བཅོམ་གང་དག་ཟག་པ་ཟད་གནས་དང་། །ནགས་

ཚལ་ཁོད་ནས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་བསྟན་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མང་པོ་བྲན་ལྡན་བརྟན། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་འདི་ཡོངས་

སུ་འཚོལ་བ་ན། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཁོང་ཆུད་པ། །དེ་དག་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤོང་པོ་བཞིན། །རྩུ་འཕྲུལ་གང་
ལྡན་བསམ་གཏན་བཞིར་ཞུགས་པ། །གང་དག་སྟོང་

{@78B} བ་ཉིད་ཐོས་དགའ་སྐྱེད་ཅིང་། །འོད་ཟེར་སྟོང་སྤྲུག་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་རྣམས། །དེ་དག་སྤོང་པོ་ཚེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་
བྱ། །འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཚོས་བཤམ་པ། །སྤྲིན་གྱིས་ཆར་པ་མཉམ་པར་པམ་

པ་བཞིན། །མི་ཡི་མེ་རྟོག་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །དེས་ནི་མང་པོའི་སྤོན་བཞིན་རྣམ་པར་སྐྱེད། །རང་གིས་རིག་པའི་ཚོས་
རྣམས་རབ་ཏུ་བཤམ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དག་ནི་དུས་སུ་

བསྟན། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ང་ཡི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མཚོག་ཡིན་གོ། །འདི་ལྟར་དོན་དམ་ཡང་
དག་ངས་བཤམ་པ། །ཉན་ཐོས་དེ་ཀྱུན་སྲུང་མ་འདས་ཏེ། །དེ་

དག་བྱང་ཆུབོད་པ་རབ་དུས། །ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྲུང་། །འོད་སྲུང་། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མཚུངས་ཏེ། །མི་

མཚུངས་པ་མེད་དོ། །འོད་སྲུང་། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །ཉི་མ་དང་། །ཟླ་བའི་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བར་
བྱེད་པ་ནི། །དགོ་བ་བྱེད་པ་དང་། །མི་དགོ་བ་བྱེད་པ་དང་། །སྟོང་

ན་གནས་པ་དང་། རོག་ན་གནས་པ་དང་། རྩི་ཞིམ་པ་དང་། རྩི་མི་ཞིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་འོད་གྲིས་ཐོག་སྟེ། མི་
མཉམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སེམས་གྱི་འོད་
གྲིས་འགོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་

{@79A} ལྟ། མོས་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་དང་། ཉམ་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་
རྣམས་ལ་ཚོས་བཞད་པ་དེ་མཉམ་པར་འཇུག་ལ། དེ་

བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བའང་མེད། འབྲི་བའང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་
སྲུང་པར་འགྱུར་རོ། །།དམ་པའི་

ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོ། བམ་པོ་ལྲ་པ། འོད་སྲུང་། ཐེག་པ་ནི་གསུམ་དུ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་དཔ་ཐ་དད་པས། དེའི་སྦྱིར་གྱིན་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །དེ་རྒྱུད་

ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་ལྡན་འ
དས། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་མཚིས་ན། ཅིའི་

སྲུང་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གདགས་པས་རབ་ཏུ་
གདགས། དེ་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་

ཚོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་དྲོ། །འོད་སྲུང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩ་མཁའ་གྲིས་འཇིམ་
པ་མཚུངས་པ་ལ་སྣོད་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་

བྱུང་མ་གྱི་སྒོ་དུ་གྱུར། ཁ་ཅིག་ནི་མར་གྱི་སྒོ་ད། ཁ་ཅིག་ནི་ལོ་དང་འོ་མའི་སྒོ་ད། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འོ་སྒོ་དུ་
གྱུར། འཇིག་པ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་བཅུ་ག་པ་

{@79B} ཚམ་གྱིས་སྒོ་ད་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་དོ། འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གཅིག་སུ་འདི་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་མེད་དོ། འདི་སྐད་ཅེས་

བཀའ་སྤྱུལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཚེ་ལོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་གང་དག་ཁམས་

གསུམ་ནས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་སྐྱུ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་གཅིག་གམ། འོན་ཏེ་གཉིས་སམ་གསུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། འོད་སྲུང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་

འོད་དུ་མཛུགས་པའི་སྒྲིམ། ལྷུ་རྒྱུ་ལས་འདའ་བས་ན་དེ་ནི་གཅིག་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད། གསུམ་དུ་འདའ་མེད་དོ། འོད་སྲུང་།
སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དཔེས་བཤད་པའི་དོན་རིག་པར་

འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྒྲིམ་ཁྲོད་ལ་དཔེ་བསྟན་པར་བྱའོ། འོད་སྲུང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་དམུས་ལོང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ཁ་
དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་རྒྱུ་ལས་འདའ་བའི་གཟུགས་ཀྱང་མེད།

ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་རྒྱུ་ལས་འདའ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བའདའ་མེད། ཉི་མ་དང་ལྷན་བའདའ་མེད། སྐར་མ་འདའ་མེད། གཟུང་
མཐོང་བའདའ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་ནས་མི་གཞན་དག་

གིས་དམུས་ལོང་དེའི་མདུན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས། ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་རྒྱུ་ལས་འདའ་བའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་
ཁ་དོག་རྒྱུ་ལས་འདའ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བའདའ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་

{@80A} ཨ་དང་། ཟླ་བ་དང་། སྐར་མ་འང་ཡོད། གཟའ་ཡང་ཡོད། གཟའ་མཐོང་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་ན། མི་
དམུས་ལོང་དེ་མི་དེ་དག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་།

སྐྱེས་པ་བཞིན་མི་འཛོལ་རྟོ། །དེ་ནས་སྐྱེན་པ་ནད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དམུས་ལོང་དེ་མཐོང་ནས་དེ་འདི་
སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ། མི་དེ་ཚོ་ནི་གྱི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ནད་

དུ་གྱུར་ཏེ། གང་ཅུང་ཟད་ནད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། རླུང་ལས་གྱུར་པ་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་གྱུར་པ་
དང་། བད་ཀན་ལས་གྱུར་པ་དང་། འདུས་པ་ལས་གྱུར་

པའོ་སྐྱེས་མོ། །དེ་ནས་སྐྱེན་པས་དེའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡང་དང་ཡང་ཐབས་བསམས་ཏེ། གང་འདི་ནི་སྐྱེན་ཡོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནད་དེ་སྤྱིན་པར་མི་རྣམས་ཀྱི། གངས་ཀྱི།

རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེན་སྐྱོབ་བཞི་ཡོད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ནི་ཁ་དོག་དང་རོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་སུ་ནི་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་

རབ་དུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསུམ་དུ་ནི་དུག་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཞིར་ནི་
གནས་གང་ནི་འདུག་པར་བདེ་བ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞི་

ཡོད་དོ་སྐྱེས་མོ། །དེ་ནས་དམུས་ལོང་དེ་ལ་སྐྱེན་པ་དེས་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། ཐབས་གང་གིས་གངས་ཀྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འ
གོ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་བསམས་ཏེ། མོང་ནས་ཡར་

{@80B} ཡང་འཛོལ་གས། རྟོ་མར་ཡང་བབས། རོས་ལ་འང་བཅའ་ཏེ། །དེ་ལྟར་བཅའ་ཏེ། སྐྱེན་དེ་སྐྱོབ་བཞི་རྟོན་གས། རྟོན་
པ་དང་ཁ་ཅིག་ནི་སོས་བཅས་ཏེ་བྱིན། ཁ་ཅིག་ནི་བཏགས། ཁ་ཅིག་ནི་ཐང་

པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཤེས། དཔག་ཚད་ལྡེ་བར་ན་འདྲུག་པའི་སྐྱབ་དང་། ར་དང་། རྩེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འདྲའི་ཤེས་མི་
ཐོས། རྒྱུ་གྲགས་གཅིག་གི་བར་དུ་གོམ་པ་མི་འདོར་བར་།

འགོ་འདྲའི་རྣམས། མའི་ལྟོ་ན་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བའི་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་བྲལ་ན། ཇི་ལྟར་མཁས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་ཐམས་
ཅད་མཐོང་ཞེས་སྒྲུ། ཀྱུ་མི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བ་གང་ཡིན་།

པ་དེ་ནི་ལྷན་པར་ཤེས་སོ། །ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤང་བར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེ་ནས་མི་དེས་བྲང་སྲོང་དེ་དག་
ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་སྐྱས་ཏེ། ཐབས་གང་དང་དགོ་བའི་།

ལས་ཅི་བྱས་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་འཕྲོག་། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་དགའ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ནས་བྲང་
སྲོང་དེ་དག་གིས་མི་དེ་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །གཤམ་།

ཏེ་འདོད་ན་འཕྲོག་དགོན་པར་གནས་པར་གྱིས། ཡང་ན་བྲག་ལུག་ཏུ་འདྲུག་ལ་ཚོས་སེམས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲངས་པའི་ཡོན་།

{@81B} ཏན་དང་ལྡན་ན། མའོན་པར་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པོ། །དེ་ནས་མི་དེས་དེའི་དོན་བྲངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
དགོན་པ་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲིད་པ་སྤངས་ཏེ།

མའོན་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ཐོབ་པོ། །མའོན་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ཐོབ་ནས་བསམས་པ། སྲོན་བདག་གིས་ལས་གཞན་བྱས་པ་དེས་
བདག་གིས་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པོ། །དེ་ནི་གར་བསམས་།

པར་འགོ་ལོ། །སྲོན་བདག་ནི་ཤེས་རབ་ཚུང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཚུང་སྟེ། བདག་གི་ནི་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་པའོ་སྟེ་མོ། །འོད་
སྤང་། དེ་ལྟར་དོན་དེ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་བྱས་ཏེ།

དེའི་དོན་ཀྱི་འདི་ལྟར་བརྟེན་པའི་འོད་སྲུང་། དམུམ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ལྔ་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚིག་གྲུ་དམགས་ཏེ། གང་དག་དམ་པའི་ཚོས་མི་ཤེས་

ཤིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་པ་ལྷན་ཞེུད་པ་དེ་དག་མ་རིག་པས་ལྡོངས་སོ། །མ་རིག་པས་ལྡོངས་པས་འདྲུ་བྱེད་
སོགས་སོ། །འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་མིང་དང་གཞུགས་ནས། དེ་

བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྲུང་པོ་ཚེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་དེའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པས་ལྡོངས་ཏེ།
སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པས་སྤྲུགས་ཅེ་བསྐྱེད་ནས། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཀྱང་བྱ་གཅིག་པའི་སྤྲུམ་པ་བཞིན་དུ། སྤྲུགས་ཅེ་ཚེན་
པོ་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་ག་ཤེགས་ཏེ། སེམས་

{@82A} ལྟ། །ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ན་འཁྲུམ་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པར་དེ་དག་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ན་གྱིས་གཟིགས་སོ། །གཟིགས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡོན་དགོ་བ་བྱས་པས་ཞེ་སྲང་
ཚུང་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཚུང་ལ་

ཞེ་སྲང་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་ཚུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མཁས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཅིང་དག་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་ལོག་པར་ལྷ་བ་མཁྱེན་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་

ལ་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ཐབས་མཁས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞད་དོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དྲང་སྲོང་དེ་དག་མངོན་པར་ཤེས་
པ་ལྟ་དང་ལྷན་ཞིང་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས། སྤྲོ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་

བར་བཟོའོ། །དེ་ལ་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟོའོ། །དམུས་ལོང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏི་
ལུག་གིས་ལྷོངས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་བཟོའོ། །རྣམ་

དང་། མ་ཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀའ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་དང་། ལྟ་བ་དུག་ཅུ་ཙུ་
གཉིས་སུ་གྱུར་པར་བཟོའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བཞིན་པོ་

{@82B} དེ་ལྟར་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤོན་པ་མེད་པ་དང་། ལྷུང་ལས་འདས་པའི་སྤོང་བཟོའོ།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་སྤྲོ་བ་རྣམས་བཏང་བས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་ནད་རབ་ཏུ་

ཞི་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤོན་པ་མེད་པ་བསྐྱོམས་པས་མ་རིག་
པ་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་

འགག་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཚེ་ལོ་འབའ་ཞིག་པ་དེའི་བར་དུ་འགག་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེའ
ི་སེམས་དགོ་བ་ལ་འང་མི་གནས། སྤྲིག་པ་ལ་འང་མི་

གནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་དམུས་ལོང་གིས་མིག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་དུ་བཟོའོ།
།འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་གཅོད་ཅིང་ཉོན་

མོངས་པའི་བཅིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་དུག་ལས་རབ་ཏུ་ཐར་བས་ན། དེའི་སྤྲིང་ཉམ་ཐོས་
གྱི་ཐེག་པ་ཅན་གྱི་འདི་ལྟར་ཤེས་ནས། འདི་རྣམས་ཅེས་མཛོན་

པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཚོས་གཞན་མེད་དེ། བདག་ནི་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། གང་གིས་

ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་གལ་ཡོད་ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བཙུང་
དེ། དེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བ་ལ་འང་

{@83A} ཨ། །མི་གནས། སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ཁམས་གསུམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་
ཕྱོགས་བཅུ་འི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་

དང་། སྤྲུལ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྲིག་རྒྱུ་དང་། བྲག་ ཅ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་
པ་དང་། མ་བཅོངས་པ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དང་། ལུན་

པ་འང་མ་ཡིན། ལྷང་བ་འང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་རོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་ཚོས་ཟབ་མོ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དེས་ཁམས་གསུམ་
ཐམས་ཅད་གང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་

མོས་པ་ཐ་དད་པ་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་དེའི་ཚོ་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ཇི་ལྟར་

ཉི་མ་ལྷོ་བའི་འོད། །ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་རྒྱིག་ཅན་གྱི། །མི་ལ་མཉམ་པར་རབ་འཚར་ཏེ། །དེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འབྲི་བ་མེད། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འོད། །སྟོམས་པ་ཉི་མ་

ལྷོ་བ་བཞིན། །ལྷག་ཅིང་ཚད་པ་མེད་པར་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འདུལ། །ཇི་ལྟར་ཁམས་སྟོང་ཇི་ལྟར་མཁའ་གྱིས།
།འཇིག་པ་མཚུངས་ལས་བྱས་པ་དག། །དེ་

ལས་སྒོད་དུ་གྱུར་པ་ནི། །བྱ་རམ་ལོ་མ་མར་དང་ཚུ། །ཡང་ན་ལ་ལ་མི་གཙང་དང། །ཁ་ཅིག་ལོ་ཡི་སྒོད་དུ་གྱུར། །ཁམ་པ་
སྒྲ་གཅིག་དེས་བྲངས་ཏེ། །རྩ་མཁམ་གྱིས་ནི་སྒོད་དུ་

{@83B} བྱས་ཏེ། །རི་ལྟར་དངོས་པོ་བཅུག་པ་བཞིན། །དེས་ནི་སྒོད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོགས། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་
མེད། །ཐ་དད་མོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཐེག་པ་ཐ་དད་རབ་རྟོན་ཀྱང། །ཐེག་པ་

སངས་རྒྱལ་ཐེག་པར་ངེས། །འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་མི་ཤེས་པས། །ལྷ་རྒྱལ་འདས་པ་འདར་ཤེས་མ་ཡིན། །ཚོས་རྣམས་བདག་
ཉིད་རྣམ་སྤངས་ཤིང། །སྟོང་པར་གང་དག་རྣམ་ཤེས་པ། །དེ་

དག་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་གྱི། །བྱང་ཚུབ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཤེས། །ཤེས་རབ་བར་མར་གདགས་པ་ནི། །དེ་ནི་རང་རྒྱལ་
ཞེས་ཀྱང་བྱ། །སྟོང་པར་ཤེས་ནས་རྣམས་བཏུལ་བ། །དེ་ནི་ཉམ་

ཐོས་ཉིད་དུ་བཞག། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ནི། །ཡང་དག་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡིན། །རི་ལྟར་དམུས་ལོང་
ལ་ལས་ནི། །ཉི་ཟླ་གཟའ་དང་སྐར་མ་རྣམས། །དེས་མ་མཐོང་

བས་འདི་སྐད་ཅེས། །གཟུགས་ནི་རྣམ་ཀུན་མེད་ཅེས་སྒྲ། །སྐྱེ་བ་ཆེན་པོས་དམུས་ལོང་ལ། །སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱ།
ཤངས་གྱི་རི་ལ་དེ་སོང་སྟེ། །གྲུན་འཛོགས་མུར་བབས་ཐང་

ཀར་སོང། །ཁ་དོག་རོ་ཀུན་གཞས་ལྡན་པ། །དེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བཞི་དག། །རི་ལས་སྤྱོད་ཡང་ཀུན་རྟེན་དེ། །དེ་ནས་དེ་དག་
རབ་ཏུ་སྤྱུར། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་སོས་ཀྱང་བཅས། །ཁ་ཅིག་

བཏུབས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་ཁབ་རྩེ་བཅུག། །དམུས་ལོང་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གཏོང། །དེ་ཡིས་མིག་ཐོབ་ཉི་ཟླ་
དང། །སྐར་མ་གཟའ་རྣམས་མཐོང་བར་གྱུར། །མི་ཤེས་

{@84A} ཨོཾ །པས་ན་སྒོམ་སྒྲིམ་ཤེས། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་པར་གྱུར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་མི་ཤེས་ཚོ། །དམུས་
ལོང་འབྲ་དག་འདི་ན་འཁོར། །རྟོན་འབྲུང་འཁོར་ལོ་མི་

ཤེས་པས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཚུ་བོའི་ལམ་དུ་གྱུར། །དེ་བཞིན་མི་ཤེས་ཚོངས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་དུ་ཞེ་ཀུན་གྱི་མཚོག། །སྤྲོན་པ་
ཚེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྤྲིང་རྗེ་བདག་ཉིད་

འདིར་བྱུང་སྟེ། །སྤྲོན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ན། །དེས་ནི་དམ་པའི་ཚོས་བཤའ་དེ། །སྤྲོ་མེད་ཡང་དག་རྗེས་བྱུང་ཚུབ།
།ཐེག་པ་དམ་པར་ཞུགས་ལ་བཤའ། །འབྲེན་པས་

ཤེས་རབ་འབྲིང་ལ་ཡང། །བར་མ་དག་གི་རབ་ཏུ་བཤའ། །འཁོར་བས་འཇིགས་ལ་བྱུང་ཚུབ་གྱུར། །གཞན་དུ་རབ་ཏུ་
བཤའ་པ་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ཉན་

ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཤེས། །མྱ་ངན་འདས་པའི་དྲི་མེད་ཞི། །བདག་གིས་རབ་ཏུ་ཐོབ་སྤྲོམ་སེམས། །ཚོས་ཀུན་ཁོང་དུ་
ཚུད་གྱུར་ན། །མི་འཚི་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །དྲང་

སོང་ཆེ་རྣམས་དེ་ལ་ནི། །ཞིན་ཏུ་སྤྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱ། །དེ་ལ་སྤྲོས་པ་སྤྲོན་པོ་ཞིང། །ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་བདག་མ་སེམས།
།གང་ཚོ་ཞིང་ནི་ཁང་པ་ཡི། །ནང་ན་འདུག་པར་གྱུར་

པ་ན། །རྩི་རོལ་དག་ན་གང་ཡོད་པ། །ཤེས་རབ་ཚུང་ཞིང་དེ་མི་ཤེས། །གང་ཞིག་ནང་ན་འདུག་པ་དེས། །བྱས་དང་མ་
བྱས་སྤྱི་རོལ་གྱི། །ཤེས་བྱ་དུང་མི་ཤེས་ན། །ཤེས་ཚུང་

{@84B} །ཁྱུད་གྱིས་གལ་ཤེས། །དཔག་ཚད་ལྡེ་ཅོམ་བར་དག་གི། །སྤྲོ་གང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གྱུར། །དེ་ཡང་ཐོས་པར་མི་
ལུས་ན། །དེ་བས་རིང་བ་གཞན་ཅི་སྒོས། །ཞིང་ལ་གང་དག་ཉེས་སེམས་དང། །

དེ་བཞིན་གཞན་དག་བྱམས་པ་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དག་ཤེས་མི་རུས། ཅི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བྱ། རྒྱུད་གྲགས་ཅམ་
དུ་འགྲོ་ན་ཡང་། ཤོ་མ་པ་མ་པོར་འགྲོ་མི་རུས། མ་ཡི་མངལ་དུ་ཅི་

བྱུང་བ། དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྗེད། ལྷ་ལ་མངོན་ཤེས་འདི་ལྡོམ་དུ། དེ་འདིར་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་བྱ། རྒྱུད་ནི་གཏི་
ལྷག་ཅད་མི་ཤེས། བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་སྤྱོད། །

ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པར་རྒྱུད་འདོད་ན། འདི་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྲུབས། མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་བསྤྲུབས་ན། དཔོན་
པར་གནས་ཤིང་རྣམ་དག་ཚོས། བསམ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡིས་

རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་ནི་གཟུང་དཔོན་པར་དེ་སོང་སྟེ། འཁོར་ཏུ་མཉམ་གཞན་རྣམ་པར་
སེམས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡོག་སྟེ། འིང་པོར་མི་ཐོགས་ཡོན་

ཏན་ལྡན། དེ་བཞིན་ཉམ་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷ་རྒྱུད་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་བས་བཞད་པ་དེ་དག་ལ། ལྷ་རྒྱུད་
མ་འདས་དེ་དཔལ་བསོ། གང་ཡང་ཚུལ་འདི་གསུང་བ་ནི། །

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་འདི་སྟེ། ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པ་མ་གཏོགས་པར། ལྷ་རྒྱུད་འདའ་མེད་འདི་རྩོམས་ཤིག་ །དུས་
གསུམ་ཡི་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ལཱོལ་ཕྱིན་དུག་དགོ།

{@85A} ལྟ། བ་དང་། རྒྱུད་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད། རྒྱུད་ལམ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། རྒྱུད་རྒྱུབ་སེམས་དང་
གཞན་ཡང་གང་། ལྷ་རྒྱུད་འདའ་པར་འགྲོ་བའི་ཚོས། ཚངས་

པའི་གནས་པ་རྣམ་བཞི་དང་། བསྐྱུ་བ་རྣམས་སུ་གང་བརྗེད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤོང་མཚོག་
གིས་རབ་ཏུ་བརྗེད། མི་ལམ་སྤྱོད་མའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུད་

པོ་མེད་པ་ཚུ་ཉིད་མུང་། །བྲག་ཅ་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ནི། །གང་གིས་ཚོས་རྣམས་རབ་ཤེས་ཉིད། །ཁམས་གསུམ་ལྷག་
མ་མ་ལུས་པར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་ཡང་། །

བཅིངས་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པའི། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཚོས་ཀུན་སྟོང་ཞིང་མཉམ་པ་སྟེ། །ཐ་དད་དབྱེར་
མེད་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟོགས་ཏེ། །ཚོས་ནི་གང་ཡང་

མཐོང་མེད་ན། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མ་ལུས་པར། །ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་དེས་མཐོང་དོ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡོང་མེད་དེ། །འདི་ན་
ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ཡོང། །ཚོས་ཀུན་མཉམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་། །མཉམ་ཞིང་སྟོམས་ཏེ་རྟག་ཏུ་མཉམ། །དེ་ལྟར་རིག་ནས་ཞི་བ་ཡི། །མི་འཚི་མྱ་ངན་འདའ་བ་ཤེས། །དམ་པའི་
ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། །སྤྲོད་ཀྱི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྟ་པའོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འ
དུན་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ཀྱི་དགོ་སྟོང་དག །ཞུང་ཚོས་

{@85B} པར་བྲ། །ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ངའི་ཉམ་ཐོས་དགོ་སྟོང་འོད་སྲུང་འདི། །སངས་རྒྱལ་བྱེད་སྟོང་ཐུག་སུམ་ཅུ་
ལ་བཀའ་སྟེ་བྱེད། །བཅུན་པར་བྱེད། །རི་མོར་བྱེད། །མཚོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་

ཏེ། །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚོ་བསྐྱེད་པ་བཀོད་པ་
ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་

བྲུབ་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། །བདེ་
བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁུལ་པ། །སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་

ལའོ་སྐྱུར་བ། སྤྲོད་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་སྤྲོད་བཞེས་བྱ་
བར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཚེའི་ཚོད་ནི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་

པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ངོ། །བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཉེ་དམ་པའི་ཚོས་གནས་པར་འགྱུར་ངོ། །བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་གནས་པར་འགྱུར་

ངོ། །དེའི་ཚོས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཙམ་ཞིང་གྲོམ་དང་གསེག་མ་མེད་པ་ངམ་གྲོག་དང་
གཡང་ས་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་དང་སྤྲོད་མེད་དེ། མཉམ་པ།

ཉམས་དག་པ། མཇོས་པ་བལྟ་ན་སྤྲུག་པ་བེད་ཏུ་འུམ་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉིང་རྩོན་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱུན་པ། གསེར་གྱི་སྐྱེད་
པས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ་མེ་རྟོག་གིས་གང་བ་སྟེ།

{@86A} ༡། །དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲུག་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །དེར་ཉ་ན་ཐོས་བྱེད་འཁྲུག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་པར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ན་བདུད་སྟོན་གྱི་

ཅན་དང་བདུད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་མི་སྤྲོད་ངོ། །དེར་བདུད་དང་བདུད་གྱི་འཁོར་དག་གྱུང་ན་འང་། བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་སྤྲོད་བཞེས་བཞེས་པ་

དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཇིག་པའལ་ཤི་བརྟོན་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ནས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོས་ཚོགས་སུ་བཙུན་
པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །དགོས་སྟོང་ཁྲིད་དག་སངས་རྒྱལ་

ན་གྱིས་ངས། །སྤངས་མེད་བསྐྱེད་པར་གནས་བརྟན་འོད་སྤྲུང་འདིས། །རྟོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་མཚོན་བྱས་ནས།
།མ་འོངས་དུས་ན་སངས་རྒྱལ་འགྱུར་བར་མཐོང་། །སྟོང་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་ཡིས་སྤྲུལ་ཚང་བ་ཡི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་འོད་སྤྲུང་འདི་ཡིས་མཐོང་། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་ནི་དགོས་སྤོང་འ
དེ། །དེ་ནི་ཚངས་པར་དཔོན་འགྲུང་ཞིང་། །ཀར་

གཉིས་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་མཚོན་བྱས་ནས། །སྤྲོ་བ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་བསྐྱབས་ཏེ། །དེ་ནི་ཐ་མའི་ལུས་ཚོ་འཛིན་རྟོག་
མགོ་ན། །མཚོངས་པ་མེད་པ་བྱང་སྤོང་ཚེ་པོར་འགྲུང་། །

དེ་ཡི་ཞིང་ཡང་རྣམ་བཤམ་མཚོན་གྲུང་ཏེ། །བཟང་ཞིང་རྣམ་དག་ཉམས་དག་འབྲུག་སྤྲུག་། །རྟལ་ཏུ་དག་འབྱེད་ཡིད་དུ་འ
ོང་བའི་གཟུགས། །གསེར་གྱི་སྤྲུང་པ་དག་གིས་ལེགས་

{@86B} པར་བརྒྱན། །དེ་ཡི་རིག་ཚེན་ཉིང་ལྡོག་སྤྲོ་ཚོགས་པ། །མིག་མང་རིས་བྲེས་དེ་ནང་རེ་རེ་སྟེ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་
བྱི་ཡང་རྣམ་པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་དགོས་སྤོང་འདི་ཡི་ཞིང་དུ་འགྲུང་། །མེ་ཏོག་

མང་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། །མེ་ཏོག་སྤྲོ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས། །ངམ་གྲོག་གཡང་ས་རྣམས་ཀྱང་དེ་
ནི་མེད། །མཉམ་ཞིང་བཟང་ལ་བལྟ་བུ་སྤྲུག་པར་འགྲུང་། །

དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་སྟོང་། །རྩུ་འཕུལ་ཚེ་ཞིང་ཉིན་ཏུ་དུལ་བའི་སེམས། །སྤྱོད་པའི་མདོ་སྤེ་ཉིན་ཏུ་རྒྱས་འ
ཛོན་པ། །སྤོང་ཕྲག་དུ་མ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྲུང་། །དེ་ཚོ་

ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉམ་ཐོས་ནི། །ཟུག་མེད་ཐ་མའི་ལུས་འཛིན་རྣམས་འབྱུང་འགྲུང་། །བསྐྱལ་བར་ལྷ་ཡི་ཤེས་པས་
བསྐྱངས་ན་ཡང་། །དེ་དག་ཚོད་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཟིན་ཏེ། །དེ་ནི་

བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བཅུ་གཉིས་གནས། །ངམ་པའི་ཚོས་ནི་ཉི་ལུ་ཚང་བར་གནས། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ལུ་གཟུགས་བརྟན་
ཏེ། །འོད་ཟེར་རབ་སྤྲང་དེ་བཞོན་དེ་ལྟར་འགྲུང་། །དེ་

ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས། ཡང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག
།དེ་ཉམ་ཐོས་ཆོས་པོ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་

{@87B} འདི་སངས་རྒྱལ་བྱེད་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྒྱུད་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་གྱི་བྱེད། བཅུན་པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད།
མཚོད་པར་བྱེད། བརྗེད་པར་བྱེད། གསོལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་ཆོས་པར་

ོད་པ་དེ་བྱུང་རྒྱུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་ལྷན་པར་བྱེད་བྱས་ཏེ། ལུས་ཐམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་

པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྲེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷན་མེད་པ་ལྟ་
དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལྷན་བའི་ཏོག་ཅེས་བྱེད་པའཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་གྱེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བཞེས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།
།བརྒྱལ་པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྤང་བཞེས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉམས་དགའ་བ། ཞེལ་གྱི་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་ལྷོན་པས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ། དམ་
གྲོག་དང་གཡང་ས་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་དང་སྐྱེ་བ་

མེད་པ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་མེ་ཏོག་དག་བཀའ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁང་པ་བརྗེགས་པའི་ཡོངས་སུ་དཔ་དག་ལ། མི་རྣམས་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་ཉམ་ཐོས་མང་པོ་ཚོད་

མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་མཐའ་ནི་བགྲང་བར་རྫོགས་པར་མི་རྣམས་ལོ། །དེར་བྱུང་རྒྱུ་ཐམས་པར་བྱེད་པ་
ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྒྱུད་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་གྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

{@88A} ཨོཾ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཚོའི་ཚད་ནི། བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུང། དམ་པའི་ཚོས་འདི་ནི་
བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པར་འགྲུང།

དམ་པའི་ཚོས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པར་འགྲུང་རོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནམ་མཁའ་
བར་སྐྱང་ལ་གནས་ནས་རྟག་ཏུ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། བྱང་

རྩལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་། ཉམ་ཐོས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྲུང་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །

ངས་དེང་དགོ་སྟོང་དག་ནི་མོས་པར་བྱ། །ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོང་ལས་ཉོན། །ང་ཡི་ཉམ་ཐོས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་
།མ་འོངས་དུས་གྱི་ཚོན་སངས་རྒྱས་འགྲུང། །བྱེ་བ་

ཐུག་ཐོག་སུ་ཅུ་ཚད་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་མཐུ་ཚེན་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཐོང། །ཡེ་ཤེས་འདི་ཡི་སྤྱིར་ཡང་འདི་ཉིད་གྱི་
།དེ་ཚོ་མཐུན་པའི་དཔ་དཔར་འགྲུང། །ཐ་

མའི་ལུས་གྱི་ཚོན་དཔའ་པོ་དེ། །སུ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་གྱི་གཟུགས་དང་ལྷན། །དང་སྟོང་ཚེན་པོ་གསེར་གྱི་མཚོད་
སྟོང་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ཕན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེར་

འགྲུང། །སྟོག་ཚགས་བྱེ་བ་ཐུག་ཐོག་བསྐྱལ་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་ [~RTZWA] ལག་དེ་ནི་གནས་པ་ཡི། །ཞིང་དེ་ཤིན་
ཏུ་བརྟན་སྤྱད་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་འོང་མཛེས་

{@88B} བར་འགྲུང། །དེ་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཚེན་མང་། །སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བྱེད་པ།
།རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་བསྟན་ལ་དབང་པོ་རྟོ། །དེ་དག་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་

ཞིང་མཛོས་འགྲུང་། །དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་མང་པོ་གྲངས་མེད་དེ། །དེ་དག་ཚད་ཅི་ནམ་ཡང་མི་ཟིན་ནོ། །བྲུག་མངོན་ཤེས་ཤིང་
གསུམ་རིག་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་ཤེན་

ཏུ་གནས་པ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་འདི་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ན། །རྩེ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འགྲུང་། །གང་གྲུ་ལྟོ་
བྱེ་མ་སྟེང་གི་ལྷ་དང་མི། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་ཐལ་མེ་སྦྱར་བར་

འགྲུང་། །དེ་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་གནས། །དམ་ཚོས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ལུང་གནས། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་གཉིས་
མཚོག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་། །བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་

པ་ཉི་ལུང་གནས་པར་འགྲུང་། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། དགོ་སྟོང་དག། །ཁྱེད་མོས་པར་བྱ།

ཁྱེད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་གནས་བརྟན་གྱི་ཏུ་ཡའི་བུ་ཆེན་པོ་འདི། སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་སྟོང་པ་བརྒྱད་ལ་
བཀྲུང་སྟེར་བྱེད། བཅུན་པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད།

མཚོད་པར་བྱེད། བརྗེད་པར་བྱེད། གསོལ་བར་བྱེད་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་
ལས་འདས་ནས་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་འདི་ལྟ་སྟེ།

{@89A} ལ། །གསེར་དང་། དུལ་དང་། བྱི་རུ་ལྟོ་དང་། ཤེས་དང་། ལྷ་ཉིག་དམར་པོ་དང་། རྩི་སྟོང་པོ་དང་། རིན་
པོ་ཆེ་སྟོབས་པ་སྟུག་ལས་མཚོད་རྟོག་འཕང་དུ་

དཔག་ཚད་སྟོང་། ཁོར་ལུག་ཏུ་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱུ་པ་དག་བྱེད་པར་འགྲུང་ཏེ། མཚོད་རྟོག་དེ་དག་ལ་མེ་ཉོག་དང་། བདུག་
པ་དང་། སྟོས་དང་། ཐོང་ལྟོ་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། རྩེ་

མ་དང་། གོས་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷ་འི་བ་དན་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་དག་གིས་མཚོན་པ་
བྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཕ་རོལ་གྱི་ཡང་ཆེས་

ཕ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་སྐྱེ་ཉི་ཤུ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་སྐྱེར་བྱེད། བཅོམ་པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཚོན་པར་བྱེད།
བཟོན་པར་བྱེད། གསོལ་པར་བྱེད་པར་འགྲུར་རོ།

དེ་ནས་ལུས་ཐ་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་འབས་སུ་
ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཐུན་

པ། རྒྱུས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་པ། ལྷ་ན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇོ་མཆོད་འི་
ཚུ་བའི་གསེར་གྱི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་

ངོ། །དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྲུར་ཏེ། མཉམ་པ་ཉམས་དག་པ་བ། མཛེས་པ་བཏྟལ་སྐྱུག་པ།
ཞེལ་གྱི་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་ལྡོན་པས་

{@89B} རྣམ་པར་སྐྱེས་པ། གསེར་གྱི་སྐྱེད་པ་བྲེས་པ། མེ་ཏོག་གིས་ཆལ་བར་བཀྲམ་པ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་།
དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་

རིས་མེད་དེ། ལྷ་དང་མི་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ། ཉན་ཐོས་བརྒྱ་རྟོང་མང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བརྒྱ་རྟོང་མང་པོས་བརྒྱན་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཆེའི་

ཚོན་ཞེ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུར། དེའི་དམ་པའི་ཚོས་ཞེ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པར་འགྲུར། དམ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུར་

གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོ་གསུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱི་ལོ། །གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་བ་ཡི་ཚོགས་བཟོད་ཀྱི། །དེ་རིང་ང་ལས་དག་སྤོང་ཀུན་

ཉོན་ཅིག་ །ང་ཡི་ཉོན་ཐོས་གནས་བརྟན་ཀྱང་ལྷོད་ཀྱི། །འདི་ནི་རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ལ་མཚོད་བྱེད་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འ
དྲེན་པ་ལྷན་པོ་འདས་འདས་ནས། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་

རྣམ་མང་བྱེད། །བཀའ་སྤྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཞིང་། །སྤོང་དང་མེ་ཏོག་གི་ས་ཀྱང་མཚོད་པར་འགྱུར། །དེ་ཡིས་ཐ་
མ་ཡི་ནི་ལུས་ཐོབ་ནས། །འོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དུ་རྒྱུ་

བར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་འོངས་སུ་རྫོགས་བྱས་ཏེ། །སྤོང་ཆགས་བྱེད་སྤོང་ལ་འཚད་པར་བྱེད། །ལྷན་བཅས་འ
ཇིག་རྟེན་དག་ན་བཀའ་སྤྱི་བྱས། །འོད་བྱེད་གཙོ་བོ་བཙུག་

{@90A} ༡། །ལྷན་འདས་སུ་འགྱུར། །དེ་མིང་ཇོ་མཆོད་ཀྱི་ཚུ་བོ་གསེར་གྱི་འོད། །ལྷ་མི་བྱེད་དག་ཀྱང་འཛིན་ཏུ་སྤོང་ལ།
།བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་ཉོན་ཐོས་མང་། །སངས་རྒྱས་

ཞིང་དེར་ཚོད་མེད་གྲངས་མེད་དེ། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་དང་འཇིགས་པ་རབ་སྤངས་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མཛེས་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་ལ་བཀའ་སྤྱི་ལོ། །དག་སྤོང་དག་ །ཁྱེད་མོས་པར་བྱ། །འོད་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱའོ། །ང་ཡི་ཉོན་ཐོས་གནས་བརྟན་མོངས་ལ་ལྷོད་ཀྱི་བྱུ་ཚེན་

པོ་འདི། །སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་བརྒྱུད་སྤོང་མཉེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་
མང་པོས་བཀའ་སྤྱི་བྱེད། །བཟུལ་པར་བྱེད། །རི་མོར་བྱེད།

མཚོན་པ་བྱེད། བཟེད་པ་བྱེད། གསོལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་ནས་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་འདི་ལྟ་སྟེ།

གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེད་ཅུ་དང་། ཞེལ་དང་། ལུ་ཏྲིག་དམར་པོ་དང་། དེའི་སྟོང་པོ་དང་། སྤྲུག་གི་མཚོན་རྟོག་འཕམ་
དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་། ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་

ཚོན་ལྟ་བུ་པ་དག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚོན་རྟོག་དེ་དག་ལ་མེ་ཏྲོག་དང་། བདུག་པ་དང་། སྟོས་དང་། སྲོང་བ་དང་། ལྷག་
པ་དང་། སྤྱུ་མ་དང་། གོས་དང་། གཤུགས་དང་།

{@90B} རྒྱལ་མཚོན་དང་། ལྟའི་བ་དན་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་དག་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེའི་སྟོང་པོ་ལ་གྱི་འང་ཆེས་པ་རོལ་དུ་འང་སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ལྷག་ཁྲིག་བརྒྱ་

སྟོང་ལྷག་ཉི་ལུ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་བཀུར་སྟོང་བྱེད། བཅུན་པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཚོན་པར་བྱེད།
བཟེད་པར་བྱེད། གསོལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་

ལུས་ཐ་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འི་གཤེགས་པ་འདས་ལས་སུ་ལྡན་པ།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྲེན་པ། སྦྱིས་བུ་འདུལ་

བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ། སྤྲན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་མ་ལའི་ལོ་མ་དང་ཚན་དན་ལྟ་
ན་གྱི་དེ་ཞེས་བུ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

ཞིང་ནི་མངོན་པར་དག་འབྲེལ་བ་ཞེས་བུ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་པ་དེ་ནི་དག་འབས་གང་བ་ཞེས་བུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉམས་

དགའ་བཤམས་པ་བཏུན་སྤྲུག་པ། ཤེལ་གྱི་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་མེ་ཏྲོག་སིལ་མས་
གཏོར་བ། ལྷ་དང་མི་མང་པོས་རབ་ཏུ་གང་བསྟེ། འདི་

ལྟར་ཉྑམ་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་སྤོང་བརྒྱ་སྟོང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེའི་ཚད་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་
ཉི་ལུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར། དེའི་དམ་པའི་ཚོས་ནི་བར་གྱི་

{@91A} ཨ། །བསྐྱལ་པ་བཞི་བཅུར་གནས་པར་འགྱུར། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་
བཞི་བཅུར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤུལ་ཏེ། །ང་ཡི་ཉྑམ་ཐོས་མོང་གལ་རིགས་འདི་ནི། །མི་ཡི་ལུས་སུ་
གྱུར་པ་དེ་བོར་ནས། །སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བ་སྟོང་ལྷག་ཉི་ལུ་

དང་། །ཤེལ་ཞུ་ཡང་རྣམ་དང་བྲལ་བ་བརྒྱད་རྣམས་མཐོང་། །ཚངས་པར་དཔ་ཡང་ནི་དེར་ད་དེ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འ
དེ་ནི་ཚོལ་བྱེད་ཅིང་། །རྟེན་གཉིས་གཙོ་བོ་འབྲེན་པ་

དེ་དག་ལ། །དེ་ཚོ་བཀའ་སྤྱི་རྣམས་པ་མང་པོ་བྱེད། །དེ་དག་གསུངས་པ་དམ་ཚོས་འི་མེད་པ། །བསྐྱལ་པ་བྱེད་སྟོང་དུ་འཛོལ་
པར་འགྱུར། །བདེ་ག་ཤེས་དེ་དག་ལྷུ་དམ་ཡོངས་

འདས་ནས། །མཚོད་རྟོན་དག་ལ་དེ་ཚོ་མཚོད་བྱེད་འགྱུར། །རྒྱལ་མཚོག་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཚོད་རྟོན་ནི། །རིན་ཚེན་
མཚོད་རྟོན་བ་དམ་བཅས་པ་བྱེད། །འཇིག་རྟོན་ཕན་པ་

མཛད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ལ། །རིལ་མའི་སྤྱོད་མེ་ཏྲོག་སྤོས་གྱིས་མཚོང་། །དེ་ནས་འདི་ལྟར་ཐ་མའི་ལུས་གྱི་ཚོ། །བཏུན་སྤྲུག་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཞིང་དེར་ནི། །འཇིག་རྟོན་ཕན་པ་

ཐུགས་བརྩེར་དེར་འགྱུར་ཏེ། མིང་ཞི་ཏུ་ལའི་ལོ་མ་ཙམ་ཅན་དཀར་གྱི། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བཞི་ཚང་བར། བདེ་བར་
ག་ཞེགས་པའི་ཚོ་ཡི་ཚད་དུ་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་དང་

{@91B} དང་ཞི་མི་དག་ལ། ལངས་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་འདི་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་མང། །བྱེ་
བ་སྟོང་ཕྱག་གང་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད། །དུག་མངོན་ཞེས་ཞིང་གསུམ་རིག་རྒྱུ་

འཕྲུལ་ཆེ། བདེ་ག་ཞེགས་བསྟན་ལ་མངོན་པར་ཞེས་པ་ཐོབ། །སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མང། །བརྩོན་ལ
གྲུས་བརྩམས་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཞེས་བཞིན་ཅན། བདེ་

བར་ག་ཞེགས་གྱི་བསྟན་ལ་བརྩོན་བྱེད་པ། །སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དེ་དག་དེ་ན་ཡོད། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལྷ་ལོངས་འདས་
ནས། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཞི་བརྒྱ་ཚང་བར་གྱི། དེ་ཡི་ཚོན་

དམ་ཚོས་གནས་པར་འགྱུར། །གཟུགས་བརྟན་ཚད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་འཕྲུལ་ཆེན་ལྷ་པོ་འ
དི། །ངས་ཞི་དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ལུང་བསྟན། །མ་

འོངས་དུས་ན་རང་འབྱུང་རྒྱལ་བ་ཡི། །དེ་དག་གི་ཚོན་པ་ང་ལས་ཉོན། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། ཉམ་ཐོས་
ལུང་བསྟན་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དུག་པའོ། །།

དགོས་པོ་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གངས་མེད་པ། དཔག་ཏུ་མེད་བསམ་
གྱིས་མི་ལྷབ་པ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཚད་མེད་པའི་ཕ་རོལ་

གྱི་འང་ཆེས་ཕ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ། དེའི་ཚོན་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་འབྱུང་
བ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་

{@92A} ཨོཾ །པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་བྱེད་པ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་འཛིག་
རྟེན་མཁུན་པ། རྒྱུ་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ།

སྤྱོད་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་མངོན་པར་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་པོ། །དགེ་སློང་དག།

དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དེ་བྱུང་ནས་ཇི་སྲིད་ལོན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་

སའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཏབས་ཏེ་སྤྲེལ་ར་བྱས་ལ། དེ་ནས་མི་དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྩལ་
གཅིག་བྱངས་ཏེ། །ཤར་སྤྱོད་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

སྟོང་འདས་ནས། དེར་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྩལ་གཅིག་བཞག། །དེ་ནས་ཡང་མི་དེས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྩལ་གཅིག་བྱངས་ཏེ། དེའི་
ཕ་རོལ་གྱི་འང་ཆེས་ཕ་རོལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

སྟོང་འདས་ནས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྩལ་གཅིག་བཞག་ལ། རྣམ་གྲངས་འདིས་མི་དེས་ཤར་སྤྱོད་སུ་སའི་ཁམས་དེ་ཐམས་
ཅད་བཞག་ན། དགེ་སློང་དག། །དེ་ཇི་སྟེ་རྣམ་དུ་སེམས།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་གི་མཐའ་དང་ལྷ་བགྲང་བས་རྫོགས་པར་རྣམས་མཉམ། དེ་དག་གིས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འ
དས། དེ་རྗེས་སྤྱོད་སུ་ཞེས་པ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་དེ་རྗེས་

{@92B} མི་ཐོགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག། །གང་དག་ཏུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་བཞག་པ་
དང་། གང་དག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྣམས་ནི་རྩིས་

པའམ་རྩིས་པ་ཚེན་པོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བགྲང་ཞིང་རྟོགས་པར་རྒྱས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་མངོན་
པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟླེན་གྱིས་གཞོན་པ།

ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྩེད་ཇི་སྟེད་ལོན་པའི་བསྐྱལ་བ་ཞི་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དག་སྲོང་དག། །དེ་བཞིན་

གཤམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། དེ་ཚམ་དུ་ཡུམ་རིང་བཞི་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་དེ་ལྟར་ཚད་
མེད་དེ། ངས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་།

བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། ཁ་སང་ངམ་དེ་རིང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་དྲན་ལོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་རྒྱལ་།

རྟོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདས་པའི་བསྐྱལ་བ་མང། །དེ་ཚོ་སྐབ་ཚེན་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཁམངོན་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཚེན་
པོས་ཟླེན་གྱིས་གཞོན། །རྒྱལ་བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་

བྱུང་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་སྟོང་གསུམ་འདི་ཡི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །ལ་ལས་སྤར་བ་རྩལ་གྱི་རྩལ་དུ་བྱས། །དེ་ནས་སྤར་
བ་རྩལ་གཅིག་ཁྱེར་ནས་སུ། །ཞིང་སྟོང་རྣམས་ནི་འདས་

{@93A} ཨ། །ནས་དེ་བཞག་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉིས་དང་གསུམ་བཞག་སྟེ། །དེས་ནི་རྩལ་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བཞག་
པས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ཁམས་ནི་སྟོངས་གྱུར་ཅིང་། །

རྩལ་སྤར་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཟད་གྱུར་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེ་དག་ན་ཡོད་པ་ཡི། །རྩལ་སྤར་སྟེམ་དེ་ཡང་ཚད་མེད་པ།
།དེ་དག་མ་ལུས་གང་གིས་རྩལ་བྱས་ཏེ། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་

འདས་མཚན་མར་འཛོག་བྱེད་པ། །དེ་ལྟར་བདེ་ག་ཞེས་མཉམ་མཉམ་པའི་འདས་ནས། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་འདས་ལྟ་མཉམ་པ།
།ཕྱི་རབ་རྒྱལ་གྱི་མཚན་མར་མི་ཚོགས་སྤེ། །དེ་སྤྱིད་

བསྐྱེད་པ་མང་པོ་ཟེར་བར་གྱུར། །འདྲེན་པ་མཉམ་པའི་འདས་རིང་དེ་སྤྱིད་ལོན། །ཉན་ཐོས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གྱུར།
།དེ་འདྲ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་གྱིས། །ཐམས་

ཅད་བྲན་པ་ཁ་སང་དེ་རིང་བཞིན། །དགོས་ཤིང་གང་དག་ཡེ་ཞེས་མཐའ་ཡས་ཅན། །དེ་བཞིན་ག་ཞེས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་འདི་འ
བྲོ། །བྲན་པ་ཕྱི་ཞིང་ཟེར་བ་མཉམ་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་

དུ་མ་བརྒྱས་ནིང་སངས་རྒྱས། །དགོས་ཤིང་དག །འདི་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་མཛོན་པར་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཚེན་

པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེའི་ཚོད་ཚད་ནི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་གྱིས་བརྒྱ་སྤོང་སྤྱི་བྱེད་ལྟ་བུ་བཞིར་གྱུར་ཏེ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་སྤྱི་མཉམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་

{@93B} ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར། ལྟར་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱི་པོ་མཚོག་དམ་པར་སངས་རྒྱས། བདུད་
གྱི་སྤེ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཅོམ་ཞིང་ཕམ་པར་བྱས་སོ། །རབ་ཏུ་བཅོམ་

ཞིང་ཕམ་པར་བྱས་ནས། ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱུང་
ལྷན་པར་ཡང་། དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་ལ་ཚོས་དེ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་

ནི་མ་གྱུར་ཏེ། །དེ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་དུ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱི་པོར་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་གནས། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་སུ་གནས་གྱུང་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱི་མཉམ་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ནས། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་།
དྲུག་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུ་དང་། བཅུ་

ཡང་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་ལན་གཅིག་བཅས་པ་ལས། བར་དུ་མ་ལངས་པར་འདུག་
ཅིང་སེམས་མི་གཡོ། ལུས་མི་འགྲུལ་ཞིང་། མི་འགྲུང་བར་

འདུག་གྲང་དེ་སྲིད་དུ་འད་དེ་ལ་ཚོས་དེ་དག་མངོན་དུ་མ་གྲུར་ནས། དགོ་སྒྲོང་དག། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་མཚོག་དམ་

པར་སོང་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་གང་ལ་འདུག་སྟེ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་
ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སེང་གའི་ཁྲི་ཚེན་པོ་འཕང་དུ་དཔག་

{@94A} ལྟ། །ཚད་ལྡན་པ་བཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོར་འདུག་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་
ཚངས་རིས་གྱི་ལྷ་འི་བྱ་དག་གིས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་དེའི་ཁོར་

ལུག་དཔག་ཚད་བཅུ་ཚུན་ཚད་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཚར་མངོན་པར་ཕབ་པོ། །བར་སྤྲང་ལས་རྒྱུང་ལངས་པས་མེ་ཏོག་གང་དག་
སྒྲིས་པ་དེ་དག་སེལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་གི་ཚར་དེ་རབ་ཏུ་ཕབ་

པ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ལ་འདུག་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
ལ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་ཚང་བར་མངོན་པར་ཕབ་པོ། །དེ་

ལྟར་མེ་ཏོག་གི་ཚར་དེ་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་གྱི་བར་དུ་རབ་ཏུ་
ཕབ་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་མངོན་པར་འཐོར་རོ། །

རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལྷི་བྱ་དག་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་མཚོག་དམ་པ་ན་འདུག་པ་དེ་ལ་
བཀུར་སྟོན་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ཡུལ་པའི་ལྷ་ལྷི་རྩ་རབ་ཏུ་བརྟུངས་ཏེ་

བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་ཚོང་བར་རབ་ཏུ་བརྟུངས་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནམ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདེམ་བ་
ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ། ལྷ་ལྷི་སིལ་སྟན་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་

པར་རབ་ཏུ་བསིལ་ཏོ། །དགོས་ཤིང་དག། དེ་ནས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་འདས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

{@94B}རྒྱས་མཛོན་པར་ཤས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱུང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མཛོན་པར་རྫོགས་

པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷི་ལོ་ཚོ། དེ་ལ་སྤྲིང་གི་བུ་ཤ་སྟག་བཅུ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་
དག་གི་བུ་བྱ་བོ་ནི་ཡེ་ཞེས་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་

ཏེ། དགོས་ཤིང་དག། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་བུ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འང་རྩེད་མོར་བྱ་བ། ལྷ་ཚོགས་བཀྲ་བ། དག་པ་
བར་འགྱུར་བ་བལྟ་ན་སྟུག་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། དགོ་

སྤོང་དག་དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཛོན་པར་ཤས་

པའི་ཡེ་ཞེས་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པར་རིག་ནས། རྩེད་མོར་བྱ་བ། དག་པ་

བར་འགྲུར་བརྒྱུ་མ་མཐུང་པོ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། མ་དང་མ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས། འ
ཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པའི་མཛོད་མང་པོ་དང་།

རྒྱལ་པོའི་སློན་པོ་དང་། རྒྱལ་མགས་བྱེད་ཁྲིམས་ལྟར་སྤོངས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་།

{@95A} ༡༡། དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སྣང་པོ་མཚོག་དམ་པ་ན་འདུག་པ་གལ་བ་དེར་།

དོང་པོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱ་བ་དང་། བཅུན་པར་བྱ་བ་དང་། རི་མོར་བྱ་བ་དང་། མཚོད་པ་དང་། བརྗེད་པ་
དང་། གསོལ་བའི་ཕྱིར་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ལྷག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་
ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ན་སྤར་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་

ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །མངོན་པ་ཚེན་པོ་དུག་ལྷན་བྲལ་ཞེད། བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་
དག་གིས་ཡང་དག་བསྐྱེད་སུ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་

མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད། རྫོང་གྱི་བརྒྱུ་མ་བཟད་དེ་འདིར་རྫོགས་སོ། །རབ་ཏུ་དག་འམཛད་བསྐྱེད་པ་བར་མ་བཅུར།
ལག་ལེན་གཅིག་དེ་ལ་བཞུགས་ཏེ་མཛད་པ་ན། ལའ་དུ་ནམ་

ཡང་རྫོང་གྱི་སྐྱེ་མ་གཡོས། ལྷག་ཞབས་མ་གཡོས་དེ་བཞིན་གར་མ་གཤེགས། རྫོང་སྐྱབས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིང་ཤིན་ཏུ་
གནས། རྟག་པར་མི་གཡོ་གྱུར་ཅིང་མི་འགྲུལ་ཏེ། རྫོང་།

ལ་ནམ་ཡང་གཡེང་བམི་མངའ་ལ། རྒྱུད་ནི་རབ་ཞི་ཟེག་པ་མེད་ལ་གནས། །དགོ་བ་དང་ཞི་བདེ་བ་དག་འབ་དང་།
ལ་གོད་པ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་མཚོག་འདི་བརྟེས། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་

{@95B} བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །མི་དབང་སེང་གོ་བདག་ཅག་དགོ་བར་སྐྱེས། །སྐྱེ་དགུ་འདི་ཀུན་མགོན་མེད་སྐྱེག་
བསྐྱེད་ཏེ། །མིག་ལྷུང་བདེ་བ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཉམས། །སྐྱེག་བསྐྱེད་མཐར་

མཚེ་ལམ་རྣམས་མི་འཚེ་བས། །ཐར་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་མི་སྐྱེད་དོ། །ཡུན་རིང་དུ་ནི་རྩོད་མོང་འཕེལ་བར་
བགྱིད། །ལྷ་ཡི་ལུས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས། །དེ་ན་རྒྱལ་

བའི་སྐྱེ་ནི་ཡོང་མི་གྲག། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཀུན་གཏོ་ལྷག་ལུན་གནག་གོ། །ཟེག་མེད་དམ་པ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ནི། །འཇིག་
རྟེན་རིག་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་དེང་བརྟེས་པས། །བདག་ཅག་རྣམས་དང་

འཇིག་རྟེན་རྗེས་སུ་བཟུང་། །མགོན་པོ་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །དགོ་སྐྱོང་དག་དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལྷན་གྱིར་
པའི་བྱིས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་དེ་ལ་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅུང་

པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལ་ཕྱགས་
བརྩེ་བ་དང་། །ལྷ་དང་མི་དང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཚེའི་དོན་

དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྐྱད་དུ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཚོས་བཤའ་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། །ཚོས་བཤའ་དུ་
གསོལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

{@96A} ཨོཾ། འབྲུག་པོ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། འབོལ་ལྷམས་བརྒྱ་
ཡི་མཚན་ཅན་ཚོས་བཞད་གསོལ་། ལྷམ་པར་འབྲེན་པ་

མཚུངས་མེད་དྲང་སྲོང་ཚེ། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་བརྟེན་པ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་སྟོན།
འབདག་ཅག་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྟོོལ་། །

ཅི་ནས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་འདི་བདག་ཅག་དང་། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་འགྱུར་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏུ་གསོལ་། །དེ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་

ཀུན་གྱང་མཐུན། འབས་པ་རྣམས་དང་སྟོན་གྱི་བསོད་རྣམས་དང་། སྲོག་ཆགས་ཀུན་གྱི་མོས་པ་རྣམས་མཐུན་པ། །སྲ་
མེད་འཁོར་ལོ་དམ་པ་བསྟོར་ཏུ་གསོལ་། །།

དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ། བམ་པོ་དྲུག་པ། དགོསྟོང་དག །དེ་ནས་ཡང་དེའི་ཚོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ། སྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་།

སྟོགས་བཅུའི་སྟོགས་རེ་རེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟེ་སྲ་བཅུ་རྣམས་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་
ནས་སྤང་བ་ཚེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

{@96B} དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་མི་ཁོམ་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷན་པ་ལྷན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་དག་ལ། ཉི་
མ་དང་བློ་བ་འདི་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་

གཟི་བཞིན་ཆེ་བ་དེ་དག་གི་འོད་གྱིས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཁ་དོག་གིས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་གཟི་བཞིན་དུ་
བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་དག་ཏུ་འད་དེ་འི་ཆོ་སྤང་བ་ཆེན་པོར་བྱུང་བར་གྱུར་

ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གྱུང་། གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་ནས། ཨོམ་གྱི་
སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཅིག་གྱུང་འདིར་སྐྱེས་ཤིང་འཁོད་

པ་ལྟར། ཨོམ་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཅིག་གྱུང་འདིར་སྐྱེས་ཤིང་འཁོད་པ་ལྟ་ཞེས་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤེས་སོ། །འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ན་ལྟ་འི་གནས་

དང་ལྟ་འི་གཞུང་མེད་ཁང་གང་དག་ཡོད་པ་ནས། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་འད་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་
ནས། སྤང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་སྤེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་འི་

མཐུ་ལས་ཀྱང་འདས་སོ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ལྟར་དེ་འི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་ས་ཆེར་གཡོས་ཤིང་སྤང་བ་
ཆེན་པོ་འད་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ལྟ་བུ་དེ་དག་ན་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཤིན་ཏུ་མཛོམས་ཤིང་ལྷ་ན་ཞེ་ལྟར་འད་གྱུར་ལ། དཔལ་

{@97A} ལྟ། །དང་ལྷན་ཞིང་གཟི་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་དེ་དག་འདི་སྤྲུལ་དུ་
ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་མཛོམས་

ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྟར་འད་གྱུར་ལ། དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་གཟི་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་སུའི་སྤྲུལ་སུ་འགྱུར་སྤྲུལ་དུ་སེམས་
སོ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྒྱུད་ན་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོན་སྤྱི་དང་། སྤྱི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།
ནམ་མཁའ་ལྗིད་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲུ་ཆེན་པོ་དང་།

མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ། སྤྲུལ་རྒྱུ་གཞོན་ལྷ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་
གིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་མཐོང་།

ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ག་ལ་བཤེར་དོང་ནས་ལྷགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་
བོས་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་

བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། མེ་ཏོག་གི་ཕུར་མ་རི་རབ་ཅོམ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་གཏོར། རབ་ཏུ་གཏོར་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་དཔག་ཚད་བཅུ་ཆུན་ཆད་གཏོར་ནས། ཚངས་

{@98A} ལྷ། །པའི་གཞུང་མེད་ཁང་དེ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ཕུལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་
ལ་ཕྱགས་བརྗེ་བའི་སྤྲད་དུ་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་།

འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་ལ་ཕྱགས་བརྗེ་བའི་སྤྲད་དུ་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་འདི་
དག་ཡོངས་སུ་དུ་གསོལ། བདེ་བར་ག་ཞགས་པ།

ཡོངས་སུ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། །དགོས་པ་དག་འདི་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་གཞུང་མེད་
ཁང་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ཕུལ་ནས། དེའི་ཚོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ན་སྤར་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅུད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །ངོ་མཚར་གྱུར་
པ་རྒྱུལ་བ་ཚད་མེད་པ། །འཛིག་རྟེན་ཕན་པ་ཕྱགས་བརྗེ་ལྷས་ཀྱིས། །གཞུང་།

འདིར་བྱུང་སྟེ། །མགོན་པོ་སྤྲོམ་སྟོན་པ་བྱུང་གྱུར་པས། །དེ་ནི་རྫོགས་པ་བཅུ་པོ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་། །འདི་དག་ནས་ཀྱང་འ
ཇིག་རྟེན་མཁའ་སྤྲོད་རྣམས་ནི། །བྱེད་པ་ཁག་ཁྲིག་ལྟ་བུ་བཅུ་ཚོར་

བ་ནས། །བདག་ཅག་དེ་ནས་རྒྱལ་ལ་ལྷན་འཛུགས་ལྷགས། །གཞུང་མེད་ཁང་མཚོག་རྣམས་ལ་ཀྱུན་ཏུ་སྤོང་། །བདག་ཅག་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཚད་ལས་བགྱིས་པས། །གཞུང་མེད་

ཁང་པ་རི་མོ་བཟུ་འདི་དག་ །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ལྷན་འཛུགས་བཅུ་ཉེ་སྤྱད་ཏུ་བཞེས། །འཇིག་རྟེན་མཁའ་སྤྲོད་པ་ཅི་དགྱེས་དུ་
གསོལ། །དགོས་སྤོང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཚེན་པོ་དེ་དག་

{@98B} བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མངོན་པར་
ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཚེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེའི་ན་སྤར་རྩེ་ལ་དང་འདྲ་བའི་

ཚོགས་སུ་བཅུད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས། །འཇིག་རྟེན་དུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། བཅོམ་

ལྷན་འདས། ལྷ་རྣམས་ལས་འདེད་པ་བཞུགས་ཏུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། བཅོམ་
ལྷན་འདས། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་

གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ལྷ་དང་བཅས། བདུད་དང་བཅས། ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་། དགོས་སྤོང་དང་
བྲམ་ཟེར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་མི་

དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པ་ལ་ཚོས་བསྟན་ཏུ་གསོལ། དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། །
ཇིག་རྟེན་ལ་ལྷགས་བཅུ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཚེ་དང་།

ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་གྱི་དོན་དང་སྐྱེད་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་གཅིག་ཏུ་མཐུན་

པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅུད་པ་འདི་དག་ གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་བཤའ་
གསོལ། །རྐང་གཉིས་གཅོལ་བསྟན་དུ་གསོལ། །བྱམས་

{@99A} ལྷ། །པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཤའ་དུ་གསོལ། །སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་སྟོལ། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་མ་
རྟོན་དཀར་སྟེ། །ཤུ་དུ་སྐུ་འཇི་མེ་རྟོག་བཞིན། །

དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་གསོལ་བར་འཚོལ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་
དག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་ཅང་མི་གསུང་བར་

གྱུར་པས་གཞན་རོ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེའི་ཚོན་ཤར་ལྷོའི་སྟོབས་མཚམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
སྟོང་ལྷག་ལྷ་བཅུ་དག་ན། ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་

ཁང་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྷང་ལེར་གྱུར་ལ། དཔའ་དང་ལྷན་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཅན་དུ་གྱུར་
རྟོ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་

དག་འདི་སྟེ་སྟེ། ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྷང་ལེར་གྱུར་ལ།
དཔའ་དང་ལྷན་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི།

སུའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྱུར་སྟེ་སྟེ། ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་གང་དག་ །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
བཅུ་པོ་དེ་དག་ན་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གང་དག་འཁོད་པ་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་དག་ཏུ་སྐྱེ་ཆུང་དོང་ནས་སྤོལ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་སྤྲིང་རྗེ་ཅན་
ཞེས་བྱ་བས། ཚངས་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཚོགས་

{@99B} སུ་བཅད་དེ་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་ས་དག་སུ་ཡི་སྤྲ་ལྟས་གྱིས། །གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་དེང་མཛེས་ཤིང་། །ཤེས་ཏུ་ག་
ཟི་བརྗེད་ལྡན་གྱུར་བར། །དེ་རིང་འདི་ན་སྤང་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་དེ་རིང་

ལྟ་ཡི་བྱ། །བསོད་ནམས་ཅན་ཞིག་འདིར་འོངས་ཏེ། །དེ་ཡི་མཐུས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཛེས་གྱུར་
ཏམ། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་མཚོག། །འཛིག་རྟེན་

འདིར་ནི་བྱུང་གྱུར་ཏམ། །གང་གིས་མཐུས་ནི་འདི་ལྟར་དེང་། །གཞལ་མེད་ཁང་འདི་འདི་འདྲར་གྱུར། །ཐམས་ཅད་འ
དུས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ། །འདི་ནི་དོན་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤོལ་ཆད་དག་ནི་

འདི་འདྲ་བའི། །ལྟས་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་དོ། །སྤྲོགས་བཞི་དག་ཏུ་འདོད་བར་བྱ། །བྱེ་བ་སྟེད་གྱི་ཞིང་ཡང་བསྐྱོར། །དེ་
རིང་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ། །གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་

འགྱུར། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཞུགས་ཤིག་བསྐྱོད་ཕྱག་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ །རང་རང་གི་ཚངས་པའི་ལྟ་འི་
གཞལ་མེད་ཁང་དེ་དག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། །ལྟ་འི་མེ་ཏོག་གི་ལྟར་

མ་རི་རབ་ཅོམ་ཐོགས་ནས། །སྤྲོགས་བཞིར་རྒྱ་ཞིང་འདོད་བའ་ལས། །རྟུབ་བྱུང་གི་སྤྲོགས་མཚོམས་སུ་དོང་བ་དང་། །དགོས་ཤིང་
དག་ །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་རྟུབ་བྱུང་གི་

སྤྲོགས་མཚོམས་ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་ཤིང་འདི་སངས་རྒྱས་མཛོན་
པར་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་

ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀ་ལ་མིང་ཀའི་དབྱངས་སྟོན་ལྟ་ཡི་ལྟ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་གྱི། །འཛིག་རྟེན་པོ་
བརྟེན་གྱི་དུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མགོན་པོ་ཉེན་ཏུ་ཡུན་རིང་བརྟེན་

ལམ་གྱི། །དོ་མཚར་གྱུར་པ་དེ་རིང་འཛིག་རྟེན་གྱུར། །བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ཚང་འཚོལ་བའི་འཛིག་རྟེན་འདི། །སངས་རྒྱལ་བརྟེན་
ཅུ་དག་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །བསྐྱེད་པ་ཐུག་ཐོག་བརྟེན་

ཅུ་རྗེས་པར་གྱི། །རྒྱ་ལ་གཉིས་གཙོ་བོས་སྟོན་ཚད་སྟོངས་པར་གྱུར། །དེ་སྲིད་དུ་སོང་ས་འདི་རྣམ་པར་འཕེལ། །ལྟ་ཡི་
ལུས་ནི་རྟག་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར། །དེ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་

བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མིག་དང་རྟེན་དང་གཞུགས། །སྟོན་དང་མ་དང་རྩ་ལག་པོ་མཇུག་པ། །ཐུགས་བརྟེན་
ལྟན་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་གྱུར་དོ། །དགོ་སྟོང་དག་ །དེ་ནས་

ཚངས་པ་ཚེན་པོ་དེ་དག་གིས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་པའི་སངས་
རྒྱལ་མཛོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་

གོམ་པ་དེའི་ན་སྟེང་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མཛོད་པར་བསྟོད་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
ལ་འདི་རྟོག་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཛིག་རྟེན་

{@101A} །དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྷ་དང་ལས་འདའ་བ་བཞུགས་དུ་གསོལ།
བཅོམ་ལྷན་འདས། །མཇུག་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་དུ་

གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཛིག་རྟེན་འདི་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྟ་དང་བཅས། །བདུད་དང་
བཅས། །ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་།

དགོས་ཤིང་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པ་ལ་ཚེས་བཤའ་དུ་གསོལ་
དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་

དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྲུགས་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཚེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་སྦྱོན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་
པོ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཞུགས།

ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྐྱ་སྐྱད་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅུད་
པ་འདི་དག་གསོལ་ཏོ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོ་མཚོགས།

བསྐྱེད་གསོལ་། །སྤྲུགས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཚེས་རབ་བཤའ་དུ་གསོལ་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚེས་ཀྱིས་གཟིར་བའི་སེམས་ཅན་སྐྱོལ་
། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་དག་འཁོར་རངས་པ་སྐྱེད། །དེ་ཐོས་

པས་ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ལྷ་ཡི་གཞས་རྣམས་སུ་ཡང་མཚེ་བར་འགྱུར། །ཀུན་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་སྤངས་ཏེ།
། རུལ་ཁིང་ཞི་ལ་རབ་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་

{@101B} བས་ཚངས་པ་དེ་དག་ལ་འད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་པས་གཞན་དོ། །དགོས་ཤིང་དག
། དེའི་ཚོ་ལྷོ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཞུགས། ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་ལྷ་

བཅུ་པོ་དེ་དག་ན་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མཛོས་ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྷང་རེར་གྱུར་ལ།
དཔལ་དང་ལྷན་ཁིང་གཟི་བརྗིད་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་

བས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐྱེ་དུ་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛོས་ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྷང་རེར་
གྱུར་ལ། དཔལ་དང་ལྷན་ཁིང་གཟི་བརྗིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་སྐྱེ་འི་

འགྲུམ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྐྱེ་དགུ་སྐྱོམ་ངོམས་མཛོད། །སྐྱོན་ཚད་མ་མཐོང་བརྒྱ་ལམ་སྐྱང་བར་གྲུམ། །རྟེན་དཀར་ལྷ་
དུམ་བུ་རའི་མེ་ཏྲིག་བཞིན། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་བརྒྱ་

ལམ་མཐོང། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་བདག་ཅག་གཞུག་མེད་ཁང། །སྐྱོད་གྱི་མཐུས་ནི་དེ་རིང་མཛོམ་པར་གྲུམ། །ཀུན་ཏུ་ཀ
གྲིས་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། །བདག་ཅག་སྲུགས་

{@103A} །༄༅། །བརྗེའི་སྐྱད་དུ་དཔ་མཛོད། །དགོས་པ་དག་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེའི་ན་སྐྱེ། །ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་

ཀས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཇིག་རྟེན་དུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་
གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །སྲུང་ན་ལས་འདེལ་བ་

བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་རྗེས་
སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྷ་

དང་བཅས། །བདུད་དང་བཅས། །ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང། །དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་
རྣམས་དང། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པ་ལ་

ཚོས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྐྱེན་པ་དང། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང། །འཇིག་རྟེན་ལ་སྲུགས་བརྗེ་བ་དང།
སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང། །སྐྱེན་

པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་སྤོང་དག། །དེ་ནས་ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྒྲིག་སྒྲུབ་
གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་བཟོ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ།

{@103B} ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏོ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་བཅོམ་ལྷན་ཚོས་བཞད་གསོལ། །ཚོས་ཀྱི་འ
ཁོར་ལོར་བཏུ་བསྐོར་དུ་གསོལ། །ཚོས་ཀྱི་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟུང་དུ་གསོལ། །

ཚོས་ཀྱི་དུང་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་པར་གསོལ། །དམ་ཚོས་ཚར་པ་འཛིག་རྟེན་དབབ་ཏུ་གསོལ། །དབྱུངས་སྟོན་པས་ནི་ལེགས་
པར་བརྟན་དུ་གསོལ། །གསོལ་བ་གཞིན་དུ་ཚོས་ནི་བཞད་དུ་

གསོལ། །སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དགོལ་དུ་གསོལ། །དགོས་སྤོང་དག། །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་པས་གནང་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བྱང་གི་སྐྱོགས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གི་སྐྱོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཤར་གྱི་

སྐྱོགས་དང་། འོག་གི་སྐྱོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། །དགོས་སྤོང་དག། །དེ་ནས་སྤོང་གི་སྐྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ན་ཚངས་པའི་གཞུང་།

མེད་ཁང་གང་དང་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མཛོས་ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྷང་རེར་གྱུར་ལ་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་གཟི་བརྟེན་
ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགོས་སྤོང་དག། །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་

དག་འདི་སྟོན་དུ་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་མཛོས་ཤིང་ལྷན་ཞེ་ལྷང་རེར་གྱུར་ལ་དཔལ་དང་ལྷན་
ཞིང་གཟི་བརྟེན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་སྐུའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྱུར་སྟོན་

{@104A} ལྟུ་སེམས་སོ། །དགེ་སྐྱོང་དག། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ལྟ་བུ་
པོ་དེ་དག་ན། ཚངས་པ་ཚེན་པོ་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་གནས་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རིང་ནས་སྤོམ་པོ། །དགེ་སྐྱོང་དག། །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཚེན་པོ་གཙུག་ཏུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ཚངས་
པའི་ཚོགས་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྐྱེས་པ།

གྲོགས་པོ་ཅི་ཡི་རྒྱུ་ཡིས་འདི་ལྟར་གྱུར། །གཞུང་མེད་ཁང་རྣམས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་ཁྲུབ། །གཟི་དང་ཁ་དོག་དང་ཞི་འ
བར་བས་གྱང། །ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། །འདི་

འདྲ་སྟོན་ཚད་བདག་ཅག་ཡོང་མ་མཐོང། །སྲུས་གྱུང་སྟོན་ཚད་འདི་འདྲ་མཐོས་ཏེ། །དེ་རིང་འདི་ལྟར་འོད་གྲིས་འདི་ཁྲུབ་
པ། །ཤེན་ཏུ་ཚེར་མཛེས་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། །ཅི་སྟོན་གཤམ་པའི་

ལས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ལྟ་ཡི་བུ་ཞིག་དེ་རིང་འདིར་བྱུང་སྟེ། །བྱུང་བ་དེ་ཡི་མཐུ་ཞི་འདི་ཡིན་ནམ། །ཡང་ན་བརྒྱུ་ལ་སངས་
རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བྱུང། །དགེ་སྐྱོང་དག། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ན་ཚངས་པ་ཚེན་པོ་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟན་
ཅིག་འདུས་ནས། རང་རང་གི་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་

ཁང་དེ་དག་ཏུ་ལྷུགས་ཏེ། །ལྟ་ཡི་མེ་ཏོག་གི་སྤུར་མ་རི་རབ་ཅོམ་ཐོགས་ནས། །སྤྱོད་པ་བཞིར་རྒྱུ་ཞིང་འདོད་བའི་ལས་འོག་གི་
སྤྱོད་པ་འོགས་སུ་དོང་བ་དང། །དགེ་སྐྱོང་དག། །དེ་ནས་

{@104B} ཚངས་པ་ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་དགུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཛོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟིལ་གྲིས་

གཞོན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མཚོག་དམ་པར་གཤེགས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ན་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་
དང་། ལྷ་དང་། གཞོན་སྦྱིན་དང་། སྤེལ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།

ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཚེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་།
མདུན་གྱིས་བརྟམས་ཏེ། སྲས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལྷ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་

ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་
ལྷགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་

བཅོམ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། མེ་ཏོག་གི་སྤུར་མ་རི་རབ་ཅོམ་དེ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་གཏོར་། རབ་ཏུ་གཏོར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་

ཤིང་དེའི་དཔག་ཚད་བཅུ་ཚུན་ཚད་གཏོར་ནས། ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་སྤུལ་
ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་

ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་
ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་འདི་དག་ཡོངས་སུ་དྲུག་གསོལ།

{@105A} ཟླ། །ཞེས་གསོལ་ཏེ། །དགོས་པ་དག་ཤིང་དག་ཤིང་ཚངས་པ་ཚེན་པོ་དེ་དག་རང་རང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་
དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་སྤུལ་ནས། དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་དེ་ལ་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅུད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །ཁམས་གསུམ་དག་ན་སེམས་
ཅན་རྣམས། །བཅོམ་པ་གང་དག་འགྲོལ་བ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་

མགོན་པོ་སྐྱོབས་མཛད་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་ལེགས། །འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་ཀུན་ཏུ་ག། །སྤྱོད་པ་བཅུ་རྣམ་
པར་གཟིགས་མཛད་ཅིང་། །འཆི་བ་མེད་པའི་སྐོ་སྤྱོད་

ནས་། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཤི་ཏུ་སྐྱོལ། །སྤོང་ཆད་བསྐྱེད་པ་བསམ་མི་ལྟུབ། །འདས་པ་དེ་དག་སྤོངས་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བ་དབང་
པོ་མ་མཐོང་བས། །སྤྱོད་པ་བཅུ་དག་ནི་ལྡོངས་པར་

གྱུར་། །མི་བཟད་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། །ལྷ་མིན་དུ་འགྲོ་སྤྱོད་གནས་འཕེལ། །སྲོག་ཆགས་བྱེད་པ་ལྟ་སྤོང་གི། །ཡི་
དམགས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ལྷ་མི་ལུས་ལས་ཉམས་

ནས་གི། །འཆི་ཞིང་འཕོས་ནས་རྒྱ་འགོར་མཆིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཐོས། །དེ་ཡི་འགོ་བཤིག་ཅན་གྱུར། །
སྲོག་ཆགས་ཀུན་གྱི་དེད་དག་པའི། །རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་

ཉམས་པར་གྱུར། །དེ་དག་བདེ་བ་རྣམ་པར་ཞིག་། །བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཞིག་པར་གྱུར། །དེ་དག་ཚོག་འོག་པ་ལགས། །དམ་
ཚོས་མ་ལགས་རྣམས་ལ་གནས། །འཇིག་རྟེན་

{@105B} མགོན་གྱིས་མ་བརྟུལ་བས། །རབ་འགོ་རྣམས་སུ་དེ་དག་ལྟུང་། །དགོ་བ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོན་མ་ཡི། །ཤི་ཏུ་
རིང་ནས་བྱོན་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྲད་དུ་ཡང་། །ཇིས་སུ་བྱུགས་བརྩེ་

འདིར་བྱུང་ངོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ། །དག་འཇིང་བདེ་བར་རབ་ཏུ་བརྟེས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་།
།བདག་ཅག་ཁྱོད་ལ་ཇིས་ཡི་རང་། །གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་

གི། །ཤག་ལ་མེད་ཁང་དག་རྣམ་བཟུལ། །དཔའ་བོ་ཚེན་པོ་ཁྱོད་ལ་འབྲུལ། །ཐུབ་པ་ཚེན་པོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །བདག་
ཅག་རྣམས་ལ་བྱུགས་བརྩེ་འོས་སྤྲད། །རྣམ་འབྲེན་ཡོངས་སུ་དུང་

གསོལ། །བདག་ཅག་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ཀུན། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་རེག་པར་བགྱི། །དགོས་ཤིང་དག། །དེ་ནས་ཚངས་པ་
ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ། །བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གོམ་པ་དེའི་ན་སྐྱ
ར་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་

པར་བསྟོད་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཛིག་རྟེན་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྷ་དང་ལས་འདའ་

བ་བཞུགས་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཛིག་རྟེན་འདི་
དག་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྷ་དང་

{@106A} །༄༅། །བཅས། །བདུད་དང་བཅས། །ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་། །དགོས་ཤིང་དང་བམ་ཟེར་བཅས་
པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དང་། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་

བཅས་པ་ལ་ཚོས་བཞུགས་དུ་གསོལ། །དེ་གི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྐྱབས་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་
བརྩེ་བ་དང་། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་

ཀྱི་དོན་དང་། །སྐྱབས་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་དག། །དེ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྟོད་ཕྱག་ལྷ་
བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱོད་གཅིག་དུ་མཐུན་པར་བརྗོད་དེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་རྟོ། །འཁོར་ལོ་སྤྲེལ་མེད་དམ་པ་བསྐྱོར་དུ་
གསོལ། །འཚིག་བམེད་པའི་རྩ་ཡང་བརྟུང་དུ་གསོལ། །སེམས་

ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ལས་ཐར་བར་མཛོད། །ལྷ་དཀ་འདས་པའི་ལམ་ཡང་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །བདག་ཅག་གསོལ་བ་
བཞིན་དུ་ཚོས་གསུང་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་བདག་ཅག་

རྗེས་སུ་གཟུང་། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་སྤོང་དུ་བསྐྱེད་པས་པ་ཡི། །གསུང་སྟོན་འཇམ་པ་དེ་དག་དབྱུང་དུ་གསོལ། །དགོས་ཤིང་དག་
།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ། ཚངས་པ་
བྱེད་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བསྐྱེད་སྤོང་ལྷན་མང་པོ་དེ་དག་དང་།

{@106B} སྐྱེས་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ལྷོ་བུ་དུ་དུ་གཤོ་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཐུན་ནས། དེའི་ཚོད་གོ་སྤྱིང་ངམ།
བུ་མ་ཟེའམ། ལྷ་འམ། བདུད་དམ། ཚངས་པ་འམ། གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་

ཚོས་དང་མཐུན་པས་མ་བསྐྱོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟ་སྟེ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །
བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་

བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །
འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱི་མཆེད་དུ་ག་
།སྤྱི་མཆེད་དུ་ག་གི་རྒྱུ་གྱིས་རིག་པ། རིག་པའི་རྒྱུ་

གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
སྤྱི་བ། སྤྱི་བའི་རྒྱུ་གྱིས་མ་ཤིང་། ལྷ་དཀ་དང་། སྤྱི་

སྤྲུག་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡེར་
པོ་ཆོན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་

རིག་པ་འགགས་པས་འདྲུ་བྱེད་འགག། འདྲུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་
པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག། མིང་དང་གཟུགས་འགགས་

{@107A} ལྟ། རས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འགག། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འགགས་པས་རིག་པ་འགག། རིག་པ་འགགས་པས་
ཚོར་བ་འགག། ཚོར་བ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། །

སྲིད་པ་འགགས་པས་ལེན་པ་འགག། ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་པས་སྐྱེ་བ་འགག། སྐྱེ་བ་འ
གགས་པས་རྒྱ་ཤིང་། ལྷ་རྒྱ་དང་། རྩེ་སྤྲུགས་

འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་འགགས་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡེར་པོ་ཆོན་
པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པ་ལ་འཇུག་པ་འདྲ་རྒྱུ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །དགོ་སྟོང་དག། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

བའི་སངས་རྒྱལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟ་དང་བཅས།
བདུད་དང་བཅས། ཚོངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་

རྟོན་དང་། དགོ་སྟོང་དང་བཅས་ཟེལ་བཅས་པའི་འཁོར་གྱི་མདུན་དུ་བསྐྱོར་ནས། རྒྱན་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅོམ་དེ་ཉིད་ལ་
སྟོན་ཆགས་བྱེ་བ་ཞུགས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲུག་དྲུག་ཏུ་ལེན་པ་

མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། མངོན་
པར་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་

{@107B} བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏུན་པར་གྱུར་ཏེ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་ཡང་མཐར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཚོས་བ
སྟན་པ་ལན་གཉིས་སུ་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་ལན་གསུམ། ལན་བཞིའི་བར་

དུ་ཚོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཚོས་བསྟན་པ་ལན་རེ་རེ་ལ་འང་སྲོག་ཆགས་
བྱེད་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གངས་ལྷོ་ལྷོ་གི་བྱེད་སྟེད་ལེན་པ་

མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །དགོས་ཤིང་དག །དེའི་འོག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་
དགོ་འདུན་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱུང་བོ། །དགོས་ཤིང་དག །

དེ་ནས་ཡང་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་བུ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གཞིན་ལྷུང་གྱུར་བཞིན་དུ་དད་དེ། བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགོ་ཚུལ་ཐར་གྱུར་ཏེ། མཛད་ས་ཤིང་གསལ་པ་

ལ་ཡིད་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་དཔ་སྲུང་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་སྟེ། དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་དགོ་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་

པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་
ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉམ་ཐོས་བྱེད་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་འདི་དག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པས་རྗེ་འཕྲུལ་ཚོ་ལྟེ་ཞིང་ལྟེ་

{@108A} །མཐུ་ཆེ་བ་དང་དབང་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལྟར་ལགས་པས་བདག་ཅག་
ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲོད་དུ་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཚོས་བསྟན་དུ་གསོལ། བདག་ཅག་གྲུང་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་རྗེས་སུ་སྤོབ་པོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཡེ་ཤེས་

བདག་ཅག་མཐོང་བར་འཚའ་ལོ། །བདག་ཅག་གི་དོན་འདི་ལ་བཅོམ་ལྷན་ལྷན་འདས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་པས་

བདག་ཅག་གི་བསམ་པ་འང་མཁྱེན་ཏོ། །དགོས་པ་དག་། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལྷོ་བྱིས་པ་ཁྱེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོ་
ཚོལ་དེ་དག་མཐོང་ནས། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་

པོ་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་སྤྲོད་སྟོན་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བཞི་རབ་ཏུ་བྱུང་
བར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་དག་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་

བཞིན་གཤམ་པ་དག་། །བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་དེས་དགོ་ཚོལ་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་

བཏབ་པ་མཁྱེན་ཏོ། །བསྐྱལ་བ་ཉི་ཁྲི་འདས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོ་སྟེ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་

{@108B} །གདམས་པ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་
ཆེར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དགོས་པ་དག་། །དེ་ནས་ཡང་དེའི་ཚོ་ན་བཅོམ་ལྷན་

འདས་གྱིས་བཞད་པ་དག་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་སྤངས་སོ། །བཟུང་ངོ། །ཀུན་ཚུབ་པར་བྱས་སོ། །དགོས་ཤིང་དག
།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེས། དགོས་ཚུལ་བཅུ་
དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཚེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཞད་པ་ལ། ཉམ་ཐོས་རྣམས་དང་། དགོས་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་
དེ་དག་ཚོས་པར་གྱུར་ཏེ། །སྲིག་ཆགས་བྱེ་བ་ལྟར་

སྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཞི་ཐེ་ཚོམ་ཟབ་གྱུར་ཏེ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་པོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་

ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེས། དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་མི་མཐོ་བར་བསྟན་ནས། བར་དུ་ཡང་དག་

{@109A} །ལྟོ། །འཛོལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལུགས་སོ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པ་
དེ་འདི་ལྟར། བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་

དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་ཏེ། བར་དུ་ཡང་དག་འཛོལ་ལ་ལུགས་སོ། །དགོས་ཤིང་དག །དེ་ནས་དགོས་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
དག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བར་དུ་ཡང་དག་འཛོལ་

ལ་ལྷགས་པར་རིག་ནས་སོ་སོ་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་གཤམ་ཁྲི་བ་འཁམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཁོད་ནས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་
དགར་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཁོར་བཞི་པོ་དག་ལ་བསྐྱེལ་

པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་རྒྱ་ཚེར་རབ་ཏུ་བསྐྱོན་ཏེ། །དགོས་པ་དག་། །དེ་ཅི་དགོ་ཚུ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེས་ཀྱང་།
སྲོག་ཚགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་གཤག་ལྷོ་ལྷོ་དུ་ག

ཅུ་དུག་ཅུ་ལྷོ་ལྷོ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོན་ཏེ། །ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པར་བྱས།
ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག། །ལྷགས་པར་བྱས་ནས་

སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱས་སོ། །དགོས་པ་དག་། །དེ་འི་ཚོ་བཙོམ་ལྡན་འ
དས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཛོད་པར་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཚེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ། །བསྐྱེལ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་
དག་འདས་ནས། །བྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མཁྲེན་

{@109B} །བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞེངས་ནས་ཀྱི་གཤན་ག་ལ་བ་དེར་བ
ཞུད་དེ་བྱོན་ནས་གཤན་བའམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །དགོས་པ་དག་། །དེ་ནས་

བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཚོས་ཀྱི་གཤན་དེ་ལ་བཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། །དེ་ནས་འཁོར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་ནས་དགོ
སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །དགོས་པ་དག་། །དགོ་ཚུ་ལ་

བཅུ་དུག་པོ་འདི་དག་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ། །མད་དུ་གྱུར་པ། །ཞེས་རབ་དང་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
མང་པོ་ལ་བསྐྱོན་བཀའ་བྱས་པ། །ཞིན་ཏུ་དཔ་དཔ།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་དུ་འཇུག་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུན་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དགོས་སྤོང་དག། དགོ་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་

དག་ལ་སྤྱིར་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་ཤིག། དགོས་སྤོང་དག། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་ཀམ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་
ཀམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཅན་ཡང་རུང་སྟེ། གང་

དག་ཁ་ཅིག་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་དག་གིས་ཚོས་བཞད་པ་ལ་མི་སྤོང་མི་སྤོང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་

ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་སྤོང་དག། རིགས་ཀྱི་བྱ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དགའ་

{@110A} ཟླ། རོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དང་ཡང་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དགོས་སྤོང་དག། དགོ་ཚུལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཅན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བཞུགས་པའི་སྤྱི་བཞུགས་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་བཞུགས་ལ་འཇུག་ཏུ་
སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བཅུན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་དང་། ཚོ་རབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཉམ་ཏོ། །དེ་དག་
གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟོན་པའི་བཅུ་མཉེས་པར་བྱས་

སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དུང་ཡང་མཉེས་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་སྤོང་དག། ལྷོད་མོས་པར་བྱ། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བུ་
གཞོན་ནུ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གཞོན་ནུར་གྱུར་བཞིན་དུ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་དགོ་ཚུལ་ཚོས་སྤྲོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ན་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་སོ། །རྫོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་དག་ན་ཉམ་ཐོས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཐག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་

ལ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །དགོ་སྟོང་དག་ །འདི་ལྟ་སྟེ། །ཤར་རྫོགས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དག་པ་བཞ། དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

{@110B} སངས་རྒྱས་མི་འཇུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལྟོན་པོ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོ་སྟོང་དག་ །ཤར་

རྩོའི་རྫོགས་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་སྤྲོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོ་སྟོང་དག་ །རྩོ་རྫོགས་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་

པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོ་སྟོང་དག་ །རྩོ་རྟུབ་གྱི་

རྫོགས་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཚངས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོས་ལྡན་དག །ལུ་བ་སྤྱོད་ལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཚོ་

དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོའོ་དཔ་དང་སྐྱོ་བ་ལས་རབ་ཏུ་

{@111A} ཟླ། །བརྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོས་ལྡན་དག །ལུ་བ་བྱང་གི་སྤྱོད་ལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཏུ་མ་ལའི་

འདབ་མ་དང་ཚམ་དམ་གྱི་དྲི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོས་ལྡན་

དག །བྱང་སྤྱོད་ལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱིན་སྤྱོད་མར་མེ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱིན་སྤྱོད་ལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོས་ལྡན་དག །བྱང་ལར་གྱི་སྤྱོད་ལ་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་ཐམས་པ་དང་བག་ཚིག་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགོས་ལྡན་
དག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ [~SHA ' KYA] ལུ་བ་པ་དེ་ཞི་བཅུ་དུག་པ་སྟེ། དབུས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་
མཛེད་འདིར་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ལུ་མཛོན་པར་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དགོས་པ་དག་ལྟར་ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་ཚོས་ཐོས་ཤིང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

{@111B} དཔལ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བརྒྱུད་ཕྱག་མང་པོ་གཞུང་གི་སྤྱི་མ་རྟེན་རེད་གྱིས་སོ་སོར་བླ་མ་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་པ་དེ་དག་ལྟར་། དགོ་

སློང་དག་ལྟར་ཉམ་ཐོས་གྱི་སྐྱོན་གཞན་ཏེ། བླ་མ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་
བྱེད་དེ། བླ་མ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ལོ་རེ་མ་ནི་དེ་ལྟའོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དགོས་པ་དག་ལྟར་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པའི་
ཡེ་ཞེས་ལ་མོས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་དག་ལྟར་།

ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱུད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བཟང་ལུགས་ལྟར་ཕྱག་དཔག་
ཏུ་མེད་བཟང་ཏུ་མེད་པ་གང་འདི་ཀྱང་གི་སྤྱི་མ་རྟེན་གང་དག་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་ཐོས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་དག་ལྟར་དག་ལྟར་ཞེ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་
ཏུ་སྐྱོན་སེམས་ཅན་དག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་དག་ལྟར་།

ལྷན་ལས་འདས་ནས་མ་འོངས་པའི་ཏུ་སྐྱོན་ལྟར་གང་དག་ལྟར་བཅུད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱུད་པ་ཉམ་པར་
བདག་ཅག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟར་མི་ཞེས་པས།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལྷན་ལས་འདེད་པར་འདྲེ་ཞེས་ནས་ཡོངས་སུ་ལྷན་ལས་འདེད་པར་འགྱུར་རོ།
ལྟར་། དགོས་པ་དག་ལྟར་འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ན།

{@112A} ཨོཾ། །རྩིང་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་གནས་པ་དེར་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་
ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ན་འད་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་འདི་གཅིག་ལུ་སྟེ། འདི་ལས་སྐྱུང་ན་སྐྱུང་ན་ལས་འདའ་བ་གཉིས་སུ་གཞན་
དག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་འདི་ཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགོ་

སྒོང་དག་ཚོས་བསྟན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
དགོ་སྒོང་དག་ལ་གང་གི་ཚོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ཀྱང་གཟིགས་ལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མོས་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ།
སྒོང་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། སྒོང་པའི་ཚོས་

རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའང་གཟིགས་ན། དགོ་སྒོང་དག་
ལྟེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་

ནས་ཤི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉམ་ཐོས་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ་སྤྱིས་དོན་འདི་ཡང་དག་པར་སྒྲོགས་སོ།
ལྟེ་བཞིན་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐེག་པའམ། ཡོངས་

སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་གང་ཡང་མེད་ན། གསུམ་དུ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དགོ་སྒོང་དག་ལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་སྟེ། སེམས་

{@112B} ཅན་ཡུན་རིང་དུ་མ་རུང་ཞིང་དམན་པ་ལ་དག་འབ་འདོད་པ་ལ་ཚགས་པར་མཐུན་ནས། དགོ་སྒོང་དག་ལྟེ་
དག་གང་ལ་མོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱུང་ན་ལས་

འདས་པ་དེ་འཆད་དོ། །དགོས་ཤིང་དག། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་འགྲིང་ལ་འདོང་བའི་སྲིད་འབྲོག་དགོན་
པ་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་པ་དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལྷགས་པར་གྱུར་

ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ན་ལམ་མཚོན་པ་མཛེས་ཤིང་གསལ་ལ། ཡིད་གཞུངས་ཤིང་མཁས་པ་གཅིག་ལྟ་ཡོད་པ་དེས་སྟེ།
ངམ་དགོན་པ་དེ་ལས་འབྲོན་པ་མང་པོ་དེ་དག་སྐྱོལ་ལོ། །དེ་

ནས་སྐྱེ་བོ་མལ་པོ་ཆེ་དེ་དག་ངལ་ཞིང་ཆད་དེ་སྐྱག་ནས་འདི་སྐྱད་ཅེས། གྱེ་འཕགས་པ་མཚོན་མ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་བདག་
ཅག་ངལ་ཞིང་ཆད་དེ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་སྟེ་འདྲེན་དེ་

ལས་མ་འདས་པར་མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག། །འབྲོག་དགོན་པ་འདི་ནི་ཉིན་ཏུ་རིང་བས་སྤྱད་ལྡོག་གོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་།
དགོས་ཤིང་དག། །དེ་ནས་མཚོན་མ་དེ་དག་ཐབས་མཁས་པས་

མི་དེ་དག་སྤྱད་ལྡོག་པར་འདོད་པར་ཤེས་ནས། འདི་སྐྱམ་དུ་ཉོན་མོངས་འདི་དག་རིན་པོ་ཆེ་འགྲིང་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འ
གྲོ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་དེས་དེ་དག་

ལ་སྟིང་བརྟེ་བའི་སྲིད་ཐབས་མཁས་པ་སྤྱད་ཏེ། དགོན་པའི་དབུས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱུའམ། དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་འདས་པ་
དང་རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མངོན་པར་སྤྱུལ་ནས་དེ་ནས་

{@113A} ཟླ། །དེས་མི་དེ་དག་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས། བྱེད་ཅག་མ་འཇིགས་ཤིག། །སྤྱད་མ་ལྡོག་པར་ཡུལ་ཆེན་པོ་འ
དིར་ངལ་སོས་ཤིག། །བྱ་བ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིར་གྱིས་ཤིག། །འདིར་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བ་ཐོབ་པར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག། །འདིར་ངལ་སོས་ནས་
སྤྱུལ་དགོས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འགྲིང་ཆེན་པོ་འདིར་འདོང་ངོ་ཞེས་བསྟོན་

[*LINE BREAK?] བ་དང་། དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་དགོན་པར་སྤྱོད་པའི་མི་དེ་དག་བདག་ཅག་ནི་འགྲོག་དགོན་
པ་ལས་ཐར་ནས་འདིར་སྐྱེས་ལས་འདུལ་བ་ཐོབ་སྟེ་གནས་

སོ་སྟེན་ནས་རོ་མཚར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་མི་དེ་དག་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་གོང་ཁྱེད་དེར་ལུགས་ནས་སྤྱོད་
པ་སྟེན་དུ་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར། བཀའ་བ་སྟེན་དུ་

འདུ་ཤེས་པར་གྱུར། ལྷན་ལས་འདས་པར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར། བདག་ཅག་སྐྱེས་ལས་འདས་ཤིང་བསེལ་བར་གྱུར་
པར་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་མཚོན་མས་

དེ་དག་འལ་བསོས་པར་ཤེས་ནས་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་གོང་ཁྱེད་དེ་མི་སྣང་བར་བྱས་སོ། །མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་མི་དེ་དག་ལ་འ
དི་སྐད་ཅེས་གོང་ཁྱེད་ཚེ་ལོ་འདི་ནི་ཁྱེད་འལ་བསོ་བའི་

སྤྱིར་ཁོ་བོས་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པོ་ཚེ་རི་གླིང་ཚེ་ལོ་དེ་དང་ཡང་ཉེ་བས་སེམས་ཅན་ཁྱེད་འདོད་འོ་ཞེས་བསྐྱོ་བ་དེ་བཞིན་
དུ། དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དག་

{@113B} བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། ཁྱེད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་མའོ།
།དགོས་ཤིང་དག་ །དེ་ནས་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དགོན་པ་ཚེ་ལོ་འདི་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ། བསྐྱོ་བར་བྱ། སྤང་བར་
བྱ། སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

གཅིག་པུ་ཐོས་ནས་སྤངས་ཏེ་སྤྱིར་སྤྲོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཞེས་མི་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་གྲང་ཞེས་གཟིགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་

པས་སེམས་ཅན་བསམ་པའི་སློབས་ཚུར་བར་མ་བྱེད་ནས། ཇི་ལྟར་མཚོན་མ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བསོ་བའི་སྲིད་
རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་གྲོང་ཁྲིམ་དེ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་

ལའ་བསོ་ནས་འདི་ནི་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་གྲོང་ཁྲིམ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་བསློབ་དེ་བཞིན་དུ། དགོ་སློང་དག་ཤེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐབས་མཁས་

པ་ཚེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའ་བསོ་བའི་སྲིད། བར་དུ་སྤྲུལ་ལས་འདའ་བའི་ས་གཉིས་བཤད་ཅིང་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཉམ་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་སྟེ། དགོ་

སློང་དག་ཤེ་གང་གི་དུས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ན། དགོ་སློང་དག་ཤེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འདི་སྟོན་

{@114A} །། ༡། འདྲོ་ དགོ་སློང་དག་ཤེ་བྱེད་བྱེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། དགོ་སློང་དག་ཤེ་བྱེད་
དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་གྱི་

རྟོས་ཞེས། རྟོགས་ཞེས། གང་ཞེད་གྱི་སྤྲུལ་ལས་འདས་པ་དེ་སྤྲུལ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སློང་དག་ཤེ་གང་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པའི་ཞེས་ཡང་དག་པར་སློབ་སྟོན་སོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱས་

པར་བསྟན་ཅིང་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། མངོན་ཞེས་ཡེ་ཞེས་ཟེལ་གཞོན་འཇིག་རྟེན་འདྲེན།
འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོར་ཞུགས་གྱུར་

པ། །དེ་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་ཚང་བར། །དོན་དམ་གཟིགས་པ་བྱང་ཚུབ་མ་བརྟེན་སོ། །ལྷ་དང་སྤྲུ་དང་ལྷ་མིན་
གསང་བ་པ། །རྒྱལ་བ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་མཚོན་པར་

བརྟོན། །མི་ཡི་འདྲེན་པ་བྱང་ཚུབ་སངས་རྒྱལ་ལ། །དེར་ནི་མེ་ཏྲོག་ཚར་པ་རབ་ཏུ་ཐབ། །རྒྱལ་བ་དེ་ལ་མཚོན་ཅིང་བཀྲུང་
སྟེ་ཕྱིར། །སྤོང་གི་མཁའ་ལ་དེ་དག་རབ་ཏུ་

ངོ། །རིང་ནས་སྤྲོན་མེད་པའི་གནས་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གྱུར། །དེ་ནས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་
བཅུ་འདས་ནས། །བཅོམ་ལྷན་ཟེལ་གཞོན་

{@114B} །དེ་ཡིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ། །དེ་ཚོ་ལྷ་མི་སྤྲུ་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་གྱུར། །
ཡོན་ཏན་སྤྲུག་པ་མི་གཙོ་དེ་ཡི་སྲས། །གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་དཔའ་བོ་བཅུ་

སྤྲུག་རྣམས། །སྲོག་ཚགས་བྱེ་བ་སྟོང་གིས་མདུན་བདར་ཏེ། །རྐང་གཉིས་དབང་པོ་མཚོག་དེའི་དྲུང་དུ་འདོང་། །རྣམ་
པར་འདྲེན་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཅོལ་ནས། །མི་དབང་མེད་

གཤམ་འདིར་ནི་ལེགས་པ་ཉད་པས། །བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་འདི་རྣམས་ཚོམ་མཛད་ཅིང་། །ཚོས་རབ་བསྟན་དུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། །རིང་ནས་སྤྲོགས་བཅུའི་འཇིག་

རྟེན་འདི་རྣམས་སྤྲུ། །རྣམ་འདྲེན་ཚེ་པོ་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་རིག། །ལྷས་གྱིས་སྲོག་ཚགས་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཚངས་
པའི་གཞུང་མེད་ཁང་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད། །

ཤར་གྱི་སྤྲོགས་སུ་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་ཕྲག། །སྟོང་ཕྲག་ལྷ་བཅུ་དེ་དག་གྲོས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་ཚངས་པ་གཞུང་མེད་ཁང་
མཚོག་དག། །དེ་དག་རབ་ཏུ་གཟི་བརྟེན་ལྷན་

པར་གྱུར། །དེ་དག་སྡུག་ལྡན་འདི་འདྲ་རིག་གྱུར་ནས། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་དབང་དུང་དུ་ཉེ་བར་ལྷགས། །འདྲེན་པ་དེ་ལ་མེ་
ཏོག་མངོན་པར་འཐོར། །དེ་ལ་གཞལ་མེད་

ཁང་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟལ། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་གྱིས་མངོན་
པར་བསྟོད། །ད་དུང་ང་ཡི་ཚེས་བཤད་དུས་མིན་

{@115A} ལྟ། །ཞེས། །མི་དབང་རྒྱལ་པོ་དེ་ཞི་མ་གསུང་གྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་ལྷོ་ཡི་རྩོགས་ལོགས་དང་། །དེ་བཞིན་
དུ་ཡང་རྒྱབ་དང་འོག་དང་བྱང་། །སྟོང་གི་

རྩོགས་དང་རྩོགས་མཚམས་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཚངས་པ་བྱེ་བ་སྤྲུག་སྟོང་ལྷགས་གྱུར་ནས། །འདྲེན་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཡང་
གཏོར་ཏེ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པའི་ཞབས་ལ་ལྷག

བཅའ་ནས། །གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེར་ལྟལ་ཏེ། །མངོན་པར་བསྟོད་པ་བྱས་ནས་ཡང་གསོལ་བ། །མཐའ་
ཡས་ན་ལྡན་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །

བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་མང་ཁྲོད་རྟེན་རབ་དཀའ། །སྟོན་ཚད་བྱམས་པའི་སྟོབས་བསྟེན་བསྟོན་དུ་གསོལ། །འཚི་བ་མེད་པའི་སྟོ་
ཡང་དབྱེ་བར་གསོལ། །གསོལ་བ་མཐའ་ཡས་

ན་གྱིས་མཁྱེན་ནས་ཞི། །རྣམ་པ་མང་པོར་ཚེས་རྣམས་རབ་བསྟོན་པ། །བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །དངོས་
པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་ནས་བྱུང་། །

མ་རིག་ལ་སོགས་འཚི་བཞི་སྤྲུག་བསྡུལ་ཡང་། །མཐའ་ཡས་པར་ཞི་ན་དང་ལྡན་པས་གསུངས། །སྟེ་བ་ལས་ཞི་ཉེས་བ་འདི་
ཀུན་བྱུང་། །མི་ཡི་འཚི་བ་དག་འདི་

{@116A} །འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཤད། །རྒྱལ་བ་དེས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་ནས། །འ
ཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞུགས་

ཏེ། །རྣམ་གཅིག་སྡེ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྟུ། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་ཚང་བར་བརྟགས། །འདྲེན་པ་གཙུག་
ལག་ཁང་བཞུགས་མི་འབྱུང་བར། །དགོ་ཚུལ་

དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གྲུར་ནས། །མངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཞི་བ་འདི། །སྲོག་ཚགས་བྱེ་བ་མང་པོ་རྣམས་ལ་
བསྐྱབས། །སོ་སོར་ཁྱིལ་བཤམས་ཏེ་འདུག་ནས་ནི། །

དེ་དག་ལ་ཡང་མདོ་སྡེ་འདི་ཉིད་བཤད། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །དེ་དག་དེ་འདྲའི་ཚུལ་དུ་དབང་བྱེད་
དོ། །བདེ་ག་ཤེགས་སྲས་པོ་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་། །

དེ་ཡི་ཚོན་སེམས་ཅན་སྟོང་སྟག་ནི། །གཞུང་དུ་གཙུག་ཅུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་བསྐྱབས། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དག་རྣམ་
པར་འདུལ། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལྷུང་ན་ཡོངས་འདས་

ནས། །དེ་དག་ན་ནས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །དེ་ཚོ་ཐོས་བྱས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །རྐང་གཉིས་དམ་པ་ལ་ཡང་
མཚོན་པ་བྱེད། །དེ་ཡང་སངས་པ་ཁྱད་པར་

འཕགས་དཔེས། །དེ་དག་སྤྱོད་པ་བཅུར་བྱང་ཚུབ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་སྲས་དེ་བཅུ་དྲུག་པོ། །སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀུན་
ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་གཉིས་སོ། །དེ་

{@116B} ཚོགས་དག་ཐོས་བྱས་དེ་དག་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་ཐམས་ཅད་དེ། །བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐད་དང་
ཐབས་རྣམས་ཀྱིས། །བྱང་ཚུབ་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱས། །ང་

ཡང་དེ་དག་ནང་དུ་གཏོགས་པར་གྱུར། །ངས་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པར་བྱས། །དེ་སྱིར་ད་དུང་ང་ཡི་ཉམ་ཐོས་
ཁྱེད། །བྱང་ཆུབ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཐབས་གྱིས་

བགྱི། །གང་གི་སྱིར་ནང་ཞེ་ཚོས་འཚད་ཅིང་། །གང་སྱིར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་འདི་ངས་བགྱི་བ། །རྒྱ་འདི་རྒྱུན་འདི་དེ་ཚོ་སྡོན་
བྱང་དོ། །དག་སྲོང་དག་གིས་གནས་འདིར་མ་འཇིགས་

ཤིག་ །འཇི་ལྟར་དགོན་པ་མ་རུངས་བཟོད་རྒྱག་པ། །སྟོང་པ་གནས་མེད་རྟེན་གྱི་མེད་པ་ལ། །གཙན་གཟན་རབ་ཏུ་མང་
ཞིང་ཆུ་མེད་དོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་

ཡིན། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་སྟོང་པ་དུ་མ་རྣམས། །དགོན་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ལུགས་པར་གྱུར། །དགོན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་ཞིང་རིང་
བ་ཞི། །དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་སྟེད་དུ་ཚང་བར་

གྱུར། ། །སྐྱུང་མ་དགོན་པ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་ན། །དེ་ན་དེ་ཡི་མཚོན་མར་གང་གྱུར་པ། །སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་ཅིང་བཞུགས་
གསལ་བ་སྟེ། །ཤེན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་རྒྱལ་ལ་འཇིགས་

པ་མེད། །སློག་ཚགས་བྱེ་བ་མང་པོ་དེ་དག་སྟོ། །དེ་ཚོ་མཚོན་མ་དེ་ལ་སྐྱས་པ་ཞི། །འཕགས་པ་བདག་ཅག་སྟོ་སྟེ་མི་ལུས་ན།
འབདག་ཅག་དེ་རིང་འདི་ནས་ལྷོག་པར་

{@117A} །། །དག་ལ། །དེ་ཚོ་མཁས་ཤིང་ཤེན་ཏུ་མཇོངས་པ་ཡི། །འབྲེན་པ་དེ་ཡང་དེ་ཚོ་ཐབས་སེམས་ཏེ། །ཀྱི་རྟེན་
བྱིས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཞི། །བདག་

ཉིད་ལྷོག་པར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཉམས། །འདི་ལྟར་ང་ཡིས་རྩེ་འཕྲུལ་སྟོང་སྟེ་གྱིས་དེད། །ཁང་པ་བྱེ་བ་སྟོང་གིས་རབ་བརྒྱན་
ཞིང་། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཚལ་བུས་བརྒྱན་

པའི། །ཤོང་ཁྱེད་ཚེད་པོ་མངོན་པར་སྐྱེལ་ནས་སྲ། །རྗེ་དང་འབབ་ཚུ་དག་གྱང་མངོན་པར་སྐྱེལ། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་
མེ་ཏོག་དག་གིས་བརྒྱུན། །སློང་དང་རྩིག་པས་ཤིན་ཏུ་མངོན་བྱས།

[*LINE BREAK?]* །ཤིང་། །སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་མཚུངས་མེད་རྣམས་ལྟན་པ། །སྐྱེལ་ནས་དེ་དག་རྣམས་ལ་འདི་
སྐད་དུ། །འཇིགས་པར་མ་བྱེད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱོས། །ཤོང་།

ཁྱེད་མཚོགས་ཏུ་ཁྱེད་རྣམས་ད་ཕྱིན་གྱི། །ལུགས་ཏེ་དོན་རྣམས་སྐྱུར་དུ་གྱིས་ཞེས་སྐྱེས། །ཅི་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པར་འ
གོ་བར། །དབྱུགས་ལྷུང་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཚོགས།

སྐྱས་པ། །དགོན་པ་མ་རུངས་ཀུན་ལས་བརྒྱལ་ཟེན་ཏེ། །ལྷ་དཔལ་འདས་ཟེན་སེམས་ནི་དགའ་བར་བྱོས། །ཐམས་ཅད་དལ་
བསོམ་གྱུར་པའི་ཚུལ་རིག་ནས། །ཤིན་ཏུ་

རི་མོ་བྱས་ཏེ་ཡང་སྐྱས་པ། །ཚུར་འོག་ཁོ་བོས་སྐྱས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན། །འདི་ནི་རྩེ་འཕུལ་གྲོང་ཁྱེད་སྐྱེལ་པ་སྟེ། །ཁྱེད་
རྣམས་སྐྱོ་བར་ཁོ་བོས་རིག་པས་ན། །ཁྱེད་

{@117B} །རྣམས་ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་ཁོ་བོས་ཐབས་མཁས་ཡིན། །སྤྱིར་དུ་འགོ་བའི་
ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱུད། །དག་སྐྱོང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་མཚོན་

མ་སྟེ། །ཤོག་ཆགས་བྱེད་སྟོང་གི་འདྲེན་པ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱོང་འི་སྐྱབས་བརྟེན་ལ་མི་རྣམས་ཤིང་། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ཅན་
དག་གྱང་དེ་བཞིན་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དོན་དུ་

དས་བསམས་ཏེ། །བརྟེན་བའི་གནས་སུ་ལྷ་དཔལ་འདི་བྱས། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་འདི། །དག་
བཅོམ་ས་ལ་ཁྱེད་ཅག་བྱ་བ་བྱས། །གང་གི་ཚོན་

ལྷོད་ཅག་འདུག་གནས་འདིར། །གནས་པར་དག་བཅོམ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་འདིར་བ
སྐྱུས་ཏེ། །ཚོས་འདི་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་དོན་བཤད་དོ། །

དང་སྲོང་ཚེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁུས་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་
ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གཉིས་

བསྟན་ཏེ། །དགོས་པ་དག་གོ་ད་ཕྱིར་དེ་རིང་ངས། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་སྐྱུང་ན་མི་འདའ་སྟེ། །སྲོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །བཙོན་འགྲུས་རྒྱབས་ཚེན་

དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །ཚམ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། །རྒྱལ་བའི་ཚོས་རྣམས་གང་དག་སྟོབས་བརྟུ་
དང་། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚོན་གྱི་གཟུགས་

{@118A} །། །ལྡན་པ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་འཇུག་པ་ལྟར་འདས་པ་ཡིན། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་སྟེ། །བ
སྟི་བའི་ཕྱིར་ནི་སྐྱུང་ན་འདས་པ་གསུང་། །ངལ་བཤོས་

རིག་ནས་སྐྱུང་ན་འདའ་སྐྱེར་ཀུན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་ལ་བགྱི་ཞེས་བཤད། །དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ་
ལས། །སྲོན་གྱི་སྲོད་བའི་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདུན་པའོ། །།

དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ། །བམ་པོ་བདུན་པ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཐབས་མཁུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དང་། །ལྷེ་མ་

པོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ཐོས། །ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལུང་བསྟན་པ་འདྲ་ཐོས། །སྲོན་གྱི་
སྲོད་བ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་འདི་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱི་ལྷོ་མཚོ་གཏུ་གྲུར་པ་འདི་འང་ཐོས་ནས། རོ་མཚོར་དུ་གྲུར། མདུ་དུ་གྲུར་ཏེ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགའ་བ་
དང་མཚོ་གཏུ་དགའ་བས། ལྷོ་པར་གྲུར་ནས། དེ་མཚོ་གཏུ་

དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང། ཚོས་ལ་གྲུས་པ་ཚེན་པོས་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ལྷུག་བཅོམ་ནས་འ
དེ་སྟེམ་དུ་འདི་ལྟར་ཁམས་ཐང་དད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་

[*LINE OUT?] 'འཇུག་པ་དང། ཐབས་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་མང་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་
སྟོན་པ་དང། དེ་དང་དེ་ལ་ཚགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་

{@118B} །འགྲུལ་བ་ཞི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལོན་ཏུ་
དགའ་བ་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རོ་མཚོར་ཏེ། །བདེ་བར་

གཤེགས་པ། རོ་མཚོར་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །འདི་ལ་ནི་བདག་ཅག་གིས་བཤྱིད་པའི་རྗོགས་ལ་ཐོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་བསམ་པ་དང་སྟོན་གྱི་

སྦྱོར་བའི་དཔ་མཚེན་ཏེ་སྟེམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ལྷུག་བཅོམ་ཏེ་ལྷོགས་
གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་ལྷུག་འཚོལ་

ཞིང་མིག་མ་འཇུག་པར་བཏུ་བོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་
པ་ལ་གཟིགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྟོང་

གི་དགོ་འདུན་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། དགོ་སྟོང་དག། །ལྱིད་པའི་ཉམ་ཐོས་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ་འདི་ལ་ལྷོས། །འདི་ནི་ངས་དགོ་
སྟོང་གི་དགོ་འདུན་འདིའི་ནང་ན་ཚོས་སྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་

མཚོགས་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོས་བསྐྱོད་པ། རའི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་རྣམ་པ་མང་པོས་དམ་པའི་ཚོས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མཛོན་པར་བརྩོན་པ། འཁོར་བཞི་

ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་འབར་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་འཇུག་པ། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྐྱོད་པ། ཚོས་འ
ཚད་པས་ངལ་བ་མེད་པ། ཚོས་འདི་འཚད་རུས་པ།

{@119A} ལྟ། །ཚངས་པ་མཚུངས་པར་དེ་དཔ་རྣམས་ལ་ཐོག་འདོགས་རུས་པ་སྟེ། དག་སྐྱོང་དག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་གྱིས་བྱམས་མའི་

བྱ་གང་པོ་དོན་ཅམ་ཚོགས་འབྲུས་ཡོངས་སུ་གཏུག་པར་མི་རུས་སོ། །དག་སྐྱོང་དག། །འདི་ཇི་སྟོན་ཏུ་སེམས། འདི་ང་འབའ་
ཞིག་གི་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ཡིན་སྟེ། མཚུངས་ཏུ་སེམས་

མ། །དག་སྐྱོང་དག། །ཁྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་ལྟོའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དག་སྐྱོང་དག། །ངས་མཛོན་པར་བྲན་ཏེ། འདས་པའི་
དུས་ན་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་ལྟར་དག་བཅུ་ཙུ་དག་

བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་ལ་འདི་ཉིད་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་
ད་ལྟར་ངའི་ཚོས་སྐྱོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་

བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་འད་གྱུར་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འ
ང་སོསོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཐམས་ཅད་དུ་འད་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་
ངེས་པར་ཚོས་སྟོན་པར་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཚོས་

སྒྲིབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་ཚོས་སྒྲིབ་པར་གྱུར་རྟེ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཚོས་
བཙུག་ཏེ་ཚོངས་པ་རོ་དཔ་དེ། །ཐམས་ཅད་

{@119B} དུའང་ཉམ་ཐོས་སུ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ཐབས་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་བཤམ་མཁོ་བཤམ་བཤམ་སྒྲིབ་དཔག་ཏུ་མེད་
གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་

མེད་པ་དག་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུའང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གནས།

པར་གྱུར་རྟེ། །ཐམས་ཅད་དུའང་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་དག་ཡོངས་
སུ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་རྟེ། །

དགོས་པ་དག་ལྡན་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་ཐ་མ་ནིང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འ
ང་ཚོས་བརྗོད་པའི་མཚོན་པ་ཏུ་གྱུར་རྟེ། །དགོ་

སྒྲིབ་དག་ལྡན་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་དུ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་མ་ཚང་བ་གང་དག་ལ
བྱུང་བ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ལ་འད་བྱམས་མའི་བྱ་

གང་པོ་འདི་ཉིད་ཚོས་སྒྲིབ་པའི་མཚོན་པ་ཏུ་འགྱུར། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔག་ཏུ་

མེད་གྲངས་མེད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀུན་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་

{@120A} ལྟུང་མེད་པ་རྣམས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་

འགྱུར་རོ། །བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའི་དཔ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་ན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མཛོན་པར་

རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་
དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་

པ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ། སྤྱོད་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚེས་རབ་ཏུ་སྦྱང་བཞེས་

བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་དག །ཡང་དེའི་ཚོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་

པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའ་རྒྱུང་གི་བྱེད་སྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་
གཞི་ལ་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པར་མེད་པ་

{@120B} རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁང་པ་བརྟེན་པས་ཡོངས་སུ་གང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟུང་གཞུང་མེད་ཁང་དག་
དང་ཡང་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་དག་གིས་རྒྱང་མི་མཐོང་། མི་དག་གིས་

ཀྱང་ལྷ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་དག། །དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་ན་རྒྱ་མཚོ་མེད་པར་འགྱུར། བྱད་མེད་
ཀྱང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟུན་པ་

ཏེ་སྐྱེ་བ། ཚངས་པར་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལུས་འོད་རང་ལ་ཡོད་པ། རྗེ་འཕྲུལ་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། བརྟེན་པ་
གྲུས་དང་ལྡན་པ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། །ཤེས་

རབ་དང་ལྡན་པ། ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་སྐྱེས་བུ་ཚེ་ལོ་མཚན་སུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱིས་ལུས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་རོ། །
དགོས་ཤིང་དག། །ཡང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་

འདིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཟས་རྣམས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། ཚེས་གྱི་དགའ་བའི་ཟས་
དང་། བསམ་གཏུན་གྱི་དགའ་བའི་ཟས་སོ། །དེའི་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་པ་ཁག་ཁྲི་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོན་པར་ཤེས་པ་
ཚེ་ལོ་ཐོབ་པ། སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་

རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ། སེམས་ཅན་ལ་འདེམས་མཁས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། དེའི་ཉམ་ཐོས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདས་པ་འབྱུང་
སྟེ། རྗེ་འཕྲུལ་ཚེ་བ། མཐུ་ཚེ་བ། རྣམ་པར་

{@121A} ཟླ། ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏུན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དེ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟུན་པ་ནི་རིན་

པོ་ཚེ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
ཚེའི་ཚད་ནི་བརྟུན་པ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་

པར་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚེས་རབ་
ཏུ་སྐར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་

ཀྱང་། དམ་པའི་ཚེས་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་འགྲུར། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྟེན་གྱིས་གང་བར་འ
གྲུར་རོ། །དག་སྲོང་དག་ཤིང་ལྷན་བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྷན་པར་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། བདེ་བར་

གཤམ་ཤེས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ནས། སྟོན་པས་གཞན་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ང་ཡི་བུ་ཞི་ཐབས་མཁས་
ལེགས་བསྐྱབས་པས། །ཇི་ལྟར་དེ་

པ་དཔར་གྲུར་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་དཔ་འདིར་དཔ། །དོན་དེ་ང་ལས་ཉོན་ཅིག་དག་སྲོང་དག། །ཐེག་པ་རྒྱབས་པོ་
ཆེས་ནི་སྐྱལ་འགྲུར་ཞིང་། །འདི་ན་

{@121B} །སེམས་ཅན་དམན་ལ་མོས་རིག་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ཉོན་ཐོས་གྲུར། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་
བར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་ལྷན་ཏུ་མ་ཡིས། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད། །འདི་སྐད་བདག་ཅག་ཉོན་ཐོས་བདག་ཅག་ཞི། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་མཚོག་
ལས་རིང་ཞེས་སྒྲ། །དེ་དག་རྗེས་སྲོད་པ་དེ་སྲོབ་པས། །

སེམས་ཅན་བྱེད་པ་འདི་དག་སྟོན་པར་འགྲུར། །དམན་ལ་མོས་ཤིང་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཚུལ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐར་གྱིས་
སངས་རྒྱས་འགྲུར། །དེ་དག་མི་ཚོར་བར་ནི་དཔ་

ོད། །བདག་ཕག་ཉམ་ཐོས་བྱེད་པ་ཚུང་བ་ཡིན། །ཞི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱོ། །བདག་གི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བྱེད། །བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་བཅས་ཤིང་།

ཞེ་སྤང་བཅས། །གཏི་ལྷག་བཅས་པར་ཡང་ཞེ་རབ་ཏུ་སྐྱོ། །སེམས་ཅན་ལྷ་ལ་ཆགས་པར་རིག་ནས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ལྷ་བ་
རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གནས། །དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་མང་དུ་

དེ་ལྟར་དོ། །སེམས་ཅན་ཐབས་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །དེ་ཡི་སོ་དཔ་ཐམས་ཅད་རབ་བསྐྱེད། །མི་མཁས་མི་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་པར་འགྱུར། །དགོ་

སྤོང་གང་པོང་ཡི་ཉམ་ཐོས་འདི། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་འཚོལ་བྱིར། །སྤོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེད་སྤོང་ལ་ད།
།དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚེས་ཡོངས་ཀྱི་སུ་བཟུང་།

{@122A} །། །ཀུན་ཏུ་འདི་ཞེ་ཉམ་ཐོས་མཚོག་ཏུ་གྱུར། །མང་དུ་ཐོས་ཤིང་འཇིགས་མེད་སྣ་ཚོགས་བརྗོད། །རྟག་ཏུ་
མི་སྐྱོད་ཡང་དག་དག་འབར་བྱེད། །རྟག་

ཏུ་སངས་རྒྱས་བྱེད་པས་ཉེ་བར་གནས། །རྟག་ཏུ་མཛོན་ཤེས་ཚེན་པོས་རྟོགས་པར་རིག་ །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པར་
གྱུར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་

ོད་ཡུལ་ཤེས། །རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱང་འཆད། །དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཀྱང་རབ་འཆད་ཅིང་། །སྤོན་མེད་
པའི་ཐེག་པ་མཚོག་འདི་ལ། །སེམས་

ཅན་བྱེད་པ་ཕྱག་སྤོང་ཡོངས་སྤོན་བྱེད། །བདག་གི་ཞིང་མཚོག་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། །མ་འོངས་དུས་ཀྱི་ཚོ་ཡང་དེ་བཞིན་
དུ། །སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་ཕྱག་སྤོང་།

མཚོན་པར་འགྱུར། །དམ་པའི་ཚོས་མཚོག་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཛིན། །བདག་གི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་བྱེད་འགྱུར།
།རྟག་ཏུ་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཚོས་

འཚད་དེ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱེད་པ་སྤྲོད་གིས། །ཐམས་ཅད་མཚུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ། །སེམས་ཅན་མང་པོ་
ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད། །མི་

ཡི་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་དེས་མཚོན་ནས། །དམ་པའི་ཚོས་མཚོག་རྟག་ཏུ་བཟུང་ནས་ནི། །འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་རང་བྱུང་སངས་
རྒྱས་འགྱུར། །ཚོས་རབ་སྐྱེད་ཞེས་

{@122B} རྒྱུགས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །དེ་ཡི་ཞིང་ཡང་ཉིན་ཏུ་རྣམ་དག་འགྱུར། །རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་རྟག་ཏུ་ལྷན་
པར་འཕགས། །བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བའི་ཞ། །འཛིག་རྟེན་

ཁམས་དེ་ཉིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཡིན། །མངོན་ཤེས་ཆེ་ལ་ཉིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་སྣོད་མང་སྟེ།
།རྣམ་དག་སྟོ་ཅན་རྣམས་ལ་ཆེ་རྣམས་གྱིས། །

འཛིག་རྟེན་ཁམས་དེ་ཡོངས་སུ་གང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉོན་ཐོས་དག་ཀྱང་བྱེད་སྣོད་། །དེ་ཚོ་འདྲེན་པའི་དགོ་འ
དུན་འབྱུང་བའི། །རྣམ་ཐར་བརྒྱན་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་

འཕྲུལ་ཆེ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་རྟོགས་པར་རིག། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཞིང་དེ་ན། །ཚངས་པོ་དུ་ཅིང་
རབ་ཏུ་དག་འབར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་གསེར་

གྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱུ་ཏེ་སྟེ། །སྲུང་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་གྱི་གཟུགས་དང་ལྡན། །ཚོས་ལ་མངོན་པར་དག་འབར་གཏེགས་
པར། །དེ་ན་ཟས་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །

དེར་ཞི་བུ་མེད་རྣམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་མཉམས་དང་ཞི་བའི་འགྲོམས་འཇིགས་པ་མེད། །སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་དགོ་བས་
ཀུན་གང་སྟེ། །གང་པོ་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་ཇོགས་

ལྷན་གྱི། །ཞིང་མཚོག་དེ་ཞི་དེ་འདྲར་འགྲུར་བ་སྟེ། །འདི་ཞི་བུ་ཟུང་ཅམ་ཞིག་བཤམ་པ་ཡིག། །དེ་ཞི་བའི་དབང་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་བ་སྟེང་ཉིས་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་འདི་

{@123A} །ལྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་གཞན་དག་ཇི་
ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བདག་ཅག་སོ་སོར་ལུང་བསྟན་ན་ངོ་མཚར་དུ་འགྲུར། །མད་དུ་འགྲུར་སྟམ་མོ། །དེ་ཞི་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ཐུགས་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས། །ཚོ་དང་ལྷན་པའོད་སྲུང་ཚེན་པོ་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། །འོད་སྲུང་། །དབང་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་བ་སྟེང་ཉིས་བརྒྱུ་པོ་གང་དག་ད་

ལྟར་ང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་ཉིས་བརྒྱུ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདི་འོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །འོད་སྲུང་། །དེ་ལ་
ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་དག་སྟོང་གོ་ཏེ་ཉེ་ཉེ། །སངས་རྒྱས་བྱེད་

ཞུགས་པའི་བརྒྱུ་སྟོང་ཐུག་དུ་ཚུ་གཉིས་ཀྱི་པོ་ལ་གྱི་འང་ཚེས་པོ་ལ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་

སུ་ལྷན་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁུམ་པ། །སྤྱི་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ་སྤྱོད་མེད་པ། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་
གྱི་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱི་ཏུ་སྒྲིབ་བཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། འོད་སྲུང་། དེ་མེད་འདི་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཉན་

{@123B} ཐོས་ཚེན་པོ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་གཅིག་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱེན་ཏུ་སྒྲིབ་བ་

ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ག་ལྟ་འོད་སྲུང་དང་། ཆུ་སྲུང་འོད་སྲུང་དང་། ལྡོང་རྒྱས་འོད་སྲུང་དང་། འགའ་དང་།
འཚར་ཀ་འགའ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཉམ་

སྲུང་། ཀ་པེ་ན་དང་། བ་ཀྱུ་ལ་དང་། སྐྱུ་ལ་བྱེད་དང་། ལེགས་འོངས་ལ་སོགས་པ་དབང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུར་
།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་

སྲུབ་ཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྒྲུབ་ཏུ། །ཀོ་ཏེ་ཉ་ལྟེ་རིགས་ང་ཡི་ཉམ་ཐོས་འདི། །མ་འོངས་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་
ན། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་དུ་འགྱུར། །

སོག་ཚགས་བྱེ་བ་སྟེན་སྟོང་རྣམ་པར་འདུལ། །མ་འོངས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་བསྐྱེད་པ་ན། །སངས་རྒྱས་མངའ་མཐའ་
ཡས་མཐོང་ནས་ནི། །ཀྱེན་ཏུ་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་བའི་

རྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་སྟོབས་དང་འོད་དུ་ལྡན་པར་འགྱུར། །སྟོགས་
བཅུ་དག་ཏུ་སྒྲིབ་ཡང་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ། །སྟོག་

ཚགས་བྱེ་བ་སྟོང་གིས་མདུན་གྱིས་བསྟུན། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཚོག་ཀྱང་སྟོན་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བརྩོན་པ་རྣམས། །གཞུང་མེད་ཁང་མཚོག་

{@124A} ཨྲཱཱཾ །རྟུ་མེད་ལྷགས་ནས། །དེ་ན་གནས་ཤིང་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་སེམས། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྟག་ཏུ་
ལེགས་པའི་ཚུལ། །རྟེན་གཉིས་གཙོ་

བོ་དེ་ཡི་ཚོས་ཐོས་ནས། །ཁིང་གཞན་དུ་མི་དེ་དག་རྟག་ཏུ་ཡང་། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཚལ་འགྲོ། །དེ་དག་ལ་
མི་རྒྱ་ཆེའི་མཚན་བྲས་ཏེ། །རྟེན་ཅིག་གིས་ནི་

རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཡིན། །ཁིང་དེར་དེ་དག་སྦྱིར་ཡང་འོང་བར་འགྲུར། །རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེས་བྲུ་བམི་ཡི་གཙོ། །དེ་པའི་སྟོབས་
མི་དེ་ལྟར་དེ་འདྲར་འགྲུར། །བདེ་ག་ལེགས་དེ་

ཡི་ཚོ་ཚན་འགྲུར་བར་ནི། །བསྐྱལ་པ་སྟོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཚང་བར་འགྲུར། །སྟོབས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་འདས་ནས་ནི། །དེ་
ལས་ཉིས་གྲུར་དམ་ཚོས་དེར་གནས་འགྲུར། །དེ་ཡི་

གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བར་འགྲུར་བ་ནི། །དེ་ཡི་སྦྱུང་འགྲུར་དེ་སྤིད་དུས་སུ་ལོ། །སྟོབས་པ་དེ་ཡི་དམ་ཚོས་མེད་གྲུར་ནས།
།ལྟ་རྣམས་དང་མི་མི་དག་སྦྱུག་བསྐྱེད་འགྲུར། །སྦྱིས་

མཚོག་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེས་བྲུ་བར་ཡང་། །ཁིང་གཅིག་པ་ཡི་རྒྱལ་པ་འབྱུང་བ་ནི། །འདྲེན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་སྟེ། །དེ་
དག་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་གཅིག་འབྱུང་འགྲུར། །

དེ་དག་ཀུན་གྱི་བཀོད་པ་དེ་འདྲ་སྟེ། །རྗེ་འཕྲུལ་སྟོབས་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །འདུས་པ་དེ་བཞིན་དམ་ཚོས་དེ་འ
དྲ་སྟེ། །དམ་པའི་ཚོས་གནས་པ་ཡང་

{@124B} མཉྱམ་པར་འགྲུར། །ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་བ་སྦྱིས་བྲུ་དམ་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་ང་ཡིས་སྦྱར་ནི་བཤད་པ་བཞིན། །དེ་ཚོ་སྦྱར་
མི་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལྟ་བུར་འགྲུར་

བཡིན། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ངས་བསྟན་བཞིན། །འདི་ནི་ང་ཡི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས། །མཐར་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འ
དེ་དག་གཅིག་ནས་གཅིག་། །མཚན་ཞིང་སློང་བརྟེན་པ་

དག་ལྟར་བསྟན་འགྲུམ། །འོད་སྲུང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་དབང་ལྡན་པ། །ལྟ་བུ་ལས་ནི་མི་ཉུང་འདི་དག་དང་། །ང་ཡི་ཉམ
ཐོས་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་

ཉམ་ཐོས་གཞན་ལ་བསྟོ། །དེ་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོད་དེ་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས་ལས་བདག་ཅག་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་

བསྟན་པ་ཐོས་ནས་ཚིམ་ཞིང་མཁུ་ལ་ཡི་རང་སྟེ། དག་འ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་
སྟེ་ཕྱིན་ནས། །བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་

བོས་ཕྱག་བཅའ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས། །བདག་ཅག་གིས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མེ་ཚད་པར་འདི་ནི་བདག་
ཅག་གི་སྤྲོ་བ་ལས་འདའ་བ་ལགས་ཏེ། །བདག་

ཅག་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བ་ལས་འདས་སོ་སྟམ་སེམས་ལ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་འོངས་པ་དེ་དག་བདག་ཅག་གིས་
བཞགས་སོ། །བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས། །འདི་ནི་བདག་

{@125A} །ཟླ། །གིས་མ་རྟོགས། །མ་འཚོལ། །མི་མཁས་པ་ལགས་ཏེ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་བདག་ཅག་དེ་
བཞིན་གཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་བགྱི་བ་ལགས་ན། །འདི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་དུས་འཚོལ་ལོ་སྟམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་
ན། །མི་ལ་ལ་ཞིག་མཛའ་བོའི་མཚེས་

བྱང་དུ་མཚིས་ནས། དེ་སྤྱལ་ལས་ཁོ་མ་མ་མཚིས་ཉལ་བ་ལ་མཛའ་བོ་དེས། འདི་འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་དེས།
རིན་ཐང་མ་མཚིས་པའི་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་དེ་གོས་

ཀྱི་མཐའ་མར་ཕྱར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནས་མི་དེ་མཚིས་ལངས་ཏེ་འཕགས་ནས་ཡུལ་རྒྱལ་གཞན་དུ་མཚིས་ཏེ།
དེ་དེ་ན་ཉེན་མོངས་པར་གྱུར་ནས་འཚེ་ལ་

མ་དང་རད་པའི་ལ་བའི་སྤྱད་དུ། །ཤིན་ཏུ་ཉེན་མོངས་ཤིང་ཚེར་འབད་དེ། གང་ཞི་གཞན་ཁ་ཟས་ཅུང་ཟད་རྙེད་ནས་དེས་
མཁུ་སྤྱོད་པ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

དེ་ནས་མི་དེའི་མཛའ་བོ་རྙེད་པས་དེའི་གོས་ཀྱི་མཐའ་མར་རིན་ཐང་མ་མཚིས་པའི་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་སྤྱོད་པའི་
མི་དེས་ཡང་མཐོང་ནས། དེས་དེ་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས། ཀྱེ།

མི་སྤྱོད་ཟས་དང་སྤོམ་འཚོལ་བའི་སྤྱིར་ཅི་སྤོམ་ཉེན་མོངས་སུ་འོང་ཞེས། ཀྱེ་མི་སྤྱོད་བདེ་བར་གཞན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངས་འ
དོད་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་རིན་ཐང་མེད་

{@125B} པའི་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་གོས་ཀྱི་མཐའ་མར་ཕྱར་ཏེ། ཀྱེ་མི་སྤྱོད་ངས་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་དེ་བྱིན་ནས། ཀྱེ་མི་
སྤྱོད་ཀྱི་གོས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལ་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཕྱར་ན།

བདག་ལ་ནམ་ལྟར། ལུ་ཞིག་གིས་ལྟར། ཅི་ལྟར་ཅི་ལྟར་སྤྱིར་ཕྱར་བ། ཀྱེ་མི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་འཇམ། ཀྱེ་མི་སྤྱོད་བྱིས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། ཀྱེ་མི་སྤྱོད་ཉེན་མོངས་པར་

ཟས་དང་གོས་འཚོལ་བ་ཅོམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་ཏམ། ཀྱེ་མི་སྤྱོད་སོང་ལ་རིན་ཐང་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་མཛའ་བོ་དེ་སྤྱོད་
ཏེ། ལྟོང་སྤྱོད་ཚེན་པོར་སོང་ལ་ལོ་རྒྱུ་རྩ་བའི་ལོ་རྒྱུ་

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱོས་ཤིག་ཅེས་མཆི་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤིག་གསལ་བས་ཐོག་
མ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པ་ན། ཐམས་ཅད་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་བདག་ཅག་གིས་མ་རྟོགས་མ་འཚེལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་
སྤྱད་དུ་བདག་ཅག་ཀྱང་དག་བཅོམ་པའི་ས་

ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱམ་བཞིན་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་པར་ཚོལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འ
དས། འདི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལེན་པར་འཛིན་ཏེ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སློན་པ་རྟོག་ཏུ་མ་ཉམས་པ་དེས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤིག་གསལ་
པས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བསྐྱབ་པ། དག་སྤོང་དག་ཤིང་འདི་

{@126A} །། ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མ་སེམས་ཤིང་། །དག་སྤོང་དག་ །ངས་སྤོན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱས་
པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་དོ། །ཚོས་

བཞད་ཅིང་བརྗོད་པས་ཁྱེད་དུ་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་སེམས་དཔའ་དེའང་ང་ཡི་ཐབས་མཁས་པའོ་ཞེས་དེ་
ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བགྱིས་ཏེ།

དེ་རིང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྐྱབ་ཏོ། །དེ་ནས་ཀུན་ཤིག་གི་འཇོམ་ཉེ་ཉེ་ལ་སོགས་པ་
དབང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལོ་དེ་དག་གིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་

སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏོ། །གང་ཕྱིར་མཚོགས་རབ་བྱང་ཚུབ་ལུང་བསྐྱབ་ཏེ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་དབྱུགས་འབྲིན་སྤྱོད་
པ། །འདི་ཐོས་ནས་ནི་བདག་ཅག་དག་འཇུག་སྟེ། །

བཅོམ་ལྷན་མཐའ་ཡས་ན་ལ་སྤྱག་འཚེལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་གྲིས་པ་མི་མཁས་མ་འཚེལ་བཞིན། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པའི་བ
སྟོན་ལ་བདག་ཅག་ནི། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཙམ་

གྲིས་འཚེལ་འཇོག་པ། །ཁོངས་པ་དེ་དག་ཁྱེད་ལ་རབ་ཏུ་བཤམས། །ཇི་ལྟར་དཔེར་ན་མི་འགའ་ལ་ལ་ཞིག་ །དེ་ཡི་མཚའ་
བོའི་ཁྱིམ་དེར་སྤྱོད་གྲུར་ནས། །གྲོགས་པོ་དེ་

ཞི་ཞོར་བདག་སྤྱག་པོ་སྟེ། །དེས་ནི་དེ་ལ་བཟའ་བཅའ་མང་སྤྱུལ་ནས། །ཟས་གྲིས་དེ་ནི་ཡང་དག་ཚིམ་པར་བགྲིས། །རིན་
ཚེན་དུ་མ་རི་བ་དེ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེ་ཡི་སྤྱོ་གོས་མཐའ་

{@126B} མར་སྤར་ཏེ་མདུད། །དེ་ལ་སྤྱུལ་ནས་དེ་ནི་དགའ་བར་གྲུར། །གྲིས་པ་དེ་ཡང་དེ་ནས་མཚིས་གྲུར་པ། །
ལངས་ནས་དེ་ཡང་གྲོང་ཁྱེད་གཞན་དུ་མཚིས། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་གྲུར་ཏེ་ཕོངས་

ཤིང་འཚོལ། །འཚེལ་མ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྟོ། །ཁ་ཟས་དེ་བཅའ་མྱ་ངན་འདས་པར་གྲུར། །དེ་ནི་ཁ་ཟས་རྒྱ་ཚེ་
མི་སེམས་ཤིང་། །དེ་ཡི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མི་དྲན་གྲུར། །

སྤྱོ་གོས་ལ་ནི་སྤར་བར་དྲན་མ་མཚིས། །དེ་ནི་གྲོགས་པོ་སྤུ་མ་དེ་མཐོང་ནས། །བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་རིན་ཚེན་གྲིན་པ་དེ། །དེ་ལ་
ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོ་བརྒྱད་ནས། །རིན་ཚེན་

གོས་གྱི་མཐའ་ན་མཚིས་པ་བསྟན། །དེ་ཡིས་མཐོང་ནས་བདེ་བ་མཚོག་དང་ལྷན། །རིན་ཚེན་དེ་ཡི་མཐུ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ། །ཁོར་
མང་མཚོན་སྟོབས་ཅན་དུ་དེ་གྲུར་ནས། །འདོད་

པའི་ཡོན་ཏན་ལྡང་ཤིན་ཏུ་ལྷན། །དེ་བཞིན་བཅོམ་ལྷན་བདག་ཅག་འདི་ལྟ་བུར། །སྟོན་གྱི་སྤྱིད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ནས།
དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་འདི་སྤྱུལ་ཏེ། །སྟོན་

གྱི་སློབ་ལམ་རྣམས་ནི་མ་འཚེལ་བས། །བཅོམ་ལྷན་བདག་ཅག་འདི་ན་བྱིས་པའི་སློ། །བདག་ཅག་བདེ་ག་ཞེགས་བསྟན་པ་
མ་འཚེལ་བས། །བདག་ཅག་སྲུང་ན་འདས་

ཅོམ་འཚེལ་བར་གཟུང། །སྤྲོ་མ་མི་རེ་མི་ཚོའི་མི་སེམས་སོ། །འདི་འདྲའི་སྲུང་ན་འདས་པ་ཡོང་མེད་ཅེས། །འཇིག་རྟེན་
གཉེན་གྱིས་བདག་ཅག་འཚེལ་བར་བགྱིས། །སྲུང་ན་

{@127A} ལྟ། །འདས་གང་མཚོགས་ཏུ་བདེ་བདེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོགས། །འདི་ལྟར་ཡངས་པ་རྒྱ་
ཚོན་རྣམ་མང་གི། །སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ལུང་བསྟན་པ།

རབ་ཐོས་ཏེ། །མགོན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལུང་སྟོན་པ་ཡིས། །བདག་ཅག་དགའ་ཞིང་མགྲུབ་རངས་པ་སྐྱེས། །དམ་པའི་
ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། །དག་སློང་ལྷ་བརྒྱུ་ལང་

བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བརྒྱུད་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོའོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་པོ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ཀྱང་ལུང་བ་
སྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་

དུ་སེམས་ཏེ། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བསམས་ཤིང་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ་སློབ་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་སོ། །ཚོའོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱེས་གཅན་

ཟིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་བསམས་ཤིང་སློབ་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་
ཏེ་ཚོགས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

བདག་ཅག་ལ་འང་སྐབས་དབྱེ་བར་གསོལ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། །བདག་ཅག་ལ་སྐབས་དབྱེ་བར་གསོལ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ནི་བདག་ཅག་གི་ཕ་དང་། །སྐྱེད་པ་དང་། །སྐྱབས་དང་།

གནས་དང་། དབྱེད་གཉེན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །བདག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྲས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་འབྲིང་བསྟེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་

{@127B} ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུ་རིམ་
བསྐྱེད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་།

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྦྱར་དུ་ལྷུང་བསྟན་ན། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །མཐུན་པ་ལགས་སོ། །གཞུག་ཡང་དགོས་སྤོང་
ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཅུ་མ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་དེ་དག་སྟན་

ལས་ལངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྟོབ་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྟེན། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
ལྷ་ཞིང་འདུག་ནས་བསམས་པ་འདི་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། །སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ལ་རྫེས་སུ་སེམས་ཏེ། །བདག་ཅག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལྷུང་
བསྟན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། །ཞེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཛོལ་བཀའ་སྦྱུ་ལའ། །ཀུན་དག་འཛོལ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། །འཛིན་རྟེན་མཐུན་པ། །སྦྱིས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་
སྦྱར་བ། །སྤྱོད་མེད་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། །སངས་

རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་འཚང་སྟོ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་
སྟེ། །སངས་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྟེ། །ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་བསྟེ།

{@128A} ལྟོ་ལྟོ་བྱས། བུའོ་པར་བྱས། རི་མོར་བྱས། མཚོད་པར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ
དག་གི་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབས་ཤིང་བསྟན་པ་

ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་བྱེད་ཁྲིམས་ཁྲིམ་བཟུང་སྟེ་ཕྱག་གུང་གའི་

སྐྱེ་ཉི་ལུ་བྱེད་ལྟེང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྲིད་
གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ལོན་ཏུ་འབྱོར་ཅིང་། ས་གཞི་ནི་

བེ་ཏུ་བྱུ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་མ་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།
།བསྟེན་པ་དེ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱེ་མངོན་པར་བསྟེན་པ་ཞེས་

བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་དགའ་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་
མཚོག་འཆང་སྟོན་ལ་པར་རོལ་པའི་མངོན་པར་

ཞེས་པ་དེའི་ཚོའི་ཚད་ནི་བསྟེན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཙུན་ལྷན་འདས་དེའི་ཚོའི་ཚད་ནི་བསྟེན་པས་མཐར་
སྟེན་པར་མི་རྣམས་པའི་བསྟེན་པ་བྱེད་ཁྲིམས་ཁྲིམ་བཟུང་

སྟོང་གངས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ། བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་དགའ་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་འཆང་སྟོན་

{@128B} རྣམ་པར་རོལ་པའི་མངོན་པར་ཞེས་པ་དེའི་ཚོའི་ཚད་ཇི་ཅིམ་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཉི་ལུ་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་ལྷ་
རྣམས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་དེའི་

དམ་པའི་ཚེས་ཇི་ཅམ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཉིས་འགྱུར་དུ་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གནས་པར་འགྱུར་རོ།
ཡང་། ཀུན་དགའ་བོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

ག་ཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་འཆང་སློ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མངོན་
པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཐུག་ཐོག་

བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་གདགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེ་བ་སྟོན་དག་བསྟུན་པ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ངས་ནི་

དགོས་པ་དག་འདྲུབ་མོས་པར་བྱ། །ཀུན་དགའ་བཟང་པོར་ཡི་ཚོས་ཟེན་པ། །བདེ་ག་ཤེས་བྱེ་བ་དུག་ཅུ་མཚོད་བྱས་ནས།
མ་འོངས་དུས་ཀྱི་ཚོ་བ་རྒྱུ་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་

མིང་ནི་རྒྱ་མཚོ་སློ་འཛིན་ཏེ། །མངོན་པར་ཤེས་ཐོབ་ཅེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་གསལ། །བཟོ་བ་སྤྱད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་། །མ་
བསྟུན་རྒྱུ་མཚོན་རྒྱུ་ལ་བའི་བ་དན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་གདགས་ཀྱི་སྟོན་དེར། །དེ་བས་ལྷག་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད། །རྒྱུ་ལ་བདེ་བེ་ཏུ་འཕྱུལ་ཆེ་བར་འགྱུར།
ཤྱོད་པ་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉི་ལྔ་ཡང་གསལ། །དེ་ཚོ་ཚོ་

{@129A} ཟླ། །ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ཕན་ཞིང་བརྟེན་གསལ། །སྤྱོད་པ་དེ་བེ་ལྷ་
ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ཉིས་གྱུར་དེ་ཡི་དམ་ཚོས་གནས་པར་

འགྱུར་། །དེ་ནས་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཡི་ཉིས་གྱུར་དུ། །གནས་ཏེ་རྒྱུ་ལ་བདེ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གདགས་ཀྱི་
བྱེ་བ་སྟོན། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་འདི་ལ་རྒྱ་ཡང་སྤྱེད། །དེ་

ནས་འཁོར་དེ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་བརྒྱ་རྒྱུ་འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འང་དེ་ལྟ་བུར་རྒྱ་ཆེར་ལུང་།

བསྐྱབ་པ་བདག་ཅག་གིས་སྡོན་མ་ཐོས་ན་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱ་གང་དང་རྒྱུན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྐྱེས་མོ།
ཏེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་།

དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཉམས་ཀྱིས་མཉམས་སུ་རྒྱུད་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
རིགས་ཀྱི་བུ་དག། རྣམ་ཅིག་ཡུད་ཅོམ་གཅིག་ལ་མཉམ་།

དུང་དང་ཀུན་དག་འབོ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་།
མངོན་འཕགས་རྒྱལ་པོའི་ན་སྤར། སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་།

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ཞི་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་།
བཙོན་པ་འགྲུར་ཏེ། ར་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་ལ་བཙོན་།

{@129B} ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ང་མུར་དུ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་།
རྒྱས་སོ། །ཀུན་དག་འབོ། བཟང་པོ་འདི་ཞི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་།

ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མངོན་འཛིན་པར་འགྲུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོངས་སུ་།
གྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་འོ་སྒྲོན་ལམ་ནི་འདི་།

ཡིན་ནོ། ཏེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བདག་ཉིད་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་།
པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་ལུང་བསྐྱབ་པ་ཐོས། བདག་གི་སངས་།

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཐོས། རྣོན་གྱི་རྣོན་ལམ་དངོན་པའང་ཐོས་ནས་ཚིམ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་
དགའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པར་

གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་དམ་པའི་ཚོས་དང་བདག་གི་རྣོན་གྱི་རྣོན་ལམ་བྲོ་གོ་
།དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་

སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། རྡོ་མཚར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བ་དཔག་མེད་པས། རྒྱུ་བ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་འདས་རྣམས་ཀྱི།
ཚོས་བསྟན་པ་དག་བདག་ལ་བྲན་མཛད་པས། །ཁ་

སང་དེ་རིང་བཞིན་དུ་བྲན་པར་གྱུར། །ཐེ་ཚོམ་མ་མཚིས་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གནས། །བདག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་འདྲ་
སྟེ། །བདག་ནི་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་ཞབས་འབྲིང་

{@130A} །། རྒྱལ་བཅོམ་པ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཚོས་ཀྱང་འཛིན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་
པ་སྐྱེ་གཙམ་ཟེན་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྒྱ་

གཙམ་ཟེན་ཁྲོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་རྒྱལ་པོར་བ་གྱི་རྒྱལ་སྟེང་ལ་བསྟོན་

སྟངས་དུ་བྱས། བཅོམ་པར་བྱས། རི་མོར་བྱས། མཚོད་པར་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་བྲན་པ།

བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མ་ཁྲེན་པ། རྒྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷ་ན་མེད་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ།
སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་

གྲི་པ་དམ་ལ་གོམ་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟལ་ཏུ་འང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྲས་སྲུ་
པོར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་ང་ཡི་བཞིན་ལོ། །སློ་གཙན་

ཟིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྲི་པ་དམ་ལ་གོམ་པས་འགྲོ་བ་དེའི་ཚོའི་ཚད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུར་

འགྱུར་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤུན་སྲུམ་ཚོགས་པའང་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་

{@130B} སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་འཚང་སློ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མངོན་པར་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

སློ་གཙན་ཟིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་འཚང་སློ་རྣམ་
པར་རོལ་པའི་མངོན་པར་ཞེས་པ་དེ་ཡི་སྲས་སྲུ་པོར་

ཡང་ཁྲིད་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སློ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཚང་རྒྱ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོའི་ཚོགས་སུ་

བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྣུལ་ཏེ། །སློ་གཙན་ཟིན་ཏེ་འདི་ང་ཡི་བུ་སྲུ་པོ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་ཚོན་སྟོང་གི་བུ། །བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་ཀྱང་ང་ཡི་བུ་ཡིན་ཏེ། །དང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་བཀོ་

སྐལ་འཛིན། །མ་འོངས་དུས་ན་སངས་རྒྱས་བྱེ་མང་པོ། །དེ་དག་ཚད་མེད་པ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་འོངས་སུ་
བཅོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྲས་སུ་འགྱུར། །

སྐྱེག་ཅན་ཟིན་གྱི་སོ་དེ་འདི་མི་ཤེས་ཏེ། །འདི་ཡི་སློབ་ལམ་དག་ནི་ངས་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་སོ་
ཞེས། །འཇིག་རྟེན་གཉེན་ལ་ཡང་དགོ་མས་པར་

བྱེད། །སྐྱེག་ཅན་ཟིན་པ་དེ་ཡི་བྱ་འདི་ཡི། །ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔག་ཏུ་མེད། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཚད་གཟུང་ཡོད་
མེད་དེ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གནས། །དེ་ནས་

{@131A} །། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉམ་ཐོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཉིས་སྟོང་པོ་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ན་སྲུན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྟ་ཞིང་སེམས་དང་པོ་

དང་། སེམས་མཉེན་པ་དང་། སེམས་འཇམ་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་

དག་འབོ། ཉམ་ཐོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཉིས་སྟོང་པོ་འདི་དག་མཐོང་ངམ། གསོ་ལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མཐོང་
ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འབོ། དགོ་སྟོང་ཉིས་སྟོང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའོ་དཔ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་བཅུ་ཉི་ལྔ་པ་དང་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་ལ་བརྟེན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་ལ་བརྟེན་སྟངས་
བྱས། རི་མོར་བྱས། མཚོན་པར་བྱས། དམ་པའི་ཚོས་བཟུང་ནས།

ལུས་ཐ་མ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅོམ་གཅིག་ལ་སྤྱོགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་

{@131B} རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚོའི་ཚད་ནི་བསྐྱེད་པ་ཚང་བར་འགྱུར། དེ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་
ཏན་བཀོད་པའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཉམ་ཐོས་གྱི་ཚོགས་

དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མཉམ་དུ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདེད་པར་འ
གྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་མཉམ་པར་གནས་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཀུན་དགའ་གང་
དག་པ་ཡི་མདུན་འཁོད་པ། ཉམ་ཐོས་ཉིས་སྟོང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་

མི། །མའོངས་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་འགྱུར་ཞེས། །ངས་ནི་མཁས་རྣམས་དེ་རིང་ལུང་བསྟན་མོ། །དཔེ་བསྟན་པ་ནི་
མཐའ་ཡས་རྣམ་དག་གིས། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་མཚོག་

བྱས་ནས། །ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་གནས་ནས་སུ། །ང་ཡི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་འདི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་
མིང་ནི་གཅིག་འགྱུར་ཏེ། །སྐད་ཅིག་དེ་བཞིན་ཡུད་ཅོམ་གཅིག་ལ་

མི། །ཤིང་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འཁོད་ནས་སུ། །ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སུ་འགྱུར། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མིང་
ནི་གཅིག་འགྱུར་ཏེ། །རིན་ཆེན་ཏོག་ཅེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་གྲགས། །

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་མཚོག་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཉམ་ཐོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱང་མཉམ། །རྩེ་འཕྲུལ་
གྱུར་པའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ཀུན་གྱི། །མཉམ་ཞིང་དེ་དག་ཕྱོགས་

མཛོན་སྐྱེས་དུ་ཐོས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མཐོང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ།
མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྷན་

གྱི་རྒྱལ་པོ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟེ། འཁོར་འདི་འི་ནང་ན་གང་དག་ཐན་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཐོས་པ་དང་། ཚོག་གཅིག་ཐོས་པ་དང་། གང་

དག་གིས་ཐན་མདོ་སྟེ་འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅོམ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་འཁོར་བའི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ངས་བྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། གང་ལ་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་ཚོས་གྱི་
རྣམ་གྲངས་འདི་ཉམ་པ་དང་ཐན་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་

གཅིག་ཐོས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་འགྲུར་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་
མོ་དེ་དག་ །ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ངས་བྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྟོང་ཚོང་བ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

{@133A} །༄། །ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྟོང་
མང་པོ་ལ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་གྱི་

རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སློང་བརྗེ་བའི་ཕྱིར། རོམ་བུ་འགྲོང་འདིར་མིར་
སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱེད། །གང་དག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་ལས་ཐོག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་འཛོལ་ཏམ། ལྷོག་གམ། ལྷོན་ཏམ། ཡང་དག་པར་བཟོད་དམ། ཡི་
གེར་འདྲིའམ། གྲིས་ནས་ཇེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་དམ།

དུས་དུས་སུ་ལྟའམ། སློགས་བམ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་སླེས་དམ། ལྷོན་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་
དུ་གྲུས་པར་བཀུར་སྟོན་བྱེད་དམ། བཙུན་པར་བྱེད་དམ།

རིམ་གྲོར་བྱེད་དམ། མཚོད་དམ། སློགས་བམ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་དང། བདུག་པ་དང། སློས་དང། སྤོང་བ་དང། བྲུག་པ་དང།
ཕྱེམ་དང། གོས་དང། གཏུགས་དང། རྒྱལ་མཚོན་

དང། ལྷའི་བདེན་ལྟོད་དང། རོལ་མོའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང། ལྷུག་འཚོལ་བ་དང། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བྱེད་པས་མཚོད་དམ།
སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མོ་གང་ལ་ལ་

ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐོག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་འཛོལ་ཏམ། ཇེས་སུ་ཡི་རང་ན། སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ངས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་

{@133B} པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་ལ་སླེས་པ་འམ་བུད་མེད་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་དག་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་

ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཅི་ལྟ་བུ་དག་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ན། སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། སླེས་པ་འམ་
བུད་མེད་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མོ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།

གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐོག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་འཛོལ་ཏམ། ཐོས་པར་
བྱེད་དམ། བཤད་དམ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་རིམ་བྱེད་ན།

གྱི་རྒྱལ་གྲངས་འདི་ཉིན་ཏུ་ཡང་དགའ་པར་བསྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
ཞིང་སློང་བཅུ་བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟོན་གྱི།

རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་ནས། གང་གིས་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་གྲངས་འདི་བཞུགས་ཐོན་
གསང་སྟེ་རྟོན་བྱུང་སེམས་ཅན་གཅིག་ལའང་ཡང་དག

པར་བཞུགས་བསྟོན་ནའང་། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོ་ཉ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་

{@134B} མོ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱུང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངགས་ལྟོ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ། སེམས་ཅན་སྲང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་གྱི།

པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྲག་ལུའ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་གང་ལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་དུ་བསྐྱེད་
པར་མི་སྟོན་པ་སྟེ་བའས། གང་ཞིག་མདོ་སྟེ་འདི་འཛིན་

པ་ཚོས་སྟེ་བའི་ལྟ་བུ་བྱིམ་ན་གནས་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་བདེན་པའམ་མི་བདེན་པའི་ཚོགས་མི་སྟོན་པ་གཅིག་
བསྐྱེད་པ་དེ་སྟོན་པའི་ལས་ཉིན་ཏུ་མི་བཟད་པར་བཞུགས་

དེ། དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་དེ་ཞེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱུན་
པར་རིག་པར་བྱུང་བའི་སྲིད་ཏེ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ། གང་གིས་ཚོས་

གྱི་རྒྱལ་གྲངས་འདི་ཡི་གེར་གྲིས་ནས་སྟོགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་སྟོགས་པ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་ལ་
སྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དང་

དེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བར་གྱུ། བཀུར་སྒྲིར་གྱུ། བཅུན་པར་གྱུ། རི་མོར་གྱུ། མཚོན་པར་གྱུའོ། །ལྟ་དང་
མིའི་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་། སྒྲོས་དང་། སྤང་བ་

དང་། བྱུག་པ་དང་། སྦྱིམ་དང་། གོས་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷའི་བ་དན་དང་། རོལ་མེའི་སྐྱུ་དང་། བཟའ་
བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། ཁ་ཟས་དང་། བཏུང་བ་

{@135A} ལྟ། །དང་། བཞོན་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་དག་གིས་ཚོས་སྐྱུ་བ་དེ་ལ་
བཀུར་སྒྲི་གྱུ། ཚོས་སྐྱུ་བ་དེ་ལ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་

པོ་དག་དབུལ་བར་གྱུའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལན་གཅིག་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བརྟན་ཞུང་ལ་
དེ་ཐོས་པས་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

སྐྱུར་བུ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཙོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་

ཏོ། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་གཞུགས་འདོད་ཅིང་། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ཡིས། །གང་རྣམས་ཚུལ་འདི་འཛིན་བྱེད་པ།
།སེམས་ཅན་དེ་དག་བཀུར་སྒྲི་གྱུ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་

ཉིད་གང་འདོད་དེ། །ཇི་ལྟར་སྐྱུར་བུ་ཐོབ་སྐྱེ་མ་པ། །དེས་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་བཟུང་སྟེ། །འཛིན་པ་ལ་ཡང་བཀུར་སྒྲི་གྱུ། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་དོན་དུ། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་སུ་གྲོག་པ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་པར་འདུལ་བའི་སྤྱིར། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ཀྱིས་བཀའ་བཞུགས་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བརྟེན་འི་སྤྱིར།
།གང་ཞིག་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་པ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་བཏང་

ནས་སྲུ། །དཔའ་བོ་དེ་ནི་འདྲིའི་འོངས་སོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་མདོ་སྡེ་འདི། །སྤྱི་མའི་དུས་ལ་རབ་འཚད་ཅིང་། །གང་སྤྱིར་དེ་ན
དེ་སྒྲུང་བ། །སྤྱི་བ་ལ་ནི་དེ་དབང་དོ། །ཚོས་སྤྱི་བ་ལ་རིན་

{@135B} ཚེན་འཕྲོར། །མི་ཡི་སྤོས་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྟ་ཡི་མེ་ཏོག་དག་གིས་མཚོན། །ལྟ་ཡི་གོས་ཀྱིས་ཀུན་
ཏུ་འགོ་བསམ། །སྤྱི་དུས་འཛིགས་པ་དེ་ན་ཡང་། །སྤྱི་རྣམ་པ་འདས་མདོ་འཛིན་

པ། །འོ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་རང་བྱུང་བཞིན། །དེ་ལ་རྟལ་ཏུ་ཐལ་སྤྱོད་འགྱུར། །ལན་གཅིག་མདོ་སྡེ་འདི་སྤྱི་བ། །རྒྱལ་སྲས་
དེ་ནི་མཚོན་པའི་སྤྱིར། །བཟའ་བཅའ་དེ་བཞིན་ཟས་དང་སྐྱོམ། །

གནས་དང་མལ་ཆ་གོས་བྱེ་སྤྱོད། །གང་རྣམས་མདོ་འདི་སྤྱི་དུས་ཀྱི། །ཡི་གེར་འདྲི་འཚང་ཉམ་པ་ནི། །མི་ཡི་སྤྱི་དཔར་རས་
བཏང་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །གང་ཞིག་ང་

ཡི་མདུན་འདུག་ནས། །ཁོ་གཉེར་བྱས་ཤིང་གཞོན་སེམས་ཀྱིས། །བསྐྱལ་པ་ཚང་བར་མི་སྟོན་བསྐྱབས། །མི་དེ་སྤྱི་གཤེགས་
མང་དུ་འཕེལ། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་རབ་སྟོན་པ། །གང་རྣམས་

མདོ་འཛིན་དེ་དག་ལ། །གཤེགས་མི་བསྐྱབས་སྤྱི་བ་དེ། །སྤྱི་གཤེགས་ཤིན་ཏུ་དེས་མང་བཤམ། །བྱུང་ཚུབ་མཚོག་འདི་
ཡོངས་འཚོལ་ཞིང་། །བསྐྱལ་པ་ཚོགས་པར་ཐལ་སྤྱོད་ཏེ། །

ཚོགས་བཅད་དུ་མ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས། །མི་གང་ལ་ལ་མདོ་ན་པར་བསྟོན། །དགའ་སྤྱོད་ལ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། །དེ་ལས་བསོད་
ནམས་ཚེས་མང་རྟེན། །མི་གང་དེ་ཡི་བསྐྱབས་བརྟེན་པ། །

དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་སྟོན་བཅོམ་རྒྱུ་དུ། །སྤྱི་དང་གཟུགས་དང་རོ་རྣམས་དང་། །ལྟ་ཡི་རིག་
དང་ལྟ་སྤོས་ཀྱིས། །གཟུགས་རྟེན་དེ་དག་སྤྱི་མཚོན་དེ།

{@136A} ཨོཾ། འབྲས་ལ་པ་བྱེས་ལྟོང་བཅོ་བརྒྱད་དུ། རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་མཚོན་པ་བས། འཕན་གཅིག་མདོ་སྡེ་འདི་ཐོས་ན།
འོ་མཚར་ཚེན་པོ་དེས་ཐོབ་འགྲུང་། །སློན་

གྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་ཚོས་པར་བྱ། རྒྱུད་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་
བཤད་དོ། །འཚད་དོ། །བཤད་པར་བྱའོ། །སློན་གྱི་

རྒྱལ་པོ། ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན། ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་
མཐུན་བསྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཚེས་པར་མི་

འགྲུང་བའོ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ནང་གི་གསང་ཚེན་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་སྟོན་མ་

འཕལ་བའོ། །གནས་འདི་ནི་སྟོན་མ་བསྟན་པ་སྟེ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པ་ན་འང་། ཚོས་གྱི་
རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྤོང་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལྟ་ཅི་སྟོས། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་
ལས་འདས་ནས། གང་དག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་དང་

པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། བཀའ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་འང་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་རིགས་གྱི་བྱུང་
མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་

{@136B} པའི་ཚོས་ཐོས་གྱིས་གཡོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པའོ། །དེ་དག་

སོ་སོ་རང་གི་དད་པའི་སྟོབས་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་དང་། སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ།
རིགས་གྱི་བུ་ལམ་རིགས་གྱི་བུ་མེད་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་།

པ་དང་གནས་གཅིག་ཅན་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་བོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་གིས་སྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ།
།སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ས་ཚྭ་གས་གང་ན་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་།

འདི་འཆད་དམ། སློན་ཏམ། ཡི་གེར་འདྲི་འམ། ལ་ཏོན་བྱེད་དམ། ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ས་ཚྭ་གས་དེར། སློན་གྱི་རྒྱལ་
པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་རྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་།

པ་མཐོའི་ཆེ་བ་བྱུང་། །དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་དུང་ངེས་པར་གཞག་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་དུང་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་གཞག་།

པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ས་ཚྭ་གས་གང་ན་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཆད་དམ། སློན་ཏམ། ལྷོག་གམ། ཡང་དག་པར་
བརྗོད་དམ། ཡི་གེར་འདྲི་འམ། རྒྱུགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་གཞག་།

པ་དེར་མཚོན་རྟོན་བཞིན་དུ་བཀྱར་སྟེ་དང་། བཅུན་པར་བྱ་བ་དང་། རི་མོ་དང་མཚོན་པར་བྱུང་། །མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་
དང་། རྩོམ་དང་། རྩེད་བ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། རྩེ་མ་དང་། གོས་།

{@137A} །༄། །དང་། གཞུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷ་ལི་བ་དན་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་བདོན་ལྗོད་ ཐམས་ཅད་
དང་། རྒྱ་དང་། རོ་ལ་མེ་ལི་སྐྱེ་དང་། གར་དང་། སེལ་།

སློན་དང་། བེག་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚོན་པར་བྱུང་། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། བེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཚོན་རྟོན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའམ་མཐོང་བ་རྙེད་།

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ།

པོ། བྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་གྱུང་ཚོས་
གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུའམ། མཉམ་པའམ། ཡི་

གཤར་འདྲི་བའམ། མཚོན་པར་ཡང་མི་རྟེན་དོ། །ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཇི་ཅམ་དུ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མི་ཉམ་པ་དེ་ཅམ་དུ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔ་

ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤར་གི་ཚོ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉམ་ཏེ་ཐོས་ནས་མེས་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། འཇུག་པ་
དང་། ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཇོན་པ་དེའི་ཚོ། ལྷན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་ཚུ་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ་ཚུ་

{@137B} འཚོ་ལ་ཞིང་། དེས་ཚུའི་སྤྱིར་སྐྱམ་པའི་རྫོགས་ཤིག་ཏུ་ཐོན་པ་ཤོར་བཅུག་སྟེ། དེ་ཤོར་བ་སྐྱམ་ཞིང་སྐྱུ་བའི་
སྲ་འབྲིན་པར་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་འདི་ལྟར་འདི་ནས་ཚུ་དེ་དུང་ཐག་རིང་

རོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། མི་དེས་ས་གཤེར་བ་དང་འདྲེས་པ་འདམ་རྒྱུ་འི་ཐིགས་པ་ཟུག་
པ་འབྲིན་ཅིང་ཐོན་པ་ཤོར་བའི་མི་དེ་དག་ལུས་ལ་འདམ་

རྒྱུ་འི་ཐིགས་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་། ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། མི་དེས་སྲ་སྟེ་མཐོང་ནས་དོགས་པ་དང་ཐེག་ཚོམ་མེད་
དེ། འདི་ནས་ཚུ་ནི་ཉེ་བར་སྐྱམ་མོ། ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་

བཞིན་དུ་ཅི་ཙམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མི་ཉམ། མི་འཛིན། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་བྱེད། མི་འཇུག། མི་སེམས་པའི་བར་
དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་ [~DPA ' SEMS] 'དཔའ་ཚེན་པོ་འདི'

དག་སྲོལ་ཞེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྱི་རྒྱལ་པོ། གང་གི་ཚོ་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི'

ཉམ་ཅིང་འཛིན་པ་དང། འཇུག་པ་དང། ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སེམས་པ་དང། སློམ་པ་དེའི་ཚོ། དེ་དག་སྲོལ་ཞེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན'

ཏེ། སློབ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་ཞེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་
སློལ་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་ལྡེ་མ'

{@138A} །། ཁོང་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་འགྲེལ་པའི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུག་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང'

རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཚོས་གསང་བའི་གནས་བཤད་པའོ། །
སློབ་གྱི་རྒྱལ་པོ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཚོས'

ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིས་སྐྱབ་ཅིང་དང་ངས་ཏེ་དང་ངས་པར་གྱུར་ན། སློབ་གྱི་རྒྱལ་པོ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་དེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡང'

ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིས་སྐྱབ་ཅིང་དང་ངས་ཏེ་དང་ངས་པར་གྱུར་ན། སློབ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་
ནི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱལ་ཅན་དུ་རིག་པར'

བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་ནས་ཕྱི་མའི་དུས་ཕྱི་མའི་ཚོན། ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་འཁོར་བཞི་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ན། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གནས་སུ་ཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཚོས་གོས་བགོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལ་འདུག་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཕྱིས་འཁོར་བཞི་ལ་ཡང་དག་
པར་བཞག་པར་བྱེད། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་

{@138B} གཤེགས་པའི་གནས་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པར་གནས་པ་ནི། རྒྱལ་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཏེ། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེར་

རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་འཇུག་པར་བྱེད། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གོས་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བཟོད་
པ་དང་། དེས་པ་ཚེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་

གོས་ཏེ། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེའང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེས་བགོ་བར་བྱེད། རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་
གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ།

རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེས་འདུག་པར་བྱེད། འདུག་ནས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་འཁོར་བཞི་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་

པར་བྱེད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མི་ཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་འཁོར་བཞི་པོ་དག་གི་

མདུག་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་འདུག་ནའང་སྐྱུལ་པས་རིགས་གྱི་
བྱ་དེའི་འཁོར་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །སྐྱུལ་པའི་དགོས་པ་

དང་། དགོས་པ་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་དག་ཚེས་ཉེན་དུ་དགྱེ། །ཚེས་སྐྱུ་བ་དེས་བཞད་པ་དེ་ལ་དེ་དག་
ཕྱིར་མི་རྒྱུག་ཅིང་སྤོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དགོན་

{@139A} ཨ། །པ་ན་འདུག་པར་གྱུར་ན་དེར་ངས་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། སྤྱི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་།
ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འབྲུ་ཆེན་

པོ་མང་པོ་ཚེས་ཉེན་དུ་དགྱེ། །སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་འདུག་ནའང་རིགས་གྱི་བྱ་དེ་ལ་རའི་ངོ་
བོ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ཏོ། །གང་དག་ཚེས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཚོགས་

དང་ཡི་གོ་ཆད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ན་སྐྱར་ཐོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་
སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྐྱུལ་ཏོ། །ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་

སྐྱུངས་ཏེ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་མདོ་སྡེ་ཉེ་ཞེས། །འདི་ནི་ཉེ་ཞེས་པར་དགའ། །ཚེས་པ་རྟེན་པར་ཉེ་ཞེས་ཏུ་དགའ། །ཇི་ལྟར་ལ་ལ་
ཚུ་འདོད་པས། །སྐྱུངས་པར་ཁོ་ན་པོར་བཅུག་ལ། །

སྤྱི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་འོ་བ་ག། །ས་སྐྱུངས་དག་ནི་འབྱུང་བར་མཐོང་། །དེས་མཐོང་དེ་ན་སེམས་པ་ཞེ། །འདི་ནས་ཚུ་ཡང་རྒྱུར་རིང་
སྤེ། །ས་སྐྱུངས་འོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །འདི་ནི་རྒྱུར་རིང་མཚན་

མ་སྐྱུངས། །སྤྱི་སྤྱིར་ས་དག་སྐྱུངས་པ་ཡི། །ག་ཉེར་པ་གང་ཚོ་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ན་དེ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཚུ་ཡང་
ཐག་མི་རིང་། །དེ་བཞིན་མདོ་འདི་མི་ཉེན་ཅིང་། །སྤྱི་སྤྱིར་

ཉེན་ཏུ་མ་བསྐྱོམས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འདི་འདྲ་བ་ལས་ཉེན་ཏུ་རིང་། །གང་ཚོ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མི།
།གཏན་ལ་ཕབ་པ་མདོ་སྤྲི་རྒྱལ། །ཟབ་མོ་

{@139B} །འདི་ཉེ་ཉམ་འགྲུང་ཞིང་། །ལན་གཅིག་མ་ཡིན་སེམས་བྱེད་པ། །མཁས་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་
ལ་ཉེ་ཉམ་གྱུར། །ཇི་ལྟར་ས་ནི་གཤེར་བ་ཡིས། །ཚུ་དང་ཉེ་ཞེས་བྱ།ཞོ་

བ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་གནས་དེར་རབ་ཞུགས་ཏེ། །ཚོས་གོས་དག་ཀྱང་བ་གོ་ནས་སྟ། །ང་ཡི་སྟོན་ལ་འདུག་ནས་མི། །མདོ་
སྤེ་འདི་ནི་མི་འཇིགས་ཤོད། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ནི་ང་

ཡི་གནས། །བཟོད་དང་དེས་པ་ཚོས་གོས་ཏེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ང་ཡི་སྟོན། །དེ་ལ་འདུག་ནས་རབ་ཏུ་སྟོན། །དབྱིག་པ་བོང་བ་
མདུང་བྱང་དང་། །གཤེ་ཞིང་སྤྲིགས་པར་བྱེད་པ་ནི། །གང་

དུ་བཞད་པ་དེ་བྱུང་ཡང་། །ང་འཇན་ནས་ནི་དེ་བཟོད་བྱ། །བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་ཞིང་དུ་ཡང་། །ང་ཡི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྟམ།
།བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སྟ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་

སྟོན་ཏེ། །ཡོངས་སུ་ལྷུང་བ་ང་འདས་ནས། །མདོ་སྤེ་འདི་ནི་གང་སྟོན་པ། །ང་ནི་དཔལ་བོ་དེ་ལ་ཡང་། །སྟུལ་པ་མང་པོ་དགྲེ།
བར་བྱ། །དགེ་སྟོང་རྣམས་དང་དགེ་སྟོང་མ། །དགེ་བསྟེན་

རྣམས་དང་དགེ་བསྟེན་མ། །དེ་དག་དེ་ལ་མཚོད་པ་བྱེད། །འཁོར་རྣམས་ལ་ཡང་རི་མོ་བྱེད། །བོང་དབྱུག་དེ་བཞིན་གཤེ་བ་
དང་། །སྤྲིགས་པར་བྱེད་ཅིངོས་པ་དག །དེ་ལ་གང་

རྣམས་བྱེད་པ་ཡང་། །སྟུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྟོན། །མི་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་གས་དང་། །དགོན་པ་རྣམས་དང་རི་དག་
ལ། །ཞམ་ཞིག་གཅིག་ཕུ་གནས་ནས་སྟ། །ཁ་ཏོན་བྱེད་

ཏེ། ཏ་མ་ལའི་འདབ་མ་དང་། ཅན་དམ་གྱི་དྲི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དྲི་དེས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་གདུགས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་

ཁང་པའི་བར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་ཏེ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བི་ཏུ་བྱ་
དང་། སྤྲུག་དང་། རྩི་སྤྲིང་པོ་དང་། ལུ་ཏྲི་ག་དམར་པོ་དང་། ཀེ་

ཀེ་རུ་ལོ། །མཚོན་རྟེན་དེ་ལ་སྤུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ལྷའི་མེ་ཏྲོག་མནུ་ར་བ་དང་། མནུ་ར་བ་ཆེན་པོས་
རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྟེན་དེ་ལ་འཐོར་རོ། །མངོན་པར་རབ་ཏུ་འཐོར་

རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྟེན་དེ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱེ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། སེམས་པ་མེད་དོ།
རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་

ཏོ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ས་མ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་

པ་མ་ཡིན་གྱི། འད་དང་། ཁྱེད་དང་། ཚུ་བ་ལས་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དབུགས་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་བ་
དང་། སྤོག་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

{@141A} ལྟ། །བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་བསྟན་ལ་

པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོམ་ལམ་

གྲིདབང་གིས་ཚོས་ཉམ་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱེ་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ནི་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདྲུ་ལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སོསོ་བ་དང་། མོས་པ་
སོསོ་བ་རྣམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་གཏམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་

ཉམ་རྟོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། གང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་
མཐའ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། གང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་

དག་པའི་མཐའ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་གི་ཚོ་གཤེགས་

པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ལྷོས་པ་གི། ལྷོན་གྱི་སྤྲོད་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཐབ་

{@141B} མཁས་པ་ཚེན་པོ་བསྟན་རྟོ། །ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྟོན་དེ་ལས་སྐྱེ་འདི་གཉིས་བྱུང་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ [~SHA' KYA] ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟོའི། །བདེ་བར་
གཤེགས་པ། དེ་དེ་ལྟོའི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་

དོ། །དེ་ནས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྟོན་ཚེན་པོ་ནམ་མཁའ་འབར་སྐྱང་ལ་འདྲུག་པ་དེ་མཐོང་ནས།
དག་པ་བ་སྐྱེས་ཤིང་མཁུ་བ་དང་། རངས་པ་དང་། མཚོག

ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚོ་སྒྲོན་ལས་ལངས་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློབས་པ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ལྟ་དང་མི་

དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རོ་མཚར་དུ་འཇིག་པར་གྱུར་བར་རིག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་

རྟེན་ཚེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ལགས། རྟེན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས། རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་ཚེན་
པོ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་སྐྱེ་ལགས། དེ་སྐད་

ཅེས་གསལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློབས་པ་ཚེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །སློབས་པ་ཚེན་པོ། རིན་པོ་ཆེའི་

{@142A} །མཚོད་རྟེན་ཚེན་པོ་འདིའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་
དེའི་མཚོད་རྟེན་ཏེ། དེས་སྐྱེ་འདི་བྱུང་ངོ། །

སློབས་པ་ཚེན་པོ་ཤར་སྐྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཕྱག་གངས་མེད་པ་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་
ཆེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཚེན་མང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
དེས་སྒྲོན་ལམ་འདི་སྐད་དུ། ར་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའི་དཔོན་པ་ན། ཇི་སྟེན་དུ་ངས་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་པ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་གདམས་པ་འདི་མ་ཐོས་པ་དེ་སྟེན་དུ་བྱ་ན་མེད་པ་

ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་རེས་པར་འབྱུང་བར་མི་བྱུང་། གང་གི་ཚོང་ས་དམ་པའི་ཚོས་པར་དཀར་པོའི་ཚོས་
གི་རྣམ་གྲངས་འདི་བོས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ད་སྐབས་མེད་པ་

ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པོ། །སློབས་པ་ཆེན་པོ། ཡང་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་དགའ་

བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་མང་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་ལམ་འདུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། ལྷ་དང་
བཅས་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་འདི་རྒྱན་ཅེས། དགོ་

{@142B} སློང་དག །ང་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་ལམ་འདས་ནས། དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་
མཚོན་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་ཤོས་ཤིག །མཚོན་རྟེན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ངའི་ཕྱིར་

གྱིས་ཤིག་ཅེས་མོས་པར་བྱས་སོ། །སློབས་པ་ཆེན་པོ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་
དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་མང་དེས། ངའི་

མཚོན་རྟེན་འདི་སློབས་པ་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དང་གང་དུ་དམ་པའི་ཚོས་
པར་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དགའ་པར་རབ་ཏུ་

སློན་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ངའི་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་འདི་མཛོན་པར་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དང་
དེ་དག་དམ་པའི་ཚོས་པར་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་

འཚད་པ་ན། འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟངས་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དང་དེ་
དག་དམ་པའི་ཚོས་པར་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སློན་པ་

ལ་ངའི་ལུས་གཟུགས་ཀྱིས་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིན་པོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །སློབས་པ་ཆེན་པོ། དེའི་
ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་མང་དེའི་སྐྱེ་གཏུང་གི་མཚོན་རྟེན་འདི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་
མཇེད་འདིར་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་

{@143A} ཟླ། །ངས་བཞད་པ་ན། །ལོར་གྱི་དྲིལ་ལོར་འདིའི་དབུས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། རྙེད་གི་ནམ་
མཁའ་བར་སྦྲང་ལ་འདུག་ནས་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་

བྱིན་པོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབས་པ་ཆེན་པོས་འདི་སྐྱད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

[*LINE BREAK?] །མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་འདི་བཟོལ། །དེ་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབས་པ་ཆེན་པོ་

ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་རྟོ། །སློབས་པ་ཆེན་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་མང་དེའི་

སློན་ལམ་ལྟེ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་སློན་ལམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་ཚོས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་འཆད་པ་དེའི་ཚོ། ངའི་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་འདི་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་མཉམ་པའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གན་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །

གང་གི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་འཁོར་བཞི་ལ་ངའི་ལུས་གཟུགས་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན།
དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་འི་

{@143B} སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སོ་སོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་ལ་པ་མིང་ཐ་དད་པ་གང་དག་སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཞིང་དེ་དང་དེ་དག་ན་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གསོག་ལ་དེའི་འོག་ཏུ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་ལ་པ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངའི་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་འདི་སྟེ་སྟེ། འཁོར་བཞི་
ལ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་བོ། སློབས་པ་ཚེན་

པོ། དེའི་སྤྱིར་ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་པ་མང་པོ་གང་དག་སྤྱོད་པ་བཅུ་འི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་སྟོང་དག་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་

[*LINE BREAK?] ལ་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྟར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློབས་པ་ཚེན་པོས་འདི་རྟེན་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱེ་ལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཅུག་གིས་ལྷུག་
བསྐྱེད། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་མཚོན་སྟེ་ནས་

འོད་ཟེར་བཏང་སྟེ། འོད་ཟེར་བཏང་མ་ཐབས་ཏུ་ཨར་སྤྱོད་པ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཞུགས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷུག་གཏུ་འི་
གྲང་ལྷ་བཅུ་འི་བྱེ་མ་སྟེ་དག་ན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་

གང་དག་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྣང་བོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ནི་ཤེལ་གྱི་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྷོན་
པས་བརྒྱན་པ། རས་བཅོམ་བྱུང་དང་དར་གྱི་ལྷ་ལྷིས་ལེགས་པར་

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་པའི་དེ་དག་བདག་བདག་གི་ཞབས་འབྲིང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་དང་གཉིས་སམ། བདག་
དང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་གཤེགས་

སོ། །འདི་ལྟར་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྷོན་པས་རབ་ཏུ་
བརྒྱན་པར་གྱུར་ཏོ། །བེ་རྩེ་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་

དང་གསེར་གྱི་དྲ་བས་བྲེས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་དང་བདུག་པས་བདུགས་པ། མེ་ཏོག་མནུ་ར་བ་དང་མནུ་ར་བ་
ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་བགྲམ་པ། རྩི་ལ་བུ་གཤེར་ཀའི་དྲ་བས་བརྒྱན་

[*LINE BREAK?] པ། གསེར་གྱི་སྐྱད་པས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པར་གྱུར་ཏོ། ལྷོང་དང་། ལྷོང་ཁྱེར་དང་།
ལྷོང་རྩལ་དང་། ལྷོང་ས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་སྲང་འཁོར་གྱིང་མེད་

པར་གྱུར། རི་ནག་པོའང་མེད་པར་གྱུར། རི་བཏང་བྱུང་དང་། བཏང་བཟུང་ཆེན་པོའང་མེད་པར་གྱུར། ཁོར་ཡུག་དང་ཁོར་
ཡུག་ཆེན་པོའང་མེད་པར་གྱུར། རིའི་རྒྱལ་པོའི་རབ་གྱུང་

མེད་པར་གྱུར། རི་ཆེན་པོ་དང་རི་གཞན་ཡང་མེད་པར་གྱུར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའང་མེད་པར་གྱུར། འབབ་ཚུ་དང་འབབ་ཚུ་
ཆེན་པོའང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་དང་

{@145A} ལ། མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་གྱུང་མེད་པར་གྱུར། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
དང་། གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་

ལྟར་དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་འགོ་བཟུགས་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་བཀོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁང་དག་འཁོར་

དེར་འདུས་པ་དེ་དག་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཞབས་འབྲིང་བ་དང་གཉིས་སམ་
ཞབས་འབྲིང་བ་དང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་

འདིར་ག་ཞེགས་སོ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ག་ཞེགས་ཤིང་བྱོན་པ་དེ་དག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་ལྷོན་པའི་དྲུང་ན་གནས་ཤིང་
བཞུགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་ལྷོན་པ་རེ་རེའི་འཕང་

ཡང་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པར་གྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། སྤོམས་ནི་རི་བཞིན། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་
བུས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱུན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་ལྷོན་པ་

རེ་རེའི་དྲུང་ན་འང་སངས་ལོ་འཁྲི་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོས་བརྒྱུན་པ་བཤམས་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་སྐྱིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པར་གྱུར་

ཏོ། །རྣམ་གྲངས་འདིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ན་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་ལྷོན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་ན། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་སྐྱིལ་

{@145B} མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་རབ་ཏུ་གང་བར་གྱུར་གྲུང་བཅོམ་ལྷན་འདས་

དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ [~SHA ' KYA] ལུབ་པའི་སྐྱུ་སྐྱུལ་པ་སྐྱོགས་གཅིག་ནས་གྲུང་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ [~SHA ' KYA] ལུབ་པས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་སྐྱུ་ག་ཞེགས་ཤིང་བྱོན་པ་དེ་དག་གི་གོ་
མདོན་པར་སྐྱུལ་ཏེ། ལྷོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་སྟོང་

སྤྲུལ་ཉི་ཤུ་ཐམས་ཅད་བུ་རྒྱུ་ལས་ནི་བྱས། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་གསེར་གྱི་དྲ་བ་ནི་བྲེས། རིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་དྲ་བས་
ནི་བརྒྱན། མེ་ཏོག་མནར་ར་བ་དང་མནར་ར་བ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱན།

དུ་བཀའ། ལྟའི་བྲ་བེ་ནི་བྲེས། ལྟའི་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་ནི་དཔུངས། ལྟའི་སྒྲོམ་དང་། བདུག་པས་ནི་བདུགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་སྤོང་སྤྲུལ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ན་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྲིམ་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དང་། ལྷོངས་དང་། དུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་འཁོར་གྲུང་མེད། རི་ནག་
པོ་འང་མེད། རི་བཏང་བྱང་དང་བཏང་བྱང་ཆེན་

པོ་འང་མེད། རི་ཁོར་དུག་དང་ཁོར་དུག་ཆེན་པོ་འང་མེད། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གྲུང་མེད། རི་ཆེན་པོ་དང་རི་གཞན་ཡང་
མེད། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འང་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། འབབ་

{@146A} ༡། རྒྱ་དང་འབབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཞག་གོ། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་གྲུང་
མེད་པར་གྱུར། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟུན་

འགྲོའི་སྐྱེ་བཞགས་དང་། ག་ཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཞིང་གཅིག་དང་མཚུངས་ཤིང་། རྩུགས་གཅིག་དང་

འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་བཞགས་པར་གྱུར་ཏེ། མཉམ་ཞིང་ཉམས་དགའ་ལ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་ལྷོན་པ་དག་གིས་
བརྒྱན་པར་གྱུར་ཏེ། ཤིང་ལྷོན་པ་དེ་དག་འཕང་དུ་ནི་དཔག་

ཚད་ལྔ་བརྒྱུ་པ། སྒྲོམས་སུ་ནི་རི་བཞིན། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྡན་གོ། རིན་པོ་ཆེའི་
ཤིང་ལྷོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲུང་ན། སང་གའི་ཁྱི་

ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཞི་དཔག་ཚད་ལྡན་བརྒྱུ་ལ། ལྷ་འི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ། བཟླ་བ་བཟླ་ན་སྐྱེ་གཤམ་བཟུང་བའམ་མཚན་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤམ་པ་གཤམ་པ་འིང་བྱོན་པ་རྣམས་འིང་།

དུང་དེ་དག་ན་མེད་གཏི་མེད་ལ་སྐྱེ་ལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །རྣམ་གྲངས་འདིས་གཞན་ཡང་སྐྱོགས་རེ་རེར་
ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་

[*LINE BREAK] བ་ [~SHA' KYA] ཐུབ་པས་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཇུག་དོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་པ་བྱོན་
ཅིང་གཤམ་པ་དེ་དག་གི་གོ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱོགས་རེ་རེར་ཡང་འཇིག་

{@146B} རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལུར་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་འ
ཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྲུང་མེད་པར་གྱུར། རི་ནག་པོའང་མེད་པར་གྱུར།

རི་བོང་རྩེ་དང་བོང་རྩེ་ཆེན་པོའང་མེད་པར་གྱུར། རི་ཁོར་ཡུག་དང་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའང་མེད་པར་གྱུར། རིའི་
རྒྱལ་པོའི་རབ་གྲུང་མེད་པར་གྱུར། རི་ཆེན་པོ་དང་རི་གཞན་ཡང་།

མེད་པར་གྱུར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའང་མེད་པར་གྱུར། འབབ་ཚུ་དང་འབབ་ཚུ་ཆེན་པོའང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཞག་གོ། །ལྷ་
དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་གྲུང་མེད་པར་གྱུར། སེམས་

ཅན་དམུལ་བ་དང་། དུང་འགོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་བཀོད་དོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ནི་བྱི་རྩུ་ལས་སྐྱུ་བའ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་གསེར་གྱི་བྱ་བས་བྲིས་པ། རྣམ་ཐུག་ཡེར་གཏི་
བྲམས་བརྒྱུན་པ། མེ་ཏོག་མནཱ་ར་བ་དང་མནཱ་ར་བ་ཆེན་པོས་

ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ [~SHA ' KYA] 'ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཐུག་ཚེ་ལ་ལ། རའི་ཚོག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་
དང་། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་གནོད་པ་ཉུང་ངམ་

{@147B} ལྷོན་ཉུང་ངམ། ལྷོན་དང་ལྷོན་ཞུ། བདེ་བར་རེག་པ་ལ་གནས་སམ་ཞེས་བྲིས་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐུང་པོ་འ
དེས་གཏོར་ཏེ་འདི་རྒྱན་ཅེས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

ག་ཞེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་ཚེན་པོ་འདི་དབྱེ་བར་དད་པ་དབྱུང་ལོ་ཞེས་གསོལ་ཅིང་། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཞབས་འབྲིང་

བ་བརྟེན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ [~SHA ' KYA] 'ཐུབ་པས་དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་གིས་སྐྱེལ་
པ་མ་ལུས་པར་ཚོགས་པར་མཐུན། སོ་སོར་སངས་ལའི་ཁྱི་དག་

ལ་བཞུགས་པར་མཐུན། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཞབས་འ
བྲིང་བ་ལྷགས་པར་མཐུན་ཏེ། དེ་བཞིན་

ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་དད་པ་ཐུལ་བར་མཐུན་ནས། དེའི་ཚོར་ང
གི་ཚོས་ཀྱི་གདན་ལས་བཞེངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་

བར་སྐྱེལ་ལ་བཞུགས་སོ། །འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེན་ལས་ལངས་ནས། ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་ལྷ་ཞིང་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་ཚེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་དེ་ཐུག་གཡས་བའི་སོར་མོས་དབྱུང་ནས་ཕྱོལ། །ཕྱོལ་
ལོགས་གཉིས་སོ་སོར་གདངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་

{@148A} ཨོཾ །ཀྟེ་ སྲོང་ཁྱེར་ཚེན་པོའི་སྒོ་འཕར་ཚེན་པོ་བཅད་པའི་གཏུན་པ་ཕྱུང་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆའི་མཚོན་

རྟེན་ཚེན་པོ་དེ་ཕྱག་གཡམ་པའི་སོར་མོས་དབུས་ནས་སྐྱེ་སྐྱེས་ལེར་མཇེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་
མཚོན་རྟེན་ཚེན་པོ་དེ་སྐྱེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཚེན་མང་མེད་གཏེ་ཁྱིལ་བཞུགས་
ཏེ། སྐྱེ་ལ་མོ་ཀུན་བཅས་ནས་སྐྱེ་ཀུན་བསྐྱེས་

ཞིང་སྐྱེ་མ་གཡོས་པར། ཇི་ལྟར་ཏྲིང་ངེ་འཇིག་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་སྟེ། འདི་སྐྱད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ [~SHA ' KYA] སྐབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་

དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཤངས་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
[~SHA ' KYA] སྐབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་

གཤངས་འདི་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཤངས་འདི་ཉན་
པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་འདིར་འོངས་སོ་ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ནས་

འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་
ཚེན་མང་བསྐྱེས་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་

{@148B} པོ་ནས། ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་སྐྱད་གསུང་བཤོས་ནས་ངོ་མཚོར་དང་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚོ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ [~SHA ' KYA] ལུབ་པ་ལ་ལྟ་དང་མིའི་རིན་པོ་ཆེའི་

སྤང་པོས་མངོན་པར་གཏོར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་གིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ [~SHA ' KYA] ལུབ་པ་ལ་སེང་གེའི་ཁྲི་དེ་ཕྱེད་བདར་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་ནས། བཅོམ་ལྷན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤེས་ལྷན་ལྷན་འདུག་ལེས་དེ་སྐད་གསུང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ [~SHA ' KYA] ལུབ་པ་གདན་དེའི་ཕྱེད་ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དེའི་དབུས་ན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ནམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་གནས་པར་

སྤང་དོ། །དེ་ནས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དག་དང་ཐག་རིང་ན་བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་

{@149A} ཟླ། །པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྩོག་པ་ལྷན་གྱིས་ལྷན་སུ་ཚུད་ནས། དེའི་དུས་ན་

རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་བཞོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ [~SHA ' KYA] ལུབ་པས་དེའི་ཚོ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་

དགའ་ལ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་ལྟོས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་འཇུག་ཏེ་ལམ་སྟོན་མེད་པའི་མཛུགས་ལ་འདྲིའི་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་
པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་འཆད་

པར་སྐྱོབ་སུ་ཡོད། དེ་བཞིན་གཤམ་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་དུས་འདིའོ། དེའི་ཚེ་འདིའོ། དགོས་པ་དག་
ལྟོས་ཀྱི་བཞིན་གཤམ་པ་དམ་པའི་ཚོས་ [~PDMA]`

དཀར་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཞུགས་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདེད་པར་འདོད་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྐྱུལ་ཏེ།

དགོས་པ་དག་དག་འདྲེན་པ་དང་སྟོང་ཆེ། ལྷན་འདས་འདི་རིམ་ཚུལ་མཚོན་ཏེ་འདིར། བཞུགས་ནས་ཚོས་འདི་
གསལ་ཅིང་གཤམ་པ་མངོན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་ཚེད་དུ་བཅོམ་

འགྲུས་སུ་མི་སྐྱེད། ལྷན་འདས་འདས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར། འོན་ཀྱང་དུང་དེ་མི་ཚོས་གསལ་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་ཚེད་དུ་དེ་
དང་དེར་ཡང་གཤམ་པ། འདི་འདྲའི་ཚོས་འདི་ཞིན་

{@149B} ཏུ་སྟེད་པར་དཀར། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་འདི་ཡི་སྟོན་ལམ་ནི། སྤྱིད་པ་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་ཀྱང་བས། ལྷན་
འདས་ཀྱང་འཇུག་ཏེ་འདི་ཀུན་ན། རྩོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་

ཡོངས་སུ་སྐྱེད། རྩོད་སྟེད་ལྟར་གྲུ་འདི་བྱེད་སྟེད། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལེ་ལུས་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་ལྷན་འདས་པ་འ
དི་ལྟ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ་དག་ལྟ་གསལ། ཅི་ནས་

ཚོས་ཚུལ་ལྟར་རིང་གནས་འགྱུར་བར། ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཚོས་འདི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཉམ་ཐོས་དེ་བཞིན་མི་དང་ལྷ་
ཀུན་དང་། སོ་སོ་རང་རང་གི་ཞིང་བོར་ཏེ། ལས་པ་

ཀུས་འདི་དག་བཞུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ངས་ནི་རྩལ་སྒྲིབས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་མང་སྟོང་ཕྱག་
བྱེད་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཉིང་ཡོངས་དག།

བྱས་པ། །ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཇི་ལྟར་བསྟན་བྱུང་ཞེས། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་ང་ཡང་ཉིན་ཏུ་བརྩོན། །ཉིང་དབང་བྱུང་ན་མངས་ཀྱིས་
ཚང་མེད་པ། །ཇི་ལྟར་པད་སྤྲི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །

བྱེད་ཕྱག་ནི་མི་ཉུང་ཉིང་བྱུང་ན། །སེང་གའི་ཁྲིལ་འབྲེན་པ་བཞུགས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་མཛོས་པར་རྟག་ཏུ་དེར་བཞུགས་ཏེ།
།ལུན་ནག་ཚེན་པོའི་ནང་ན་མེ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་

རྣམ་འབྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འོང་དུ། །ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་ལྡང་བ་དེ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ཀུན་དང་འབྲེས་པར་
ལྷུང། །རླུང་རྣམས་འདིར་ནི་རྟག་བར་ལངས་པ་བཞིན། །ང་ནི་

{@150A} །༄༅། །ལྷ་དན་འདས་ནས་གང། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ན་སྲ་འདིར།
།ཚོག་ནི་ལྷུང་དུ་སྦྲེ་པར་གྱིས། །མངས་ཀྱིས་ལྷ་དན་

ཡོངས་འདས་པ། །ཐུབ་པ་རིན་ཚེན་མང་པོ་ཡང་། །འདི་ལ་སྟོབས་སུ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སེང་གའི་སྦྲེ་གསལ་ཞེ་ཏེ། །གཉིས་པར་
དང་འབྲེན་པ་བྱེད་ཕྱག། །མང་པོ་གང་དག་ལྷགས་པ་འདི་དག།

ཀྱང་། །གང་རྣམས་ཚོས་འདི་བཞག་པར་སྟོབ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲོས་ཀྱི་བརྩོན་པ་ཉན་པར་བྱེད། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཚོས་འདི་
མཉན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྟག་ཏུ་སུ་

འགོ་བ། །དེས་ནི་ང་དང་རིན་ཚེན་མང་བ་ཡི། །རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་རྟག་ཏུ་མཚོན་པ་ཡིན། །མདོ་སྡེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་འཇིག་
རྟེན་མགོན། །གང་འདི་ལྷགས་པར་ལྷུང་ཅིང་གང་དག་གིས།།

ས་འདི་བཀྲ་མཛེས་བྱས་པ་དེ་ཀུན་ལ། །མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེ་མི་རྒྱུད་བྱས་པར་འགྱུར། །མཚོད་རྟོན་ནང་བཞུགས་པའོམ་ལྷན་འ
དས་འདི་དང་། །ང་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོང་ན་འདུག་པ་དང་། །ཞིང་

བརྒྱ་དུ་མ་དག་ནས་གང་ལྟགས་པ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པའཇན་མང་པོ་འདི་མཐོང་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོང་བཅུའི་
ཕྱིར། །རིགས་གྱི་བྱ་དག་ལྷུང་ཅག་སོམས། །ཉེན་ཏུ་བྱ།

དགའ་བཞུགས་འདི་ལ། །རྣམ་པར་འབྲེན་པས་སྟོོབ་པར་མཛད། །མདོ་སྡེ་སྟོང་ལྟག་མང་པོ་དག་ །གངགའི་བྱེ་མ་ཇི་བཞེན་པ།
།དེ་དག་གང་ཞིག་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དགའ་བ་མ་

{@150B} ཡིན་ལོ། །གང་གི་ལག་གིས་རི་རབ་རི། །ཚང་པར་སྤངས་པར་བྱས་ནས་སྟུ། །ཞིང་རྣམས་བྱེ་བར་འཕེན་བྱེད་
པ། །དེ་ནི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གང་གིས་སྟོང་གསུམ་འདི་དག་གྱུང་། །རྟེན་

པའི་མཐོང་བོས་བསྐྱེད་ནས་སྟུ། །ཞིང་རྣམས་བྱེ་བར་འཕེན་པར་ཡང་། །དེ་ནི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །མི་གང་སྲིད་པའི་རྩེར་
གནས་ནས། །མདོ་སྡེ་གཞན་དག་སྟོང་རྣམས་གྱི། །ཚོས་འདི་རབ་

ཏུ་འཚད་པ་ཡང་། །དེ་ནི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་ལྷུང་ན་འདས། །སྤྱི་དུས་ཉེན་ཏུ་མི་བཟང་ལ། །གན་
གཞིག་མདོ་སྡེ་འདི་འཇིན་ཏུམ། །འཚད་པ་དེ་ནི་ཉེན་ཏུ་དགའ་ལ། །

གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཡང་། །ཚང་པ་གཅིག་གི་ནང་བཅུག་ཅིང་། །རབ་ཏུ་བཅུག་སྟེ་འགོ་བཞི། །དེ་ནི་དགའ་
བ་མ་ཡིན་ལོ། །ང་ལྟུང་ན་འདྲ་བའི་ཚོ། །གང་ཞིག་མདོ་སྡེ་

འདི་འདྲ་བ། །སྤྱི་དུས་ཡི་གེ་འདྲིར་འཇུག་པ། །དེ་ནི་ཉེན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན། །གང་ཞིག་ས་ཡི་ཁམས་རྣམས་ཀུན། །སེན་
མོའི་རྩེ་མོར་འཇུག་བྱེད་ལ། །རབ་ཏུ་བཅུག་ནས་འགོ་བྱེད་

ཅིང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་བྱེད་པ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མདུན་དུ་འདིར། །དེ་ལྟར་དཀའ་འབྲས་པ་ཡང་།
།དེས་ནི་དཀའ་འབྲས་མ་ཡིན། །བརྩོན་འགྲུས་དག་གྲང་དེ་ཙམ་

མེད། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་ཚོ། །ཕྱི་མའི་དུས་ན་མདོ་སྡེ་འདི། །སུ་ཞིག་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་དེ། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་
བྱེད། །བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པར་མི་གང་ཞིག། [~RTZWA] །ཡི་

{@151A} །། །ལུང་བུ་ཐོགས་ནས་སུ། །ཚིག་བཞིན་དུ་ནི་དབུས་འགྲོ་བ། །འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་མི་དཀའ། །དེ་ལྟར་
འདས་པའི་ཚོ། །གང་གིས་མདོ་འདི་བཟུང་

ནས་གྲང། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུག་ཐོས་བྱེད་པ། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། །ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་སྤོང་ཕྱག་ནི། །བརྒྱད་
ཅུ་ཕྱེད་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། །ལུང་བཅས་ཇི་སྟེན་

གསུངས་པ་བཞིན། །སྲོག་ཚགས་བྱེད་ཕྱེས་ལ་འཚད། །དེ་ཚོ་གང་ཞིག་དགོས་པ་རྣམས། །འདུལ་བྱེད་པའི་ཉམ་ཐོས་
རྣམས། །མདོན་པར་ཤེས་ལ་བཀོད་པ་ཡང་། །དེ་

ནི་དཀའ་འབྲས་མ་ཡིན་ཚོ། །གང་ཞིག་མདོ་འདི་འཇིག་པའམ། །དད་དམ་ཚོས་པར་བྱེད་པའམ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འཚད་བྱེད་
པ། །འདི་ནི་དེ་བས་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །སྤོང་ཕྱག་བྱེད་

མང་པོ་རྣམས། །གསུང་བྱེད་མཇིག་པའ། །མདོན་ཤེས་དུག་ལྡན་ལ་ཚེན་དང་། །དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་དགོད་པ་བས། །ད་
ནི་ལྟར་འདས་པའི་ཀུ། །གང་ཞིག་མདོ་མཚོག

འདི་འཇིག་པ། །མི་མཚོག་དེ་ནི་དེ་བས་གྲང་། །ཤིན་ཏུ་ལས་མང་བྱེད་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་ཚེད་གྱི་ཕྱིར། །འཇིག་
རྟེན་ཁམས་ནི་སྤོང་རྣམས་སུ། །དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་

ཚོས་མང་བཤད། །ད་དུང་དུ་ཡང་ང་འཚད་དོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལས། །མདོ་སྡེ་དམ་པ་མཚོག་ཅེས་བྲ། །མདོ་
སྡེ་འདི་ནི་སྤྱི་འཛིན་པ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་འཛིན་

{@151B} ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཕྱི་དུས་ན། །ཁྱེད་ཅུག་རྣམས་ལས་གང་སྤྱི་ཞིག་ །མདོ་སྡེ་འཛིན་པར་སྤྱོད་བཞེད།
།དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་ན་སྤྱི་སྤྱོད། །ཤིན་ཏུ་གཟུང་དགའ་མདོ་འདི་

ཞི། །གང་ཞིག་ཡུད་ཅོམ་འཛིན་པ་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །དགའ་བ་ཚེན་པོ་བྱས་པར་གྱུར། །འཛིག་
རྟེན་མགོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུགས་

པ་ཡི་ན། །ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་རྣམ་པ་སྟེ། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་ནི་མདོན་ཤེས་སྤྱི་ །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་སྤྱི་འཛིན་པ། །གཅེས་པ་ཁྱེད་བ་
དེ་ཡི་ན་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་བྱུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད། །

དུལ་བའི་ས་ཡང་རྗེས་སུ་ཐོབ། །མི་གཙོ་སྤྱི་རྣམ་པ་ན། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་རབ་སྟོན་པ། །ལྷ་དང་མིར་བཅས་འཛིག་རྟེན་
ན། །དེ་ནི་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་ན། །གང་ཞིག་ཕྱི་མའི་

དུས་ཀྱི་ཚོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་ཡུད་ཅོམ་ཞིག་ །འཚད་པར་བྱེད་པ་མཁམས་པ་དེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱུག་བྱུག་འོས། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་

མ་ལུས་པ་དང་། །ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་པོས་ཏེ། །འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱི་ཏེ། །དགོ་སྤོང་དག་
།སྤོང་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། །བསྐྱེད་པ་ཚད་མེད་གངས་

མེད་པར་ངས་དམ་པའི་ཚོས་པར་དགའ་བོའི་མདོ་ཡོངས་སུ་བཅའ་ཏེ། །སྤྱོད་མཚུངས་ལ་ངལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། །སྤོང་།
བསྐྱེད་པ་དུ་མ་ལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་སྤྱི་དུ་མར། །རྒྱལ་བའི་གྱུར་ཏེ་

{@152A} ལྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སློན་ལམ་བཏབ་ནས་ངའི་སེམས་སྡོག་པར་མ་
གྱུར་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏོན་པར་གྱུར་ནས། སྐྱེན་པ་ཚད་མེད་པར་བཏུ་བྱེན་ཏེ། གསེར་དང་། ཉེར་བྱ་དང་། ལུ་ཉིག་དང་། བི་
རྒྱུ་དང་། དུང་དང་། མཁ་ཤེལ་དང་། བྱ་རུ་དང་། ས་ལེ་སྐྱམ་

དང་། དཔུང་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོ་དང་། སྤྱུག་དང་། ལུ་ཉིག་དམར་པོ་དང་། རྩོང་དང་། རྩོང་ཁྱེར་དང་། རྩོང་རྩལ་དང་།
རྩོངས་དང་། དུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་འཁོར་

དང་། ཚུང་མ་དང་། བུ་པོ་དང་། བུ་མོ་དང་། བུ་པོ་པོ་དང་། བུ་མོ་པོ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། རྩ་དང་། ཤིང་རྩ་དང་། བདག་གི་
ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། ལག་པ་དང་།

རྒྱུ་པ་དང་། མགོ་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་བམས་ཅད་དང་། རྩོག་སྐྱེན་པ་པོར་གྱུར་ནས་ང་ཞམ་དུ་འང་ཀུན་འཛིན་
པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཚོའང་འཇིག་རྟེན་འདི་

ཚོའི་པོར་གྱུར་ཏེ། །ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་འཚོ་ལོ། །དེའི་ཚོའང་སེམས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཀྱི། དུལ་འཁོར་གྱི་
སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །བུ་བྱ་པོ་དབང་བསྐྱར་ནས་ང་རྫོགས་

བཞིར་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་འཚོལ་བ་ལ་བཏོན་པར་གྱུར་ཏེ། །ངས་འི་ལ་བུ་བརྒྱུད་པ་ཏེ་འདི་སྐྱད་ཅེས། ང་ལ་སུས་ཚོས་ཀྱི་
མཚོག་རབ་ཏུ་བྱེན་པ་དང་། རོན་རྣམ་པར་བཤམ་པ་དེའི་བུན་

{@152B} ངས་བྱའོ་ཞེས་གྲགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོའང་སྟོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས། རྒྱལ་པོ་
ཚོན་པོ། དམ་པའི་ཚོས་པ་དྲུག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་མཚོག་གི་ཚོས་བསྐྱར་

པ་ཡོད་དེ། བྲམ་དུ་ཁས་ལེན་ཞུ་བའི་མཚན་ལོ་ལོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ངས་དྲང་སྲོང་དེའི་ཚིག་ཐོས་
ནས་དགའ་མགུ་རངས། ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། དྲང་

སྲོང་དེ་གལ་བ་དེར་བསྟེན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། བྲམ་གྱི་ལས་ཅི་བྱེད་པ་དེ་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ང་དྲང་སྲོང་དེའི་བྲམ་
དུ་ཁས་བྲམ་ནས་རྩ་དང་། འཛིང་དང་། ཚུ་དང་། ཚུ་བ་

དང་། རྟོག་གྲུ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པའི་ལས་བྱས་ཏེ། ངས་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཚད་བྱས་སོ། ཉིན་པར་རྣམ་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱས་ནས་མཚན་མོ་མལ་གྲིའི་རྟེན་པ་འདར་

བཟུང་དོ། འོན་ཀྱང་ངའི་ལུས་ངལ་བར་གྱུར་པ་འདར་མེད། སེམས་ངལ་བར་གྱུར་པ་འདར་མེད་དེ། ལས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལོ་
སྟོང་ཚང་བར་འདས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་གྱིས། དེའི་ཚོད་ལོ་འདི་ལོ་ངས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་འདས་པ་
ཡང་དག་ཟེས་བྲམ་ཏེ། ངས་སྤྱོད་ཚོས་སྤྱིར་ཚོས་

རྒྱལ་གྱུར་པ་ན། ཚོས་གྱི་སྤྱིར་ཞིང་ཡིས་རྒྱལ་པོ་བྱས། །འདོད་སྤྱིར་མ་ཡིན་ཚོས་མཚན་དོན་དུའོ། །གང་ཞིག་ཚོས་སྤྱིར་
ཡི་བྲམ་བྱ་ཞེས། །ངས་ནི་སྤྱོད་པ་བཞིར་དེ་སྐད་བསྒྲགས། །

{@153A} ལྟ། །པར་བྱས། །དེ་ཡི་ཚོན་དྲང་སྲོང་མཁས་ཡོད་པ། །ངམ་པ་ཚོས་ཤེས་བྱ་བ་མདོ་སྟེ་སྟེ། །དེ་ནིང་ལ་
གལ་ཏེ་ཚོས་འདོད་ན། །བྲམ་དུ་ཁས་ལོང་དེ་ནས་

ཚོས་བཤད་ཟེར། །ཚོགས་དེ་ཐོས་ནས་ང་ཞི་རབ་ཏུ་དགའ། །དེ་ནི་བྲམ་གྱིས་བྱ་བའི་ལས་དེ་བྱས། །ངམ་པའི་ཚོས་སྤྱིར་བྲམ་ནི་
བྱེད་ཀྱི་པ་ན། །ལུས་དང་སེམས་ལ་ངལ་བས་མ་རེག་གོ། །དེ་

ཚོང་མི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོལ་གྱི། །བདག་གི་སྒྱིར་མིན་འདོད་སྒྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། །ལས་གཞན་མེད་པར་སྤྱོད་པར་བཅུ་རྒྱལ་ས་
སུ་རྒྱ། །བསྐྱེད་པ་སྒྲོང་དུ་རྫོགས་པར་མི་སྒྲོལ་བར། །ཚོས་

ཤེས་བྱ་བ་མདོ་སྤེ་སྤེད་གྱི་བར། །རྒྱལ་པོ་དེས་ཀི་དེ་སྤེད་བཅོམ་འགྲུས་བཅུ་མས། །དགོས་པ་དག་ལ་འདི་རི་སྤེ་དུ་སེམས།
དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཞིག་

ཡིན་སྤེ་དུ་འཛིན་ཀ་དེ་ལྟར་མི་བཟོ་ལོ། །དེ་ཅི་འི་སྒྱིར་ཞེ་ག། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཀི་འི་ཡིན་ལོ། །དགོ་
སྒྲོང་དག་ །དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བྲང་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་

གཞན་ཡིན་སྤེ་དུ་འཛིན་ཀ་དེ་ལྟར་མི་བཟོ་ལོ། །དེ་ཅི་འི་སྒྱིར་ཞེ་ག། དགོས་པ་དག་ །ལྷན་བྱིན་འདི་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་
བྲང་སྒྲོང་དུ་གྱུར་ཏེ། དགོས་པ་དག་ །ལྷན་བྱིན་ཡང་

བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོ། །ལྷན་བྱིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ངས་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །བྱམས་
པ་ཚེན་པོ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང་།

{@153B} བཏང་སྤོམས་ཚེན་པོ་དང་། སྤྲིང་བྱེད་པོའི་མཚན་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
དང་། འོད་འདོམ་གང་བ་དང་། མདོག་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། ལྷོ་བས་

བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་འ
ཕྱེད་ཀྱི་སྤོབས་ཚེན་པོ་དང་། སྤྱོད་པར་བཅུ་འི་སེམས་

ཅན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་བྱིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །དགོས་པ་དག་ །ཁྱིད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་དག་ །ལྷན་བྱིན་འདི་མ་འོངས་

པའི་དུས་བསྐྱེད་པ་ཚེད་མེད་གྲངས་མེད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷའི་ཐེམ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལྷའི་

རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དག་སློང་དག་ཤེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཚེད་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་
ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཀྱང་རྒྱུས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་

རོ། །ཁམས་ཅན་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱེད་སྟེང་དག་ཅི་ཉེན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་
དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་ཅན་དུ་མ་ནི་རང་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་

ཁམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་ཅན་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱེད་སྟེང་དག་ཅི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་
ཚུབ་ཏུ་ཁམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བཟོད་

{@154A} ༡། འཕའ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དག་སློང་དག་ཤེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་ནས། དམ་པའི་ཚོས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་

ལྟར་གནས་སོ། །དེའི་སྐྱེ་བ་དུང་གི་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དེའི་སྐྱེ་བ་དུང་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་འགྱུར་
ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཚོན་རྟེན་དུ་བཅུག་ནས། མཚོན་

རྟེན་དེ་འདྲ་འཕང་དུ་ནི་དཔག་ཚད་དུ་གྲུ། རྒྱར་ནི་དཔག་ཚད་བཞི་བཅུ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
སྟོས་དང་། བདུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྤེང་བ་དང་།

བྱུག་པ་དང་། སྤྱུ་མ་དང་། གོས་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷའི་བ་དན་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱེད་ཀྱིས་བསྟོན་

པར་འགྲུར་རོ། །ཤང་དག་མཚོད་རྟེན་དེ་ལ་སྐོར་བར་བྱེད་པ་ལམ་འདུད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལ་ལ་ཞི་འབྲས་བུའི་མཚོག་དག་
བཅོམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །ལ་ལ་

ཞི་རང་བྱུང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྲུར་རོ། །ལྷ་དང་མི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཞི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་

པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་ཤིང་འདས་པའི་
དུས་ན་རིགས་གྱི་བུ་འམ་རིགས་གྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་

{@154B} དམ་པའི་ཚོས་པར་དཀར་པོའི་མདོའི་ལེའུ་འདི་ཉེན་པ་དང་། ཐོས་ནས་སོམ་ཉི་མི་ཟ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་
པའི་སེམས་གྱིས་མོས་པ་དེ་དག་གིས་ངན་འགྲོ་གསུམ་གྱི་སྐོར་བཅད་པར་

འགྲུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ག་ལེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་རོ།
ཤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནའང་ཚོར་བས་ཚོར་བས་

སུ་མདོ་སྤེལ་འདི་ཐོས་པར་འགྲུར་རོ། །ལྷ་དང་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ནའང་དེས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྲུར་རོ།
ཤངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེར་ཡང་དེ་བཞིན་ག་ལེགས་

པའི་ན་སྤར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་པར་འདི་ནང་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོར་འག་གི་ཤྱོགས་ནས་དེ་
བཞིན་ག་ལེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནས། བྱུང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ལེས་རབ་བརྟེན་གས་ཞེས་བྱ་བ་འདས་པ་དེས། དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་
ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉིད་གྱི་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་ག་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱབས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་རབ་བརྟེན་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རིགས་

ཀྱི་བྲལ། ཡུང་ཙམ་ཞིག་སྤྲོད་ཅིག །འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་དང་
ཚོས་རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་འགའ་ཞིག་གྱིས་ལ། ཕྱིས་

{@155A} ཟླ། །བདག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་སོང་ཞིག །དེ་ནས་དེ་འོ་ཚོ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་བསྐྱེད་
དབམ་སྤོང་ཡོད་པ། ཚད་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་

ཙམ་ལ་འདུག་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ཀླུ་འཁྲུག་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཁང་
པ་ནས་སྤོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ། ནམ་མཁའ་

ལས་བྱམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཞུང་སོང་པོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་བསྐྱེད་ལས་
བབས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷན་སྐྱབས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་རིན་ཚེན་མང་གི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་སྤྱུག་འཚའ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་རབ་བརྟེན་པ་
ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། ཕྱིན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་ཞེས་རབ་བརྟེན་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་ཀུན་དགའ་ཞིང་ཡང་དག་པར་མགྲུབ་པའི་གཏམ་རྣམས་པ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་ཞེས་རབ་བརྟེན་པ་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་རྒྱ་མཚོར་
ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེད་ཅིག

བཏུལ་། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱེས་པ། ཇི་ཙམ་དུ་ཚིག་གིས་བརྗོད་མི་རུས་ཤིང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་མི་རུས་པ་དེ་སྟེད་དུ་ཚང་
མེད་གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མ་དག་བཏུལ་ལོ།།

{@155B} རིགས་ཀྱི་བྱ། རྣམ་ཅིག་སྟོན་ཅིག་དང་སྣ་ལྟས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གཞིའི་རྒྱུ་
གྱུར་པས་དེ་རྣམ་ཅིས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཚེ་པར་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་

ནས་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་སྟེ། པར་དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་
དཔལ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུ་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རི་ག་ལ་བ་དེར་

ལྷགས་ཏེ། སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོད་པར་སྟངས་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་གཞིའི་རྒྱུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བཏུལ་བ་ལ།

སྣག་གོ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དག་

གི་བསྐྱེས་པ་བརྗོད་དོ། །གང་དག་སྟོན་ཉམ་ཐོས་བྱེད་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ནི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉིད་
རྗོད་དོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣག་གོ། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞིའི་རྒྱུ་གྱུར་པས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཤེས་རབ་བརྟེན་ལ་འདི་རྣམ་

ཅེས་སྐྱེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་བོས་རྒྱ་མཚོར་ལྷགས་ནས། སེམས་དུལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཀྱང་འདི་ན་སྟངས་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

{@156A} །ཤེས་རབ་བརྟེན་གསུམ་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞི་ནི་རྣམ་ཐུག་པ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱུངས་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དྲིས་པ། བཟང་པོ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་དཔེར་

བརྗོད་པ། །སྲིད་གྱིས་སེམས་ཅན་གངས་མེད་དེར་བཏུལ་བ། །མི་ཡི་ལྷ་སྲིད་ལ་ནི་དེ་འདྲི་ཡི། །འདྲི་ནི་སུ་ཡི་མཐུ་ལགས་དེ་
གསུངས་ཤིག། །བྱང་ཆུབ་ལམ་བསྟན་པ་ཡི་མདོ་གང་

དང་། །ཚོས་ནི་གང་ཞིག་སྲིད་གྱིས་རབ་བསྟན་ན། །དེ་ཐོས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཤིང་། །ཐམས་ཅད་མཐེན་
ཉིད་ངེས་ཏེ་གཏིང་ཡང་རྟེན། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱེས་

པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པ་རྣམས་དཀར་པོའི་མདོ་བཤད་དེ། །གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་བརྟེན་གསུམ་སྐྱེས་པ།
མདོ་འདི་ཟབ་ཅིང་སྤུལ་མཐོང་བར་དཀའ་སྟེ། །མདོ་

སྤེལ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་མདོ་སྤེལ་གཞན་གང་ཡང་མེད་ན། །སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་མདོ་སྤེལ་དཀོན་མཚོག་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པའམ། །སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རྣམས་པ་ཡོད་དམ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱེས་པ། །རིགས་གྱི་བྱ། །ཡོད་དེ། །ལྷུ་འི་
རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་བུ་མོ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱད་

ལོན་པར་། །ཤེས་རབ་ཆེ་བ། །དབང་པོ་རྣོ་བ། །ཡེ་ཤེས་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་དང་ལྡན་པ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཤད་པའི་ཚོགས་

{@156B} །འབྲུ་དང་དོན་འཛིན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་
གཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣོད་སྣོད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་

སེམས་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ། ལྷོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་འདྲ་བར་སངས་པར་སེམས་པ་དང་
ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་རྣམས་ཤིང་དེ་དག་ལས་ཡོངས་

སྤྱི་ཉམས་པ། བཞིན་འཇུག་པ་ཁ་དོག་རྒྱས་པ་མཚོན་དང་ལྡན་པ། བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་སྤྱིར་ཚེ་ཚིག་སྒྲུབ་
དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་འཚང་རྒྱ་བར་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་བརྟུན་གསུམ་སྒྲུབ་པ། ཁོ་བོས་མཐོང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྷན་ལྷུབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་འབད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔར་གྱུར་བཞུག་བསོད་ནམས་དུ་མ་མཛད་དོ། བསྐྱེད་པ་སྤོང་སྤྱོད་ལྡན་པ་ལམ་ལང་བཅོམ་འགྲུས་མ་ཉམས་སོ། །སྤོང་
གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བྱ་བ་ཡུངས་

ཀར་ཅོམ་གྱི་སྤོགས་གཤེད་དུ་འད་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་མ་བོར་བ་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་དེ། སྤྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ནས། དེས་ཡུད་ཅོམ་གྱིས་བྲུན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་ཡིད་ཆེས། དེ་ནས་དེའི་
ཚོ་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་བུ་མོ་མདུན་ན་འདུག་པར་སྤྲང་སྟེ། དེས་

{@157A} ཟླ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ལྷུག་བཅའ་ལྟེན་ནས། སྤོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་དེའི་ཚོ་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་དོ། །བསོད་ནམས་

བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཟབ། སྤོགས་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་ཁྱབ་པ་ལགས། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱི་བའི་སྤྱོད་
ལེགས་པར་བརྒྱུ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན། །

མེས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྤྲུག་ཀྱང་བཀྲིས། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི། འདེད་ཀྱིང་བར་འདྲ་བ་ལགས། བདག་གི་འདོད་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སྟེ། འདི་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་གི།

དབང་། འཕྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚོས། རྒྱ་ཚེར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བཀྲི། འདི་ནས་དེའི་ཚོ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་རིའི་བྱས། ལྷུ་ལྷུ་ལོ་ལྷུ་མཚོའི་བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ཚེ།

ཞེ་སྤོང་སྤྱིར་མི་སྟོན་པར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མེས་སྤྱིས་ཤིང་ཤེས་རབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དུ་ཟེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་པར་དགའོ། ཚེ་ཞེ་བྱང་མེད་

བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོད་ཞིང་བསྐྱེད་པ་སྤོང་སྤྱིར་མི་སྟོན་པར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དུ་ཟེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་པར་དགའོ། ཚེ་ཞེ་བྱང་མེད་

ཡོད་དེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། བྱང་མེད་ཀྱིས་ད་དུང་གནས་ལྷན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ཚངས་པའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་དང་། གསུམ་པ་

{@157B} ལྷུ་ལྷུ་ལོ་ལྷུ་མཚོའི་བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ཚེ། ཞེ་བྱང་མེད་ཀྱིས་ད་དུང་གནས་ལྷན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ཚངས་པའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་དང་། གསུམ་པ་

གྱི་སྤོང་ཚོན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་རིན་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཞོར་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ། ལྷུ་ལྷུ་ལོ་ལྷུ་མཚོའི་བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ཚེ། ཞེ་བྱང་མེད་ཀྱིས་ད་དུང་གནས་ལྷན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ཚངས་པའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་དང་། གསུམ་པ་

བརྩོན་འགྲུས་མི་སྟོན་པར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མེས་སྤྱིས་ཤིང་ཤེས་རབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དུ་ཟེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་པར་དགའོ། ཚེ་ཞེ་བྱང་མེད་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞོར་བུ་ཕྱུལ་བ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱུར་དུ་བཞེས་སམ། འོན་ཏེ་མ་བཞེས། གནས་བརྟན་
གྱིས་སྐྱས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་ཕྱུལ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་བཞེས་སོ། །སྐྱུ་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་བུ་མོས་སྐྱས་པ། བཅོམ་པ་ །ལཱ་འི་བྱ། གལ་ཏེ་བདག་གི་རྩུ་འཕྱུལ་ཆེ་
བར་གྱུར་ན། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྒྲ། ཞོར་བུ་འདི་བཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
དང་། གནས་བརྟན་ །ལཱ་འི་བྱའི་མཛོན་སུམ་དུ་སྐྱུ་ལྷན་པོ་རྒྱ་

མཚོའི་བུ་མོའི་བྱང་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མི་སྣར་བར་གྱུར་ཏེ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་བྱུང་ནས། བདག་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ་དེའི་ཚོ་རྩེ་ཕྱོགས་སུ་སོང་པོ། །དེ་

{@158A} ཟླ། གས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲི་མ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རིག་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་དུང་
དུ་འདུག་ནས་བདག་ཉིད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་སྐྱུ་ལྷན་པོ་བསྟན་

ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་འོད་
གྱི་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གང་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་ན་འཁོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དེ་ལྟ་དང་། ལྷ་དང་། གོམ་སྐྱེན་དང་། རི་ཟ་དང་། ལྷ་

མ་ཡིན་དང་། ཀམ་མཁའ་ལྷིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཕྱག་བྱས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་མཛོད་པར་མཛོད་

ངོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དེས་ཚེས་བསྟན་པ་ཉན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གྱུར་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འི་མ་མེད་པ་དེ་དག་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཇིག་འདི་འདྲ་རྣམས་ལྟ་གཤམ་སོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷན་སྐྱབ་པའི་འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ལས་

གྲང་སློག་ཆགས་སུ་སྤོང་མི་སྤྱི་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །སློག་ཆགས་སུ་སྤོང་ནི་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་

{@158B} གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་བརྟེན་གསལ་དང་། གནས་བརྟན་ལྷན་
འདི་བྱ་ཅང་མི་སྤྱི་བར་གྱུར་ཏེ། །དམ་པའི་ཚེས་པར་དཀར་པོ་ལས། མཚོད་རྟེན་

བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤྲོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་སྤོབས་པ་ཚེན་པོའི་གཤམ་གསལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིས་འབྲུམ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྲུང་
ཚོགས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དོན་འདི་ལ་

བྲགས་ལས་ཆུང་ངུར་མཛད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་
ལས་འདས་ནས། ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྟར་ཡང་དེའི་ཚོ། སེམས་ཅན་དམུ་
སོད་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་བ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་ཅན། རྟེན་

པ་དང་བཀུར་སྟེ་ལཱ་ལྟོ་གནས་པ། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་ལྷགས་པ། འདྲུལ་དཀའ་བ། མོས་པ་དང་བྲལ་བ། མ་མོས་པ་མང་བ་
དག་འབྱུང་ལགས་མོད་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་

ཅག་གིས་བཅོད་པའི་སྟོབས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དྲུས་ན་མདོ་འདི་བསྟན་པར་བགྱི། གཟུང་བར་བགྱི། བཤད་པར་བགྱི། ཡི་
གེར་འདྲི་བར་བགྱི། བསྟོན་སྟངས་དུ་བགྱི། རིམ་ལྟོ་གྲོ་བགྱི། མཚོད་

{@159A} ཟླ། པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་གིས་ལུས་དང་སྲོག་གུང་བོར་ཏེ། མདོ་འདི་བཤད་
པར་བགྱི་ཡི། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷགས་ལས་

ཚུང་དུར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་འཁོར་དེའི་དགོ་སྟོང་སྟོབས་པ་དང་། མི་སྟོབས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་ལྡ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས། བདག་ཅག་གུང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་སྟོལ་གས་
སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟོབས་པ་དང་།

མི་སྟོབས་པ་ཇི་སྟོད་པོ་དེ་དག་དང་། གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
ལུང་བསྟན་པ་དགོ་སྟོང་བརྒྱད་སྟོང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷགས་ལས་ཚུང་དུར་མཛད་དུ་གསོལ།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་སྤྲད་མའི་ཚོ་སྤྲད་མའི་དྲུས་ན་བདག་ཅག་གིས་གུང་ཚོས་གྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་བཤད་

པར་བགྲོའོ། །དེ་ཅི་འོ་སྐད་ཀྱི་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་འོ་སེམས་ཅན་དག་གི་ལྷན་གྱི་
པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དག་པའི་རྩ་བ་ཚུང་བ། ཉག་ཏུ་གཞོན་

{@159B} སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ། གཡོན་ཅན་ཡོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལགས་པའི་སྐད་དུ་འོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆོན་མོ་གོ་ཏེ་སྤྲི་དག་སྐྱོང་མ་སྐྱོབ་

པ་དང་། མི་སྐྱོབ་པ་དག་སྐྱོང་མ་དུ་ག་སྐྱོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱོན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་
ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་ཞིང་

འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆོན་མོ་གོ་ཏེ་སྤྲི་ལ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། གོ་ཏེ་སྤྲི་སྐྱོད་
བདག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟོད་དེ། །

སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་མ་བསྐྱོན་སྐྱོན་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྟ་
ཞིང་མ་འདུག་ཅིག། གོ་ཏེ་སྤྲི། འདི་ལྟར་འཁོར་ཐམས་ཅད་

ལུང་བསྐྱོན་པས་སྐྱོད་ཀྱང་ལུང་བསྐྱོན་ཟེན་གོ། གོ་ཏེ་སྤྲི་སྐྱོད་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཤམ་མཁའ་མཁའ་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་
སུ་མ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆོན་པོ་ཆོས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི་དག་སྐྱོང་མ་དུ་ག་སྐྱོང་འདི་དག་དང་སྐྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་ཐད་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕ་རོལ་གྱི་འང་ཆོས་ཕ་རོལ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དེ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

{@160A} ཨོཾ། རལའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་
བྱུང་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། སྤྲོ་བ་མེད་པ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་

ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱུང་བར་འཛིག་རྟེན་དུ་འ
བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལོ་ཏུ་སྤྲི། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག།

བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེས། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དུག་སྟོང་པོ་དེ་དག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་

དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྐྱ་གཅེན་ཟེན་གྱི་མ་དགོས་ལོང་མ་
གྲགས་འཛིན་འདི་སྟོན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་གི་མིང་

མ་སྐྱོས་སོ་སྟོན་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ལོང་མ་གྲགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐུགས་ཀྱིས་
ཐུགས་སུ་རྒྱུན་ནས། དགོས་ལོང་མ་གྲགས་འཛིན་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །གྲགས་འཛིན་ཁྱེད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁོང་དུ་རྒྱུན་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་བྱེད་སྟོང་
ཕྱག་བཅུའི་ཐད་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་སྐྱ་བར་

འགྱུར་རོ། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ་དཔའོ་དཔའོ་དཔའོ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཟང་པོ་ཞེས་
བྱུང་བ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག། བཅོམ་པ་ཡང་

{@160B} དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ། རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། འཛིག་རྟེན་
མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བྱུང་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། སྤྲོ་བ་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་

རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་
རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་
དེའི་ཚེའི་ཚད་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་

མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱིའི་དགོས་པ་མ་གཡོག་འཁོར་དགོས་པ་མ་དུག་སོང་དང་། དགོས་པ་མ་གྲགས་པ་
ཇིན་གཡོག་འཁོར་དགོས་པ་མ་ཞིག་སོང་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ལས་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བདག་ཅག་ལྷུང་བསྟན་པ་ཐོབ་ནས་ངོ་མཚར་དང་མདུ་གྱུར་ཏེ།
།དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདྲེན་པ་

རྣམ་པར་འདྲེན་པ་སྟེ། ལྷུང་བཅས་འཇིག་རྟེན་དག་གི་སྟོན་པ་ལགས། །དབུགས་འབྲིན་ལྟ་དང་མི་ཡིས་མཚོན་པ་སྟེ།
།མགོ་ན་པོ་བདག་ཅག་རྣམས་ཡང་དེང་ཚོམ་བགྲིས། །དེ་ནས་དགོ་

སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསོལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས། བདག་ཅག་ཀྱང་སྲུང་མའི་དུས་སྲུང་མའི་ཚེ་ན། ཚོས་ཀྱི་

{@161A} །༄༅། །རྣམ་གྲངས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་སྟོན་པར་སྟོོ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་

ཐོབ་པ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་
གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

གཟིགས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་
དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུང་ནས་འདི་སྟོན་

དུ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་བསྐྱེལ་བ་མཛད་དོ་སྟོན་དུ་
སེམས་སོ། །དེ་དག་དེ་སྟོན་དུ་བསམས་ནས་ཀུན་

གཡོས་ཏེ་ཙམ་ཚུན་དུ་སྐྱེས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་བསྐྱེལ་

བ་མཛད་ན་བདག་ཅག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གྲུས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣ་
ལོ་གྱི་དཔ་དང་། རྫོན་ལམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་ན་སྣར་སང་གའི་སྦྱོར་སྦྱར་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་ནས་བདག་
ཅག་ཕྱོགས་བཅུར་མཚེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

{@161B} ཀྱི་མཐུས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཚན་རྣམས་ཡི་གེར་འདྲིར་སྦྱེལ་བར་བགྱི། ལྷོག་ཏུ་སྦྱེལ་བར་
བགྱི། སེམས་སུ་སྦྱེལ་བར་བགྱི། འཚད་དུ་སྦྱེལ་བར་བགྱི་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་བཞུགས་ཏེ། བདག་ཅག་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། རྫོབས་པ་དང་། རྗེད་པ་མཛད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དབྱུངས་མཐུན་པར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཁྱོད་སྦྱགས་ལས་ཚུང་མཛད་གསོལ། །ཁྱོད་ནི་ལྷ།

བཀ་འདས་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་། །ཉིན་ཏུ་མ་རུངས་སྲད་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །མདོ་སྡེ་དམ་པ་འདི་ནི་བཤའ་བར་བགྱི།
།བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོས་པ་དང་། །བརྟེན་པ་དང་ནི་དབྱུག་ཐོགས་

ཏེ། །ཤམ་པ་རྣམས་ནི་བཟོད་པར་བགྱི། །འདྲེན་པ་བག་ལ་ཞབས་བགྱི། །མ་རུངས་སྲད་མའི་དུས་ལ་ནི། །འོག་པའི་སྲོ་
དང་ཡོན་པོ་དང་། །བྱིས་པ་གཡོ་དང་ར་རྒྱལ་ཅན། །

མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་འདྲུ་ཤེས་པ། །དགོན་པ་དག་ལ་རབ་སེམས་ཤིང་། །ཚོམ་བུ་དག་ཀྱང་བགོས་ནས་ནི། །ཡོ་བྱད་བསྟུངས་
ཚུལ་དེ་དོན་ཤིང་། །སྲོ་རབ་དེ་སྐད་སྒྲ་བར་འགྱུར།

རོ་བྲོ་ཚགས་ཤིང་ཞེན་པ་རྣམས་། །ཁྱིམ་པ་དག་ལ་ཚོས་ཀྱང་འཚད། །མདོ་ཞུ་ཤེས་དུག་ཅན་ཅི་བཞིན་དུ། །བསྟོ་སྟངས་དག་
ཀྱང་བགྱིད་པར་འགྱུར། །གཏུ་མ་པའི་སེམས་

{@162A} །། །དང་སྒྲ་སེམས་ལྡན། །ཁྱིམ་དང་ཚོར་ལ་རྣམ་པར་སེམས་། །དགོན་པ་དཔེན་པར་རབ་ལུགས་ཏེ།
།བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས། །

བདག་ཅག་ལ་ནི་འདི་སྐད་མཚི། །རྟོན་དང་བཀུར་སྟོག་གསལ་པ་སྟེ། །དགོས་པའི་དག་ལྷ་སྟེགས་ཅན། །བདག་གི་རང་བ་
ཚོར་བཀུར་འཚད། །རྟོན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟོག་ཕྱི་ཕྱིར། །

རང་གིས་མདོ་སྡེ་བྱས་ནས་སྟེ། །འཁོར་གྱི་དབྱུགས་སྟེ་འཚད་བྱེད་ཅེས། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཉིན་ཏུ་འཕྱ། །རྒྱལ་པོ་དང་
ནི་རྒྱལ་བུ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་སྲོན་པོ་

དང་། །བྲམ་ཟེ་དང་ནི་ཁྱིམ་བདག་དང་། །དགོས་པའི་གཞན་དག་དུང་དུ་ནི། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་མི་བསྟུགས་བཟོད། །ལྷ་
སྟེགས་ཅན་ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཟོད། །དྲང་སྲོང་ཚེ་ལ་

གུས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཅག་བཟོད་པར་བགྱི། །དེ་ཚོ་རྣམ་པའི་སྒོ་གྲོས་ཅན། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྒྲོད་པར་འ
གྱུར། །འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། །རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བགྱི། །འཇུག་པའི་བསྐྱལ་པ་འཇིགས་པ་ལ། །མ་རུངས་འཇིགས་པ་ཚེན་པོའི་ཚོ། །གཞོན་སྤྱིན་ག
ཟུགས་ཅན་དག་སྒྲོང་མང། །བདག་ཅག་ལ་ནི་མི་སྟོན་

བཟོད་ཏེ། །འཇིགས་རྟེན་དབང་ལ་གུས་པ་ཡིས། །ལྷོད་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲོ་བར་བགྱི། །བཟོད་པའི་གོ་ཚབ་གོས་ནས་སྟ། །མདོ་འདི་
རབ་ཏུ་བཤད་པར་བགྱི། །འདྲེན་པ་བདག་ཅག་ལུས་དང་

{@162B} བེེ། །སློབ་གྲུང་དོན་དུ་གཉེར་མ་ལགས། །བདག་ཅག་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་བས། །སྤོད་གྱིས་བཏམས་
གཏད་འཛིན་པ་ལགས། །ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་བཤད་མ་འཚོལ་བ། །དག་སྒྲོང་རྒྱིག་

ཅན་ཅི་འདྲ་དག། །སྤྲད་མའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ནི། །བཅོམ་ལྷན་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་མཐེན། །གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱེད་པ་
དང། །བཅོང་དང་བརྟེན་པ་རྣམས་མང་དང། །ཕྱིར་ཞིང་བཅས་

པ་མ་ལགས་དང། །སློབ་གཉེར་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བགྱི། །འཇིགས་རྟེན་མགོན་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །དེ་ལ་བར་བགྱིད་པས་
སྤྲད་དུ་ན། །འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་མི་འཇིགས་པར། །མདོ་

འདི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བགྱི། །འདྲེན་པ་འདི་ནི་འདི་ཚོའི་ལ། །སྤོང་སྤོང་གོང་དུ་གང་བྱུང་བ། །དེ་དག་ཏུ་ནི་མཚིས་ནས་སྟ།
སྤོད་གྱིས་བཏམས་པ་སྤུལ་བར་བགྱི། །འཇིགས་རྟེན་དབང་

པོ་སྐབ་པ་ཚེ། །སྤོད་གྱི་མངག་གཞུག་བདག་ཅག་འཚོལ། །སྤྲ་རྣམ་རབ་འདས་ཞི་རྟེན་པ། །སྤུགས་ལས་རྒྱུད་དུར་མཛད་དུ་
གསོལ། །སྤོགས་བཅུ་དག་ནས་གང་ག་ཞེགས་པ། །

འཛིག་རྟེན་སྐྱོན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཁོས་པ་རྣམ་པར་མཚུན་པས་ན། བདེན་པའི་ཚོག་ཉི་མཱ་བར་བགྱིད། །དམ་པའི་ཚོས་
པདམ་དཀར་པོ་ལས། སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ལེ་འུ་ཞེས་བྱ།

སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །།དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ། བམ་པོ་དགྲུ་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
ལྷུ་གྲུ་པས་འདི་སྐད་ཅེས་

{@163A} ལྟ། ལམ་ལོ་ཉོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་འདི་དག་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་གྲུ་པར་སྐྱོ་བ་ཉི་དཀར་བ་བགྱིད་པ། འུན་

ཏུ་དཀར་བ་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་འདི་དག་གིས། སྐད་
མའི་ཚོ་སྐད་མའི་དུས་ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཇི་

ལྟར་རབ་ཏུ་བཞད་པར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུ་གྲུ་པ་ལ་འ
དི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ།

ཚོས་བཞི་ལ་གནས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྐྱི་མའི་ཚོ་སྐྱི་མའི་དུས་ན་
ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།

འཇམ་དཔལ། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དག་ཚོ་ག་དངོད་ཡུལ་ལ་གནས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

འཇམ་དཔལ། ཇི་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དག་ཚོ་ག་དངོད་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འ
ཇམ་དཔལ། གང་གི་ཚོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་བཟོད་པ་དང་། རྣལ་བ་དང་། རྣལ་བའི་ས་ཐོབ་ཅིང་ཡིད་མི་སྤང་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། འཇམ་དཔལ། གང་གི་ཚོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@163B} དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དག་ཚོས་གང་ལ་འང་མི་ད་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
ཡང་དག་པར་བལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ། གང་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་

དཔྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་གི། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་འོ་ཚོ་ག་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་
དཔལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་

པོ་འོ་ད་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ། གང་གི་ཚོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་སྟེན། རྒྱལ་
བྱ་དང་། རྒྱལ་པོ་འོ་སྟོན་པོ་ཚེན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་འོ་

ཞབས་འབྲིང་བ་ལ་མི་སྟེན། མི་བསྟེན། བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད། ཉེ་བར་མི་འགྲོ། གཞན་ལུ་སྟེགས་ཚོད་པ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་
རྒྱུ་བ་པ་དང་། འཚོ་བ་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་

དང་། སྟོན་དང་གས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་དང་མི་སྟེན། མི་བསྟེན། བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད། འ
ཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པའི་གསང་ཚོག་འཚང་བའི་འཇིག་

རྟེན་རྒྱང་པན་པ་ལ་མི་སྟེན། མི་བསྟེན། བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲིས་པར་མི་བྱེད། གཏོ་ལ་པ་པ་
དང་། ཟོལ་པ་རྣམས་དང་མ་ཡིན། ཕག་འཚོང་བ་རྣམས་དང་མ་

ཡིན། བྱ་གས་འཚོང་བ་རྣམས་དང་མ་ཡིན། རི་དམགས་ཀྱི་རྟོན་པ་རྣམས་དང་མ་ཡིན། ཉ་པ་རྣམས་དང་མ་ཡིན། ལྷ་
མཁན་དང་། གར་མཁན་དང་། ལྷགས་ཀྱི་སིལ་ཁྲོལ་བྱེད་པ་རྣམས་

མེད་ལ་འདོད་ཚགས་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། དེ་ཚོས་སྟོན་པ་ན་ཐ་ན་སེའི་སྤང་བ་འང་མི་སྟོན་ན་བཞིན་གྱི་འགྲུར་བ་ཚེན་པོ་ལྟ་ཅི་
སྒྲིལ། དགོ་ཚུལ་དང་། དགོ་ཚུལ་མ་དང་། དགོ་སྲོང་དང་། དགོ་སྲོང་།

མ་དང་། གཞོན་ཚུ་དང་། གཞོན་ཚུ་མ་དང་མི་སྟོན། དེ་དག་དང་གཏམ་ཡང་མི་བྱེད་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་འཇུག་
པར་དག་འཁོར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཡིན།

ཏེ། འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའོ་དེ་ཡུལ་དང་པོའོ། །འཇམ་དཔལ། གཞན་ཡང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ལ་སྟོང་པར་བལྟ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དང་། མ་ལོག་པར་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་
པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ། མི་གཡོ་བ། མི་ལྡོག་པ། མི་འགྲུར་།

བཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱུང་བ། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ། མེད་
སྤངས་པ་མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱུང་བ། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ། མེད་

པ། འདུས་མ་བྱས་པ། ལྷན་མེད་པ། མེད་པ་ལ་ཚོགས་གིས་བརྗོད་པ། མི་ཚགས་པའི་གནས་ལ་འདུག་པ་འདུ་ཤེས་སྒྲིལ་ཅི་
ལོག་ལས་བྱུང་བར། དེ་ལྟར། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཚུབ་

{@165A} ཟླ། །སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྟག་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་འདིས་གནས་ན།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་

ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའོ་དེ་ཡུལ་གཉིས་པའོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་

སྒོན་ཅིང་དེའི་ཚོ་ཚོ་གསུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱི་ལྟོ། །སྤྱི་དུས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་ལ། །ལུས་པ་མེད་ཅིང་མི་འ
ཇིགས་པར། །མདོ་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟན་པར་ཡང་། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་གང་འདོད་པ། །ཚོ་གོ་དེ་ཡུལ་བསྐྱེད་བྱུ་ཞིང་། །འདུ་འཇིགས་ལ་གཙུག་བར་བྱ། །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་རྒྱལ་བྱ་
དང་། །འདྲིས་བྱེད་རྟག་ཏུ་སྤྱང་བར་བྱ། །རྒྱལ་པོའི་ཞབས་

འབྲིང་གང་ཡིན་དང་། །གདོ་ལ་དང་ནི་ཚོ་ལ་པ་དང་། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་ནི་དེ་དག་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདྲིས་མི་བྱ། །དགོ་
སྒོར་འདུལ་དང་ལུང་གནས་པ། །དག་བཅོམ་སྟེ་ལྟོ་

སེམས་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་པོ་ཅན་རྣམས་བསྟེན་མི་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱང་། །ཚོད་ཅིང་སྤྱི་པའོ་ད
ཡུལ་ཅན། །དགོ་སྒོར་མ་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྤྱང་། །མི་བརྟན་

པར་ནི་མདོ་ན་པ་ཡི། །དགོ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བར་བྱ། །དགོ་བསྟེན་མ་གང་ཚོ་འདི་ལ། །ལྷ་རྟའ་འདས་པ་གང་ཚོ་ལ་བ།
།དེ་དག་དག་ནི་འདྲིས་བྱེད་སྤྱང་། །འདི་ནི་ཚོ་ག་

{@165B} །ཡིན་ཞེས་བྱ། །གང་ཞིག་དེ་ཡི་ཐད་འོངས་ནས། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་སྤྱིར་ཚོས་འདྲི་ན། །གནས་པ་མེད་ཅིང་
མི་ཞན་པར། །དཔའ་བོ་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་ཤོད། །བྱང་མེད་མ་ཞིང་སེམས་ཅན་གང་། །

དེ་དག་འདྲིས་བྱེད་རྣམ་པར་སྤྱང་། །ཁྲིམ་རྣམས་སུ་ནི་མཉམ་པ་མ་དང་། །གཞོན་ལུ་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱང་། །དེ་ལ་ནམ་དུའ
ང་དག་འཇིགས་བྱེད། །མཁས་དང་ཚོད་པ་འདྲི་བ་དང་། །ཤག་འཚོང་

བ་དང་བཞུགས་དང་། །འདྲིས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་། །གང་དག་སྟོག་ཚགས་རྣམ་མང་དག་འཛིང་སོད་སྤྱིར་ནི་གསོད་
པ་དང་། །བཟའ་སྤྱིར་འཇིགས་འཚོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་འདྲིས་

བྱེད་རྣམས་པར་སྤང་། །གང་དག་བྱེད་མེད་གསེ་བྱེད་དང་། །གང་མཁམ་གྱུད་དང་སིལ་སྒོལ་བ། །གང་གཞན་དེ་དང་འབྲེ་བ་
ཡང་། །དེ་དག་རྣམས་དང་འདྲིས་བྱེད་སྤང་། །རིས་མའི་གཙོ་བོ་

བསྐྱེད་མི་བྱ། །ཇི་སྟེན་འོངསོད་འཚོ་བ་གཞན། །ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དེ་དག་གྱུད། །རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤང་། །མཁམ་
པ་བྱེད་མེད་རྣམས་ལ་ཡང་། །གང་གི་དུས་ཚེས་འཆད་

པ། །དེ་ཞི་གཅིག་པུ་མི་འགོ་སྟེ། །ཚོད་ཅིང་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཚོ་ཟས་སྤྱིར་ཡང་དང་ཡང་། །གོང་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པ་ན། །དག་སྤོང་གཉིས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །ཡང་ན་སངས་

རྒྱས་བྲན་པར་བྱ། །གང་གིས་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་དག། །མདོ་སྟེ་འདི་འདྲ་འཛིན་གནས་པའི། །ཚོ་ག་དང་ཞི་སྦྱོད་ཡུལ་དག།
།ཐོག་མར་ངས་བཤད་འདི་ཡིན་ཞོ། །གང་ཚོ་འདུས་བྱས་

{@166A} །། །འདུས་མ་བྱས། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དང་། །རབ་འབྲིང་ཐམས་འཚོས་རྣམས་ལ། །རྣམས་
ཀུན་ཏུ་དཔ་མེད། །བརྟན་པ་བྱེད་མེད་ཅེས་མི་ད། །

སྐྱེས་པ་ཞེས་གྱུང་མི་རྟོག་སྟེ། །ཚོས་སོ་ཅོག་ཞི་མ་སྐྱེས་སྤྱིར། །བཅའ་བ་བྱས་གྱུང་མི་མཐོང་བ། །འདི་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཡི། །ཚོ་ག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བསྟན། །དེ་དགོད་

ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་ཞི་རྣམས་པར་མཉམ་པར་གྱིས། །ཚོས་འདི་དག་ཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བསྟན། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་
ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད། །རྟག་ཏུ་མི་གཡོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས། །

དེ་ཞི་མཁམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དུལ་ཡིན། །འདི་དག་འདུ་ཤེས་ལོག་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། །ཡང་དག་མིན་ལ་ཡང་དག་ཡོད་
ལ་མེད། །མ་བྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེས་ཚོས་རྣམས་ལ། །

ཡང་དག་ཉིད་དང་འབྲུང་བར་ལོག་པར་བརྟགས། །སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་རྩེ་གཅིག་མཉམ་གཞག་སྟེ། །རི་རབ་ཕྱང་པོ་ཇི་
བཞིན་རབ་ཏུ་གནས། །དེ་བཞིན་འདུག་ནས་ནམ་

མཁའ་ལྗང་བུར་ནི། །ཚོས་རྣམས་འདི་དག་ཀུན་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །རྟག་ཏུ་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་སྟིང་པོ་མེད། །མི་གཡོ་
རྣོ་སེམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་

འདི་དག་རྟག་པའི་དུས་གནས་པ། །འདི་ནི་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱི་ད་ཡུལ་ཡིན། །ང་ནི་སྤྱང་བ་འདས་ནས་དགོས་ཤིང་གང་། །ང་
ཡི་ད་ཡུལ་འདི་ནི་རབ་སྤྱང་ཞིང་། །དེ་ནི་ནམ་

{@166B} ཡང་ལྷུམ་པ་མེད་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་དུ་འང་མདོ་འདི་རབ་འོད་ཅིག། །མཁའ་པ་དུས་སུ་སེམས་པར་བྱེད་
པ་ན། །ཁང་བུར་ལྷགས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྒོ་བཅད་ནས། །ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་

ལ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བཟ། །འངས་ནས་ལྷུམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འོད། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོའི་བུ་གང་དག། །ཚོས་
ཉན་པ་རྣམས་འདི་ནི་དེ་ལ་སྤྱང་། །གཞན་ཡང་ཁྱིམ་

བདག་དག་དང་བཅའ་ཟེ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་གཡོག་ཏུ་འཁོད་པར་འགྱུར། །འཇམ་དཔལ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ལས་འདས་ནས། །སྤྱི་མའི་

དུས་སྤྱི་མའི་ཚོ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་འདི་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་གནས་

པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བདེ་བ་ལ་གནས་ཏེ་ཚོས་འཚད་དོ། །ལུས་ལ་ཡོད་དམ། །སྤྱི་གསལ་བམ་དུ་བྱས་སམ། །གཞན་དག་ལ་སྟོན་ནའ་
ང་། །ཉེན་ཏུ་གྲུན་ཀ་ཚོལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན། །དགོས་ཤིང་

ཚོས་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ལ་སྐྱུར་པར་མི་བྱེད། །མི་སྐྱོན་པ་མི་སྐྱོ། མི་སྐྱོན་པ་མི་བཟོད། གཞན་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་གྱི་
དགོ་སློང་དག་གི་མིང་སློམ་ཏེ་མི་སྐྱོན་པ་མི་སྐྱོ། མི་སྐྱོན་པ་མི་བཟོད་

ཅིང་དེ་དག་ལ་སྐྱུར་ཚེ་ལ་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གོ། །དེ་ཅི་འི་སྐྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བདེ་བའི་གནས་ལ་གནས་པའི་སྐྱུར་
ཏེ། དེ་ཚོས་ཉམ་བུ་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་

{@167A} ཨ། །པ་དང་། སྐྱེ་དོག་མེད་པར་ཚོས་སྐྱོན་ཏེ། །མི་ཚུད་ཅིང་དྲི་བ་དྲིས་ཀྱང་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ལན་མི་
ལྟོན་ཏེ། ཅི་ནས་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་

ཚོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བདེ་ལྟ་བུར་ལན་ལྟོན་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་
བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །མཁས་པ་བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་

འགྱུར་། །དེ་ལ་འདྲུག་ནས་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱང་སྐྱོན། །གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྐྱོགས་སུ། །ཡངས་པའི་སྐྱོན་གྱི་
རབ་ཏུ་བཞགས་བཏིང་སྟེ། །བཟང་པོའི་ཚོན་གྱིས་ལེགས་

པར་ཁ་བསྐྱུར་བ། །ཚོས་གོས་གཙང་མ་དེ་གི་རབ་བགོས་ནས། །རྒྱལ་གཟུན་བཟང་པོ་དེ་བཞིན་བཞགས་བུས་ལ། །འཁམ་
ཐབས་ཆེ་ཚད་ལེགས་པར་རབ་བགོས་ནས། །བཅོས་

ཤུའི་རས་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་ལེགས་བཏིང་བ། །རྟེན་ཉེན་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདྲུག་ཅིང་། །རྟེན་པ་ལེགས་པར་བཀྱས་ཏེ་
སྟེང་འཛོགས་ནས། །མགོ་དང་བཞིན་གྱི་མདངས་

གི་རབ་སྐྱེལ་ཞིང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ལ་གི་རབ་འདྲུག་ནས། །སེམས་ཅན་ལྷགས་པ་རྩེ་གཅིག་གྱུར་རྣམས་ལ། །གཏམ་མང་
རྣམས་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྐྱོན། །དགོ་སློང་

དག་དང་དགོས་མ་ཚུལ་དང་། །དགོས་བྱེད་ཚུལ་དང་དགོས་བྱེད་མ་དག་དང་། །རྒྱལ་པོ་དག་དང་རྒྱལ་བུ་ཚུལ་ལ་
ཡང་། །མཁས་ཏེ་རྟོག་ཏུ་ཕྲག་དོག་མེད་པར་

{@167B} གི་། །སྤོ་ཚོགས་དོན་ལྡན་སྟོན་པའི་གཏམ་ཡང་སྟོན། །དེ་ཚོ་དེ་ལ་དེ་དག་རྗེས་ནས། །དེ་ལ་མཐུན་པའི་
དོན་ཚུལ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཅི་ནས་ཐོས་པས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོད་འགྲུང་བ། །དེ་ལྟར་

དོན་གྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ལེ་ལོ་དག་གྲང་ཚུལ་པར་རབ་སྤངས་ནས། །སྐྱོབ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་བྱ། །མཁས་
པས་མི་དག་འཐམས་ཅད་ཚུལ་པས་། །བྱམས་པའི་

སྟོན་མི་འཁོར་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་ཚོས་མཚོག་རབ་ཏུ་བསྐྱོན། །མཁས་པ་དེས་མི་བྱེད་འགྲུག་འཁྲིག་
དགུས། །འཁོར་ཚུལ་མཁུ་ཞིང་དེ་བཞིན་དག་འབར་བྱེད། །

དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཟས་དང་སྐྱོམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་ཚོས་གོས་ཚུལ་
དང་གི། །ན་བའི་གསོས་སྟོན་དག་གྲང་མི་བསམ་སྟེ། །འཁོར་

ཚུལ་ལ་གི་ཅི་ཡང་མི་བསྐྱེད། །གཞན་དུ་མཁས་པ་རྟོག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱལ་གྲུབ་
པར་ཞོག། །ཕན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་གང་བསྟན་པ་དེ། །བདག་

གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྟོན་སེམས། །དགོས་པ་གང་ཞིག་ལྷུང་ན་འདས་ནས། །ཕྲག་དོག་མེད་པར་འདི་གི་རབ་སྟོན་པ།
།དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་བར་ཚད་མེད། །ནམ་ཡང་

ལྷུང་ན་ཚུལ་གྲང་འཇུག་པའང་མེད། །དེ་ལ་སུ་ཡང་སྤངས་པར་མི་བྱེད་དེ། །བདག་པ་མེད་ཅིང་མི་སྟོན་སྟོན་བའང་མེད།
།དེ་གི་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྲུང་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་

{@168A} ཨོཾ འཛོལ་པའི་སྒྲོབས་ལ་གནས། །རྟག་ཏུ་མཁས་པ་བདེ་ལ་གནས་པ་དེ། །ཇི་ལྟར་ངེས་བཤད་བཞིན་
དུ་གནས་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་གྱི་བདུ་མ་བརྒྱ་

འབྱུང་སྟེ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་བརྗོད་མི་ལུས། །འཇམ་དཔལ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་
ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཟད་པའི་མཐའ་

མའི་དུས་ཀྱི་ཚོལ་མའི་སྟེ་འདི་འཚད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ནི་ཕྱག་དོག་དང་། གཡོ་དང་སྒྲུ་
མེད་པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཅན་གྱི་གང་

ཟག་གཞན་དག་ལ་མི་སྟོན་པ་མི་སྒྲུ། སྐྱུར་པ་མི་འདེབས། བརྟམ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དགོ་སྟོང་དང་། དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་
བསྟོན་དང་། དགོ་བསྟོན་མ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་

ནམ་པོ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་ནམ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཅན་གཞན་དག་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པར་མི་
བྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ཁྱེད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དང་རིང་སྟེ་ཁྱེད་དེ་ནི་མི་སྒྲུང་དོ། །ཁྱེད་ནི་རབ་ཏུ་བག་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། ཁྱེད་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཚང་

རྒྱ་བའི་མཐུ་མེད་པའི་ཞེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཅན་གང་ལ་འང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཀྱིས་རྩོད་པ་
ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ལ་རྩོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །

{@168B} ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སྒྲོབས་མི་མཐོང་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་འདུ་
ཤེས་སྐྱེད་དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་

སྤྱོད་དོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྟེན་ལྟེན་རྒྱུ་ལྟེན་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་ལ་
རྒྱུ་མི་ཆད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གྲུས་པར་བྱུག

འཚལ་ལོ། །ཚོས་འཆད་པ་ན་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཚོས་འཆད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་
དགའ་བ་སྤྲོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཐ་ན་འགའ་ཅིམ་ལ་འང་ཚོས་ཀྱི་

དགའ་བས་ལྷག་པར་ཐོན་འདོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་ལ། ཚོས་འདི་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་།

རན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཟད་པའི་མཐའ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དགའ་བར་སྤོན་པ་གཤམ་
བདེ་བར་རེག་པ་ལ་གནས་ཤིང་གཙོ་བོ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་

གྲངས་འདི་རབ་ཏུ་སྤོན་དོ། །དེའི་ཚོས་ཡང་དགའ་བར་འགྲོ་བའི་གྲོགས་དག་གྲུང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་དེ་ལ་
ཚོས་ཉན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་པ་དང་། དད་པ་

དང་། ཡིད་ཚོས་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་འཇུག་པ་དང་།
སྤྱོད་པས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཅོམ་

{@169A} ཞུ། །པར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་གྲོར་བྱེད་པ་དང་། མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གྲུང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
འབཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་

ཏེ། །བདེ་བར་གཤམ་གསུངས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ནས། སྤོན་པས་གཞན་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་དོ། །གང་ཞིག་
མདོ་འདི་འཆད་འདོད་ཚོས་སྤྲོ་བས། །བྱོད་ང་

ད་རྒྱལ་དེ་བཞིན་འཕྲུབ་དག། མ་ལུས་པར་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་ཐུག་དོག་གཞུང་མི་བྱ།
།ཞུང་དུ་འདུག་ལའང་མི་སྟོན་བཟོད་མི་བྱ། །ལྟ་བུས་ཚོད་

པ་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །སྤྲེལ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤོད་ཐོབ་མི་འགྱུར་ཞེས། །ཐེ་ཚོམ་གནས་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱང་
ཞིང་མཉེན་པ་སྟེ། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་ཀྱི་སྲས་པོ་བཟོད་

ལྟོན་འགྱུར། །ཚོས་འདི་ཡང་དང་ཡང་དུ་རབ་སྟོན་གྱང། །དེ་འདྲིར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གང་དག་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་སེམས་ཅན་

སྟིང་བཅུས་སྒྲི། །དེ་ཀུན་བདག་གི་སྟོན་ཅེས་དེ་དག་ལ། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་མར་གྲུས་པ་སྦྱིད། །མངས་རྒྱས་རྒྱུ་
གཉིས་མཚོག་རྣམས་བྲན་བྲས་ལ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་

ཏུ་མར་སེམས་སྦྱིད། །ད་རྒྱལ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ན། །དེ་ཚོ་དེ་ལ་བར་ཀུན་འབྱུང་མི་འགྱུར། །རྣམ་པ་འདི་འ
དུ་འི་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་ནི། །མཁས་པས་དེ་ཚོ་ལེགས་

{@169B} པར་བསྐྱེད་བར་བྱ། །བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུར་དང་མཉེན་གཞུང་ག། །སྤོག་ཚགས་བྱེ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་
བར་འགྱུར། །འཇམ་དཔལ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་

ལྷུང་ན་ལས་འདས་ནས། །དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་འདི་འཇིན་པར་འདོད་པའི་དགོས་སྤོང་དེས། །ལྷིམ་

ན་གནས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་རིང་བ་བས་གྱུང་རིང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །བྲམས་པ་ལ་གནས་པས་གནས་
པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡང་དག།

པར་མ་ལྷགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སླིང་རྗེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་འདི་སྟོམ་དུ་གྱེ་མ་གང་དག་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་
པའི་ཐབས་མཁས་པ། རྗེ་མ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་མི་

ཉམ་པ་དང་། མི་ཞེས་པ་དང་། མི་རྟོགས་པ་དང་། མི་འདྲི་བ་དང་། མ་དད་པ་དང་། མ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཉིན་
དུ་ཞེས་རབ་འཆལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་གོ།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་པ་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་
སྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གང་ལ་གང་གཞན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་རྗེ་འཇུག་གི་སྟོབས་གྱིས་འདུན་པར་བྱའོ། །
ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །འཇུག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་སློན་

{@170A} །། ༡། པར་བྱའོ། །སྟོམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་

ག་ཞེགས་པ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་ནས། ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྟོན་པ་ན་གཞོན་པ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་

བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་
གཏོགས་པ་དང་། གྲོང་རྒྱལ་གྱི་མི་དང་། དུལ་གྱི་མི་དང་།

བྲམ་ཟེ་དང་། བྲིམ་བདག་རྣམས་བསྟོན་དུ་བྱེད། བཅོན་པར་བྱེད། རི་མོ་བྱེད། མཚོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །པར་སྣང་
ལ་གཞན་པའི་ལྷ་དད་པ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཉམ་པའི་

ཕྱིར་དེའི་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷའི་བུ་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར་རྟག་ཏུ་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ།
ཤོང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། གཙུག་ལག་ཁང་ན་

འདུག་ཀྱང་རུང་། ཚོས་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དག་ཉིན་མཚན་དུ་དེའི་རྒྱུ་དུ་འདོད་བར་འགྱུར། དེས་ལན་བཏབ་པས་དགའ་
མགུ་རངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ།
ཚོས་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་ནི་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་།

{@170B} ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱམས་ཀྱིས་
རྟག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོར་ཡང་སྐྱེའམ་དབྱུངས་སམ་མིང་ཐོས་པར་ཡང་རྙེད་པར་དགའོ། །འཇམ་དཔལ། འ
དི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་

ནི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟོབས་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་རྫོལ་བ་རྒྱལ་པོ་སྟེ། དག་དང་དེ་འཐབ་མོ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། ལྟོབས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དམག་མི་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་

དག་དང་དགའ་དེ་དག་འཐབ་པོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་དམག་མི་འཐབ་པ་དེ་མཐོང་ནས། དམག་མི་དེ་དག་ལ་དགའ་ཞིང་མགུ་
རངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་འཁོར་མགུ་རངས་ནས་དམག་

མི་དེ་དག་ལ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤོང་དང་། ཤོང་གི་ཞིང་རྒྱམས་སྤྱིན་མོ། ཤོང་ཁྱེར་དང་།
ཤོང་གྱེར་གྱི་ཞིང་དང་། ཤོས་དང་། ཐོང་དང་། ལག་པའི་

རྒྱལ་དང་། མགུལ་རྒྱལ་དང་། གསེར་གྱི་ཚོང་ཚོང་དང་། རྒྱལ་དང་། སེམ་དོད་དང་། དོ་ལལ་དང་། འགྲོལ་བུ་དང་། གསེར་
དང་། དུལ་དང་། བོར་བུ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་།

བེ་ཏུ་བུ་དང་། ཏུང་དང་། མཁ་ཤེལ་དང་། བྱུ་རུ་འང་སྤྱིན་པར་བྱེད། སྤང་པོ་ཚེ་དང་། ཉག་དང་། ཤིང་ཉག་དང་། མར་ཐང་
དང་། བུ་ཐོ་དང་། བུ་མོ་འང་སྤྱིན་པར་བྱེད། བཞོན་པ་

{@171A} །། ཞུགས་ཀྱང་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། གཙུག་གི་ཚོར་བུ་ཞི་སྲུ་ལ་འང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅི་འི་
ཕྱིར་ཞེན། རྒྱལ་པོའི་གཙུག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཚོར་བུ་

དེ་ནི་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ། གང་གི་ཚོ་རྒྱལ་པོས་གཙུག་གི་ཚོར་བུ་དེ་འང་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ན།
རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་དོ་མཚར་དུ་འགྱུར། མད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་

ལག་སྟོབས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད་པའི་ཁམས་གསུམ་དེ་དག་ལ་བདུད་
སྤིག་ཅན་གཞོན་ཏེ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕགས་

པའི་དམག་མི་རྣམས་དང་། བདུད་དུ་འབྲབ་མོ་བྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་

ཀྱི་བདག་པོ་འཕགས་པའི་དམག་མི་འབྲབ་མོ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་མདོ་སྤེལ་བརྒྱ་སྟོང་རྣམ་པ་དུ་མ་འཚད་དོ། །འཁོར་བཞི་
ཡང་དག་པར་དག་འབར་བུ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ལྷ་འཇམ་ལས་

འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། ཚོས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། ལྷ་འདུན་ལས་འདས་པས་དེ་དག་ལ་རྫོད་ཅིང་ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མི་འཚད་དོ། །འཇམ་དཔལ།

{@171B} དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དམག་མི་དེ་དག་འབབ་པ་ན་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཆེན་
པོས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱིས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་གཞུག་གི་ཞོར་བུ་

འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེའི་
གཞུག་གི་ཞོར་བུ་གཞུག་ན་འདུག་པ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱུངས་

པ་དང་དོན་དུ། །འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་
ན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད་

པ་། གང་ཚོ་ཉོན་ཐོས་དག་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དག་ཕྱང་པོའི་བདུད་དམ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་འབབ་པ་ག
ཟིགས་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ན། གང་

གི་མི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་ལྡང་དང་གཏི་མུག་ཟད་དེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱུང་ཞིང་བདུད་ཐམས་ཅད་འ
ཇོམས་པ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེའི་

ཚོ་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མཉེས་ནས་འཕགས་པའི་དམག་མི་དེ་
དག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ།

འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ། ལྷོན་མ་བཤད། ལྷོན་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བཤད་
དེ། ཀུན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་

{@172A} །བྱེད་པེ་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་ཚེན་པོ་དང་འབྲེ་བ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་
སྦྱིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་མཚོགས་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཐུའོ། །ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་ཟབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའོ། །འཇམ་དཔལ། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་བཤོལ་ཏེ།

དམག་མི་མཚོགས་རྣམས་ལ་བྱིན་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གསང་བ་ཡུན་རིང་པོར་
གསུངས་པ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བོ་

ལ་འདུག་པ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་མཐུན་པ་དེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་དེ་རིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་

ཅིང་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་བ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད། །རྟག་ཏུ་སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་སྟོང་ཡང་བརྟེ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་

བསྐྱེད་པའི་མདོ་སྟེ་མཚོགས། འདི་འབྲེའི་ཚོས་འདི་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད། །གང་དག་ཁྱིམ་ན་གནས་དང་རབ་བྱུང་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ཕྱི་དུས་དེར། །ཚོས་

{@172B} འདི་ཐོས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་འོང་ཞེས། །ཐམས་ཅད་ལ་འད་དེས་ནི་བྱམས་སྟོབས་བསྟན། །བདག་གིས་
བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་ལ་འཇུག་

པར་ནམ་གྲུང་པ། །དེ་ཚོ་ཐབས་ལ་གནས་ནས་ཁྱེད་ལ་སྒྲིག། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་འདི་ཀློག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དཔེར་ན་
སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་གྱིས། །མགུ་ནས་དམག་མི་

རྣམས་ལ་མགོན་མང་བྲིན། །ལྷང་ཚེན་རྟ་དང་ཉེར་རྟ་རྒྱུ་ཐང་དང། །སྲོང་རྣམས་དང་ནི་སྲོང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྲིན།
།དགའ་ནས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ལག་པའི་རྒྱན། །དུལ་དང་གསེར་གྱི་ཚོང་

ཚོང་རྣམས་ཀྱང་བྲིན། །ལུ་ཏིག་ལོར་བུ་བུ་ཚུ་མཁ་ཤེལ་དང། །སྒྲིག་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་བྲིན། །གང་ཚོ་དེ་ནི་དེ་ལ་གང་
ཞིག་གིས། །ཚོམ་ཚོམ་མེད་པའི་མཚོག་གིས་ངོ་མཚར་

གྲུང་། །དེ་ཡིས་ངོ་མཚར་བྱས་པར་ཤེས་ནས་སྟ། །ཚོད་པན་ལས་ནི་ལོར་བུ་བུ་ལྟེ་བྲིན། །བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་ཤེས་
རབ་མཚོན་མང་པོ། །མངས་རྒྱས་ཚོས་རྒྱལ་ངས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་དུ། །ཐབ་ཞིང་སྟོང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་བཟེའི་སྒྲིང་། །ཚོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བསྟན། །འཚོ་བའི་
སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་གཟིགས་ནས་སྟ། །མདོ་སྡེ་

བྱེད་སྒྲིག་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་བཤམ། །སེམས་ཅན་གང་འདིར་ཉོན་མོངས་འཇོམས་གཙང་བ། །སྲོག་ཆགས་དེ་དག་རྣམས་
ཀྱི་མཐུ་མཁྱེན་ནས། །དེ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་སྐྱེན་པ་ཚེན་པོ་

{@173A} ཟླ། །ཡང་། །རྣམ་གྲངས་བྱེད་སྒྲིག་བསྐྱེད་འཚད་མཚན་ཅིང། །སེམས་ཅན་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་
མཁྱེན་ནས། །གཙུག་གི་ལོར་བུ་ལྟ་བུའི་མདོ་འདི་

བཤམ། །མདོ་སྡེ་ཀློག་གྱི་མཚོག་གྲུང་འདི་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་མདོ་སྡེ་མཐའ་འདི་བཤམ། །ངས་ནི་ནམ་ཡང་མ་
བཤམ་རབ་བསྐྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་རིང་བསྐྱེད་པའི་གྱི་ཐམས་

ཅད་ཉོན། །དེ་ལོངས་སུ་སྲུང་ན་འདས་གྱུར་ནས། །འདི་འདྲའི་ཚོས་བཞི་འདི་དག་བསྐྱེད་པར་བྱ། །གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་
དམ་པ་མཚོག་འདོད་དང། །དེ་དག་དེ་ཡི་བྱ་བ་རྣམས་

བྱེད་པ། །དེ་ལ་སྲུང་ན་མེད་ཅིང་བར་ཚད་མེད། །མདོག་མི་སྲུག་ཅིང་ན་བར་མི་འགྱུར་དང། །དེ་ཡི་མདོག་གྱུང་ནས་པོར་
མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཞི་གྲོང་ཁྱེར་དཀ་པར་ཡོངས་མི་གནས། །

རྟག་ཏུ་མཐོང་དག་འདྲངས་ཐོབ་ཚོན་པོ་དེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པར་འགྱུར། །ལྷ་ཡི་བྱ་སྤོ་གཞོན་ལུ་དེ་
དག་གྱུང། །རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་གཡོག་གྱུང་བྱེད་པར་འགྱུར། །

དེ་ལ་ནམ་ཡང་མཚོན་དང་དུག་མི་ཚུགས། །ལུས་ལ་བོང་རྫོང་དུག་པས་མི་ཤོག་གོ། །དེ་ལ་གང་དག་ཁ་དཀ་ཟེར་བ་ནི། །དེ་
དག་ཁ་ཡང་ལྷ་གས་ཤིང་རླུངས་པར་འགྱུར། །ལྷ་

དཀ་ད་འདས་མདོ་འདི་གང་འཛིན་པ། །དེ་ཞི་སློག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་དུ་འགྱུར། །སྣང་བ་ཐོབ་ཅིང་ས་འདིའི་སྟོང་ན་
ལྷ། །སློག་ཆགས་བྱེད་པ་མང་པོའི་རབ་རིབ་ཤིལ། །དེ་

{@173B} ཡིས་མི་ལམ་བཟང་པོའི་དངོས་མཐོང་སྟེ། །དེས་ནི་དག་སློང་དག་སློང་མ་ཡང་མཐོང། །དེ་བཞིན་བདག་
ལུས་མང་གོའི་བློ་ལ་འདུག། །རྣམ་པ་མང་པོའི་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །

དེ་ཞི་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྷ་ཀྱུ་དང། །གོད་སྐྱོན་ལྷ་མིན་གང་གྲའི་བྱེ་མ་སྟེད། །ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་དེ་དག་ལ། །ཚོས་
ཀྱི་དམ་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་འཚད། །དེ་ཞི་མི་ལམ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་མཐོང་སྟེ། །སློག་ཆགས་བྱེད་པ་མང་ལ་ཚོས་སྟོན་ཅིང། །འོད་ཟེར་སྟོང་དག་རབ་ཏུ་འགྲེད་མཚོན་པ། །མགོན་པོ་
དབྱངས་སྟོན་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་མཐོང། །དེ་ཡང་

དེ་ན་ཐལ་མོ་སྐྱུར་འདྲུག་ནས། །ཐུབ་པ་རྒྱུ་གཉིས་མཚོག་ལ་མངོན་པར་བསྟོན། །རྒྱལ་བ་སྐྱབ་པ་ཚེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །འཁོར་བའི་དག་ལ་ཚོས་མཚོག་སྟོན་པ་མངོན། །དེ་ཡིས་ཐོས་

ནས་རབ་ཏུ་དག་འབར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་མགུ་བ་སྐྱེས་ནས་མཚོན་པ་བྱེད། །སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུར་རེག་ནས། །མི་ལམ་དུ་ནི་དེ་ཡིས་གཟུངས་ཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་

པོས་དེ་ཡི་བསམ་མཚུན་ནས། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལྟོད་མ་འོངས་དུས་ན་འདིར། །ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་མེད་ཞི་བ་རེག་འགྱུར་ཞེས། །སྐྱེས་བུ་ལུ་མཚོག་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་སྟོན། །ལྟོད་ཀྱི་ཞིང་ཡང་འུན་

ཏུ་རྒྱ་ཚེར་འགྱུར། །འཁོར་བའི་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ང་ཡི་བཞིན། །གྲུས་པར་གྱུར་ཅིང་ཐལ་མོ་རབ་སྐྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ཟག་མེད་ཚོས་མང་ཉན་པར་འགྱུར། །དེས་ནི་བདག་གི་ལུས་

{@174A} །། ༣། །ཀྱང་ཡང་མཐོང་བ། །རི་སུལ་དག་ན་ཚོས་ནི་སྐྱོམ་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚོས་ཉིད་རེག་དེ་ཡིས་ཉིང་དེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་པ་མཐོང་།།

གསེར་གྱི་ཁ་དོག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚོན་ལྡན། །མི་ལམ་དག་ན་མཐོང་ནས་ཚོས་ཀྱང་ཉན། །ཐོས་ནས་དེ་ཡང་འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན། །དེ་ཡི་མི་ལམ་དུ་ནི་འབྲ་མི། །མི་

ལམ་ན་ཡང་རྒྱལ་སྤིད་ཐམས་ཅད་དང་། །བཅུ་མེད་འཁོར་དང་དེ་བཞིན་གཉེན་ཚོགས་སྤངས། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་མངོན་པར་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོ་ག་ལ་

ཡོད་པར་སོང་། །བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ནི་ཉིང་དུང་དེར། །དེ་ན་སང་གའི་ཁྱིལ་ལ་འདྲུག་ནས་སུ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཞག་བདུན་འདས་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཐོབ། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་སྟེ་དེ་ནས་ལངས་ནས་སྟུ། །ཟག་པ་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱེད་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བྱེ་སྟོང་དུ། །འཁོར་བཞི་ལྟོ་དག་ལ་

དེ་མེ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །དེར་ཞི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་བསྟན་ནས། །སྲོག་ཚགས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལྷུང་ན་བསྐྱེད། །རྒྱ་ཟད་མར་མེ་
བཞིན་དུ་ལྷུང་ན་འདལ། །དེ་མེ་མི་ལམ་རྣམས་པ་དེ་འདྲ་

མི། །ང་ཡིས་ལེགས་བཤད་ང་ཡི་ཚོས་མདོ་མཚོག། །གང་ཞིག་སྤྱི་མའི་དུས་ན་རབ་སྟོན་པ། །དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་མང་ཞིང་
མཐའ་ཡས་ཏེ། །འཇམ་དབྱེད་དེ་དག་འདྲ་བར་

{@174B} དེ་རྟོག་འགྲུར། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། །བདེ་བར་གཞན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཙུ་གསུམ་
པའོ། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ནས་ལྷགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་གྲུ་འི་རྒྱུང་བརྒྱུད་གྱི་བྱེ་མ་སྟེ། །དེ་མེ་ཚོ་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་
ནས་ལངས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་ཐུག་བཅའ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདག་ཅག་ལ་གཞན་
ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་ཅག་གིས་རྒྱུང་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་ནས། །ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདིར་ཡང་དག་
པར་རབ་རྒྱ་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཡི་གེར་འདྲི་

བར་བགྱིའོ། །མཚོན་བར་བགྱིའོ། །ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་བཅོམ་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཚོས་གྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་བདག་ཅག་ལ་ལེགས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་དུ་གསོལ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
དག་ཤྱིང་ཀྱིས་འདི་བྱ་བ་ཅི་དགོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་

མཇེད་འདི་ན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་གང་གའི་རླུང་རླུག་ཅུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེའི་གཡོག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་

{@175A} ༡། །སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་གང་གའི་རླུང་རླུག་ཅུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཁོ་ན་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
རེ་རེའི་གཡོག་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ། །དེ་དག་ང་ཡོངས་སུ་

ལྷུང་ལས་འདས་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་མའི་ཚོ་ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་འཛིན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ།
ཁཚོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་མ་ཐག་ཏུ་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་རླུང་ཏུ་གསལ། རྣམ་པར་གསལ་པར་གྱུར་ཏོ། །གསལ་པ་དེ་དག་གི་བར་ནས་གང་དག་འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ས་

ཚེན་པོའི་དེའི་འོག་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་
ཚེན་པོའི་མཚོན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བྱེ་བ་

ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འཐོན་ཏེ། དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོས་ནས་ས་རུམ་ནས་འ
ཐོན་ཏེ། དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེ་ཡང་།

གཡོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གའི་རླུང་རླུག་ཅུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་དང་ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་ཚོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འདི་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་བརྒྱ་
སྟོང་ཕྲག་གང་གྲུའི་རླུང་བྲུག་ཅུའི་བྱེད་མ་སྟེད་དེ་དག་འཇིགས་

{@175B} རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་འདིའི་ས་རུམ་འདི་ནས་འཕྲོན་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་བྲུག་ཅུའི་བྱེད་མ་སྟེད་

ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་
བཞི་བཅུའི་བྱེད་མ་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་

དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་བྲུག་ཅུའི་བྱེད་མ་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་ཉི་ལུའི་བྱེད་མ་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་
གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་བཅུའི་བྱེད་མ་སྟེད་ཡོད་

པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་ལྟ་དང་།
བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་ཀྱི་བྱེད་མ་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་

ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་གཅིག་གི་བྱེད་མ་
སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་

དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་གྲུའི་རླུང་སྟེད་ཀྱི་བྱེད་མ་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་གཡོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

{@176A} ཨྲ། ཁང་གྲུ་ལྷོ་གི་བྲེ་མའི་བཞི་ཆ་དང་། འུ་ཆ་དང་། བརྒྱད་ཆ་དང་། ཉི་ལུ་ཆ་དང་། ལྷ་བཅུ་ཆ་དང་།
བརྒྱའི་ཆ་དང་། ལྷོ་དགི་ཆ་དང་། བརྒྱ་ལྷག་ལྷོ་དགི་

ཆ་དང་། བྲེ་བའི་ཆ་དང་། བྲེ་བ་བརྒྱའི་ཆ་དང་། བྲེ་བ་ལྷོ་དགི་ཆ་དང་། བྲེ་བ་བརྒྱ་ལྷོ་དགི་ཆ་དང་། བྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷག་
ལྷོ་དགི་ཆ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོ་དམང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་།
བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་

བྲེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷོ་དམག་
བརྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་ལྷོ་དམག་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་
ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་བཞི་བརྒྱ་དང་། ལྷོ་བརྒྱ་དང་། ཉི་ལུ་བརྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་བརྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་

ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་།
དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཉེ་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

{@176B} དཔའ་ཆེན་པོ་གཡོག་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་བཅུ་པ་དང་། ལྷོ་ལྷ་པ་དང་། ཉི་ལུ་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་།
ལྷ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྣོས་། བྲང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བདག་དང་གཉིས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒོམ་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་གཡོག་མེད་པ་དེ་གཅིག་ལྷན་གནས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒོམ་ཏེ།

དེ་དག་གི་གྲངས་སམ། བགྲང་བའམ། དཔེའམ། ལྷའང་མི་དམིགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདིའི་ས་རུམ་ནས་འཐོན་ནོ། །དེ་

དག་འཐོན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རིན་ཚེན་མང་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ [~SHA ' KYA] སུབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སེང་

གཤམ་གྱི་གང་ལ་བཞུགས་པའི་རིན་པོ་ཚེའི་མཚོད་རྟེན་ཚེན་པོ་ནམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་གནས་པ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་
ལྷགས་ནས། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ལྷག་བཅོམ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ལྷག་སུབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་སྐྱེ་གང་དག་སྤྱོད་པ་བཅུ་

ཀུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་ནས་འདུས་པ། རིན་པོ་ཚེ་སྤྲོལ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ལྷོན་པའི་དུང་དག་ན་
སེང་གཤམ་གྱི་དག་ལ་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་

{@177A} རྒྱ། །བཏུད་ཅིང་ལྷག་བཅོམ་ཏེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་དེ་དག་ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་བསྐྱོར་བ་

བྱས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོན་པ་རྣམས་ལ་དུ་མས་མཛོན་པར་བསྟོན་དེ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་
ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་།

ལ་མངོན་དུ་སྤྱད་འཚལ་ལོ། །དེའི་ཚོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་ས་རུ་མ་ནས་འཐོན་ནས། བར་
གྱི་བསྐྱལ་པ་ལྷ་བཅུ་རྫོགས་པར་འདས་གྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་འཚལ་ཞིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་དུ་མས་བསྐྱོད་དོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ལྷ་
བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷན་སྐྱེས་པ་དེ་ཅང་།

མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏེ། །འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱུར་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཅང་མི་སྣེ་བར་འཁོར་བར་
གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་རྒྱ་ལྷན་ལ་མངོན་

པར་འདུ་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་དེ། རྒྱ་ལྷན་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་མཛད་པས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་
གིས་དེ་དག་ཕྱི་རྫོང་གཅིག་ཁོ་ན་སྣམ་དུ་ཤེས་སོ། །འཇིག་

{@177B} རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་འདི་འད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའི་ནམ་མཁའ་ཅོམ་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་བོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་

ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱང་པོ་ཚེན་པོ་དེའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བཞི་གང་
དག་བྱང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་དཔ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དཔ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དཔ་རྣམ་

དག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དཔ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་པོ་ཚེན་པོ་དེའི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཚེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་

ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་པོ་ཚེན་པོ་དེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མ་སྤར་ཐལ་མོ་སྤྱར་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་གཞོན་པ་ཚུང་ལགས་སམ། ལྷོན་ཉུང་ལགས་སམ། བདེ་བར་རེག་པ་ལ་གནས་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚུལ་མཛེས་ལགས་སམ། ལེགས་

{@178A} །ཟླ། །པར་གོ་བ་ལགས་སམ། གདུལ་སྤྱོད་ལགས་སམ། རྣམ་པར་སྤྱད་སྤྱོད་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ལ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པར་མི་བགྱིད་ལགས་སམ།

དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་
དག་གསལ་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འོད་མཛེད་

པ་། །བདེ་བར་རེག་ལ་གནས་ལགས་སམ། །གཞོན་ལས་རྣམ་པར་རབ་གྲོལ་ལམ། །སྤྲིག་པ་མི་མངའ་སྤྱོད་བདེའམ།
།ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚུལ་མཛེས་སམ། །གདུལ་སྤྱོད་

སྤྱང་བར་སྤྱོད་ལགས་སམ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ། །སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པར་མི་བགྱིད་དམ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རིགས་
གི་བྱ་དག་ཤེ་བཞིན་ཏེ། བདེ་བར་རིག་པ་ལ་གནས་སོ། །གཞོན་

པ་ཆུང་ངོ། །སྤྱོད་ཉུང་ངོ། །འདི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཚུ་ལ་མཛེས་སོ། །ཤོ་སྤྲོ་ལོ། །གཏུ་ལ་སྤྲོ་ལོ། །རྣམ་པར་སྤྱང་སྤྲོ་ལོ། །རྣམ་
པར་སྤྱོད་བཞུང་ལ་སྤྱོད་བཞི་སྤྱོད་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། རིགས་གི་བྱ་དག་ཤེ། །དེ་ཉིད་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྤོན་གི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གི་ཚེ་ཡོངས་སུ་
སྤྱང་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གི་བྱ་དག་ཤེ། །ང་མཐོང་

{@178B} བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མོས་པར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབབ་ཅིང་འདུག་སྟེ། གང་
དག་ཉམ་ཐོས་གིས་ལ་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་

སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ངས་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟུན་དེ། རོན་དམ་པ་ཐོས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ཚོགས་སུ་

བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་། །ཁྱོད་གི་སེམས་གི་ཚུ་ལ་མཛེས་ཤིང་། །གཏུ་ལ་སྤྲོ་རྣམ་
པ་སྤྱང་སྤྲོ་དང་། །འབྲེན་པ་གང་དག་ཁྱོད་གི་ཞེ། །ཡེ་ཤེས་

ཟབ་མོ་འདི་ཉམ་ཅིང་། །ཐོས་ནས་མོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྲེན་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །བདག་ཅག་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ངོ། །དེ་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གིས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ། །རིགས་གི་བྱ་དག་ཤེ། །ལེགས་

སོ། །ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་པའང་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བ་བྱེད་ནོ། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་གའགྲུ་ལྷུང་བརྒྱད་ཀྱི་
བྱེ་མ་སྟོན་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@179A} ༡། །དཔའི་ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱང་པོ་ཚེན་པོ་གང་ས་རུ་མ་ནས་འཐོབ་ཏེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུག་ནས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་བསྟོ་སྟངས་དུ་བྱེད། བཅོམ་པར་བྱེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགྲེས་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་བདག་ཅག་གིས་སྟོ་
ལྷན་འཐོབ་པར། སྟོ་ལྷན་འཐོབ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི་དག་གཤེགས་ལྷགས་སྟུང་སེམས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
བྱམས་པས་བདག་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉིད་གྱུར་

བའང་ལེགས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་གའགྲུ་ལྷུང་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་མ་
སྟོན་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་སེམས་

ཀྱིས་རིག་ནས་དེའི་ཚེ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དོན་དེ་ལུས་པ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལྟོ་མ་བྱུང་། །བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ཞེ་

མང་པོ་དང་། །བྱེ་བ་ཕྱག་ཞེ་མཐའ་ཡས་པ། །རྐང་གཉིས་མཚོག་གིས་བསྟན་དུ་གསོལ། །རྩུ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་འདི་དག་
རྣམས། །གང་ནས་ཇི་ལྟར་ལྷགས་པར་གྱུར། །

རབ་ཏུ་ཆེ་བའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས། །འདི་དག་གང་ནས་ཇི་ལྟར་ལྷགས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྟན་ལྷན་ཞིང་། །བྲན་དང་
ལྷན་ལ་བྲང་སྲོང་ཆེ། །ཞེན་ཏུ་བརྟན་སྲུག།

{@179B} པའི་གཟུགས། །འདི་དག་གང་ནས་ལྷག་པར་གྱུར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གྱུར་པ། །རེ་རེ་
གཡོག་གྱང་དཔག་མི་ལང་། །གང་གྲུ་འི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་མཆིས་སོ་འཇིག།

རྟོན་དབང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གཡོག་རྣམས་ནི། །གངས་ལྷན་དུ་གཟུང་ཡོངས་ཚང་བ། །གང་གྲུ་འི་གྱང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད། །ཀུན་གྱང་བྱང་ཚུབ་ཞུགས་པ་ལགས། །དཔའ་བོ་གཡོག་དང་།

ལྷན་གྱུར་པ། །རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི། །འདི་དག་ཚད་ནི་གང་གྲུ་འི་གྱང་། །དུག་ཅུ་ཁོ་ཙམ་བྱེ་མ་སྟེད། །གཞན་
དག་དེ་བས་ཆེས་མང་སྟེ། །གཡོག་རྣམས་མཐའ་ཡས་ལྷན་པ་ལགས།

གང་གྲུ་ལྷག་ནི་ལྷ་བཅུ་དང་། །བཞི་བཅུ་དང་ནི་སུམ་ཅུ་དང་། །གང་གྲུ་ཉི་ལྷའི་བྱེ་སྟེད་དེ། །གཡོག་འཁོར་དེ་དག་དེ་སྟེད་
ལགས། །གཞན་དག་དེ་བས་ཆེས་མང་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི།

བཅུ་དང་ལྷ། །སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་སྣམས་ཀྱི། །སོ་སོ་རེ་རེ་གཡོག་གྱུར་པ། །གང་ནས་འདི་འདྲའི་འཁོར་འདི་
རྣམས། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་རིང་ལྷགས། །སོ་སོ་རེ་རེ་གཡོག།

གྱུར་པ། །རྗེས་སུ་སྟོབ་པའི་གྲོགས་པོ་དག་ །གང་གྲུ་བཞི་དང་གསུམ་རྣམས་དང་། །གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱང་མཆིས། །
གཞན་ཡང་དེ་བས་ཆེས་མང་བ། །དེ་ཡི་གངས་ནི་མཐའ་ཡས་།

ཉོ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །དེ་དག་དཔག་པར་རྣམས་མ་ལགས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་པ། །སྟོབ་པ་
དག་གི་གཡོག་རྣམས་ནི། །གང་གྲུ་འི་བྱེད་དང་སུམ་ཆ་དང་། །བཅུ་

{@180A} ལྟེ་འདྲ་ཉི་ལུ་འཆི་ཡང་མཚེས། །གཞན་ཡང་དེ་བས་ཚེས་མང་སྟེ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་བརྒྱ་རྣམས་སུ། །རེ་
རེ་བསྐྱེད་བར་བསྐྱིས་ན་ནི། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ཚད་མ་

མཚེས། །གཞན་ཡང་དེ་བས་ཚེས་མང་སྟེ། །གཞན་རྣམས་ཉུང་བ་མ་ལགས་པ། །བྱེད་བྱེད་སྤྲུག་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་བྱེད་
བྱེད་པ་འང་མཚེས། །གཞན་ཡང་བྱང་སྤོང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཆེ། །བསྐྱེད་བའི་ཞེ་འདས་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་གྲུས་དང་བཅས་པར་གནས།
།གཞན་ལ་འཁོར་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྒྱ་

དང་ལྡན་པ་དང་། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་སྤྲུག་བརྒྱུར་ཡང་། །དེ་དག་བསྐྱེད་བར་རྣམས་མ་ལགས། །དཔའ་བོ་དག་གི་གཞན་གསུམ་
རྣམས་ནི། །ཉི་ལུ་དག་དང་བཅུ་དང་ལྷ། །དེ་བཞིན་

བཞི་གསུམ་གཉིས་པ་ཡང་། །དེ་དག་ལ་ཞེ་གྲངས་མ་མཚེས། །གང་དག་བདག་ཉིད་གཅིག་རྒྱུ་ཞིང་། །གཅིག་པུ་ཞི་བ་
སྟོང་བསྐྱེད་པ། །གང་དག་དེ་རིང་འདྲིར་ལྷགས་པ། །

དེ་དག་ལ་ཡང་གྲངས་མ་མཚེས། །གྲངས་ཤིང་ལག་ཁྱེད་ཐོགས་ནས་སུ། །གང་གྲུ་ལི་བྱེད་སྟེད་རྣམས་ཀྱི། །བསྐྱེད་པར་གལ་
ཉེ་མིས་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་། །དེས་ནི་མཐའ་མ་རྟེན་མ་

ལགས། །ལྟོན་ཀྱང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྦྱོར་བ་བཅོམ་འགྲུས་ལྡན་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་པ། །འདི་
རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བ་ལགས། །གང་

{@180B} གིས་འདི་དག་ཚོས་རྣམས་བསྟན། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེ་སུ་ཡིས་བཞེད། །འདི་དག་སུ་ཡི་བསྟན་ལ་མོས། །གང་
གིས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལགས། །ས་འདི་ཐམས་ཅད་བཞེད་ལ་ནས་

ནས་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྷན་ཐུབ་པའི་
སྤྱོད་པ་བརྒྱན་ཀློན་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྷོན་པའི་བྱང་

དག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་སངས་ལོ་མེད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་
ཞབས་འབྲིང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་རྫོགས་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པོ་ཆེན་པོ་རུ་མ་ནས་འཐོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོད་པ་དེ་དག་
མཐོང་ནས། རོ་མཚར་དང་མདན་དུ་གྱུར།

སོ་སོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཆེན་པོ་
དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་འདི་

སྟེན་གང་ནས་ལྷག་པ། དེ་རྟེན་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་དེ་དག་གིས། རང་རང་གི་ཞབས་འབྲིང་

{@181B} པ་དེ་དག་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤིང་ཡུལ་ཙམ་ཞིག་སྤོང་ཅིག་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་”

ལྷན་ཐུབ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷུང་བསྟན་པ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷན་ཐུབ་
པ་དེ་ལ་དོན་འདི་འདྲི་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྷན་ཐུབ་པས་དེའི་ལན་ལྷོན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་
ཤིང་ལྷོན་ཅིག་ཤིང་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། མ་པམ་པ། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་གནས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་འདི་
དྲིས་པ། མ་པམ་པ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དེ་

ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་

དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷ་མཚོ་གཏུ་གླུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་མཐུ་བགྱིངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕ་རོལ་གཞོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་

{@182A} །། གྲི། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་དེའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱིམས་ཤིག
།ཤིན་ཏུ་གོ་བྱོན་ལ་མཐུ་བརྟན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་

ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ངས་
བཞད་གྱི། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྐྱིམས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ལྟུབ། །འདི་ལ་མཁས་རྣམས་ལྟུམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཀུན་གྱང་བརྟན་དང་ལྡན་
ཞིང་བྲན་ལྡན་བྱོས། །ཀུན་གྱང་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་གནས་

པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་མཚར་བ། །སྟོན་ཅད་མ་བྱུང་ཚོས་ནི་མཉམ་པར་བྱོས། །ངས་ནི་ཁྱོད་ཅག་
ལེགས་པར་ཡོངས་དགོད་གྱི། །ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་ནམ་ཡང་

མ་བྱེད་ཅིག། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་གཞན་དུ་གསུང་མ་ཡིན། །ང་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཡང་གངས་ཡོད་མིན། །བདེ་བར་
ག་ཤེགས་པས་ཚོས་ཟབ་བྱུགས་ཚུད་དེ། །བརྟག་མི་རྣམས་

ཤིང་དེ་ལ་ཚད་ཀྱང་མེད། །ངས་ནི་ཚོས་དེ་རབ་ཏུ་བསྟོན་པར་བྱས། །དེ་དག་ཅི་འདྲ་ཅི་ལྟ་ང་ལས་ཉོན། །དེ་ནས་བཙོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་བཀའ་

སྐྱུལ་ནས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། མ་ཐམ་པ་སྤྱོད་མོས་པར་བྱ། །སྤྱོད་
ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །མ་ཐམ་པ་སྤྱོད་བྱུང་

{@182B} ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །གངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཞུག་དུ་མེད།
བགྲང་དུ་མེད་པ་གང་དག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤོན་མ་མཐོང་བ་ས་རུ་མ་ནས་

གཤོད་འཕྲོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། མ་ཐམ་པ། ང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་

པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ང་ཉིད་ཀྱིས་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་
བཙུན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པོ། །རིགས་ཀྱི་བྲུ། འདི་དག་ནི་

ངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱས་པ། རབ་ཏུ་བཀོད་པ་བཞག་པ། ཡོངས་སུ་གཞན་པར་
བྱས་པ། བཙུན་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་པ་དག་གོ། །མ་ཐམ་པ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་འོག་གི་ནམ་མཁའ་འི་
ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ན་གཞན་ཏེ། ཁ་ཏོན་དང་། རླུང་ལོད་པ་

དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ། འདི་དག་ནི་འདྲུ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། འདྲུ་འཛིན་མེད་པ་ལ་དགའ་བ། བརྟེན་པ་མི་འདོད་ཞིང་བརྟེན་འགྲུལ་

བརྟེན་མཉམ་པ་དག་གོ། མཉམ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་འདི་དག་ནི་དབེན་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་ཞིང་དབེན་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ།
རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ། འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་ལ་བརྟེན་ཅིང་མི་གནས་

{@183A} ལྟ། རོ་ཏོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ། འདི་དག་ནི་འདྲུ་འཛིན་མེད་པའོ་དཔལ་དགའ་བ། ཚོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བ་ལ་
མོས་པ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་

དག་གོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྣུལ་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་
དག་དཔག་མེད་པ། འདི་དག་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་ཚད་ཀྱང་མེད། །རྩུ་འཕུལ་ཤེས་རབ་ཐོས་པ་རྣམས་དང་ལྷན། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་མང་པོར་ཡེ་ཤེས་ད། །ང་ཡིས་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ལ། །ཡོངས་སུ་

སློབ་བྱས་ང་ཡི་ཞིང་ན་འཁོད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ང་ཡིས་སློབ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ང་ཡི་བྱ། །འ
དི་དག་ཐམས་ཅད་མགོན་དང་སྐྱེད་པ་ལ་མོས།

འདྲུ་འཛིན་ནི་རྟག་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད། །ང་ཡི་དཔལ་མཚོག་གི་རྗེས་སློབ་ཅིང་། །ང་བུ་འདི་དག་འདྲུ་འཛིན་མེད་པའོ་ད། །ནམ་
མཁས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེར་གནས་

ཏེ། །ཞིང་འདིའི་འོག་ན་དཔལ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ད། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་འདི་ནི་ཀུན་སྐྱབ་ཅིང་། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བག་
ཡོད་ཤིང་ཏུ་བརྟེན། །ཐམས་ཅད་བརྟེན་

འགྲུལ་བརྒྱུ་མཁས་པ་བློན་དང་ལྷན། །དཔལ་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོབས་ལ་གནས། །འདི་དག་མི་འཇིགས་པར་ཡང་
ཚོས་འཆད་པའི། །འོད་གསལ་ལ་འདི་དག་

{@183B} ཐམས་ཅད་ལེ་བྲ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འདི་ནི་ངས་ཐོབ་ནས། །གྲོང་ཁྱིམ་ག་ཡ་དེ་ཡི་ཤིང་བྱུང་དེར། །ཚོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྲུན་མེད་པ་བསྐྱོར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཚོག་

འདིར་སྒྲིན་པར་བྱས། །ཟག་མེད་ཡང་དག་ང་ཡི་ཚིག་འདི་ནི། །ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ང་ལ་དད་པར་གྱིས། །ང་ཡིས་དེ་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཐོབ་རིང་། །ངས་ནི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སྒྲིན་བྱས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དེ་དག་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། །མད་དུ་

གྱུར་ནས། ཇི་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱད་ཅིག་བཞུགས་ནས། །ཡུན་རིང་པོ་མ་འོན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་
མེད་པ་འདི་སྟེད་འདི་དག་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བཅུ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཇུག་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པས་འདི་སྐྱད་ཅེས་

གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ན། །སེར་སྐུའི་གནས་ཀྱི་ལྷ་ཀྱའི་གྲོང་ཁྱིམ་ནས་
མཛོན་པར་བྱང་སྟེ། །ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱིམ་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་

བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་མཚོག་དམ་པར་ག་ཤེགས་ཏེ། །བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་ཚོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེང་དུ་དེའི་དུས་

{@184A} ཨོཾ། འཛོམས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷན་ཅིང་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དུས་འ
དེ་ཅིང་གྲིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛེད་

པ་དབལ་ཏུ་མ་མཆིས་པ་འདི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷུ་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕ་རོལ་
གཞོན་པ་མཛེད་ཅིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་

དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་པོ་འདི་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་དུས་དེ་ཅིང་གྲིས། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བཅུད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛེད། བཅོམ་

ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་པོ་འདི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཐབས་ཐོག་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟོང་
དུ་བགྲངས་ཀྱང་མཐའ་མི་རྟོད་པ་དེ་ཅིང་དུ། བཅོམ་

ལྷན་འདས། དབལ་ཏུ་མ་མཆིས་པ། དེ་ལྟར་གྲངས་མ་མཆིས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་གི། ཡུན་རིང་པོར་
ཚོངས་པ་རོ་ད་པ་དཔ། སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་སྟོང་

མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་
ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་གཞན་ཞིག་བཅོམ་ནས་

ལོ་ཉི་ལུ་རྩ་བུ་ལྷ་ལོན་པ་གཞོན་ཏུ་སྤོང་བུ་ལང་ཚོསྐྱ་ནག་པོ་ཐོག་མའི་ན་ཚོད་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་མཆིས་ལ། དེས་བུ་ལོ་
བརྒྱ་ལོན་པ་དག་སྟོན་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་དག་

{@184B} བློ་བཟང་གི་བུ་ལོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྐྱེས་ལ། མི་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། །འདི་བུ་བདག་གི་ཕ་སྟེ་སྐྱེད་
པ་ཡི་ནོལ་ཞེས་མཆི་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། མི་དཔེ་ཚོགས་ལ་འཛིག་

རྟོག་ཡིད་ཚེས་པར་མི་འགྲུང་ཏེ། ཡིད་ཚེས་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའང་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས། རིང་པོ་མ་ལགས་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
དཔག་ཏུ་མ་མཚིས་པ་མང་པོ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག

བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཚངས་པརོད་པ་དཔ། ཡུན་རིང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེས་པར་བགྱིས་པ། ཉིང་ལོ་འཛིན་
གྱི་སྐོ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་

མཁས་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་དཔ་བགྱིས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཁས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ལ་མཁས་

པ། འཛིན་རྟོག་ཞེན་པོ་མཚར་དང་མཉམ་དུ་གྱུར་བ། བརྟེན་འགྲུས་དང་སྟོབས་དང་མཐུ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ལ། བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། ངས་འདི་དག་ཐོག་མ་

ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་དེ། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་

{@185A} །༄༅། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་འགྲུས་དང་པོ་ལ་གཞོན་པ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བཙམ་

ལྷན་འདས། བདག་ཅག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མ་ལགས་པར་གསུང་བ་སྟེ། རོན་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་མཐུན་ཏོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ལ་ཡིད་ཆེས་ལགས་མོད་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
རྣམས་གནས་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བར་འགྱུར་

རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ན་ཡིད་མི་ཆེས་མི་དད་མི་
མོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས།

དེའི་སྐད་དུ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བ་བྱིད་པ་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ནས་
བདག་ཅག་ཀྱང་ཆེས་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བར་མི་

འགྱུར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཅན་དག་གིས་
ཐོས་ན་འང་ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བར་མི་འགྱུར་བར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བྱམས་པས། དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་

{@185B} སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་ཏེ། །གང་ཚོ་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་བཞུགས་གྱུར་ཅིང་། །ལྡུག་འཁྲུག་གནས་ནས་
མངོན་པར་བྱུང་ནས་སྤྱ། །མྱོང་ལྷུང་ག་ཡར་བྱང་ཚུབ་བརྟེན་གྱུར་པ། །

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དེ་ནས་ཡུན་མི་རིང་། །འཇིགས་བྲལ་འདི་དག་དང་ནི་གཞན་མང་བ། །ཚོགས་ཆེན་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་
དཔ་སྟེ། །རྩུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ལ་གནས་ཤིང་མི་

གཡོ་བ། །ལེགས་བསྐྱབས་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱང་རྟོགས་པར་རིག་། །ཚུ་ཡི་པདམ་ལྟ་བུར་མ་གོས་པ། །དེ་དག་ས་འདི་བརྟོལ་
ནས་དེང་འདིར་ལྷགས། །འཇིག་རྟེན་བདག་པོ་

བློ་ལྟོ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ། བཅས་ཅད་ཐལ་སྒྲུབ་གྲུ་སྒྲིབ་དང་བཅས་ཏེ་མཚིས། རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུད་བྱུང་འདི་འདྲ་དེ་དག་ལ། རྒྱུད་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་ལྷོ་ཡིད་ཚེས་འགྲུར། བེ་ཚོམ་

གཞོམ་པའི་སྒྲིབ་དུ་བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ། འོན་འདི་ཅི་བཞིན་རྒྱུད་རྒྱུས་འདིར་བཞད་གསོལ། འདེའ་ན་འདི་ན་སྒྲིབ་བྱུ་ལ་ལ་
ཞིག་ བཅས་ནས་ལོ་མི་ཉི་ལུ་ལྷག་ལོན་པ། གཞོན་

ལྷོ་ཐོར་བྱུ་ལང་ཚོ་སྒྲུབ་གནག་དེས། བཅས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ལ་བྱུར་རྒྱོན་ཅིང་། རྒྱ་སྒྲུབ་གཉེར་མཚན་དག་འདི་སྒྲིབ་དུ། འད
དེ་ནི་བདག་ཅག་ལུས་སྒྲིབ་ཡིན་མཚི་ན། ཐོར་བྱུ་འདི་བྱུ་ནི་

འདི་འདྲ་འདི་དག་ལ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལྷན་ཏུ་ཡིད་ཚེས་དག་ལ། འདི་བཞིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་སྒྲིབ་གཞོན་ལ།
འབྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་མང་པོ་འདི། འདྲན་

{@186A} ཟླ། འདྲན་ལྷན་ཞིང་མི་འཇིགས་ཤེས་རབ་ཅན། འབྲས་ལ་པ་བྱུ་བ་རྟོན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། འབྲེན་དང་
ལྷན་ཞིང་ཤེས་རབ་མཁས་གྲུར་པ། །

ཐམས་ཅད་བྱུད་བཞིན་བཟང་ཞིང་བཟོ་ན་སྒྲིབ། ཚོས་རྣམས་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་མི་འཇིགས་པ། འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འ
བྲེན་པས་ཡོངས་སུ་བརྟོན། རྒྱུད་ལྷོ་ཚགས་

པ་མ་མཚིས་རྒྱ་བ་སྒྲེ། འོ་མ་མཁའ་འཁམས་ལ་རྟལ་ཏུ་གནས་མ་ལགས། རས་དས་རྒྱས་བྱུང་ཚུབ་འདི་ནི་ཡོངས་ཚོལ་ཞིང་།
འབདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་བཅོམ་ན་

འགྲུས་སྒྲིབ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་མངོན་སུམ་ཐོས་པས་ན། བདག་ཅག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གཞུར་མ་མཚིས། འཇིག་རྟེན་
རྣམ་འབྲེན་ལྷན་འདས་པ་ན། འདི་ལ་ཇི་

ལྷ་བྱུང་ནི་ཡིད་ཆེས་འགྱུར། །གང་ལྟར་ལྟོ་ལོ་མེ་ཚོམ་འཚལ་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་འགྲོའ་མཚིས་ས་རེ།
འབོམ་ལྲན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་། །སྤྱིན་མཛད་ཇི་བཞིན་དེ་ནི་ལྱང་བསྟན་གསོལ། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ས་རུམ་ནས་འཐོན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བཅུ་བཞི་

པའོ། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ། །བམ་པོ་བཅུ་པ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྲན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྲན་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་བཀའ་

{@186B} ལྷུལ་པ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དམ་ཡང་དག་པའི་ཚོགས་སྐྱེས་པ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་
པར་གྱིས་ཤིག། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་འང་བཅོམ་ལྲན་འདས་ཀྱིས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་ལྷུལ་པ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དམ་ཡང་དག་པའི་ཚོགས་སྐྱེས་
པ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ནས་ཐམས་

ཅད་དང་ལྲན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱུམས་པ་མདུན་དུ་
བཞག་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། །བཅོམ་ལྲན་འདས་ལ་འདི་རྟེན་

ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྲན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བཀའ་ལྷུལ་པ་ལ་བདག་ཅག་ཡིད་

ཆེས་པར་བཞིན་དོ། །ལན་གཉིས་སུ་འང་ཐམས་ཅད་དང་ལྲན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྲན་འདས་
ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྲན་འདས་ཀྱིས་

དོན་འདི་བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལ་བདག་
ཅག་ཡིད་ཚེས་པར་བགྱིད་དོ། །ལན་གསུམ་

དུ་འང་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ།
ཁཚོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་བཤད་དུ་གསོལ།

{@187A} ལྟ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལ་བདག་ཅག་
ཡིད་ཚེས་པར་བགྱིད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཆེན་ནས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག

དེའི་སྤྱིར་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཉོན་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིས་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་

ལུས་པ་ཤུག་འི་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། ལོང་ཁྱེར་གཡ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་མཚོག་དམ་པར་གཤེགས་
ནས་ད་གའི་དེ་སྐབས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་

ཚུབ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་སྟོན་དེ་ལྟར་ཤེས་མོད་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་
ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ནས། ལྟ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

ཚོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་བྱུང་
ལ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་

{@188A} །ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །

ཁྱེད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ལས།
མི་དེས་གང་དག་ཏུ་རྩལ་ལྡན་པ་དེ་དག་བཞག་པ་དང་། རིགས་

ཀྱི་བྱ་དག །གང་དག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་ལྡན་པ་
ཀྱི་རྩལ་ཡོད་པ་དག་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ང་སྤྲོ་བ་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་ཇི་
སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་མེད་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །གང་ཚུན་ཚད་ངས་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་དེའི་བར་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ངས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཇེད་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་གང་དག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ལྟོ་ལས་འདེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་བྱ་
དག །ངས་ཐབས་མཁས་པས་ཚོས་བསྟན་པ་མངོན་པར་

{@188B} བསྐྱེད་པ་དེ་དག་སྤྲུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་འོངས་ཤིང་
ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས།

དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བདག་གི་མིང་བཟོན་ཅིང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་ལས་འདས་པར་བཟོན་དེ། ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་མང་པོས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་

སུ་ཚོམ་པར་མཇོན་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤིང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ཚུང་བ། ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་རྣམས་པ་འདི་སྐད་དུ། དགོ།

སློང་དག་ཤིང་ཞིན་གཞོན་ཏེ། མངོན་པར་བྱུང་བ་དང་། དགོསློང་དག་ཤིང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིང་པོར་མ་ལོན་ཞེ་ཞེས་གསུང་།

དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤིང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་མོད་ཀྱི། ང་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིང་པོར་མ་ལོན་ཞེ་ཞེས་གསུངས་།

ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱ་བ་དང་གཟུང་པའི་དོན་མ་གཏོགས་པར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་མ་
བཤད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤིང་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གསུལ་བའི་སྤྱིར་གསུངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤིང་ལ་ཞེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གསུལ་བའི་སྤྱིར་ཚོགས་གང་གསུངས་པ་

{@189A} ཟླ། །བདག་ལས་སློམ་གྱང་རུང་། གཞན་ལས་སློམ་གྱང་རུང་། བདག་ལ་དམིགས་གྱང་རུང་། གཞན་ལ་
དམིགས་གྱང་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

གང་ཅི་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟུན་དུ་སྐྱོབ་པ་མེད་དོ། དེ་ཅིའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁམས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་མེད་པ་དང་། འ
བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་

སྐྱུང་བ་ལས་འདའ་བ་མེད་པ་དང་། བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དུ་

མ་ཡིན་པ་དང་། མཚོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་

སྐྱེ་བོས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁམས་གསུམ་པ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་གནས་འདི་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚོས་དང་ལྡན་

ཏེ། བསྟེན་བ་མི་མངའ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཅི་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེན་ཏེ།
མི་རློན་ལོ། །ཡང་སེམས་ཅན་དེ་པ་ཐ་དད་པ་

{@189B} དང་། བསམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། འདྲུ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པོ་དཔ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་མང་པོ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་

བཞད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛད་དོ། །ཡུན་
རིང་པོ་དེ་སྲིད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོའི་ཚད་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡོངས་སྐྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ་རྟོག་
ཏུ་བཞུགས་མོད་ཀྱི། འདྲུ་ལ་བའི་དབང་གིས་ཡོངས་སྐྱུང་བ་

ལས་འདུལ་པ་འང་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག ། འཇམ་དུང་ཡང་སྟོན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱས་པའི་ཚེ་འི་ཚད་དུ་འང་མ་སྟེན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །

འཇམ་དུང་ཡང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཞུགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོན་དེ་ཉིས་གྱུར་གྱིས་པའི་ཚེ་འི་ཚད་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
དག ། འཇམ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྟེན་པར་ལས་ཞི་མི་འདུལ་མེད་ཀྱི་

ཡོངས་སུ་སྟེན་པར་ལས་འདུལ་བར་སྐྱེས་སོ། ། དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག ། འཇམ་རྣམས་གྲངས་འདིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་སྟེན་པར་

ལས་ཞི་འདུལ་བར་ཉ་ཅང་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་འདུག་ཅིང་རྒྱུན་དུ་མཐོང་བ་སེམས་ཅན་དག་གི་རྩ་བ་མ་བྱས་པ། བསོད་
ནེས་དང་བྲལ་བ། དབྱུང་པོར་གྱུར་པ། འདོད་པ་ལ་བརྟམ་

{@190A} ཟླ། ། ར་། རྩོངས་པ། ལྟ་བུ་མང་པོའི་དྲ་བས་ཁེབས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་སོ་སྟེ་སྟེ།
སྟེན་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་

ཞིང་རྟེན་དཀར་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཅག་དང་ཉེ་འཁོས་ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་བརྟེན་འགྲུས་མི་རྩོམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དཀོན་པར་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་མཁས་
པས། དག་སྟོང་དག ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག

འབྱུང་བའི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀར་འཁོས་ཚིག་དེ་སྐད་གསུང་རོ། ། དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་
བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཞུགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོན་པར་མང་པོས། དེ་བཞིན་

གཤམ་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། མི་འགྱུར་ཡང་སྲིད་དེ། རིགས་གྱི་བྱ་དག། །དེའི་ཕྱིར་ངས་དེ་དག་ལ་དམིགས་
པ་བྱས་ཏེ། དགོ་སློང་དག། །དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལོགས་པ་

རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་སྒྲིམ་པས། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལོགས་པ་དག་འབྱུང་བར་བརྟུ་རྟེན་པར་
དཀའ་བར་རིག་ནས་ངོ་མཚར་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།

ལྟ་བུ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལོགས་པ་མི་མཐོང་ནའང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལྟ་བུས་
སྒྲོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལོགས་པ་

{@190B} ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་ཐུན་པ་དང་བའི་བར་གྱུར་
པའི་དོན་དུ་རིག་ནས། དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལོངས་སྤྱུ་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་

མོད་གྱི། ལེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཡོངས་སྤྱུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག།
།གང་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་ལོགས་པའི་

ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་ལ་བརྟུ་བྱ་བ་མེད་དོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ་མཁམས་པ།

གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་འང་བུ་མང་པོ་བཅུ་འཇམ། ཉི་ལུ་འཇམ། སུམ་
ཅུ་འཇམ། བཞི་བཅུ་འཇམ། ལྷ་བཅུ་འཇམ། བརྒྱ་འཇམ། རྫོང་ཡོད་

པར་གྱུར་ལ། སྐྱེན་པ་དེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སོང་སྟེ་དེའི་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབྱིག་དུག་འཇུངས་སམ། མདའ་དུག་འཇུངས་
ནས། དེ་རྣམས་དབྱིག་དུག་དང་། མདའ་དུག་དེ་དག་གིས་སྐྱེག

བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་ཤིང་གཏུང་སྲེ་ས་ལ་འགྲོ་ལྷོག་ལ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་པ་སྐྱབ་པ་ལོགས་ལོགས་ཤིག་
ནས་འོངས་ནས། བྱ་དེ་རྣམས་དབྱིག་དྲུག་གམ། མདའ་དྲུག་

དེའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་འདྲུ་ཤེས་ལོག་པར་གྱུར། ཁ་ཅིག་ནི་འདྲུ་ཤེས་མ་ལོག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སྐྱེག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་ལ་པ་དེ་མཐོང་ནས་

{@191A} ༡། མཛོད་པར་དགའ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་ཡབ་བདེ་ཞིང་གཞོན་པ་མི་མང་སྟེ། ལེགས་པར་བྱོན་
ཏམ། བདག་ཅག་གི་ལུས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དབྱིག་དྲུག་

གམ། མདའ་དྲུག་འདི་ལས་ལོངས་སུ་དགོལ་བར་གསོལ། ཡབ་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་སོགས་སྐྱེལ་དུ་གསོལ་ཞེས་སྐྱེས་པ་
དང་། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་དེས་བྱ་དེ་དག་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་

སྟེ། བ་བས་ཉོན་མོངས་ཤིང་གཏུང་སྲེ་ས་ལ་འགྲོ་ལྷོག་པ་མཐོང་ནས། དེས་སྐྱབ་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ། འི་དང་ལྡན་
པ། རོ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱེས་ནས་རྫོལ་བཏགས་ཏེ། བྱ་དེ་དག་

འཕུང་དུ་བཅུག་ནས་འདི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་ཞུང་རྣམས་སྐྱབ་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ། འི་དང་ལྡན་པ། རོ་དང་ལྡན་པ་འདི་འ
ཕུང་ཞིག་ཤིགས་ཀྱི་བྱ་དག། ཞུང་སྐྱབ་བཟང་པོ་འདི་འཕུངས་

ག། ལྷུང་དུ་དབྱིག་དྲུག་གམ། མདའ་དྲུག་ལས་ཐར་ཏེ། བདེ་ཞིང་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱ། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་
དེའི་བྱ་གང་དག་འདྲུ་ཤེས་མ་ལོག་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱབ་དེའི་ཁ་དོག་མཐོང་།

འི་བསྐྱེམས། རོ་ཕུངས་ནས་ལྷུང་དུ་འཕུངས་པ་དང་། དེ་དག་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐར་བར་
གྱུར་ཏེ། འདི་བྱ་གང་དག་འདྲུ་ཤེས་ལོག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་

ཕ་དེ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དེ། འདི་སྐད་དུ་ཡབ་བདེ་ཞིང་གཞོན་པ་མི་མང་འགྲེ། ལེགས་པར་བྱོན་ཏམ། བདག་ཅག་
གསོར་གསོལ་ཞེས་ཚིག་དེ་སྐད་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱབ་བྱིན་པ་མི་འཕྲུང་།

{@191B} རོ་ ། དེ་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་འདྲུ་ཤེས་ལོག་པར་གྱུར་པ་དེས་སྐྱབ་དེ་ལྟོ་ལོ་གྱུར་མི་འ
དོད། རྒྱུ་མི་འདོད། རོ་མི་འདོད་དོ། ། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་པ་དེས་འདི་སྐྱེས་དུ་

བསམས་ཏེ། བདག་གི་བུ་འདི་དག་དབྱིག་དུག་གམ། མདའ་དུག་དེས་འདྲུ་ཤེས་ལོག་པར་གྱུར་པས་སྐྱབ་འདི་འདྲུང་འཕྲུང་
དུ་མ་རུང་སྟེ། ང་ལ་ནི་མངོན་པར་བསྟོན་ན། བདག་གིས་

བུ་འདི་དག་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྐྱབ་འདི་བྱུང་དོ་སྐྱེ་མོ། ། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་དེ་བུ་དེ་དག་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྐྱབ་བྱུང་
པར་འདོད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ ། ང་ནི་མས་

འཁོགས་གཏུགས་ཏེ། ངའི་འཚི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱི་བུ་ལྷེད་རྣམས་སྐྱུང་ན་མ་བྱེད་ཅིག ། མི་བདེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །
སྐྱབ་ཚེ་ལོ་བྱིན་པ་འདི་འདོད་ན་སྐྱབ་འདི་འཕྲུང་ཞིག་ཅེས་

སྐྱེས་ཏེ། བུ་དེ་དག་ལ་ཐབས་མཁས་པས་དེ་སྐད་བསྟོན་ནས། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས་བདག་གི་ལོ་ཞེས་བུ་བདེ་པ་དེ་
དག་ཐོས་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལྟོ་ལོ་གྱུར་མེད་དུ་

གྱུར། ལོ་གྱུར་སྟེ་སྐྱེས་ལོ་འདོན་པར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་གི་ཕ་མ་མོ་ལོ་སྐྱེད་པ། རྗེས་སུ་སྐྱེད་བརྗེ་བ་གཅིག་བུ་དེ་འདྲུ་ལི་
བས། དེ་ལྟར་ཕྱིར་དེ་བདག་ཅག་མཐོན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སྐྱེས་མོ། །

དེ་དག་བདག་ཉིད་མཐོན་མེད་པར་མཐོང་། བདག་ཉིད་སྐྱེས་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཕྱིར་ཞིང་སྐྱུང་ན་བྱེད་པས་གཟིར་
བར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཕྱིར་ཞིང་སྐྱུང་ན་བྱེད་པས་གཟིར་བ་དེས་འདྲུ་ཤེས་

{@192A} ལོག་པ་འདྲེ་ཤེས་མ་ལོག་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷན་གང་ཁ་དོག་དང་འདྲི་དང་རོར་ལྷན་པ་དེའང་ཁ་དོག་
དང་འདྲི་དང་རོར་ལྷན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ནས་དེའི་ཚོད་འཕྲུངས་སོ། །

དེ་འཕྲུངས་ནས་ནད་དེ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་ལྷན་པ་དེས་བྱ་དེ་དག་ནད་སོས་པར་རིག་ནས་སྤྱོད་བ
སྟོན་ཀ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། །འདི་ཇི་སྟོན་ཏེ་སེམས་སྟོན་

པ་ཐབས་མཁས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལ་དག་དེ་བརྟུན་ཏེ་སྤོང་ཞེས་ཟེར་རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ཞི་མ་
ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ། དེ་ཞི་མ་ལགས་

སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། །དེ་བཞིན་ཏེ་རའང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཁྲིག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གུངས་མེད་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ནས། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱུང་ཚུབ་འདི་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མོད་ཀྱི། ངས་སྐབས་སྐབས་སུ་ཐབས་མཁས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་སེམས་
ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ། གནས་དེར་

ང་ལ་བརྟུན་ཏེ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་།
དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་

ཏོ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ། །དེ་ཡི་ཚད་ཞི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བྱུང་ཚུབ་མཚོག་རབ་འདི་ཞི་ངས་
ཐོབ་སྟེ། །ང་ཞི་རྟོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། །བྱུང་

{@192B} ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་འདི་ཡང་དག་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞི་དེ་དག་དགོད། །སེམས་ཅན་བྱེད་
བ་ཁྲིག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་པ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་མང་པོར་སྟོན་པར་

བྱུ་ །སྐྱུ་འདུ་པའི་ས་ཡང་བསྐྱུ་བྱ་སྒྲེ། །སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གཏུ་ལ་སྒྱིར་ཐབས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཚོ་དེ་མི་སྐྱུ་འདུ་
མི་འདུ་འདྲེ། །འདི་ཉིད་ན་མི་ཚོས་རྣམས་རབ་སྒྲོན་ཏེ། །དེ་

ན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ང་ཡིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །འོག་པའི་སྒོ་ལྷན་སྤྲོད་པའི་མི་
རྣམས་ཀྱིས། །འདི་ན་ང་འདུག་པ་ཡང་མི་མཐོང་དོ། །ང་ལུས་

ཡོངས་སུ་སྐྱུ་འདུ་འདུ་མཐོང་ནས། །རིང་བསེལ་རྣམས་ལ་མཚོད་པ་རྣམ་མང་བྱེད། །ང་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་སྲིད་པ་
སྒྲེད། །དེ་ནས་དེ་དག་སེམས་ཀྱང་དྲང་པོར་འགྱུར། །ཞུ་ཞིག

དེ་དག་འཇམ་ཞིང་མཉམ་དྲང་སྒྲེ། །སེམས་ཅན་ལུས་ཀྱང་བཏང་བར་གྱུར་པ་ག། །དེ་ན་ང་ཡི་ཉམ་ཐོས་དགོ་འདུན་བྱས།
།བྱ་ཚོད་ལྷང་པོར་ང་ཉིད་དེར་བསྐྱུ་ཏེ། །དེ་ལ་ང་ཡིས་བྱིས་ནི་འདི་སྐད་

སྒྲུས། །འདི་ཉིད་ན་སྐྱུ་འདུ་ང་མ་འདས། །དགོ་སྒོར་གང་དག་དེ་ནི་ང་ཐབས་མཁས། །ཡང་ཡང་ང་འབྱུང་འཚོ་བའི་འ
ཇིག་རྟེན་དུ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དེ་མཁུ་ལྟ་བུ་བྱས། །དེ་ལ་བྱུང་

རྒྱུ་མཚོག་འདི་རབ་ཏུ་བཞུ། །འཇིག་མགོན་སྐྱུ་འདུ་མ་འདས་མཉེགས་པར། །ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཡི་སྐྱུ་ཡང་མི་ཐོས་སོ།
།སེམས་ཅན་རྣམ་པར་འཇིག་པར་ངས་མཐོང་ཡང་། །ངས་ནི་

{@193A} །། །བདག་གི་ལུས་ཉིད་མ་བསྐྱུ་ཏེ། །རེ་ཞིག་ང་མཐོང་བར་ནི་འདོད་བྱས་ལ། །སྒྲོམ་པར་གྱུར་ནས་དམ་
པའི་ཚོས་བཞུད་དོ། །རྟག་ཏུ་ང་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་

དེ་འདྲ་སྒྲེ། །བསྐྱུ་ལ་པ་བསམ་ཡས་བྱེ་བ་སྒྲོད་དུ་གི། །བྱ་ཚོད་ལྷང་པོ་འདི་ལས་མི་འཕོ་ཡང་། །སྤྲོད་ན་བྱེ་སྒྲེད་གྱི་མལ་ཚ་
ཡོད། །གང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་སེམས་ཅན་

གྱིས། །བསྐྱེད་པས་སྲིག་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོག་པ་ན། །དེ་ཚོ་དེ་ཡི་སངས་རྒྱུས་ཞིང་འདི་ནི། །ལྟ་དང་མི་ཡིས་ཡོངས་སུ་
གང་པར་འགྱུར། །དེ་དག་ཅུ་ཞིང་དག་པ་བསྐྱོད་པས་ལྟོན། །

སྤྱོད་མོས་ཁང་བཟང་གཞུག་མེད་བྱེད་ཡོད། །རིག་ཚེན་རི་བོ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །མེ་རྟོག་འབྲས་ལྡན་ཉིང་ལྡོག་
རྣམས་གྱིས་བརྒྱུ། །སྤོང་ནས་ལྟ་རྣམས་རྩ་ཚེན་རབ་ཏུ་བརྟུང་། །

མཚན་རྒྱུ་ཡི་ཚར་ཡང་ཉིན་ཏུ་འབྲེལ་ས། །མཁམས་པ་གཞུག་གང་བྱུང་ཚུབ་འདིར་ལྷགས་དང་། །དང་དང་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་
མཛོན་པར་འཐོར། །དེ་ཡི་ཞིང་འདི་དེ་ལྟར་རྟོག་གནས་གྱུར། །

གཞུག་དག་འདི་ལ་བསྐྱེད་པས་སྲིག་པར་རྟོག། །སྤྱོད་པ་བརྒྱུ་ཡིས་གང་ཞིག་གཅོས་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཉིན་
ཏུ་འཇིག་པར་མཐོང་། །ལོ་མང་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་

ག་ཉེགས་རྣམས་དང་། །ཚོས་དང་དེ་ཡི་དགོ་འདུན་ཚོགས་རྣམས་གྱི། །མིང་ནི་ནམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱིག་པའི་
ལས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲའོ། །ནམ་ཞིག་སེམས་

{@193B} ཅན་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་རྣམས། །མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་སྤྱོད་གྱུར་ཏེ། །དགོ་བའི་ལས་གྱིས་དེ་ལྟར་
སྤྱོད་པ་ཐུག་པར་མཐོང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ནམ་

ཡང་དམི་འཚད། །བྱུ་བ་འདི་འདྲ་མཐའ་ཡས་འདི་དག་སྟེ། །དེ་ཡིས་ཡུན་རིང་ནས་ནི་ར་མཐོང་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་བ་ཉིན་ཏུ་
རྟོན་དག་པར་བཞག། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །

དེ་ནི་ཉིན་ཏུ་འོད་གསལ་མཐའ་ཡོང་མེད། །དེ་ཡི་ཚོ་རིང་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དེ་ནི་སྤོན་གྱི་དཔ་དཔས་བསྐྱེད་པས།
མཁམས་རྣམས་འདི་ལ་སོམ་ཉི་མ་བྱེད་པར། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་

དེ་སྔོང་དུ་བསྐྱེས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དག་གིས་གཟུངས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་ཡང་སྔོང་གི་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་དག་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་དག་གིས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྔོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ག་
ཟུངས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

{@194B} སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་ཡང་སྔོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་དག་གིས་།
ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་ཡང་སྔོང་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་དག་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། རྗེ་མ་མེད་པར་

སྣང་བཞེས་བྱུང་འཇོག་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་ཡང་སྔོང་ཚུང་རྣམ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་དག་གིས་

ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོགས་པར་གྱུར་
ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་

ཡང་གྲིང་བཞི་པ་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲེལ་དག་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས།
སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་

བཞི་ཐོག་པར་གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་ཡང་གྲོང་བཞི་པ་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་རབ་གྱི་རྣམ་སྟེང་དག་གིས་ཚོས་གྱི།

རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་པར་གྱུར་ཏེ།
།བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་

{@195A} ༡། །ཡང་གྲོང་བཞི་པ་གཉིས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་རབ་གྱི་རྣམ་སྟེང་དག་གིས་ཚོས་གྱི།
རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་གྱིས་ཐོག་པར་གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་
ཡང་གྲོང་བཞི་པ་གཉིས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

གྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་རབ་གྱི་རྣམ་སྟེང་དག་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་གྱིས་ཐོག་པར་གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུད་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་རབ་གྱི་རྣམ་སྟེང་
དག་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། ལྷན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་གནས་བསྟན་མ་ཐུག་ཏུ། དེའི་མེད་ལ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་པར་སྣང་ལས་མེ་ཏྲོག་མནུ་ར་དང། མནུ་ར་ཚེན་པོའི་
མེ་ཏྲོག་གི་ཚར་ཚེན་པོ་མངོན་པར་བབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི།

ལམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དེ་དག་ན། སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དག་ན་
སང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་

{@195B} འཐོར་མངོན་པར་རབ་ཏུ་འཐོར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྷ་ཀྱུ་བྱུ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་

འདས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་
སང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་ལའང་འཐོར། མངོན་པར་རབ་

ཏུ་འཐོར་རོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལའང་འཐོར།
མངོན་པར་རབ་ཏུ་འཐོར་རོ། །བར་སྣང་ལས་ལྟའི་ཚན་དཔྱད་དང་།

ཨ་ག་རུའི་སྤྱེམ་འང་རབ་ཏུ་བབ་པོ། །སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འི་བར་སྣང་ལས་རྗེད་གུང་མ་བརྟུངས་པར་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟོན་
ཅིང་འཇམ་པའི་སྐྱེ་འབྱེན་ཏོ། །སྟེང་ནས་ལྟའི་རས་བཅོས་བུ་བྱུང་

བརྒྱ་སྟོང་དག་གྲངས་ལྷུང་པོ། །སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འི་བར་སྣང་ལས་རྒྱུན་སྟེང་དང་། སེམ་དོ་དང་། ལྷ་ཏྱིག་གི་སྟེང་བ་དང་། རོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དག་གྲངས་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་འཕྱུང་པོ། །རིན་ཐང་མེད་པའི་བདུག་པའི་པོག་ཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་བརྒྱ་སྟོང་དག་
གྲངས་ཀུན་ནས་རང་རྒྱུ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེ་ལའང་རིན་

པོ་ཆེའི་གདུགས་གྱི་སྟེང་བ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྱུག་པ། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འི་བར་སྣང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛིན་ཏོ། །རྣམ་གྲངས་འདིས་

{@196A} །སངས་རྒྱལ་བྱེད་ཁྲིམས་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་དུས་རབས་ལ་བཟུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་

ཀྱི་སྒྲིབ་བཏོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུག་པ་སྟེང་གི་ཉམ་མཁའ་འབར་སྒྲིབ་ལ་འཇིག་རྟོ། །སོ་སོ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་པ་

དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་མཛོན་པར་བསྟོན་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་
པོ་བྱམས་པས་དེའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་

གསོལ་དོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ངོ་མཚར་ཚོས་བསྐྱབ་པས་པ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཚེན་ཅི་འདྲ་དང་། །ཇི་ལྟར་སྐྱོ་
ཚོའི་ཚོད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་

འདི་སྟོན་ཡོང་མ་ཐོས། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་མཛོན་དུ་རྣམ་སྟེན། །འདི་འདྲའི་ཚོས་དེ་དེ་རིང་ཐོས་པས་ན། །སོགས་
ཚགས་བྱེད་སྟོན་རྣམས་དགའ་བས་ཁྱབ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་

པར་འདྲེན་གྱི་ཐུགས་སྙམ་ནི། །ཁ་ཅིག་མི་ཕྱོག་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་འཁོད། །ཁ་ཅིག་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚོག་ལ་
གནས། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་ལ་འཁོད། །ཁ་

ཅིག་བྱེད་སྟོན་གི་གཟུངས་ལ་གནས། །དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཞིང་རྩལ་ལྡན་པ་རྟེན། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་མཚོག་
ལ་གནས། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་སྐྱོ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ན། མཐའ་

{@196B} །ཡས་གཟིགས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲུང་། །རྣམ་པར་འདྲེན་པའི་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་སུ། །ཁ་ཅིག་སྐྱོ་བ་
བཞི་ལས་རབ་དུ་འདས། །གཞན་དག་ཁ་ཅིག་གསུམ་དང་གཉིས་ཀྱིས་ན། །དོན་

དམ་གཟིགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གཞན་ཞུས། །སྲིད་པ་གཞན་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
བྱ་འགྱུར། །འདྲེན་པའི་སྐྱེ་ཚེ་ཚད་འདི་ཐོས་པས་ན། །འབྲས་

བྱ་ཟག་མེད་དེ་འདྲ་རབ་ཏུ་ཐོབ། །སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་རྒྱུ་མཚོས་ཐོས་ཞུས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་སེམས་བ་
སྐྱེད་པ། །ཞིང་བརྒྱད་དག་གི་ཕྱ་རབ་རྒྱལ་སྟེད་དེ། །བགྲངས་ན་

དཔག་མི་ལང་བ་དེ་སྟེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་འདི་ནི་རབ་བསྐྱེད་པས། །མཐའ་ཡས་གང་ལ་ཚད་ཀྱང་མ་མཚིས་པ།
།ནམ་མཁའ་ཁམས་ལྟར་དཔག་ཏུ་མ་མཚིས་ཏེ། །བྲང་སྲོང་

ཆེན་པོས་དེ་འདྲའི་འཕྲིན་ལས་མཛད། །མནུ་ར་བའི་ཆར་པ་རབ་ཏུ་འབབ། །ལྷ་ཡི་བྱ་དག་གྱེ་སྟོང་མང་པོ་དང། །བརྒྱ་
གྲིན་ཚངས་པ་གང་གྲའི་བྱེ་མ་སྟེད། །ཞིང་སྟོང་གྱེ་བ་དག་ཞུས་དེ་

དག་ལྷགས། །ཅོན་པ་དང་ནི་སྲོས་མཚོག་སྟེ་མ་དང། །ཇམ་ག་རུ་ཡི་སྟེ་མས་འཕྲོར་བཞིན་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བྱ་བཞིན་
རབ་རྒྱུ་ཞིང། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་འཕྲོར།

སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་ནི་རྩ་རྒྱལ་གྱང། །མ་བརྒྱུད་ས་པར་ནི་སྐྱེ་སྟེན་ཉིད་ལས་གྲག། །ལྷ་རས་བཅོས་བྱེ་བ་སྟོང་རྒྱལ་
གྱང། །འདྲེན་པ་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོར་ཞིང་འཕྲོར་བར་བགྱིད། །

{@197A} ཟླ། །བདུག་པ་རིན་ཐང་མ་མཚིས་རི་བའི། །རིན་ཆེན་པོ་གཤོར་གྱེ་བ་སྟོང་རྒྱལ་གྱང། །སྐྱོབ་པ་འཛིག་
རྟེན་བདག་པོ་མཚོན་སྟེད་དུ། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བདག་

ཉིད་རབ་ཏུ་རྒྱ། །གདུགས་རྒྱལ་གྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་པ། །རིན་ཆེན་དག་ལས་བགྲིས་པ་མཐོ་ཞིང་ཆེ། །པལ་ཆེན་
ཚང་པའི་འཛིག་རྟེན་བར་སྟེག་པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔལ་མཁས་པ་འདི་དག་འཛོལ། རྒྱལ་བའི་བདེན་བཟུང་སྤྱི་བཅས་པ་ཡི། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་
བཅུགས། །བདེ་གཤེགས་སྲས་རྣམས་རབ་ཏུ་སེམས་དགའ་

བས། །ཚོགས་སྤྱི་བཅས་པ་སྣོད་གིས་མངོན་པར་བསྟོད། །དེ་འདྲེན་པ་མཚན་ལྷན་འཕགས་མཛད་བྱུང་བ། །སྣོད་ཚོགས་འདི་
དག་འདྲེན་པ་དེ་རིང་གདའ། །སྣོད་ཚོད་ཚོད་ཞེས་པར་

བསྟན་མཛད་པས། །སེམས་ཅན་འདི་ཀུན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་དག་ཅེ་རིང་དོན་རྒྱ་ཆེ། །འདྲེན་པ་རྣམས་
ཀྱི་གསུང་ཡང་མངོན་པར་འཕགས། །སྤྱོད་

ཆགས་བྱེ་བ་སྣོད་རྣམས་ཚོམ་པར་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱི་བཅས་པ་དག་ལྷན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་

ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ། །མ་ཕམ་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོད་ཚོད་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན། །སེམས་
ཅན་གང་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་

{@197B} ཅོམ་ཞིག་མོས་པ་བསྐྱེད་དམ། །མངོན་པར་དད་ན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དག་བསོད་ནམས་ཇི་
ཅོམ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་།

དེ་དག་བསོད་ནམས་ཇི་ཅོམ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཤད་དོ། །མ་ཕམ་པ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ལ་ལ་བྱུ་མོ་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་འདོད་དེ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཞིག་ཞིག་བསྐྱེད་སྣོད་ལྷན་བསྐྱེད་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་
ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། །ཚུལ་ཞིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། །བཟོད་

པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏཏེན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། ཞེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་བལ་ན། མ་ཕམ་པ། རིགས་

ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེ་འི་ཚད་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་
ནས། མེས་པ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅིང་ཞིག་མོས་པ་བསྐྱེད་དམ།

མཛོན་པར་དད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་འདི་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་
ཐབས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་དུ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བསོད་

ནམས་མཛོན་པར་བྱས་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་སྣ་མ་དེས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་སྟོང་
གི་ཆ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་། བྱེད་འི་ཆ་དང་། བྱེད་བརྒྱའི་ཆ་དང་།

{@198A} ཟླ། བྱེད་སྟོང་གི་ཆ་དང་། བྱེད་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་། བྱེད་ཐབས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འ
གོ་སྟོ། གྲངས་སུ་ཡང་། ཆར་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་།

དཔེར་ཡང་། རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །མ་ཕམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་མཛོན་པར་འདུས་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་
བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་སྟོགས་པ་དེ་ཞི་གནས་མེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འ
དི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །མངས་རྒྱས་ཡེ་ཞེས་བྲམ་མེད། །ཡེ་

ཞེས་འདི་ཞི་འཚོལ་བའི་སྤྱིར་། གང་གིས་ཕ་རོལ་སྐྱེན་པ་ལྟ། །ཡི་དམ་བཅས་ནས་དེར་ཞུགས་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་སྟོང་
ལྟ་གྲང་། །བརྒྱ་དུ་ཚད་བར་རབ་ཏུ་སྟོང་། །སྤྱི་སྤྱིར་

ཉམ་ཐོས་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་མང་
པོ་ལ། །བཟའ་བཅའ་བཟའ་དང་སྐྱོམ་རྣམས་དང་། །གོས་

དང་མལ་ཆས་མགུ་བར་བྱེད། །གནས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱང་། །ཅོན་ཅན་ལས་ནི་འདྲིར་བྱས་དང་། །ཀྲུ་
དགའ་ར་བ་ཉམས་དགའ་དང་། །འཚགས་མཛེས་པར་

བྱས་པ་རྣམས། །སྦྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་བཤང་། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱིན་འདྲིར་བྱིན། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་སྤྲུག་སྟོང་དུ། །བྱིན་ནས་
བྱང་ཆུབ་སྦྱིར་ཡང་བསྐྱོས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཚེད་

{@198B} ཀྱི་སྦྱིར་། །ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྲུགས་དག་ཅིང་། །མ་ཉམས་ཡང་དག་བསྟོད་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་
སྦྱིར་ཞིང་སྦྱང་བར་བྱེད། །སྦྱིར་ཞིང་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། །འདུལ་བའི་

ས་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །བརྟན་དང་ལྷན་ཞིང་བྲན་དང་ལྷན། །ཁ་རྒྱ་མང་པོ་བཟོད་པར་བྱེད། །དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་དག །ང་རྒྱལ་དག་ལ་རབ་གནས་པས། །སྦྱང་པ་བྱས་པ་

དེ་དག་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྦྱིར་བཟོད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་འབད། །བྲན་བ་བརྟན་ཞིང་མངོན་པར་
བརྩོན། །ཡིད་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་མེད། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དེ་

བཞིན་གྱུར། །དགོན་པའི་གནས་ན་རབ་ཏུ་འདུག། །འཚགས་མང་མངོན་པར་སོང་ནས་སྤྱ། །གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་རབ་སྤྲངས་
ཏེ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དེ་དགོད། །བསམ་གཏན་

བསམ་གཏན་ཚེན་པོ་ལ། །བསམ་གཏན་དགའ་ཞིང་མཉམ་པར་གཞག། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱད། །དེ་ལས་མི་ཉུང་
བསམ་གཏན་བྱེད། །དཔའ་བོ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དེས། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བདག་བསྐྱུར་ཞེས། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་དོན་དུ་གཉེར། །བསམ་གཏུན་དག་གི་པ་རོལ་སོང་།
།བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་སྤྲོད་ཏེ་དུ། །བྱེད་པ་འདི་ལ་རབ་གནས་པ་འི། །དེ་

དག་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ། །གང་སྐྱར་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་བས། །སྐྱེས་པ་རྣམས་སམ་བུད་མེད་དག། །གང་གིས་ང་
ཡི་ཚོ་ཐོས་ནས། །སྐད་ཅིག་དད་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །བསོད་

{@199A} །ཉ། །ཞམས་དེ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །གཡོ་བ་དང་ནི་རྣོ་མ་སེམས་དང་། །ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །
ཡུད་ཅམ་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་ཡང་། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འདི་

འབྲེལ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཚོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །འདི་ཐོས་དེ་དག་
མི་སྤང་དོ། །འོ་ཡིས་ཀྱང་ཕྱག་འཚོལ་ཏེ། །མ་

འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་ཡང་། །བདག་ཅག་འདི་འབྲར་བར་ཀྱུར་ཅིག། །སློབ་ཚགས་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་བཞི། །ཇི་ལྟར་མགོ་ན་པོ་
ལྟ་བུ་བྱེད། །ཐུབ་ཚེན་ལྟ་བུ་སེང་གོ་ཡིས། །བྱང་ཚུབ་

སྤྲིང་པོར་བཞུགས་ནས་སུ། །མེད་གཉེས་འདི་བསྐྱབས་པ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་མ་འོངས་དུས་ཀྱི་ཚོ། །འཕུལ་ཅན་ཀུན་གྱིས་
བཀྱར་སྤྲི་ཞིང་། །བྱང་ཚུབ་སྤྲིང་པོར་འདུག་ནས་ནི། །འདི་ལྟ་བུ་

ཡི་ཚོས་བཞུད་དོ། །མི་གང་ཐོས་པ་འཛིན་གྱུར་ཅིང་། །འཕྲག་པའི་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས། །ལྷེ་པོར་དགོངས་ཏེ་བཞུད་
ཅེས་པ། །དེ་དག་རྣམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མ་ཕམ་པ། །གཞན་

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོའི་ཚད་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་འབབ་པ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། །ཁོང་
དུ་ཚུད་པ་དེ་ནི་དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་

བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི། གང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཉམ་ཏམ།
སྒོགས་སམ། འཛིན་ཏམ། ཡི་གེར་འདྲི་འམ། ཡི་གེར་འདྲིར་

{@199B} འཇུག་གམ། སྐྱེགས་བམ་ལ་མེ་ཏྲིག་དང་། བདུག་པ་དང་། སྒོས་དང་། སྐྱེད་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། རྩེ་མ་
དང་། གོས་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷ་འི་བ་དན་དང་། འབྲུ་མར་

ཀྱི་མར་མེ་དང་། མར་ཀྱི་མར་མེ་དང་། སྒོས་མར་ཀྱི་མར་མེ་དག་གིས་བསྟོ་སྟངས་བྱེད་དམ། བསྟོ་སྟངས་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་
ཅི་སྒོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །མ་ཕམ་པ། གང་གི་ཚོ་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཚོ་རི་ཚོད་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་

ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་མོས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚོ། དེའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ར་བྱ་ཚོད་ཀྱི་མུང་པོའི་རི་ལ་འདུག་སྟེ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བདུན་གྱིས་བསྟན་པ་
དང་། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་ན་འདུག་ཅིང་ཚོས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་

དང་། རའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་གཞི་བེ་རྩ་རྩ་ལས་གྲུབ་ཅིང་མཉམ་པར་གནས་ལ།
གསེར་སྐྱེད་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བར་མཐོང་བ་དང་། འདི་ན་ཡོངས་སུ་དཔའི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་དག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག་
གནས་པར་མཐོང་བ་སྟེ། མ་ཕམ་པ། འདི་ལྷག་པའི་བསམ་

ཅིང་གསལ་ལ་བའི་སྐྱོད་དང་། རྩོམ་ཆེ་རྣམས་པ་མང་པོ་དག་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱོད་དང་། བེག་རྟོབ་པ་དང་། རྣམས་པ་ཐད་དཔའི་སྐྱོད་དང་། གར་དང་། བཞད་གད་དང་། རོལ་མོ་རྣམས་པ་མང་པོ་

ཚོད་མེད་པས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་མང་པོར་བཀྱུར་སྟེར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལ་ཕམ་པ་
ང་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་ལས་འདས་ནས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་།

བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ལྗོ་གེར་གྱིས་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེས་ངའི་སྐྱིར་ཚན་དཔལ་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་
ཚོན་པོ་ཡངས་པ་མཐོན་པོ། ཁང་བཟང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་

བསྐྱེད་བཅེགས་པ་དག་གི་སྐྱོད་སྟོང་གི་གནས་ཀྱི་དགའ་ར་བ་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཛོས་པར་བྱས་པ། འཆགས་འའི་ནགས་ཚོལ་
དང་ལྡན་པ། མལ་སྟོན་དང་བཅས་པ། བཟུང་བ་དང་།

བཅུང་བ་དང་། ཟས་དང་། སྐྱོམ་དང་། ར་བའི་གསོས་སྐྱོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་བསྐྱེད་པ་དག་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་མང་ཞིང་།

དཔལ་ཏུ་མེད་དེ། བསྐྱེད་པ་སྟོང་ངམ། སྟོང་ཕྱག་བསྐྱེད་པ། བྱེད་པ་ལམ། བྱེད་བསྐྱེད་པ། བྱེད་སྟོང་ངམ། བྱེད་བསྐྱེད་
ངམ། བྱེད་པ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་དེ་དག་ངའི་མདུན་དུ་

{@201A} ལྟེན་ལྟེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་གྱུང་ངས་ཡོངས་སུ་དཔར་རིག་པར་བྱའོ། །ལ་ཕམ་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་ལས་འདས་

ནས་གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛོན་ཏམ། ལྟོག་གམ། སྟོན་ཏམ། ཡི་གེར་འདྲི་ལམ། ཡི་གེར་འདྲིར་འཇུག་གྱུང་
རུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་དེས་ང་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་ལས་འདས་

ནས་རིང་བསྐལ་གྱི་མཚོན་རྟོག་དག་བྱམི་དགོས་སོ། །དགེ་འདུན་ལ་མཚོན་པ་བྱམི་དགོས་སོ་ཞེས་ངད་སྐྱད་འཚད་ཀྱི་
མ་ཕམ་པ། གང་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་ཅིང་། སྦྱིན་

པ་སྐྱབ་པ་འཇམ། ཚུལ་ཁྲིམས་སམ། བཟོད་པ་འཇམ། བཙུན་འགྲུས་སམ། བསམ་གཏམ་ཞུམ། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་ཏེ།
རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མེད་བསོད་ནམས་

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཚེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས། མ་ཕམ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། ཞུམ་མཁའ་ཁྲི་ཁམས་ནི་ཤེར་དང་། ལྷོ་དང་།

ལུ་དང་། བྱང་དང་། ལྟོ་དང་། འོག་གི་རྩོགས་དང་། རྩོགས་མཚོམས་རྣམས་སུ་འང་ལུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རིགས་གྱི་
བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མེད་བསོད་ནམས་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་དོ། །གང་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འ
ཚིན་ཏམ། ལྷོག་གམ། ལྷོན་ཏམ། ཡི་གེར་འདྲིའཇམ། ཡི་

{@201B} ཤེས་རབ་འདྲིར་འཇུག་ན། དེ་ཞི་དེ་བཞིན་གཤེས་པའི་མཚོན་རྟོག་ལ་བསྟེ་སྟངས་བྱུ་བའི་སྦྱིར་མངོན་པར་བཙུན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེས་པའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་གྱི་བསྐྱབས་པ་སྦྱིབ་པའོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ཁྲིག་ཁྲིག་གི་བསྐྱབས་སུ་བཟོད་ཅིང་གཞན་
དགེ་ལ་ཡང་དགེ་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་བསྐྱབས་

པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། བཟོད་པ་ཅན་དང་། དུལ་བ་
དང་། ལྷག་དོག་མེད་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་

བ་དང་། གཞོན་སེམས་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འཚོལ་བ་ལ་རྟལ་ཏེ།

བརྩོན་པ་ཡིན། བསམ་གཏུན་པ་ཡིན། ཉན་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན། ཉན་དུ་ཡང་དག་འཛོག་མང་དུ་བྱེད་པ་
དང་། འདྲི་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁུས་པ་ཡིན། འདྲི་བ་བྱེ་བ་

ཐུག་ཐོག་བརྒྱ་རྒྱུ་གི་ལན་ལྡན་པ་ཡིན་ཞོ། །མ་ཕམ་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་ནས།

ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ཞི་གང་དག་ངས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཡིན་ཞོ། །མ་
ཕམ་པ། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེ་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ།

{@202A} ཟླ། །སྟེ། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྣོད་པོར་ཡང་དག་པར་ལྷུགས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་
མཛོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་

ཚུབ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མ་ཕམ་པ། རིགས་གྱི་ [~BU ' MA] རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེ་གང་ན་འ
གྲང་ངམ་འདུག་གམ་འཚག་པ་དེར། མ་ཕམ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཕྱིར་མཚོན་རྟོན་བརྩིག་གོ། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛོག་རྟོན་གྱིས་ཀྱང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་རྟོན་ཡིན་ཞོ་
ཞེས་དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །མི་མགོན་སྲུང་ན་འདས་པ་ན། །མདོ་སྤེལ་འདི་ཞི་གང་འཛོན་པ།
།བསོད་ནམས་མུང་པོ་སྲུ་མེད་པར། །ང་ཡིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་

ཡིན། །མོས་པ་སླིང་པོར་གང་གྱུར་ཏེ། །གང་ཞིག་མདོ་འདི་སློབ་པ་འཇམ། །ཡི་གེར་འབྲི་བར་བྱེད་པ་དེ། །དེ་བས་བསོད་
ནམས་མང་དུ་བློ་བཟོ། །མི་འགའ་ལ་ལས་སློབ་པ་བཅས་ལ། །ཤེས་ཏུ་

ངེས་ཚིག་འདིར་བཅུག་སྟེ། །སློབ་དང་སྲིད་བ་བྱུག་པ་ཡིས། །སློབ་པ་བཅས་དེ་ལ་མཚོན་པ་བྱེད། །སློབ་ཀྱི་འབྲུ་མར་བཀའ་
བ་ཡི། །མར་མེ་རྟག་ཏུ་སྲུ་འབྲུལ་ཞིང་། །སྣང་མ་ལྷུ་ཏུ་པལ་སིལ་

{@203A} ལ། །མ་དང་། །ཅོམ་པ་གས་གྱུར་རབ་ཏུ་གཏོར། །སློབ་པ་བཅས་དག་ལ་འདི་འབྲུ་བའི། །མཚོན་པ་བྱེད་པའི་
མི་དེ་ནི། །བསོད་ནམས་མང་པོ་རབ་འཕེལ་

ཏེ། །དེ་ལ་ཚོད་གྱུར་ཡོང་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འཁྲུག་གི་ཚོད་དེ། །སློབ་པ་བཅས་དག་གི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟག་ཏུ་རྟོན་
པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །བསོད་ནམས་ལྷུང་པོ་འདི་

དེ་འབྲུ། །བསོད་ཅིང་དུ་ལ་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་བསམ་གཏམ་པ། །ཡང་དག་ནང་འཛོལ་དེ་ཡུལ་
ཅན། །དེ་འབྲུ་བ་ལྟ་སློབ་ཅི་དགོས། །ཁྲོ་བ་མེད་

ཅིང་ལྷམ་མེད། །མཚོན་རྟོན་དག་ལ་གྲུས་པར་གཞག། །དགོས་པ་རྣམས་ལ་འད་རྟག་ཏུ་འབྲུ། །ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ལེ་ལོ་
མེད། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་བདེ་བཞིན་བརྟན། །འི་

བ་དྲིས་ན་མི་ཁྲོ་སྟེ། །སླིང་རྗེ་སློབ་ཡིས་སློབ་ཚགས་ལ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བར་ཏུ་སྟོན། །གང་ཞིག་དེ་འབྲུར་གྱུར་ནས་སུ།
།མདོ་འདི་ཡང་ནི་གང་འཛིན་པ། །དེ་ཡི་བསོད་

ནམས་ལྷུང་པོ་ནི། །ཚོད་གྱུར་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་པོ། །མདོ་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དེ་ལ་སུ་ཡི་ཚོས་སྣུ་བ། །གལ་ཏེ་
མི་འགས་མཐོང་ན་ཡང་། །དེ་ལ་ཤེས་ཏུ་བཀུར་སྟེ་བྱ། །ལྟ་

ཡི་མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གཏོར། །ལྷ་ཡི་གོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་དག་པ། །དེ་ཡི་རྐང་པར་མགོ་བོས་ལྷག་འ
ཚལ་ཏེ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པར་འདུ་ཞེས་བསྐྱེད།

{@203B} དེ་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ཚོ་འདི་སྐྱེས་དུ། །དེ་ནི་ཉིང་ལྡོག་དུང་དུ་འགོར་འགྱུར་ཏེ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་
རྟེན་ཕན་པའི་ཕྱིར། །བྲམ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཞིང་འཚོང་རྒྱ་སྐྱེས་བསམ། །མདོ་སྤེལ་འདི་

ལས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་བཟོད་ཅིང་། །དེ་འདྲའི་མཁས་དེ་གང་ན་འཚགས་པའམ། །གང་ན་འགྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་འདུག་པར
མ། །དཔའ་བོ་གང་དུ་ཉལ་བར་བྱེད་པའང་རུང་། །དེར་

ནི་འདྲེན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་གྱི། །ཚེད་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཚོད་རྟེན་གྱི། །བཏུ་བྱ་སྤྲུག་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དུ་གཞུགས།
།དེ་བཞིན་དེར་ནི་མཚོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །གང་ན་

སངས་རྒྱལ་བུ་དེ་འདུག་པ་ཡི། །ས་ཚུགས་དེ་ནི་ང་ཡིས་ཡོངས་སུ་ད། །ངས་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འཚགས་པ་བྱས། །དེ་ཉིད་དུ་
ཡང་ང་ནི་འདུག་པར་གྱུར། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དགའ་

པོ་ལས། །བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་

པས་འདི་སྐྱེད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
བཞུགས་པོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས།

རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག

{@204A} །གསོལ་ཏོ། །དཔའ་ཚེན་སྤྱང་ན་འདས་ནས་གང་། །མདོ་འདི་འདྲ་བ་ཉམ་པ་དང་། །ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བཤ། །དེ་ཡི་དགོ་བཅི་ཙམ་འགྱུར། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ།
།མ་ཕམ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མཉམ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མེའམ། དགོ་སྤོང་ངམ། དགོ་སྤོང་མའམ། དགོ་བསྐྱེན་ཞམ། དགོ་བསྐྱེན་མའམ།
མ། རྒྱེས་བུ་མཁས་པ་འམ། གཞིན་རུ་འམ།

གཞིན་རུ་མ་གང་ལ་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ཉམ་ཅིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་ཚོས་ཉམ་པ་དེ་ནས་
སོང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ན་འདུག་གམ། བྱིམ་ན་འདུག་

གམ། དམོན་པ་ན་འདུག་གམ། སྤང་ན་འདུག་གམ། ལྷོང་ན་འདུག་གམ། ལྷོངས་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱ་དེ་དག་དང་།
བྱེད་རྒྱ་དེ་དག་དང་། ཚོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་། ཇི་

ལྟར་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རུས་ཀྱིས། སའམ། མའམ། ཉེ་དུ་འམ། ཡང་དག་པར་མཁུ་བར་འགྱུར་བའམ། འདྲིས་པའམ།
གཞན་གང་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཙན་ཕོལ་ལ་

བསྟན་ནས་དེས་དེ་ཐོས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤྲོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་དེ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤྲོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་དེ་ཐོས་

{@204B} རས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་གྲངས་འདིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ལྷ་བཙུན་པ་ལ་ཐུག་ན།
མ་ཕམ་པ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ཐོས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་

བ་ལྷ་བཅུ་པའི་མིར་གྲུར་པ་གང་ཡིན་པ། མ་ཕམ་པ། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་
པའི་བསོད་ནམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ། རས་བལ་ལྟ་

གྱི། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉེན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་རས་ཁྱོད་ལ་བལ་ལྟ་དོ། །མ་ཕམ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་

བཞིན་སེམས་ཅན་འཁོད་ཅིང་ཡོད་པ་འགོ་བརྒྱལ་ཏུ་སྐྱེས་པ། སྐོར་ལས་སྐྱེས་པའམ། མངལ་ནས་སྐྱེས་པའམ། རྟོད་
གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའམ། བརྗེས་ཏེ་སྐྱེས་པའམ།

གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་མེད་པའམ། འདུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའམ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
ནམ། ཀྱང་མེད་དམ། ཀྱང་གཉིས་པའམ། ཀྱང་

བཞིན་པའམ། ཀྱང་མངས་སམ། སེམས་ཅན་ཇི་ཅུམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་བསྐྱེས་ཤིང་། ཡང་དག་པར་འདུ་བར་འགྲུར་
བ་རྣམས་མི་བསོད་ནམས་འདོད་པ། ཕན་པར་

འདོད་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བས། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དེ་ལ་འདོད་པའི་རྩེད་མོ་དང་དགའ་བའི་ལོངས་སོད་སྐྱུག་པ་མཛོམ་
པ་གཅེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་བྱིན་ལ། འདོད་པའི་རྩེད་མོ་

{@205A} ཟླ། །ལ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སོད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་འང་ཇོམ་བུའི་སྤྱིང་ཡོངས་སུ་
གང་བ་བྱིན་ཏེ། འགོ་ན་བྱུང་དང་། གསེར་དང་།

དཔུལ་དང་། འོར་བུ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་། བེ་རྩ་བུ་དང་། ལྷ་དང་། མཚ་ཤེས་དང་། ལྷ་བུ་དང་། ལྷ་ཉི་ལྷ་དང་། ལྷ་དང་།
གི་ཤིང་ལྷ་དང་། ལྷ་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྷ་དང་། ལང་པ་

བཅུགས་པ་དང་། ཁང་པ་འདྲ་བའི་བྱིན་ཏེ། མ་ཕམ་པ། རྣམ་གྲངས་འདིས་སྐྱེན་པའི་བདག་པོ་སྐྱེན་བདག་ཆེན་པོའི་མི་དེས་ལོ་
བརྒྱུད་ཅུ་ཚོང་བར་སྐྱེན་པ་བྱིན་ལ། མ་ཕམ་པ། དེ་

ནས་སྐྱེན་པའི་བདག་པོ་སྐྱེན་བདག་ཆེན་པོའི་མི་དེ་འདི་སྐྱེན་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅན་གྱང་བདག་
གིས་བཅུན་དུ་བཅུག། དག་འ་བར་བྱས། བདེ་བར་

གསོས་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་མགོ་སྐྱེ་ཞིང་གཉེར་མས་གང་སྟེ། གཞོན་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་ལོན་པས་རྣམས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་
བྱེད་པར་ཡང་ཉེ་བར་གྱུར་ན། བདག་གིས་འདི་

དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བཅུད་དེ་རྗེས་སུ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེན་ནས། མ་ཕམ་པ། དེ་
ནས་མི་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅན་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་དེ། ཡང་དག་པར་བཅུད་ནས་འཛིན་དུ་
བཅུག་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་གྱང་ཚོས་དེ་

{@205B} མཉམ་ཏེ་ཐོས་ནས་རྣམས་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅོམ་གཅིག་ལ་འདུས་ཏེ་ཐམས་ཅན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར།
ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་

པ་ནས། ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་གཏན་པ་བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་དགྲ་བོ་ཅོམ་པའ་
ི་བར་དུ་གྱུར་ན། མ་ཕམ་པ། འདི་རི་སྐྱེན་ཏེ་སེམས་སྐྱེན་

པའི་བདག་པོ་སྐྱེན་པའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་མི་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་དམ།
དེ་རྣམས་ཅིས་བཀའ་སྐྱེལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་སོ། །བདེ་
བར་གཤེགས་པ། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་

སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་ཚེན་པོའི་མི་དེ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་བའི་སྐད་དུ་རྒྱུ་དེས་ཀྱང་བསོད་
ནམས་མང་དུ་སྦྱིད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་

པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་འཚེལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་མ་ཕམ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

སྐྱུལ་རྟོ། །མ་ཕམ་པ་ཁྱོད་མོས་པར་བྱ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་སྤྱིན་བདག་ཚེན་པོའི་མི་གང་གིས། །
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་བཞེད་

{@206A} །། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་
རབ་ཏུ་རབ་ཏུ་བཀོད་ནས་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་ལ། གང་ཡང་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་པར་གྱུར་པའི་མི་དེས། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
གཅིག་གམ་ཚིག་གཅིག་ཅོམ་ཐོས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན། གང་

མི་དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཤད་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་སྤྱིན་བདག་ཚེན་པོའི་མི་དེའི་
སྤྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་

དང་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་བས་གང་མི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་པར་མིས་ཚོས་ཀྱི་
རྣམ་གངས་འདི་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གམ་ཚིག་

གྲང་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་རྟ་དང་། ཁྱི་གས་ཀྱི་བཞོན་པ་དང་། གྲུ་འི་བཞོན་པ་དང་། ལྷ་མཚོ་གཤི་བཞོན་པ་དང་། ལྷ་འི་གཞུང་མེད་
ཁང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་ཚོས་སྒྲོག

པ་དེར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་འདུག་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉམ་ཏམ། སེའོ་ལ་འདུག་ཏུ་བཅུག་གམ། སེམས་ཙན་གཞུང་ལ་
སྟན་བཤོས་ན། བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེས་

{@207A} ལྟ། །བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་སྟན་དང་། ཚངས་པའི་སྟན་དང་། དམོར་ལོ་སྦྱར་བའི་སེང་གའི་ཁྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།
།མ་ཕམ་པ། གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་

བུ་མོ་གང་ལ་ལས་མི་གཞན་ཞིག་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཀྱི་མི་སྲིད་ཚུར་འོག། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉམ་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ལ། མི་དེའང་སྟོ།

བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་མཉམ་ན་སེམས་ཙན་དེ་སྟོའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་དེས། ག
ཟུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་

དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་འཐོབ་པོ། །བློ་ལོར་མི་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་རྣམས་འཕེལ་རབ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོ་
རབས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འང་ཁ་རུལ་ཅིང་མཉམ་པར་མི་འགྱུར། དེ་ལ་

སྟེ་ནད་མེད་པར་འགྱུར། ཁ་ནད་མེད་པར་འགྱུར། སོ་སྟོན་པོར་མི་འགྱུར། སོ་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། སོ་མི་སེར་བ་
དང་། སོ་གྲུད་འདུམས་མེད་པ་དང་། སོ་སྟོབ་མེད་པ་དང་། སོ་

བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། སོ་ཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚུ་འཕྲུང་དུ་མི་འགྱུར། མཚུ་ནད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚུ་
ལོག་པ་མེད་པ་དང་། མཚུ་འོ་རེར་མ་གྱུར་པ་དང་། མཚུ་ཡོ་བ་

མེད་པ་དང་། མཚུ་གནག་པ་མེད་པ་དང་། མཚུ་མི་སྤྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ལེན་ལེན་པོར་མི་འགྱུར། ལྷ་ཡོན་
པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གདོང་རིང་པོར་མི་འགྱུར། གདོང་

{@207B} ཡོན་པོར་མི་འགྱུར། གདོང་ནག་པོར་མི་འགྱུར། གདོང་བཏུ་ན་མི་སྤྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་ཕམ་པ། འ
དེ་ལྟར་བྱེད་དང་། སོ་དང་། མཚུ་སྐབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འགྱུར། ལྷ་ཆེ་བ་

དང་། བཞིན་གྱི་དབྱིབས་ལེགས་པ་དང་། ལྷིན་མ་ལེགས་པ་དང་། དཔལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བར་འགྱུར། དཔེ་བྱད་རྫོགས་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདམས་

པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །ལངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་ཡང་ལྷུང་དུ་སྤྲད་པར་འགྱུར་
རོ། །མ་ཕམ་པ་ལྟོས། སེམས་ཅན་གཅིག་སློབ་བྱས་པས་

ཀྱང་། བསོད་ནམས་དེ་ཅུམ་སྐྱེད་ན་གང་གིས་བསྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཉམ་ཏམ། བསྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་གྲོག་གམ། བསྟོན་
དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་ཏམ། བསྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་འཆད་པ་

ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ལ། །གང་གིས་མདོ་འདིའི་ཚོགས་བཅད་

གཅིག་མཉམ་ཏེ། །སོས་ནས་སེམས་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི། །བསོད་ནམས་རི་སྟེན་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་ཅིག། གལ་ཏེ་སྤྱིན་
བྱེད་མི་ཞིག་བྱུང་གྱུར་ཏེ། །ཏུག་ཏུ་སེམས་ཅན་བྱེད་པ་ཞུགས་

ཞིག་ལ། །གང་སྤར་ངལིས་དཔེ་བྱས་དེ་དག་རྣམས། །དེ་ཀྱང་ལོ་ཡང་བརྒྱུད་ཅུ་ཚོམ་པར་བྱས། །མགོ་ལ་སྐྱོད་དཀར་གཉེར་
མ་ཀུན་བྱུང་སྟེ། །དེ་དག་ཀྱང་ལ་ཉེར་གནས་དེས་མཐོང་

དང་བཞིན་གྱི་དགྲི་ལ་འཁོར་དང་། །དེ་ཡི་སྣང་དང་དཔལ་བའི་དབྱིབས་ཀྱང་ལེགས། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཟོ་བྱས་སྟེ
པར་འགྲུར། །དེ་ཡི་ཁ་ནི་རུ་ལ་པར་གཞར་མི་འགྲུར། །ཟུ་ཏལ་ལ་བཞིན་

དུ་རྟལ་དུ་དྲི་ཞིམ་པ། །དེ་ཡི་ཁ་ནས་དྲི་ཡང་འབྱུང་བར་འགྲུར། །དཔལ་འབྲོ་བྱིམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་། །མདོ་སྡེ་
ཉམ་པའི་ཕྱིར་ནི་དེར་སོང་སྟེ། །སོང་ནས་དེར་ནི་ཡུད་ཅམ་དེས་

ཚོས་མཉམ། །དད་པའི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཉམ་པར་གྱིས། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་བར་འགྲུར། །བརྟན་པ་དེ་ནི་རྟ་
ཡི་ཤིང་རྟས་འགྲོ། །གྲང་ཚེན་ཤིང་རྟ་མཐོན་པོར་འདུག

ནས་སྟ། །རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ཞོན་ཞིང་ཚག། །ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་སྤྱོད་ཀྱང་དེས་ཐོབ་ནས། །དེ་དག་དུ་མ་མི་ཡིས་
བཏེག་ཅིང་བཀྲུ། །ཚོས་ཉམ་ཕྱིར་ནི་སོང་བ་གྲུར་པ་

དེའི་དོ། །འབྲས་བུ་དགོ་བ་འདི་འདྲར་འགྲུར་བ་ཡིག། །དེ་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དེར་འདུག་ནས་སྟ། །དཀར་པོའི་ལས་རྣམས་
བྲས་པ་དེ་དག་གིས། །ཚོངས་པའི་སྟན་དང་རྒྱལ་པོའི་སྟན་

རྣམས་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་སྟན་རྣམས་ཀྱང་ནི་དེས་ཐོབ་འགྲུར། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་
བསོད་ནམས་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱས་པའི་བུ་བུ་བདུན་པའོ། །

{@209A} ལྟ། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ། །བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་འཁོར་སེམས་དཔལ་འཁོར་པོ་རྟལ་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན་

ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛོལ་པའམ་གྲོག་པའམ་སྟོན་པའམ་ཡི་གེར་འདྲི་
བའང་རུང་སྟེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་མིག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྣའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་
ལྗེའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་
མང་པོས་དབང་པོ་དྲུག་གི་གྲོང་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་། །ལོན་

ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕ་དང་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཤུ་ཉེ་མིག་ཐ་མལ་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་
དབང་པོས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་

ཀྱི་སྤྱི་ནང་དང་། །གྲག་དང་། །ནགས་སྐྱུག་པོར་བཅས་པ་དང་། །འོག་ཏུ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་
ལྷག་པ་ཡན་ཆད། །སྟེང་དུ་སྤྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ལྷག་པའི་བར་

དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་རོ། །ཤུ་ཉེ་མིག་ཐ་མལ་པས་སེམས་ཅན་གང་དག་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་
སྟེ། དེ་དག་གི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱོན་པའང་ཤེས་

{@209B} ལོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྐྱུལ་ཏོ། །འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་མི་འཛིགས་པ། །གང་ཞིག་མདོ་སྤེལ་འདི་འཆད་ཅིང་། །འལ་ལོ་མེད་པར་

རབ་འཆད་པ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམ། །ཡོན་ཏན་དག་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡི། །དེ་ཡི་མིག་ནི་ཀྱུ་ཏུ་མཛོས། །དེས་ནི་དེ་
མིག་གི་མ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དག་པར་འགྱུར། །ཕ་དང་

མ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དེ་ཡི་ཤུ་ཉེ་མིག་དེས་ནི། །འཛིག་རྟོན་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱི་ནང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་
མཐོང་། །ལྷོན་པོའི་རི་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། །འོར་ཡུག་ཀྱང་དེས་

མཐོང་སྟེ། །རི་གཞན་གང་རྣམས་གྲགས་པ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར། །འོག་ཏུ་མཚར་མེད་དམྱལ་བར་
ཐུག་། །སྟོང་དུ་སྡིད་པའི་རྩེར་གནས་པ། །བརྟན་པ་དེས་ནི་

ཀུན་མཐོང་སྟེ། །ལྟ་ལོ་མིག་ནི་དེ་འདྲའོ། །ད་དུང་དེ་ལ་ལྟ་ལོ་མིག་། །མེད་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལི་ལྟ་ལོ་མིག་གི་
ཡུལ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན། །རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་

བརྟོན། །རི་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཅིང་གཞན་
དག་ལ་ཡང་དག་པར་བཤད་ན། །རྣ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའོ།

དེ་དག་དང་ལྡན་ཏེ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མཚར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཚེན་པོ་
ལ་ཐུག་པ་ཡན་ཚད། །སྡིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་ཐུག་པ་མན་ཚད་ན།

{@210A} །༄༅། །རྒྱུ་བའི་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་པ་མང་པོ་གང་དག་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། །གྲང་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་འཇམ། །རྟའི་སྐྱེ་འཇམ། །རྩམ་འཇམ།
འི་སྐྱེ་འཇམ། །བུ་བྱང་གི་སྐྱེ་འཇམ། །རའི་སྐྱེ་འཇམ། །ཤིང་

རྟའི་སྐྱེ་འཇམ། །དུ་བའི་སྐྱེ་འཇམ། །ལྷ་རྟའི་སྐྱེ་འཇམ། །འཇིགས་པའི་སྐྱེ་འཇམ། །དུང་གི་སྐྱེ་འཇམ། །རྩི་ལ་བུའི་སྐྱེ་འཇམ། །རྩའི་སྐྱེ་འཇམ།
རྩེད་མོའི་སྐྱེ་འཇམ། །ལྷུའི་སྐྱེ་འཇམ། །རོ་ལ་མོའི་སྐྱེ་འཇམ།

སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་འཇམ། །བྱང་མེད་གྱི་སྐྱེ་འཇམ། །ལྷུའུའི་སྐྱེ་འཇམ། །བུ་མོའི་སྐྱེ་འཇམ། །ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འཇམ། །ཚོས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་འཇམ། །བདེ་
བའི་སྐྱེ་འཇམ། །ཐུག་བསྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འཇམ། །བྱིས་

པའི་སྐྱེ་འཇམ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་འཇམ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱེ་འཇམ། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྐྱེ་འཇམ། །ལྟའི་སྐྱེ་འཇམ། །ལྟའི་སྐྱེ་འཇམ།
གཞོད་སྐྱེན་གྱི་སྐྱེ་འཇམ། །རྩི་བྱའི་སྐྱེ་འཇམ། །ལྟ་མ་

ཡིན་གྱི་སྐྱེའམ། བཅའ་ལའ་ལྷིང་གི་སྐྱེའམ། མི་འམ་ཅི་འི་སྐྱེའམ། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་འི་སྐྱེའམ། མི་འི་སྐྱེའམ། མི་མ་ཡིན་

པ་འི་སྐྱེའམ། མི་འི་སྐྱེའམ། ཚུའི་སྐྱེའམ། རླུང་གི་སྐྱེའམ། བྲོང་གི་སྐྱེའམ། བྲོང་ཁྲུང་གི་སྐྱེའམ། དགོ་སྲོང་གི་སྐྱེའམ། ཉུན་
ཐོས་གྱི་སྐྱེའམ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེའམ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་འི་སྐྱེའམ། ལྷོང་གསུམ་གྱི་སྲོང་ཆེན་པོ་འི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་བྱི་ནང་ན། སྐྱ་ཅི་བྱུང་བའི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པའི་དབང་པོ་ཐམས་པ་ཡོངས་སུ་དག་བཤེས་ཐོས་

{@210B} ཏེ། རེ་ཞིག་ལྷའི་རྣམ་ཐོ་མི་སྐྱབ་མོད་གྱི། སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྐྱད་དུ་རབ་དུ་རྟོགས་སོ། །སེམས་
ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སྐྱད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་སོ། །རྣམ་པར་འབྲེད་དོ། །རྣམ་པའི་

དབང་པོ་ཐམས་པ་ཤེས་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སྐྱད་རྣམས་ཐོས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་ཏེ། །རྟོག་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམ་པའི་དབང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རེ་ཞིག་ལྷའི་རྣམ་ཐོ་མཛོད་པར་མི་
སྐྱབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། བདེ་

བར་གཤེགས་པས་དེ་སྐྱད་གསུངས་ནས། ལྷོན་པས་གཞན་ཡང་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །དེ་ཡི་རྣམ་པའི་དབང་པོ་ཐམ་
མལ་པ། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །འཇིག་

རྟེན་ཁམས་འདི་དག་ན་མ་ལུས་པར། །རྣམ་པ་མང་པོ་འི་སྐྱ་རྣམས་དེས་ཐོས་ཏེ། །རྩེ་ཆེ་དང་རྩེ་རྒྱ་སྟོན་དང་། །པི་ཐང་
གླིང་བུ་དང་ནི་པ་ལ་གྱི། །ཤིང་རྩེ་བ་ལང་ར་དང་ལུག་དག་དང་། །

རྟེན་གྲུང་ཚེན་དག་གི་སྐྱེ་ཡང་ཐོས། །འཇམ་ཉིང་ཡིད་འོང་གྲུ་ཡི་དབྱངས་ཀྱང་ཐོས། །བརྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཚགས་པ་མེད།
།གང་དང་གང་ན་སུ་དང་སུ་སྐྱེ་བ། །བྱེད་སྟེན་གྱི་མི་ཡི་སྐྱེ་

རྣམས་ཐོས། །ལྷ་ཡི་སྐྱེ་དང་གྲུ་ཡི་དབྱངས་རྣམས་ཀྱང་། །སྟོན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྟག་བར་ཐོས། །སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དག་
གི་སྐྱེ་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་དང་བྱུ་མོའི་སྐྱེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཐོས།།

{@211A} ལྟ། །རི་དང་སྐྱུ་གཞི་གང་གཞི་དེ་དག་དང་། །ལྷ་བྱུ་མ་བྱུ་ལ་པི་ར་ཀ་དང་། །བྱེ་རྣམས་གང་དག་ལ་ཤང་
ལ་ཤང་ཉེ་བུ་རྣམས་དང་། །དེ་དག་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་

སྟོན་འདིར་ཐོས་སོ། །སེམས་དཔྱུལ་དག་ན་སྐྱུ་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལྟེང་བ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ཡི་སྐྱེ་རྣམས་དང་། །ཟད་གྱི་
སྐྱུ་གཞི་བསྐྱེད་དག་གིས་ཉེན་པ་ཡི། །ཡི་དྲགས་རྣམས་

གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཐོས། །ལྷ་མ་ཡིན་དང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གཞི་དང་། །སྐྱེ་འབྱེན་པ་དང་དེ་བཞིན་གཞན་དག་དང་། །ཚོས་
སྐྱེ་བ་དེ་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་རྣམས་ཐམས་

ཅན་ཐོས་ཉེ་ཚོད་པ་མེད། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གཞི་དག་ན་པམ་ཚུན་དུ། །སྐྱེ་བར་བྱེད་ཡི་སྐྱེ་རྣམས་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པ་ཐ་
དང་སྐྱེ་རྣམས་མང་པོ་དག་ །དེ་ནི་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དེ་

དག་ཐོས། །ལྷ་གང་ཚངས་པ་འི་འཇུག་རྟེན་གཞི་དག་དང་། །གང་དག་འོག་མིན་དང་ནི་འོད་གསལ་ལ་ལྷ། །པམ་ཚུན་དུ་ནི་སྐྱེ་
སྐྱེ་གང་འབྱེན་པ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཐམ་ཅད་

ཞེས་ཐོས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་གྱི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །དགོས་ཤིང་གང་དག་ལ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། །འཚོར་གྱི་ནང་ན་
ཚོས་སྟོན་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྐྱེ་ཡང་རྟག་ཏུ་

དེ་ཡིས་ཐོས། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་། །ཁ་ཏོན་དག་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་དུ། །ཚོས་
རྣམས་ཡང་དག་རྗེས་པར་གང་བྱེད་པ། །དེ་དག་སྐྱོ་

{@211B} རྣམས་རྣམས་པ་ཐང་དད་ཐོས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མདོ་འི་གང་འཛིན་པས། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་མི་འ
དུལ་ཁ་ལོ་སྐྱུར། །འཁོར་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་མཚོག་གང་གསུང་བ། །

དུས་གཅིག་དུ་ནི་དེ་ཡང་དེ་ཡིས་ཐོས། །མནར་མེད་ཡན་ཚད་སྟོང་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱི། །སྟོང་གསུམ་གྱི་ནི་ཞིང་འདི་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཞང་ལོགས་དག་དང་ཕྱི་ལོགས་དྲག་ནས་ཀྱང་། །སེམས་

ཅན་གང་གིས་སྐྱེ་མང་སྐྱུང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱོ་རྣམས་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རྣ་བ་འགག་པ་མེད།
།དབང་པོ་གསལ་ཞིང་གནས་དང་གནས་ཀྱང་ཤེས། །རྣ་བའི་

དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཅོམ་མོ། །རེ་ཞིག་ལྷ་ཡི་ལ་ནི་འབད་མི་བྱེད། །ཐམས་ཅད་དེ་ནི་དེ་ལྟར་འདུག། །འཇུགས་མེད་གང་
གིས་མདོ་འདི་བཟུང་བ་ནི། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག་ནི་དེ་འདྲར་འགྱུར། །

རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དྲི་འཛིན་ཏམ། རབ་
དུ་སྟོན་ཏམ། །ཁ་ཏོན་བྱེད་དམ། །ཡི་གེར་འདི་བ་དེ། །སྐྱེ་ཡོན་ཏན་

བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱེ་འདི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་སྐྱེ་འདི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཇུག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དྲི་རྣམས་པ་

མང་པོ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །རུལ་བའི་རེ་འམ། །ཡིད་དུ་འོངས་བའི་དྲི་འམ། །ཡིད་དུ་མི་འོངས་བའི་དྲི་འམ། །མེ་ཏོག་རྣམས་པ་ཐ
དད་པའི་དྲི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྐྱེ་མའི་མེ་ཏོག་དང་། །མ་ལི་ཀ་དང་། །ཅོམ་པ་

{@212A} ལྟུ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་རྒྱུ་མཉམ་པ་མང་པོའི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་
ཀྱང་ཚོར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ལྟུ་ལ་དང་། པདམ་དང་། ལྷ་ལྟུ་

ཏ་དང་། པདམ་དགར་པོ་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱི་དྲི་དག་ཀྱང་ཚོར་རོ། །མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་རྒྱུ་མཉམ་པ་མང་པོའི་མེ་ཏོག་དང་། འ
བྲས་བུའི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚན་ཅན་དང་།

ཏ་མ་ལའི་འདབ་མ་དང་། ལྷ་སྐྱོས་དང་། ལ་ག་རུ་འི་དྲི་ཞིམ་པོ་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །སྐྱོས་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཐ་དད་བ་བརྒྱ་སྟོང་
གནས་གཅིག་ན་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

ཚོར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་མང་པོའང་ཚོར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱང་པོ་ཆེ་དང་། ཏ་དང་། བ་
ལང་དང་། ར་ལུག་དང་། ལྷ་གས་ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་

ཀྱང་ཚོར་རོ། །དུད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སྐོག་ཆགས་རྒྱུ་མཉམ་པ་མང་པོའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །སྐྱེས་པ་
དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །ལྷུ་ལུ་དང་།

བུ་མེའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །[~RTZWA] དང་། ཤིང་གོལ་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། བྱགས་ཐག་རིང་པོ་ན་འ
དུག་པའི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །དྲི་ཡང་དག་པར་ཚོར་ཏེ་དྲི་ཡང་དག

པར་ཤེས་མོད་ཀྱི་ དྲི་དེ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས། དེ་དག་གིས་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དུ་ལྷ་དག་
གི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་འདུས་བརྟོལ་

{@212B} ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །མེ་ཏོག་མཁང་ར་དང་། མཁང་ར་ཆེན་པོ་དང་། མཁལ་ལྷུ་ཤ་ཀ་དང་། མཁལ་ཤུ་ཤ་
ཀ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱི་ལྷའི་དྲི་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཀྱང་ཚོར་རོ། །ལྷའི་ལ་ག་རུ་འི་སྐྱེ་མ་དང་། ཚན་ཅན་

གྱི་སྤྱོད་པ་དག་གི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །ལྷ་ལྷོ་མེ་ཏོག་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་པ་བརྒྱ་སྟོང་གི་དྲི་རྒྱུ་གྲང་ཚོར་རོ། །དེ་དག་གི་མང་
རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ལེས་སོ། །ལྷ་ལྷོ་བུ་ལྷ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་ཏེ།

འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ལྷོ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་ལྷ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་ཚོར་རོ། །རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་ཁང་བཟང་ན་རྩེ་དག་འཁོར་དག་འ་
མགྲུ་རོ་དཔལ་ལོ་ཚོས་བཟང་ལྷ་ལྷོ་འདྲུག་ས་ན་སྤྱོད་ཅུ་རྩེ་

གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་འཇམ་རྩེ་དག་འཁོར་ལྷིམ་སྤྱོད་ཚོས་ཚལ་གྱི་སང་བྱུང་བདེ་འང་ལེས་སོ། །ལྷ་ལྷོ་བུ་
གཞན་རྒྱུ་ལྷོ་སོ་སོའི་ལྷ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །ལྷ་ལྷོ་

བུ་མོ་རྒྱུ་ལྷོ་དང་ལྷ་ལྷོ་ཚུང་མ་རྒྱུ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །ལྷ་གཞོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་
ཚོར་རོ། །ལྷ་གཞོན་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་ཏེ། དེ་

དེ་དག་གིས་གྲང་མི་འཕྲོགས་ཤིང་ལྷོ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འགྲུར་རོ། །རྒྱལ་གྲངས་འདིས་སྤྱོད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྤྱོད་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལྷ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །ཚངས་

རིས་གྱི་ལྷ་ལྷོ་བུ་རྒྱུ་ལྷོ་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །རྒྱལ་གྲངས་འདིས་ལྷ་ལྷོ་རིས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷ་ལྷོ་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །ཉམ་ཐོས་དང་།

{@213A} } ༡༡། །རང་སངས་རྒྱལ་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་གི་སྤྱོད་པའི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་
གྲང་ཚོར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

གི་གཞན་གྱི་དྲི་རྒྱུ་མཁུ་གྲང་ཚོར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་གི་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་
གང་ན་བཞུགས་པ་དེའང་རབ་ཏུ་ལེས་སོ། །དེའི་

སྒྲིབ་དབང་པོ་དེ་དང་འདྲི་རྒྱུ་ལ་མང་པོ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་ཏེ། ཉམས་པ་འཇགས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་འདྲི་མེད་དོ།
འདྲི་མེད་ཀྱི་དེ་དང་དེ་དག་གཞན་དག་ལ་འདྲི་

སྒྲིབ་ཏེ། དེ་དམན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། འདྲི་མེད་པའི་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་འི་ཚོ་ཚོ་གསུམ་བཅད་པ་འདྲི་དག་
བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ། འདྲི་མི་སྒྲིབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་དག་

འགྱུར། ལྷན་རྒྱུ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་མཁས་ཅད་ཀྱི། འདྲི་ཞི་འདྲི་མི་ཞི་འདྲི་པ་ཅི་ཡོད་པ། འདྲི་མི་རྒྱུ་ལ་མང་པོ་འདྲི་
ཡང་ཚོར། ལྷན་མའི་མེ་ཏོག་དེ་དང་མ་ལེ་

ཀུན་ཚུན་ཏུ་མ་ལེ་འདྲི་མ་དང་། རྒྱུ་སྒྲིབ་དག་དང་ཨ་གཟུ་ཡི་དེ། མེ་ཏོག་འཕྲུལ་བུ་སྒྲིབ་མང་དེ་དག་དང་། རྒྱུ་ལ་
བུད་མེད་རིང་མ་འདྲི་ལ་དང་། རྒྱུ་

རྒྱུ་ལ་དང་ཞི་བུ་མོ་དེ་དག་དང་། ཁམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ལེས། འདྲི་མི་གནས་ཀྱང་དེས་ཞི་དེ་ལས་ལེས།
འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཀྱང་དེ་ལས་

{@213B} ལེས། རྒྱུ་ལ་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་དང་རྒྱུ་ལ་ཕྱན་དང་། འདྲི་བཞིན་ལྟུང་དང་བུ་མོ་དེ་དག་དང་། རྒྱུ་
མའི་འཁོར་ཀྱི་དེ་ལས་དེ་ལས་ལེས། འཁོར་སུ་འོང་སོ་དེ་རིན་ཚེན་

རྒྱུ་ལ་དང་། རྒྱུ་ལ་དང་དག་ལ་འདྲི་ལ་རྒྱུ་ལ་དང་། འདྲི་མེད་རིན་པོ་ཆེར་གྱུར་དེ་དག་གྱང་། འདྲི་ལྷན་ཁམས་
དཔལ་དེ་ལས་དེ་ལས་ལེས། འདྲི་དག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་

རྒྱུ་ལ་ཅི་ཡོད་པ། འདྲི་ལ་བཏགས་པ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་ཚོགས་གཞུགས། འོས་དང་ཕྱིར་བུ་བུ་ལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་གྱང་། འདྲི་ལས་
བུད་མེད་ཁམས་དཔལ་དེ་ལས་ལེས། འདྲི་བཞིན་འགྲུང་དང་

འདུག་དང་ཉལ་བ་དང་། རྩེད་མོ་དགའ་བ་མཐུ་སྒྲོབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དམ་པ་འདི་ནི་གང་འཛིན་པ། བརྟན་པ་
དེ་ཡི་སྣ་ཡི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤེས། སྒྲོས་མཚོག་འབྲུ་མར་དྲི་ཡང་

དེ་བཞིན་ཏེ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་མང་པོའི་དྲི། སྲི་འདི་ག་གོ་མོ་ན་ཡོང་ཅེས་ཀྱང་། འདུག་བཞིན་དུ་ནི་ཅིག་ཅར་
ཤེས་ཤིང་ཚོར། འདི་ཡི་ཕྱག་ནི་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་ན། འཛན་ན་མེ་

ཏོག་རྒྱས་མང་གང་ཡོད་དང་། ཁེམས་ཅན་གང་དག་དེ་ན་གནས་པ་ཡང་། མཁའ་པ་དེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲི་ལས་ཤེས།
ཁོར་ཡུག་ངོས་ལ་གང་དག་གནས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་

དབུས་ན་གང་དག་འཁོད་པ་དང་། ཁ་ཡི་དབུས་ན་སེམས་ཅན་གང་གནས་པ། མཁའ་པ་དེས་ནི་ཐམས་ཅད་དྲི་ལས་ཤེས།
འལ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་བཞིན་ཤེས། འདས་ནི་ལྷ་

{@214A} ༡༡ མིན་བྱུ་མོ་དག་ཀྱང་ཤེས། འལ་མ་ཡིན་གྱི་རྩེད་མོ་དགའ་བ་འདྲེ་ཤེས། འདི་ཡི་སྣ་ཡི་དབང་པོའི་མཐུ་
དེ་འདྲ། འགས་ཁོད་དག་ན་རྒྱུ་བཞི་གང་ཡོད་

པ། ཁེང་གོ་སྟག་དང་དེ་བཞིན་སྤང་ཚེན་མཚོག་ འདི་ན་མ་ཉེ་བ་ལང་བ་མེན་རྣམས། འདི་དག་གནས་པ་དེ་ཡི་སྣ་ཡིས་ཤེས།
འབྲུ་མེད་གང་དག་སྤྲུམ་མར་གྱུར་པ་དང་། འབྲུ་

འམ་འོན་ཏེ་བྱུ་མོ་གང་ཡིན་པ། འུམ་ན་འཚང་བ་ཤིན་ཏུ་ངལ་བའི་ལུས། འདི་ལ་གང་ཡོད་དེ་ཡི་དྲི་ལས་ཤེས། ཁེམས་
ཅན་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་འདྲེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་པར་

འཇིག་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་ཡིས་ཤེས། འབྲུ་མེད་འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་དང་བྲལ། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་བྱ་ནི་འབྲུང་
བར་ཤེས། སྒྲིས་བྱུ་འི་བསམ་པ་མང་པོར་རབ་ཤེས་

ཏེ། །བསམ་པའི་དྲི་ཡང་དེ་བཞིན་དེ་ཡིས་ཚོར། །འདོད་ཚགས་ཞེ་སྤང་དེ་བཞིན་འཚབ་པ་དག། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱི་
དྲི་ཡང་ཚོར། །སེམས་གཏེར་རྣམས་གང་དག་ཡོད་

གྱུར་པ། །ཞོར་རྣམས་དང་ཞི་གསེར་དཔུལ་འགྲོལ་བྱ་ཡིས། །ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོམ་རྣམས་དེ་བཞིན་གང་བ་དག། །དྲི་ལས་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཤེས། །ལྷ་ཏྲིག་ཞོར་བྱུངོ་

ཤེས་སེམས་ཞོ་དོ། །རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཆེན་རྣམ་མང་པོ། །རིན་ཐང་མེད་པའི་མིང་དང་འོད་དབྱིབས་ཀྱང། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དེ་ཡི་དྲི་ལས་ཤེས། །དེ་བཞིན་སྟེང་གི་ལྷ་ཡི་མེ་

{@214B} ཏྲིག་རྣམས། །མནཱ་ར་དང་མནཱུ་ཤུ་ཀ་དང། །ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏྲིག་གང་དག་ཡོད་གྱུར་པ། །དཔའ་
བོ་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དེ་དག་ཚོར། །གང་གི་གཞུང་མེད་ཁང་རྣམས་ཅི་འདྲ་བ།

ཡངས་དང་འབྲིང་དང་དེ་བཞིན་ཚུང་བྱུང་དང། །དེ་ན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཡོད་པ། །འདི་ན་འདུག་བཞིན་སྣ་ཡི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཚོར། །སྟེང་མོས་ཚལ་གྱིས་ཡང་དེ་བཞིན་ཤེས།

ཚོས་བཟང་དང་ཞི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཁང་བཟང་མཚོགས་ན་ལྷ་གང་འཁོད་པ་དག། །དེ་ན་ལྷ་འི་བྱ་བ་ཕྱེན་པའང་རྟག་ཏུ་
ཤེས། །གང་ཞིག་གང་ན་ལས་ཞི་བྱེད་པའམ། །འདུག་

དང་ཉལ་དང་གང་དུ་འགྲོ་བ་ཡང། །འདི་ན་འདུག་བཞིན་དེ་དག་དྲི་ཡང་ཚོར། །ལྷ་ཡི་བྱ་རྣམས་དེས་ཞི་དྲི་ལས་ཤེས། །མེ་
ཏྲིག་མང་བརྒྱན་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་གང། །སྤང་བ་ཐོགས་ཤིང་

ལྷ་བྱུབ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །གང་དང་གང་དུ་བཅུན་ཞིང་འདོད་བ་དག། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་དྲི་ལས་ཤེས། །
སྟེང་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱེ་མོའི་བར་གྱི་ལྷ། །ཚངས་པ་ཚངས་

ཚེག་གཞལ་མེད་ཁང་རྒྱུ་བ། །བསམ་གཏུན་གནས་སམ་འོན་ཏེ་ལངས་པ་ཡང་། །དེ་དག་དེར་ནི་དྲི་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས། །འ
དྲགས་ལ་གྱི་ནི་ལྷ་ཡི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་། །འཚི་འཕོས་སྐྱེས་

པ་གསར་དུ་འོངས་པ་ཤེས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མདོ་འདི་འཛིན་པ་ཡི། །སྣ་ཡི་དབང་པོ་འདི་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན།
།དགོས་པ་གང་རྣམས་བདེ་ག་ཤེས་པ་བསྟན་པ་

{@215A} ༡། །ལ། །འཛོན་པར་བརྩོན་པ་འཚག་ཅིང་འདུག་པ་དང་། །ལུང་ལོད་ཁ་ཏོན་མོས་པའི་དགོས་པ་རྣམས།
།ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

དེ་ཡིས་ཤེས། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལོ་ཉམ་ཐོས་གང་ཡོད་པ། །ལ་ལ་རྟག་ཏུ་ཤིང་དུང་གནས་པ་དག། །དགོས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་
བར་འདིར་གནས་ཤེས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་

མཁས་པ་དེས་ཤེས་སོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་ལྡན་བསམ་གཏུན་པ། །རྟག་ཏུ་ལུང་ལོད་ཁ་ཏོན་དགའ་གང་དག། །འ
ཁོར་གྱི་ནང་ན་ཚོས་ཀྱང་རབ་འཚད་པ། །

དེ་དག་དྲི་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས། །བདེ་བར་ག་ཤེས་པ་ཐུབ་ཚེན་སྤྱོད་པ་གང་ན། །ཉམ་ཐོས་དགོ་འདུན་
མདུན་གྱིས་བསྟན་དབུས་ན། །ཐན་ཞིང་ཐུགས་

བརྩེ་རབ་ཏུ་ཚོས་འཚད་པ། །འཛིན་རྟེན་མགོན་པོ་དེ་ཡང་དྲི་ལས་ཤེས། །སེམས་ཅན་གང་རྣམས་ཚོས་འདི་ཉམ་པ་དག།
།གང་རྣམས་ཐོས་ནས་དགའ་བའི་ཡིད་གྱུར་

པ། །དེ་ན་རྒྱལ་བའི་འཁོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འདི་ན་འདུག་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས། །དེ་ཡི་སྣ་ཡི་
སྤྱོད་པ་ནི་དེ་འདྲར་འགྱུར། །དེ་ལ་ལྷ་ཡི་སྣ་ནི་

དབྱུང་མེད། །ཟག་པ་མེད་པར་གྱུར་བ་ལྟ་ཡིས། །དེ་ཡི་སྤྱོད་དུ་འགོ་བར་འདི་འགྱུར་རོ། །ཏྲག་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན། །གཞན་
ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་

{@215B} གྲངས་འདི་འཛིན་ཏམ། རྣོན་ཏམ། རབ་ཏུ་འཚད་དམ། ཡི་གེར་འདྲིར་འཇུག་ན། ལྷུའི་ཡོན་ཏན་རྣོད་ཉིས་
བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་ལྷུའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷུའི་

དབང་པོ་དེ་ལྟ་བུས་རོ་གང་དག་ལྷུངས་པ་དང་། རོ་གང་དག་ཚོར་བ་དང་། རོ་གང་དག་ལྷུའི་དབང་པོ་ལ་རེག་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ལྷུའི་རོ་བོ་བ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཡིད་དུ་མི་འོང་

བའི་རོ་གང་དག་ཡང་མི་ཚྱོད་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེའི་ལྷུའི་
དབང་པོའི་རྣོད་དུ་རེག་ན་ལྷུའི་རོ་བོ་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་

གྱི་ནང་དུ་སོང་ནས་ཚོས་གང་བཤམ་པ་དེས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དབང་པོ་ཚོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། མགྲུ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
མགྲུ་བ་དང་། མཚོགས་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །དེའི་སྤྱོད་འདྲ་

ཟབ་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་མཉེན་ཞིང་སྣོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣོད་ལ་འབབ་པ་དང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་དགའ་མགྲུ་ཡི་རངས་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་རོ། །གང་

དག་ལ་ཚོས་བཤམ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་དབྱུངས་འཇམ་ཞིང་སྣོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྤྱོད་པོས་ནས། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་
བརྟུ་བ་དང་། ལྷག་བྱུ་བ་དང་། བརྟུ་བ་ལྟར་བྱུ་བ་དང་།

ཚོས་མཉེན་པའི་སྤྱིར་དེའི་དབྱུང་དུ་འགོ་བར་སེམས་སོ། །ལྷུའི་བྱུང་ལྷུའི་བྱུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་བརྟུ་བ་དང་། ལྷག་བྱུ་བ་དང་།
བརྟུ་བ་ལྟར་བྱུ་བ་དང་། ཚོས་མཉེན་པའི་སྤྱིར་དབྱུང་དུ་

{@216A} ལྷ་ལྡོག་པར་སེམས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་འདྲི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བལྟ་བ་
དང་། ལྷ་གྲུབ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། ཚེས་

མཉམ་པའི་སྤྱིར་དུང་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་སོ། །ལྷ་དང་། ལྷ་འདྲི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བལྟ་བ་དང་། ལྷ་གྲུབ་དང་། བསྟེན་བཀུར་
བྱ་བ་དང་། ཚེས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་དུང་དུ་འགྲོ་བར་

སེམས་སོ། །ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བལྟ་བ་དང་། ལྷ་གྲུབ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། ཚེས་
མཉམ་པའི་སྤྱིར་དུང་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་སོ། །

ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་། ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བལྟ་བ་དང་། ལྷ་གྲུབ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། ཚེས་
མཉམ་པའི་སྤྱིར་དུང་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་སོ། །མིའམ་

ཅི་དང་། མིའམ་ཅིའི་བྱ་ལོ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་བྱ་ལོ་དང་། ཤེས་དང་། ཤེས་འདྲི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བལྟ་བ་
དང་། ལྷ་གྲུབ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་།

ཚེས་མཉམ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུང་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་བཀུར་སྟོན་གྱི་བྱེད། །བསྟོན་སྟོན་དུ་བྱེད། །བཅུན་
པར་བྱེད། །མཚོན་པ་དང་། གསོལ་པར་བྱེད། དབུལ་

བར་བྱེད་དོ། །དགོས་སྟོང་དང་། དགོས་སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་འདོད་པར་འགྱུར་རོ།
།རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྟོན་

{@216B} པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་བུ་དང་། དུན་པ་བུ་དང་། བཅས་པ། སྟོན་པོ་དང་། བཅས་

པ། བཅུན་མེད་འཁོར་བཅས་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ལྟ་འདོད་པར་འགྱུར་རོ།
ཚོས་སྒྲིབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་

པ་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟན་པའི་ཚོས་འཆད་དོ། །བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་དང་། དུལ་གྱི་མི་གཞན་དག་
ཀྱང་རྟལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚོའི་མཐའ་མར་ཕྱིན་

གྱི་བར་དུ། ཚོས་སྒྲིབ་པ་དེའི་སྤྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟ་
དོད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟ་

འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གཟིགས་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་
མ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་ཕྱོགས་གང་ན་འདུག་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་

དེ་བཞིན་གཤམ་པ་གཟིགས་ཏེ་ཚོས་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཟུང་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེ་ཡི་ལྗེ་མི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་
གྱུར། །ནམ་ཡང་རྒྱུ་པའི་རོ་ནེ་ཡོང་མི་མྱོང་། །རིག་མ་ཐག་ཏུ་

{@217A} ཟླ། །ལྟ་ཡི་རོ་བྱོར་འགྱུར། །ལྟ་ཡི་རོ་བྱོ་འཁྱུ་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣ་བར་སྟན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །འ
ངམ་ཞིང་མཉེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེད་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །འཁོར་གྱི་

དབྱུས་དེར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཟབ་མེད་དབྱངས་ནི་རྟག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས།
།དེས་བཞུགས་པ་ལ་ཚོས་རྣམས་གང་ཉམ་པ། །དེ་ན་དེ་ལ་

མཚོགས་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད། །དེ་ལ་མཚོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད། །ལྟ་དང་སྤྱད་དང་གཞོན་སྤྱོད་ལྟ་མིན་དང་། །གསང་བ་པ་
དག་ཏུ་དེ་ལྟ་འདོད། །ཚོས་འདི་ལིན་ཏུ་གྲུས་པར་ཉན་

པ་དེ། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་འགྱུར། །འདོད་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་དག་ །དབྱངས་ཀྱིས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་གོ་བར་བྱེད། །དེ་ཡི་དབྱངས་ནི་མཉེན་ཞིང་

འཇམ་པ་སྟེ། །ཟབ་ཅིང་སྟོན་ལ་ལིན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོས་བདག་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་རྣམས། །མཚོན་པའི་ཕྱིར་
ནི་དེ་ཡི་དྲུང་དུ་འདོད། །བྱ་དང་རྒྱུང་མར་བཅས་ཏེ་

ཐལ་མོ་སྐྱུར། །ཏུག་ཏུ་དེ་ལ་ཚོས་ནི་ཉན་པར་འགྱུར། །གཞོན་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཏུག་ཏུ་བཀུར་སྟེ་བྱེད། །སྤྱད་དང་བྲི་བ་དག་
གི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །ལ་ཟེ་ལོ་དང་ལ་ཟེ་མོ་རྣམས་

ཀྱིས། །བསྟོན་སྟངས་ལོ་མོ་མཚོན་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱས། །ཚངས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ནི་དབང་བྱེད་འགྱུར། །ལྟ་བུ་དབང་སྤྱུག་ཆེ་དང་
དབང་སྤྱུག་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་དེ་བཞིན་ལྟ་ཡི་བྱ་གཞན་

{@217B} དང་། །དྲུག་ཡི་བུ་མོ་མང་པོ་དྲུང་དུ་འགྲོ་།སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་པན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་གང་། །ཉན་ཐོས་
བཅས་པས་དེ་ཡི་དབྱངས་ཐོས་ནས། །ཞལ་སྟོན་པ་དང་བསྐྱུང་བ་

དག་ཀྱང་མཛད། །ཚོས་འདི་འཚད་པ་ལ་ནི་དགྲེས་པར་འགྱུར། །ཏུག་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན། །གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་
དཔའ་ཐེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་

འཇིན་ཏམ། །སྟོན་གཞུང་། རབ་ཏུ་འཚད་དམ། །སྟོན་ཏམ། །ཡི་གེར་བྲིས་ན། །དེའི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འ
གྱུར་རོ། །དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ་ཐགས་པའི་

མདོག་བཱེ་རུ་ལྟར་དག་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དག་འབར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ལ་

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ཐམས་ཅད་སྣང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་
དང་། རན་པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། མདོག་

བཟང་པོ་དང་། མདོག་རན་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། རན་འགྲོ་དང་། རི་ཁོར་ཡུག་དང་། ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་དང་། ལྷོན་པོ་
དང་། རིའི་རྒྱལ་པོའི་རབ་ལ་སེམས་ཅན་གང་

དག་གཞས་པ་རྣམས་དང་། འོག་ཏུ་མཁར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་ཐུག་པ་དང་། སྟོང་དུ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་
དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་གཞས་པ་དེ་དག་ཐམས་

{@218A} ལྟ། །ཅད་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདི་ན་ཉན་ཐོས་སམ། རང་སངས་རྒྱལ་སམ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་གང་ལ་ལ་དག་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དེ་དག་ཆོས་
གང་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་

ག་ཞེགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྟོན་བཏུར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཐོབ་པའང་བདག་གི་
ལུས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་

ལྟར་དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་
སྤྱུལ་ཏོ། །ཤར་ཞིག་རྒྱ་ཆེ་མདོ་འདི་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་

ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར། །རྣམ་དག་གི་རྩ་རྩུབ་ལྟར་སྒྲིག་པ་སྟེ། །རྟོག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་

དག་པ། །མེ་འོང་ཕྱིས་པར་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་

བཞིན། །ལུས་ལ་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་དེ་བཞིན་སྣང་། །སེམས་ཅན་གཞན་མིན་རང་བྱུང་དེ་ཡིས་མཐོང་། །ཡོངས་སུ་དག་

པའི་ལུས་ནི་དེ་འདྲའོ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་

འདིའི་སེམས་ཅན་ཅི་ཡོད་པ། །ལྟ་མི་ལྟ་མ་ཡིན་དང་གསང་བ་པ། །སེམས་དམྱལ་ཡི་དམགས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་

རྣམས། །ལུས་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་བརྟན་སེ་སོར་སྣང་། །ཤིད་

{@218B} པའི་རྩེ་བར་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ལྷ། །བྲག་རྣམས་དང་ནི་རི་དང་ཁོར་ཡུག་ །གངས་རི་རི་རབ་ལྷན་པོ་ཆེན་

པོ་རྣམས། །དེ་ཡི་ལུས་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་། །དེ་ཡི་ལུས་

ལ་ཉམ་ཐོས་བཅས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་སྲས་གཞན་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་གང་

གནས་དང་། །ཚོགས་ལ་གང་དག་ཚོས་སྟོན་

རྣམས་ཀྱང་སྣང་། །དེ་ཡི་རྣམ་དག་ལུས་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྣང་། །དེ་ནི་དདུང་ལྷ་

ཡིས་མ་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལུས་ནི་དེ་

འདྲའོ། །རྟོག་པར་རྒྱུན་དུ་བརྩོན། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་

སུ་མུང་ན་ལས་འདས་ནས། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་འཛོན་ཏམ། །སྟོན་ཏམ། །རབ་ཏུ་འཆད་དམ། །ཡི་གེར་འདྲི་འམ། །སྐོག་ན། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་པོ་དེ་

དག་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་

དགའ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་པ་དེས། བཀྲི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཐོས་པས་ཀྱང་དེའི་དོན་
མང་པོར་ཤེས་སོ། །དེས་དེ་དག་ཁོང་དུ་ཚུང་ནས་

དེའི་སྤྱིར་བཏོན་གཅིག་ལྟར་སྤོང་རྟོ། །ལྷན་བཞུགས་ལོར་ཡང་ཚོས་སྤོང་རྟོ། །ཚོས་གང་བཤད་པ་དེ་ལ་དེ་བཞེད་ངས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

{@219A} ལྟ། །འགྲོ་བའི་དམ་སྤྱོད་ལོངས་སྤོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་སྤྱོད་རོ། །སྤོང་
གསུམ་གྱི་སྤོང་ཚེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ནོ། །སེམས་ཅན་འགྲོ་བུ་གཅིག་སྤྱོད་ལོར་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔའི་
གྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །གཡོས་པ་དང་

བསམ་པ་དང་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ལོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །དེ་ཞིག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོ་འདི་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་དགའ་པར་འགྱུར་

རོ། །ཚོས་ཀྱི་དེས་པའི་ཚོགས་གང་དང་གང་རྗེས་སུ་བསམས་ཏེ། གཏམ་སྤོང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དགའ་པར་
སྤོང་རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་

ཐམས་ཅད་སྤོང་རྟོ། །སྤོང་གྱི་རྒྱལ་བས་མདོ་སྤེའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་

སྤྱི་རྟོ། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་དག་འགྱུར། །གསལ་ཞིང་འོད་གསལ་ལྗོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཟང་པོ་དེ་བཞིན་
བར་མ་དང་། །དེས་ནི་རྣམ་པ་མང་པོའི་

ཚོས་རབ་ཤེས། །བརྟན་པ་དེས་ནི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཐོས་ཀྱང་། །དེ་དོན་རྣམས་མང་པོ་དེ་ཡིས་ཤེས། །སླ་བ་བཞི་འཕེལ་
བཞིན་ལོ་ཡི་བར། །རྟག་ཏུ་ཡང་དག་འབྲེལ་

{@219B} བ་རབ་ཏུ་སླ། །སེམས་ཅན་གང་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཡི། །སྤྱི་རོལ་དག་དང་ནང་ན་གང་གནས་པ།
།ལྷ་མི་ལྷ་མ་ཡིན་དང་གསང་བ་པ། །སྤྱི་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་གར་

སོང་དང་། །འགྲོ་བ་དུག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཅི་བསམས་པ། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་
ཐམས་ཅད་མཁས་པས་ཤེས། །མདོ་འཇིག་པ་ཡི་ཐུན་ཡོན་

འདི་དག་གོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཡི་མཚན་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཚོས་གང་རབ་བཤམ་པ། །དེ་ཡི་
རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱི་ཡང་ཐོས། །དེ་ཡིས་ཅི་བསྟན་པ་

ཡང་དེས་བཟུང་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཀྱང་མང་དུ་རྣམ་པར་སེམས། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མང་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཚོངས་
པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། །མདོ་འཇིག་པ་ཡི་ཐུན་ཡོན་

འདི་དག་གོ། །དེས་ནི་མཚོམས་དང་ཚིགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་དང་། །དོན་དང་
ངེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཇི་ལྟར་དེ་དག་

ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འཆད། །སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དག་གི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །ཡུན་རིང་འདིར་ནི་མདོ་སྟེ་གང་བཤམ་པ། །དེ་ཡི་
ཚོས་རྣམས་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡང་། །འཇིགས་པ་

མེད་པར་རྟག་ཏུ་དེ་འཆད་དོ། །མདོ་འདི་བཟུང་བ་དང་ནི་བཀྲམས་པ་ཡིས། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་འབྲར་འགྱུར། །ད་
དུང་མ་ཚགས་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་སྟེ། །འདི་ནི་དེ་ཡི་སྟོན་དུ་འགྲོ།

{@220A} ལྟེ། །བར་འགྱུར། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མདོ་འདི་འཛིན་པ་ཡང་། །སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ས་ལ་འདུག་པ་
ཡིག། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཚོས་

སྣ་སྟེ། །ངེས་ཚིག་བྱེད་སྟེན་ལ་མཁམ་པར་འགྱུར། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། །སྐྱེ་མཚེད་དུག་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེ་ཏུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཙུན་བརྟུན་

པའོ། །།དེ་ནས་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་ལ་བཀའ་སྣུལ་པ།
མཐུ་ཚེན་ཐོབ་རྣམས་

འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །གང་དག་ཁ་ཅིག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཚོད་པ་དང་། །མདོ་སྟེ་འདི་ལྟ་
བུ་འཛིན་པའི་དགོས་ཤིང་དང་། །དགོས་ཤིང་མ་དང་།

དགོ་བསྟེན་དང་། །དགོ་བསྟེན་མ་ལ་གཤེགས་མི་སྟོན་པར་སྣོབ་དང་། །ཚོགས་པ་མི་དབྱུང་བའི་ཚོགས་རྒྱུ་བཤེས་བཤེས་བཤེས་དག་
གི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་

ཏེ། །དེ་ནི་ཚོགས་གིས་བཟོད་དུ་འང་མི་རྣམས་སོ། །གང་དག་མདོ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་འཛིན་པ་དང་། །གྲོགས་པ་དང་། །ཀུན་ཚུབ་པར་
བྱེད་པ་དང་། །འཚད་པ་དང་། །གཞན་དག་

ལའང་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ངས་སྣུར་བཟོད་
པ་དེ་ལྟ་བུར་མིག་དང་། །རྣམ་དང་། །སྣ་དང་། །བྱེད་

{@220B} དང་། །ལུས་དང་། །ཡིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། །སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་
ལ། །བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཚེས་གྲངས་མེད་པ་ཡངས་པ། །ཚོད་

མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གི་འང་ཆེས་ཕ་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་
ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེར་འབྱུང་བར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་འ
ཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདྲུལ་བའི་ཁ་ལོ་

སྐྱུར་བ། སྤྲོ་བ་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིགས་བསྐྱེད་པ་དབྱུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། མཐུ་ཆེན་ཐོབ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འཇིགས་བསྐྱེད་པ་དབྱུངས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེར་བྱུང་བ་

དེ་ན་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་ན་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་
དང་། ཚུ་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་།

ལྷ་དང་དང་། སྐྱེ་སྐྱེས་འདོན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བའི་
སྤྱིར། ལྷ་དང་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་

{@221A} ཨ། །པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ།
།བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་བརྩམས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དུག་དང་ལྷན་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་

ཚོས་སྟོན་ཏོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་འཇིགས་བསྐྱེད་པ་དབྱུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་

ཚོའི་ཚད་ནི། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བཟུ་སྟོང་གང་གའི་རྒྱུད་བཞིའི་བྱེད་པ་སྟེ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡོངས་སུ་མྱུ་དན་
ལས་འདས་ནས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བཟུ་

སྟོང་སྟེ་མཐུ་ཚེན་གྱི་རྒྱུད་ལྟེ་སྟེ་དུ་དམ་པའི་ཚོས་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བཟུ་སྟོང་
སྟེ་གྱུར་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་

བརྟན་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚེར་འབྱུང་བ་དེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་འཇིགས་བསྐྱེད་པ་དབྱུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་མྱུ་དན་ལས་འདས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དང་། དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ནས། དེ་

{@221B} བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཇིགས་བསྐྱེད་པ་དབྱུངས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། དེ་ལྟ་

བྱ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ཆེར་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཇིགས་བསྐྱེད་པ་དབྱུངས་

ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བཟུ་སྟེ་སྟེ་ལྷ་བྱུང་ངོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཚེར་འབྱུང་བ་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། འཇིག་རྟེན་
མ་ཁྲིན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ།

སྤྲོད་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཇིགས་བསྐྱབས་དབྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐོག་མར་གང་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་

སྤྲོད་མེད་པ་འདས་པ་དེའི་དམ་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་རྣམ་པར་གྱུར་བའི་ཚོ།
དེའི་བསྟན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དགོས་ཤིང་གིས་ཉེན་

ཏུ་ཞོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོས་ཤིང་ཞིག་བྱུང་
ངོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

{@222A} ༡། དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐུ་ཚེན་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེས། དགོས་ཤིང་

ངམ། དགོས་ཤིང་མཐུ་ཚེན་ཐོབ། དགོས་ཤིང་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་སུ་མཐོང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱུང་བུ་སོང་ནས་འདི་རྒྱུད་དུ།
ཁོ་བོ་ཞི་ཚོ་དང་ལྷན་པ་བྱེད་ལ་བརྟན་པར་མི་

བྱེད་དེ། བྱེད་ཞི་མ་བརྟན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་ཅིག་དང་། བྱེད་
དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། རྣམ་གྲངས་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དགོས་ཤིང་དུ་གྱུར་པ་དེ་སེམས་ཅན་

རྒྱུ་རིང་པོ་ན་འདྲུག་པ་སུ་མཐོང་ཡང་རུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་རྗེ་སོང་ཞིང་དེ་རྒྱུ་རྗེ་ཡང་དག་པར་སྒྲོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་
ལུང་ཡང་མི་ཚོད། ཁ་ཏོན་ཡང་མི་བྱེད་དེ། དགོས་པ་

ངམ། དགོས་པ་མཐུན་མཐུན། དགོ་བསྟེན་ཞུ། དགོ་བསྟེན་མ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྗེ་སོང་ནས། འདི་རྒྱུ་རྗེ་ཁོ་བོ་ནི་ཚོ་དང་
ལྷན་པ་ཁྱེད་ལ་བརྟུན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁྱེད་ཀྱི་མ་

བརྟུན་པ་ལོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཞུ། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་ཅིག་དང་། ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

{@222B} པའི་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྲུང་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་ལོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་
དེའི་ཚོ་དགོས་པ་ངམ། དགོས་པ་མཐུན་མཐུན། དགོ་བསྟེན་ཞུ། དགོ་བསྟེན་

མཐུན། སུ་དང་སུ་ལ་དེ་རྒྱུ་རྗེ་བསྟུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལ་ཁོ་ཞིང་གཞོན་པར་སེམས་ལ་མ་དང་པ་
སྒྲེད་དེ། དེ་ལ་གཤམ་གཤམ་ཏེ། ཅི་འདྲི་ཞུ། དགོས་པ་འདི་

མ་དྲིས་པར་བརྟུན་པའི་སེམས་མེད་དོ་ཞེས་བདག་ཅག་ལ་སྟོན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ལྟར་མ་
བསམས། མི་འདོད་པར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་བདག་ཅག་ལ་ལུང་སྟོན་ཅེས་སྒྲུབ་ལོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་ལྟར་
གཤམ་གཤམ་ལོ་མང་པོ་འདས་ཏེ། སུ་ལ་འང་མི་ཁོ་

ཞིང་གཞོན་སེམས་མི་སྒྲེད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲོགས་པ་ལ་བོད་བ་དང་། དབྱུག་པ་འཕེན་ཀྱང་། དེས་དེ་དག་ལ་
ཐག་རིང་པོ་ནས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཁྱེད་ལ་བརྟུན་པར་མི་

བྱེད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་སྒྲོག་གོ། དེས་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དགོས་ཤིང་དང་། དགོས་ཤིང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་
མ་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པས་

དེ་དག་གིས་དེ་ལ་མིང་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་དེ་འཚི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ།

{@223A} ༡། །འཚི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚོད་མ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་འི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ།
བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིགས་བསྐྱགས་དབྱུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
དགྲིགས་པ་ལྟེ་བུ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་ལུ་བ་ལྟ་

པ་དེ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་དེ། འཚི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚོ་བར་སྤང་
གི་སྐྱེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་སོ། །ལུས་

གྲང་མ་སྐྱས་པར་དེས་པར་སྤང་ལས་སྐྱེ་ཐོས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་ནས་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷེ་རྣམ་པར་དག་

པ་དང་། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡིད་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་ཐོབ་མ་ཐེག་ཏུ་སྦྱིར་
ཡང་ལོ་བྱེད་བཞིག་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་ལུ་བ་བདག་གི་སྟོག་

གི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྟན་པ་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་སོ། །དགོས་ཤིང་ངམ། དགོས་ཤིང་མའ
མ། དགོ་བསྟེན་ནམ། དགོ་བསྟེན་མ་ང་རྒྱལ་ཅན་གང་དག་ལ་

སྒྲོན་ཁྱེད་ལ་ཁོ་བོས་བརྟན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་གང་དག་གིས། དེའི་མིང་རྟག་ཏུ་བརྟན་པར་བཏགས་པ་དེ་
དག་གིས། དེའི་རྗེ་འཇུག་གི་སྒྲོབས་ཀྱི་མཐུ་དང་། དམ་

{@223B} བཅས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སྒྲོབས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱི་མཐུ་དང་། འཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་

གཞན་ཡང་སློབ་ཆགས་བྱེད་ཐུག་ཁྱིམ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྒྲོང་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བཅུད་དོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ་ཤིང་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ། དེ་ནས་ལི་འཕྲོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་བའི་དབྱུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་

མཚན་མཐུན་པ་བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ལུ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་འང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རབ་
ཏུ་བརྟན་ཏོ། །དེ་སྒྲོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས་རིམ་གྱིས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མཚན་མཐུན་པ་བྱེད་
བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ལུ་མཐར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ནས། དེ་

ཐམས་ཅད་དུ་འང་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་སྟེ། འཁོར་བཞི་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་
ཏུ་བཞག་དོ། །དེ་སྒྲོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས་མཐར་གྱིས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མཚན་མཐུན་པ་
བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ལུ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་

{@224A} ལྟུང་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉིད་བཟུང་སྟེ། འཁོར་བཞི་ལ་ཡང་
དག་པར་རབ་ཏུ་བཞག་དོ། །ཐམས་ཅད་ནུབ་པ་

མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དོ། །རྣ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལྷ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལྷོ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་དང་། ལྷུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་དག་

པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པ་དེས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དེ་སྟེད་

ལ་བསྟི་སྣང་བྱས། ལྷ་མར་བྱས། རི་མོ་དང་། མཚོ་དཔ་དང་། གསོལ་བ་དང་། དབུ་ལ་བ་བྱས་ཏེ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་
བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྟི་སྣང་དུ་བྱེད་

དང་། ལྷ་མར་བྱེད་དང་། རི་མོ་དང་། མཚོ་དཔ་དང་། གསོལ་བ་བྱས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲུང་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་
དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་སྟེ། ལྷོན་

ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སློན་པས་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བཅོམ་

ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིགས་བསྐྱབས་དབྱངས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལ། འཁོར་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་

{@224B} བརྟམས་པར་གྲགས་ཤིང་། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་དེ་སྟེད་མཉམ་པར་བྱས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྟག་

ཏུ་བརྟམས་པ་དེ། གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ཏུ་སོམ་ཉི་འམ། ཡིད་གཉིས་སམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གྱུར་ན། མཐུ་ཚེན་ཐོབ་ཁྱོད་ཀྱིས་
དེ་ལྟར་མི་བརྟལོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ང་ཉིད་དེ་ཅི་ཚོ་དེ་ཅི་

ཏུ་སྐྱབས་ཐོབ་སམ་དཔལ་ཐོབ་སམ་དཔལ་ཚེན་པོ་རྟག་ཏུ་བརྟམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། གལ་ཏེ་ངས་སྔ་
ལོ་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་སྐྱབས་མ་བཟུང་བར་གྱུར་ན། ད་འདི་

ལྟར་ལྟར་ཏུ་སྐྱབས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐུ་
ཚེན་ཐོབ། དེ་ལྟར་ངས་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གན་ནས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་སྟེ། བསྐྱགས་པ་དང་བསྐྱབས་
པས་དེ་ལྟར་ལྟར་འདི་ལྟར་ལྟར་ཏུ་སྐྱབས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་

པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སམ་དཔལ་ཐོབ་སམ་དཔལ་ཚེན་པོ་རྟག་ཏུ་
བརྟམས་པ་དེས་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་མ་དང་། དགོ་

བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་
དག་པར་བསྐྱགས་ཤིང་། ཁོ་པོ་ཁྱོད་ལ་བརྟམས་

{@225A} ༡༡ །པར་མི་བྱེད་དོ། །ཁྱོད་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སམ་དཔལ་ཐོབ་སམ་དཔལ་ཚེན་པོ་དེ་ཅི་གྱི་དང་། ཁྱོད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སམ་དཔལ་དེ་ལ་གོད་སམ་བསྐྱེད་
པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་

བརྒྱ་སྤྱི་ཉི་ཤེར་ནམ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་མཐོང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའང་མ་ཐོས། དགོ་འདུན་གྱི་སྐྱེའང་མ་ཐོས་སོ།
།བརྒྱལ་བ་སྤོང་སྤྱི་བཅུ་མཉམ་མེད་པའི་

སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྤྱི་བཅུ་མཉམ་མེད་པ་ལྟོང་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་
ཐར་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་སོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ།
དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱེད་བ་དང་། འཕྲུབ་བྱས་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་སྟེ་སྤྱོད་སེམ་ཉི་ལྟོས་ཡིད་
གཉིས་སམ་ཐེ་ཚོམ་ཟབར་གྱུར་ན། མཐུ་

ཆེན་ཐོབ། འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཀང་ན་བཟང་སྤོང་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྲ་བརྒྱ་དང་། མིང་གའི་བླ་བའ་
སོགས་པ་དགོས་པ་ལྲ་བརྒྱ་དང་། བདེ་གཤེགས་

{@225B} སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བསྐྱེན་མ་ལྲ་བརྒྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱས་སོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ། ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ། དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕྲོངས་སུ་སྤྱོད་
རན་ལས་འདས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔལ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །བསྟན་པར་བྱའོ། །བཀྲ་གཤམ་པར་
བྱའོ། །བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །འདས་པའི་དུས་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲལ་བའི། །འཛིགས་བསྐྱབས་
དབྱུངས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་གང་བྱུང་བ། །ལྷ་མི་གཞོན་སྤྱོད་སྤྱོད་

པོའི་འབྲེན་པ་སྟེ། །མཐུ་ཚེན་དེ་ལ་ལྷ་དང་མི་ཡིས་མཚོན། །རྒྱལ་བ་དེ་ནི་སྤྱང་ན་ཡོངས་འདས་ནས། །དམ་ཚོས་གཞུགས་པ་
པར་གྱུར་བ་ཐ་མ་ལ། །དེ་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དགོ་

སྒོར་བྱུང། །དེ་ཡི་མིང་ནི་རྟག་ཏུ་བརྟན་ཞེས་བྱ། །དེ་ན་དགོ་སྒོར་གཞན་དང་དེ་བཞིན་དུ། །དམིགས་པར་ལྷ་བའི་དགོ་སྒོར་
དེ་གཞན་སོང། །ཁོ་བོས་སྤྱོད་ལ་ནམ་ཡང་བརྟན་པ་མེད།།

{@226A} ཅུ། །སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་མཚོགས་སྤྱིར་དཔོན། །དེ་བཞིན་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བསྐྱབས་པ་ན། །གཤམ་ཞིང་
བརྒྱུད་པ་དེ་དག་བཟོན་པར་བྱེད། །འཚི་

བའི་དུས་བྱེད་ཉེ་བར་གནས་པ་དང། །དེ་ཡིས་མདོ་སྟེ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས། །དེ་ཚོ་མཁས་པས་འཚི་བའི་དུས་མ་བྱས།
།ཚོ་ཡང་ཉེན་ཏུ་རིང་པོར་བྱིན་བརྟུན་པས་ཏེ། །རྣམ་

པར་འབྲེན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཚོ་མདོ་འདི་ཡང་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །དམིགས་ཅན་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང།
།དེ་ཡིས་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱས། །དེ་ནས་

བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འུ་འཕོས་ནས། །སངས་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྤྱོད་མཉེས་བྱས་ཏེ། །མཐར་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བྱས་པ་དེ་
དག་གིས། །མདོ་འདི་ཡང་ནི་རྟག་པར་རབ་ཏུ་

བཤད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དེས་བྱང་ཚུབ་ཡང་དག་ཐོབ། །འཕྲུག་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚོ་གང་དག་དམིགས་ཅན་དགོ་
སྲོང་དང་། །དགོ་སྲོང་མ་དང་དགོ་བསྟེན་གང་རྣམས་

དང་། །དེ་ན་དགོ་བསྟེན་མ་རྣམས་གང་བྱུང་བ། །མཁས་པས་དེ་ཚོ་བྱང་ཚུབ་བསྐྱུགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་བྱེ་མང་མཐོང་། །དེ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མི་ཉུང་འདི་

རྣམས་དང་། །དེ་བཞིན་དགོ་སྲོང་མ་དང་དགོ་སྲོང་མ། །ང་ཡི་མངོན་སུམ་དགོ་བསྟེན་འདི་དག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ང་ཡིས་
ཚོས་མཚོག་ཐོས་བྱས་ནས། །ངས་ནི་འདི་དག་ཐམས་

{@226B} ཅད་ཡོངས་སློན་བྱས། །མྱ་ངན་ང་འདས་དཔའ་བོ་འདི་ཀུན་ནི། །འདི་ན་མདོ་སྡེ་མཚོག་འདི་འཛིན་པར་འ
གྱུར། །བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་བྱེ་བ་མང་བོར་ཡང་། །འདི་འབྲུའི་ཚོས་

ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འབྱུང་ན་ཡང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་མདོ་འདི་མི་འཚད་དོ། །དེ་ཕྱིར་རང་
བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཚོས། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་

རྣམ་པ་ཐོས་ནས་སྟེ། །ཡང་དང་ཡང་ནི་རབ་ཏུ་འདི་བཟུང་ལ། །མྱ་ངན་ང་འདས་མདོ་འདི་རབ་འོད་ཅིག་། །ངམ་པའི་ཚོས་
པདམ་དཀར་པོ་ལས། །རྟག་ཏུ་བརྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་

བཅུ་དགུ་པའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམས་ལྟེ་
རབ་སྟེན་གང་དག་ས་རུམ་ནས་འཐོན་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་ཐལ་མོ་སྤར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་

ལས་འདས་ནས། བདག་ཅག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐངས་ཅད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གང་
དག་ལགས་པ་གང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན།

ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རབ་ཏུ་བཤམ་པར་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་
ཅག་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བཟུང་བ་དང་། བཏག་ག

{@227A} ལ། །པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཤམ་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བར་འཚའ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་འ
ཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་

བ་ཁྲལ་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་གང་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ན་གནས་པ་དག་དང་། དགོ་སྟོང་དང་། དགོ་
སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་དང་། ལྷ་

དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་བཟུང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷེད་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་དང་།
མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གི་ལྷེད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་ལྷེད་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་

ནས་། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བཤམ་པར་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུས་
མི་གཤམ་བར་བར་སྤང་ལ་གནས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱིས་ཡང་

དག་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྣ་མ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་གཅིག་པོ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དཔལ་ལྷན་པར་ཅན་ཏེ།

{@227B} ཞེས་བྱ་བ། ཚོགས་དང་ཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདའ་སྣུལ་ཏེ། །དཔལ་
ལྷན་པར་ཅན། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཞེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤེས་པ་དང་།

ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་

ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་ལས་འདས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རིན་ཚེན་མང་
དེ་མཚོན་རྟེན་གྱི་དབུས་ན་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་གཉིས་

ཀ་འཇུག་པ་མཛད་ནས། གཉིས་ཀའི་འལ་གྱི་སློབ་པ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷུང་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚངས་
པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་སྤྲིན་ནས། ལྷགས་ཀྱི་དབང་

པོ་དེ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་བྱེད་ཐབས་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་བྱུང་བོ། །འོད་ཟེར་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་ཐབས་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་

ལུས་ཀྱི་མདོག་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་འདྲ་བ། རླུང་བུ་ཚེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། པད་མའི་སྟོང་པོའི་སེང་
གའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་པ་དག་བྱུང་བོ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་མཚོམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་དག་ཏུ་དོང་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་
སྤྱོད་པ་མཚོམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བར་སྣང་

བྱེད་ཐུག་ཐོག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཡོ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། གཡོ་མེད་ལ། རབ་ཏུ་གཡོ་མེད། ལྷན་ཏུ་རབ་ཏུ་
གཡོ་མེད། འགྲུལ་ལ། རབ་ཏུ་འགྲུལ། ལྷན་ཏུ་རབ་ཏུ་

འགྲུལ། རྟེན་ལ། རབ་ཏུ་འགྲུལ། ལྷན་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྲུལ། ལོ་ལོ་མཚམས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། ལོ་ལོ་མཚམས་དང་།
དེ་ཅི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། ལྟ་མ་ལའང་ལྟ་དང་།

མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་མཐམས་ཅད་འཕྲོད་པ་དེ་དག་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ་གྱི་ལམས་

མི་མཛེད་འདི་མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་ཐུག་ཐོག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོད་པ་དེ་དག་དེ་ཞེས་ལྟོན་པའི་དུང་ན་མེད་གཤེགས་
སོ་སོ་ལ་བཞུགས་པ་དེ་དག་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལྟ་བུ་སྟབས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་ལྷན་ལས་འ
དས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱུས་རིན་ཆེན་མང་རིན་པོ་ཆའི་མཚོན་ཏེ་ཆེན་ཆེན་པོ་དེའི་དབུས་ན་མེད་གཤེགས་ལ་བཞུགས་པ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་སྟབས་

{@229A} ཨྱ། ལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་དོ། །དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་
དུ་གྱུར། མདུ་གྱུར། ལྷན་ཏུ་དག་འབྲེལ་

པར་གྱུར་ཏེ་བར་སྐྱེད་ལས་སྐྱེད་འདི་སྐྱེད་ཅེས་ཐོས་ཏེ། གྱེ་གྲོགས་པོ་དག་ །འཛིན་ཏེ་གྱི་ལམས་བྱེད་ཐུག་ཐོག་ལ་བརྟེན་
དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་དག་འདས་པ་ན་འཛིན་

རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལྡན་གྱི་
ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ད་ལྟར་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་

དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
གདམས་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་

བཤ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་པར་རབ་ཏུ་འཆད་ཀྱི། དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱང་ལྷག་པའི་
བསམ་པས་རྗེས་སུ་མི་རྟོག་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ཤིག་བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་ཚོལ་ཅིག
ཤིང་མཚོན་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཐོས་སོ། །དེ་ནས་

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པར་སྦྱང་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་ཐོས་ནས་དེ་ན་འཁོད་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚའ་

{@229B} ལོ་ཞེས་ཚིག་དེ་སྐད་སྒྲིམ་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་
པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཚོན་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཐལ་མོ་

སྦྱར་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་། སྤོས་དང་། སྤེང་བ་དང་། བུག་པ་དང་། སྤྱེ་མ་དང་། ན་བཟའ་དང་། གདུགས་དང་།
རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྟའི་བ་དན་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་

དན་མང་པོ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདི་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་འཐོར་རོ། །ཕྱང་སྤྱལ་དང་། བཞོ་བ་དང་། སེམ་ཏོ་
དང་། རོ་ཤལ་དང་། ཞོར་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་མང་པོ་འང་

གཏོར་ཏོ། མེ་ཏོག་དང། བདུག་པ་དང། སྤྲོས་དང། སྤེང་བ་དང། སྤྲུག་པ་དང། སྤྲུམ་དང། ཚོས་གོས་དང། བདུག་པ་
དང། རྒྱལ་མཚན་དང། ལྷའི་བ་དན་དང། རྣམ་པར་རྒྱལ་

བའི་བ་དན་དང། སེ་མོ་དོ་དང། རོ་ཤལ་དང། རོར་བུ་དང། རིན་པོ་ཆེ་གཏོར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་འོངས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང། བདུག་པ་དང། སྤྲོས་

དང། སྤེང་བ་དང། སྤྲུག་པ་དང། སྤྲུམ་དང། ག་བཟའ་དང། བདུག་པ་དང། རྒྱལ་མཚན་དང། ལྷའི་བ་དན་དང། རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་རྣམ་པ་མང་པོ་དང། སེ་མོ་དོ་དང། རོ་ཤལ་དང།

རོར་བུ་དང། རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ཁེབས་པར་གྱུར་ཏེ། འ་
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དེ་དག་

{@230A} ༡༡། འདང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཁེབས་པར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བའ་དག་ན་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་དེ་དག་
བཞུགས་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

བརྒྱ་སྟོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་གི་ནམ་མཁའ་འབར་སྤྲང་ལ་མེ་ཏོག་གི་སྤྲེང་ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་ཁེབས་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་སོ་དཔ་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་སོགས་

པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ འདི་བཞིན་ག་ཤེས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་

ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ཕྱིར། རས་བསྐྱེད་པ་
བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་

ཐ་དད་པ་དག་གིས་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བཤམ་མོད་ཀྱི། ངས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་ཡོན་ཏན་བཤམ་གྱིང་།
ཡོན་ཏན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུ་མི་ཕྱིན་ཏོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག།

མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ལྷོ་ཉེ་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་
གསང་ཚེན་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཟབ་མོའི་གནས་

ཐམས་ཅད་ངས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བཤམ་དོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག། རེ་ལྟ་བུ་ལྟོད་ཀྱིས་གྱུང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་
པ་ཡོངས་སུ་མྱ་བུ་འདས་ཏེ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་

{@230B} འདི་ལ་གྲུས་པར་གསུང་བར་བྱའོ། །བསྟན་པར་བྱའོ། །ཡི་གེར་འདྲི་བར་བྱའོ། །བསྟན་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་
བཤམ་པར་བྱའོ། །བསྟོན་པར་བྱའོ། །མཚོན་པར་བྱའོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག །ས་

ཕྱོགས་གང་ན་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གྲོག་གམ། ལྟོན་ཏམ། རབ་ཏུ་འཚད་དམ། ཡི་གེར་འདྲི་དམ། སེམས་སམ། འདོན་
ཏམ། ལ་ཏོན་བྱེད་དམ། སྟོགས་བམ་དུ་བྱས་པ། ལྷོན་

དགའ་ར་བ་འམ། གཙུག་ལག་གང་འམ། བྱིན་མམ། གནས་སམ། འཕྱིང་དུང་འམ། ལང་པ་འམ། གནས་གང་འམ། སྟུག་
ན་འདུག་གྱུང་རུང་སྟེ། ས་ཕྱོགས་དེར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་

པའི་ཕྱིར་མཚོན་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་ཕྱོགས་དེ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོང་པོར་
རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་དེར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མདོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ས་

ཕྱོགས་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པར་

རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །མངོན་ཤེས་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་གནས་རྣམས་ཀྱི། །འཇིག་

{@231A} ༡། །རྟེན་ཅན་པའི་ཚོས་ནི་བསམ་མི་བྱུང་། །ལུས་ཅན་འདི་ཀུན་མཚོགས་ཏུ་དགའ་བའི་སྤྱིར། །མཐའ་ཡས་ཀྱིས་རྩེ་འཕྲུལ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །འོད་ཟེར་

སྣོད་རྣམས་རབ་ཏུ་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། །ལྡན་གསུམ་གྱི་དབང་པོས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིར། །བྱང་ཚུབ་མཚོགས་ལ་ལྷགས་པ་དེ་དག་སྤྱིར། །འོ་མཚར་གྱུར་པའི་རྩེ་འཕྲུལ་དེ་དག་

བསྐྱེད། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མགྱུར་སེལ་སྐྱེ་མཛད་ཅིང་། །སེ་གོལ་གཅིག་གི་སྐྱེ་དག་གང་སྤྱུང་བ། །དེ་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ཅོམ་པ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེ་

ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱས། །ཅི་ནས་དེ་དག་དགའ་བ་ནས་སྤྱི་དུས་ན། །བདེ་གཤེགས་བྱུང་ན་འདས་ནས་མེད་འཇིན་པར། །དེ་དག་དང་ཞི་ཚོའི་འཕྲུལ་གཞན་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་

རྣམས་ནི་ཕན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བསྐྱེད། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་བྱུང་ན་འདས་པ་ན། །མདོ་སྤེལ་མཚོགས་འདི་གང་དག་འཇིན་པ་ཡི། །བདེ་གཤེགས་སྐས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་

པ་ནི། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་སྣོད་ཐུག་མང་བཟོད་ཀྱང་། །དེ་དག་གི་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ནི་ལྷན་མཁའ་བཞིན། །གང་དག་རྟག་ཏུ་མདོ་སྤེལ་འདི་

འཛིན་པ། །དེ་དག་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་མྱེད་ཀྱི་འདས་འདི་དང་། །ང་དང་འདྲེན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

{@231B} དཔལ་མང་པོ་འདི་ཀློན་དང་། །འཁོར་བཞི་རྣམས་དང་དེ་ཡིས་མཐོང་བ་ཡིན། །དེ་ཡིས་དེང་འདིར་ང་ནི་མཉེས་པར་བྱས། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མྱེད་ཀྱི་འདས་འདི་དང་། །སྤྱོད་པ་བཅུ་

རྣམས་ན་གང་དག་གཞན་བཞུགས་པ། །འདྲེན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱས། །གང་ཞིག་མདོ་སྤེལ་འདི་ནི་འཛིན་བྱེད་པ། །འདས་དང་ད་ལྟར་མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་དང་། །

སྤྱོད་པ་བཅུ་དག་ན་གང་དག་བཞུགས་པ་ཡང་། །དེ་ཀློན་མཐོང་ཞིང་ཉིན་ཏུ་མཚོན་པར་འགྱུར། །མདོ་སྤེལ་ཡང་དག་ཚོས་འདི་གང་འཛིན་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོ་རྣམས་པར་གང་

དགོངས་པ། །སྤྱོད་པ་མཚོན་རྣམས་ཀྱི་གསང་ཚེན་ཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་ཡང་མྱུར་དུ་རྗེས་སུ་སེམས། །གང་ཞིག་མདོ་སྤེལ་དམ་པ་འདི་འཛིན་པ། །འདི་ཡི་སྤོབས་པ་དག་ནི་

མཐའ་ཡས་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་རྣམས་ནི་གང་དུ་འབང་ཐོགས་མེད་བཞིན། །ཚོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚོན་གྱང་ཤེས། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་གང་གསུངས་པ། །མདོ་སྤེལ་

རྣམས་ཀྱི་མཚོན་སྤྱི་རྟག་ཏུ་ཤེས། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་མྱེད་ཀྱི་འདས་པ་ཡིན། །མདོ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་དོན་དེས་ཤེས། །སྤོབས་པ་འདྲ་བར་དེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་ཉིན་ཏུ་སྤྲོད་

ཞིང་གསལ་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ནི་ས་ལ་རྒྱ་ཞིང་དེ་དང་དེར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མང་པོ་ཡང་དག་འཇུག། །དེ་བས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཁའ་གང་དག། །འདི་འདྲ་པ་ཡི་

{@232A} ལྟུང་ལོན་འདི་ཐོས་ནས། ལྟུང་ལོན་འདི་འདི་གཟུང་ཞིག་དང་། འདི་དག་ཐོ་ཚོམ་མེད་པར་
བྱང་ཚུབ་འགྱུར། འདམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་

པོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ལུ་པའོ། །འདམ་པའི་ཚོས་པདམ་
དཀར་པོ། བམ་པོ་བཅུ་

གཉིས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེན་ལས་ལངས་ཏེ། སྤྲོ་གོས་ཕྲག་པ་
གཅིག་ཏུ་གཟུར་ནས་བུས་མོ་གྲུས་པའི་ལྷ་ར་ས་

ལ་བཅུ་གས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་
གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་པའི་ཚོས་

པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི། ལུས་ལ་ཐོགས་སམ་སྐྱེགས་བམ་དུ་བགྱིས་ཏེ་འཛིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྐྱེད་པར་

འགྱུར། དེ་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྐྱུལ་ཏོ། །སྐྱེན་གྱི་

རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་བྱེད་ཐུག་གིས་བཟུ་སྟོང་ཕྲག་གང་གྲུའི་རྒྱུར་
བཟུད་ཅུའི་བྱུ་མོ་སྟེད་ལ་བསྟོན་སྟེ་དུ་བྱེད། བཅོམ་

{@232B} པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཚོད་པ་བྱེད་ན། སྐྱེན་གྱི་རྒྱལ་པོ། འདི་ཇི་སྟེ་སྐྱེན་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ། གསོལ་

པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་མོས་པར་བྱའོ། །ཁོང་དུ་

ཚུད་པར་བྱའོ། །སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐོན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

གཅིག་ཚམ་ཡང་འཛིན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བཞུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ན། སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ། རིགས་
ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་དེ་བས་ཆེས་

བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་
པོས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་

དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལུས་ལ་ཐོགས་སམ་སྐྱེགས་བམ་དུ་བགྱིས་ཏེ། འཛིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་
བྱུ་མོ་དེ་བདག་གིས་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྐྱད་

དུ་གཟུངས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་སྤྱུལ་བར་བགྱིདོ། །ཏུ་བྱ། ཨ་ཉེ། མ་ཉེ། མ་ཞེ་མ་ཞེ། ཅོ་ཏེ་ཅོ་ར་ཏེ། ཤ་མེ་ཤ་མེ་ཡི་
དུ་ཉེ། ཤ་ཉེ། ལྷ་ཉེ། ལྷ་ཉེ་ཏེ་མེ་མེ། ཨ་མེ་ཤ་

{@233A} ལྷ། མེ་ས་མ་ས་མེ། རྩ་ཡེ། ལྷ་ཡེ་ཨ་ལྷ་ཡེ། ཨ་ལྷ་ཉེ། ཤ་ཉེ། ཤ་མེ་ཏེ་རྩ་རྩ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ།
ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ།

ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ།

ཚོག་འདི་དག་སྐྱེས་སོ། །ཏུ་བྱ། [~DZWA] །ལེ་མ་རྩ་ [~DZWA] །ལ། ལྷ་ལྷ།

ལྷ་ལྷ། ལ་ཏེ་ལ་ཏེ་བ་ཏེ། རྩི [~tYO] །ཏེ་ཏེ་བ་ཏེ། ལི་ལྷི་ལྷི། བེ་ལྷི་ལྷི། རྩི་ཏེ་ལྷི། རྩི་བ་ཏེ་སྐྱེ། བཅོམ་ལྷན་འ
དས། གཞུངས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོག་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་གའི་ཀླང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་རྩོམ་སུ་ཡི་རང་བཞི།
གང་གིས་ཚོས་སྐྱབ་འདི་ལྷ་བྱེད་འདི་དག་དང་འགལ་བར་བགྱིས་ན།

དེ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཁུངས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་
མོས་ཀྱི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

བདག་གིས་ཀླང་ཚོས་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་གྲོ་བ་བཅེ་བས་སྐྱབ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་བའི་
སྐད་དུ་གཞུངས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོག་རྣམས་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །

{@234A} ལ། །ཏུ་བྱ། ལ་ཏེ། ལྷི་ཏེ་ལྷི། ལ་ཏེ་ལྷི། ལྷ་ཏེ་སྐྱེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གཞུངས་སྐྱེས་ཀྱི་
ཚོག་འདི་དག་གིས་ཚོས་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་དཔག་

ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བསྐྱེད་བར་བགྱིའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མའོ་སྟེ་འདི་ལྷ་བྱེད་འཛིན་ཅིང་། ཚོས་སྐྱབ་པ་དེ་
དག་ལ་འང་བསྐྱེད་བ་བགྱིས་པར་འགྱུར། བདེ་ལེགས་

སུ་བགྱིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དྲི་བ་བྱེད་པ་ལྷིག་ལྷིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས། འཁོར་དེར་འདུས་པར་གྱུར་

ཚོས་སྐྱབ་དང་འགལ་བགྱིད་པ། །དེའི་མགོ་ཚེལ་པ་བདུན་དུ་འགས། །ཡུ་རྫ་ཀ་ཡི་དོག་པ་བཞིན། །གང་ཞིག་ཚོས་སྐྱ་འགལ་བགྱིད་པ། །མ་བསད་པ་ཡི་འགྲོ་གང་དང་། །པ་

བསད་འགྲོ་བ་གང་ལགས་པའི། །འགྲོ་བ་དེ་ནི་དེར་མཚོའོ། །གང་ཞིག་ཚོས་སྐྱ་འགལ་བགྱིད་པ། །ཏིལ་འཚོར་དག་གི་འགྲོ་གང་དང་། །ཏིལ་རྩུང་འགྲོ་བ་གང་ལགས་པའི། །

{@235B} འགྲོ་བ་དེར་ནི་དེ་མཚོའོ། །གང་ཞིག་ཚོས་སྐྱ་འགལ་བགྱིད་པ། །སྲང་ལ་གཡོ་བགྱིད་འགྲོ་གང་དང་། །བྲོ་འཚོས་འགྲོ་བ་གང་ལགས་པའི། །འགྲོ་བ་དེར་ནི་དེ་མཚོའོ། །དེ་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་

ནས་། མདུང་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྲིན་མོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱ་བ་འདི་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་

བར་བགྱིདོ། །བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཆད་པ་སྤང་བ་དང་། །དུག་གཞིལ་བར་བགྱིདོ། །དེ་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲིན་མོ་དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱད་

ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏོ། །ཀྱེ་སྲིན་མོ་དག། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོས་སྐྱ་བ་དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། །བསྐྱེད་པ་དང་། །སྐྱབ་གྱིས་ཤིག། །གང་དག་ཐ་ན་ཚོས་སྐྱ་རྣམས་གངས་

འདིའི་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་འང་མདུང་ཅན་སྤོད་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ན། །གང་དག་ཚོས་སྐྱ་རྣམས་གངས་འདི་མཐའ་དག་ཚུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། །སྤོགས་བམ་

དུ་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་། །མེ་ཏོག་དང་། །བདུག་པ་དང་། །སྤོས་དང་། །ཐོང་བ་དང་། །བྱུག་པ་དང་། །ཐྱེམ་དང་། །ན་བཟའ་དང་། །གདུགས་དང་། །རྒྱལ་མཚན་དང་། །ལྷའི་བདན་དང་།

འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེའམ། མར་གྱི་མར་མེའམ། སྒོ་མར་གྱི་མར་མེའམ། ཅོམཔ་ཀའི་མར་གྱི་མར་མེའམ། བར་ལ་ཀའི་
མར་གྱི་མར་མེའམ། ལྷ་རྟུ་ལའི་མར་གྱི་མར་མེའམ། ལྷ་

{@236A} ལྷ། མའི་མར་གྱི་མར་མེའམ། དེ་ལྷ་བུའི་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་པ་མང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་རིམ་གྱོ་བྱེད་
པ་ལྷ་ཅི་སྒོམ་ཏེ། མཐུང་ཅན་གྱི་དགའོག་དང་

བཅས་པས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། གཟུངས་སྤྲུགས་གྱི་ལེའུ་འདི་བཤད་པ་ན་སྒོག་ཆགས་དུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
ལ་བཟོན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། འདམ་པའི་ཚོས་

པདམ་དཀར་པོ་ལས། གཟུངས་སྤྲུགས་གྱི་ལེའུ་ཚེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པའོ། །། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་

པོ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏེག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅི་ལྟར་
དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

སྐྱེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ན་རྒྱུ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་དཀར་བ་བཞུད་པ་བྱེ་བ་ལས།
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དག་གདའ། བཅོམ་ལྷན་

འདས། གང་ཐོས་པས་ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གོམ་སྦྱིན་དང་། སྤེལ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བམ་མཁའ་ལྷིང་དང་། མི་འམ་ཅི་
དང་ལྷོ་འཕྲུ་ཚེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་

ཡིན་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་
དང་། ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་འདི་དག་གིས་ཐོས་ནས་ཐམས་

{@236B} ཅད་དག་འཇུ་རངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྒྲིན་གྱི་
རྒྱལ་པོའི་དཔ་གང་ཅི་ལགས་པའི་རྩོགས་ཚམ་ཞིག་། དེ་བཞིན་

ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཤམ་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་

པོ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཐུན་ནས། དེའི་ཚོལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་

ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རིགས་གྱི་བྱ། རྩོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་
གང་གྲུའི་རྒྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚོལ་དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་

བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་
ག་ཞེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཐུན་པ། རླུང་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་

ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷ་མོ་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉི་ལྔ་རྗེ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་ཞེས་
བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་

ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་ཉི་ལྔ་རྗེ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་དེའི་བྱང་ཚུབ་

{@237A} ཅ། །སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུའི་འདུས་པ་ཚེན་པོ་བྱུང་ངོ། །གང་གྲུའི་རྒྱུང་བུ་ན་ཅུ་ཚུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་
སྟེད་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་འདུས་པ་བྱུང་ངོ། །དེའི་བསྟན་པ་ལ་

བྱང་མེད་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དང་། རྟུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ཡི་དམགས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་
རིས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་ལག་མཐིལ་ལྟར་

མཉམ་ལ་ཉམས་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །ལྷའི་བེ་རྩུ་ལས་གྲུབ་པའི་ས་ཚུགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅན་དམ་གྱི་ཤིང་ལྡོན་པས་
བརྒྱན་ཅིང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བས་བྲེས་པ། དར་གྱི་ལྷ་ལྷི་

མངོན་པར་རབ་ཏུ་དཔུངས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་པོག་ཤོར་ནས་བདུག་པས་བདུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྡོན་པའི་བྱང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་མཁའ་རྟེན་མདུང་རྒྱུང་གང་

གི་ཚད་ཅམ་བྱས་པ་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་མཁའ་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་ན་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་བརྒྱ་དག །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ལྷོ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་ལ་མཚོད་པ་བྱ་བའི་སྤྱིར། སེམས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་ཐེག་རྟོག་པ་དང་། རོལ་
མོའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཅིང་འཁོད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའང་

བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་
ཚོས་པདམ་དགའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི། ཉམ་

{ @23 7B } ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །
རྣམ་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཞེས་པ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ལྷོ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་དེའི་
ཚོའི་ཚད་ནི་བསྐྱལ་པ་བཞི་ཁྱིམ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏོ། །བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་དང་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་ཚོའི་ཚད་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེའང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་གསུང་རབ་ལ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལོ་
ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུ་འཆག་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་

ཚེན་པོ་བརྩམས་པས་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ལོ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འདས་ནས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་ལེ་

འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་
ཚོམ་ཞིང་མགུ་སྟེ་ཡི་རངས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དགའ་

བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས། དེའི་ཚོའི་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
ལ་བརྩོན་ནས་གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་

{@238A} ༡༡། །བྱ་བའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་བདག་གིས་ཐོབ་པོ་སྟམ་མོ། །དེའི་ཚོའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་

དགའ་བ་དེའང་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་ཉི་ལྔ་འཛིན་པའི་འོད་དཔལ་དང་།

དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཚོན་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས། དེའི་ཚོའི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔལ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྣོམས་པར་ལྷགས་མ་ཐག་ཏུ། དེའི་ཚིང་
ལ་སྣོང་གི་བར་སྣང་ལས་མེ་ཏྲོག་མཚན་རྒྱུ་དང་མཚན་

ར་ཚེན་པོའི་ལྷའི་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་ཚེན་པོ་མཛོན་པར་བབ་པོ། །དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚོན་དཀ་གྱི་སྒྲིན་ཅེས་ཏེ། ཚོན་དཀ་
སྤྱུལ་གྱི་སྣོང་པོའི་ཆར་ཚེན་པོ་མཛོན་པར་བབ་སྟེ། ལྷར་

མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་སྣོམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞོ་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཤམས་མི་མཇེད་འདིས་མི་ཚོགས་ལོ། །ལྷར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་

ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཐོང་ན་དགའ་བ་བྲན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་

{@238B} འཛིན་དེ་ལས་ལངས་སོ། །ལངས་ནས་འདི་སྣོམས་དུ་སེམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལྟར་ནི་རྣམ་པ་
སྤྱུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་དག་གིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་

ནོ་སྣོམས་མོ། །ལྷར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་

དེའི་ཚོ། ཨ་ག་རུ་དང་། དུ་རུ་ཀ་དང་། པོག་གི་ཁུ་བ་ཟེམ་ཅིང་ཚམས་ཀའི་མར་ཡང་འབྲུང་དོ། །ལྷར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་
ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ། རྣམ་གྲངས་འདིས་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་རྟག་ཏུ་སྣོམས་ཟེམ་ཅིང་ཚམས་ཀའི་མར་འ
བྲུང་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷར་མའི་རྒྱལ་

པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བའི་བཟུ་གཉིས་པོ་དེ་འདས་ནས་

རང་གི་ལུས་ལྷའི་རས་གྱིས་ཀུན་ཏུ་དགྱིས་ནས་འཕྲུ་མར་གྱིས་ཞེན་པར་བྱས་ཏེ་བདག་གི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་བྱས་སོ། །བདག་
གིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དང་། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲུངས་འདི་མཚོན་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གི་ལུས་ལ་མེ་འབར་
བར་བྱས་སོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་

{@239A} ལ། །པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
མཐོང་ན་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་མར་མེ་འབར་བ་

དེའི་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངགའི་རླུང་བརྒྱད་ཅུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལྷུབ་པར་གྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་
གི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་གངགའི་རླུང་བརྒྱད་ཅུའི་

བྱེ་མ་སྟེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་

རྩོམ་པ་ཡང་དགའ་བའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་དང་། ཚོས་ལ་མཚོན་པ་ཡང་དགའ་བ་སྟེ། མེ་ཏོག་དང་།
བདུག་པ་དང་། སྟོས་དང་། སྤང་བ་དང་། བྱུག་

པ་དང་། སྤྱེ་མ་དང་། ཞ་བཟའ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷའི་བ་དན་གྱིས་མཚོན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་
མཚོན་པ་དང་། ཅོན་དན་སྐྱུལ་གྱི་སྟོང་པོས་མཚོན་པ་ནི་

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བཤུན་པ་འདི་ནི་མཚོན་གྱིས། རྒྱལ་མི་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྤྱི་བཤུན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །བྲ་
དང་ཚུང་མ་ཐངས་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྤྱི་བཤུན་

པ་འད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བཤུན་པ་བདག་གིས་ལུས་གཏོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོན་པ་འདི་ནི་མཚོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
ནོ། །དམ་པའོ། །མཚོན་གྱི་སྤྱི་བཤུན་པའོ། །བྲ་ལོ་མ་

{@239B} པའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་དག་
གིས་ཚིག་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ནས་དེ་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །སྐར་

མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བའི་ལུས་ལ་འབར་བའོ་བཅུ་གཉིས་

ཀྱི་བར་དུ་ཞི་བར་མ་སོང་ངོ། །དེ་ཕྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་འདས་ནས་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་མཚོན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
མཚོན་པ་བྲས་ཏེ། དེ་ནས་ཉི་འཕྲོལ་ནས་བཙུན་ལྷན་འདས་

དེ་བཞིན་གཤེས་པ་དགའ་བཙུན་ལོ་ལང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉི་ཟླ་འཁེད་པའི་འོད་དཔལ་གྱི་གསུང་
རབ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་མཚོན་པས་བྱིན་པའི་བྱིམ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་ལ་མོ་

གྲང་བཅས་བཞིན་དུ་པང་པར་བརྟུན་ཏེ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ། དེའི་ཚོ་

རང་གི་ཕ་མ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་མཚོག་འདི་ན་བདག་འཚབ་ཅིང་། །དེར་གནས་བདག་གིས་ཉིང་འཛིན་
ཐོབ། །བདག་གིས་ལུས་པངས་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །བརྩོན་

{@240A} ལྟ། །འགྲུས་སྲ་བརྩམས་བརྟུལ་ལྷགས་ཆེ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ།
དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་སྐྱེས་ནས། རང་གི་ཕ་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཡབ་
ཡུམ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་བདག་གིས་

མཚོད་ནས། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁའ་པའི་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་འཛོམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའ
ང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐོག་བརྒྱ་སྟོང་

གཏམས་པ་དང་། དགྲིགས་པ་དང་། མི་འཇུགས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུས། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལས་ཐོས་པར་གྱུར་པའི་
བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

བཙོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཟླ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་དེ་ད་ལྟར་ཡང་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་གཞེས་
ཀྱི། ཡབ་ཡུམ། བདག་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེའི་

རྒྱུད་དུ་མཚིས་ན་ལེགས་སོ། །དེར་མཚིས་ནས་ཡང་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་མཚོད་པ་བགྱིའོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །སྐར་མའི་
རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ།

དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེའི་ཚོ། རྣམ་མཁའ་
ལ་ཤིང་ཏུ་ལ་བདུན་ཙམ་དུ་མངོན་པར་འཕགས་

{@240B} ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁང་བ་བརྟེན་པར་སྐྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་དྲུང་དུ་
སོང་སྟེ་སྤྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁབས་ལ་མགོ་བོས་སྤྱག་བཅའ་

ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ལན་བདུན་བསྐྱར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་
བཏུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱག་བཅའ་ཏེ་ཚིགས་སུ་

བཅད་པ་འདིས་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །དཔའ་བོ་མི་དབང་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་ཐལ། །སྤྱོགས་བཅུ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་
མངོན། །བདེ་ག་ཤེགས་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་མཚོན་

མཚོག་བགྱིས། །མགོན་པོ་ལྟ་བུའི་སྤྲད་དུ་བདག་འདིར་མཚིས། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་
ཤེས་པ། དེའི་ཚོ་བུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྤྲོས་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཟླ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཁྱོད་དྲུང་བཞུགས་
སམ། སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་

ཤེས་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཟླ་དྲི་མ་
མེད་པའི་འོད་དཔལ་གྱིས། བུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

{@241A} །ཉ། །དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་དོ། །
རིགས་ཀྱི་བྱ། ར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་

དུས་ལ་བབ་སྒྲེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བ། ང་ཚོ་ཟད་པའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁྱོད་སོང་ལ། ངའི་ཁྱི་ཞོམས་ཤིག་དང། ང་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་

ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་ཉི་ཟླ་འི་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་གྱིས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་
ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟན་པ་འདི་ངས་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་

སུ་གཏད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི་དག་དང། ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་འདི་དག་དང། སངས་རྒྱལ་གྱི་
བྱང་ཆུབ་འདི་དག་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

འདི་དག་དང། རིན་པོ་ཆེའི་མཁའ་རྟེན་འདི་དག་དང། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་འདི་དག་དང། ངའི་བསྟོན་བཀའ་བྱུང་
པའི་ལྷའི་བུ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་བ། ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིང་བསྐལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་བ། ངའི་རིང་བསྐལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེར་

{@241B} གྲིས་ཤིག་ །རིང་བསྐལ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་གྲིས་ཤིག་ །མཚོན་རྟེན་སྟོང་ཤྲག་མང་པོ་གྲིས་ཤིག་ །སྐར་
མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉི་ཟླ་འི་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་གྱིས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་རྣམ་མོ་ནམ་གྱི་ཆ་སྤྲོད་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་
མེད་པའི་སྤྲོད་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་

འདས་སོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བས།

བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་ལྔ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་དཔལ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདས་པར་རིག་སྟེ།
ཅན་དེ་སྤྲོད་ལ་གྱི་སྟོང་པོ་སྤྲོད་ལས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྤྲོ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཞི་བར་རིག་ནས་རིང་བསྐལ་བསྐལ་ཏེ་དུ་ཞིང་ཚོངས་བཏབ་ནས་
སྟོ་སྟེགས་འདོན་ཏེ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་

ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་
དགའ་བ་དུས་ཏེ་ཚོངས་བཏབ་ནས་སྟོ་སྟེགས་འདོན་ཏེ།

{@242A} ཅ། །རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བ་དུན་གྱི་བུམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། དེ་དག་གི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་བཅུག་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་

བུན་གྱི་མཚོན་རྟེན་འཕང་དུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུག་པ་གཏུགས་ཀྱི་ཐོང་བས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། དར་དང་
རྗིལ་བུ་ལེགས་པར་དཔུངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱེད་

ཏེ། དེས་མཚོན་རྟེན་དེ་དག་བྱས་ནས་འདི་སྟོན་དུ་བསམས་ཏེ། བདག་གིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉི་ལྔ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་
དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོ་གཏུང་ལ་མཚོན་

པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་
གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་མཐོང་ནས་དུས་ཏེ་ཚེ་ངེས་བཏབ་ནས་སློལ་སྤྲུགས་འདོན་ཅིང་
གཉེན་ལ་གཉེན་འདི་སྐད་སྒྲིམ་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སློབ་དཔོན་

རྗེས་སུ་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་ད་ལྟར་
ཡན་ལག་མ་ཚང་ཞིང་ལག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

{@243A} ལྟ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀྱུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་

ན་དགའ་བ་དེས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་དང་། ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ལ་
སློལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། ཁོ་བོའི་ཡན་ལག་ཉམས་པར་

མཐོང་བས་མ་དུ་ཞིག་། ཚེ་ངེས་མ་འདེབས་ཤིག་། སློལ་སྤྲུགས་མ་འདོན་ཅིག་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། རྫོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ཀྱ། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་ཞིང་གཞིས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཁོ་བོས་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་གི་ན་སྤར་བདེན་

པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚོགས་གང་གིས་བདག་གི་ལག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་
པའི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་བཏང་བས། བདག་གི་ལུས་

གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་དེས། བདག་གི་ལག་པ་འདི་སྡོན་གྱི་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག
།ས་ཚེན་པོ་འདི་ལན་དུ་གཏུག་གཡོས་པར་གྱུར་ཅིག །བར་

སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཚེན་པོ་མོ་ལ་ཅིག་ཅིས་བྱས་སོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་གཏུག་ཏུ་
རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@243B} དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེས། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་
རྒྱབས་དེ་བྱས་མ་ཐབས་ཏུ་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

འདི་རྣམ་པ་དུ་གཏུག་གཡོས་སོ། །སྤོང་གི་བར་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཚེན་པོ་མངོན་པར་བབ་པོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

མཐོང་ན་དགའ་བ་དེའི་ལག་པ་དེའང་། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
གྱི་སྤོང་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོང་བས་བསྐྱེད་པ་

དེས་སྡོན་གྱི་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་གཏུག་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྤོང་སོམ་ཉིད་མ། ཡིད་གཉིས་སམ། ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བར་གྱུར་ན་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་གཏུག་ཏུ་རྒྱས་པ་

མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤོང་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཏུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་གཏུག་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་
ཤེས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་

སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་དེའི་ཚོད་དེའི་དྲུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་

{@244A} ཨ། །པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐྱོན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་བྱ་དགའ་བ་བྱེ་བ་ཞབས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་དེ་

སྟོན་བྱེད་དོ། །ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའང་བྱེད་དོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། རིགས་
གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་

པ་ལ་ཡང་དགའ་བར་ཞུགས་པ། སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདི་འདོད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའ
ི་མཚོད་རྟེན་དེ་དག་ལ་རྟེན་པའི་མཐོང་བོ་འབར་

བར་བྱེད། །ལག་པའི་སོར་མོའམ། རྟེན་པའི་སོར་མོ་གཅིག་གམ། ཡན་ལག་གཅིག་གམ། ལག་པ་འབར་བར་བྱེད།
།བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་

པའི་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཚེས་མང་དུ་སྦྱེད་དོ། །རྒྱལ་སྤིད་ཡོངས་
སུ་བཏང་བས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོ། །རྒྱུང་མ་དང་། བྱ་

མོ་དང་། བྱུ་མོ་མངས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན
ནགས་ཚལ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ། རི་

དང་བཅས་པ། འབབ་རྒྱུའི་དངོ་དང་། མཚོ་དང་། མཚེའུ་དང་། རྫོང་པ་དང་། ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་
བཏང་བས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་

{@244B} མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་གང་གིས་སྒོར་གསུམ་གྱི་སྒོར་ཆེན་པོའི་འཇིགས་

ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེན་པ་བྱིན་ན།

སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས། དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་

ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས། ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅེས་འཇིགས་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་སྟེན་ཅིག་སྐྱེད་པ་དེ་སྟེན་དུ་མི་སྐྱེད་དེ། དེའི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་མང་བར་བཤམ་གྱི། སྒོར་གསུམ་གྱི་སྒོར་ཆེན་པོའི་འཇིགས་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེན་པ་བྱིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན། འབབ་ཚུའི་དངོ་དང་མཚོ་དང་མཚོ་ཕྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱ་མཚོ་ནི་མཚོ་གཏུ་གླུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་

{@245A} རྟུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤམ་པའི་མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཚོ་གཏུ་གླུར་

པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རི་ནག་པོ་དང་ཁོར་ཡུག་
དང་ཁོར་ཡུག་ཚེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རིར་བཞི་

རིའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། མཚོག་ཏུ་གླུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ནང་ན། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། མཚོག་ཏུ་གླུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་
མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་

ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ལྷ་བཞི་འོད་བྱེད་པའི་མཚོག་ཏུ་གླུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་
ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འ
དི་ཞི་ལྷོ་བ་བྱེད་པ་ཞུགས་པ་བརྒྱ་སྟོང་བས་ལྷག་པར་འོད་

བྱེད་པའི་མཚོག་ཏུ་གླུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལྷན་པ་ལྷན་གནག་ཐམས་ཅད་

{@245B} སེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་
ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདྲ་མི་དགོ་བའི་ལྷན་པ་ལྷན་གནག་

ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷན་
ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བརྒྱ་བྱིན་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་

དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་
པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདྲ་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པས་གསུངས་

པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ནི་ཚངས་

འི་སྒྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཕའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་

པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདྲ་སེམས་ཅན་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་ཕའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པ་དང་། ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་

{@246A} ལྟ། །དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་

པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདྲ་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པས་གསུངས་
པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་མངོན་

པར་འཕགས་ཏེ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། གང་
དག་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་འདི་འཇིག་པ་དེ་དག་གྱུར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་
མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་

པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའང་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་ལེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་
མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་

མངོན་པར་ཤེས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་

{@246B} ཐབས་གསོལ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་
པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་
ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་

པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱོམ་པ་རྣམས་ལ་མཚོའུ་དང་འབྲའོ། །གྲང་བས་

ཉེན་པ་རྣམས་ལ་མེ་དང་འབྲའོ། །གཙུག་ལྷན་རྒྱལ་པོས་དང་འབྲའོ། །ཚོང་པ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་དང་འབྲའོ། །བྱ་
རྣམས་ལ་མ་དང་འབྲའོ། །ཁ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་གྲུ་

དང་འདྲའོ། ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པ་དང་འདྲའོ། །མུན་པ་མུན་གནག་གིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་མར་མེ་དང་འདྲའོ།
ཁོར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲའོ། །ཁམས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོ་རྒྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །འབབ་ཚུ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲའོ། །མུན་པ་མུན་གནག་ཐམས་
ཅད་མེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མ་དང་འདྲའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་

པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདར་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །ཉན་

{@247A} ༡། ཐམས་ཅད་གཅོད་པའོ། །འཁོར་བའི་བཅིང་བ་ཉམ་ང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱེད་པའོ།
།སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་

ཤེས་པ། གང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་པ་དང་། གང་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། གང་
ཡི་གེར་འདྲིར་འཇུག་པ་དང་། སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་

ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟུང་ངམ། བསྟན་ཏམ། ཐོས་སམ། ཡི་གེར་
བྲིས་སམ། ཡི་གེར་འདྲིར་འཇུག་གམ། སྤྲེགས་

བམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཅུན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། མཚོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་།
བདུག་པ་དང་། སྒྲིམ་དང་། སྤོང་བ་དང་། ལྷག་

པ་དང་། སྤྱེམ་དང་། གོས་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱོད་དང་། ཉ་བཟའ་དང་། ཐལ་མོ་
སྤྱར་བའི་ལས་དང་། མར་གྱི་མར་མེའམ།

འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེའམ། རྫོས་མར་གྱི་མར་མེའམ། ཅམཔ་ཀའི་མར་གྱི་མར་མེའམ། ལྷ་མ་དང་། ལྷ་མར་དང་། སར་ཤ
ཀ་དང་། ལྷ་བ་མ་ལི་ཀའི་མར་གྱི་མར་མེའམ།

མཚོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་དག་གིས་བསྟོན་སྟེ་བྱེད། བཅུ་ལྷ་དང་། རིམ་གྲོར་བྱེད། མཚོད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟེན་ཅིག་འཕེལ་བར་

{@247B} འགྲུར་བའི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་མཐའ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་
རྟོགས་པར་མི་ལུས་སོ། །རྣམ་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་

ཤེས་པ། གང་ཞིག་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ལེའུ་འདི་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ
རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག

པར་ལུགས་པ་དེ་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་མེད་གཅིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
ཐོས་ནས་འཛིན་ན། དེ་ཉིད་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཐ་མར་འགྲུར་

རོ། །རྣམ་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བྱུང་མེད་གང་ལ་ལས་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་གྱི་སྦྱོར་
བའི་ལེའུ་འདི་ལྟ་བུར་ཐ་མར་ལ་ཐོས་ནས་ལྟོན་ཏེ་བྱེད་

པ་དེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། གང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
ག་ཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་ཚོ་དཔག་མེད་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་བལྟུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ་དེར།
དེ་པད་མའི་སྟོང་པོའི་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེ་སྤང་གིས་མ་ཡིན། གཏི་མུག་གིས་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་
གྱིས་མ་ཡིན། སེར་སྤྲོས་མ་ཡིན། ཁྲོ་བས་མ་ཡིན། གཞོན་

{@248A} ལྟ། །སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་
ཚོས་ལ་བཟོད་པ་འདྲ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་

མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་
ཐོབ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གྲུའི་རྣམ་པར་གྲུབ་ཏུ་

རྩ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་
དས་དེ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་བར་མིག་གི་དབང་པོ་

ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིན་པར་འ
གྱུར་ཏེ། གང་ཁྲོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས། བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ལྟོས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ལྷན་སྐྱབས་པ་དེའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟངས་མཐོས་པ་དང་། ལ་ཏོན་

བྱས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཚན་གཞན་དག་ལ་འདྲ་བུ་བསྟན་པ།
རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་

བྱ་ཁྲོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདྲུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་མེས་ཚོགས་པའམ་རྩལ་ཁྲེའ་བར་མི་རྣམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདྲུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་

{@248B} བརྒྱ་མཚོ་གིས་ཀྱང་བཤད་པར་མི་རྣམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདུད་ཕྱིར་ཚོལ་བ་བཅོམ་མོ། །སྲིད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་དོ། །དགྲའི་ཚོར་མ་དུག་གསུམ་སོ། །སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཚོ་གིས་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁྱོད་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་
པུ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ཉམ་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱལ་

སམ་བྱང་རྒྱལ་མེས་སྐུ་དཔལ་གང་གིས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཀྱང་རུང་། ཉིང་ངེ་འཇིག་གྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཟེལ་གྱིས་

གཞོན་པར་མི་རྣམས་སོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བྱང་རྒྱལ་མེས་སྐུ་དཔལ་མེས་སྐུ་
དཔལ་ཚེག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་

འགྱུར་རོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། གང་ལ་ལས་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་གྱི་སྦྱོར་བའ་
འཁྲུ་འདི་བཤད་པ་ཐོས་ནས། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་

བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོ་ལ་ལས་ལྷན་ལའི་དྲི་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེའི་ལུས་ལས་ཀྱང་ཚན་དཔག་གི་དྲི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་
གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཆད་པ་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱུང་།

བྱིན་པ་དེའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་གི། ངས་ད་ལྟར་གང་དག་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐར་
མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ལྟ་བུས་

{@249A} ༩། །ན་བྱང་རྒྱལ་མེས་སྐུ་དཔལ་མེས་སྐུ་དཔལ་ཚེག་པོ་མེས་སྐུ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བའི་ལྷ་
ལྷོ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ལེའུ་འདི་ཅི་ནས། ཕྱི་མིའི་ཚོ་ཕྱི་མའི་

དུས་ལྔ་བརྒྱུ་པ་ཐམ་ལ་ཇོ་མཚུངས་ལྷན་འདྲེན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་མི་འགྲུང་བ་དང་། བདུད་རླིག་ཚན་གྱིས་གྲགས་མི་རྟེན་པ་
དང་། བདུད་གྱི་རིས་གྱི་ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོན་ཕྱིན་

དང་། ཇི་ཟེན་དང་། ལྷ་ལ་བུམ་རྣམས་གྱིས་གྲགས་མི་རྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངས་ཁྱེད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །སྐར་མའི་
རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་

ལྷ་བས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཇོ་མཚུངས་ལྷན་འདྲེན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་མི་འགྲུང་བ་དང་། བདུད་རླིག་ཚན་གྱིས་གྲགས་མི་རྟེན་པར་བྱ་བའི་
ལྷ་ལ་བུམ་རྣམས་གྱིས་གྲགས་མི་རྟེན་པར་བྱས་ཏེ། ཚོས་གྱི་རྣམ་

གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་ལྷ་ལ་ཀན་གྱི་མི་ལྷན་གོ་རྒྱུ་བས་མ་ཡིན། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བས་མ་ཡིན་ཞོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་
པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ།

གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་གང་ལ་ལས་མདོ་སྤེལ་དེ་འཛིན་པའི་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་
དེ་མཐོང་ན། དེ་ལ་ཚན་ཅོད་གྱི་སྤྲེལ་དང་། ལྷ་ལྟེ་ལ་སྤོན་

པོས་མངོན་པར་གཏོར་བར་བྱའོ། །མངོན་པར་གཏོར་ནས་ཀྱང་འདི་སྣམ་དུ་རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྲེལ་པོར་འ
གྲོ་བར་འགྱུར། འདི་ནི་ [~RTZWA] འཛིན་པར་འགྱུར། འདི་ནི་

{@249B} བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྲེལ་པོར་ [~RTZWA] འདིར་བར་འགྱུར། འདི་ནི་བདུད་གྱི་སྤྲེལ་པོ་མམ་པར་བྱེད་པར་འ
གྱུར། འདི་ནི་ཚོས་གྱི་དུང་འབྲུད་པར་འགྱུར། འདི་ནི་ཚོས་གྱི་རྩ་བརྟུང་བར་འགྱུར། འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
བརྒྱལ་བར་

འགྱུར་རོ་སྣམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། རིགས་གྱི་བྱུང་
མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་

ཞུགས་པས། མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཡོན་
ཏན་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་འདྲ་བ་དག་བཤམ་པ་

དེ་འདྲ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྣོན་གྱི་སྦྱར་བའི་ལེའུ་འདི་བཤམ་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གིས་རྒྱ་བམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པའི་

གཟུངས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་དེས་ཀྱང་། ལྷན་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་

ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དེ་ལྟར་ཁྲིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་
དྲིས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཀོ། །དམ་

པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྣོན་གྱི་སྦྱར་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་
བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཙུག་

{@250A} ཟླ། །པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྟུང་བྱུང་བས་དེའི་ཚོ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྒྲིབ་
མཚན་གྱི་མཛོད་སྤྲུལ་ནས་འོད་ལྷུང་སྟེ། འོད་དེས་ཤར་སྟོན་གས་

སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་གང་གྲུའི་རྒྱུང་བཙུག་གྱི་བྱེ་བ་སྟོང་དག་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་གང་གྲུའི་རྒྱུང་བཙུག་

བརྒྱད་གྱི་བྱེ་བ་སྟོང་དེ་དག་འདས་པ་དེ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་པ་དམའི་འདབ་མ་རྩི་མ་མེད་པ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་རྟོག་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་
གཞེས་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་རྒྱ་ཚེན་པོ་

ཚད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བཏྟལ་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་

ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་དེས་མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་གང་བཏང་བ་དེས། དེའི་ཚོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
བརྒྱན་པ་དེ་སྣང་བ་ཚེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། །འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་པའི་ཚེན་པོ་སངས་སང་
པོའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། རྫོན་ཡང་

{@250B} དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མང་པོའི་འོད་ཟེར་དེ་ལྟ་བུ་
མཐོང་ཞིང། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་སང་པོའི་དབྱངས་

གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། དམ་པའི་ཚོས་
པ་དམ་དཀར་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། རྩི་མ་མེད་པས་བྱིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ།

སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ལྷ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐུག་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འ
ཛིན་ཐོབ། ལྷ་བསྐྱོན་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ལྷ་ཐམས་ཅད་

ལ་མཁས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། དད་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཐོབ། ལྷ་འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཉིང་

དེ་འཛིན་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་ཏ་ལ་ལའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ཇི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཐོབ། ཇི་མ་མེད་པའི་སྤྲིང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

ཐོབ། ཟད་པར་རྒྱལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ཉི་མའི་འཁོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱུངས་ཀྱིས་

ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ། བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ཉི་མའི་འཁོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱུངས་དེའི་ལུ་

{@251A} ལྟ། །ལ་འོད་དེས་ཐོག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདམའི་འདབ་མ་

ཇི་མ་མེད་པ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་ལྷན་ལྷན་རྒྱས་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་
དབྱུངས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས།

བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
བ་དང་། ལྷན་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེད་བཀུར་བསྐྱེད་

དང་། འཇམ་དཔལ་གཞི་ལྷན་ལྷན་གྱིས་པ་དེ་འདབ་བལྟ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དེ་འདབ་བལྟ་བ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དེ་འདབ་བལྟ་བ་

དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་ལྷན་ལྷན་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དེ་འདབ་བལྟ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་དཔལ་ལྷན་པར་ཅན་དེ་འདབ་བལྟ་བ་

དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེའང་བཟོ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡང་དག་འཕགས་དེའ
ང་བཟོ་བའི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་

མཇེད་དུ་མཆོད་པོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལུག་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཙུག་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
པད་མའི་འདབ་མ་འི་མེད་པ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མི་

{@251B} ཏེག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་པའི་དབྱངས་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་བཀའ་རྒྱུ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་ལྟོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་

དེར་སོང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ནས་ངན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དེ་ནི་མཐོ་
དམན་ཅན་དང་། ས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། རི་ནག་པོས་གང་བ་དང་།

འཇིག་ངན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བའོ། །བཙུག་ལུག་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཙུག་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱ་སྐབ་པ་དེའང་སྐྱ་སྐྱེད་པོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ལུས་སྐྱེད་པོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་ལྟོད་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པ་ནི་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ཉི་ལྔ་སྟོང་
པོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་ངའི་ལུས་ནི་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྱག་དུག་ཅུ་

ཅུ་བརྒྱད་ཡོད་པོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་ལྟོད་ནི་མཛེས་པ་བཟོ་བ་སྤྲུག་པ། གཟུགས་བཟང་བ། ལ་དོག་བཟང་པོ་རྒྱས་པ་མཚོག་དང་
ལྷན་པ། བསོད་ནམས་བརྒྱ་སྟོང་བས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་

པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་དེ་ལྟ་བུས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དུ་སྤྱི་ལོ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་

གྱི་ཞིང་དེ་ལ་ངན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེད་ཅིག། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
སང་སང་པོའི་དབྱུངས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་

{@252A} ཨྱ། །ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདམའི་འདབ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་
སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་

ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་
དང། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང།

དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་བཀོད་པ་དང། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མི་མཇེད་དེར་མཚོའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱུངས་གྱིས་དེའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་ནས་མ་གཡོས་ཤིང། ལྷན་དེ་ལས་
མ་ལངས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ཏིང་ལེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་

ལྷགས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱུངས་དེ་ཏིང་ལེ་འཇིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་
མི་ཐག་ཏུ། དེའི་མོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་

དུ་བྱོན་གྱི་སྤང་པོའི་རི་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་གདན་གྱི་དྲུང་དུ། པདམ་ཚུ་བཞི་གསེར། འདབ་མ་ནི་དདུལ་
སྟོང་པོ་ནི་པདམ་དང་ཞེ་ཚོའམ་ཅི་ལས་གྲུབ་པ་བྱེ་བ་ལྷག

ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པས། པདམ་བཀོད་པ་བྱུང་
བ་དེ་མཐོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

{@252B} བཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་སྐྱབས་པ་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྟར་ཚུ་བཞི་གསེར། འདབ་མའི་དུལ་སྟོང་པོ་ཞི་པ་དམ་དང་། ཞེ་

ཚོའམ་ཅི་ལས་གྲུབ་པའི་པདམ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱུད་ཅུ་ཚུ་བཞི་གདའ་བ་འདི་སྲིད་ལྷན་ལགས། དེ་རྒྱུ་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་

གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ཞེ་ཉར་རྫོགས་ལོགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདམ་འདི་འདབ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་རྒྱུར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱུངས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ང་ལ་

བཏུ་བ་དང་། ལུག་བྱུ་བ་དང་། བསྟེན་བཀའ་བྱུ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་འོངས་

བ་དེའི་སྲ་ལྷས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་པས་འདི་རྒྱུ་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚུ་བའི་ཚོགས་ཅི་

{@253A} ཟླ། །བཀྱིས་ན། དགོ་བའི་ཚུ་བའི་ཚོགས་བསགས་པ་དེས་འདི་ལྷ་བུའི་ཁྱད་པར་འདི་ཐོབ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིང་ལེ་འཇིན་

གང་ལོ་དཔའི་ཉིང་ཅེ་འཛིན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་མཉམ་པར་བགྱིད། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་ཉིང་
ཅེ་འཛིན་དེ་ལ་དཔར་བགྱིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །ཁ་དོག་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །གཟུགས་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །རྟགས་ཅི་འདྲ་བ་དང་།
དབྱིབས་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །དེ་ལྷོ་དཔ་ཅི་ལགས་པ།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་བཞུ་བར་བགྱིད། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བད་ལྟས་གང་གིས་
བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདྲིར་མཆོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདུ་ལྟས་ཤིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ལེགས་པར་མཛེད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལྷན་ཐུབ་པས། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱུས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་རིན་ཆེན་མང་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཅི་ནས་བདུ་ལྟས་གང་གིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་

{@253B} པོའི་དབྱངས་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདྲིར་མཆོ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདུ་ལྟས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
མཛེད་ཅིག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་རིན་ཆེན་མང་གིས་དེ་འི་ཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱངས་བསྐྱེད་པའི་

ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྲུང་པ་འདི་རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱེད་གྱི་མཐུ་མཐོང་བར་དགའ་བས་རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱེད་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་འོག་ཅིག་ཅིས་དེ་ལྟ་བུའི་

བདེ་མཇེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་སངས་པོའི་དབྱུངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་པདམའི་འདབ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་སྐྱར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏྲོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ལྷུག་
བཅོམ་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་

པ་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྲུར་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་འོངས་ཏེ། ཞིང་དག་ནི་རབ་ཏུ་གྱུ་བར་བྱེད།
པདམའི་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབབས། སིལ་སྟན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

{@254A} ཟླ། །བརྒྱ་སྟོང་ནི་ལེན་ཅིང་། མིག་ནི་ཡུན་ལ་སྟོན་པོའི་འདབ་མ་འདྲ། བཞིན་ནི་ལྷན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྟོང་བས་ལྷག། །ལུས་གྱི་མདོག་ནི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་

འདྲ་ལ། ལུས་བསོད་ནམས་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ནི་བརྒྱན། དཔལ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་འབར། གཟི་བཅིང་གྱིས་ནི་འིན་ཏུ་ལྷག་གར་
གྲུར། ལུས་ནི་མཚོན་རྣམས་གྱིས་རྣམ་པར་སྐྱེས།

ལུས་སྲིད་མེད་གྱི་བུའི་ལུས་ལྟར་ནི་མཁྲེགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་ལྷགས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཏ་
ལ་བདུན་ཅུམ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་

གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་འོངས་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདི་གལ་བ་དང་། བྱོན་
ཕུང་པོའི་རི་གལ་བ་དེར་འོངས་ཏེ་ཕྱིན་ནས། ཁང་པ་

བརྟེན་པ་དེ་ནས་བབས་ཏེ། བརྟེན་རི་བའི་མུ་ཏིག་གི་སྤང་བ་ཐོགས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་ནས་
ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་

མགོ་བོས་ཕྱག་བཅུལ་ཏེ། ལན་བདུན་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བའི་སྤྱིར་མུ་ཏིག་གི་སྤང་བ་
ཕུལ་ལོ། །ཕུལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་

ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་པདམ་འ
ི་འདབ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་སྐྱར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་

{@254B} གུ་རུ་རྒྱུས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཞོན་པ་ཉུང་ངམ། ཉམ་ང་བ་ཉུང་ངམ། བསྐྱོད་པ་ཡང་ངམ། ལྟོབས་
དང་བདེ་བར་གནས་སམ་ཞེས་སྟུན་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་

འདི་སྐྱད་ཅེས་ཀྱང་གསུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་བཅོད་དམ། གཞེས་སམ། ཁམས་རྣམས་མཐུན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་རྣམས་གོ་སྤྲུལ་འམ། གདུལ་སྤྲུལ་མ། གསོ་

སྤྲུལ་མ། གཙང་མ་འདོད་དམ། ཉ་ཅང་འདོད་ཆགས་མི་དེད་དམ། ཉ་ཅང་ཞེ་སྤང་མི་དེད་དམ། ཉ་ཅང་གཏི་ལུག་མི་དེད་དམ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་ཤིན་

ཏུ་ཕྱག་དོག་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། སེར་སྤྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། མར་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། མར་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དགོ་སྐྱོད་དུ་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྲམ་ཟེར་མི་

འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོག་པར་ལྷ་བམ་ཡིན་ནམ། སེམས་མ་དུལ་བམ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་

འདུད་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་བཅོམ་མམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པས་འདས་པ་རིན་ཆེན་མང་དེ།

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཚོད་རྟེན་གྱི་ནག་ན་བཞུགས་པ་ཚོས་གསན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམ་མི་མཇེད་དུ་གཤེགས་
སམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་

{@255A} ལྟ། རིན་ཆེན་མང་ལ་འང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་འདྲི་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་
མང་དེ་བཟོད་དམ། གཤེགས་སམ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་རིང་དུ་གཞེས་སམ་ཞེས་གསུང་དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་ཀྱང་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་དེའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྐྱེ་བལྟ་མར་བགྱིའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་དེའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྐྱེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། དེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྷ་གྲུ་ཐུབ་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡོངས་

སྲུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རིན་ཆེན་མང་དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འཇིགས་པ་དབྱེས་འདི་བཅོམ་

ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སྲུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
རིན་ཆེན་མང་མཐོང་བར་འཆལ་ལྟོ་ནས་མཆིས་སོ། །

{@255B} དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་
ཆེན་མང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འཇིགས་པ་

དབྱེས་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲོད་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་
པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྡན་ལྡན་གྱི་སྲུབ་པ་

མཐོང་བར་འདོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞིན་
རྣམ་གྱུར་པ་བཟོ་བའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །

ལེགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་དམའི་དཔལ་གྱིས་འདི་རྣམས་ཅེས་
གསུངས་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འཇིགས་པ་དབྱེས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གི་དྲུང་དུ་སྡོམ་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་བསྐྱུག། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྡན་ལྡན་གྱི་སྲུབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་པ་དམའི་དཔལ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་

དོ། །རིགས་གྱི་བྲུ་སྒོམ་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ན་དགའ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཟུགས་ཐམས་
ཅད་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

{@256A} ཨྱ། །པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་འ
ཇིག་རྟེན་མཆོག་པ། རློམ་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ།

སྐྱུ་ལེན་པ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱིན་དང་རྣམ་རྒྱུ་ལ་པོ་ཞེས་བྲུ་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་
དུ་བྱུང་སྟེ། རིགས་གྱི་བྲུ་ བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་སྤྱིན་དང་རྣམ་རྒྱུ་ལ་པོ་དེ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འདི་དབྱངས་གྱིས་སེལ་
སྟོན་བརྒྱ་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱངས་ཏེ། ལོ་ཁྲི་ཉི་ལྔ་སྟོང་དུ་

མཚོན་པ་བྲུས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །རིགས་གྱི་བྲུ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱིན་དང་
རྣམ་རྒྱུ་ལ་པོ་འགྲུ་སྐྱུང་རབ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འདི་དབྱངས་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་ཐོབ་པོ། །དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱིན་དང་རྣམ་རྒྱུ་ལ་པོ་ལ་མཚོན་པ་བྲུས་ཤིང་སྟོན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དེ་དག་ཡུལ་བ་དེ། གཞན་
ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྤྱོད་སོམ་ཉི་འམ། ཡིད་གཉིས་

སམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གྱུར་ན་རིགས་གྱི་བྲུ་སྒོམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས། རིགས་གྱི་བྲུ་ གང་གིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་

{@256B} ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱིན་དང་རྣམས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་མཚོན་པ་བྱས་པ་དང་། ལྷོད་དེ་དག་ཀྱང་
ཕུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འུ་

དབྱངས་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འུ་དབྱངས་དེ་ནི། སངས་
རྒྱལ་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ། སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་

སྟོང་མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་བྱས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་
སངས་པོ་འུ་དབྱངས་འདི་ས་སྟོན་ཡང་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ཡུན་

འདས་གང་གའི་ལྗོངས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེན་མཐོང་དོ། །པད་མའི་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
སངས་སངས་པོ་འུ་དབྱངས་འདི་མཐོང་ངམ། པད་མའི་དཔལ་

ཀྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ཡུན་འདས། མཐོང་ལགས་སོ། །པད་བར་ག་ཤེགས་པ། མཐོང་ལགས་སོ། །བཙུག་ཡུན་འདས་
ཀྱིས་བཀུར་སྐྱེལ་པ། པད་མའི་དཔལ་། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་སངས་པོ་འུ་དབྱངས་འདི་ནི། གཟུགས་མང་པོས་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་
ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལ་ལར་ནི་

ཚོངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་
དབང་ཕྱུག་ཚེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་དམག་

{@257A} ཟླ། །དཔོན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་མཚོག་གི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་འཁོར་འོས་བསྐྱུར་བའི་
གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་

གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་ཚོང་དཔོན་གྱི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་ཁྱིམ་བདག་གི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་གྲོང་མིའི་
གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་བུ་མ་ཟེའི་གཞུགས་

ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་ཏེ། ལ་ལར་ནི་དགོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་
ནི་དགོས་པའི་མའི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་

གྱི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་མའི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་ཚོང་དཔོན་གྱི་ཚུང་མའི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་
ནི་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མའི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་

ནི་གྲོང་མིའི་ཚུང་མའི་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་སྲུང་འཁྱོམ་གཞུགས་ཀྱིས། ལ་ལར་ནི་བུ་མའི་གཞུགས་ཀྱིས་བྱང་ཅུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོའི་དབྱང་

དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞུགས་འདི་སྟོན་
ཅིག་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོའི་སངས་སངས་པོའི་དབྱངས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཏེ།
ཁ་ཅིག་ལ་ནི། གོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་བར་གྱི་བྱང་

{@257B} ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་སངས་པོའི་དབྱངས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཞུགས་

ཀྱིས་ཁ་ཅིག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་མི་འམ་ཅིའི་གཞུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་སྤོངས་ལྗོངས་པོའི་
གཞུགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་སང་སང་པོའི་དབྱངས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཏེ།
།སེམས་ཅན་དཔྱུ་ལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ག་ཤིན་

རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་
པོ་སང་སང་པོའི་དབྱངས་སྐྱོབ་པར་འགྲུར་རོ། །བཅུན་མོའི་

འཁོར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་
དབྱངས་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ།

དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་
སྟོན་ཏེ། །པདམ་འི་དཔལ་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱངས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@258A} །ཟླ། །དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་སང་པོའི་དབྱངས་འདི་དེ་སྟེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པས་དམ་པའི་
ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་རྗེ་འཇུག་ལ་ཡང་ཉམས་པ་མེད། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སང་

སང་པོའི་དབྱངས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་སྟེད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ན་སྣང་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གཞན་གང་གཉིད་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ནའང་། བྱང་ཚུབ་

སྒོར་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་པད་མའི་དཔལ་
གྲིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོའི་རྟེང་པེ་འཛོལ་ཐོབ་པར་

{@260A} ལྟ། །གྱུར་རྟོ། །དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། སང་སང་པོའི་དབྱངས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་
གསུམ་པའོ། །དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ།

བམ་པོ་བཅུ་གསུམ་པ་སྟེ་ཐ་མ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ།
སྟོ་གྲོས་ལྷག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུར་ནས་དུས་མོ་གཡས་

པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་གཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
རྒྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ཅིའི་སྐད་དུ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ཅེས་
བསྟེ། དེ་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྲིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་རྟོ། །རིགས་ཀྱི་བྲ། འདི་
ལ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྟོར་ཇི་སྟེད་

ཅིག་སྐྱུག་བསྐལ་གང་དག་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་ག་
ཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་མིང་ཐོས་ན། དེ་དག་ཐམས་

ཅད་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྲ། སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་

{@260B} ལྷུག་གི་མིང་འཛིན་པ་དེ་དག །གལ་ཏེ་མེད་ལྷུང་པོ་ཚེན་པོར་ལྷུང་ན་འདང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་གཟིགས་

བཟིན་གྱིས། མེད་ལྷུང་པོ་ཚེན་པོར་བཏུ་འཕར་བ་ལས་དེ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྲ། གལ་ཏེ་ལྷུང་དག་གིས་
ཁྱེད་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་

གཟིགས་གྱི་དབང་ལྷུག་ལ་བོས་ན། ལྷུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཏིང་ཚུགས་པར་
བྱེད་དོ། །རིགས་གྱི་བྲ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་བྱེད་བཤམ་གྱིས།

བརྒྱ་སྟོང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གྲུར་ལུགས་ཏེ། འགོ་ན་བྱ་དང། གསེར་དང། འོར་བུ་དང། ལུ་ཏིག་དང། བེ་རྩུ་དང། ལྷུང་
དང། མན་ཤེལ་དང། རྩོམ་སྟོང་པོ་དང། ལྷུང་དང།

སྤྱུག་དང། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་དོང་བ་དེ་རྣམས། ལྷུང་ནག་པོས་སྤྱིན་མེད་ལྷུང་དུ་འཕངས་བར་གྱུར་ལ།
དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་འགའ་ཞིག་གི་ན་རས་

གཟིགས་དབང་ལྷུག་ལ་བོས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་མེད་གིང་དེ་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྲ། དེའི་སྤྱིར་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་

རས་གཟིགས་ཡི་དབང་ལྷུག་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ཅེས་བཏགས་སོ། །རིགས་གྱི་བྲ། གལ་ཏེ་བསད་པར་བགྱི་བ་
ལས་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ལ་བོས་ན། ག་ཤེད་མ་དེ་དག་

{@261A} ༡། །གི་མཚོན་དེ་དག་དུམ་བུ་དུམ་བུར་ཚག་ཅིང་གྲུགས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྲ། གལ་ཏེ་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གཞོད་

སྤྱིན་དང་སྤྱིན་པོ་སྤྱིན་གང་བར་གྱུར་གྱིང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་
མིང་འཛིན་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲོད་པའི་སེམས་

གྱིས་ལྟའང་མི་ཐོད་དོ། །རིགས་གྱི་བྱ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་དང་། འིང་སྒྲོག་ཏུ་བཅུག་པར་གྱུར་ན་ཉེས་ཡོད་
གྱུར་རུང་། ཉེས་མེད་གྱུར་རུང་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་མིང་ནས་སྤྲོད་པས་ལྷགས་སྒྲོག་དང་། འིང་སྒྲོག་ཏུ་བཅུག་པ་
དག་གི་བྱ་ག་བྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྱ། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་མཐུ་ཞི་དེ་འདྲ་ལོ། །རིགས་གྱི་བྱ། གལ་ཏེ་སྤོང་
གསུམ་གྱི་སྤོང་ཚེན་པོ་འི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་

གཡོན་ཅན་དང་། ཚེས་རྒྱན་དང་། དག་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པས་སྤྲོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་དེད་དཔོན་གཅིག་གིས་
མགྲོན་པོ་མང་པོ་ཕལ་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུག་པ་དེད་དེ་དོང་བ་

ལས་། འདོད་བ་དེ་དག་གིས་གཡོན་ཅན་ཚེས་རྒྱན་དང་དག་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པ་དེ་དག་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་
གྱུར་འཛིགས་པའི་བསྐྱེད་སྟེ་བདག་ཅག་སྐྱབས་མེད་པར་འཁེབས་

{@261B} པ་ལས་དེད་དཔོན་དེས་མགྲོན་པོ་མང་པོ་ལ་འདི་སྤྲོད་ཅེས་མ་འཛིགས་འཁེབས་འཁེབས་ཀྱི་བྱ་དག་ལམ་འ
ཛིགས་འཁེབས་མི་འཛིགས་པ་སྤྱིན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ལ་སྤྲོད་གཅིག་ཏུ་བོས་འཁེབས་དང་། དེས་སྤོང་ཚེས་རྒྱན་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་། དག་ལི་འ
ཛིགས་པ་འདི་ལས་ཡོངས་སུ་བར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱོད་ལ།

དེ་ནས་མགོན་པོ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ལ་བོས་ཏེ། འཛིགས་པ་མེད་པའི་
སྤྱོད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་

རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ལ་ལྷན་ལ་ལོ། ། ལྷན་ལ་ལོ་ལོ་ཞེས་མིང་ནས་སྤྱང་མ་ཐག་ཏུ། མགོན་པོ་ཕལ་བོ་ཆེ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་

ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་གི་མཐུན་
དེ་འདྲའོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཅན་གང་དག

འདོད་ཆགས་དཔའ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ལ་ལྷན་
བྱས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སེམས་ཅན་གང་དག་ཞེ་སྤོད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་
ལ་ལྷན་བྱས་ན་ཞེ་སྤོད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

{@262A} ཟླ། སེམས་ཅན་གང་དག་གཏི་མུགོ་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་
རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ལ་ལྷན་བྱས་ན་

གཏི་མུག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་
དབང་ལྷན་གི་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ།

བྱང་མེད་བྱ་པོ་འདོད་པ་གང་ལ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ལ་ལྷན་ལ་
ཚོལ་ན་དེ་ལས་བྱ་པོ་འབྱུང་སྟེ། གཞུགས་བཟང་

བཀྲ་མཛེས་པ། བཏྲ་ལྷ་སྤྲུག་པ། ལྷི་ལྷའི་མཚན་དང་ལྷན་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྤྲུག་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བ
སྐྱེད་པ་འབྱུང་ངོ། །གང་བུ་མོ་འདོད་པ་དེ་འདྲ་བུ་

མོ་འབྱུང་སྒྲེ། གཟུགས་བཟང་བ། མཛེས་པ། བཏྲ་ལྷ་སྤྲུག་པ། བུ་མོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་
སྤྲུག་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ངོ། །

རིགས་ཀྱི་བྲ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་གི་མཐུན་ཏེ་འབྲེལ། །གང་
དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་

པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ལ་ལྷུག་འཚོལ་བ་དེ་དག་དོན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྲ། གང་
ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

{@262B} ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ལ་ལྷུག་འཚོལ་ཞིང་མིང་འཛིན་ལ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་གང་གའི་རྣམས་ལྷུང་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བྲེམ་སྟེང་དག་ལ་ལྷུག་འཚོལ་ཞིང་

མིང་འཛིན་པ་དང་། ཡང་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གའི་རྣམས་ལྷུང་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བྲེམ་སྟེང་

བཞེགས་ཏེ། འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ་དེ་དག་ལ་ན་བཟའ་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གཟིམས་ཆ་དང་། ལྷུན་གྱི་གསོམ་སྤྲུལ་
དང་། ཡོ་བྱད་གྱིས་མཚོད་པ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བྲ། འདི་ཇི་སྟེ་མ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྲ། འམ་རིགས་ཀྱི་བྲ། མོ་དེ་དག་
བསོད་

ན་མས་མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ཅོམ་ཞིག་སྐྱེད། དེ་སྐྱེད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་སྤོ་གྲོས་མི་ཟད་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་

རྣམ་པར་རྒྱུ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
དབང་ལྷུག་གི་ཐབས་མཁས་པའི་ཡུལ་ནི་

ཅི་འདྲ་བཞིག་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་དཀའ་སྤྲུལ་

{@263B} ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གང་དག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ཡོད་དོ། །གང་དག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་གཟུགས་

ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་ཚངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་
ཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་

ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་དེ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་
ཏོ། །གཞོན་ནུ་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གཞོན་

སྟོན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དབང་ལྷུག་གིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དབང་ལྷུག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་
ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དབང་ལྷུག་ཚེན་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དབང་ལྷུག་ཚེ་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་

{@264A} ལྟ། །ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ལ་ཟས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ལ་ཟའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།
།མཚོག་གིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་

མཚོག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དམག་དཔོན་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དམག་དཔོན་གྱི་གཟུགས་
ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །བམ་ཟེས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་ནི་བམ་ཟེས་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ལག་ན་རྩོམ་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ལག་ན་རྩོམ་གྱི་
ཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ དེ་ལྟར་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེ་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་གོ། །
རིགས་ཀྱི་བྱ་ དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེ་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ལ་མཚོད་ཅིག་། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེ་པོ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་འདི་

འཇིགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱིན་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ན་མི་འ
ཇིགས་པ་སྐྱིན་པ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེ་པོ་ན་རྩོམ་གཟིགས་

ལོ་ཤོད་ །རྒྱལ་མཉམས་ཀྱི་བྱ་བུ་ བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེག་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་མི་
མཛེད་འདི་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་རྣམ་

པར་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ལ་དེའི་ཚེས་ཉིད་ནི་འདི་རྣམ་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱལ་མཚན་ཁྲ་བོས་སློ་གོས་མི་ཟད་ལ། །དེ་ཡི་དོན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཀུན་
རྗེས་པ། །རྒྱལ་པོའི་སྲས་པོ་འདི་ལྟར་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །

ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་འདི་བགྱི། །དེ་ནས་དེ་ཡིས་རྩོགས་རྣམས་ཀུན་བཟུང་ཏེ། །སློན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་སློ་གོས་མི་
ཟད་པས། །རྒྱལ་མཚན་ཁྲ་བོ་དེ་ལ་འདི་རྣམ་དུ་

སྲས་པོ། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་འོ་དཔ་ཉོན། །བརྒྱལ་བ་བསམ་ཡས་བྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱུར། །སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཕྱག་བྱེ་བ་
མང་པོ་ལ། །སློན་ལམ་འཛི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྣམ་

པར་སྐྱུངས། །དེ་དག་ཁོ་བོས་རབ་ཏུ་བཞུགས་ཀྱི་ཉོན། །མཉམ་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
བྲལ་པ་ཡང་། །སློན་ཚགས་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་

ཡོད་པར་འགྱུར། །སྐྱུག་བསྐྱུག་དང་ནི་ལྷ་རྩལ་ཐམས་ཅད་སོལ། །གལ་ཏེ་གསོད་པས་མེ་ཡི་དོད་དུ་ཡང་། །གསལ་དཔར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ནི་བོར་བའི་མིས། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་

{@265B} དབང་པོ་བྲལ་ན་ནི། །རྒྱལ་བཏབ་བཞིན་དུ་མེ་དག་ཞི་བར་འགྱུར། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་ལྷ་རྩལ་མཉམ་ན་ཡང་། །སྐྱུ་
དང་འབྲུང་པོ་ལྷ་མ་ཡིན་གནས་སུ། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་

བྲལ་ན་ནི། །རྒྱ་ཡི་ནང་དུ་ནམ་ཡང་མི་རྣམས་ལོ། །རབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཡིད་གྱིས་གསལ་དཔའི་ཕྱིར། །རི་རབ་སྐྱུག་པོའི་རྩེ་ནས་བོར་
ན་ཡང་། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྲལ་ན་ནི། །ཉི་མ་

ལྷ་བྱུང་ནམ་མཁའ་གནས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དོན་ལེན་ལེན་དག་གྱུར། །གསལ་དཔའི་སྤྱིར་ལྷོ་བོར་འོངས་ན་ཡང་། །ན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །བསྐྱེད་ལུང་ཅོམ་

གཅེས་པར་མི་ལྷན་སོ། །གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་ཏེ། །དགྲ་ཚོགས་མང་པོས་ཀློག་ཏུ་བསྐྱོར་ན་ཡང་།
།ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་

བྱམས་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གསོད་པ་ཉེ་བར་འོངས་ནས་སུ། །གཤེད་མ་མི་ཡི་དབང་དུ་གྱུར་ན་ཡང་། །ན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །དེ་ཡི་མཚོན་ཆ་

དུམ་བུ་དུམ་བུར་འགྱུར། །དེ་སྟེ་ཤིང་ངམ་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་ཡི། །ཁོང་སྤྱིལ་དང་ནི་གདོས་ཀྱིས་བཅིངས་ན་ཡང་། །ན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །བཅིངས་པ་ལྟར་

དུ་རྒྱམ་པར་བཅད་པར་འགྱུར། །སྤྲུགས་དང་སྟོབས་དང་སྤྲོད་དང་རིག་སྤྲུགས་དང་། །རོ་ལངས་པ་དང་འབྱུང་པོ་ལྷུས་འ
ཇིགས་པ། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །

{@266A} །། །གང་ནས་རབ་ཏུ་བཏང་བ་དེ་སྤྱིར་འགོ་ལོན་སྤྱིན་ལྷ་མིན་འབྱུང་པོ་གྲུ་འབར་བ། །མདངས་འཕྲོག་
པ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ན་ཡང་། །ན་རས་གཟིགས་

ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །བསྐྱེད་ལུང་ཅོམ་གཅེས་པར་ཡོང་མི་ལྷན། །མཚོན་བ་སེ་ན་རྟོན་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་ཡི། །གཅན་ག
ཟུང་མ་རུངས་པ་ཡིས་བསྐྱོར་ན་ཡང་། །ན་རས་གཟིགས་

ཀྱི་དབང་པོ་བྱུང་ན་ནི། །སྤྱིར་བར་སྤྱོད་ཀློག་ཏུ་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར། །མིག་འཇིགས་མེ་བྱེ་ལྷ་བྱུང་འོད་འཕྲོ་བ། །མིག་
དུག་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ན་ཡང་། །ན་རས་གཟིགས་

གྱི་དབང་པོ་བློ་མེད་ཀྱི། འཕྲིན་ལྷན་ལྷན་བར་གསུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། བཟང་པོའི་སློབ་གྲྭ་འབྲུང་ཞིང་སྤྲུག་པ་ཡི། སློབ་
ལས་ལྷེ་དང་མེད་བ་ཚར་འབབ་པ། འཇ་རས་གཟིགས་གྱི་

དབང་པོ་བློ་མེད་ཀྱི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲུང་བར་རབ་ཏུ་ཞི། སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་བསྐྱེད་ཡིས་གཅོས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་
པོས་གཟིར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་། །ཡེ་ཤེས་དགོ་

བའི་སློབས་གྱིས་འཇ་རས་གཟིགས། དེ་བས་ལྷར་བཅས་འགྲོ་བ་སློབ་པའོ། །རྩུ་འཕྲུལ་སློབས་གྱིས་ཕ་རོལ་སོང་བ་སྟེ།
འབབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་བསྐྱབས་པས་ན། །

སློབས་བཅུའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་ལུས་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་སྣང་། སློབ་ཆ་མཁས་རྣམས་གྱི་དཀ་འ
གྲོའི་འཛིགས་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་དང་སེམས་ཅན་

{@266B} དམུལ་བ་དང་། འབྲོལ་སོང་དང་ནི་ག་ཤིག་རྗེས་བསྐྱོར་བ་ཡང་། འབྲེལ་ཆ་འབྲེལ་གཟིར་བ་མཐར་ཞི་བྱེད།
འཕྲིན་ལྷན་དགོ་བའི་ན་དེ་བྱམས་པའི་ན། འབབས་དང་ཤེས་རབ་ལྷན་པར་

ཡོད་པའི་ན། སློབ་རྗེས་ན་དང་བྱམས་པའི་ན་དང་ལྷན། འཇ་རས་བཟང་བ་བཟང་འཕྲིན་ལྷན་བཟང་འདོད་པ། དེ་མ་མེད་པ་དེ་མ
བྲལ་བའི་འོད། འབབ་རིབ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཉི་

མའི་འོད། སློབ་གྱིས་ཚོད་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་འོད། འཛིགས་རྟེན་དག་ལ་སྤྲུག་གོ་ལྷན་རེར་མཛོལ། སློབ་རྗེས་ལས་བྱུང་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས་པ་སྟེ། དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་བྱམས་ཡིད་སློབ་

ཚོད་པོ། སློབ་ཆ་མཁས་རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེ་ཞི་བྱེད། ཚོས་གྱི་ཚར་པ་བདུད་ཚི་རབ་ཏུ་འབབས། འབབས་མོ་དང་ནི་རྩོད་
ཅིང་འགྲུད་པ་ཡི། འཛིགས་ཚོད་གྲུལ་རོར་སློབ་བྱ་

སོང་ན་ཡང་། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྲམ་ཅི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི། །སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་དང་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱོད།
།འབྲུག་གི་སྤྱོད་དང་ཚོང་ས་པའི་དབྱངས་སྟོན་པ། །དབྱངས་

ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་མ་རོལ་ཕྱིན་པ་སྟེ། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྲམ་ཅི་བྱ། །དག་པའི་སེམས་དཔའ་ན་རས་གཟིགས་
དབང་པོ། །ཐེ་ཚོམ་མ་ཟེ་བྲམ་ཕྱོས་བྲམ་པར་གྱིས། །

འཆི་བའི་ཆོ་དང་ཉེན་མོངས་གཅོས་པའི་ཆོ། །མགོན་དང་སྐྱབས་དང་དབྱང་གཉེན་དུ་ཡང་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནི་མ་རོལ་ཕྱིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྱི་རྗེ་བྱམས་

{@267A} །། །པའི་ན། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆོ། །ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོར་ཕྱག་བྱར་འོས།
།འདི་ལྟ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བརྟེན་པ། །ཕྱི་

མའི་དུས་ན་སངས་རྒྱལ་སུ་ཡང་འགྱུར། །འཇིགས་དང་སྤྱད་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་བྱེད་པ། །ན་རས་གཟིགས་དབང་དེ་ནི་
བྲམ་པར་བྱ། །འཇིགས་ཉེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་གཅོམ་

སྟེ། །དགོས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་འཇིགས་ཉེན་མཚོན། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དཀའ་སྤྱ། །རྒྱལ་བྱལ་བྲམ་ཅི་ལེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག། །འདྲེན་པ་སྤྱད་བ་མཐའ་ཡས་གྲུས་

གཡོན་ནས། །བསེལ་ཡབ་ཐོགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཡོན་ཅིང་འདུག། །སྤྱོད་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གྱུར། །ཞིང་རྣམས་
ཀུན་ཏུ་སོང་ནས་རྒྱལ་བ་མཚོན། །རྣམ་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་

བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་ཏེ། །རྒྱལ་བྱལ་འཇིགས་ཉེན་ཁམས་འདི་བདེ་བ་ཅན། །དེ་ན་སེམས་ཅན་ཁའི་སྤྱོད་བ་ཡི། །འདྲེན་པ་
ཆོ་མཐའ་ཡས་པའང་ད་ལྟར་བཞུགས། །དེར་ནི་

བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཡེམ་པའི་ཚོས་མེད་དོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དེ་དག་བརྟུན་ཏེ་སྟེ། །དེ་
མ་མེད་པའི་པད་མའི་སྣང་པོར་འདུག། །འདྲེན་པ་ཚོ་

མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །པད་མའི་སྣང་པོ་དེ་མེད་དགའ་བ་ལ། །སེང་གའི་ཁྲི་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡང་། །སྲུ་ལའི་
རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་མངོས། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་

{@267B} པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །སྲིད་པ་གསུམ་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་མེད་དོ། །གང་གིས་ན་རས་གཟིགས་དབང་མིང་
ཐོས་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དག་ནི་ཟད་མི་འགྲུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་འཇོན་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ། །སྤྱོད་པ་སྤྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུར་ནས་དུས་མོ་གཡེམ་པའི་ལྟ་
ངས་ལ་བཅུ་གས་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་

ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྲུ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་

གི་ལེའུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་བརྟན་པ་ཀུན་
ནས་སྐྱེ་ལེའུ། །ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་

རྣམ་པར་སྦྱལ་པའི་ཚོ་འབྲུལ་འདི་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་དོན་དང་ལྡན་པའ་ལགས་སོ། །ཀུན་
ནས་སྐྱེ་ལེའུ་བརྟན་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཞད་པ་ན། །འཁོར་དེ་ལས་སློག་ཆགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ། །སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །

དམ་པའི་ཚེས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་གི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསྟན་པ་ཀུན་གསལ་སྒྲིའི་ལེའུ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ལུ་རྩེ་བཞི་པའོ། །།དེ་ནས་བཅོམ་

{@268A} ཨྱ། །ལྡན་འདས་གྲིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རིགས་
གི་བྱ་དག །རྩོན་བྱེད་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱལ་

པ་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན། བསྐྱལ་པ་མཐོང་ན་དགའ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བར
འོ་དེ་ཟེར་གྲིས་བརྒྱན་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག།

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྲེན་
པ། རྒྱུས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ། སྤྲོ་བ་མེད་པ་

སྣ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྲུག་སྐྱོད་བྱངས་སྟོན་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་པོ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་

པ་འབྲུག་སྐྱོད་བྱངས་སྟོན་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེའི་གསུང་རབ་ལ། རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཤོད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་བྱུང་སྟེ། རིགས་གི་བྱ་དག །རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཤོད་པ་

དེའི་ཚུང་མ་དྲི་མ་མེད་པས་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། ། རིས་གི་བྱ་དག་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཤོད་པ་དེ་ལ་བུ་གཉིས་
ཞེགས་ཡོད་དེ། གཅིག་གི་མིང་ནི་མ་མེད་པའི་སྟིགས་པོ།

གཅིག་གི་མིང་ནི་མ་མེད་པའི་མིག་སྟེ། ཁྱེད་དེ་གཉིས་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན། ཞེས་རབ་དང་ལྡན་པ། བསོད་ནམས་དང་
ལྡན། ཡེ་ཞེས་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

{@268B} ཏོ་ལ་ལ་བཙུག་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། བཙུག་པར་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་

དང་། བསམ་གཏམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་།

བཏང་སྟོམས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱུར་བཏུན་པོ་དག་ལ་བཙུག་པར་གྱུར་ཏོ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་

ཏུ་སོང་ངོ། །རྒྱ་སྐར་དང་སྐར་མ་དང་ཉི་མའི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ངོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ངོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ངོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ངོ། །

འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ངོ། །དཔལ་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ངོ། །གཟི་བུ་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་པོའི་ཉིང་ལ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བར་གྱུར་ཏོ། །བཙུག་པར་ལྷན་པར་དེ་དང་།

དེའི་ཚོད་དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཞོད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱིང་། དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་

ཏོ། །དེ་གསུམ་གྱི་བྱ་དེ་ལས་ལྷུ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། ལྷུ་དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་ལ་བཞུགས་པའི་མ་གཤམ་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། ལྷན་པའི་སོང་མོ་བཏུ་འི་ཐལ་མོ་སྤྱིང་།

{@269A} ལྟོ། །ཏོ་བཞུགས་པའི་སྤྱིང་པའི་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །ཡུམ་ཚུ་རོ་ག། བཙུག་པར་ལྷན་པར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཙུག་པར་ཡང་དག་པར་རྗོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱོད་བྱངས་སྟོན་སྐྱེས་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་ལ་བཟླ་བ་དང་ལྷན་གྱི་བ་དང་བ
སྟོན་བཀུར་བཟླ་བའི་སྐྱོད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱོད་བྱངས་སྟོན་སྐྱེས་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་
ཏུ་རྒྱས་པ་དེའི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཅི་འདྲིས་དུ་ཞེ་ག།

ཡུམ་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱོད་
དབྱངས་སྟོན་སྐྱེས་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་

འཛིན་རྟོན་གྱི་མདུན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པ་དང་མ་དཀར་པོའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་འཚད་གྱི། དེ་མཉམ་པའི་
ཕྱིར་བཞུགས་ཏེ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིས་

ནས་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་ཚུང་མ་དེ་མ་མེད་པས་བྱིན་པས། རྟེན་དུ་དེ་མ་མེད་པའི་སྣང་པོ་དང་། དེ་མ་མེད་པའི་མིག་ལ་འདྲིས་ཏེ་ཅེས་
སྒྲིས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག་ཤེད་གྱི་མ་རྒྱལ་

པོ་དག་ལ་བཞེད་པ་འདྲི་བྱ་མ་ཟེ་ལ་དད་པས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དེ་ལ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འགྲོར་མི་སྟེར་པོ། །རིགས་གྱི་བྱ་
དག་ཤེད་ནས་རྟེན་དུ་དེ་མ་མེད་པའི་སྣང་པོ་དང་།

{@269B} རྟེན་དུ་དེ་མ་མེད་པའི་མིག་གིས་སོར་མོའི་བཅུ་ལྷུ་མེ་སྐྱེས་ནས། བདག་ཅག་སྐྱེད་པའི་མ་ལ་འདྲིས་ཏེ་
ཅེས་སྒྲིས་སོ། །བདག་ཅག་ལོག་པར་ལྷ་བའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་ཅག་ཚོས་

གྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མ་ལགས་པ་སྟེ། རིགས་གྱི་བྱ་དག་ཤེད་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཚུང་མ་དེ་མ་མེད་པས་བྱིན་པས། རྟེན་དེ་དག་ལ་འ
དྲིས་ཏེ་ཅེས་སྒྲིས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག་ཤེད་གྱིས་

བདག་ཅག་གི་མ་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་ལ་སླིང་བརྗེ་བའི་སྲིད། ཚོ་འཕུལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལེགས་པར་སློབ་ཅིག་དང་ཁྱེད་
ལ་དད་པར་འགྱུར་ཡང་སྲིད་གྱི། མེས་པོ་དད་པར་གྱུར་

ནོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱབས་ལྷན་གྱིས་སྐྱབས་
སློབ་སྐྱར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པ་དེའི་གནད་ཏུ་

འདོད་དུ་གཞན་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤི་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་སླིང་པོ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་མེག་གིས། དེའི་ཚོ་
ཏ་ལ་བདུན་ཅུ་མ་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས།

མ་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་དེ་ལ་སླིང་བརྗེ་བའི་སྲིད། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་བའི་ཚོ་འཕུལ་ཟུང་དུ་བྱེད་དོ། དེ་དག་ནས་
མཁའ་ལ་བར་སྐྱོང་དེ་ལ་དོང་ནས་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །

པར་སྐྱང་དེ་ལ་འཆག་གོ། །པར་སྐྱང་དེ་ལ་རྩལ་སྤྲུག་གོ། །པར་སྐྱང་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱད་ནས་ཚུའི་རྒྱུན་གཏོང་ཞིང་། ལུས་
ཀྱི་སློད་ནས་མེའི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་

{@270A} ཟླ་འོ། །ལུས་ཀྱི་སློད་ནས་ཚུའི་རྒྱུན་གཏོང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱད་ནས་མེའི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནས་མཁའ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཚེན་པོར་གྱུར་

ནས་ཚུང་དུར་གྱུར། ཚུང་དུར་གྱུར་ནས་ཚེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །པར་སྐྱང་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱང་བར་གྱུར་ཏེ་ས་ལས་བྱུང་དོ། །ས་
ལས་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་སོ། །རིགས་

ཀྱི་བྱ་དག་ཤི། ཁྱེད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་སྤྲུག་གི་ཚོ་འཕུལ་དེ་སློད་ཀྱིས་རང་གི་མ་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་བཏུ་ལ་ལོ། །
རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤི་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པས་ཁྱེད་

བརྟུ་ལ་ལགས་སོ། །བདག་ཅག་གིས་ཡབ་གྱི་སྒྲོན་པའི་བགྱི་བ་བགྱིས་སོ། །བདག་ཅག་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ལས་རབ་རྟུ་འ
བྱུང་ན། དུམ། དེ་ནི་བདག་ཅག་གཏང་བའི་རིགས་

སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་བ་དག་ཤེས་ཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་སྣང་པོ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་མིག་གིས་དེའི་ཚོ་བདག་ཅག་སྐྱེད་
པའི་མ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱས་སོ། །སྐྱིམ་མེད་

རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་ནི། །ཡུམ་གྱིས་བདག་ཅག་གཞང་བར་མཛོད། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྙེད་པར་དགའ། །བདག་ཅག་
རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་བགྱི། །མུ་དུམ་བའ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །རྒྱལ་

{@271A} ཟླ། །བཞིན་རྙེད་པར་དགའ། །དལ་བ་འབྱོར་པའང་རྙེད་དགའ་བས། །རབ་རྟུ་འབྱུང་གི་གཏང་དུ་
གསོལ། །རྒྱལ་པོའི་ཚུང་མ་དེ་མ་མེད་པས་བྱིན་པས་སྐྱས་

པ། དེ་རིང་ཁྱེད་གཉིས་གཏང་བར་བྱ། །བྱིས་པ་དག་གོ་ལེགས་པ་དེང་། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྙེད་དགའ་བས། །བདག་
གཏང་རབ་རྟུ་བྱུང་བར་བྱ། །རིགས་གྱི་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་

དེ་དག་གིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱས་ནས། །བདག་གི་མ་དང་མ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །ཡབ་ཡུམ། །ལེགས་སོ།
།ཚུ་རོ་ན། །ཁྱེད་དང་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་

བཞུད་དོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་བཏྟ་བ་དང་། །ལྷག་བགྱི་བ་དང་། །བསྐྱེན་བཀུར་བགྱི་བའི་སྐྱད་དུ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུག་སྐྱོད་བྱུངས་སྐྱོར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ལྷན་རྒྱས་པ་དེའི་དུང་དུ་བཞུད་དོ། །དེ་ཅི་
སྐྱད་དུ་ཞེ་ན། །ཡབ་ཡུམ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བརྙེད་

པར་དཀར་སྒྲི། ལུ་དུས་འཛིན་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་ཞིང་གཉེན་ལེན་གྱི་བྱ་གར་རུས་སྤེལ་གྱི་མགྲིན་པ་ཚུད་པ་དང་འདྲ་བའི་
སྤྲད་དུ་ལོ། །ཡབ་ཡུམ། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་དག།

འབྲུང་བ་རྟེན་པར་དཀར་སྒྲི། དེ་བས་ན། ཡབ་ཡུམ། བདག་ཅག་བསོད་ནམས་མཚོག་གིས་བརྟན་པས་གསུང་རབ་འདི་ལྟ་
བུ་ལ་སྐྱེས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ། བདག་ཅག་བཏང་ན།

{@271B} ལེགས་ཏེ་བདག་ཅག་མཚེ་ཞིང་། བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྤྲད་བྱུངས་སྟོན་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་

རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ལོ། །དེ་ཅི་འོ་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། ཡབ་ཡུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་རྟེན་པར་དཀར་བ་
དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་པར་

དཀར་བ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་དལ་བ་འབྱོར་པ་ལེན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀར་བའི་སྤྲད་དུ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་འདི་ཚོ་ན། རྒྱལ་
པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་དེའི་བཅུན་མེའི་འཁོར་ལས་སྤྲས་བརྒྱད་ཁྲི་

བཞི་སྟོང་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞུའུ་འི་མ་མེད་པའི་སྟོང་པོ་དང་།
དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ད་དེ། བསྐྱལ་

པ་བྱེ་བ་ཞབས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བསལ་སྟོན་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངན་སོང་ཐམས་
ཅད་སེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དཔར་གྱུར་ཏོ། །ཞུའུ་དེ་དག་

གི་མ་དྲི་མ་མེད་པས་བྱིན་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུང་མ་དེའང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟན་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཚོས་གསང་བའི་གནས་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་།

{@272B} ཡང་དག་པར་གཞེངས་བསྟོང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པར་མཛད་པས། དེའི་ཚོ་ཚོམ་ཞིང་མགུ་ལ་
ཡི་རངས་ཏེ་རབ་ཏུ་དག་པ་ཞིང་དག་པ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས། ལྷ་པོ་ཅོད་

པལ་གྱིས་བཅིངས་ཏེ། རྒྱལ་པོར་བཅུ་གནས་བྱ་དང་། གཉེན་འདབ་དང་། ལམོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཚུང་མ་དྲི་
མ་མེད་པས་བྱིན་པ་དེའང་། བྱད་མེད་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་

དང་། ལམོར་དང་། རྒྱུ་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྲོག་ཆགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ཏེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱེད་བྱུངས་སྟོན་སྐྱར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེའི་གསུང་རབ་ལ་དད་
པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་

པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་ལམོར་དང་བཅས་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་
གངས་འདི་ལ་བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱ་བ་

ལ་བཙོན་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འདས་ནས། ཡོན་
ཏན་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་

ཐོབ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཚོ་ནམ་མཁའ་ལ་ཏ་ལ་བདུན་ཅུ་འཕགས་སོ། །དེ་ནས། རིགས་གྱི་བྱ་དག།
།རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་ནམ་མཁའ་འདི་དགྱིལ་དུ་

{@273A} ཟླ། །འདུག་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱེད་བྱུངས་སྟོན་སྐྱར་མའི་རྒྱལ་པོ་

མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསལ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གི་བུ་འདི་གཉིས་སྟོན་པ་ལགས་ཏེ།
གང་འདི་དག་གིས་རྩལ་ལྷན་གྱིས་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཆེན་པོ་

དེ་ལས་བསྐྱོད་གྲེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བཞག་གོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བགྱིས། ལུགས་པར་
བགྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ར་ལྟ་བ་དང་།

ལྷན་གྱི་བའི་སྤྲད་ཏུ་འང་བསྐྱེད་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱེད་འདི་གཉིས་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཏེ། སྟོན་གྱི་
དགོ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་ཏུ། བུའི་

གཟུགས་ཀྱི་བདག་གི་བྱིས་ཏུ་སྦྱིས་སོ། །དེ་རྒྱད་ཅེས་གསལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲུག་

སྤྲད་བྱངས་སྟོན་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཞོད་པ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ།
།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་སྐྱེས་པ་བཞིན་གོ། །

དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྤྲོད་པའི་འགོ་བ་དང་འཆི་འཕྲིའི་གནས་ཐམས་
ཅད་ཏུ་སྦྱིས་པ་ནའང་། གང་དག་སྟོན་པའི་བྱེད་པས་ཉེ་

{@273B} པར་གནས་པ་དང་། གང་དག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་དང་། འཇིག་
པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་

སྟོན་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་པོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྷན་འཇུག་པ་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་

པོ། ལྷོ་འདྲི་གཉིས་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མཐོང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། མཐོང་
ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་

པོ་ཚེན་པོ། ལྷོ་འདྲི་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་གྲི་ཀླུང་
དྲུག་ཅུ་ཅུ་ལྟེ་མ་སྟེང་ལ་མཚོན་པ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་སྟིང་བརྩེ་བའི་སྤྱིར་ལོག་པར་ལྟ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དམ་
པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པར་

འགྲུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་ཞུ་མཁའའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ནས་བབས་ཏེ། སོར་མོ་བཅུ་འ
ི་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འགྲུག་སྐྱོད་དབྱངས་སྟོན་སྐྱུར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀློག་ཏུ་རྒྱས་པ་
ལ་འདི་སྐྱོད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་

{@274A} ཟླ། ལགཤེགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་

རྒྱལ་གང་གི་སྐྱོད་དབྱངས་འཕྲུག་ཏེར་རྣམ་པར་མཛེས། ཅན་ཅི་མ་མ་མཚིས་པ་ལགས། ལྷོ་མཚོམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱི་མཛེས་
ཤིང་། ལྷོ་བ་དུང་ལྟར་དཀར་ལ་མཛེས། མཉམ་

ཞིང་ཐགས་བཟང་བའི་ཚོམས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཞལ་གྱི་ནང་ནས་མཛེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྐྱོས་མེ་ཏོག་བེམས་ཀྱི་ལྟར་
དམར་བ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ན་མཛེས་

པ་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོང་བ་བཞོད་པས་ཡོན་ཏན་
དེ་སྟེན་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱོད་བྱུངས་སྟེན་སྐྱེས་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པ་
དེ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་ནས། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ལྷག་

ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་བསྟོན་དོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱོད་བྱུངས་སྟེན་སྐྱེས་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་འདི་སྟེན་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་
ཅེས་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་འདི་བསྟན་པ་འདི་

{@274B} དོན་ཚེ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ཅེས་དུ་དེ་
བཞིན་གཤམ་པས་བསྐྱབ་པ་ལེགས་པར་བཅས་པ་ཞིང་མཚར་དོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས། དེང་སྐབས་ཚད་བདག་སྐྱེས་སམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཆི་བར་མི་བགྱིདོ། །སྐྱེས་ལོག་པར་ལྷ་བའི་དབང་དུ་མཆི་བར་
མི་བགྱིདོ། །སྐྱེས་ཁོ་བའི་དབང་དུ་མཆི་བར་མི་བགྱིདོ། །

སྐྱེས་ལྷིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་མཆི་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་མི་དགོང་བའི་ཚོས་འདི་སྟེན་
དང་ལྷན་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་མཆི་བར་མ་

འཚལ་ལོ་ཞེས་སྐྱས་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་འབྲུག་སྐྱོད་བྱུངས་སྟེན་སྐྱེས་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀྱན་

ཏུ་རྒྱལ་པའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་བཅའ་ལ་ནས་བར་སྐྱོང་ལ་སོང་སྟེ་འཚག་གོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་དང་།
རྒྱལ་པོ་འི་རྒྱུང་མ་དྲི་མ་མེད་པས་བྱིན་པ་དེས། བརྒྱ་སྟོང་རི་

བའི་ལུ་ཏིག་གི་རྒྱལ་སྤོང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྐྱོང་ལ་གཏོར་ཏོ། །ལུ་ཏིག་གི་རྒྱལ་སྤོང་དེ་གཏོར་མ་ཐག་ཏུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟེང་ན། ལུ་ཏིག་གི་རྒྱལ་སྤོང་གི་གང་

པ་བརྟེན་པ་གྲུ་བཞི་ལྷམ་པ། ཀ་བ་བཞི་རྩུག་པ། རོས་མཉམ་པ་ལིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་བརྟེན་པ་གནས་པར་གྲུར་
ཏེ། ཁང་པ་བརྟེན་པ་དེར་རས་བཅོམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་

{@275A} ༡། །དུ་མ་བཏོང་བའི་ཁྱི་བྱུང་དོ། །ཁྱི་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་བ
ལུགས་པར་སྐྱོང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་

འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ལེས་འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་
ལྟུབ་པ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པའི་

སྐྱེ་གང་པ་བརྟེན་པའི་དབུས་ན་མཛེས་ཤིང་བརྟེན་པ་སྤྱུག་པ། ཁ་དོག་བཟང་པོ་རྒྱས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པར་གདའོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པ་

འབྲུག་སྐྱོང་དབུངས་སྟོན་སྐྱེར་མའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྟོང་
དག། རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་

འདུག་ཅིང་སེང་གོའི་སྐྱོ་སྐྱོགས་པ་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོ་སྟོང་དག། རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པས་ངའི་

བསྐྱབ་ལ་དགོས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། བསྐྱལ་པ་མངོན་འཕགས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡངས་
ལྡན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་
བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་

{@275B} རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སའ་ལའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་འ
བྱུང་སྟེ། དགོས་པ་དག་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སའ་ལའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་ཡངས་ལྡན་ཡང་། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་

མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ། གཞན་
ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྐྱེད་ལྡོད་སོ་མ་ཉི་འཇམ་། ཡིད་གཉིས་སམ། ཐེ་

ཚོམ་ཟ་བར་གྱུར་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། ཞེད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བསྟོལ། དེ་ཅིའི་རྒྱུར་ཞེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཚེན་པོ་པདམའི་དཔལ་འདི་ཉིད་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་

རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུར་མ་དེ་མ་མེད་པས་
བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྐྱེད་ལྡོད་སོ་མ་

{@276B} ལྟོང་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་
དཀར་པོ་ལས། རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་བཀོད་པའི་སྟོན་གྱི་སྦྱར་བའི་ལེན་

ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུ་ཡོད། །།དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བགྲང་བ་ལས།

འདས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། རི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།
ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འབྲུ་ཚེན་

པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷ་ཅིག་ཏུ་ཤར་སྤྱོད་གས་ནས་ཞིང་
དག་ནི་རབ་ཏུ་གྲོ་བར་བྱེད། པདམ་འི་ཚར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས་

སེམས་སྟོན་བྱེད་ཐབས་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལེན་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
འི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའི་རྩ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚེ་བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གཟི་བརླིང་ཚེན་པོ་འབར་བ་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་དང་།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། རི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་
མཁའ་ལྗིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འབྲུ་ཚེན་པོ་

{@277A} ལྟོ་ལྷ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཚེན་པོ་དང་། དེ་ལྟར་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདྲིའི་ཕྱིན་ནས། དེ་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
གལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་

ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བཅུའུ་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་བདུན་སྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོའུ་། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགོན་མཚོག་གཟི་བརྗེད་མངོན་འཕགས་རྒྱལ་པོའི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ནས་འདྲིའི་མཚོས་ཏེ། བཅོམ་

ལྡན་འདས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདྲིའི་ན་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་པ་དེ་
མཉམ་བའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་བདག་མཚོས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་འདི་སྟེད་འདི་དག་གྱང་།
དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་

གྲངས་འདི་མཉམ་བའི་སྐད་དུ་མཚོས་སོ། །དེའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་

{@277B} པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱ་
ཚེར་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོའུ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོའུ་ནས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི་དག་

ཞི་མགོ་སྒྲིལ་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་སྐྱབས་གོ་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དགའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཞི་འདི་ལྟ་
སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཚོས་ཀྱི་

དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་སོ།
།བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་

འཁོར་དེར་དགོསྟོང་དང་། དགོསྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་འདུས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་
དགའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་
ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱད་མེད་ཀྱིས་

དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དགའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་

{@278A} །ལྟར་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རེས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་

པའི་ཕྱིར་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཚོས་བཞི་པོ་
དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱད་མེད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་

དགའ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་འདི་རྒྱན་ཅེས་

གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་སྤྲོད་མའི་ཚོ་སྤྲོད་མའི་དུས་ལྟ་བུའི་ཐམས་ལེ། མདོ་སྤེལ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་
དགོ་སྤོང་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་བར་བགྱིདོ། །བདེ་

ལེགས་སུ་འགྱུར་བར་བགྱིདོ། །ཚད་པ་སྤྲོད་བར་བགྱིདོ། །དུག་གཞི་ལ་བར་བགྱིདོ། །ཅི་ནས་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ལ་གྲགས་
ལྟ་བུ་དང་། རྒྱབས་འཚོལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་

གྲགས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་རྒྱིག་ཅན་དང་། བདུད་ཀྱི་བུ་རྣམས་དང་། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་འི་བུ་རྣམས་དང་།
བདུད་ཀྱི་བུ་མོ་རྣམས་དང་། བདུད་ཀྱི་འཁོར་

གྲགས་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱབས་འཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲགས་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བས་ཀྱ། བདུད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ལྷང་བའི་བར་
དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་འི་བུ་དང་། གཞོན་

{@278B} ལྷོན་དང་། ཡི་དམགས་དང་། སྤུལ་པོ་དང་། ག་ཞེད་བྱེད་དང་། རོ་ལངས་དག་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་གྲགས་ལྟ་བུ་
དང་རྒྱབས་འཚོལ་བ་ནའང་རྒྱབས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་། བཅོམ་ལྷན་

འདས། བདག་གིས་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་ཉག་པར་རྒྱུན་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་བར་བགྱིདོ། །བསྐྱེད་བར་བགྱིདོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས། གང་གི་ཚོ་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་ལ་སེམས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། འཚག་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་འི་ཚོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
བསྐྱེད་བའི་སྤྲོད་དུ་བདག་གྲང་པོ་ཆེ་འི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་ཀར་མཆེ་

བ་དུག་པ་ལ་འཚོལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས། ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་འི་འཚག་པའི་གནས་སུ་
ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་འི་དུང་དུ་མཆེ་བར་བགྱིདོ། །གང་གི་ཚོ་ཚོས་

སྐྱབ་དེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་སེམས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་ལྷགས་པ་དེས། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་
བ་ཚོགས་དང་ཡི་གེ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ལན་འགའ་ཤོར་བར་གྱུར་པ་

དེའི་ཚོ། བདག་གྲངས་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དྲུག་པ་ལ་འཚལ་ནས། ཚོས་སྐྱབ་དེ་ལ་བདག་གི་ངོ་བོ་བརྟན་ཏེ། ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་ཉམས་པར་རྫོགས་སུ་སྐྱུལ་ཏོ། །ཚོས་

སྐྱབ་དེས་བདག་གི་ལྷུས་མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་ཉམས་པར་བདག་ལ་ཐོས་ནས་ཚོམ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་
རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཚོས་

{@279A} །། རྒྱ་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བདག་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འ
གྱུར་རོ། །གཟུངས་འཁྲིལ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་གཟུངས་

ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འཁྲིལ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་
པ་ཞེས་བགྱི་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུམ་

ལྷན་འདས། སྐད་མའི་ཚོ་སྐད་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐམ་ལ། དགོ་སྟོང་ངམ། དགོ་སྟོང་མའམ། དགོ་བསྟེན་ནམ། དགོ་བ
སྟེན་མ་གང་དག་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་དང་། མདོ་

སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འཚོལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་གྲོགས་པ་དང་། གང་དག་སྐད་མའི་
ཚོ་སྐད་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདིའི་ཚེད་དུ། གདུགས་བདུན་གསུམ་ཉི་ལུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འཚགས་ཅིང་བརྩོན་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་ལ་བདག་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བའི་ལྷུས་བརྟན་

པར་བགྲིལོ། །སྒྲུབ་པོ་ཆེ་འི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དྲུག་པ་ལ་འཚའ་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐོར་ནས། གདུགས་ཉི་ལྷུ་རྩ་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་

སྤྲོ་བ་དེ་དག་འཚགས་པའི་ཐད་དུ་མཆོའི། །མཆིས་ནས་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བགྲིལོ། །ཡང་དག་
པར་འཛིན་དུ་སྤྲུལ་བར་བགྲིལོ། །ཡང་དག་པར་

{@279B} གཟེངས་བསྟོན་པར་བགྲིལོ། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པ་བར་བགྲིལོ། །དེ་དག་ལ་གཟུངས་ཀྱང་སྤྲུལ་བར་
བགྲིལོ། །ཅི་ནས་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ལ་སྲུས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་

དང་། དེ་དག་ལ་མི་འམ་མི་མ་ལགས་པས་སྤྲུགས་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་འཕྲོགས་པར་མི་འགྱུར་
བར་དེ་དག་ལ་བསྐྱུང་བར་བགྲིལོ། །བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བར་

བགྲིལོ། །ཚད་པ་སྤང་བར་བགྲིལོ། །དུག་གཞི་ལ་བར་བགྲིལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚོས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་ག་
ཟུངས་སྲུགས་ཀྱི་ཚོགས་འདི་དག་སྤྲུལ་བར་བགྲིལོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། གཟུངས་སྲུགས་ཀྱི་ཚོགས་འདི་དག་གསལ་དུ་གསོལ། །ཏ་ཏུ་ཐལ། སུ་དམ། དམ་ཏེ་དམ་བཟའི། དམ་
ཀུ་ལལ། དམ་སུ་རྒྱ་རི། སུ་རྒྱ་རབ་ཏེ་བུ་རྒྱ་པ་འུ་ཞེ་། རྒྱ་རེ་ཏི་

ཨྱ་བཟའི། ཨྱ་བཟའི། སངས་ལ་རའི་གྲི་ཏེ། སངས་ལི་ར་གས་ཏེ། རྒྱ་མ་པ་རའི་གྲི་ཏེ། ས་མས་ཏམ་ཏེ། ཀྱི་ལ་ལྷ། ཀྱི་ལ་
ལྷ་ལྷ་གཏེ། སིང་ལི་གའི་ཏེ། ཨྱ་ལྷ་བཟའི། བཟའི། བཟའི་ས་མཉུ། བཅོམ་

ལྡན་འདས། གཟུགས་སྲུགས་ཀྱི་ཚོགས་འདི་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་རྣམ་པའི་དབང་པོ་ལ་གྲངས་པ་དེ་གི། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་

བྱེད་གྱིས་བརྟུན་པས་སུ་རིག་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་པའི་ཚོས་པ་དམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའ
ང་ཇོ་སྤྱིའི་གླིང་འདི་ནོད་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་

{@280A} ཨ། །དག་གི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚོས་སྣུ་བ་དེ་དག་གིས་ བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཐུ་དང། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གཟི་བརྗིད་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བདག་ཅག་ལག་ཏུ་ཐོབ་བོལ་སྣེས་དུ་དེ་ལྟར་རིག་
པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་དག་མདོ་སྤེལ་འདི་ཡི་གེར་

འདྲི་བ་དང་འཛིན་པའི་སེམས་ཚན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དཔའ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།
།སེམས་ཚན་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་

རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཚན་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཡུལ་གྱི་སོ་ལ་བྱུགས་
པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དག་

གིས་བདག་གྱུར་དག་འབར་བགྱིས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་མདོ་འདི་ཡི་གེར་འདྲིར་སྣོལ་པ་དང། གང་དག་འདིའི་
དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བགྱིད་པ་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས།

མདོ་སྤེལ་འདི་ཡི་གེར་གྲིས་པ་དེ་དག་འདི་ནས་ལེ་འཕོས་ནས་སུ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་དྲུང་དུ་ལྷའི་བུ་མོ་

བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་མཆི་བར་འགྱུར། ལྷའི་བུ་མོ་དེ་དག་ཇོ་བོ་ཚེ་ཚེ་གྱི་ཚོད་པན་ཅན་ལྷའི་བུ་མོ་དེ་དག་གི་ནང་ན་གནས་

པར་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

{@280B} འདི་ཡི་གེར་གྲིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འང་འདི་འབྲ་ལགས་ན། གང་དག་ལུང་ཚོད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་
བགྱིད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚེལ། བཅོམ་

ལྷན་འདས། དེ་ལྟ་ལགས་པས་དམ་པའི་ཚེས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་བསམ་ཏེ་ཡི་
གེར་འདྲི་བར་བགྱིདོ། །གང་མི་གྲུང་བར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པས་

ཡི་གེར་གྲིས་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་སྟོང་ཕུག་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །འཚི་བའི་ཚོའང་སངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་ཞལ་མཐོང་
བར་འགྲུར་རོ། །ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་མཚི་བར་མི་འགྲུར་

རོ། །འདི་ནས་ལི་འཕོས་ནས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། གང་ན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་མཚོན་

བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་། ལྷའི་བུ་མོ་བྱེ་བ་
ཐུག་ཐུག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ་ཚེས་འཚད་པར་

དེར་སྐྱེདོ། །དེ་ལྟ་ལགས་པས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་མཁས་པས། དམ་པའི་ཚེས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་འདི་གྲུས་པར་ཡི་གེར་འདྲི་བར་བགྱིདོ། །གྲུས་པར་ལུང་

ཚོད་པར་བགྱིདོ། །གྲུས་པར་ཁ་ཉོན་དུ་བགྱིདོ། །གྲུས་པར་ཡིད་ལ་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
ཡི་གེར་གྲིས་པ་དང་། ལུང་མཚོས་པ་དང་། ཁ་ཉོན་

{@281A} ལྟ། །བགྱིས་པ་དང་། བསྐོམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བགྱིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མ་མཚེས་པར་འ

གྲུང་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལྟ་ལགས་

པས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་མཁས་པས་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་བར་
བགྱིས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་འདི་སྟེང་དུ་

འགྲུང་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལྟ་ལགས་པས། ཅི་ནས་བདག་གི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཇོ་མཆོད་ལྟར་
འདི་ལོ་དེ་པར་འགྲུང་བར་བདག་གིས་ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་མ་པར་བགྱིད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་པས་བྱུང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་པ་
དང་། འདི་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་དང་

ལྷན་ཞིང་སྟེང་རྗེ་ཚེན་པོས་ཟིན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས། ཁྱོད་
གྱིས་ཚོས་སྐྱབ་དེ་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བྱེད་

པ་ལགས་སོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུ། གང་ལ་ལ་དག་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མིང་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས། དེ་བཞིན་

{@281B} གཤམ་ལགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་པ་མཐོང་བ་དང་། དམ་པའི་
ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདྲ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟར་བྱུང་བའི་

གན་ནས་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལགས་པ་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་པ་མཚོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལགས་པ་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་

པས་ཚོས་བསྐྱོད་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་པ་དང་།

ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་དེ་དག་གི་པོར་ཕྱག་བཞག་པ་
དང་། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཚོས་གོས་

ཀྱིས་གཡོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མེད་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བ
སྐྱོད་པ་འཛིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པར་

པ་ལ་དག་འབར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སྐྱོད་དང་གསལ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དག་འབར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
དག་གར་བྱེད་པ་དང་། རོལ་མོ་བྱེད་པ་དང་། གྱུད་དང་། །

འཚོང་པ་དང་། བཤེད་པ་དང་། བྱ་གཤམ་འཚོང་བ་དང་། སག་འཚོང་བ་དང་། བྱུང་མེད་དག་གསོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དག་འབར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་བྲིས་པ་དང་།

ཡི་གེར་བྲིས་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། བཏག་གསལ་པ་དེ་དག་གཞན་ལ་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚོས་ཀྱི་རོ་
བོ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་

{@282A} ལྟ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དག་འབར་

འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གར་དག་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་དེ་དག་འདོད་ཚལ་གྱིས་གཟེར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྤང་
མེད་པ་དང་། གཏི་ལྷག་མེད་པ་དང་། སེར་སྣང་མེད་པ་དང་།

འཚབ་པ་མེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཚེ་བའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། འོག་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ཏུ་བ

ཟང་པོ། ཚོས་སྐྱབ་དེ་དག་བདག་གི་རྟེན་པས་

ཚོག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། གང་གིས་སྤྱི་མཐོང་དུས་སྤྱི་མཐོང་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པ་ཐམ་ལ། དམ་པའི་ཚོས་པདམ་
དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པའི་དགོ

སྲོང་མཐོང་ན། འདི་རྣམ་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་འདུད་
ཀྱི་འཐབ་མོའི་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་

ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱུད་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་དུང་འ
བྱུང་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཚར་རབ་ཏུ་འབེབས་

པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱུང། །གང་དག་སྤྱི་མཐོང་
དུས་སྤྱི་མཐོང་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པ་ཐམ་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

{@282B} འདི་འཛིན་པའི་དགོས་དེ་དག་བརྟམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོས་གོས་ལ་ཚགས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ལ་
ཚགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོས་སྐྱབ་དེ་དག་དང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་སྐྱབ་དེ་དག་

རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཚོའདི་ལ་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་མདོ་སྤེལ་འདི་ལྟ་བུ་འ
ཛིན་པ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་དགོས་དེ་དག་སྲོང་རྣམས་སྲོང་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དམུས་ལོང་

དུ་གྱུར་རོ། །གང་དག་གིས་མདོ་སྤེལ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་དགོས་དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་སྟོན་པ་བསྐྱུགས་ན། དེ་དག་ཚོའདི་ཉིད་
ལ་ལུས་ལ་ཤ་བཀྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་མདོ་

སྤེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་རྣམས་ལ་འཕྱ་བ་དང་བསྐྱེད་བའདི་དག་སོ་ཚགས་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་ཐགས་རན་པར་འགྱུར་རོ།

མཚུ་མི་སྤྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ལག

པ་དང་རྒྱུ་ལོག་པར་འགྱུར་རོ། །མིག་ལོག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱི་མི་ཞིམ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ལ་འབྲས་དང་། འ
བྱུང་བྱ་སྤོམ་དང་། རྒྱུ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གཡམ་པས་

གང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་མདོ་སྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། མདོ་སྤྱོད་འདི་ལྟ་
བུ་སྤོག་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་འཚད་པ་རྣམས་ལ་མི་སྤྱོད་

པའི་ཚོག་བདེན་པ་འཇམ། མི་བདེན་པ་བསྐྱུགས་ན་སྤྱི་གཤིས་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། དེ་བས་
ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པའི་དགོས་ཤིང་ལ་རྒྱུང་མ་

{@283A} །། །ནས་ཀྱང་ལྡང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་མདོ་སྤྱོད་འདི་ལྟ་
བུ་འཛིན་པའི་དགོས་ཤིང་དུ་གཤེགས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་འདི་བཞུགས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་འདི་རྒྱུང་གི་བྱེ་
མ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤོང་དུ་འབྱིལ་བཞེས་བྱ་བའི་

གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་
ལྷ་ཅུ་རྒྱལ་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལྡན་ལྷ་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཀྱི་གདན་དེ་ལས་
བཞེངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་དག་བསྐྱུས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་མདོན་པར་འདུ་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱག་གཡམ་པས། དེ་དག་གི་ལག་པ་

གཡས་པ་ནས་བཟུང་ནས་དེའི་ཚོའདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

སྣུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ངས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྱིམ་བརྒྱ་རྟོད་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་

ལག་ཏུ་གཏང་དོ། །ཡོངས་སུ་གཏང་དོ། །རྗེས་སུ་གཏང་དོ། །བཞག་གོ། །གཏམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་
ནས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གྱིས་

{@283B} །ཞེས་ །འཇག་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་འདུང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གྲུས་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་པ་གྲུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འདི་སྐད་

ཅེས་བཀའ་སྣུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ངས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྱིམ་བརྒྱ་རྟོད་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་
པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདི་

ཁྱེད་ཀྱི་ལག་ཏུ་གཏང་དོ། །ཡོངས་སུ་གཏང་དོ། །རྗེས་སུ་གཏང་དོ། །བཞག་གོ། །གཏམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ཁྱེད་
ཀྱིས་སྤངས་ལ་བཟུང་དོ། །བཀའ་ལག་གོ། །ཀུན་ཚུབ་པར་བྱའོ། །

བསྟན་པར་བྱའོ། །བཤད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག །ང་ལ་སེར་སྣ་མེད་
དོ། །འཛིན་པའི་སེམས་མེད་དོ། །འཛིགས་པ་མེད་པར་

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
དག །ང་ལྟེན་རྒྱུན་པའི་བདག་པོ་ཚེན་པོ་སྟེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་

དག །ཁྱེད་ཀྱང་པའི་རྗེས་སུ་སློབས་ཞེས་ །སེར་སྣ་མེད་པར་གྱིས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐབས་

མཁས་པ་ཚོ་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འོངས་ཤིང་།

ལྷགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ཤིག། རིགས་ཀྱི་བྱ་འམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་
དག་དང་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་མ་དང་པ་དེ་དག་ཚོས་ཀྱི་

{@284A} ལྟ། །རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་གཟུང་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཤིང་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་
བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་ལ་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇུག་སེམས་དཔལ་འཇུག་

པོ་དེ་དག་དག་པར་དང་། མཚོན་ཏུ་དག་པར་བས་ཁྱབ་པར་བྱས་པར་གྱུར་ནས། རྗེས་ཚེར་བསྐྱེད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ལྷུས་བཏུང་། ལྷུས་རབ་ཏུ་བཏུང་ནས་ལྷུས་བཏུང་མས་ཏེ་མགོ་སྐྱོད་ནས་
ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་
པས་ཇི་སྐད་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇོམ་

ལོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ལྷགས་ལས་ཚུང་
དུར་ཅི་བདེར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ལན་གཉིས་

ལན་གསུམ་དུ་འང་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇུག་དེས་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་འདི་སྐད་ཅེས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་རྒྱུད་དུར་ཅི་བདེར་

{@284B} བཞུགས་སུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱོད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

བསྐྱོད་ཞེས་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཐམས་ཅད་དག་ནས་

བྱོན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ཅི་བདེར་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་བདེར་
གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རིན་ཆེན་མང་དེའི་མཚོད་རྟེན་ཡང་
གནས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་ལ་ཡང་ཅི་བདེར་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་ཅད་དག་ནས་
བྱོན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྡོན་པ་དག་གི་དུང་ན་སེང་གའི་

{@285A} །ཞུ། །ཁྱིམ་བཞུགས་པ་དེ་དག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་དག་དངོ་དཔ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ས་རུ་མ་ནས་འཐོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་

དང་། ཉམ་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བྱི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་
རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་

མདོན་པར་བསྟོད་དོ། །འཕགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོ་ལས། ཡོངས་སུ་བཏང་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ལྷ་བདུན་
པའོ། །གང་ན་མདོ་སྟེ་འདི་ཡོད་པར། །

མེ་མར་མུར་གྱི་དོང་འཕོགས་ཤིང་། །སྤྲུ་གི་གཏམས་ལས་འཛོགས་ནས་ཀྱང་། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་འགོ་བར་བྱ། །འཕགས་
པ་དམ་པའི་ཚོས་པདམ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གདམས་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཆོན། །

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་བ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས། སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་པོ། སངས་

{@285B} རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ། ཐབས་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། དོན་དམ་པ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་

པའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །